NICOLAE CEAUȘESCU

ROMÂNIA PE DRUMUL CONSTRUIRII SOCIETĂȚII SOCIALISTE MULTILATERAL DEZVOLTATE

5

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

NICOLAE CEAUȘESCU

ROMÂNIA PE DRUMUL CONSTRUIRII SOCIETĂȚII SOCIALISTE MULTILATERAL DEZVOLTATE

RAPOARTE, CUVÎNTĂRI, ARTICOLE

Iulie 1970 — mai 1971

EDITURA POLITICĂ – BUCUREȘTI, 1971

CUVÎNTARE
LA ADUNAREA POPULARĂ DE LA ARAD
Cu prilejul vizitei de lucru în județul Arad

— 2 iulie 1970 —

Dragi tovarăși,

Doresc, în primul rînd, să vă adresez dumneavoastră, tuturor locuitorilor municipiului și județului Arad, un salut călduros din partea Comitetului Central al partidului, a Consiliului de Stat și a guvernului Republicii noastre socialiste. *(Aplauze puternice ; se scandează „P.C.R.— P.C.R. !“).* Doresc, totodată, să mulțumesc tuturor cetățenilor care astăzi ne-au făcut o primire cordială, și-au manifestat dragostea și atașamentul față de partid, de conducerea sa. În aceasta noi vedem expresia încrederii și hotărîrii cu care întregul popor înfăptuiește politica marxist-leninistă a partidului nostru comunist. *(Aplauze prelungite ; se scandează „P.C.R.—Ceaușescu !“).*

Este pentru mine o deosebită plăcere de a mă afla din nou în mijlocul arădenilor. *(Vii aplauze).* În timpul vizitei la cele două întreprinderi din oraș, la cooperativa agricolă și la ferma agricolă de stat am putut constata că aceste unități industriale și agricole, ca de altfel toate întreprinderile și unitățile agricole din județul Arad, au

obținut rezultate bune în activitatea lor pe primele șase luni ale anului în curs. Doresc să adresez calde felicitări muncitorilor din Arad pentru rezultatele obținute în realizarea planului pe primele șase luni. *(Aplauze).*

Deși în această primăvară condițiile climatice nu au fost favorabile, se poate spune că și în agricultură lucrătorii, specialiștii, țăranii cooperatori au depus și depun eforturi susținute pentru a obține recolte bogate. Doresc să le adresez și lor felicitări pentru munca pe care o depun. *(Aplauze).*

În învățămînt s-a încheiat recent anul școlar și trebuie să remarc că s-a încheiat cu rezultate bune. Intelectualitatea din Arad, ca de altfel intelectualitatea din întreaga noastră țară, depune o muncă intensă și își aduce din plin contribuția la formarea tinerei generații, la pregătirea viitoarelor cadre pentru industrie, agricultură, pentru toate domeniile vieții sociale. De aceea doresc să adresez felicitări tuturor oamenilor de cultură și știință, întregii intelectualități din Arad pentru rezultatele pe care le obțin în domeniul lor de activitate. *(Aplauze).*

După cum știți, în luna mai am avut o situație deosebită datorită inundațiilor mari, aș putea spune catastrofale, care s-au abătut asupra țării noastre. Au fost lovite de inundații zeci de județe, sute și sute de comune, sate, orașe, întreprinderi ; au fost distruse zeci de mii de locuințe, multe ferme agricole. Pagubele se cifrează la circa 10 miliarde de lei ; este însă greu să socotești în bani tot ceea ce s-a pierdut în această perioadă. Calamitățile naturale, de proporții nemaiîntîlnite în istoria noastră, au provocat mari daune patriei. Doresc însă să menționez și aici, la Arad — care a avut de suferit de pe urma calamităților și unde populația, sub conducerea organizației de partid, a acționat cu eroism, cu fermitate, reușind să împiedice apele să provoace distrugeri însemnate în oraș —, că întregul nostru popor a răspuns în mod unanim chemării partidului, și-a unit eforturile pentru a învinge greutățile și a asigura dezvoltarea în continuare, în ritm intens, a patriei noastre socialiste. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Nu este acum cazul să vorbim mult despre ceea ce a fost. Sînt cunoscute lupta și munca eroică a sute și sute de mii de cetățeni ai patriei noastre — români, maghiari, germani și de alte naționalități —, care, acționînd înfrățiți, au știut să facă față greutăților. Armata noastră s-a dovedit de asemenea la înălțimea datoriei sale, a răspuns chemării partidului, s-a aflat în primele rînduri ale luptei cu furia apelor. Gărzile patriotice, unitățile de tineret au muncit de asemenea cu eroism, aducînd o contribuție de seamă în înfrîngerea greutăților pricinuite de inundații. Toate acestea demonstrează unul și același lucru : că întregul nostru popor, toți cetățenii patriei, fără deosebire de naționalitate — muncitori, țărani, intelectuali, ostași, membri ai brigăzilor patriotice, ai unităților de pregătire ale tineretului, copiii — au acționat și acționează uniți în lupta pentru înfrîngerea greutăților provocate de calamități și pentru progresul continuu al României, pentru victoria socialismului și comunismului în patria noastră ! *(Aplauze puternice, urale).*

Nu pot să nu evidențiez încă o dată spiritul de solidaritate al întregului nostru popor, care, la chemarea partidului, a venit în sprijinul populației din zonele calamitate cu bani, alimente, cu îmbrăcăminte, a muncit pentru repararea cît mai grabnică a unităților lovite pentru a le reda în cel mai scurt timp producției. Această uriașă și unanimă manifestare a solidarității de la un capăt la altul al țării dovedește înalta conștiință socialistă a națiunii noastre. În anii făuririi noii orînduiri, ea a devenit conștientă că numai unitatea indestructibilă îi

dă garanția înfrîngerii tuturor greutăților, garanția înfăptuirii cu succes a programului de dezvoltare multilaterală a societății, de creștere a bunăstării și fericirii întregului popor. *(Aplauze prelungite ; se scandează „Ceaușescu—P.C.R. !“).*

Se cuvine să menționez aci și faptul că, în aceste grele împrejurări, organizațiile de partid, comuniștii, organizațiile comunale și din întreprinderi, comitetele județene și orășenești de partid au fost permanent la datorie, s-au aflat în primele rînduri ale luptei oamenilor muncii, ale eforturilor generale pentru limitarea la minimum a efectelor inundațiilor, pentru asigurarea refacerii grabnice a unităților economice și reluarea cursului normal al întregii noastre activități. De aceea doresc să adresez calde felicitări organizației dumneavoastre de partid, tuturor organizațiilor de partid din județ, comitetului județean Arad, precum și tuturor celorlalte comitete județene, comuniștilor din întreaga țară, care au dovedit că sînt strîns legați de popor, că pun mai presus de toate cauza poporului, fericirea și bunăstarea lui. *(Aplauze puternice).*

Cred că veți fi de acord cu mine să adresăm, de asemenea, mulțumiri organizațiilor de tineret și organizațiilor de femei, sindicatelor, care au fost și ele permanent la datorie, au făcut totul pentru a-și aduce contribuția la înfrîngerea greutăților și la reintrarea în normal a întregii vieți sociale. *(Aplauze).*

Doresc, totodată, să adresez mulțumiri oamenilor muncii din Arad, care, muncind fără răgaz zile întregi, au reușit să împiedice revărsarea apelor, ca de altfel tuturor locuitorilor patriei pentru activitatea depusă, pentru eroismul și unitatea de care au dat dovadă în aceste împrejurări. *(Aplauze prelungite).*

Desigur, tovarăși, mai avem mult de făcut pentru a lichida complet urmările grele ale acestor calamități catastrofale. Avem însă satisfacția să constatăm că aproape toate întreprinderilor industriale și-au reluat activitatea normală ; de asemenea, cele mai multe cooperative agricole au reînceput munca, trecînd la reînsămînțarea, pe măsura retragerii apelor, a suprafețelor inundate. Putem spune că de pe acum am depășit o parte din greutățile provocate de calamități. Mai avem, desigur, mult de muncit, dar rezultatele de pînă acum ne dau temeiul să afirmăm că stă în puterea noastră ca încă în cursul acestui an să lichidăm pe deplin urmările acestei catastrofe, să îndeplinim în bune condiții planul producției industriale și să asigurăm îndeplinirea sarcinilor ce ni le-am propus în agricultură, să obținem recolte care să satisfacă aprovizionarea populației. În felul acesta vom realiza în întregime actualul cincinal, creînd o bază bună pentru următorul plan de cinci ani. *(Aplauze prelungite).*

Este adevărat, pentru a obține aceste rezultate trebuie să lucrăm mai mult de 8 ore ; trebuie să lucrăm și duminicile și în alte zile de sărbătoare. Dar să ne punem întrebarea, tovarăși : ce avem de făcut după asemenea pierderi ? Să încrucișăm brațele, să ne uităm în sus, să așteptăm ca dumnezeu sau altcineva să rezolve problemele noastre ? Sau să ne suflecăm mînecile, cum se spune în popor, și, prin munca noastră, prin hotărîrea noastră, să reparăm ceea ce au distrus apele, să asigurăm prin măsuri hotărîte îndeplinirea programului făuririi societății socialiste și comuniste în România ? Nu avem decît acest drum : drumul muncii hotărîte pentru învingerea greutăților. În unitatea și în munca noastră, a tuturor cetățenilor — români, maghiari, germani și de alte naționalități —, sub conducerea partidului, stă garanția înfrîngerii greutăților, garanția că în curînd vom putea da uitării nenorocirea care ne-a încercat. *(Aplauze puternice).*

Doresc să menționez faptul deosebit de îmbucurător că, în aceste împrejurări grele, România a simțit sprijinul popoarelor din țările socialiste, al altor zeci și zeci de popoare din întreaga lume, care, într-o formă sau alta, și-au manifestat sentimentele de simpatie față de poporul nostru și i-au acordat ajutor pentru învingerea greutăților. Mulțumim pentru aceste manifestări și pentru sentimentele de prietenie atît oamenilor muncii din țările socialiste, cît și tuturor acelora care, de pe toate meridianele, ne-au adresat cuvinte de îmbărbătare și ne-au dat ajutor. Noi vedem în aceasta atît o expresie a simpatiei de care se bucură țara noastră, cît și o prețuire a muncii poporului român, a politicii noastre de pace, de colaborare cu toate statele lumii. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Ceea ce așteaptă însă lumea, chiar și cei din străinătate, este să vadă cum vor reuși românii să se descurce din aceste greutăți. Unii și-au pus chiar întrebarea : cîți ani le vor trebui pentru a înfrînge greutățile ? Se pare că aceștia nu cunosc bine de ce este în stare un popor liber, stăpîn pe destinele sale, care are o asemenea organizare și un conducător atît de încercat cum este Partidul Comunist Român. Vom dovedi tuturor că poporul acesta de 20 000 000 de oameni, cu cei peste 2 000 000 de comuniști ai săi, este într-adevăr în stare să facă minuni ! Vom reface încă în acest an tot ceea ce s-a distrus, vom asigura ca țara noastră să-și continue mersul ascendent în toate domeniile de activitate. *(Aplauze puternice, urale).*

Dragi tovarăși,

Preocupîndu-ne de problemele și greutățile de care am vorbit mai înainte, nu am uitat și nu uităm nici un moment că trebuie să facem totul pentru a aduce contribuția la cauza socialismului și păcii în lume. De aceea, chiar în aceste împrejurări grele, partidul, guvernul patriei noastre au desfășurat o intensă activitate internațională ; noi știm că succesele în construcția socialistă, în dezvoltarea patriei noastre sînt indisolubil legate și contribuie la întărirea forței socialismului în lume. De aceea noi vedem o strînsă unitate dialectică între politica internă și internațională, între sarcinile naționale și cele internaționale și facem totul pentru a contribui la întărirea colaborării și unității țărilor socialiste, a tuturor forțelor progresiste, colaborăm cu toate popoarele în lupta pentru pace și dezvoltare democratică a omenirii. *(Aplauze puternice).*

Desigur, tovarăși, în lume mai sînt încă multe probleme de rezolvat. Din păcate, războiul mai omoară încă zilnic mulți oameni în diferite părți ale globului pămîntesc. Se pare că nu s-au tras toate învățămintele din istorie, din dezvoltarea evenimentelor ultimilor ani, care atestă că a apus pentru totdeauna vremea asupririi și dominației nestingherite asupra altor popoare, că politica colonialistă, imperialistă este sortită eșecului și nimic în lume nu mai poate face popoarele să rabde jugul dominației străine. *(Aplauze puternice).*

Iată de ce Partidul Comunist Român, guvernul României socialiste militează activ pentru a se încetățeni în viața internațională relații bazate pe respectul independenței și suveranității naționale, pe neamestec în treburile interne, pe respectarea dreptului fiecărui popor de a-și hotărî destinele fără nici o imixtiune din afară. Noi sîntem convinși că aceste principii — în ciuda forțelor imperialiste, reacționare care se mai opun promovării lor — vor triumfa, vor deveni baza conviețuirii viitoare a popoarelor lumii. *(Aplauze puternice).*

Noi înțelegem că trebuie să acordăm în continuare multă atenție dezvoltării socialiste a patriei noastre. Avem încă multe probleme de rezolvat. Trebuie să muncim intens pentru a asigura o cît mai bună conducere a economiei, înfăptuirea programului elaborat încă de Conferința Națională privind lărgirea democrației economice și creșterea participării oamenilor muncii la conducerea întreprinderilor și a tuturor sectoarelor de activitate. Partidul nostru acționează pentru ca toate măsurile și hotărîrile care privesc atît dezvoltarea internă, cît și politica externă să fie luate cu acordul întregului nostru popor, ca într-adevăr democrația socialistă să fie expresia voinței unice a întregii națiuni. Facem totul pentru a realiza în cît mai bune condiții programul dezvoltării multilaterale a țării, adîncirea democrației socialiste în patria noastră. *(Aplauze puternice).*

Nu vreau să vorbesc acum pe larg despre problema națională. Am vorbit de altfel chiar aici — acum un an, mi se pare — despre această problemă. Cunoașteți cu toții cu ce mare atenție înfăptuiește conducerea partidului nostru principiile marxist-leniniste ale egalității depline între toți cetățenii patriei. Numai realizîndu-se în toate domeniile de activitate această egalitate deplină se poate asigura făurirea cu succes a socialismului. Să privim cum se înfăptuiesc așezarea pe întregul teritoriu a industriei, dezvoltarea forțelor de producție ; prin această politică se creează condiții ca toți cetățenii patriei să găsească de lucru, să se poată instrui, să participe efectiv la întreaga viață socială a țării. Aceasta este prima problemă legată de realizarea egalității în drepturi a tuturor oamenilor muncii și pe care noi o înfăptuim cu consecvență. Dezvoltînd în mod planificat economia, am ridicat multe zone, multe județe la un nivel de industrializare la care nici nu se putea visa în trecut. În planul

cincinal următor avem înscrise, de asemenea, prevederi privind dezvoltarea puternică a industriei, agriculturii, științei, culturii pe întreg teritoriul țării. Fără îndoială că îndeplinirea acestor prevederi va favoriza și mai mult ridicarea tuturor regiunilor țării. Aceasta va contribui, de asemenea, la întărirea coeziunii tuturor oamenilor muncii, care se conving zi de zi că între vorbele comuniștilor și faptele lor există o unitate indisolubilă, că societatea socialistă pe care o înfăptuim realizează în practică deplina egalitate între toți cei ce muncesc fără deosebire de naționalitate. *(Aplauze puternice).*

Vorbim de toate acestea, tovarăși, pentru că ele fac parte inseparabilă din eforturile noastre pentru construcția noii societăți, care trebuie să fie o societate a dreptății și echității sociale, a frăției între oameni, societatea în care fiecare cetățean să-și poată manifesta din plin aptitudinile, capacitățile, societatea în care, cu adevărat stăpîn pe destinele sale, poporul să-și făurească liber propriul viitor. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează „P.C.R.—P.C.R. !").*

Poate cineva m-ar putea întreba : dar oare de ce Ceaușescu nu vorbește și de dușmanul de clasă din România ? Pentru simplul motiv, tovarăși, că noi am lichidat de mult clasele exploatatoare, că la noi puterea se găsește în mîinile muncitorilor, țăranilor, intelectualilor, ale poporului ; tot ceea ce se făurește în România socialistă aparține poporului și nu există forță care să poată pune în pericol cuceririle socialiste din patria noastră. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează „Ceaușescu—Ceaușescu !").*

Desigur, acționînd pentru dezvoltarea societății, trebuie să judecăm bine lucrurile ; facem de aceea apel la părerile oamenilor muncii ; trebuie să ne plecăm urechea, să înțelegem și să ținem seama de aceste păreri.

Faptul că cineva exprimă un punct de vedere despre felul cum să făurim mai bine și mai repede socialismul în patria noastră nu reprezintă nici un pericol pentru socialism ; dimpotrivă, tocmai în aceasta constau forța și viabilitatea socialismului și comunismului. Întregul popor trebuie să-și spună părerea și să caute cele mai bune căi pentru a făuri societatea menită să asigure bunăstarea și fericirea tuturor. *(Aplauze prelungite).*

Desigur, așa cum am mai spus, în procesul elaborării politicii interne și externe se pot exprima și păreri greșite. N-avem decît să le dezbatem, să le discutăm, să dovedim netemeinicia unor asemenea păreri. Trebuie să înțelegem că societatea noastră nu se poate înfăptui fără ca constructorul socialismului să aibă posibilitatea de a gîndi, de a-și exprima liber părerea asupra felului cum să edificăm mai bine noua orînduire. *(Aplauze).*

Mă refer la toate acestea, tovarăși, pentru că cuvîntările care au avut loc aici, și mai cu seamă cuvîntul tovarășului Șiclovan, ilegalist, mi-au reamintit de activitatea noastră din ilegalitate, de faptul că și atunci noi eram cei mai consecvenți luptători pentru democrație, pentru participarea poporului la conducerea societății. Astăzi, cînd sîntem puși să rezolvăm aceste probleme, avem obligația față de partid, față de Comitetul nostru Central, față de popor să facem totul ca ideile comunismului să se înfăptuiască așa cum le-au visat făuritorii lor — Marx, Engels, Lenin —, așa cum le-am visat noi, care am înfruntat închisorile și cîteodată și gloanțele, știind că societatea comunistă va fi societatea omului liber, stăpîn pe destinele sale. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează „Ceaușescu—P.C.R. !").*

Stimați tovarăși,

Doresc să revin la problemele din Arad. Avem și aici cîteva lucruri de rezolvat pentru a lichida complet urmările inundațiilor. De altfel, catastrofa aceasta ne-a arătat că se impun și măsuri de ordin mai general pentru a împiedica pe viitor apele să mai provoace asemenea pagube. Aceste măsuri se studiază de Comitetul Central, de guvern. Va trebui să ne ocupăm de baraje, de înălțarea digurilor vechi, de făurirea unor diguri noi. În afară deci de măsurile prevăzute în programul național privind irigațiile și ameliorarea terenurilor agricole, pe care l-am adoptat anul acesta în luna martie, va trebui să luăm măsuri suplimentare. Realizarea lor va cere, pe lîngă eforturi materiale, și multă muncă ; fiecare trebuie să pună umărul pentru a realiza lucrările menite să facă imposibilă repetarea unor pierderi asemănătoare celor din acest an. Asemenea sarcini vă vor reveni și dumneavoastră, celor din Arad.

Am definitivat planul cincinal și trebuie să vă spun, tovarăși, că, cu toate greutățile care le-am avut, nu am diminuat prevederile stabilite de Congresul al X-lea ; dimpotrivă, în procesul definitivării planului am ajuns la majorări în dezvoltarea unor ramuri. Vom avea deci un plan cincinal chiar ceva mai mare decît cel schițat de Directivele Congresului al X-lea. Avem toate condițiile să realizăm cu succes ceea ce ne propunem ; în 1975 România se va situa la un nivel de dezvoltare mult mai ridicat decît astăzi, va deveni o puternică forță a sistemului socialist mondial, a mișcării progresiste din întreaga lume. *(Aplauze puternice).*

Îmi exprim convingerea că oamenii muncii din Arad, în frunte cu organizația de partid, își vor aduce și în

viitor contribuția la înfăptuirea marilor sarcini ce le stau în față. Înainte de a încheia, doresc să apreciez încă o dată munca depusă de comitetul județean de partid, de primul secretar, care în aceste împrejurări grele au fost la datorie. *(Aplauze puternice)*. Vă urez din toată inima noi succese în activitatea dumneavoastră, multă sănătate și fericire. *(Aplauze puternice, prelungite ; urale și ovații ; se scandează „Ceaușescu—P.C.R. !")*.

CUVÎNTARE LA ADUNAREA POPULARĂ DE LA TIMIȘOARA

Cu prilejul vizitei de lucru în județul Timiș

— *3 iulie 1970* —

Dragi tovarăși,

Doresc în primul rînd să vă adresez dumneavoastră, tuturor locuitorilor municipiului Timișoara și ai județului Timiș, un salut călduros din partea Comitetului Central al partidului, a Consiliului de Stat și a guvernului Republicii Socialiste România. *(Aplauze puternice)*.

Este pentru mine o deosebită plăcere să vizitez din nou Timișoara, precum și alte localități din județ, să mă întîlnesc cu locuitorii acestor meleaguri, cu organizația de partid, cu comitetul județean. A devenit, de altfel, o bună tradiție ca, în activitatea sa, conducerea noastră de partid să se întîlnească și să se sfătuiască permanent cu comuniștii, cu organizațiile de partid, cu toți oamenii muncii pentru a găsi căile cele mai bune de înfăptuire a programului dezvoltării multilaterale a societății noastre socialiste. *(Aplauze prelungite)*.

Doresc să mulțumesc tuturor tovarășilor care au luat cuvîntul aici și au dat glas sentimentelor lor și ale dumneavoastră de recunoștință și profund atașament față de partid, față de Comitetul nostru Central. În cuvintele rostite, în manifestările cu care am fost întîmpinați în

municipiul Timişoara, cît şi în comunele şi în întreprinderile pe care le-am vizitat, vedem expresia încrederii dumneavoastră, a întregului popor, în partidul nostru comunist, în politica sa marxist-leninistă, o puternică afirmare a voinţei maselor populare de a înfăptui neabătut politica internă şi externă a statului nostru. *(Aplauze prelungite ; se scandează „P.C.R.—Ceauşescu !“).*

Am vizitat două întreprinderi din oraşul dumneavoastră şi doresc să remarc cu satisfacţie că în ambele întreprinderi am constatat progrese remarcabile în modernizarea lor, în realizarea unei producţii de bună calitate. Atît colectivul de la fabrica „Electromotor“, cît şi cel de la „Industria lînii“ au obţinut rezultate bune şi se străduiesc să lucreze tot mai bine. De altfel, primul secretar al Comitetului judeţean de partid ne-a spus că în toate întreprinderile din judeţul Timiş planul producţiei industriale pe primele şase luni a fost realizat şi depăşit. Doresc să adresez atît colectivelor din întreprinderile pe care le-am vizitat astăzi, cît şi tuturor muncitorilor din Timişoara şi din judeţul Timiş calde felicitări pentru rezultatele obţinute în activitatea lor. *(Aplauze prelungite).*

În împrejurările grele provocate de furia apelor dezlănţuite, clasa noastră muncitoare s-a aflat, ca întotdeauna, în primele rînduri, a răspuns cu entuziasm, cu întreaga sa energie chemării partidului, a muncit cu eroism atît pentru a limita consecinţele dezastruoase ale revărsării apelor, cît şi pentru refacerea întreprinderilor, pentru reluarea, într-un timp cît mai scurt, a cursului normal al întregii activităţi. Trebuie să declar cu satisfacţie că în întreaga ţară, pe primele şase luni, planul producţiei globale a fost îndeplinit şi depăşit, realizîndu-se o creştere de peste 12% faţă de anul trecut. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Avem mîndria de a afirma că în cursul acestui an vom reuşi să lecuim rănile provocate de inundaţii, să înlăturăm toate pagubele, să realizăm planul actualului cincinal în bune condiţii şi să punem astfel o bază trainică următorului cincinal. Putem fi mîndri de felul în care clasa noastră muncitoare, sub conducerea comuniştilor, îşi îndeplineşte rolul de înaltă răspundere de forţă conducătoare a întregii naţiuni socialiste. *(Aplauze puternice).*

Am vizitat două cooperative agricole, la Biled şi Tomnatic, am văzut din elicopter o bună parte a recoltelor. Este ştiut că şi judeţul Timiş a avut de suferit datorită situaţiei climatice din primăvara acestui an. Dar, aşa cum am putut să constat, sînt condiţii ca şi în judeţul dumneavoastră să se recupereze mult din pierderile suferite, să se obţină recolte satisfăcătoare, care să contribuie la asigurarea aprovizionării populaţiei cu produse agroalimentare. *(Aplauze prelungite).*

Am avut satisfacţia să constat că ţăranii cooperatori, muncitorii din agricultură, inginerii, tehnicienii lucrează cu entuziasm, cu îndîrjire pentru a obţine recolte sporite ; ei reînsămînţează terenurile inundate, însămînţează cultura a doua, pentru ca pînă la urmă să realizeze prevederile propuse ; unele cooperative şi-au luat angajamentul să livreze în plus fondului central o serie de produse agroalimentare. Felul în care ţăranii din judeţul Timiş, ca de altfel şi din celelalte judeţe, au răspuns chemării partidului arată încă o dată ce minunată ţărănime cooperatistă are ţara noastră. Ca de atîtea ori în cursul istoriei, ţărănimea noastră îşi face, şi acum, din plin datoria faţă de popor, faţă de patrie. *(Aplauze).* Doresc de aceea ca la acest miting să adresez cooperatorilor, celorlalţi lucrători de la sate, tuturor ţăranilor din judeţul Timiş calde felicitări pentru munca minunată pe care o depun. *(Aplauze prelungite).*

Timișoara este unul din marile centre de cultură ale patriei noastre ; aici își desfășoară activitatea un mare număr de intelectuali. Există în acest municipiu institute de învățămînt superior și de cercetare științifică puternice, cu rezultate bune în activitatea lor. Sîntem la încheierea anului de învățămînt, a anului universitar și putem spune că avem frumoase realizări în acest domeniu ; intelectualitatea din Timișoara și-a făcut datoria în educarea tinerei generații. Ea și-a adus, de asemenea, contribuția la rezultatele bune obținute atît în industrie, cît și în agricultură. De aceea doresc să adresez intelectualității din Timișoara, care, la fel cu toți oamenii de cultură și știință din patria noastră, înfăptuiește neabătut politica partidului, calde felicitări pentru rodnica ei activitate. *(Aplauze puternice).*

Am ascultat cu deosebit interes cuvîntul reprezentantei tineretului, a studenților. Mi-a făcut o deosebită plăcere să aud angajamentul luat în numele tineretului din Timișoara de a face totul pentru a contribui la dezvoltarea, la înflorirea patriei noastre. Avem, tovarăși, un tineret minunat, care urmează neabătut politica partidului comunist, un tineret la înălțimea înaintașilor săi. Tinerii știu că tot ceea ce înfăptuiesc partidul și guvernul este destinat să asigure un nivel de viață tot mai ridicat pentru întregul popor, să deschidă perspective tot mai largi afirmării tinerei generații în munca și lupta pentru înflorirea patriei, pentru prosperitatea și fericirea poporului român, liber și stăpîn pe destinele sale, constructor al socialismului și comunismului. *(Aplauze ; se scandează „P.C.R.—Ceaușescu !").* De aceea doresc să adresez tineretului din Timișoara, studenților calde felicitări și să le urez noi și noi succese, îndemnîndu-i să muncească cu rîvnă pentru a deveni buni cetățeni ai patriei, gata în orice moment să facă totul, să dea orice pentru

libertatea și înălțarea României socialiste. *(Aplauze puternice).*

Nu pot să nu spun cîteva cuvinte despre activitatea femeilor, care reprezintă majoritatea populației și care, atît în județul dumneavoastră, cît și în întreaga țară, sînt prezente și desfășoară o muncă rodnică în fabrici și în agricultură, în învățămînt, în unitățile de cercetare, în toate domeniile de activitate, aducînd o contribuție de prim rang la progresul patriei. *(Aplauze îndelungate).* Doresc să le adresez felicitări și să le urez din toată inima noi succese în activitatea lor ! Societatea noastră creează condiții ca viața femeii, precum a întregului popor, să fie tot mai îmbelșugată și totodată tot mai frumoasă — așa cum de altfel sînt și femeile din România. *(Aplauze puternice, animație).*

Este cunoscut că în județul dumneavoastră muncesc împreună români, germani, maghiari, sîrbi și oameni ai muncii de alte naționalități ; tot ceea ce înfăptuim în industrie, agricultură, știință, învățămînt, în toate domeniile de activitate este rezultatul efortului comun. Toți cetățenii patriei, fără deosebire de naționalitate, acționează uniți, sub conducerea partidului, pentru a face ca țara lor să devină tot mai bogată, mai îmbelșugată. Am realizat relații minunate între toți cetățenii patriei, așa cum nu au existat și nici nu puteau exista în trecut, cînd la putere se aflau clasele exploatatoare, cei ce încercau să-i învrăjbească pe oamenii muncii de diferite naționalități pentru a-i putea asupri mai ușor. Acele vremuri au apus pentru totdeauna ! O dată cu lichidarea claselor exploatatoare a fost lichidată inegalitatea socială și națională, s-a realizat deplina egalitate în drepturi între toți cetățenii patriei noastre, posibilitatea egală de a se afirma în toate domeniile de activitate. Realmente, numai socialismul poate crea asemenea condiții de deplină egalitate

între toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate. Trebuie să facem totul pentru a dezvolta continuu această frăție de nezdruncinat, astfel ca fiecare om al muncii, fără deosebire de naționalitate, să poată spune cu mîndrie: sînt cetățean al unei patrii libere, independente, al unei patrii ce merge hotărît pe drumul socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice, urale).*

Doresc să mă refer în cîteva cuvinte la militarii Forțelor noastre Armate, care au adus o contribuție însemnată la zăgăzuirea puhoiului apelor, la refacerea și reluarea activității normale. Unitățile militare, ofițerii, subofițerii, ostașii au dovedit că, într-adevăr, avem o armată nouă, ieșită din rîndul poporului, călăuzită de un singur țel: servirea fără preget, în orice împrejurare, a poporului, a patriei socialiste. De aceea doresc să le adresez felicitări și să le urez noi succese în activitatea lor de înaltă răspundere. *(Aplauze; se scandează „Ceaușescu—Ceaușescu!").*

De asemenea, vreau să menționez activitatea depusă de gărzile patriotice, de unitățile de pregătire militară a tineretului, care, alături de armată, și-au adus contribuția activă la înlăturarea efectelor inundațiilor și care, în genere, au un rol însemnat în întărirea capacității de apărare a patriei. Doresc să le felicit și să le urez noi realizări în activitatea lor. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Doresc, de asemenea, să vă adresez dumneavoastră, cetățenilor municipiului Timișoara și județului Timiș, calde felicitări pentru felul cum ați acționat în împrejurările grele prin care am trecut, pentru activitatea intensă depusă, pentru elanul cu care ați răspuns chemării partidului și guvernului în vederea înlăturării urmărilor inundației. *(Aplauze puternice; se scandează „P.C.R.—P.C.R.!").*

Doresc să menționez aici munca rodnică depusă de organizația de partid din Timișoara, din județul Timiș, de comuniștii din întreprinderi, din cooperative agricole,

din instituțiile de învățămînt. Referindu-mă mai înainte la fiecare categorie de oameni ai muncii, m-am referit implicit și la comuniști, pentru că activitatea lor este strîns legată de a întregului popor, de toate succesele obținute, de realizările dobîndite în toate domeniile de activitate. Înfăptuirile noastre sînt și rodul felului în care comuniștii fac cunoscută și înțeleasă politica partidului de către toți cetățenii patriei. Se cuvine să menționez munca bună desfășurată de comitetul județean de partid, de comuniști, inclusiv de primul secretar al județului, să-i felicit pentru activitatea lor și să le urez noi succese. *(Aplauze prelungite, urale).*

Desigur, tovarăși, în fața noastră stau încă sarcini mari. Avem de învins încă multe greutăți, dar unitatea și fermitatea întregului nostru popor, care s-au manifestat cu putere în aceste împrejurări deosebite, ca și cu alte ocazii de altfel, ne dau convingerea că vom învinge impedimentele, că vom înainta neabătut spre înfăptuirea programului elaborat de Congresul al X-lea al partidului. Ne preocupă să așezăm dezvoltarea societății noastre pe o bază economică cît mai trainică, să asigurăm ca următorul cincinal să contribuie la apropierea României de țările avansate din punct de vedere economic. Acordăm o mare atenție dezvoltării industriei, agriculturii, științei, culturii, conștienți că nu poate fi vorba de construirea cu succes a societății socialiste multilateral dezvoltate și a comunismului fără o industrie și o agricultură puternică. De aceea facem și vom face totul pentru a asigura dezvoltarea în ritm susținut atît a industriei, cît și a agriculturii. Știm că socialismul și comunismul sînt ele însele rezultatul a tot ceea ce a creat mai bun gîndirea omenească, a tot ceea ce știința a făurit mai valoros în decursul mileniilor; tocmai pentru că socialismul și comunismul încorporează

ceea ce are mai înaintat omenirea, noi acordăm o atenţie deosebită cercetării ştiinţifice. Numai pe baza celei mai înaintate ştiinţe şi culturi vom putea făuri socialismul şi comunismul, vom face ca poporul nostru să fie cu adevărat stăpîn pe destinele sale, să-şi făurească viitorul aşa cum doreşte. *(Aplauze puternice, urale).*

Avem încă multe probleme de rezolvat în organizarea tot mai bună a diferitelor compartimente ale vieţii sociale. Cunoaşteţi preocupările partidului şi guvernului pentru perfecţionarea conducerii economiei, a celorlalte sectoare de activitate, pentru lărgirea democraţiei socialiste. Cunoaşteţi grija permanentă a conducerii partidului pentru consultarea maselor largi populare, pentru găsirea pe această cale a celor mai bune soluţii care să asigure mersul înainte al societăţii noastre. Însăşi întîlnirea de astăzi reprezintă o consultare publică, care ne permite să vedem în ce măsură poporul înţelege şi sprijină politica internă şi externă a partidului nostru. Pot spune că plec de aici cu un profund sentiment de satisfacţie constatînd că populaţia din Timişoara, ca de altfel întregul nostru popor, sprijină şi înfăptuieşte neabătut politica internă şi externă a partidului. *(Aplauze puternice ; se scandează „P.C.R.—P.C.R.!“).*

Dragi tovarăşi,

Preocupîndu-ne de perfecţionarea şi dezvoltarea socialistă a patriei noastre, noi ne aducem în acelaşi timp contribuţia la cauza socialismului în întreaga lume. Ştim că forţa socialismului, a sistemului mondial socialist rezidă în felul în care fiecare ţară socialistă rezolvă cu succes sarcinile construcţiei noii orînduiri. Tăria socialismului, influenţa sa în lume constau în felul cum constructorii socialismului ştiu să învingă greutăţile şi oferă pildă

a ceea ce poate făuri un popor liber şi stăpîn pe soarta sa. De aceea noi am considerat şi considerăm că între sarcinile naţionale şi cele internaţionale există o strînsă unitate dialectică ; numai înţelegînd în mod unitar aceste două laturi ale activităţii de edificare a noii orînduiri se poate asigura înfăptuirea cu succes a socialismului şi comunismului. *(Aplauze puternice).*

Acordăm o mare atenţie relaţiilor de colaborare şi cooperare cu toate ţările socialiste, acţionăm pentru depăşirea divergenţelor şi greutăţilor existente astăzi în sînul sistemului socialist mondial, fiind convinşi că unitatea ţărilor socialiste poate exercita o puternică influenţă asupra întregii dezvoltări a societăţii omeneşti. Milităm activ ca relaţiile dintre ţările socialiste să se bazeze consecvent pe principiile marxism-leninismului, ale internaţionalismului proletar, pe egalitatea deplină în drepturi, respectul independenţei şi suveranităţii naţionale, stimă şi încredere reciprocă. Numai astfel vom reuşi să facem din sistemul socialist mondial o forţă de granit a dezvoltării societăţii omeneşti. *(Aplauze puternice).*

Ne preocupăm, de asemenea, să dezvoltăm relaţii bune cu toate statele lumii. Ştim că asigurarea păcii trebuie să fie rodul contribuţiei tuturor popoarelor, a tuturor forţelor progresiste ; considerăm necesar ca între toate statele lumii să se stabilească relaţii de colaborare bazate pe respectul independenţei şi suveranităţii naţionale, pe neamestecul în treburile interne. Sîntem convinşi de necesitatea ca în viaţa internaţională să se pună capăt politicii de forţă şi dictat, să se renunţe la ameninţare şi la amestec în treburile interne, să se promoveze o politică de respect şi colaborare, asigurîndu-se posibilitatea ca fiecare naţiune să-şi hotărască soarta conform voinţei sale. Sîntem convinşi că aceste principii vor triumfa în viaţa internaţională, că politica imperialistă şi neocolonialistă

este sortită pieirii, că omenirea își va făuri viitorul său de pace în lupta cu cei care încearcă să o împiedice să-și clădească acest viitor. *(Aplauze puternice).*

Vrem ca pe continentul european să se realizeze securitatea, să se instaureze relații noi, care să excludă forța, amestecul în treburile interne ale popoarelor. De aceea acționăm pentru ținerea conferinței europene care să ducă la înfăptuirea acestui deziderat al tuturor popoarelor continentului. Avem convingerea că popoarele europene, forțele progresiste pot și vor obține realizarea securității pe acest continent. *(Vii aplauze).*

Dorim să se pună capăt războiului din Indochina și războiului din Orientul Apropiat ; dorim să se acționeze pentru înfăptuirea dezarmării generale, și în primul rînd a dezarmării nucleare ; dorim să contribuim la realizarea unei politici de pace și cooperare între popoare, considerînd că aceasta corespunde atît intereselor poporului român, cît și intereselor tuturor popoarelor lumii. Vom continua să acționăm cu fermitate în această direcție. *(Aplauze puternice).*

În încheiere, aș dori încă o dată să subliniez că în următoarele luni ne așteaptă o muncă încordată. Sînt însă convins că oamenii muncii din Timișoara și din județul Timiș, împreună cu întregul popor, vor face totul pentru a învinge greutățile, pentru înfăptuirea marilor sarcini care ne stau în față. De aceea doresc să vă urez tuturor noi și noi succese în activitatea dumneavoastră. *(Aplauze puternice).*

Dați-mi voie să vă mulțumesc pentru cuvintele rostite aici la adresa mea, pentru încrederea pe care mi-ați arătat-o. Consider aceasta drept o expresie a încrederii în conducerea partidului. Țin să vă asigur, tovarăși, că conducerea noastră de partid, eu personal vom face totul

pentru a corespunde încrederii partidului și poporului, pentru ca țara noastră să fie tot mai puternică, mai bogată, ca poporul nostru să se afirme ca o națiune socialistă liberă și independentă. *(Aplauze prelungite).*

Vă doresc multă sănătate și multă, multă fericire la toți. *(Aplauze puternice ; se scandează „Ceaușescu — Ceaușescu !").*

CUVÎNTARE LA PLENARA COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN DIN 8—9 IULIE 1970

Stimaţi tovarăşi,

Plenara Comitetului Central are loc în împrejurări deosebite, cînd întregul partid şi popor desfăşoară o muncă intensă pentru lichidarea urmărilor inundaţiilor catastrofale care au lovit atît de greu ţara noastră în ultimele luni. Faptul că la ordinea de zi a plenarei figurează probleme ce privesc atît activitatea internă, cît şi externă a partidului şi statului nostru demonstrează o dată în plus unitatea dialectică dintre sarcinile naţionale şi cele internaţionale.

Este un adevăr cunoscut că activitatea de făurire a societăţii socialiste multilateral dezvoltate, de ridicare a bunăstării întregului popor şi preocuparea pentru întărirea coeziunii şi unităţii ţărilor socialiste, a mişcării comuniste şi muncitoreşti, a tuturor forţelor antiimperialiste, pentru transpunerea în fapt a politicii de coexistenţă paşnică, de dezvoltare a colaborării cu toate statele lumii fără deosebire de orînduire socială constituie un tot unitar, se condiţionează reciproc, sînt părţi inseparabile ale

procesului de înfăptuire a rolului conducător al partidului nostru în societate.

Aşa se explică de altfel de ce, în împrejurările grele prin care a trecut ţara noastră, Comitetul Central al partidului şi guvernul, acţionînd cu fermitate pentru rezolvarea gravelor probleme provocate de inundaţii, pentru asigurarea unui ritm normal al întregii vieţi economice şi sociale, au desfăşurat în acelaşi timp o vastă activitate pe plan internaţional.

Înainte de a mă referi la problemele aflate pe ordinea de zi a plenarei, consider necesar să informez Comitetul Central, partidul şi întregul popor asupra felului cum se înfăptuiesc sarcinile planului de stat pe anul 1970. În primul semestru, producţia globală industrială s-a realizat în proporţie de peste 101%, obţinîndu-se peste plan produse de 1,5 miliarde de lei. Faţă de semestrul I al anului 1969, volumul producţiei industriale a crescut cu 12,4%, depăşindu-se ritmul prevăzut pentru acest an. De asemenea, se înfăptuiesc în bune condiţii sarcinile privind creşterea productivităţii muncii, ridicarea calităţii producţiei, sporirea eficienţei întregii activităţi economice. În ce priveşte investiţiile, din planul anual s-a realizat 44,6%, ceea ce ne permite să apreciem că există condiţii favorabile pentru îndeplinirea în întregime a programului stabilit. În domeniul comerţului exterior, planul de export pe primele şase luni a fost depăşit, realizîndu-se o creştere de circa 23% faţă de primul semestru al anului trecut.

Rezultatele obţinute în primele şase luni în înfăptuirea planului în industrie se datoresc măsurilor luate la timp pentru asigurarea desfăşurării în bune condiţii a producţiei. Ele sînt rodul muncii intense depuse de muncitori, tehnicieni şi ingineri, de conducerile întreprinderilor, al unei mai bune îndrumări şi conduceri de către ministere şi organele centrale a activităţii economice.

În același timp, aceste rezultate demonstrează că organele și organizațiile de partid își îndeplinesc tot mai bine rolul organizator și conducător în economie. Cu atît mai mult merită să subliniem rezultatele dobîndite în industrie, în realizarea planului producției pe primul semestru, cu cît, după cum se știe, în această perioadă, datorită inundațiilor, sute de întreprinderi și-au întrerupt activitatea.

În ce privește agricultura, pe baza hotărîrilor plenarei Comitetului Central din martie s-a desfășurat o muncă intensă pentru realizarea unor recolte bogate. Lucrările agricole au fost executate în condiții bune, s-a asigurat o cantitate mai mare de îngrășăminte și, dacă nu ar fi intervenit inundațiile catastrofale care au afectat aproape 1 000 000 ha, se întrevedea posibilitatea obținerii unor recolte deosebit de mari. Cu toate greutățile ivite, datorită măsurilor luate pentru reînsămînțarea suprafețelor calamitate, pentru buna îngrijire a culturilor, putem aprecia că recolta la cerealele de vară va asigura în mod corespunzător aprovizionarea populației. De altfel, strînsul orzului și grîului a și început și recoltele obținute sînt mulțumitoare ; și în județele unde nu a început încă recoltarea se apreciază că producția de grîu și orz va fi bună.

Sînt, de asemenea, perspective pentru a obține producții bune la culturile de toamnă. Porumbul, floarea-soarelui, celelalte culturi se prezintă, în general, bine ; umiditatea este mai mult decît suficientă și, avînd în vedere că și vremea este călduroasă, se poate aprecia că recoltele de toamnă vor fi satisfăcătoare. De aceea avem convingerea că vom putea asigura acoperirea nevoilor de produse agricole.

Aș dori să menționez că în această perioadă conducerea de partid și de stat a acordat o deosebită atenție aprovizionării populației, ceea ce s-a reflectat în faptul

că piața a fost mai bine aprovizionată cu produse agroalimentare, îndeosebi cu legume. Volumul mărfurilor cumpărate de populație a crescut cu aproape 10% față de primul semestru al anului trecut.

Putem afirma astfel că rezultatele generale obținute în economie în primele șase luni ale anului sînt bune. Avem toate condițiile pentru a realiza și depăși planul de stat pe întregul an, asigurînd astfel îndeplinirea cu succes a planului cincinal 1966—1970 și creînd o puternică bază de plecare pentru viitorul plan cincinal.

Cu toate acestea, trebuie să menționez că și în această perioadă în activitatea noastră economică s-au manifestat o serie de neajunsuri în ce privește aprovizionarea tehnică-materială, asigurarea documentațiilor și a proiectelor pentru investiții, desfășurarea cooperării între diferite întreprinderi ; s-au evidențiat lipsuri și în preocuparea pentru îmbunătățirea organizării producției și a muncii, pentru folosirea cu rezultate superioare a mijloacelor materiale și financiare, pentru creșterea rentabilității activității economice. Rezultatele obținute pe primele șase luni demonstrează că în toate întreprinderile există mari rezerve pentru sporirea producției industriale, ridicarea productivității muncii, îmbunătățirea calității producției, reducerea cheltuielilor materiale și creșterea eficienței economice.

De altfel, aproape toți tovarășii prim-secretari care au luat cuvîntul la plenară s-au referit la faptul că, în urma mobilizării unora din aceste rezerve, au suplimentat angajamentele de depășire a planului de producție și beneficii și că în primul semestru au realizat mai mult de 50% din ceea ce și-au propus ; aceasta arată că posibilitățile de a obține producții peste plan — desigur acolo unde sîntem interesați, unde avem nevoie de astfel de produse — sînt încă mari și va trebui să depunem eforturi

susținute pentru punerea lor în valoare. Se cunoaște, de altfel, că există o serie de întreprinderi care nu lucrează la capacitatea proiectată, deși a trecut destul de mult timp de la punerea lor în funcțiune ; avem întreprinderi unde se produc dese întreruperi în procesul de fabricație, unde mașinile nu sînt folosite cu randamentul maxim.

Subliniind rezultatele bune obținute în economie, trebuie să arătăm că dispunem încă de mari posibilități insuficient valorificate — și se impune ca în perioada următoare să intensificăm eforturile pentru a obține o producție cu mult mai mare decît cea stabilită prin angajamentele suplimentare asumate. Este necesar să facem acest lucru, tovarăși, pentru că pierderile provocate de calamități le putem recupera în primul rînd în industrie ; deci în acest domeniu trebuie să ne concentrăm forțele. Ministerele, centralele industriale și întreprinderile trebuie să ia măsuri mai hotărîte pentru eliminarea neajunsurilor manifestate, pentru punerea în valoare a marilor rezerve și posibilități de care dispune economia noastră.

După cum ați văzut din informarea prezentată, pagubele pricinuite de inundații se ridică la peste 10 miliarde de lei. Un număr mare de întreprinderi nu lucrează nici acum la întreaga lor capacitate. Au fost distruse mari cantități de materii prime și materiale. În agricultură se mai găsesc încă sub apă circa 300 000 ha. Această situație deosebită impune luarea în continuare a unor măsuri energice. Este necesar să se asigure ca toate întreprinderile să lucreze la întreaga lor capacitate, să se intensifice acțiunea de economisire a materiilor prime și materialelor în vederea recuperării în cea mai mare parte a pierderilor suferite.

În legătură cu aceasta aș dori să informez plenara că în planul cincinal viitor s-au adus serioase îmbunătățiri, față de prevederile Congresului al X-lea, în sensul reducerii cheltuielilor de producție, al micșorării consumurilor de materii prime și de materiale. Considerăm că, chiar cu îmbunătățirile aduse, există încă mari rezerve. De aceea, trebuie să ne preocupăm să obținem încă în acest an progrese reale în reducerea cheltuielilor de producție și a consumurilor de materiale. Se impune ca ministerele, organizațiile economice centrale să înfăptuiască cu fermitate hotărîrea Comitetului Central și guvernului de a se realiza integral planul de producție al acestui an în toate sectoarele de activitate. Va trebui ca în următoarele șase luni să asigurăm folosirea mai intensivă a capacităților de producție, încît pînă la sfîrșitul anului să recuperăm în întregime pierderile suferite în industrie și să dăm peste plan o producție de circa 5 miliarde de lei.

Este necesar, de asemenea, ca întreprinderile să-și sporească preocuparea pentru ridicarea calității producției, aceasta fiind una din problemele centrale ale dezvoltării economiei noastre. Trebuie să intensificăm acțiunea de îmbunătățire a organizării producției și a muncii, asigurînd astfel ridicarea productivității muncii, creșterea rapidă a eficienței economice.

O mare atenție trebuie acordată realizării în întregime a planului de investiții, punerii în producție la timp și chiar devansării unor lucrări, pentru a asigura atît premisele înfăptuirii în bune condiții a planului pe acest an, cît și o bază trainică pentru anii următori. Avînd în vedere că în unele sectoare de activitate sînt încă serioase rămîneri în urmă în realizarea planului de investiții, se impune ca ministerele, comitetele județene de partid să ia toate măsurile necesare pentru realizarea obiectivelor stabilite la datele convenite. Trebuie să folosim posibilitățile existente de a suplimenta planul cu unele investiții în acest an, pentru a ușura astfel realizarea sarcinilor foarte mari pe care le avem în 1971. De aceea rog atît

conducerile ministerelor, cît și pe primii secretari, pe toți membrii Comitetului Central, să acorde cea mai mare atenție realizării planului de investiții și, acolo unde se creează posibilități, începerii înainte de termenul planificat a unor lucrări noi.

În agricultură, ținînd seama de situația creată, este necesar să asigurăm cît mai rapid atît reînsămînțarea tuturor suprafețelor de pe care se retrag apele, cît și însămînțarea, după strîngerea recoltelor de păioase, a unor suprafețe cît mai mari cu porumb, legume și culturi furajere ; aceasta va permite recuperarea pierderilor provocate de inundații. Trebuie să luăm toate măsurile pentru strîngerea la timp și în bune condiții a culturilor de vară. Atrag în mod deosebit atenția asupra acestei probleme, deoarece și în această lună se prevăd ploi ; nu trebuie să se aștepte numai timpul bun, situația cere să se muncească pe orice vreme pentru a asigura strîngerea la timp a grîului și orzului.

Ținînd seama de volumul mare de investiții pe care îl avem de realizat în agricultură, îndeosebi în sectorul zootehnic, se impun măsuri pentru realizarea la timp a tuturor lucrărilor prevăzute. Aceasta cu atît mai mult cu cît pe primele șase luni ale anului planul investițiilor în agricultură este rămas în urmă.

De asemenea, este necesar să se acorde o atenție mai mare lucrărilor de hidroameliorații și desecări, realizării întregului volum de lucrări prevăzut pentru acest an ; orice rămînere în urmă în acest domeniu poate avea repercusiuni negative asupra înfăptuirii programului stabilit de plenara din martie a Comitetului Central al partidului.

În perioada următoare va trebui să dăm o mare atenție pregătirii planului pe anul 1971. Proiectul de plan pe anul viitor este cunoscut în toate întreprinderile, de către

toate comitetele județene, deci există timp pentru pregătirea lui temeinică. În acest scop este necesar să se intensifice acțiunea de încheiere a contractelor economice pentru 1971, precum și a contractelor de lungă durată privind aprovizionarea cu materii prime, mașini și utilaje, desfacerea producției, cooperarea în producție, executarea lucrărilor de construcții, temele de cercetare.

În semestrul II al acestui an se vor dezbate, începînd de la secțiile uzinale și pînă la colegiile ministerelor, planul pe 1971 și planul cincinal 1971—1975, urmărindu-se identificarea unor noi resurse de creștere a producției și productivității muncii, de ridicare a rentabilității, reducerea cheltuielilor materiale, realizarea integrală și cu o înaltă eficiență a programului de investiții.

Ținînd seama că se cunosc cu aproape doi ani înainte prevederile planului cincinal de către întreprinderi, de toate organele de partid, putem spune că există premisele pentru începerea noului plan în condiții bune, pentru asigurarea din primul an a înfăptuirii lui cu succes.

Tovarăși,

Cele două proiecte de lege supuse dezbaterii plenarei sînt menite să contribuie la perfecționarea conducerii activității economice. Ele fac parte integrantă din programul de măsuri stabilit de Conferința Națională a partidului din 1967 privind îmbunătățirea organizării, planificării și conducerii activității economice și sociale. De altfel, Congresul al X-lea a dat ca sarcină Comitetului nostru Central ca în cursul anului 1970 să termine luarea măsurilor prevăzute în această direcție, urmînd ca la începutul anului 1971 să raporteze partidului — probabil în cadrul unei Conferințe Naționale — despre felul cum s-a realizat această sarcină. De aceea va trebui să pregătim în continuare celelalte măsuri, îndeosebi Legea planifi-

cării, Legea comerțului exterior și altele, încît pînă la sfîrșitul anului toate să capete formă legală, aprobată de Marea Adunare Națională, să devină călăuze practice ale activității noastre economice.

Măsurile privind organizarea producției și a muncii în agricultură constituie de fapt o completare a celor prevăzute în legea adoptată în primăvara acestui an cu privire la organizarea și disciplina muncii în unitățile industriale și alte organizații de stat.

După cum se știe, în țara noastră agricultura constituie o ramură de bază a activității economice. De aceea, organizarea temeinică a producției și a muncii în acest sector în vederea creșterii continue a producției vegetale și animale constituie o sarcină de importanță deosebită. Pornind de la faptul că pămîntul reprezintă principalul mijloc de producție în agricultură, că, indiferent de proprietate, el este bun al întregii națiuni și că deci întreaga națiune este interesată în buna folosire și lucrare a lui, în creșterea fertilității și potențialului său productiv, partidul și statul nostru se preocupă permanent de conservarea și buna gospodărire a fondului funciar, de creșterea suprafețelor arabile, de executarea unor vaste lucrări de ameliorații, desecări și irigații, de crearea condițiilor pentru asigurarea unor recolte tot mai îmbelșugate.

Proiectul de lege prevede un șir de măsuri și obligații atît pentru organele de stat, cît și pentru lucrătorii din I.A.S.-uri, pentru cooperatori și producătorii individuali în executarea la timp și în mod corespunzător a lucrărilor agricole care au o importanță hotărîtoare pentru cantitatea și calitatea producției agricole.

Problema calității muncii are o însemnătate centrală atît în industrie, cît și în agricultură. Este de înțeles că în condițiile orînduirii socialiste statul are obligația să vegheze ca în toate sectoarele să existe condiții optime

pentru desfășurarea activității pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii. Faptul că baza socială a orînduirii noastre o constituie alianța clasei muncitoare cu țărănimea presupune ca cele două clase prietene să-și unească eforturile în vederea înfăptuirii cu succes a întregului program de dezvoltare a bazei tehnice-materiale a societății. Iată de ce se impun reglementări clare privind organizarea muncii și producției în agricultură, la fel cum se impun și în industrie, întărirea ordinii și disciplinei ; iată de ce societatea noastră nu poate fi indiferentă față de felul cum se desfășoară lucrările în agricultură, acest sector deosebit de important al activității economice.

Proiectul de lege a fost larg dezbătut cu oamenii muncii de la sate. Faptul că toți lucrătorii, cooperatorii au salutat proiectul de lege, făcînd totodată propuneri pentru ca el să răspundă cît mai bine cerințelor organizării activității în agricultură, întăririi ordinii și disciplinei, dovedește atît nivelul înalt al conștiinței socialiste a țărănimii noastre, cît și justețea prevederilor cuprinse în proiectul de lege.

Desigur, numai adoptarea legii nu va rezolva de la sine problema. Este necesar ca Ministerul Agriculturii și Silviculturii, organele agricole, Consiliul Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție și uniunile județene, conducerile întreprinderilor de stat, ale întreprinderilor de mecanizare a agriculturii și ale cooperativelor agricole, consiliile populare, comitetele județene și organizațiile de partid să acționeze cu toată hotărîrea în vederea transpunerii în viață a prevederilor legii, pentru ridicarea nivelului activității de conducere, organizare și planificare a agriculturii, pentru creșterea inițiativei unităților agricole, a fiecărui lucrător și cooperator.

Este știut că partidul și statul au luat în ultimul timp un șir de măsuri pentru creșterea cointeresării oamenilor muncii de la sate ; cu aproape două luni în urmă au fost adoptate măsuri privind creșterea prețurilor la o serie de produse agricole, îndeosebi animaliere. Aceasta demonstrează preocuparea de a asigura, și din punctul de vedere al cointeresării oamenilor muncii, înfăptuirea programului de dezvoltare a acestei importante ramuri a economiei naționale. Trebuie să îmbinăm însă în mod just cointeresarea materială cu buna organizare a muncii, cu ordinea, cu disciplina, cu executarea lucrărilor în cele mai bune condiții. Numai așa vom putea îndeplini sarcinile mari prevăzute în următorul cincinal în domeniul agriculturii. Legea pe care o va dezbate Marea Adunare Națională este chemată să servească și ea acestui scop. Nu există nici o îndoială că, folosind cu pricepere cadrul legal creat prin măsurile amintite, vom obține o îmbunătățire simțitoare a activității noastre în agricultură. Aceasta va trebui să se reflecte în creșterea mai rapidă a producției agricole și a veniturilor țărănimii, în sporirea contribuției agriculturii la creșterea avuției naționale, la edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră.

În ce privește proiectul de lege privind gospodărirea mijloacelor materiale și bănești și organizarea controlului financiar, el are drept scop să precizeze mai clar rolul și răspunderea conducerilor de întreprinderi și organizații socialiste în folosirea cu rezultate cît mai bune a mijloacelor materiale și bănești încredințate de statul nostru socialist. Viața a demonstrat că este necesar să se asigure o mai bună organizare a controlului asupra folosirii acestor mijloace și o îndrumare unitară a controlului financiar. Problema bunei gospodăriri a mijloacelor materiale și bănești, a creșterii eficienței fiecărui leu cheltuit are o

importanță capitală pentru desfășurarea cu succes a construcției socialiste. De aceea, conducerile întreprinderilor, ministerele, toți cei cărora statul, poporul le încredințează sarcini de gestionare și administrare a bunurilor materiale și bănești trebuie să simtă o înaltă răspundere, să depună toate eforturile pentru gospodărirea lor cu rezultate optime. Este adevărat, tovarăși, avem rezultate bune în această privință ; mai sînt însă și multe lipsuri. Dacă ar exista o preocupare mai susținută, permanentă, pentru buna gospodărire din partea tuturor celor care au un anumit rol în conducerea economiei, am avea rezultate mult mai bune ; însuși programul de dezvoltare a socialismului ar progresa într-un ritm mai intens, s-ar putea asigura creșterea și mai susținută a veniturilor oamenilor muncii. Iată de ce trebuie să gîndim, să reflectăm serios asupra importanței bunei gospodăriri, a cheltuirii cu maximum de eficiență a mijloacelor pe care statul, poporul le pun la dispoziție în vederea activității economice ; iată de ce trebuie să acordăm o atenție deosebită pregătirii oamenilor pe care îi punem să gospodărească aceste fonduri, să exercităm o îndrumare și un control mai efectiv.

Desigur, ca și în alte domenii, numai măsura de îmbunătățire a controlului nu rezolvă singură problema. Va trebui — și măsurile pe care le avem în vedere urmăresc acest lucru — să realizăm o mai bună pregătire a cadrelor de conducere. Ne gîndim — și se lucrează în acest sens la o lege — ca în viitor să nu mai fie numiți în funcții de conducere economică decît oameni care dispun de temeinice cunoștințe nu numai tehnice, ci și economice, de gospodărire, oameni care au dovedit în practică știința de a gospodări, de a conduce cu rezultate bune activitatea economică.

Deci măsurile pe care le cuprinde proiectul de lege pe care l-am dezbătut constituie numai o latură — de-

sigur, importantă, dar totuși numai o latură — a procesului de îmbunătățire a administrării și gospodăririi mijloacelor materiale și bănești ; controlul financiar nu reprezintă decît o parte a urmăririi și evidenței activității economice.

Ținînd seama de deficiențele pe care le mai avem în acest domeniu, este necesar ca Ministerul Finanțelor, celelalte ministere, conducerile organizațiilor socialiste să acționeze cu toată fermitatea pentru întărirea spiritului de răspundere în folosirea fiecărui leu. Totodată se impune ca organele și organizațiile de partid să exercite un control mai susținut, să îndrumeze și să organizeze mai eficient buna gospodărire și folosire a mijloacelor materiale și bănești, să atragă masele largi populare, oamenii muncii la realizarea controlului, la îmbunătățirea activității la fiecare loc de muncă.

Pornind de la faptul că adevărații stăpîni ai tuturor mijloacelor de producție, ai tuturor bunurilor materiale sînt oamenii muncii, poporul, trebuie să organizăm în așa fel activitatea încît toți cei ce muncesc să simtă răspunderea și să participe efectiv la buna gospodărire și folosire a mijloacelor materiale și bănești. Numai în felul acesta vom putea obține rezultate superioare, la nivelul condițiilor și posibilităților sporite de care dispune astăzi economia noastră națională. Numai astfel activitatea noastră economică se va încheia cu rezultate tot mai bune, vom putea obține atît o dezvoltare în ritm susținut a industriei și agriculturii, cît și creșterea într-o măsură mai mare a nivelului de trai al întregului popor.

Tovarăși,

Informarea prezentată cu privire la inundațiile din primăvară v-a putut da o imagine atît asupra dimensiunilor acestei calamități fără precedent care s-a abătut peste

țara noastră, cît și, mai cu seamă, asupra vastei activități depuse pentru limitarea sau prevenirea efectelor catastrofei, asupra muncii uriașe a sute și sute de mii de oameni, care, zi și noapte, nu și-au precupețit eforturile în lupta cu furia apelor. Trebuie să spunem că, dacă inundațiile nu au provocat daune și mai mari, aceasta se datorește măsurilor ferme, hotărîte, care au fost luate, eroismului de care au dat dovadă cetățenii patriei noastre. Ați ascultat aici pe primii secretari din județele care au avut cel mai mult de suferit de pe urma inundațiilor. Dar ceea ce au arătat aici tovarășii nu redă decît într-o mică măsură — și este și greu de altfel de redat în cuvinte — amploarea și gravitatea inundațiilor din mai și iunie. Am vizitat în perioada aceea aproape toate județele calamitate. Dacă nu aș fi fost la fața locului, nu aș fi înțeles, poate, pe tovarășii care dădeau telefon din oră în oră pentru a solicita sprijin în lupta cu apele dezlănțuite. Într-adevăr, tovarăși, nu s-a exagerat cu nimic ceea ce s-a prezentat în presă ; dimpotrivă, poate mai degrabă nu s-a reușit să se redea la dimensiunile ei reale această calamitate. Trebuie să spunem că inundațiile au fost de o gravitate cu totul deosebită și că, în fapt, s-a făcut tot ceea ce se putea face, de către comitetele județene, organizațiile noastre de partid, de către toți oamenii muncii, pentru a opri furia apelor, pentru a diminua și limita pagubele. S-a lucrat în unele locuri, îndeosebi de-a lungul Dunării, săptămîni întregi în condiții extrem de grele pentru a preîntîmpina noi revărsări. La Porțile de Fier, în două rînduri au fost situații excepțional de dificile, dar întregul colectiv a lucrat zi și noapte pentru a înlătura pericolul care amenința grav întreaga lucrare. De-a lungul Dunării, zeci și zeci de mii de oameni au lucrat la înălțarea digurilor, la astuparea imediată a fisurilor ce se creau în diguri. Numai astfel am putut împiedica o catastrofă cu consecințe greu de reparat : inun-

darea luncii Dunării, a bălților de pe Dunăre, care ar fi afectat sute și sute de mii de hectare, nenumărate localități.

Iată de ce doresc, în mod deosebit, ca și în cadrul plenarei să aduc mulțumiri tuturor celor care în acele zile și săptămîni au depus o muncă cu adevărat eroică. Merită să subliniez că în aceste grele împrejurări s-au demonstrat, o dată mai mult, solidaritatea și unitatea întregului nostru popor în jurul partidului. Felul în care toți cetățenii patriei au răspuns chemării partidului și guvernului pentru ajutorarea zonelor calamitate dovedește, de asemenea, o înaltă conștiință socialistă, încrederea nestrămutată în partidul nostru comunist.

Se cuvine să relev în mod deosebit atitudinea clasei muncitoare, care, și de data aceasta, s-a aflat în primele rînduri, îndeplinindu-și în mod strălucit rolul său de clasă conducătoare a societății socialiste. De asemenea, trebuie să evidențiez atitudinea țărănimii noastre, aliata de nădejde a clasei muncitoare, care de atîtea ori în istorie a înțeles să facă totul pentru a-și aduce contribuția la învingerea marilor greutăți prin care a trecut poporul român. Așa cum am mai spus și în alte ocazii, intelectualitatea nu a rămas mai prejos : ea a răspuns cu însuflețire chemării partidului, contribuind — alături de clasa muncitoare, de țărănime — la refacerea și asigurarea cursului normal al vieții economice și sociale. Iată de ce partidul și statul nostru au apreciat și apreciază rolul important pe care îl are intelectualitatea în societatea noastră — intelectualitatea care s-a identificat în întregime cu cauza construcției socialiste. Viața a demonstrat încă o dată că unirea muncitorilor, țăranilor, intelectualilor, sub conducerea partidului, reprezintă o forță uriașă, capabilă să învingă orice greutăți, să asigure înfăptuirea cu succes a sarcinilor construcției socialiste.

Consider că este de datoria mea să subliniez și în cadrul plenarei rolul important jucat de militarii forțelor armate, înalta răspundere și devotamentul cu care ei și-au îndeplinit datoria față de patrie în aceste grele împrejurări. De asemenea, doresc să evidențiez aportul însemnat al gărzilor patriotice, al minunatului nostru tineret, al unităților de pregătire militară ale acestuia.

Față de amploarea fără precedent a inundațiilor din acest an se impun măsuri deosebite pentru evitarea unor noi distrugeri în viitor. În primul rînd sînt necesare lucrări suplimentare, față de ceea ce ne gîndisem inițial, pentru regularizarea cursurilor unor ape, pentru construirea de baraje și diguri.

Așa cum s-a arătat în plenară, acolo unde au existat baraje pe cursul unor ape s-a putut evita sau diminua pericolul inundațiilor. Va trebui, de aceea, să revedem programul de hidroameliorații, ținînd seama de măsurile noi ce se impun a fi luate imediat. În momentul de față se lucrează la întocmirea studiilor necesare ; va trebui să facem o mobilizare generală a poporului pentru realizarea volumului de lucrări care se impun în această direcție. Încă din acest an este necesar să fie refăcute și consolidate digurile care au avut de suferit, să se ridice noi diguri pentru protejarea localităților și întreprinderilor. Considerăm că este de datoria fiecărui comitet județean, a fiecărui comitet orășenesc să treacă de îndată, cu sprijinul specialiștilor, la realizarea acestor măsuri pentru ca în eventualitatea unei situații asemănătoare să evităm pierderile suferite în acest an. Exemplul unui șir de orașe și întreprinderi a dovedit că dacă avem o serie de diguri, nu prea mari, putem diminua în măsură însemnată pierderile provocate de inundații. De aceea, organele și organizațiile de partid trebuie să ia măsuri hotărîte pentru a

realiza încă din vara acestui an lucrări de protejare a localităților și obiectivelor economice expuse.

De asemenea, este necesar să organizăm mai bine activitatea Institutului meteorologic. Se pare că va trebui să-l înzestrăm mai bine, dar să vedem în același timp mai îndeaproape cum își desfășoară activitatea, pentru că n-au fost puține cazurile cînd prevederile sale s-au confirmat... pe dos. Va trebui, de asemenea, să punem la punct sistemul de informare și avertizare, pentru că și aici au apărut unele deficiențe care au făcut ca în timpul inundațiilor o serie de localități să fie luate prin surprindere. De asemenea, va trebui să se îmbunătățească colaborarea cu țările vecine, în special cu acelea cu care avem rîuri comune, inclusiv în domeniul informării și avertizării, pentru ca în comun să evităm pe viitor asemenea catastrofe.

Unitatea și hotărîrea cu care poporul român a răspuns chemării partidului în aceste momente grele demonstrează încă o dată ce forță uriașă reprezintă un popor liber și stăpîn pe destinele sale, care făurește orînduirea socialistă, care muncește pentru dezvoltarea multilaterală a patriei, pentru victoria socialismului și comunismului.

Tovarăși,

La ordinea zilei avem și pregătirea celei de-a 50-a aniversări a partidului. Această aniversare va trebui să prilejuiască trecerea în revistă a întregii lupte desfășurate de partidul nostru în slujba clasei muncitoare, a poporului, a activității sale pentru îndeplinirea rolului de forță conducătoare în societatea socialistă.

În condițiile grele ale inundațiilor, organele și organizațiile partidului nostru s-au dovedit la înălțimea rolului și răspunderii pe care le au față de popor. Comuniștii, organizațiile și organele de partid au stat în primele rînduri ale luptei cu furia apelor, nu au precupețit nimic

pentru asigurarea reluării cursului normal al întregii vieți sociale. În aceste împrejurări s-a dovedit încă o dată cît de strînsă este legătura partidului cu oamenii muncii de la orașe și sate, fără deosebire de naționalitate, cu cîtă încredere urmează poporul nostru partidul comunist, cu ce avînt înfăptuiește el politica sa marxist-leninistă, care corespunde pe deplin intereselor și năzuințelor întregii națiuni.

Iată de ce aniversarea partidului va fi o sărbătoare a întregului popor. Ea trebuie să constituie un prilej de îmbunătățire a activității organizatorice și politice generale a partidului, a muncii tuturor organelor și organizațiilor de partid, a fiecărui comunist. Întîmpinarea celei de-a 50-a aniversări trebuie să marcheze afirmarea și mai puternică a rolului conducător al partidului în toate sectoarele de activitate. Organele de partid trebuie să îmbunătățească conducerea activității din întreprinderi, din instituții, să desfășoare o intensă muncă politică pentru înfăptuirea cu succes a sarcinilor stabilite de Congresul al X-lea.

Sărbătorirea a 50 de ani de la crearea partidului va avea loc în primul an al noului cincinal. De aceea, ea va trebui să fie strîns legată de lupta pentru dezvoltarea bazei tehnice-materiale a societății, pentru perfecționarea relațiilor socialiste, pentru dezvoltarea științei și culturii, adîncirea democrației socialiste, pentru făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate.

În același timp, aniversarea creării partidului trebuie să se desfășoare sub semnul intensificării activității internaționale a partidului și statului nostru, pentru dezvoltarea colaborării și unității țării noastre cu statele socialiste, cu partidele comuniste și muncitorești, pentru sporirea contribuției României la extinderea cooperării internaționale, a colaborării cu toate țările, fără deosebire

de orînduire socială, la înfăptuirea securității și păcii în Europa și în întreaga lume.

Partidul și poporul nostru sînt profund conștiente că înfăptuirea cu succes a sarcinilor construcției socialiste în România constituie un aport de seamă la cauza generală a socialismului. Totodată, prin activitatea sa internațională, România își aduce contribuția la întărirea sistemului mondial socialist, a frontului antiimperialist, la lupta popoarelor pentru pace și progres social.

Desigur, tovarăși, punem în activitatea noastră un accent deosebit pe rezolvarea problemelor construirii socialismului din țara noastră. De altfel, nici nu se poate altfel în cazul unui partid de guvernămînt ; el trebuie să dovedească că știe să rezolve problemele practice ale construcției socialiste, să aplice învățătura marxist-leninistă în situația concretă din țara în care își desfășoară activitatea. Aceasta nu este nici pe departe o politică de izolare sau naționalistă — cum încearcă cîteodată unii să spună despre partidul și țara noastră. Dimpotrivă, a înfăptui țelurile socialismului înseamnă a te preocupa — acolo unde trăiești, unde muncești, unde istoria ți-a încredințat sarcina de a conduce societatea — de soluționarea în condiții cît mai bune a marilor probleme ridicate de făurirea noii orînduiri.

În același timp, tovarăși, noi înțelegem că este necesar — și acționăm în acest spirit — să studiem și experiența altor partide, a altor țări socialiste și ceea ce corespunde condițiilor noastre nu ne sfiim să aplicăm. Considerăm drept o necesitate ca între țările socialiste, între partidele comuniste de guvernămînt să existe schimb de păreri, de informații, ca ele să-și studieze reciproc experiența în construcția socialismului și comunismului. Totodată, socotim necesar să extindem colaborarea și întrajutorarea atît cu țările socialiste care fac parte din C.A.E.R., cît și cu

toate celelalte țări socialiste, în scopul dezvoltării și înfloririi fiecărei națiuni socialiste și, totodată, al întăririi întregului sistem socialist mondial.

După cum ați văzut din informările prezentate plenarei, partidul și guvernul țării noastre au desfășurat în ultimele luni o largă activitate internațională. Întreagă această activitate a fost realizată în spiritul hotărîrilor Congresului al X-lea al partidului de a acționa cu fermitate și consecvență pentru dezvoltarea colaborării și unității tuturor țărilor socialiste, pentru depășirea divergențelor existente — condiție indispensabilă în afirmarea forței și influenței socialismului în lume.

Partidul Comunist Român a participat la aniversarea centenarului nașterii lui Lenin, iar în cursul lunii mai o delegație a partidului nostru a făcut o vizită în U.R.S.S. avînd convorbiri cu delegația Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, cu tovarășii L. I. Brejnev, N. V. Podgornîi, M. A. Suslov și alți conducători ai partidului și statului sovietic. În cadrul discuțiilor de la Moscova dintre delegația partidului nostru și delegația P.C.U.S. au fost abordate o serie de probleme privind relațiile dintre partidele și statele noastre, cît și un cerc larg de probleme ale situației internaționale. Aș dori să menționez că discuțiile s-au desfășurat într-o atmosferă de lucru și în urma lor am ajuns la concluzia comună de a acționa pentru dezvoltarea continuă a relațiilor dintre partidele și țările noastre pe baza principiilor marxist-leniniste, ale internaționalismului proletar, egalității în drepturi, respectului reciproc și neamestecului în treburile interne. De asemenea, apreciem pozitiv discuțiile purtate ulterior, la Moscova, între delegația guvernului român, condusă de tovarășul Ion Gheorghe Maurer, și delegația guvernului Uniunii Sovietice, condusă de tovarășul A. N. Kosîghin.

Zilele acestea, după cum cunoașteți, a avut loc vizita în România a unei delegații de partid și guvernamentale a Uniunii Sovietice, condusă de tovarășul Kosîghin, cu care prilej a fost semnat Tratatul de prietenie, colaborare și asistență mutuală dintre Republica Socialistă România și Uniunea Sovietică. Vizita delegației de partid și guvernamentale a Uniunii Sovietice, discuțiile pe care le-am avut cu acest prilej s-au desfășurat într-o atmosferă caldă, de prietenie tovărășească, au permis desfășurarea unui rodnic schimb de păreri, au contribuit la mai buna cunoaștere, la adîncirea înțelegerii reciproce.

Noul tratat româno-sovietic semnat în aceste zile la București, care reglementează relațiile dintre România și Uniunea Sovietică pe o perioadă de 20 de ani, deschide noi perspective pentru dezvoltarea în continuare a colaborării, prieteniei și alianței dintre partidele și țările noastre. El promovează principiile raporturilor de tip nou dintre țările socialiste, bazate pe marxism-leninism, pe internaționalism proletar, pe egalitate în drepturi și neamestec în treburile interne, pe respectul independenței și suveranității naționale, pe întrajutorare și avantaj reciproc. Fără îndoială că acest tratat va aduce o contribuție de preț la cauza colaborării și unității țărilor socialiste, a progresului și păcii în lume. Partidul și poporul nostru vor face totul pentru dezvoltarea continuă a relațiilor cu Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, cu popoarele Uniunii Sovietice, considerînd că aceasta corespunde atît intereselor țărilor și partidelor noastre, cît și intereselor generale ale socialismului și păcii.

Am avut, de asemenea, în ultima vreme o serie de convorbiri cu conducători și delegații ale unor partide comuniste și muncitorești și mișcări de eliberare națională : cu Santiago Carrillo, secretarul general al P.C. din Spania, cu Georges Marchais, secretar general adjunct al P.C. Francez, cu Alvaro Cunhal, secretar general al P.C. Portughez, cu Enrico Berlinguer, vicesecretar general al P.C. Italian, cu Azis Mohamed, prim-secretar al C.C. al P.C. Irakian, cu Ruben Dario Sousa, secretar general al Partidului Poporului din Panama, cu o delegație a Partidului Comunist Mexican, cu delegația Partidului Comunist Dominican, cu a Partidului de stînga (comuniștii) din Suedia, cu președintele mișcării de eliberare națională din Africa de Sud-Vest și cu alte delegații.

De asemenea, au avut loc numeroase schimburi între delegații de activiști ai partidului nostru și ai partidelor comuniste din țările socialiste și din unele țări capitaliste. Cu prilejul unor congrese la care au participat și delegații ale partidului nostru au fost purtate convorbiri cu un mare număr de partide.

În acest cadru aș dori să mă refer și la vizita făcută de tovarășul Emil Bodnaraș, în fruntea unei delegații a Marii Adunări Naționale și a Consiliului de Stat, în Republica Populară Democrată Coreeană și în Republica Populară Chineză. Cu acest prilej au avut loc convorbiri importante cu rezultate bune. Noi dăm o deosebită apreciere rezultatelor vizitei în Republica Populară Democrată Coreeană, în special discuțiilor purtate cu tovarășul Kim Ir Sen. Această vizită și discuțiile au evidențiat dorința comună de a dezvolta relațiile dintre partidele și popoarele noastre, de a contribui la întărirea unității mișcării comuniste internaționale.

De asemenea, apreciem în mod deosebit vizita delegației noastre de partid și de stat în Republica Populară Chineză, în special discuțiile avute cu tovarășii Mao Țze-dun, Lin Biao, Ciu En-lai, Kan Șen și alți conducători ai Partidului Comunist Chinez și ai statului chinez.

Cu acest prilej s-au evidențiat dezvoltarea relațiilor fructuoase dintre partidele și țările noastre, dorința co-

mună de a acționa și în viitor în această direcție, ceea ce corespunde atît intereselor partidelor și țărilor noastre, cît și cauzei generale a socialismului și păcii în lume.

Întreaga noastră activitate oglindește preocuparea permanentă a partidului de a contribui la depășirea greutăților din cadrul mișcării comuniste și muncitorești, la dezvoltarea și întărirea solidarității internaționale a celor ce muncesc, la întărirea unității mișcării comuniste și muncitorești, a tuturor forțelor antiimperialiste. Desigur, tovarăși, noi sîntem conștienți de faptul că întărirea unității mișcării comuniste și muncitorești se poate realiza numai pe o bază nouă, în care să fie asigurate pe deplin autonomia și independența fiecărui partid comunist, dreptul de a-și elabora — corespunzător condițiilor concrete din țara în care-și desfășoară activitatea — linia sa politică generală. Sîntem, de asemenea, conștienți de faptul că dezvoltarea mișcării comuniste, a ideilor comunismului presupune o largă dezbatere liberă, analiza și interpretarea științifică a schimbărilor survenite în lume și, pe această temelie, dezvoltarea creatoare a învățăturii marxist-leniniste în concordanță cu noile condiții economice-sociale; în acest sens acționează și va acționa și în continuare Partidul Comunist Român.

Toată activitatea internațională desfășurată de P.C.R. și de guvernul nostru corespunde pe deplin intereselor construcției socialiste în România, dezvoltării relațiilor partidului și statului nostru cu țările socialiste și cu partidele comuniste și muncitorești, precum și cauzei coeziunii țărilor socialiste, cauzei unității mișcării comuniste și muncitorești internaționale, a întăririi forțelor antiimperialiste.

In această perioadă au avut, de asemenea, loc un șir de întîlniri și vizite pe linie de stat. În acest cadru se înscriu vizita președintelui Turciei în România, vizita pe

care am efectuat-o în cursul lunii iunie în Franța, vizita președintelui Zambiei și vizita șahinșahului Iranului în România, precum și recenta vizită a tovarășului Maurer în Republica Federală a Germaniei. Noi apreciem că aceste vizite, convorbirile pe care le-am avut au evidențiat încă o dată posibilitatea dezvoltării colaborării dintre state în spiritul principiilor coexistenței pașnice. România acționează consecvent pentru intensificarea colaborării cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială, pentru instaurarea în viața internațională a unor relații bazate pe principiile independenței și suveranității naționale, deplinei egalități în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc.

Considerăm că o importanță hotărîtoare pentru dezvoltarea unor relații normale între state au respectarea dreptului fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta, fără amestec din afară, lichidarea oricăror practici și tendințe de dominație și dictat, abolirea forței ca mijloc de soluționare a problemelor internaționale litigioase.

Desigur, tovarăși, dacă activitatea internațională a României se bucură de ecou în multe state, aceasta se datorește faptului că politica sa externă corespunde situației internaționale de astăzi, că principiile pentru care militează țara noastră pe arena internațională sînt principii care se impun tot mai mult ca singurele ce pot asigura o colaborare rodnică, pașnică, între toate popoarele lumii.

Viața demonstrează continuu că problemele internaționale nu pot fi soluționate decît cu participarea tuturor statelor, fie ele mari sau mici, că țările mici și mijlocii, desfășurînd o politică consecventă de colaborare și de pace, pot aduce, împreună cu marile puteri, o contribuție fructuoasă la soluționarea problemelor internaționale. De altfel, în lumea de astăzi nu se mai pot rezolva problemele prin nesocotirea intereselor nici unui popor. Evenimentele

din Indochina demonstrează cu toată claritatea că, atunci cînd un popor, chiar mic, este hotărît să-și apere independența și suveranitatea națională, să nu admită dominația imperialistă, el poate face aceasta cu succes, bucurîndu-se de sprijinul unanim al popoarelor lumii.

In activitatea noastră internațională am acordat și acordăm o atenție deosebită problemelor securității pe continentul european. Întîlnirile și discuțiile pe care le-am avut cu conducători de partide și de state, cu oameni politici și reprezentanți ai opiniei publice ne-au întărit și mai mult convingerea că sînt create condiții pentru a se trece la pregătirea și organizarea unei conferințe a țărilor europene, care să netezească drumul spre înfăptuirea securității, spre soluționarea treptată a problemelor acumulate pe continent. De altfel, memorandumul miniștrilor afacerilor externe ai țărilor socialiste, care s-au întîlnit recent la Budapesta, a găsit o rezonanță favorabilă în rîndul tuturor popoarelor ; el creează noi premise pentru trecerea la pregătirea și organizarea conferinței europene.

Partidul și poporul nostru și-au manifestat și își manifestă îngrijorarea în legătură cu persistența în lume a unor focare de tensiune și încordare. Am acționat și acționăm pentru a sprijini lupta poporului vietnamez și a popoarelor din Indochina, pentru a contribui la încetarea războiului din această peninsulă ; trupele S.U.A. trebuie să se retragă, popoarele din această parte a lumii trebuie lăsate să-și rezolve singure problemele, fără nici un amestec din afară !

De asemenea, acționăm pentru soluționarea conflictului din Orientul Apropiat pe baza rezoluției Consiliului de Securitate din noiembrie 1967, pentru retragerea trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate, pentru asigurarea securității și integrității tuturor statelor și instaurarea păcii în această parte a lumii.

Și în viitor partidul și guvernul țării noastre vor acționa în spiritul Directivelor Congresului al X-lea al partidului, pentru dezvoltarea colaborării cu toate țările socialiste, pentru unitatea tuturor forțelor antiimperialiste, pentru dezvoltarea largă a relațiilor cu toate țările și popoarele lumii, pentru pace și securitate în lume.

Tovarăși,

În fața partidului și poporului nostru stau sarcini de mare importanță și răspundere. Plenara noastră este chemată să adopte hotărîri de mare însemnătate pentru activitatea de viitor. Avem deplina convingere că întregul partid și întregul popor vor acționa în strînsă unitate în jurul Comitetului Central pentru îndeplinirea tuturor obiectivelor stabilite de Congresul al X-lea, pentru dezvoltarea în continuare a întregii noastre societăți și ridicarea continuă a bunăstării materiale și spirituale a oamenilor muncii din patria noastră.

Cred că sînteți de acord să adresăm tuturor organelor și organizațiilor de partid, tuturor oamenilor muncii urări de noi și noi succese în activitatea consacrată dezvoltării economiei, științei și culturii, înfloririi întregii țări, făuririi socialismului și comunismului în patria noastră. *(Aplauze puternice, prelungite).*

TOAST
LA DINEUL OFICIAL OFERIT ÎN ONOAREA PREȘEDINTELUI REPUBLICII AFRICA CENTRALĂ, GENERALUL JEAN BEDEL BOKASSA

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— 13 iulie 1970 —

Stimate domnule președinte,

Stimați oaspeți,

Îmi este deosebit de plăcut să vă adresez dumneavoastră, tuturor colaboratorilor care vă însoțesc în această vizită un cordial salut prietenesc în numele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, al guvernului și al întregului popor român ; doresc, de asemenea, să dau expresie sentimentelor de înaltă ospitalitate, de prețuire și stimă cu care toți cetățenii patriei noastre vă întîmpină pe pămîntul României socialiste.

Țările noastre sînt situate în zone geografiee diferite, aflate la multe mii de kilometri depărtare una de alta ; totuși, faptul că ambele popoare luptă pentru afirmarea nobilelor idealuri ale libertății și dreptății, ale păcii și progresului face ca ele să se simtă aproape, să-și nutrească reciproc sentimente trainice de prietenie. Manifestările pline de cordialitate și primirea caldă pe care v-o face pretutindeni populația României constituie o vie ilustrare a acestor sentimente, o expresie a dorinței de a dezvolta prietenia și colaborarea dintre țările noastre în interesul

ambelor popoare, al cauzei generale a păcii și înțelegerii internaționale.

Se știe, domnule președinte, că terenul pe care se dezvoltă și înflorește orice prietenie îl constituie, înainte de toate, buna cunoaștere reciprocă. Avem convingerea că vizita dumneavoastră va servi pe deplin acestui scop ; în răstimpul scurt de cînd vă aflați în țara noastră ați avut posibilitatea să vizitați unele obiective economice și sociale, să vă întîlniți cu numeroși locuitori, să veniți în contact nemijlocit cu activitatea desfășurată de poporul român pentru dezvoltarea multilaterală a țării și ridicarea nivelului său de viață și civilizație. Tot ceea ce facem, tot ceea ce construim în țara noastră prin munca plină de abnegație a întregului popor are drept unic țel făurirea bunăstării și fericirii omului, căruia societatea noastră îi deschide largi posibilități de a-și afirma personalitatea, de a duce o viață liberă și demnă.

Muncind pentru asigurarea progresului și prosperitatea patriei sale, poporul român este profund animat de dorința de a trăi în deplină înțelegere și de a colabora cu toate popoarele lumii, de a conlucra larg pe arena internațională la înfăptuirea dezideratelor de pace și progres ale omenirii. În deplin consens cu aceste profunde aspirații și năzuințe ale poporului, România dezvoltă prietenia și cooperarea cu țările socialiste, promovează în mod susținut relații politice-diplomatice și de colaborare economică, tehnică-științifică, culturală cu toate țările, fără deosebire de orînduire socială, participă activ la schimbul mondial de valori.

Țara noastră militează activ pentru dezvoltarea în viața internațională a unor raporturi întemeiate pe fundamentul trainic al respectării independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc. Ne bucură, stimate dom-

nule președinte, că și Republica Africa Centrală, poporul țării dumneavoastră, care a desfășurat o luptă îndelungată și plină de sacrificii pentru dobîndirea independenței naționale, a dreptului de a-și făuri o viață liberă, acționează susținut pentru afirmarea acestor principii, care au o importanță esențială pentru înaintarea omenirii pe calea păcii și a progresului.

Intemeiate pe stimă și respect reciproc, pe egalitate în drepturi și avantaj mutual, relațiile dintre România și Republica Africa Centrală, deși sînt de dată destul de recentă, promit, în ciuda distanțelor geografice care ne separă, o evoluție fructuoasă pentru ambele țări și popoare. Imi exprim convingerea că pe parcursul vizitei dumneavoastră în România se vor reliefa noi posibilități de lărgire și diversificare a relațiilor bilaterale, de întărire a prieteniei și colaborării dintre popoarele și țările noastre.

Stimate domnule președinte,

Dumneavoastră veniți de pe un continent în care au loc profunde prefaceri înnoitoare, unde, în special în ultimele două decenii, pe ruinele fostelor imperii coloniale și-au făcut apariția zeci și zeci de state noi, independente.

România este solidară cu lupta de eliberare națională a popoarelor, urmărește cu simpatie și sprijină eforturile tinerelor state din Africa, Asia și de pe alte continente pentru apărarea și întărirea independenței lor naționale, pentru dezvoltarea economică și socială de sine stătătoare. Am condamnat și condamnăm în modul cel mai hotărît politica de forță, colonialismul și neocolonialismul, tendințele de dominație ale unei țări asupra alteia, de jefuire a avuțiilor naționale ale altor popoare, politica de apartheid și discriminările rasiale, pentru că toate acestea împiedică afirmarea liberă, nestingherită a voinței popoarelor de a-și hotărî singure destinele, ridică bariere în calea apropierii

și colaborării dintre națiuni și înveninează atmosfera internațională.

In zilele noastre se impune tot mai mult, ca o cerință esențială a progresului general, ridicarea economică și socială a țărilor în curs de dezvoltare, lichidarea decalajului care le mai desparte de țările industrializate, în interesul ridicării nivelului de civilizație și cultură al popoarelor lor, al participării tot mai active a acestor țări la întreaga viață internațională contemporană.

Pornind de la considerentul că în lumea de azi pacea este indivizibilă, nu putem să nu ne manifestăm îngrijorarea față de perpetuarea în diferite zone ale globului a unor periculoase focare de tensiune și conflicte. Poporul nostru se pronunță pentru încetarea neîntîrziată a războiului din Vietnam, din Indochina, pentru retragerea trupelor S.U.A. din Vietnamul de sud și curmarea oricărui amestec în treburile interne ale poporului vietnamez. România cere cu toată hotărîrea ca popoarele vietnamez, laoțian și cambodgian să fie lăsate să-și rezolve singure problemele, fără nici un amestec din afară. Ne pronunțăm, de asemenea, pentru soluționarea prin mijloace pașnice a conflictului din Orientul Apropiat în spiritul rezoluției Consiliului de Securitate din noiembrie 1967. În interesul asigurării păcii și securității în această zonă și în lume este necesar ca trupele israeliene să se retragă din teritoriile ocupate, să se respecte dreptul la existență și dezvoltare independentă a fiecărui stat din această regiune, să se asigure soluționarea problemei populației palestinene în conformitate cu interesele legitime ale acesteia.

Ca țară europeană, România militează activ și își aduce contribuția la instaurarea unui climat de pace și securitate pe continent, cu convingerea că orice pas înainte în normalizarea relațiilor în această parte a globului va influența

pozitiv pacea și securitatea întregii lumi. Țara noastră acționează consecvent pentru convocarea și ținerea unei conferințe general-europene, care, după părerea noastră, ar putea deschide calea unor noi progrese în direcția soluționării pașnice, treptate, a problemelor acumulate pe continent.

Cu deplină răspundere pentru soarta păcii și civilizației omenirii, România militează în mod susținut pentru înfăptuirea dezarmării generale, și în primul rînd a dezarmării nucleare, se pronunță pentru întreprinderea unor pași concreți spre încetarea producției de arme atomice și diminuarea primejdiei nucleare. Reducerea cursei înarmărilor, retragerea trupelor străine de pe alte teritorii, desființarea bazelor militare străine și abolirea blocurilor militare ar constitui, după convingerea noastră, o contribuție importantă la realizarea dezarmării, la crearea unui climat de încredere și cooperare între state.

Considerăm că, în soluționarea acestor probleme vitale pentru omenire, în respectarea dreptului internațional și dezvoltarea colaborării între popoare, Organizația Națiunilor Unite este chemată să joace un rol deosebit de important.

Sîntem de părere că acest important for mondial își va putea îndeplini în mod eficient rolul și răspunderile cu care a fost investit dacă va oglindi mai corespunzător realitățile existente azi în lume, dacă se va asigura realizarea deplină a principiului universalității sale. Pornind de la acest considerent, Republica Socialistă România se pronunță consecvent pentru restabilirea dreptului legitim al Republicii Populare Chineze de a-și ocupa locul ce-i revine la O.N.U., conform principiilor Cartei, ca unic reprezentant al marelui popor chinez.

Stimate domnule președinte,

Idealurile epocii noastre sînt idealurile libertății și progresului, ale dezvoltării omenirii într-un climat de securitate și pace.

Cu convingerea că prietenia și colaborarea dintre România și Republica Africa Centrală, dintre cele două popoare ale noastre servește pe deplin acestor nobile idealuri, permiteți-mi să toastez pentru această prietenie și colaborare, pe care le dorim cît mai fructuoase, mai pline de rezultate ;

— în sănătatea dumneavoastră, domnule președinte, a tuturor colaboratorilor dumneavoastră ;

— pentru progresul și fericirea poporului Republicii Africa Centrală ;

— pentru pace în lumea întreagă !

SALUT ADRESAT CELEI DE-A 16-A CONFERINȚE INTERNAȚIONALE ÎMPOTRIVA BOMBELOR ATOMICE ȘI CU HIDROGEN—GENSUIKYO

— *1 august 1970* —

In numele poporului român și al Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România am deosebita plăcere să adresez un cald salut participanților la cea de-a 16-a Conferință internațională împotriva bombelor atomice și cu hidrogen.

Activitățile desfășurate de „Consiliul japonez împotriva bombelor atomice și cu hidrogen" — Gensuikyo — constituie un însemnat aport la lupta popoarelor împotriva planurilor agresive ale imperialismului și a politicii sale de dominație, pentru înfăptuirea dezarmării, și în primul rînd a dezarmării nucleare, pentru asigurarea unui climat de pace, colaborare și securitate internațională.

Este convingerea noastră fermă că a sosit timpul să se acționeze în modul cel mai hotărît pentru a pune capăt cursei înarmărilor, să se întreprindă măsuri practice în domeniul dezarmării generale, și în primul rînd pentru distrugerea armelor de nimicire în masă, astfel încît fiecare popor să aibă certitudinea securității sale.

Dînd expresie sentimentelor care animă întregul nostru popor, România, alături de forțele progresiste și de-

mocratice de pretutindeni, își va aduce și în viitor contribuția la această cauză nobilă. Ea va milita în continuare pentru zădărnicirea politicii de război promovate de cercurile imperialiste, pentru încetarea agresiunii imperialismului american împotriva popoarelor din Indochina, pentru stingerea focarelor de tensiune și conflict existente în diferite regiuni ale lumii, pentru unirea în această luptă a tuturor forțelor antiimperialiste.

Urez succes deplin lucrărilor conferinței dumneavoastră și folosesc acest prilej pentru a reafirma atașamentul poporului român față de idealurile progresului social, democrației, independenței naționale, păcii și înțelegerii între popoare.

TOAST LA DINEUL OFICIAL OFERIT ÎN ONOAREA PREŞEDINTELUI REPUBLICII DEMOCRATICE CONGO, JOSEPH-DÉSIRÉ MOBUTU, ŞI A SOŢIEI SALE

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— 25 august 1970 —

Stimate domnule preşedinte,

Stimată doamnă Mobutu,

Doamnelor şi domnilor,

Îmi este deosebit de plăcut ca, în numele Consiliului de Stat, al guvernului şi al întregului popor român, să vă adresez dumneavoastră, tuturor colaboratorilor dumneavoastră care vă însoţesc în această vizită un cordial salut prietenesc şi să dau expresie sentimentelor de stimă şi consideraţie cu care poporul român vă întîmpină pe pămîntul României socialiste.

Primirea caldă pe care v-a făcut-o astăzi populaţia Bucureştiului constituie o expresie grăitoare a sentimentelor de prietenie şi preţuire pe care şi le nutresc reciproc popoarele român şi congolez, a dorinţei lor de a întări legăturile de colaborare dintre Republica Socialistă România şi Republica Democratică Congo, în interesul celor două popoare, al cauzei păcii şi înţelegerii internaţionale.

Avem convingerea, domnule preşedinte, că vizita dumneavoastră în România va contribui la o mai bună cu-

noaştere reciprocă, va servi întăririi în continuare a prieteniei şi colaborării româno-congoleze. În timpul vizitei veţi avea posibilitatea să cunoaşteţi nemijlocit unele aspecte din munca şi preocupările poporului român pentru dezvoltarea multilaterală a patriei şi ridicarea nivelului său de viaţă şi civilizaţie. Munca plină de abnegaţie depusă de cetăţenii patriei noastre pentru progresul continuu al economiei, ştiinţei, culturii, al întregii vieţi sociale are ca unic ţel făurirea bunăstării şi fericirii omului, căruia societatea socialistă îi deschide largi posibilităţi de afirmare în toate domeniile de activitate.

Realizările pe care România le obţine în dezvoltarea potenţialului său material şi spiritual îi dau posibilitatea să participe activ la schimbul mondial de valori, să dezvolte o tot mai largă colaborare şi cooperare pe plan internaţional.

Profund animată de dorinţa de a trăi în deplină înţelegere cu toate ţările lumii, de a conlucra cu celelalte naţiuni la înfăptuirea dezideratelor de pace şi progres ale omenirii, România acordă o atenţie deosebită dezvoltării relaţiilor de prietenie şi colaborare multilaterală cu ţările socialiste, acţionează consecvent pentru lărgirea legăturilor sale politice-diplomatice, economice şi cultural-ştiinţifice cu toate statele, indiferent de regimul lor social şi politic.

Viaţa arată că tendinţa spre cooperare internaţională, care devine pe zi ce trece tot mai evidentă, impune respectarea cu stricteţe a independenţei şi suveranităţii naţionale a fiecărui stat, a dreptului popoarelor de a hotărî singure asupra destinelor lor, potrivit voinţei proprii, respectarea principiilor egalităţii în drepturi, neamestecului în treburile interne şi avantajului reciproc. România îşi fundamentează în mod consecvent relaţiile sale externe pe aceste principii, considerînd că promovarea lor susţinută în viaţa internaţională constituie condiţia esenţială

a realizării unei colaborări viabile și fructuoase, o garanție a asigurării păcii și destinderii.

În România este bine cunoscută lupta îndelungată și plină de sacrificii dusă de poporul Republicii Democratice Congo pentru dobîndirea dreptului de a-și făuri o viață liberă și demnă, pentru consolidarea independenței sale și dezvoltarea patriei sale pe calea progresului.

Eforturile poporului țării dumneavoastră îndreptate spre dezvoltarea economiei, culturii, învățămîntului, rezultatele pe care le obține în această direcție sînt cunoscute și se bucură de apreciere în patria noastră.

Constatăm cu satisfacție că relațiile dintre Republica Socialistă România și Republica Democratică Congo, relații întemeiate pe respect reciproc, egalitate și avantaj mutual, cunosc o evoluție pozitivă, care corespunde pe deplin intereselor celor două țări, cauzei păcii și colaborării internaționale. Am convingerea că în cadrul convorbirilor și întîlnirilor pe care le vom avea se vor evidenția noi posibilități de a lărgi și întări aceste relații, de a dezvolta și mai accentuat colaborarea dintre popoarele și țările noastre.

Stimate domnule președinte,

România, care a cunoscut vreme îndelungată asuprirea străină, a salutat cu satisfacție profundele prefaceri innoitoare care au loc pe continentul african.

Poporul nostru este solidar cu toate popoarele care se ridică pentru scuturarea jugului străin, împotriva colonialismului și neocolonialismului, susține cu căldură lupta dusă de popoarele din Angola, Mozambic, Guineea-Bissau și Namibia pentru cucerirea independenței naționale. Condamnăm în modul cel mai hotărît politica de apartheid și practicile rasiale promovate de regimurile minoritare din

Republica Sud-Africană și Rhodesia, perpetuarea exploatării coloniale a popoarelor din aceste teritorii.

Țara noastră sprijină eforturile tinerelor state îndreptate spre consolidarea independenței lor naționale și dezvoltarea de sine stătătoare, spre apărarea suveranității și afirmarea tot mai activă pe arena internațională.

România apreciază că lichidarea decalajului dintre țările dezvoltate și cele în curs de dezvoltare reprezintă în zilele noastre o cerință imperioasă a progresului general, a însăși consolidării păcii în lume.

În lumea de azi, toate statele — mari, mijlocii sau mici, indiferent de orînduirea socială sau de continentul pe care se află situate — pot și trebuie să-și aducă contribuția activă la soluționarea problemelor internaționale, la dezvoltarea colaborării și întărirea păcii generale. Apreciem că o condiție hotărîtoare pentru crearea unui climat de securitate și pace în lume o constituie renunțarea la politica de dominație și dictat, la folosirea forței sau amenințarea cu folosirea forței în relațiile dintre state, soluționarea problemelor litigioase pe cale pașnică, intensificarea eforturilor tuturor popoarelor pentru lichidarea focarelor de conflicte și tensiune care se mai mențin pe diferite meridiane ale globului.

Poporul nostru se pronunță pentru încetarea neîntîrziată a războiului din Vietnam și a acțiunilor militare din Indochina, pentru retragerea trupelor americane și curmarea oricărei ingerințe în treburile interne ale poporului vietnamez. Popoarele vietnamez, cambodgian și laoțian să fie lăsate să-și rezolve singure problemele, potrivit aspirațiilor și voinței proprii, fără nici un amestec din afară.

Pronunțîndu-ne cu consecvență pentru soluționarea pe cale pașnică a conflictului din Orientul Apropiat pe baza Rezoluției Consiliului de Securitate din 22 noiembrie 1967,

ne exprimăm speranța că acordul realizat cu privire la încetarea focului pe o perioadă de trei luni și reluarea misiunii Jarring vor crea condiții pentru întreprinderea de noi pași concreți spre rezolvarea conflictului, prin retragerea trupelor israeliene de pe teritoriile arabe ocupate, asigurarea dreptului la existență al fiecărui stat din zonă și rezolvarea problemei populației palestinene în conformitate cu aspirațiile sale naționale.

Ca stat european, România acordă o importanță deosebită normalizării relațiilor pe continent, acționează ca Europa să nu mai devină teatrul unor războaie nimicitoare, ci terenul unei cooperări pașnice și rodnice între națiuni suverane și egale în drepturi.

Guvernul român consideră că s-au creat condiții favorabile pentru ținerea conferinței general-europene, care, după părerea noastră, va contribui la înfăptuirea securității și colaborării dintre statele europene.

Țara noastră militează activ pentru înfăptuirea dezarmării generale, îndeosebi a dezarmării nucleare, și se pronunță pentru întreprinderea de acțiuni concrete care să ducă la realizarea acestui deziderat major al contemporaneității.

Considerăm că în rezolvarea acestei probleme vitale pentru omenire, precum și în respectarea dreptului internațional și dezvoltarea colaborării internaționale, un rol important revine Organizației Națiunilor Unite. Pentru a-și putea îndeplini în mod eficient răspunderile cu care a fost investită, această organizație trebuie să oglindească cu fidelitate realitățile existente în lumea de azi. România se pronunță pentru asigurarea deplină a principiului universalității O.N.U., pentru restabilirea drepturilor legitime ale R. P. Chineze în această organizație.

Cu convingerea că vizita pe care o faceți în România va constitui un moment de seamă în dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare dintre Republica Socialistă România și Republica Democratică Congo și cu dorința ca șederea dumneavoastră în țara noastră să vă fie cît mai plăcută și rodnică, permiteți-mi să toastez :

— în sănătatea dumneavoastră, domnule președinte, și a doamnei Marie-Antoinette Mobutu ;

— în sănătatea tuturor oaspeților prezenți la acest dineu ;

— pentru prosperitatea și fericirea poporului congolez ;

— pentru prietenia și colaborarea dintre popoarele noastre ;

— pentru pace în lumea întreagă !

INTERVIU ACORDAT TELEVIZIUNII AUSTRIECE

— *31 august 1970* —

ÎNTREBARE : *Politica externă a României se plasează nu numai în cîmpul de acțiune al problemelor europene, ci și în al celor mondiale. Cum se afirmă România în aceste condiții ? Care sînt punctele centrale și intențiile politicii dumneavoastră ?*

RĂSPUNS : În politica sa externă, România pornește de la faptul că soluționarea problemelor complexe ale situației internaționale nu se poate face decît cu participarea activă a tuturor statelor lumii.

Ținînd seama de faptul că orice conflict, din orice zonă a lumii, are influență asupra tuturor popoarelor, România consideră că este necesar ca în viața internațională să se asigure respectarea principiilor care capătă o tot mai puternică afirmare : ale deplinei egalități în drepturi între toate națiunile lumii, independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc.

Desigur, ca țară europeană, România acordă o atenție deosebită problemei securității pe continentul nostru, dar totodată ea consideră că trebuie să-și aducă contribuția la

soluționarea tuturor problemelor internaționale. În acest spirit, acordăm o atenție deosebită relațiilor dintre România și Austria în lupta pentru înfăptuirea securității europene și păcii în lume.

ÎNTREBARE : *Nu mai puțin flexibilă decît politica externă este și politica economică a țării dumneavoastră. Ritmurile anuale de creștere ale industriei sînt la fel de impetuoase ca și ale agriculturii. Observatorii externi exprimă îngrijorarea că factorul rentabilității s-ar bucura de o atenție prea mică. Cum apreciați dumneavoastră situația?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, ritmurile de creștere ale industriei și, în general, ale întregii economii a României se numără printre cele mai înalte din lume ; aceasta se datorește eforturilor pe care poporul nostru le face pentru a elimina într-un timp scurt decalajul care îl desparte de țările avansate.

În ce privește îngrijorarea unor observatori externi în legătură cu preocuparea pentru creșterea rentabilității economiei românești, consider că nu există motive bine întemeiate ; mă refer în această privință numai la faptul că, o dată cu dezvoltarea impetuoasă a întregii economii, are loc creșterea atît a investițiilor, cît și a nivelului de trai al întregului popor. Spre exemplu, numai în acest an salariații vor beneficia de un spor de circa 12 miliarde de lei. Aceasta dovedește că, o dată cu creșterea în ritm înalt a activității economice, asistăm și la o creștere continuă a rentabilității. Desigur, nu doresc să se înțeleagă prin aceasta că am ajuns la maximum din ceea ce se poate realiza. Dimpotrivă, știm că mai avem multe de făcut în această direcție și depunem eforturi susținute.

În acest cadru, noi ne preocupăm în mod deosebit de ridicarea calității producției și produselor, a productivității

muncii, factori importanți pentru asigurarea creșterii eficienței întregii noastre activități. Trebuie să spun că următorul cincinal — 1971—1975 — se caracterizează tocmai prin accentul pus pe ridicarea calitativă — între care și rentabilitatea — a întregii noastre activități.

ÎNTREBARE : *Pentru securitatea și afirmarea națională, politica culturală are o importanță de neprețuit. Suveranitatea și independența unei țări își găsesc și aici rădăcinile lor. În ce constă problematica și perspectivele de dezvoltare în acest domeniu ?*

RĂSPUNS : În edificarea societății socialiste, noi considerăm că știința și cultura ocupă un loc primordial. De aceea, ținînd seama de puternica revoluție tehnică-științifică de astăzi, acordăm o atenție deosebită dezvoltării învățămîntului, științei, culturii, considerînd că numai în acest fel putem realiza năzuințele privind făurirea unei societăți cu un înalt nivel de civilizație. Desigur, problemele culturale și științifice sînt vaste ; noi considerăm că orînduirea socialistă creează cele mai prielnice premise pentru un avînt general al culturii întregului popor.

Aș putea menționa în legătură cu aceasta faptul că, într-o perioadă istorică scurtă, România a lichidat moștenirea trecutului, moștenire care situa România între țările cu un nivel scăzut al învățămîntului și culturii. Astăzi întreaga populație are acces la învățămînt ; am introdus învățămîntul obligatoriu de 10 ani pentru întregul tineret ; învățămîntul superior este accesibil tuturor categoriilor de tineri fără nici un fel de discriminare, nici națională, nici socială.

De asemenea, acordăm o atenție deosebită progresului literaturii, artei, culturii ca mijloace de înnobilare a omului. Desigur, activitatea cultural-științifică se bucură în

România de deplină libertate de exprimare ; avem tot-odată în vedere ca tot ceea ce se înfăptuiește în cultură, în orice domeniu de activitate să servească bunăstării și fericirii omului.

Aș dori, în încheiere, ca prin intermediul televiziunii dumneavoastră să transmit poporului austriac cele mai bune urări de prosperitate și fericire.

MESAJ ADRESAT PARTICIPANȚILOR LA CEL DE-AL XXII-LEA CONGRES INTERNAȚIONAL DE ISTORIA MEDICINII

— 1 septembrie 1970 —

În numele Consiliului de Stat, al guvernului Republicii Socialiste România și al meu personal, adresez participanților la cel de-al XXII-lea Congres internațional de istoria medicinii, care își începe astăzi lucrările la București, un salut cordial.

România este bucuroasă să acorde, pentru a doua oară, ospitalitate acestui înalt for științific internațional, care reunește savanți și cercetători de prestigiu dintr-un însemnat număr de țări ale lumii.

În epoca noastră, caracterizată prin profunde și continue prefaceri înnoitoare, știința este un aliat de nelipsit al popoarelor în lupta pentru o viață mai bună. În acest cadru, științele medicale au, prin însuși obiectul lor, un rol de o covîrșitoare însemnătate, fiind chemate să contribuie la apărarea sănătății și vieții celui mai prețios fond al societății — omul. Fără îndoială, cunoașterea preocupărilor umaniste ale savanților și cercetătorilor din trecut, a uriașelor investiții de gîndire și de strădanii ale omenirii în lupta împotriva bolilor și a durerii constituie un factor

prețios în eforturile care se depun pentru a soluționa cu succes problemele complexe ale medicinii contemporane. Apreciem de aceea în mod deosebit această întîlnire a dumneavoastră, menită să aducă noi contribuții la cunoașterea doctrinelor și practicilor medicale din trecut, să înlesnească pe această bază obținerea de noi progrese în medicina zilelor noastre.

Lupta împotriva bolilor, apărarea sănătății oamenilor este o cauză comună a tuturor popoarelor, un domeniu în care savanții și cercetătorii din toate țările lumii pot colabora fructuos, cu bune rezultate. În acest spirit este orientată activitatea oamenilor de știință și a tuturor slujitorilor pe tărîmul medicinii din patria noastră, activitate căreia statul, guvernul țării se străduiesc să-i creeze condiții tot mai bune de desfășurare. Avem convingerea că abordarea în cadrul congresului dumneavoastră a temei relațiilor medicale ale României cu alte țări, așa cum se prevede în ordinea de zi a reuniunii, va înlesni mai buna cunoaștere și punere în lumină a realizărilor și a vocației umaniste a medicinii românești, dornică să conlucreze strîns cu școlile medicale de pretutindeni în lupta pentru ocrotirea sănătății individului și a colectivității, pentru împlinirea înaltelor deziderate de bunăstare și fericire, de progres și pace ale popoarelor.

Prin însăși natura ei, medicina slujește vieții, ocrotirii sănătății omului, păcii și, ca atare, ea este profund interesată ca popoarele să trăiască în pace, ca umanitatea să fie apărată de urgiile războiului, ca în lume să se instaureze relații de înțelegere și colaborare între toate națiunile.

Progresul științelor, inclusiv al medicinii, este strîns legat de dezvoltarea largă a raporturilor multilaterale dintre savanții și cercetătorii de pretutindeni, intensificarea cooperării dintre toate statele pe baza deplinei ega-

lităţi în drepturi, a respectului independenţei şi suveranităţii fiecărui popor.

Urez succes deplin lucrărilor celui de-al XXII-lea Congres internaţional de istoria medicinii, exprimîndu-mi convingerea că el va reprezenta un moment important în dezvoltarea ştiinţelor medicale, în întărirea colaborării internaţionale a oamenilor de ştiinţă.

CUVÎNTARE DE SALUT LA CEL DE-AL XVI-LEA CONGRES INTERNAŢIONAL DE FIZICĂ „AMPÈRE" DE LA BUCUREŞTI

— 1 septembrie 1970 —

Onorată asistenţă,

Stimaţi oaspeţi,

Îmi este deosebit de plăcut să vă adresez un salut călduros în numele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, al guvernului şi al meu personal dumneavoastră, participanţilor la cel de-al XVI-lea Congres internaţional „Ampère" de rezonanţe magnetice şi fenomene asociate.

Poporul român găzduieşte cu bucurie această reuniune, care, prin numărul mare al celor prezenţi — savanţi şi cercetători, oameni de ştiinţă de renume mondial din peste 30 de ţări ale lumii —, prin problematica de stringentă actualitate cuprinsă în ordinea de zi, se înscrie ca una din manifestările deosebit de importante ale vieţii ştiinţifice internaţionale.

Se ştie că dintotdeauna ştiinţa a avut un rol uriaş în viaţa societăţii, în eforturile pentru cunoaşterea tot mai profundă a tainelor universului şi stăpînirea legilor naturii, în accelerarea progresului material şi spiritual al omenirii. Cu atît mai uriaş a devenit rolul ştiinţei astăzi, în

epoca vertiginoasei revoluții tehnice-științifice contemporane, cînd, pe baza descoperirilor savanților și cercetătorilor, omul a pătruns cu temeritate în cosmos, a ajuns să stăpînească tot mai temeinic tainele atomului. Știința a devenit în mod nemijlocit în vremurile noastre o importantă forță de producție ; încorporarea în practică a rezultatelor ei a determinat o uriașă creștere a avuției materiale a societății, o sporire fără precedent a potențialului de creație al popoarelor. Prin influența sa hotărîtoare asupra vieții sociale, știința se afirmă tot mai mult drept o imensă binefacere a civilizației.

Fizica, domeniu în care dumneavoastră vă desfășurați activitatea, se numără printre sectoarele cele mai avansate ale științelor moderne, aflîndu-se în avangarda cunoașterii contemporane. Rezultatele obținute în ramurile fizicii de care vă ocupați deschid drumuri și perspective noi în perfecționarea tehnicii, a producției de bunuri materiale, în realizarea marilor proiecte științifice ale omenirii contemporane. Problemele care fac obiectul dezbaterilor dumneavoastră reprezintă unul din cele mai noi capitole ale fizicii moderne, de o deosebită importanță pentru cercetarea fundamentală și aplicativă nucleară, precum și pentru realizări tehnice de mare anvergură în domeniul electronicii, semiconductorilor, opticii și în alte domenii.

Dacă epoca actuală a înregistrat asemenea mari succese științifice în slujba progresului, nu putem omite în același timp că evoluția științei și mai ales descoperirile din domeniul fizicii, în special al celei nucleare, a avut drept corolar crearea unor mijloace de distrugere în masă, a bombei atomice și cu hidrogen. Aceasta, după părerea noastră, face să crească incomensurabil răspunderea profesională, morală și socială ce revine astăzi savanților și cercetătorilor, oamenilor de știință din întreaga lume, de a face ca roadele gîndirii și eforturilor lor să nu pericliteze

în nici un caz soarta civilizației, viața pașnică a popoarelor. Misiunea cea mai nobilă a creatorilor în domeniul științei este astăzi de a milita pentru ca marile cuceriri ale cunoașterii științifice să servească progresului, ridicării nivelului de trai al tuturor popoarelor de pe glob, făuririi unei vieți mai bune, eliberate de spectrul unor noi războaie mondiale nimicitoare. Noi dăm o deosebită apreciere și sprijinim din toată inima activitatea cercurilor largi ale savanților și cercetătorilor din toate țările lumii care militează neobosit pentru folosirea cuceririlor științei în scopuri pașnice și își ridică vocea împotriva agresiunii și războiului, a oricăror acte de folosire a forței, menite să împiedice mersul înainte al popoarelor spre civilizație și progres.

Este știut că lumea contemporană este frămîntată astăzi de probleme grave care-și cer soluționarea, că opinia publică internațională, întreaga omenire progresistă luptă pentru excluderea războiului din viața societății, pentru abolirea politicii de dominație și dictat, pentru afirmarea dreptului la viață liberă al fiecărui popor, respectarea independenței și suveranității naționale a statelor, pentru destindere și securitate. Știința, cunoașterea științifică nu se pot dezvolta decît într-un climat de pace, în care toate popoarele — mari și mici — au posibilitatea să-și valorifice nestingherit capacitățile creatoare, talentul și energia, aducîndu-și contribuția proprie, originală la progresul mondial. Tocmai de aceea oamenii de știință și cultură nu pot fi decît de partea forțelor care militează pentru zădărnicirea unui nou război mondial, pentru întărirea încrederii și prieteniei între popoare. Credem că, pe deasupra oricăror deosebiri de orînduire socială, a oricăror diferențe de concepții politice, filozofice, religioase, oamenii de știință trebuie să-și dea mîna, să acționeze solidar pentru apărarea cuceririlor geniului uman, pentru respectarea

principiilor dreptului internațional, a dreptului sacru al fiecărui popor de a-și hotărî singur destinele, pentru salvgardarea păcii.

Una din problemele majore ale epocii noastre, care preocupă în modul cel mai profund omenirea, este oprirea cursei înarmărilor ce a atins proporții uriașe, absorbind anual fonduri de sute de miliarde de dolari, făcînd să se acumuleze cantități tot mai mari de arme ultraperfecționate de distrugere în masă. Nici un om de știință conștient de rolul și menirea sa în societate nu poate sta departe de această luptă vitală a popoarelor, nu poate pregeta să acționeze din toate puterile pentru ca mijloacele financiare absorbite de înarmare să fie puse în serviciul bunăstării popoarelor, al înfloririi științei și culturii, ocrotirii sănătății și dezvoltării instrucției publice, lichidării decalajului care mai desparte astăzi popoarele de pe glob, întăririi securității și păcii mondiale.

În opera pe care o întreprinde poporul român de transformare pe baze noi, socialiste, a întregii societăți, de făurire a unei economii și culturi moderne și prospere, știința ocupă un loc de însemnătate esențială. Statul nostru face eforturi deosebite pentru a asigura o largă bază materială muncii de cercetare științifică, pentru a crea condițiile materiale necesare desfășurării cu succes a creației științifice, pentru formarea și pregătirea unui număr tot mai mare de cercetători și oameni de știință, convins că aceasta reprezintă o condiție *sine qua non* a însuși progresului României. Acordăm o deosebită atenție cercetării în domeniul fizicii, îndeosebi în domeniul fizicii nucleare și electronicii, precum și aplicării în practică a rezultatelor sale, în scopul modernizării continue a întregii economii naționale. Savanții și cercetătorii din țara noastră, continuînd valoroasele tradiții ale școlii științifice românești din trecut, au adus și aduc o contribuție de seamă la eforturile generale ale poporului pentru propulsarea țării pe căile progresului și civilizației, își dau aportul la îmbogățirea continuă a patrimoniului științei internaționale.

Considerăm că dezvoltarea largă a colaborării multilaterale între toate statele lumii este unul din factorii primordiali ai progresului, ai consolidării păcii și încrederii internaționale. În acest spirit, România intensifică și adîncește în mod consecvent schimburile sale culturale și științifice cu celelalte țări ale lumii. Statul nostru sprijină și încurajează contactele dintre oamenii de cultură, dintre savanții care lucrează în domeniul fizicii și în alte sectoare ale cercetării științifice, promovează cooperarea lor pe plan internațional în realizarea marilor obiective pe care și le propune știința românească și mondială, în înfăptuirea unui climat de încredere și colaborare între națiuni.

Îmi exprim speranța că această importantă reuniune internațională va contribui la mai buna cunoaștere și apropiere dintre oamenii de știință, la dezvoltarea colaborării tehnice-științifice internaționale, la progresul general al științei moderne, spre binele întregii umanități.

Urez succes deplin lucrărilor congresului dumneavoastră !

CUVÎNT
LA SOLEMNITATEA ÎNMÎNĂRII UNOR ÎNALTE DISTINCŢII CU PRILEJUL SEMICENTENARULUI REVISTEI „LUPTA DE CLASĂ"

— *3 septembrie 1970* —

Doresc ca în numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat şi al guvernului să adresez calde felicitări întregului colectiv al revistei „Lupta de clasă", atît pentru înalta distincţie primită cu prilejul împlinirii a 50 de ani de la apariţia primului ei număr, cît şi pentru titlul de „Erou al Muncii Socialiste" acordat tovarăşului Ştefan Voicu, vechi militant al partidului nostru, pentru distincţiile conferite celorlalţi tovarăşi membri ai acestui colectiv.

Hotărîrea Comitetului Central de a acorda această înaltă distincţie revistei „Lupta de clasă" are, într-adevăr, o semnificaţie deosebită ; aceasta constituie o subliniere a faptului că în toţi anii existenţei sale, atît în ilegalitate, cît şi în perioada de după 23 August, revista şi-a adus contribuţia preţioasă la răspîndirea ideilor marxist-leniniste în ţara noastră, la înarmarea activului şi a membrilor de partid cu cunoştinţe teoretice, la răspîndirea concepţiei materialist-dialectice despre viaţă şi societate.

Desigur, este greu de făcut un bilanţ cuprinzător al activităţii de 50 de ani a acestei reviste, mai cu seamă că

ea a apărut, cum se ştie, în condiţii destul de grele ; chiar şi după 23 August revista a trecut prin diferite faze de dezvoltare şi nu se poate spune că munca şi conţinutul său au fost ferite de unele influenţe, mentalităţi, stări de lucruri care s-au manifestat în trecut şi în partidul nostru, în mişcarea revoluţionară. Făcînd însă un bilanţ general al activităţii revistei, trebuie să spunem că ea a reuşit să contribuie la activitatea ideologică şi de construire a socialismului dusă de partidul nostru. Conferirea acestei înalte distincţii şi a decoraţiilor acordate tovarăşilor care lucrează în redacţia „Luptei de clasă" constituie o apreciere a muncii depuse pînă acum, a rezultatelor obţinute de colectivul revistei. Aceasta constituie totodată un îndemn de a munci mai bine, de a organiza mai judicios activitatea, de a face ca revista să-şi îndeplinească în condiţii şi mai bune sarcinile mari ce îi revin.

Este un adevăr de necontestat că dezvoltarea operei de edificare socialistă în ţara noastră, construcţia socialistă în general, procesul de transformare revoluţionară a societăţii ridică noi şi noi probleme. Fără a sesiza în permanenţă noul, fără a aborda cu curaj şi, în acelaşi timp, în mod principial fenomenele pe care le ridică viaţa, schimbările revoluţionare din viaţa societăţii, nu se poate concepe rezolvarea acestor probleme, îndeplinirea cu succes a sarcinilor construcţiei noii orînduiri sociale, desfăşurarea unei eficiente activităţi ideologice. De aceea, partidul nostru acordă o atenţie deosebită muncii ideologice, analizei continue a transformărilor care au loc în societatea noastră şi în lume, urmărind prin aceasta să înarmeze activul de partid, întregul popor cu o orientare justă în opera de edificare a societăţii socialiste, în lupta pentru a contribui la unirea şi întărirea forţelor revoluţionare, antiimperialiste, la promovarea colaborării şi păcii în lume. În acest spirit, noi considerăm că „Lupta de clasă", ca organ

teoretic al partidului, împreună, desigur, cu celelalte publicații și multiplele noastre mijloace de activitate ideologică și de propagandă, trebuie să-și îmbunătățească și mai mult activitatea pentru a răspunde în condiții mai bune cerințelor puse de conducerea partidului, de viață, de însăși dezvoltarea societății noastre.

Comitetul Central al partidului nostru are convingerea că colectivul „Luptei de clasă", toți comuniștii din domeniul activității ideologice vor depune eforturi și mai mari pentru a-și ridica în permanență nivelul de cunoștințe, pentru a studia ei înșiși continuu și a înțelege mai bine ceea ce este nou în societate, spre a putea reflecta aceste transformări atît în revista „Lupta de clasă", cît și în celelalte publicații, în întreaga noastră activitate ideologică; să facem ca toate aceste mijloace de propagandă să constituie un puternic sprijin al partidului, să devină un factor însemnat în ridicarea continuă a nivelului muncii întregului nostru partid. Avem convingerea că pe acest drum colectivul revistei „Lupta de clasă" va aduce în continuare o contribuție prețioasă.

Doresc să vă urez tuturor mari succese în activitatea viitoare și multă sănătate.

MESAJ ADRESAT CELEI DE-A 7-A CONFERINȚE LA NIVEL ÎNALT A STATELOR MEMBRE ALE ORGANIZAȚIEI UNITĂȚII AFRICANE (O.U.A.) – ADDIS ABEBA

— 4 septembrie 1970 —

Am deosebita plăcere ca, în numele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, al guvernului și poporului român și al meu personal, să adresez un călduros salut și urări de succes deplin celei de-a 7-a Conferințe la nivel înalt a statelor membre ale Organizației Unității Africane.

Problemele principale de pe agenda conferinței dumneavoastră preocupă îndeaproape poporul român, întreaga omenire progresistă. Mișcarea de eliberare națională a popoarelor împotriva dominației coloniale, lupta tinerelor state împotriva imperialismului și neocolonialismului, pentru apărarea cuceririlor lor revoluționare și consolidarea independenței naționale, pentru dezvoltarea de sine stătătoare pe calea progresului și prosperității exercită o influență crescîndă asupra dezvoltării sociale mondiale, asupra întregii vieți internaționale.

Republica Socialistă România, angajată într-un vast program de dezvoltare continuă a societății socialiste, de ridicare a nivelului de trai al poporului, nutrește o puternică simpatie față de cauza popoarelor care luptă pentru înlăturarea dominației străine, se pronunță cu hotărîre

pentru lichidarea oricăror forme de colonialism, își manifestă solidaritatea deplină și sprijină cu căldură lupta popoarelor din Angola, Mozambic, Guineea-Bissau, Namibia și a tuturor popoarelor care se mai află sub jugul colonial, condamnă cu hotărîre politica de apartheid și practicile rasiale promovate de regimurile minoritare din Republica Sud-Africană și Rhodesia.

Una din cerințele fundamentale ale vieții internaționale contemporane, ale asigurării păcii și înțelegerii între popoare este fundamentarea relațiilor dintre toate statele lumii pe respectarea dreptului fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta, pe neamestecul în treburile interne ale altor popoare, pe promovarea consecventă a principiilor independenței și suveranității naționale.

Poporul român militează neabătut pentru întărirea unității de acțiune a tuturor forțelor progresiste în lupta lor împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului, pentru apărarea păcii și securității internaționale.

Îmi exprim convingerea că reuniunea dumneavoastră va aduce o contribuție de seamă la lupta dreaptă a popoarelor pentru eliberare națională și lichidarea definitivă a rămășițelor sistemului colonial, pentru cucerirea și întărirea independenței lor politice și economice, la cauza păcii, securității și colaborării internaționale.

CUVÎNTARE DE SALUT LA CEL DE-AL 39-LEA CONGRES INTERNAȚIONAL DE CHIMIE INDUSTRIALĂ „CHIMIE ȘI PROGRES" DE LA BUCUREȘTI

— 7 septembrie 1970 —

Onorată asistență,

Stimați oaspeți,

La deschiderea lucrărilor celui de-al 39-lea Congres internațional de chimie industrială, doresc ca, în numele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, al guvernului și al meu personal, să vă adresez un cald salut dumneavoastră, participanților la această prestigioasă reuniune științifică internațională, pe care o găzduiește în aceste zile capitala patriei noastre.

Congresul dumneavoastră — importantă manifestare internațională, care reunește personalități de renume ale vieții științifice mondiale, precum și specialiști din domeniul practicii industriale din peste 20 de țări ale lumii — își axează lucrările pe o tematică cu profunde semnificații : „Chimia și progresul". Într-adevăr, chimia — această ramură modernă a activității științifice — pe lîngă însemnătatea sa deosebită pentru aprofundarea cercetării fundamentale, a cunoașterii teoretice, are un rol de prim rang în perfecționarea forțelor de producție și accelerarea

progresului tehnic în industrie, agricultură și în alte domenii de activitate, în sporirea și diversificarea creației de bunuri materiale necesare societății.

Este știut că în zilele noastre, de amplă revoluție tehnică-științifică, care modifică în mod vertiginos condițiile creației materiale și amplifică într-o proporție nebănuită posibilitățile de valorificare a resurselor naturii în folosul omului, făurirea și dezvoltarea unei economii moderne, asigurarea progresului și prosperității generale a societății depind într-o măsură hotărîtoare de dezvoltarea potențialului științific al fiecărei țări, de eficiența și operativitatea cu care sînt promovate în activitatea practică noile cuceriri ale științei și tehnicii. În cadrul științelor, chimia ocupă o poziție deosebită, conferită în primul rînd de larga ei aplicabilitate, de multitudinea utilizărilor datelor ei.

Angajată plenar pe linia unor ample eforturi îndreptate spre făurirea unei economii avansate, dezvoltate multilateral, România acordă o atenție deosebită creației științifice și tehnice, asigură condiții materiale pentru desfășurarea cu bune rezultate a muncii în acest domeniu, pentru formarea de noi savanți și cercetători și perfecționarea continuă a acestora. Școala științifică românească, care are o frumoasă tradiție în domeniul chimiei, și-a adus și își aduce din plin contribuția la progresul general al țării, la sporirea avuției materiale a poporului român.

În ansamblul economiei românești, industria chimică constituie cea mai dinamică ramură industrială a țării; față de anul 1938, apreciat drept unul din anii cei mai prosperi ai României din perioada antebelică, producția acestei ramuri este astăzi de aproximativ 70 de ori mai mare. În ultimele două decenii, industria chimică din țara noastră s-a situat an de an printre ramurile cu cel mai înalt ritm de creștere, și în același ritm înalt se prevede

să se dezvolte și în viitor. Statul român investește anual fonduri însemnate pentru a asigura dezvoltarea accelerată a acestei ramuri de importanță hotărîtoare pentru progresul tehnic și economic al întregii țări și ridicarea nivelului de trai al poporului.

Solicitată în mod nemijlocit de nevoile practicii, cercetarea românească în domeniul chimiei a marcat și ea progrese importante, aducînd contribuții valoroase la îmbogățirea patrimoniului științific național. Ne exprimăm convingerea că referatele și comunicările ce vor fi prezentate în cadrul acestui congres de savanții și cercetătorii din România vor reuși să dea o imagine a progreselor înregistrate de știința românească în acest domeniu, a preocupărilor și obiectivelor de viitor ale cercetării în ramura chimiei industriale. Sîntem încredințați, de asemenea, că valoroasa participare a savanților de peste hotare la acest congres, dezbaterile ce vor avea loc vor da noi impulsuri atît cercetării românești, cît și creației științifice mondiale în domeniul chimiei. Faptul că la această reuniune iau parte, alături de oameni de știință, specialiști și conducători ai unor importante concerne și unități industriale din ramura chimiei va face ca lucrările congresului să îmbogățească cu noi date și concluzii valoroase nu numai cercetarea științifică, ci și însăși activitatea practică industrială din acest sector.

Totodată, apreciem că prezența acestor specialiști și reprezentanți ai marilor întreprinderi chimice va constitui un bun prilej pentru noi contacte directe și înțelegeri între unitățile industriei noastre chimice și întreprinderile de peste hotare în vederea dezvoltării relațiilor lor de colaborare și cooperare, intensificării schimburilor economice.

Considerăm, stimați participanți la congres, că reuniunea dumneavoastră, care-și începe astăzi lucrările, va oferi posibilitatea de a adînci cunoașterea reciprocă, de a inten-

sifica schimbul de opinii și colaborarea dintre dumneavoastră, spre binele și spre progresul general al științei, în folosul întregii societăți. În epoca contemporană, cînd știința a căpătat un caracter universal, nu se mai pot concepe desfășurarea izolată a muncii de cercetare, ignorarea evoluției gîndirii științifice din alte țări, a rezultatelor ce se obțin într-un domeniu sau altul al cercetării și practicii mondiale. Colaborarea tot mai strînsă dintre savanții și cercetătorii din toate țările, schimbul frecvent de valori științifice și de opinii devine astăzi o necesitate obiectivă, impusă de însuși progresul științei. Cercetarea științifică este unul din principalele domenii de afirmare a geniului creator al unei națiuni, și fiecare popor, fiecare țară, mare sau mică, poate aduce, prin savanții și oamenii săi de știință și cultură, o contribuție de preț la îmbogățirea tezaurului de gîndire și creație al omenirii.

Considerăm, de asemenea, că în zilele noastre, cînd lumea se confruntă încă cu o serie de probleme grave, cînd pe diferite meridiane ale globului mai ard flăcările războiului, mai stăruie focare de încordare și conflicte, misiunea nobilă a științei este să servească eforturile omenirii de a salvgarda pacea, de a crea un climat de încredere și colaborare fructuoasă între națiuni, de a înainta continuu pe calea progresului și civilizației.

Îmi exprim convingerea că acest congres va marca un aport însemnat la dezvoltarea colaborării savanților și cercetătorilor pentru progresul științei și, implicit, al producției materiale, în folosul întregii societăți, al vieții pașnice a popoarelor.

Vă urez din toată inima să încununați cu succes deplin lucrările congresului dumneavoastră !

MESAJ ADRESAT CELEI DE-A III-A CONFERINȚE LA NIVEL ÎNALT A ȚĂRILOR NEALINIATE — LUSAKA

— 9 septembrie 1970 —

Am deosebita plăcere ca, în numele Consiliului de Stat și al guvernului Republicii Socialiste România, al poporului român și al meu personal, să adresez un cald salut șefilor de state și guverne, celorlalți reprezentanți ai țărilor nealiniate participanți la cea de-a III-a Conferință de la Lusaka, să urez succes deplin lucrărilor acestei importante reuniuni internaționale.

Poporul român urmărește cu viu interes lucrările conferinței dumneavoastră, care dezbate probleme de mare importanță pentru viața internațională contemporană.

În zilele noastre, cînd cercurile imperialiste, promovînd o politică de forță și dictat, atentează la libertatea și independența popoarelor, întrețin focare de tensiune și conflicte, cînd nu au fost pe deplin lichidate dominația colonială, discriminarea rasială și marile decalaje în dezvoltarea economică și socială a popoarelor, toate statele — mari și mici — poartă o înaltă răspundere pentru soarta omenirii și a păcii.

Pronunțîndu-se și militînd activ pentru rezolvarea în interesul păcii și colaborării între popoare a problemelor

care confruntă astăzi omenirea, țările nealiniate aduc o contribuție de seamă și se afirmă tot mai mult ca o puternică forță a progresului social, a luptei pentru promovarea unor relații normale între state și însănătoșirea atmosferei internaționale.

România, care dezvoltă ample legături cu toate statele socialiste, cu toate țările lumii, fără deosebire de orînduirea lor socială, consideră că extinderea contactelor și lărgirea colaborării internaționale reprezintă o cerință obiectivă a dezvoltării societății contemporane. Ne exprimăm speranța că lucrările conferinței dumneavoastră vor contribui la dezvoltarea colaborării și cooperării între popoare, la promovarea în viața internațională și respectarea neabătută a principiilor suveranității și independenței naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, ale respectării dreptului fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta potrivit intereselor și aspirațiilor sale legitime, principii confirmate de viață ca singurele pe care se pot clădi relații sănătoase între state, pot chezășui pacea și securitatea în lume.

Poporul român nutrește profunde sentimente de simpatie și solidaritate față de lupta popoarelor împotriva imperialismului și colonialismului, pentru libertate, independență națională și o viață mai bună. În zilele noastre are o mare însemnătate pentru asigurarea progresului social lupta statelor recent eliberate pentru apărarea cuceririlor revoluționare și democratice, consolidarea independenței naționale prin mobilizarea forțelor și capacității creatoare a popoarelor lor, pentru dezvoltarea economică, politică și socială de sine stătătoare.

Considerăm imperios necesară unirea eforturilor tuturor forțelor progresiste pentru a impune lichidarea oricăror forme de dominație colonialistă și neocolonialistă, a poli-

ticii de apartheid și discriminare rasială, pentru afirmarea dreptului fiecărui popor la viață liberă, demnă și civilizată.

Interesele fundamentale ale păcii și securității omenirii impun intensificarea luptei mondiale pentru stingerea neîntîrziată a focarelor de război și conflictelor existente în diferite părți ale lumii, pentru curmarea agresiunii S.U.A. în Vietnam, Laos și Cambodgia și asigurarea dreptului popoarelor din această zonă de a-și hotărî singure soarta, pentru soluționarea politică a conflictului din Orientul Apropiat pe baza Rezoluției din noiembrie 1967 a Consiliului de Securitate.

Una din problemele majore ale vieții internaționale o constituie dezarmarea generală, îndeosebi dezarmarea nucleară ; este necesar mai mult ca oricînd să se înfăptuiască măsuri practice în acest domeniu, care să ducă la lichidarea blocurilor militare, la înlăturarea manifestărilor de forță în relațiile dintre state și soluționarea pe cale pașnică a problemelor litigioase, la crearea unui climat de încredere și securitate.

Împreună cu celelalte țări iubitoare de pace și progres, România militează pentru întărirea rolului O.N.U. în apărarea legalității și echității internaționale, pentru realizarea universalității ei și oglindirea mai corespunzătoare a noilor realități ale lumii contemporane, convinsă că numai astfel această organizație își va putea îndeplini în condiții mai bune înaltele răspunderi ce-i revin în promovarea păcii și cooperării mondiale.

Îmi exprim convingerea că cea de-a III-a Conferință la nivel înalt a țărilor nealiniate va aduce o contribuție de seamă la dezvoltarea colaborării între state, la lupta popoarelor pentru independență națională și progres social, la cauza păcii și securității internaționale.

CUVÎNTARE LA ADUNAREA POPULARĂ DE LA BISTRIȚA

Cu prilejul vizitei de lucru în județul Bistrița-Năsăud

— 19 septembrie 1970 —

Dragi tovarăși,

Dați-mi voie să vă adresez dumneavoastră, tuturor locuitorilor din orașul Bistrița și din județul Bistrița-Năsăud, un salut călduros din partea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a guvernului țării și a Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România. *(Aplauze puternice, urale).*

Am ascultat cu plăcere cuvîntările rostite aici de primul secretar al județului și de ceilalți tovarăși care au vorbit despre rezultatele muncii depuse de locuitorii acestor meleaguri în frunte cu comuniștii. Mă bucur mult că și dumneavoastră, la fel ca întregul nostru popor, realizați cu succes sarcinile actualului plan cincinal, aducîndu-vă astfel contribuția la dezvoltarea multilaterală a patriei noastre socialiste. *(Vii aplauze).*

Anul acesta, în multe județe ale patriei am avut o situație grea. Nici județul Bistrița-Năsăud nu a fost ferit de urmările calamităților naturale care s-au abătut asupra țării în primăvara acestui an. Constatăm însă cu satisfacție că, datorită eforturilor depuse de toți oamenii muncii

sub conducerea comuniștilor, am reușit să învingem aceste greutăți. Astăzi, întreprinderile noastre își realizează cu succes sarcinile de plan. Mă bucură faptul că și oamenii muncii din întreprinderile bistrițene au învins greutățile și își îndeplinesc cu succes planul pe acest an. Doresc să vă adresez cele mai calde felicitări pentru toate rezultatele bune pe care le aveți în activitatea dumneavoastră. *(Aplauze puternice, urale).*

Sîntem, tovarăși, în perioada de încheiere a cincinalului. De pe acum, un număr mare de județe și-au realizat sarcinile ce le-au revenit pe întreg planul cincinal și dau producție-marfă peste plan în valoare de miliarde de lei. Avem toate condițiile ca planul cincinal să fie realizat mai devreme, ca pînă la sfîrșitul anului să putem asigura condițiile necesare trecerii la următorul plan cincinal.

Cunoașteți ce s-a înfăptuit în acest cincinal și nu doresc acum să mă opresc asupra acestor realizări. Țin însă să menționez că am reușit să îndeplinim planul cincinal cu un ritm superior față de cel stabilit de Congresul al IX-lea al partidului. Acest succes se datorește muncii pline de hărnicie și pricepere depuse de clasa muncitoare, țărănime, intelectualitate, de toți oamenii muncii — români, maghiari, germani și de alte naționalități —, care, uniți sub conducerea Partidului Comunist Român, au transpus cu cinste în viață sarcinile înscrise în planul de dezvoltare a patriei noastre socialiste. *(Aplauze puternice, urale).*

În toți acești ani, partidul s-a preocupat ca, pe măsura dezvoltării economiei naționale, să se îmbunătățească și condițiile de viață ale oamenilor muncii. Numai anul acesta, ca urmare a generalizării măsurilor de sporire a tuturor salariilor, oamenii muncii vor primi, pe această bază, în plus circa 12 miliarde de lei. Aceasta arată că întreaga politică a partidului nostru este îndreptată în permanență spre bunăstarea și fericirea poporului, că acesta

este țelul suprem a tot ceea ce facem și vom face în România socialistă. *(Aplauze puternice, prelungite; urale).*

Peste cîteva luni vom începe activitatea pentru îndeplinirea sarcinilor noului plan cincinal. În cadrul acestui plan, județul dumneavoastră și orașul Bistrița vor primi investiții mari, de aproape 3 miliarde de lei față de 800 000 000 cît ați avut în actualul cincinal. Se vor construi 11 întreprinderi noi, se va dezvolta agricultura, ceea ce va face ca și județul Bistrița-Năsăud să cunoască un progres rapid, multilateral, creîndu-se astfel noi condiții pentru ridicarea bunăstării locuitorilor acestui județ. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează „Ceaușescu — Ceaușescu!")*.

Desigur, tovarăși, realizarea acestor investiții, construcția celor 11 obiective industriale și punerea lor la timp în funcțiune vor cere eforturi mari ; ele vor cere măsuri deosebite din partea organizației județene de partid, a consiliului popular și a tuturor oamenilor muncii, dar trebuie să fim conștienți că numai prin eforturi unite se vor putea realiza cu succes aceste mari sarcini. Noi sîntem convinși că oamenii muncii din Bistrița, la fel ca toți oamenii muncii din patria noastră, vor munci cu abnegație și vor realiza cu succes aceste obiective privind dezvoltarea industriei și agriculturii, aducîndu-și în felul acesta contribuția activă la înfăptuirea în bune condiții a viitorului plan cincinal, plan care va apropia mult patria noastră de nivelul țărilor dezvoltate ale lumii. *(Aplauze puternice).*

Preocupîndu-ne de dezvoltarea patriei noastre, de ridicarea bunăstării poporului, noi avem permanent în vedere că trebuie să desfășurăm o politică externă activă, de întărire a colaborării și solidarității cu toate statele socialiste, de extindere a legăturilor noastre cu toate popoarele lumii, cu toate țările, fără deosebire de orînduire socială. Sîntem convinși că numai pe această cale, uniți cu țările socialiste, cu forțele antiimperialiste de pretutindeni, vom asigura realizarea în bune condiții a construcției socialiste în patria noastră și vom contribui totodată la asigurarea păcii și prieteniei între popoare. *(Aplauze puternice, urale).*

Doresc să vă mulțumesc dumneavoastră, tuturor, pentru primirea călduroasă pe care ne-o faceți, pentru cuvintele prin care ați dat expresie profundei solidarități ce însuflețește pe toți oamenii muncii din patria noastră. Noi vedem în toate aceste manifestări o expresie a unității trainice a întregului popor, a încrederii în partidul nostru comunist, care conduce cu fermitate patria noastră pe calea socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice ; se scandează „P.C.R. — P.C.R. !", „Ceaușescu — Ceaușescu!").*

Increderea pe care întregul nostru popor o are în Partidul Comunist Român se datorește faptului că în întreaga sa activitate partidul nostru a făcut și face totul pentru a servi interesele poporului, ale națiunii noastre socialiste. Puteți fi convinși, tovarăși, că nu există nimic mai presus pentru comuniști, pentru partidul nostru decît servirea intereselor poporului, a cauzei socialismului. *(Aplauze puternice, prelungite ; se scandează „P.C.R.— P.C.R. !").*

Dați-mi voie, în încheiere, să vă urez dumneavoastră, tuturor locuitorilor orașului și județului dumneavoastră noi și noi succese în munca pe care o desfășurați, multă sănătate și fericire. *(Aplauze puternice, prelungite ; se ovaționează puternic pentru Partidul Comunist Român, pentru secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu).*

INTERVIU ACORDAT ZIARULUI „DIE PRESSE" DIN VIENA

— 20 septembrie 1970 —

ÎNTREBARE : *Opinia publică austriacă aşteaptă cu mare interes vizita dumneavoastră de stat. Vizitelor dumneavoastră în străinătate li se acordă întotdeauna o atenţie deosebită. Ar fi interesant să aflăm cum apreciaţi dumneavoastră, Excelenţă, vizita la Viena după convorbirile purtate la Ankara, Teheran şi recent la Paris. Vizita are loc într-un moment în care se pare că pe scena politică a Europei se produc unele mutaţii.*

RĂSPUNS : Este pentru mine o deosebită plăcere să răspund amabilei invitaţii a preşedintelui Austriei, Franz Jonas, de a vizita frumoasa dumneavoastră ţară.

Vizita la Viena, discuţiile pe care le voi avea cu preşedintele ţării dumneavoastră şi cu alţi oameni politici, ca, de altfel, vizitele şi convorbirile purtate cu conducătorii altor state, se înscriu în străduinţele depuse de România pentru dezvoltarea colaborării economice, tehnice-ştiinţifice şi politice cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială.

Într-adevăr, vizita are loc într-un moment cînd în Europa se manifestă tot mai pregnant tendinţa spre lichi-

darea definitivă a perioadei „războiului rece" şi de aşezare a relaţiilor dintre statele continentului nostru pe baze noi, care să asigure o colaborare multilaterală între ele, să excludă folosirea forţei sau ameninţarea cu folosirea forţei în rezolvarea problemelor interstatale.

În acest context, vizita în Austria — stat riveran la Dunăre — capătă o însemnătate deosebită, cu atît mai mult cu cît, ca şi România, Austria se pronunţă pentru realizarea unei Consfătuiri consacrate securităţii europene.

ÎNTREBARE : *România se străduieşte, sub conducerea dumneavoastră, să strîngă relaţiile cu statele vecine şi, mai mult, cu întreaga regiune a Dunării şi Balcanilor. Austria, interesată vital într-un succes al acestei politici — ea însăşi un stat dunărean —, ar dori să afle ceva despre ecoul obţinut de străduinţele dumneavoastră. Ce posibilităţi întrevedeţi de a progresa în acest domeniu în viitorul apropiat şi în ce măsură ar putea servi acestui scop o colaborare mai strînsă între Bucureşti şi Viena ?*

RĂSPUNS : România militează activ pentru dezvoltarea relaţiilor multilaterale cu toate statele vecine, cu atît mai mult cu cît o leagă de acestea şi comunitatea de orînduire socială, dorinţa de a acţiona pentru dezvoltarea relaţiilor de bună vecinătate şi de pace în Europa.

În acelaşi timp, ţara noastră acordă o atenţie deosebită înfăptuirii unor înţelegeri între statele din Balcani şi din regiunea Dunării, considerînd că dezvoltarea unor raporturi rodnice între aceste state poate contribui la transformarea regiunilor respective în zone ale colaborării şi păcii şi, în acelaşi timp, reprezintă un aport la cauza păcii şi cooperării în Europa şi în lume. Se poate spune că s-au obţinut o serie de rezultate pozitive în această direcţie, ceea ce îndreptăţeşte speranţa realizării cu succes a acestui deziderat.

Consemnăm cu satisfacție că relațiile de colaborare dintre România și Austria au contribuit la realizarea unei mai bune înțelegeri între statele dunărene. Fără îndoială, cooperarea și mai strînsă dintre București și Viena va exercita o influență pozitivă în dezvoltarea acestei înțelegeri, în apropierea multilaterală a popoarelor.

ÎNTREBARE : *Coexistența popoarelor din regiunea Dunării presupune o intensificare corespunzătoare a contactelor, a schimburilor reciproce. Cum apreciați dumneavoastră, Excelență, posibilitățile pentru o astfel de colaborare în domeniile economic și cultural cu Austria ?*

RĂSPUNS : Relațiile economice dintre țările noastre au cunoscut în ultimii ani o puternică dezvoltare. Între anii 1966—1970 ele s-au dublat. De asemenea, în aceeași perioadă s-au intensificat schimburile tehnice-științifice și culturale. Consider că există condiții favorabile pentru amplificarea în viitor a relațiilor economice, tehnice-științifice și culturale dintre cele două țări, aceasta contribuind la mai buna cunoaștere a popoarelor noastre. Lărgirea schimbului de vizite între oamenii de știință și cultură, a schimburilor turistice, pe care le preconizăm și unii și alții, sînt de natură să contribuie, de asemenea, la apropierea popoarelor român și austriac. În general, modul în care se dezvoltă relațiile româno-austriece poate constitui, după părerea noastră, un exemplu de colaborare rodnică între popoare și state cu orînduiri sociale diferite.

ÎNTREBARE : *Programul conducerii de stat a României de a cultiva — în condițiile strictei respectări a independenței naționale — legături intensive cu aliații, ca și cu toate celelalte state trezește interes în opinia publică europeană și internațională. Care sînt, Excelență, scopurile politicii românești în ceea ce privește propria dumneavoastră țară, precum și relațiile cu vecinii aliați ? Această politică nu reprezintă în același timp o investiție pentru viitorul european, în care ar putea fi înlăturate treptat barierele existente între Răsărit și Apus, în interesul progresului comun economic și social ?*

RĂSPUNS : După cum am mai spus, România acordă o atenție deosebită dezvoltării relațiilor de colaborare cu țările socialiste și, în același timp, cu toate celelalte state, fără deosebire de orînduire socială. La baza acestor relații, țara noastră așază principiile deplinei egalități în drepturi, respectului suveranității și independenței naționale, neamestecului în treburile interne și colaborării reciproc avantajoase, principii care trezesc tot mai mult interesul și adeziunea opiniei publice mondiale și se afirmă tot mai puternic ca singurele în stare să permită dezvoltarea cooperării și colaborării internaționale, destinderea, consolidarea păcii.

Această politică a României corespunde atît intereselor poporului nostru, care își concentrează eforturile spre făurirea unei orînduiri sociale noi, spre ridicarea gradului de progres și civilizație al vieții sale — aspirație care nu se poate înfăptui decît în condiții de pace și colaborare internațională — cît și intereselor generale ale păcii. Prin politica sa, România își aduce contribuția la realizarea înțelegerii între popoarele europene, la lichidarea împărțirii statelor în blocuri militare opuse, la așezarea relațiilor interstatale pe baze noi, sănătoase, în interesul progresului economic și social al tuturor popoarelor, al securității internaționale.

ÎNTREBARE : *Dezvoltarea industrială miraculoasă a României a cerut din partea populației sacrificii mari. În legătură cu planurile economice pentru deceniul 70, întrevedeți, Excelență, posibilitatea ca aceste strădanii ale poporului să fie răsplătite în sectorul consumului printr-o ofertă mai largă și mai variată ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, în anii construcției socialiste, România a obținut succese de seamă în dezvoltarea economică. În ultimii 10 ani, industria românească s-a dezvoltat într-un ritm anual de peste 12%, ceea ce așază România în rîndul țărilor cu economia cea mai dinamică. Desigur, realizarea acestui înalt ritm de dezvoltare a economiei românești a cerut eforturi și sacrificii mari din partea întregului nostru popor ; dar aceste eforturi sînt indispensabile pentru a asigura lichidarea, într-un timp relativ scurt, a stării de înapoiere pe care am moștenit-o de la vechea orînduire și a decalajului care desparte încă țara noastră de statele cu economie avansată.

În același timp, dezvoltarea în ritm înalt a economiei românești a dus la creșterea continuă a nivelului de viață al poporului. Doresc să menționez că în ultimii cinci ani veniturile reale ale tuturor salariaților din România au crescut în medie pe salariat cu circa 24%, iar ale țărănimii cu circa 20%. Ridicarea bunăstării poporului român este evidențiată și de creșterea progresivă a consumului de produse alimentare și industriale. Față de anul 1960, de pildă, consumul pe locuitor este mai mare în acest an cu 15% la carne, cu 38% la ulei, 46% la unt, 32% la țesături, cu 83% la încălțăminte, iar în următorul cincinal consumul va crește față de 1970 cu peste 20% la carne, 18% la ulei, 37% la unt, 23% la țesături, 18% la încălțăminte. O dată cu continuarea dezvoltării în ritm înalt a economiei românești, acordăm o atenție deosebită îmbunătățirii permanente a condițiilor de viață, materiale și spirituale, ale poporului, acesta fiind, de altfel, țelul suprem al întregii noastre activități.

În cadrul preocupării pentru ridicarea bunăstării maselor populare, pentru înfăptuirea năzuințelor și aspirațiilor lor, conducerea statului nostru acționează pentru dezvoltarea și perfecționarea democrației sociale, pentru crearea cadrului propice participării active și nemijlocite a tuturor cetățenilor la conducerea treburilor publice, obștești, asigurînd premisele necesare afirmării neîngrădite în viața societății, în condițiile deplinei egalități în drepturi, a capacității creatoare și personalității fiecărui cetățean.

Această preocupare, ca și grija pentru crearea condițiilor în vederea satisfacerii în măsură sporită a cerințelor de consum sînt laturi inseparabile ale politicii Partidului Comunist Român și a statului nostru, în centrul căreia se află omul — fondul de aur al societății —, bunăstarea și fericirea lui. Asigurarea unei vieți libere și îmbelșugate întregului popor — iată însuși sensul luptei noastre, sensul socialismului, esența concepției noastre despre lume și viață !

ÎNTREBARE : *În calitate de secretar general al Partidului Comunist Român și de șef de stat, cunoașteți tînăra generație și problemele ei, mai ales pe acelea ale tinerilor intelectuali. Credeți că aceste forțe tinere ar putea realiza fapte de pionierat pentru consolidarea moștenirii naționale și a colaborării cu lumea înconjurătoare — și în strîns contact cu tovarășii de generație austrieci ?*

RĂSPUNS : Am acordat și acord o atenție deosebită tinerei generații, care constituie un factor activ, deosebit de important în viața socială. În țara noastră, tinerei generații de muncitori, țărani, intelectuali li sînt deschise toate căile pentru participarea activă și nemijlocită la viața societății, pentru valorificarea plenară a tuturor aptitudinilor și energiilor sale în efortul pentru progres și prosperitate al poporului. Nu există sector de activitate unde tineretul să nu se afirme cu întreaga sa forță, cu entuziasmul care-i este caracteristic și să nu contribuie în mod direct la înfăptuirea marilor transformări sociale care au loc în România. Prin aceasta, tineretul își aduce contribuția la dez-

voltarea națiunii noastre socialiste, la întărirea statului socialist și totodată la opera de colaborare cu toate popoarele lumii.

Desigur, tineretul poate contribui, și în țara noastră contribuie în mod eficient, la consolidarea și dezvoltarea moștenirii naționale — am în vedere tradițiile și moștenirea progresistă, înaintată a poporului — prin noi realizări în toate sferele creației materiale și spirituale, prin aportul la înfăptuirea năzuințelor spre o viață liberă, demnă și fericită a națiunii căreia îi aparține.

Consider că contactele strînse dintre tineretul diferitelor state — și în acest sens și dintre tineretul român și tineretul austriac — au o importanță deosebită pentru viitorul de pace și colaborare al popoarelor atît din Europa, cît și din întreaga lume. După convingerea mea, tineretul este astăzi deosebit de interesat să se realizeze năzuințele spre securitatea europeană, spre lichidarea blocurilor militare, abolirea politicii de forță și de dominație imperialistă, spre instaurarea în lume a unor relații bazate pe colaborare și respect reciproc, pe deplină egalitate în drepturi.

Manifestările la care asistăm în diferite părți ale lumii unde tineretul se ridică împotriva războiului, a politicii de dominație și de forță evidențiază în mod pregnant dorința și hotărîrea tinerei generații de a se afirma tot mai activ în promovarea politicii de colaborare și destindere, în realizarea unui climat internațional care să-i poată asigura un viitor lipsit de spectrul războaielor, un climat de pace și securitate.

În încheiere, doresc să transmit poporului austriac, prin intermediul ziarului dumneavoastră, cele mai bune urări de prosperitate și pace, sentimentele de prietenie și prețuire ale poporului român.

TOAST LA DINEUL DE GALĂ OFERIT DE PREȘEDINTELE FEDERAL AL AUSTRIEI, FRANZ JONAS, ȘI SOȚIA SA ÎN ONOAREA PREȘEDINTELUI CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA ȘI A SOȚIEI SALE

Cu prilejul vizitei în Austria

— 21 septembrie 1970 —

Stimate domnule președinte,

Stimată doamnă Jonas,

Doamnelor și domnilor,

Doresc, în primul rînd, ca, în numele meu, al soției și al colaboratorilor mei, să vă mulțumesc în modul cel mai cordial pentru invitația de a vizita Austria, pentru ospitalitatea cu care ne înconjurați, să exprim satisfacția noastră de a fi oaspeții frumoasei dumneavoastră țări.

Am răspuns cu mare plăcere acestei invitații, care ne dă prilejul să cunoaștem nemijlocit o parte din realizările Austriei contemporane, preocupările unui popor care se bucură de multă stimă și prețuire în patria noastră pentru contribuția valoroasă pe care a adus-o și o aduce la îmbogățirea patrimoniului de civilizație și cultură al omenirii.

Ne bucură, domnule președinte, că avem posibilitatea să dezvoltăm dialogul rodnic pe care l-am început cu prilejul vizitei dumneavoastră în România anul trecut și despre care păstrez cele mai frumoase amintiri. Sîntem

încredinţaţi că, în cadrul convorbirilor pe care le vom avea, al întîlnirilor şi tratativelor oficiale ce se vor desfăşura cu prilejul vizitei noastre aici, vor fi evidenţiate noi posibilităţi şi perspective de extindere şi intensificare a raporturilor de colaborare româno-austriece. Premisa obiectivă a evoluţiei ascendente a cooperării multilaterale dintre România şi Austria o constituie progresul rapid pe care cele două ţări îl înregistrează în viaţa economică şi socială.

România se află în prezent în faţa unui program vast, urmărind accelerarea dezvoltării forţelor de producţie ale ţării, creşterii avuţiei naţionale şi ridicării standardului de viaţă al populaţiei. Întregul popor român este angajat cu convingere şi hotărîre în această operă, animat de voinţa de a lichida încă în acest an urmările calamităţilor care s-au abătut în primăvară asupra patriei noastre. În această ordine de idei, doresc, stimate domnule preşedinte, să vă adresez încă o dată, dumneavoastră, guvernului şi poporului austriac, calde mulţumiri pentru sprijinul moral şi material acordat populaţiei sinistrate din România. Noi am considerat ajutorul primit din partea Austriei şi a altor state drept o expresie a sentimentelor de simpatie faţă de poporul român, de preţuire a politicii de pace şi înţelegere promovate de Republica Socialistă România.

Sîntem conştienţi că ţelurile constructive ale poporului nostru, ca şi ale celorlalte popoare, se pot realiza numai într-un climat de încredere şi pace. Tocmai de aceea consolidarea păcii şi colaborării este un obiectiv central, constant, al politicii României. Dezvoltăm raporturile noastre cu toate ţările, indiferent de orînduirea lor socială, militäm activ pentru promovarea în relaţiile interstatale a principiilor independenţei şi suveranităţii naţionale, neamestecului în treburile interne, egalităţii în drepturi şi avantajului reciproc, pentru întronarea fermă a normelor dreptului internaţional. Relaţiile dintre Republica Socialistă România şi Republica Austria reprezintă o vie ilustrare a utilităţii cooperării reciproc avantajoase dintre ţări cu orînduiri sociale diferite, confirmă cu putere eficienţa raporturilor aşezate în întregime pe terenul fertil al acestor norme.

După convingerea noastră, există astăzi condiţii mai favorabile pentru dezvoltarea cooperării şi înfăptuirea securităţii europene. Un exemplu îl constituie în această privinţă tratatul încheiat între U.R.S.S. şi R. F. a Germaniei, care are o importanţă deosebită nu numai pentru relaţiile dintre cele două ţări, ci şi pentru îmbunătăţirea întregului climat politic european.

Credem, ca şi dumneavoastră, că, în cadrul eforturilor pentru destindere şi pace, un rol de seamă are convocarea conferinţei general-europene. România, care acţionează perseverent în această direcţie, priveşte cu interes propunerile constructive cuprinse în Memorandumul guvernului austriac ; sîntem gata ca, împreună cu celelalte state interesate, să facem totul pentru realizarea acestui deziderat.

Avem convingerea că dezvoltarea unor bune relaţii în zona dunăreană, în care se află ţările noastre, precum şi în orice regiune a Europei, este de natură să influenţeze favorabil perspectivele păcii pe întregul continent. În aceeaşi direcţie se înscriu şi eforturile României spre crearea unei zone de bună vecinătate şi colaborare în Balcani.

Consemnînd apariţia în lumea de azi a unor tendinţe spre destindere, nu putem însă uita că în diferite puncte ale globului mai ard încă flăcările războiului, că o serie de popoare continuă să fie victime ale politicii de dominaţie şi dictat, că eforturile de subjugare colonială nu au dispărut cu totul. România se pronunţă cu cea mai mare hotărîre împotriva oricăror acte de folosire a forţei sau de ameninţare cu forţa în viaţa internaţională, pentru în-

cetarea războiului din Vietnam, pentru respectarea dreptului popoarelor din Vietnam, Cambodgia și Laos de a-și hotărî singure soarta.

Ne îngrijorează în mod deosebit agravarea continuă a situației din Orientul Apropiat. România consideră că în situația care s-a creat trebuie depuse toate eforturile pentru încetarea luptelor și pentru a se împiedica extinderea conflictului. Apreciem că nimeni nu are dreptul să intervină în treburile interne ale acestor țări. Popoarele respective să fie lăsate să-și rezolve singure problemele în conformitate cu interesele lor legitime ; orice amestec din afară nu ar putea decît să ducă la implicații deosebit de grave pentru popoarele din Orientul Apropiat și pentru însăși pacea lumii.

După părerea noastră, tuturor statelor, indiferent de mărimea teritoriului și a populației, de puterea economică și militară, de regimul lor social și politic, le revine astăzi răspunderea de a contribui la lichidarea focarelor de tensiune și război, la înfăptuirea dezarmării generale, în special a celei nucleare, la înfăptuirea destinderii și securității internaționale.

În această toamnă va avea loc a 25-a sesiune jubiliară a O.N.U. — important for internațional în cadrul căruia România și Austria au găsit un teren fertil de conlucrare. România este hotărîtă să acționeze, împreună cu celelalte state, pentru sporirea rolului O.N.U. în apărarea principiilor dreptului internațional, în preîntîmpinarea oricăror acte de agresiune și război, în dezvoltarea cooperării mondiale. Credem că eficiența și autoritatea O.N.U. ar crește prin realizarea principiului universalității sale, și în special prin restabilirea drepturilor legitime în această organizație ale Republicii Populare Chineze.

Cu convingerea că și în viitor țările noastre vor conlucra fructuos în vederea soluționării vastului complex de

probleme arzătoare ale vieții internaționale de astăzi, doresc să ridic paharul :

— pentru prosperitatea și fericirea poporului austriac ;

— pentru prietenia și colaborarea dintre România și Austria ;

— în sănătatea dumneavoastră, domnule președinte, și a stimatei doamne Jonas ;

— în sănătatea tuturor celor de față !

CUVÎNTARE LA PRIMĂRIA ORAŞULUI VIENA

Cu prilejul vizitei în Austria

— *22 septembrie 1970* —

Aş dori, în primul rînd, să vă mulţumesc, stimate domnule primar, pentru cuvintele rostite aici la adresa noastră, a poporului român, a prieteniei dintre popoarele noastre. De asemenea, doresc să folosesc acest prilej pentru a vă transmite dumneavoastră şi locuitorilor oraşului Viena un salut călduros din partea locuitorilor oraşului Bucureşti, din partea mea, a soţiei mele şi a colaboratorilor mei.

Vizita noastră în Austria şi în frumosul dumneavoastră oraş — capitala Austriei — are loc la invitaţia preşedintelui dumneavoastră, domnul Jonas. Într-adevăr, în ultimii ani, în ţările noastre au avut loc vizite reciproce la diferite niveluri : primul ministru al României a vizitat Viena şi Austria, cu aproape trei ani în urmă, domnul primar a vizitat România şi Bucureştiul. Acum un an am avut plăcerea să primim vizita preşedintelui federal, domnul Franz Jonas, iar astăzi, ca reprezentant al poporului român, răspunzînd invitaţiei preşedintelui dumneavoastră, eu vizitez ţara dumneavoastră. Toate acestea vorbesc de relaţiile bune care s-au statornicit după cel de-al doilea război mon-

dial între ţările şi popoarele noastre. Dar, aşa cum aţi menţionat în cuvîntul dumneavoastră, domnule primar, între popoarele noastre există vechi relaţii de prietenie. Este cunoscut că o serie de oameni de cultură, buni patrioţi ai ţării noastre, au învăţat, au trăit şi au luptat pentru interesele României, ale poporului lor, aici, la Viena. Mă refer la cărturari şi patrioţi ca Samuel Micu, Gheorghe Lazăr, Petru Maior, Gheorghe Şincai, Enăchiţă Văcărescu şi alţii. Nu pot să nu menţionez că la Viena a studiat marele nostru poet Mihail Eminescu. N-aş putea, în calitate de preşedinte al României, să nu menţionez faptul că la Viena s-a aflat în 1601 primul domnitor român care a realizat unirea principatelor române. Mă refer la Mihai Viteazul, care a venit să discute despre necesitatea luptei comune împotriva jugului otoman. După cum vedeţi, într-adevăr tradiţiile de prietenie dintre popoarele noastre sînt destul de vechi.

În anii de după cel de-al doilea război mondial, ele au căpătat o nouă dimensiune, deoarece popoarele noastre, preocupîndu-se de dezvoltarea lor economică-socială, sînt animate de dorinţa de a trăi în pace şi prietenie. Vizita pe care o facem acum în Austria, convorbirile care au început astăzi evidenţiază posibilităţi largi pentru dezvoltarea acestor relaţii în folosul ambelor popoare, al cauzei păcii şi securităţii în Europa.

Sînt convins că Bucureştiul şi Viena, capitalele ţărilor noastre, vor avea un rol important în dezvoltarea acestor relaţii de prietenie şi colaborare.

Doresc să urez populaţiei oraşului Viena multă fericire şi prosperitate.

TOAST
LA DEJUNUL OFERIT DE CONSILIUL DE CONDUCERE AL UZINELOR „VOEST" ÎN ONOAREA PREȘEDINTELUI CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA ȘI A SOȚIEI SALE

Cu prilejul vizitei în Austria

— *24 septembrie 1970* —

Stimate domnule cancelar federal,

Domnilor miniștri,

Domnule președinte și domnule director general al uzinelor „Voest",

Doamnelor și domnilor,

Doresc în primul rînd să vă mulțumesc pentru cuvintele rostite de dumneavoastră, domnule cancelar, la adresa României, a colaborării și cooperării dintre popoarele noastre. De asemenea, doresc să exprim mulțumirile mele, ale soției și colaboratorilor mei pentru prilejul ce ni s-a oferit, ieri și astăzi, de a cunoaște o parte din eforturile poporului austriac pe calea industrializării și bunăstării.

Ne-a făcut o deosebită plăcere vizita de ieri la Kaprun, la hidrocentrală. Ne-a impresionat ceea ce a creat natura, dar și ceea ce a creat omul. Am vizitat cu mare plăcere orașul Salzburg, care are un renume mondial datorită, printre altele, festivalurilor sale internaționale de muzică. Astăzi am avut deosebita plăcere să vizităm cîteva secții, importante și moderne, ale acestui mare combinat, care,

așa cum l-a numit domnul cancelar federal, constituie inima industrială a Austriei. Ne-a impresionat efortul pe care îl depune întregul colectiv al uzinei, de la președintele și directorul general pînă la muncitori, pentru a moderniza continuu producția, pentru a ridica calitatea producției și a întregii activități a uzinei. Sperăm că legăturile de colaborare care există acum între acest mare combinat austriac și combinatele similare din România se vor dezvolta mai puternic decît pînă acum și în mult mai multe domenii.

După ceea ce am văzut aici și după ceea ce cunoaștem că există în România, avem convingerea că sînt posibilități pentru o cooperare multilaterală, inclusiv pe terțe piețe, între această uzină austriacă și uzinele românești.

Și România depune eforturi deosebite pentru industrializare, pentru a-și crea o industrie bazată pe știința și tehnica avansată de astăzi. Avem o serie de rezultate bune, inclusiv în siderurgie, în metalurgie, în construcția de mașini. Știm însă că mai avem multe de făcut pentru a ajunge la un nivel de industrializare corespunzător cerințelor unei societăți moderne. Avînd însă în vedere că în țara noastră întreaga industrie este naționalizată, deci se află în mîinile statului, ale poporului, avem posibilități ca, prin eforturi stăruitoare, să realizăm aceasta într-o perioadă mai scurtă.

Știu că, pe lîngă industria constructoare de mașini și metalurgică, în Austria se dezvoltă mult chimia și alte ramuri de activitate ; am enumerat chimia, pentru că aceasta constituie o ramură cu largi perspective și reprezintă, de asemenea, un domeniu unde țările noastre pot coopera larg.

M-am referit la toate acestea pentru a evidenția posibilitățile mari care există ca, în viitor, între România și Austria — între întreprinderile austriece de stat și parti-

culare și întreprinderile românești — să se dezvolte o colaborare și cooperare foarte largă.

În ce privește problemele politicii internaționale, este adevărat că evenimentele care au loc astăzi în lume sînt destul de complicate, dar noi considerăm că desfășurarea lor este în favoarea celor care doresc cooperare internațională și pace.

În acest context, aș dori să mulțumesc domnului cancelar federal pentru cuvintele rostite aici la adresa politicii externe a României și la adresa mea. România consideră că în lumea de astăzi este necesar să facem totul pentru a asigura ca în relațiile dintre state să triumfe deplina egalitate în drepturi, respectul independenței și suveranității naționale, colaborarea și avantajul reciproc.

Desigur, ca țări europene, sîntem interesați în ceea ce se întîmplă pe continentul nostru. Avem bucuria să constatăm că lucrurile merg spre destindere, spre realizarea unor relații mai bune între toate statele de pe continent. Sperăm că se va ajunge la o conferință a statelor europene, că România și Austria vor avea un rol de jucat în organizarea conferinței și în înfăptuirea securității pe acest continent.

Dar, oricît am fi de preocupați de Europa, nu putem să nu avem în vedere că astăzi pacea este indivizibilă, că un conflict în orice parte a lumii influențează asupra tuturor popoarelor de pe toate continentele. De aceea, acordînd o atenție deosebită problemelor legate de securitatea europeană, nu putem să nu ne preocupăm în același timp de realizarea păcii în Indochina, de a se pune capăt războiului de acolo și a se ajunge la retragerea trupelor străine din Vietnam și din întreaga Peninsulă Indochineză. Tot așa, nu putem să nu ne preocupăm ca în Orientul Apropiat să se ajungă la o rezolvare politică, să se evite, în condi-

țiile actuale, orice intervenție din afară și să se asigure pacea tuturor popoarelor din această zonă.

Noi vrem să construim o societate mai bună, în care poporul să poată duce o viață demnă și independentă. Pentru aceasta avem însă nevoie de pace; avem nevoie să se pună capăt cursei înarmărilor, și în primul rînd să se asigure măsuri împotriva înarmării atomice și să folosim energia nucleară, această minunată descoperire a omului, numai în scopuri pașnice. Avem nevoie ca organismele internaționale, începînd cu O.N.U., să-și îndeplinească mai eficient rolul lor de organizare a colaborării și asigurare a păcii în lume.

Apreciem că în toate aceste direcții, România și Austria pot să colaboreze foarte larg, aducîndu-și astfel contribuția la instaurarea unor raporturi interstatale normale, bazate pe deplina egalitate în drepturi, la cauza păcii în lume.

Aș dori să ridic acest pahar pentru o colaborare rodnică în toate domeniile de activitate între Austria și România.

Totodată, cu permisiunea domnului cancelar, aș dori să urez conducerii uzinelor „Voest“ și tuturor salariaților săi succese tot mai mari în activitatea lor, multă sănătate și fericire. Le doresc tuturor o cooperare bună cu România.

CUVÎNTARE
LA AGENŢIA INTERNAŢIONALĂ PENTRU ENERGIE ATOMICĂ DIN VIENA

Cu prilejul vizitei în Austria

— 25 septembrie 1970 —

Domnule preşedinte,

Doamnelor şi domnilor,

Îmi este deosebit de plăcut să folosesc prilejul oferit de vizita oficială pe care o fac în Austria pentru a saluta pe participanţii la Conferinţa generală a Agenţiei Internaţionale pentru Energia Atomică.

Conferinţa dumneavoastră, care reuneşte iluştri reprezentanţi ai ştiinţei din peste 85 de ţări membre ale agenţiei, se înscrie ca un eveniment de seamă în viaţa internaţională, polarizînd larg interesul şi atenţia opiniei publice mondiale. Importanţa ei este determinată de faptul că dezbate problemele unui compartiment esenţial al ştiinţei contemporane, cu profunde implicaţii pentru progresul societăţii omeneşti, pentru pacea şi securitatea popoarelor.

Fizica nucleară, descifrarea tainelor atomului au deschis omenirii calea unor mari realizări în dezvoltarea forţelor de producţie, în amplificarea şi perfecţionarea creaţiei materiale şi spirituale, în ridicarea nivelului de civi-

lizaţie şi bunăstare. În acelaşi timp, este cunoscut că fizica nucleară este aceea care a contribuit la realizarea celor mai teribile mijloace de distrugere : bomba atomică şi cu hidrogen.

Misiunea fundamentală pe care statele membre au încredinţat-o Agenţiei Internaţionale pentru Energia Atomică este tocmai aceea, stipulată expres în însuşi statutul agenţiei, de a încuraja şi facilita în lumea întreagă utilizarea în scopuri paşnice a energiei atomice.

Ştiinţa nu se poate dezvolta, nu poate înflori decît în condiţii de pace, într-un climat de încredere şi colaborare între popoare. Oamenii de ştiinţă sînt, prin însăşi natura activităţii lor, profund interesaţi ca atomul să servească păcii, vieţii, să vegheze ca roadele creaţiei lor să fie folosite pentru progresul şi bunăstarea popoarelor.

Este evident că, dacă mijloacele materiale şi uriaşele fonduri absorbite în prezent de producerea armelor atomice şi de cercetările pentru perfecţionarea lor ar fi îndreptate spre realizarea cu ajutorul energiei nucleare a unor obiective paşnice, s-ar putea asigura un considerabil pas înainte în ameliorarea condiţiilor de viaţă ale umanităţii.

A împiedica transformarea acestei uriaşe cuceriri a geniului uman în instrumentul unui dezastru al planetei noastre, a-i conferi în mod exclusiv menirea de generator al progresului şi prosperităţii — acesta este un măreţ ideal al epocii noastre, căruia toţi oamenii de bine îi închină eforturile şi energia lor.

Acţionînd în acest spirit, savanţii şi cercetătorii atomişti pot găsi limbajul comun care să le permită ca, indiferent de convingerile lor filozofice şi politice, de apartenenţa la un sistem social-politic sau altul, să-şi aducă împreună contribuţia la promovarea ţelurilor nobile pe care

agenția și le-a propus și care răspund deziderateler întregii omeniri iubitoare de pace.

România s-a pronunțat și se pronunță în mod consecvent în favoarea unor măsuri ferme de dezarmare generală, și îndeosebi de dezarmare nucleară, considerînd că singura modalitate de a elibera omenirea de coșmarul războiului nuclear este oprirea producției acestor arme, distrugerea stocurilor existente, interzicerea definitivă a folosirii energiei atomice în scopuri militare.

Ca urmare a intrării în vigoare a Tratatului de neproliferare, Agenției Internaționale pentru Energia Atomică îi revine misiunea de a organiza controlul asupra realizării prevederilor lui, în așa fel încît să se împiedice proliferarea armelor nucleare și, în același timp, să se asigure tuturor statelor accesul liber la folosirea energiei nucleare în scopuri pașnice.

Agenția Internațională pentru Energia Atomică poate contribui prin activitatea ei ca marile avantaje pe care le oferă aplicarea fizicii nucleare să intre cît mai larg în circuitul mondial de valori, să contribuie la înlăturarea subdezvoltării, la ridicarea nivelului de civilizație al tuturor popoarelor. O importanță deosebită are în acest sens activitatea agenției pentru dezvoltarea cooperării pe planul cercetării și folosirii energiei nucleare în scopuri pașnice, pentru intensificarea schimbului de informații și de experiență, pentru sprijinirea eforturilor țărilor membre care luptă pentru recuperarea rămînerii în urmă în acest domeniu. Pe această cale, Agenția Internațională pentru Energia Atomică poate contribui din plin la destinderea internațională, la înțelegerea între popoare, la cauza păcii în lume.

România, conștientă de importanța hotărîtoare pe care fizica atomică o are în viața societății contemporane, face eforturi considerabile pentru dezvoltarea cercetării nucleare și utilizarea energiei atomice în diferite domenii ale producției și vieții sociale, dintre care aș menționa în special construcția unor centrale atomoelectrice, pentru folosirea acestei uriașe forțe în vasta operă pe care o înfăptuiește, de făurire a unei orînduiri noi. De aceea, țara noastră este profund interesată să dezvolte colaborarea și cooperarea cu toate statele, să-și intensifice participarea la acțiunile și schimburile ce se desfășoară în cadrul Agenției Internaționale pentru Energia Atomică.

În calitate de membră fondatoare a agenției, pe deplin conștientă de importanța atribuțiilor și misiunii ce revin acestei organizații în orientarea cercetărilor atomice spre scopuri pașnice și în generalizarea în lume a rezultatelor acestei ramuri primordiale a științei contemporane, România va acorda și în viitor întregul său sprijin activității desfășurate de Agenția Internațională pentru Energia Atomică.

Doresc din toată inima ca lucrările conferinței dumneavoastră să deschidă noi perspective de colaborare și cooperare fructuoasă pe planul cercetării și aplicării pașnice a energiei nucleare, în folosul tuturor statelor pe care le reprezentați, al progresului și securității internaționale.

Vă mulțumesc, domnule președinte, pentru posibilitatea ce mi-a fost oferită de a mă adresa celei de-a XIV-a sesiuni a Conferinței generale a A.I.E.A.

Vă mulțumesc, dumneavoastră tuturor, pentru atenție

CUVÎNT LA ÎNTÎLNIREA CU MEMBRII COLONIEI ROMÂNE DIN VIENA

Cu prilejul vizitei în Austria

— 25 septembrie 1970 —

Luînd cuvîntul la această întîlnire, într-o atmosferă plină de căldură, președintele Consiliului de Stat al R. S. România a spus :

„Pentru mine, soția mea și pentru ceilalți colaboratori este o deosebită plăcere că, în cadrul vizitei oficiale pe care o facem în Austria, ni s-a oferit posibilitatea de a ne întîlni cu membrii coloniei române.

Doresc să vă mulțumesc pentru cuvintele calde rostite la adresa noastră, a poporului român, a patriei unde v-ați născut și ați trăit.

Într-adevăr, România de astăzi se înfățișează lumii ca o țară cu realizări deosebite în dezvoltarea sa economică-socială, în înflorirea științei, culturii, în făurirea bunăstării poporului". *Tovarășul Ceaușescu a subliniat că niciodată poporul român nu a avut o asemenea viață fericită, demnă și independentă cum are astăzi — și aceasta se datorește faptului că astăzi poporul însuși este stăpînul destinelor sale pe care și le făurește așa cum dorește.*

„Am ascultat cu deosebit interes și cu plăcere — *a continuat președintele Consiliului de Stat* — cele spuse despre

activitatea ce se desfășoară aici, pentru ca cei care s-au născut în România și trăiesc astăzi în Austria să mențină contacte cu cultura poporului român. Este, desigur, deosebit de folositor și de plăcut să vezi și aici, ca de altfel în multe librării din Austria, cărți românești, să știi că există o preocupare permanentă de a se crea condiții prielnice pentru ca toți cei care doresc să cunoască cultura românească să o poată face. Noi apreciem că tot ceea ce faceți dumneavoastră aici constituie o contribuție la mai buna cunoaștere a poporului român în Austria, cît și la dezvoltarea relațiilor de prietenie dintre Austria și România. Acționînd astfel, vă faceți datoria atît față de patria în care v-ați născut, cît și față de patria în care trăiți și vă desfășurați astăzi activitatea".

În încheiere, șeful statului nostru a spus : „Acum, cînd peste cîteva ore vom încheia vizita în Austria, pot să vă spun că întrevederile și discuțiile pe care le-am avut au fost deosebit de rodnice, de utile, ele vor contribui la dezvoltarea și mai puternică a relațiilor dintre popoarele noastre. Doresc ca activitatea coloniei, a parohiei să fie permanent îndreptată în această direcție. Acționînd astfel, veți putea spune că desfășurați o activitate rodnică, că sînteți cu adevărat soli ai poporului român, ai prieteniei cu poporul austriac".

CUVÎNTARE
LA ȘEDINȚA CONSILIULUI DE STAT CU PRILEJUL RATIFICĂRII TRATATULUI DE PRIETENIE, COLABORARE ȘI ASISTENȚĂ MUTUALĂ DINTRE REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA ȘI UNIUNEA REPUBLICILOR SOVIETICE SOCIALISTE

— 30 septembrie 1970 —

Stimați tovarăși,

Ratificarea Tratatului de prietenie, colaborare și asistență mutuală încheiat recent între Republica Socialistă România și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste de către Consiliul de Stat reprezintă un moment important și corespunde năzuințelor și dorinței poporului nostru.

Semnarea la București a acestui tratat constituie un eveniment de seamă în evoluția ascendentă a relațiilor de colaborare multilaterală dintre România și Uniunea Sovietică, în întărirea prieteniei româno-sovietice. Avînd la bază principiile marxism-leninismului și internaționalismului proletar, actualizînd în condițiile de astăzi prevederile vechiului tratat, care a constituit temelia trainică a legăturilor rodnice de alianță și prietenie dintre România și Uniunea Sovietică, actualul tratat stabilește pe o lungă perioadă de timp, 20 de ani, cadrul colaborării multilaterale dintre cele două țări în spiritul egalității depline în drepturi, respectării suveranității și independenței naționale, neamestecului în treburile interne, întrajutorării frățești și avantajului reciproc.

Tratatul de prietenie româno-sovietic se fundamentează pe îndelungatele tradiții de prietenie și solidaritate dintre cele două popoare, prietenie cimentată prin lupta comună împotriva fascismului și ridicată pe un plan superior în condițiile construirii socialismului și comunismului ; legăturile trainice care ne unesc își găsesc puternice resurse în comunitatea orînduirii sociale, a aspirațiilor fundamentale și țelurilor supreme care animă cele două țări.

Tratatul deschide, totodată, largi perspective de viitor, creează un cadru propice pentru intensificarea și amplificarea continuă a colaborării economice și tehnice-științifice reciproc avantajoase, a cooperării în producție și în alte domenii dintre România și Uniunea Sovietică. Progresele pe care le obțin țările noastre în dezvoltarea bazei tehnice-materiale a societății, în înflorirea științei și culturii constituie premise deosebit de favorabile pentru lărgirea și diversificarea schimburilor, a colaborării și a cooperării în toate sectoarele de activitate.

Tratatul consemnează voința celor două state de a acționa în continuare pentru întărirea unității și coeziunii statelor socialiste, pornind de la convingerea că aceasta constituie izvorul principal al tăriei și invincibilității sistemului socialist mondial. Prevederile tratatului dau, totodată, expresie hotărîrii României și Uniunii Sovietice de a promova cu consecvență în viața internațională politica coexistenței pașnice, de a milita cu perseverență pentru preîntîmpinarea unui nou război mondial, pentru rezolvarea marilor probleme care stau în fața omenirii contemporane prin mijloace pașnice, pe calea tratativelor, pentru salvgardarea păcii popoarelor.

Unul din obiectivele importante ale politicii celor două țări, înscrise în tratat, este lupta pentru îmbunătățirea atmosferei în Europa, pentru înfăptuirea securității euro-

pene și întronarea în viața popoarelor de pe acest continent, atît de dureros încercat de-a lungul istoriei, a unui climat de pace și încredere, de prietenie și colaborare între națiuni.

Militînd pentru dezarmarea generală și totală, România și Uniunea Sovietică își exprimă totodată hotărîrea de a respecta obligațiile asumate în cadrul Tratatului de la Varșovia, a cărui existență o considerăm necesară atîta timp cît se va menține Pactul Nord-Atlantic.

Încheierea și ratificarea noului Tratat de prietenie, colaborare și asistență mutuală dintre țara noastră și Uniunea Sovietică, întărirea continuă a solidarității, alianței și prieteniei româno-sovietice se înscriu la loc central în politica de stat a României socialiste, constituie parte integrantă a activității internaționaliste desfășurate de partidul și guvernul țării noastre pentru dezvoltarea relațiilor de colaborare frățească cu toate țările socialiste, pentru creșterea continuă a forței și unității întregului sistem socialist mondial. Acționînd astfel, partidul și poporul nostru își îndeplinesc una din înaltele lor obligații internaționale, își aduc contribuția la cauza generală a socialismului și păcii în lume.

Totodată, consecventă principiilor coexistenței pașnice, România militează pentru lărgirea relațiilor de colaborare cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, pentru destindere internațională.

Luptăm, împreună cu celelalte popoare iubitoare de pace, pentru zădărnicirea politicii imperialiste agresive, pentru a se pune capăt folosirii forței și dictatului în viața internațională, împotriva oricărui amestec străin în viața statelor, pentru respectarea dreptului sacru al fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta, pentru instaurarea în relațiile dintre țări a principiilor independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi a tuturor națiunilor.

Consider că ratificarea în unanimitate de către Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România a Tratatului româno-sovietic corespunde pe deplin intereselor poporului nostru, ale întăririi prieteniei și alianței dintre România și Uniunea Sovietică, dintre popoarele noastre vecine, cauzei generale a socialismului și păcii în lume.

CUVÎNTARE
LA ADUNAREA FESTIVĂ CU PRILEJUL INAUGURĂRII NOULUI AN UNIVERSITAR

— *1 octombrie 1970* —

Stimați tovarăși profesori,

Dragi prieteni studenți,

Astăzi, peste 150 000 de tineri de pe meleagurile patrei se îndreaptă spre sălile și laboratoarele institutelor superioare de învățămînt. Într-adevăr, numai gîndind la această cifră ne dăm seama ce armată minunată și uriașă de oameni ai științei și culturii vom avea mîine în opera de edificare a comunismului în patria noastră. De aceea, este deosebit de plăcut pentru mine, ca și pentru ceilalți tovarăși din conducerea partidului și statului, să particip la deschiderea festivă a anului de învățămînt superior și să vă transmit, cu acest prilej, dumneavoastră, cadrelor didactice și studenților din institutele de învățămînt superior ale capitalei, precum și din toate centrele universitare ale țării, un cald salut din partea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a Consiliului de Stat și a guvernului Republicii Socialiste România. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Inaugurarea cursurilor universitare în acest an are loc în condițiile cînd în întreaga țară oamenii muncii desfășoară o intensă activitate pentru împlinirea cu succes a prevederilor cincinalului 1966—1970 și pentru pregătirea în condiții cît mai bune a trecerii la următorul plan cincinal, întocmit pe baza Directivelor celui de-al X-lea Congres al partidului nostru.

Putem spune, tovarăși, că, de pe acum, multe județe și ramuri ale economiei noastre și-au îndeplinit planul cincinal. Avem, ca atare, toate condițiile ca, pînă la sfîrșitul anului, nu numai să realizăm planul cincinal, dar să și-l depășim. *(Aplauze puternice).*

În ce privește viitorul plan cincinal, el este de pe acum definitivat ; trebuie să menționez faptul îmbucurător că prevederile sale sînt superioare celor stabilite de Directivele Congresului al X-lea al partidului, ceea ce va asigura dezvoltarea într-un ritm mai înalt a economiei, a nivelului de viață al întregului nostru popor. *(Aplauze puternice, prelungite).*

După cum se cunoaște, anul acesta țara noastră a fost încercată de mari greutăți pricinuite de inundațiile catastrofale din primăvară, care au afectat o bună parte din județe, aducînd mari daune economiei naționale și populației. Avem însă satisfacția să constatăm că astăzi aceste greutăți au fost în cea mai mare parte înlăturate. Prin munca eroică a clasei noastre muncitoare, care s-a aflat în primele rînduri, a țărănimii, intelectualității, prin contribuția întregului nostru popor, condus de partid, activitatea economică și socială din patria noastră a reintrat într-un timp scurt în ritmul său de mai înainte.

Folosesc acest prilej pentru a adresa, din nou, mulțumiri călduroase oamenilor muncii — români, maghiari, germani și de alte naționalități —, întregului nostru popor, care n-a precupețit nimic pentru a apăra avuția

națională în acele împrejurări, dovedindu-și încă o dată patriotismul fierbinte, atașamentul față de cauza construcției socialismului din patria noastră. *(Aplauze puternice, prelungite).* Doresc, de asemenea, să exprim în mod deosebit mulțumiri călduroase tineretului patriei noastre, studențimii, care a muncit, alături de întregul popor, pentru a opri furia apelor și și-a adus contribuția la înfrîngerea greutăților, la reintrarea în normal a întregii activități. *(Aplauze puternice).*

Putem spune că în aceste împrejurări grele s-au afirmat încă o dată forța de granit a societății noastre socialiste, unitatea întregului popor în jurul partidului, hotărîrea sa de a înfăptui neabătut politica internă și externă a partidului, politică ce corespunde intereselor și năzuințelor întregii noastre națiuni socialiste. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Intregul nostru popor este angajat cu energie și entuziasm în eforturile de dezvoltare și perfecționare continuă a bazei tehnice-materiale a societății noastre socialiste, de înfăptuire a programului stabilit de partid; se desfășoară o largă activitate pentru perfecționarea și îmbunătățirea continuă a conducerii, organizării și planificării vieții economice și sociale, pentru sporirea eficienței economiei naționale și a întregii activități sociale.

Ca rezultat al succeselor obținute în construcția economică și în îndeplinirea planului de stat, s-au creat noi condiții pentru creșterea standardului de viață al populației, pentru satisfacerea într-o măsură sporită a cerințelor ei materiale și spirituale.

O expresie elocventă a preocupării pentru creșterea nivelului de trai al poporului o constituie încheierea în acest an a acțiunii de generalizare a măsurilor de majorare a salariilor. Populația salariată a primit astfel în plus, anul acesta, circa 12 miliarde de lei.

Ridicarea nivelului de viață al poporului este preocuparea centrală a partidului și statului nostru, țelul suprem al întregii activități de construcție a socialismului și comunismului în patria noastră. Vom face totul ca, an de an, lună de lună, bunăstarea materială și spirituală a poporului nostru să crească necontenit. *(Aplauze prelungite).*

In cadrul preocupărilor partidului și statului pentru asigurarea progresului multilateral al țării, pentru ridicarea României la nivelul țărilor avansate, un loc important ocupă dezvoltarea învățămîntului, asigurarea condițiilor pentru pregătirea cadrelor necesare economiei, științei și culturii, educarea și formarea pentru muncă și viață a tinerei generații. *(Vii aplauze).*

Fundamentat pe concepția materialist-dialectică despre natură și societate, dezvoltînd luminoasele tradiții progresiste ale școlii românești, învățămîntul de toate gradele din țara noastră cunoaște astăzi o dezvoltare și înflorire fără precedent, înregistrînd an de an noi succese.

In sistemul nostru de învățămînt, școala superioară ocupă un loc deosebit de important. Institutele de învățămînt superior au pregătit și au dat țării cadre de specialiști pentru toate domeniile de activitate. Este locul să subliniem și cu ocazia acestui început de an universitar că partidul, guvernul țării dau o înaltă apreciere muncii pline de răspundere și de noblețe a cadrelor didactice universitare, aportului lor deosebit de valoros la instruirea și educarea studenților, la formarea omului nou al societății noastre socialiste. *(Aplauze puternice).*

Partidul, întregul popor apreciază că studențimea din România se pregătește cu seriozitate și hărnicie, dove-

dind că este conștientă de înaltele răspunderi ce-i revin în societate. *(Aplauze puternice).*

Dragi tovarăși,

Congresul al X-lea al partidului a stabilit programul unei puternice dezvoltări a țării în perioada următoare, al ridicării pe trepte superioare a întregii activități de construcție socialistă din România. Sîntem în ajunul începerii activității pentru înfăptuirea acestui vast program, al trecerii la noul plan cincinal 1971—1975.

Realizarea cu succes a sarcinilor prevăzute pentru această importantă etapă de dezvoltare multilaterală a societății socialiste din România cere ridicarea nivelului calitativ al întregii noastre activități. În această direcție, un rol deosebit de important capătă omul, cadrele chemate să asigure traducerea în viață a acestui vast program. Iată de ce problema pregătirii și formării de noi contingente de specialiști, înarmați cu temeinice cunoștințe, capabili să răspundă în bune condiții exigențelor tot mai înalte ale organizării și conducerii producției, ale întregii activități sociale, devine o problemă centrală a însuși progresului societății noastre socialiste. *(Aplauze puternice).*

Fără îndoială, formarea cadrelor este o problemă complexă, multilaterală ; ea începe astăzi de la vîrsta de 6 ani, a copilului, și se termină, ca să zic așa, la 60 de ani, vîrsta de pensie, dar, în fond, ea nu se termină în tot timpul vieții. Noi concepem problema pregătirii și perfecționării cadrelor, a constructorilor socialismului, nu ca ceva limitat la o anumită perioadă, ci ca un proces continuu. Numai în măsura în care vom ști să asigurăm în bune condiții desfășurarea acestui proces, împrospătarea continuă a cunoștințelor acumulate, cunoașterea de către cetățenii patriei noastre a noilor cuceriri ale

științei și tehnicii, vom putea să ne îndeplinim în condiții bune sarcinile ce ne revin în opera de edificare a socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice).*

În legătură cu formarea și pregătirea cadrelor, învățămîntului nostru superior îi revin răspunderi deosebit de mari. După cum se știe, statul face sacrificii însemnate pentru a asigura dezvoltarea și modernizarea bazei materiale a învățămîntului, pentru a îmbunătăți condițiile de viață și de muncă ale corpului profesoral și studenților. În cursul actualului cincinal au fost date în folosință noi spații de învățămînt, laboratoare, clinici, precum și numeroase cămine și cantine studențești. În ultimul an universitar, circa 63% din studenții de la cursurile de zi au primit burse, peste 64% dintre ei au locuit în cămine, iar peste 57% au luat masa la cantinele studențești.

O dată cu dezvoltarea bazei materiale, cu asigurarea unor condiții tot mai bune de viață și de muncă pentru studenți și pentru corpul profesoral, partidul și guvernul au acordat și acordă o importanță deosebită perfecționării multilaterale a întregului proces de învățămînt. Se cunoaște că, în acest scop, în cursul actualului cincinal a fost adoptată noua Lege a învățămîntului. Pe baza Directivelor Comitetului Central și a prevederilor Legii învățămîntului s-au aplicat o serie de măsuri importante pe linia dezvoltării și modernizării învățămîntului, a creșterii eficienței sale în viața socială a întregii țări.

Am vizitat astăzi Institutul de construcții, clinica de copii a Institutului de medicină, precum și Institutul politehnic. Pot spune că impresiile noastre despre aceste trei instituții vizitate sînt deosebit de bune. Îndeosebi, am putut să remarc preocuparea care există pentru realizarea în practică a prevederilor Directivelor Comitetului Central al partidului privind dotarea și dezvoltarea labo-

ratoarelor, legarea mai strînsă a activității de învățămînt cu practica, cu producția. S-au obținut, fără nici o îndoială, o serie de rezultate bune în această direcție. Au fost adoptate o serie de măsuri, la care s-au referit și unii din tovarășii care au vorbit astăzi aici, privind îmbunătățirea conducerii activității universităților și institutelor de învățămînt superior, între care menționez crearea senatelor și consiliilor profesorale, introducerea principiului muncii colective, atragerea studențimii la conducerea acestor unități de învățămînt superior.

Fără îndoială că pașii făcuți sînt importanți, dar consider că în această privință sîntem încă la început. Este necesar ca aceste organisme să capete mai multă independență, mai multă autonomie în organizarea procesului de învățămînt, a predării cursurilor. Să nu ne fie teamă de o mai mare diversitate în sistemul de organizare și de predare a diferitelor cursuri în unele sau altele din institutele noastre de învățămînt ! Cred că trebuie să lichidăm șablonismul, rigiditatea care mai stăruie astăzi în învățămîntul nostru și care constituie, în fond, o frînă în dezvoltarea lui mai rapidă. *(Aplauze puternice).*

Cred că Ministerul Învățămîntului va putea lucra și el mai bine dacă, în loc să îndrume din București cum să se desfășoare activitatea la Iași, la Cluj, Tg.-Mureș, Timișoara, Craiova și în celelalte centre universitare, le va lăsa pe ele, conducerile institutelor respective, să rezolve ele problemele pe baza directivelor generale, iar ministerul să asigure o orientare de perspectivă, să se ocupe într-adevăr de problemele mari ce trebuie rezolvate pe plan central în activitatea de învățămînt. Vor avea astfel de cîștigat atît societatea, cît și studenții — cadrele de mîine ale patriei noastre socialiste. Să nu avem nici o teamă că, acordînd mai multă autonomie universitară, am putea cumva să scăpăm din mînă conducerea învățămîntului ! Dimpotrivă, creînd această autonomie, dînd centrelor și institutelor atribuții mai largi în organizarea procesului de învățămînt și activității studenților, vom asigura o conducere mai eficientă, la nivel mai ridicat, a întregului nostru învățămînt. *(Aplauze puternice).*

O problemă căreia partidul și statul îi acordă o atenție deosebită este aceea a legării mai strînse a învățămîntului cu practica, cu viața. Așa cum am spus, avem în această privință o serie de rezultate, dar ele nu ne pot satisface ; ceea ce am făcut constituie, de fapt, numai începutul. Mai avem încă un drum lung de parcurs pentru ca realmente învățămîntul nostru superior să se lege strîns de practică, de producție, pentru ca absolventul universității sau al oricărui institut de învățămînt superior să poată, intrînd în fabrică sau în munca de cercetare, să participe din prima zi la activitatea de producție, să se încadreze în mod corespunzător în colectivul de muncă. Cu toții știm că absolventului învățămîntului nostru superior îi trebuie încă doi și cîteodată chiar trei ani pentru a se adapta condițiilor de muncă din întreprindere, pentru a fi cu adevărat în stare să se încadreze în procesul de muncă. Aceasta este o mare carență a învățămîntului și trebuie s-o lichidăm rapid pentru că ea ne împiedică să obținem rezultate mai bune în activitatea noastră.

Noi ne bazăm în întreaga noastră gîndire pe concepția materialist-dialectică despre lume. Știm că, pînă la urmă, munca a fost elementul esențial în însăși formarea omului, în dezvoltarea gîndirii lui. Cu toate acestea, cîteodată mai întîlnim concepții în unele institute și la unii tineri potrivit cărora munca este privită drept ceva care nu ar fi de nivelul lor, care ar fi de natură să-i înjosească. Este adevărat, sînt puțini asemenea tineri, dar

trebuie să facem să nu mai existe în țara noastră, în universitățile din România nici un tînăr care să gîndească astfel. Pentru a crea asemenea condiții trebuie să începem chiar cu îmbunătățirea procesului nostru de învățămînt, să mergem mai departe cu aplicarea în viață a Directivelor Comitetului Central al partidului.

Este necesar să se dea dovadă de mai multă receptivitate, să se reacționeze mai prompt la tot ceea ce este nou în practica activității economice și tehnice-științifice, să se adapteze mai rapid învățămîntul nostru la schimbările care au loc în domeniul producției de bunuri materiale, în gîndire, în întreaga activitate socială.

Astăzi am discutat, în timpul vizitei făcute, despre ponderea pe care o ocupă practica și activitatea de predare a cursurilor în învățămîntul nostru. Am putut constata cu plăcere că s-au făcut pași înainte în direcția măririi ponderii practicii, dar numai pași. Știți cu toții că la noi predarea cursurilor ocupă o parte însemnată din activitatea atît a profesorului, cît și a studentului. Deși avem cursuri tipărite — la Institutul de construcții mi-s-a spus că există un exemplar la doi studenți pentru primii ani, iar pentru anii IV și V cîte un exemplar pentru fiecare student —, profesorul, în ora sa de predare, nu face decît să repete cursul pe care, de altfel, studentul îl poate citi foarte bine singur, fără să mai trebuiască să stea ore întregi să asculte lucruri pe care le găsește în manual.

Este necesar să ne adaptăm mai rapid cerințelor moderne, practicii din țările avansate, unde predarea cursului de către profesor este limitată la ceea ce a intervenit nou sau la explicarea unor fenomene care trebuie mai bine înțelese, lăsînd pe student să citească singur manualul, să se deprindă să selecționeze din curs ceea ce îi este folositor. Numai în felul acesta îl învățăm pe student să muncească și să studieze cu bune rezultate. Or, trebuie spus că astăzi îl învățăm pe student cum să ia notițe rapid. Știți foarte bine că mulți studenți răspund la examene nu atît pe baza a ceea ce au citit, ci mai mult pe baza notițelor luate în orele de curs ; de altfel, unii profesori îi întreabă pe studenți nu ceea ce este esențial din curs — nu vreau să spun că toți fac așa —, ci dacă au reținut o anumită formulare pe care ei au făcut-o atunci cînd au predat materia respectivă. Atunci studentul primește nota zece. *(Aplauze vii, prelungite ; animație în sală).* Nu știu cum să interpretez aceste aplauze : ca un acord cu profesorii care procedează așa, sau ca o aprobare a criticii adresate unor astfel de profesori. *(Aplauze puternice, aprobative).*

Cred că este necesar ca învățămîntul nostru superior să treacă cu mai multă îndrăzneală la îmbunătățirea, la restructurarea procesului instructiv-didactic. Desigur, vom avea, poate, unele greutăți la început, dar va trebui să ne preocupăm mai mult ca studentul să aibă timp să citească, să-i creăm condiții ca el să poată studia în cadrul facultății, să poată lucra mai mult în laborator, să fie mai bine asistat și îndrumat de profesor. Am mai vorbit și cu alte prilejuri despre necesitatea ca fiecare profesor să răspundă de un grup de studenți, să-i cunoască cum se comportă în procesul de învățămînt și cum acționează în întreaga viață personală. Studiind și în acest domeniu experiența mondială, aplicînd-o în practică, vom crea premise ca, într-adevăr, studentul să poată învăța în bune condiții. Profesorul să nu considere că și-a încheiat activitatea o dată cu predarea cursului, ci să asiste și să îndrume întreaga muncă de studii, de laborator și de producție a studentului, participînd activ împreună cu el la toată această activitate. În acest sens

trebuie să restructurăm și să organizăm procesul nostru de învățămînt. *(Aplauze puternice).*

Noi considerăm că activitatea de laborator, activitatea practică și de producție a studenților trebuie să ocupe locul principal în timpul de învățămînt. Desigur, aceasta este mai ușor de realizat pentru agronomie, pentru construcții, pentru politehnică și institutele tehnice. Firește, în primul rînd către aceste ramuri de învățămînt trebuie să ne îndreptăm. Considerăm că va trebui ca, încă din anul acesta, să trecem la unele restructurări radicale. Studentul trebuie să-și propună ca, în cei cinci ani de învățămînt în politehnică, să-și însușească și cunoștințe profesionale la nivel de muncitor calificat. Dacă vrea să îndrume mîine, cînd va fi inginer, pe muncitor, el trebuie să aibă cel puțin nivelul de cunoștințe practice al acestuia, plus cunoștințele teoretice de inginer. De aceea, este necesar ca practica să fie în așa fel organizată, încît studentul să lucreze cîteva luni cum lucrează ucenicul în fabrică, apoi ca muncitor, ca maistru și să facă și practică de inginer în acești cinci ani. Numai așa, cînd va termina studiile, el va cunoaște bine problemele practice ale producției, se va putea încadra imediat în procesul de muncă.

Probabil că va trebui să găsim forme noi și în ce privește practica ; să organizăm această practică fie pe o perioadă mai lungă, de 6—8 luni consecutiv, cum se face într-un șir de țări, fie să o organizăm pe ani de studiu, dar tot concentrat, cu participare efectivă în tot acest timp în procesul de producție.

Va trebui, totodată, să organizăm mai bine laboratoarele și chiar unele ateliere de producție de pe lîngă institutele de învățămînt. De altfel, problema aceasta se pune pentru întregul nostru învățămînt, inclusiv cel liceal, care va trebui, în cîțiva ani, să dispună de ateliere

proprii, astfel ca toți tinerii, nu numai din școlile tehnice, dar și din liceele de cultură generală, să învețe o meserie. Tinerii trebuie să înțeleagă că este necesar să se deprindă cu lucrul, cu munca practică, astfel încît atunci cînd vor termina școala să nu devină pur și simplu niște oameni care au învățat de toate, dar nu știu să pună mîna pe un ac. *(Aplauze aprobative).*

Aceasta este valabil și pentru facultățile sau institutele așa-zis umanistice. Dacă ne-am referi la facultățile de filozofie, este oare suficient că aici se învață istoria filozofiei și se studiază diferite concepții filozofice actuale ? Se știe că filozofia și concepția noastră filozofică sînt rezultatul a tot ceea ce omenirea a creat mai bun în toate domeniile. Materialismul dialectic constituie tocmai o sinteză a tuturor științelor ; fără fizică, fără chimie, fără biologie, fără matematică nu se poate concepe materialismul dialectic. Luați însă programele facultăților noastre de filozofie. Veți vedea că ele nu prevăd studierea fizicii, chimiei, biologiei, matematicii. De aceea la aceste facultăți se prezintă la admitere cîte 15 tineri pe un loc, considerînd, desigur, că este suficient să studiezi niște teorii generale, rupte de viață, desprinse exclusiv din cărți, ca să devii filozof ! *(Aplauze).* Filozoful trebuie să fie în stare să înțeleagă lumea de astăzi, știința contemporană, și să se bazeze pe cele mai noi date ale științei pentru a dezvolta concepția noastră despre lume. Fără a cunoaște fizica, chimia, biologia, matematica nu se poate forma un filozof bun, așa cum fără asemenea cunoștințe nu putem avea nici literați buni. Literatura trebuie să fie expresia a tot ceea ce a creat mai bun omul, gîndirea și munca sa, nu expresia unor lucruri abstracte, a teoriei că „eu am eul meu în conștiința mea". De unde izvorăște conștiința mea ? *(Aplauze prelungite).* În fond, abstracționismul în artă, literatură, fi-

lozofie — că şi acolo există mulţi abstracţionişti — este tocmai rezultatul ruperii de practică, de viaţă, al încetărenirii unor concepţii idealiste, pe care noi le combatem şi care, în fond, strecoară sub această formă ideea existenţei în lume, în societate a unor anumite forţe supranaturale sau a unor supraoameni în stare să facă minuni. Noi trebuie să aşezăm în mod real învăţămîntul filozofic, şi tot învăţămîntul nostru umanistic, pe baza materialismului dialectic. Pentru aceasta, trebuie să-l legăm de practică, de viaţă, iar studenţii acestor facultăţi să treacă efectiv prin procesul practicii de producţie. Numai aşa vor putea să fie buni studenţi şi buni filozofi. *(Vii aplauze).*

Va trebui deci, ca, în spiritul Directivelor Comitetului Central, să trecem la măsuri mai radicale spre a face ca realmente tot învăţămîntul din ţara noastră, şi desigur şi învăţămîntul superior, să fie strîns legat de practică. Fiecare tînăr al patriei noastre să ştie ce e o fabrică, ce e o cooperativă agricolă sau o fermă de stat, să fie în stare să lucreze în orice domeniu de activitate. Numai aşa va deveni un bun constructor al socialismului şi comunismului. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Aceasta impune, desigur, şi obligaţia pentru profesori de a-şi revizui metodele de predare şi întreaga lor activitate didactică. Ei trebuie să înţeleagă că au datoria să participe efectiv la viaţa universităţii, că ei înşişi trebuie să fie strîns legaţi de producţie. În asemenea condiţii, şi cursurile lor, tot ceea ce ei predau va fi legat permanent de cerinţele practicii, ale vieţii.

Învăţămîntul este, cum se ştie, şi un factor important de cercetare ştiinţifică. Mi-a făcut mare plăcere să văd, la Institutul de construcţii, cîteva laboratoare. Acolo profesorii mi-au putut prezenta grafice din care reiese că lucrează cu zeci de întreprinderi, că au rezolvat un şir de probleme ale acestora. Dar ca să faci cercetare, în bune condiţii, nu mai poţi face în acelaşi timp şi meditaţii în afara obligaţiilor universitare, nu te poţi ocupa şi de alte lucruri. Cine lucrează în învăţămîntul superior s-a angajat, prin însăşi profesia aleasă, pe drumul stiinţei ; nu se poate concepe învăţămînt superior fără ca toţi aceia care lucrează în cadrul lui să nu se preocupe permanent de dezvoltarea cunoştinţelor în domeniul lor de activitate. Preocuparea conferenţiarului, a asistentului trebuie să fie de a cerceta, de a-şi aduce contribuţia la progresul general al ştiinţei şi culturii.

Iată, tovarăşi, cîteva probleme pe care am dorit să le pun în faţa dumneavoastră cu prilejul deschiderii noului an de învăţămînt. Gîndindu-ne la aceste probleme, la perfecţionarea multilaterală a învăţămîntului nostru, să avem permanent în vedere că societatea pe care o edificăm, omenirea în general, nu se va putea dezvolta, nu va putea obţine rezultate bune pe calea progresului său, material şi spiritual, fără a se baza pe tot ceea ce ştiinţa a creat mai bun, pe noile cuceriri ale tehnicii. Să facem ca toţi cetăţenii patriei să fie înarmaţi cu temeinice cunoştinţe, cu tot ceea ce creează mai valoros, mai înaintat, omenirea.

Noi am organizat învăţămîntul de 10 ani. Tineretul nostru de mîine, deci muncitorul de mîine, generaţia de mîine, va avea cunoştinţe foarte avansate. Pentru aceasta însă avem obligaţia ca aceste cunoştinţe să le predăm în aşa fel, încît ele să fie temeinic însuşite de tineretul patriei noastre ; să putem spune că într-adevăr poporul român, constructor al socialismului, însuşind tot ceea ce este mai înaintat, îşi aduce în acelaşi timp propria contribuţie la dezvoltarea stiinţei şi culturii universale. *(Aplauze prelungite).*

Considerăm că este necesar să facem eforturi mai mari pentru a asigura organizarea în acest spirit a învăţămîntului nostru, deoarece numai astfel ne vom putea îndeplini obligaţiile pe care le avem ! Guvernul, Comitetul Central al partidului sînt hotărîte să facă totul pentru a îmbunătăţi întregul proces de învăţămînt în sensul în care am vorbit aici. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Ştim, tovarăşi, că avem în întregul nostru învăţămînt, inclusiv cel superior, cadre didactice capabile, cu vaste cunoştinţe, care se bucură de renume pe plan mondial. Dispunem deci de o puternică armată de cadre didactice — ca să spun aşa, de la sublocotenenţi pînă la generali şi mareşali —, în stare să realizeze în practică aceste măsuri. Avem convingerea că întregul corp universitar va munci cu întreaga sa capacitate pentru a ridica nivelul general al învăţămîntului din patria noastră, pentru a-şi aduce contribuţia la dezvoltarea multilaterală a societăţii socialiste. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Avem, de asemenea, un tineret minunat, dornic să-şi însuşească tot ceea ce este mai nou în ştiinţă şi tehnică, în gîndirea umană. De altfel, se cunoaşte că, în lume, poporul român are renumele unui popor inteligent, în stare să-şi însuşească tot ceea ce este nou. Ştim că tinerii noştri care merg la studii în străinătate sînt apreciaţi pentru felul în care învaţă. De aceea, avem convingerea că tineretul, studenţimea patriei noastre vor contribui, alături de profesori, la înfăptuirea Directivelor partidului privind ridicarea nivelului învăţămîntului, vor munci temeinic pentru a se pregăti spre a fi în stare să ducă mai departe cauza construcţiei socialismului şi comunismului, cauza bunăstării naţiunii noastre socialiste. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Dragi tovarăşi,

Preocupîndu-ne de problemele dezvoltării societăţii noastre socialiste, de ridicarea bunăstării maselor, noi ştim că ne îndeplinim în primul rînd o înaltă îndatorire faţă de poporul din care facem parte. Datoria comuniştilor este aceea de a se identifica cu interesele oamenilor muncii, de a acţiona pentru a ridica continuu nivelul bunăstării generale a propriului lor popor. Numai aşa partidul comunist îşi îndeplineşte obligaţia sa de reprezentant a tot ceea ce este mai avansat în societate. Partidul nostru este hotărît să-şi îndeplinească cu toată fermitatea această obligaţie esenţială faţă de popor, faţă de poporul pe care îl unim în partidul nostru, deoarece, în fond, partidul nu este ceva abstract, ci rezultatul unirii celor mai bune forţe ale poporului care doresc să militeze pentru a asigura dezvoltarea întregii societăţi pe o bază nouă, superioară. Pe această bază, partidul nostru, ca reprezentant şi ca element de unire a tot ceea ce este mai progresist în ţara noastră, înţelege să-şi îndeplinească obligaţiile, să acţioneze în strînsă unitate cu întregul nostru popor. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Desigur, noi nu uităm nici un moment că trăim într-o comunitate de naţiuni şi popoare, că edificarea socialistă a patriei noastre nu are loc izolat, ci în colaborare cu celelalte ţări socialiste, în strînsă unitate cu toate forţele revoluţionare şi progresiste din lume. Desfăşurarea cu succes a construcţiei socialiste şi comuniste în România este legată nemijlocit de întărirea colaborării multilaterale cu toate ţările socialiste, de întărirea solidarităţii şi unităţii cu forţele revoluţionare şi progresiste, antiimperialiste din întreaga lume. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Dezvoltăm relaţii multilaterale, de colaborare şi prietenie cu toate ţările socialiste şi militâm pentru întărirea

continuă a unităţii ţărilor socialiste. Doresc să menţionez şi cu acest prilej că Tratatul de prietenie, colaborare şi asistenţă mutuală dintre România şi Uniunea Sovietică, pe care l-am ratificat ieri, are o importanţă deosebită pentru dezvoltarea relaţiilor dintre popoarele noastre, pentru cauza socialismului şi păcii. De altfel, putem spune cu satisfacţie că relaţiile României cu toate ţările socialiste sînt bune, că ele se dezvoltă continuu în interesul poporului nostru, al ţărilor socialiste, al socialismului în general. *(Aplauze puternice).*

Ne preocupăm de întărirea legăturilor noastre cu partidele comuniste şi muncitoreşti, cu partidele socialiste, cu mişcările de eliberare naţională, cu toate forţele antiimperialiste, convinşi că aceasta constituie o cerinţă a dezvoltării sociale, a succesului luptei împotriva imperialismului, pentru progres şi pace în lume. *(Aplauze prelungite).*

Tocmai pornind de la asemenea preocupări, ne îngrijorează situaţia din Vietnam şi, în general, din Indochina, evenimentele din Orientul Apropiat. Milităm în mod activ pentru încetarea războiului din Indochina, pentru retragerea trupelor Statelor Unite şi aliaţilor lor din această zonă, pentru ca poporul vietnamez şi celelalte popoare din peninsula indochineză să fie lăsate să-şi rezolve problemele fără nici un amestec din afară. De asemenea, considerăm că este în interesul popoarelor din Orientul Apropiat să se rezolve pe cale paşnică conflictul existent, să se asigure dezvoltarea independentă a fiecărei naţiuni, a fiecărui stat din această zonă şi, prin aceasta, să se creeze condiţii pentru progresul lor economic şi social. Tocmai ca prieteni buni ai poporului arab, noi sîntem de părere că trebuie făcut totul pentru a se asigura condiţii de pace, deoarece numai în asemenea condiţii popoarele arabe vor putea să se dezvolte, să-şi ridice nivelul lor de viaţă, material şi spiritual.

Acţionăm pentru ca în Europa să se încetăţenească tot mai trainic raporturi noi între state, pentru înfăptuirea securităţii europene, care presupune egalitate deplină între naţiunile europene, respectul reciproc al independenţei şi suveranităţii, colaborarea în toate domeniile de activitate, presupune să se pună capăt politicii de forţă şi dictat promovată de imperialism, ca Europa să devină un continent al păcii şi cooperării. Considerăm că există condiţii să se realizeze asemenea deziderate şi vom acţiona cu toate forţele în această direcţie. *(Aplauze puternice).*

Pornind de la interdependenţa dintre politica de construcţie socialistă şi politica desfăşurată pe plan extern, acţionăm ca în viaţa internaţională să triumfe relaţiile noi, să se afirme şi să se respecte normele dreptului internaţional. Ne preocupăm ca Organizaţia Naţiunilor Unite să joace un rol mai important în rezolvarea problemelor internaţionale, ca în ea să-şi ocupe locul toate popoarele. În acest context aş dori să subliniez, în mod deosebit, necesitatea restabilirii drepturilor legitime ale Republicii Populare Chineze la O.N.U. ; aceasta va fi în interesul rezolvării problemelor internaţionale, al cauzei păcii şi progresului în lume. *(Aplauze puternice).*

Avem convingerea că, acţionînd în acest sens, militînd neabătut pentru unirea tuturor forţelor antiimperialiste, contribuind la înfăptuirea unei politici de cooperare internaţională şi de pace, ne îndeplinim atît îndatorirea naţională, cît şi cea internaţională. Şi în viitor vom acţiona cu fermitate şi consecvenţă în acest spirit ! *(Aplauze puternice).*

Dragi tovarăşi,

Doresc în încheiere să-mi exprim încă o dată convingerea mea, a conducerii de partid şi de stat, că anul universitar pe care îl începeţi astăzi va constitui pentru dumneavoastră toţi, cadre didactice şi studenţi, un an de noi progrese în dezvoltarea şi înflorirea învăţămîntului şi ştiinţei, în creşterea aportului dumneavoastră la progresul general al patriei socialiste. *(Aplauze prelungite).*

Cu această convingere, urez tuturor cadrelor didactice din învăţămîntul superior realizări tot mai mari în activitatea închinată educării tinerei generaţii. Adresez, de asemenea, studenţimii noastre urarea caldă de a obţine noi izbînzi în însuşirea ştiinţei şi culturii, în pregătirea sa temeinică pentru muncă şi viaţă, pentru a putea ca mîine, în întreprinderi, în institutele de cercetări, de învăţămînt, în organizaţiile cooperatiste, în toate organismele societăţii noastre socialiste, să-şi aducă contribuţia la progresul general şi să ducă mai departe făclia progresului şi civilizaţiei, să ridice pe noi culmi România, naţiunea noastră socialistă.

Vă urez spor la muncă şi la învăţătură, sănătate şi multă fericire la toţi, tovarăşi. *(Aplauze puternice, prelungite ; urale îndelung repetate ; întreaga asistenţă, în picioare, ovaţionează puternic pentru Partidul Comunist Român, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului).*

INTERVIU ACORDAT CORESPONDENTULUI DIPLOMATIC-ŞEF AL COMPANIEI DE PRESĂ „HEARST" DIN S.U.A., JOHN P. WALLACH

— 1 octombrie 1970 —

ÎNTREBARE : *Cum apreciaţi dumneavoastră evoluţia relaţiilor dintre Statele Unite şi România de la vizita preşedintelui Nixon făcută la Bucureşti ?*

RĂSPUNS : Vizita preşedintelui Nixon în România şi convorbirile pe care le-am avut cu acest prilej au constituit un moment important în evoluţia relaţiilor dintre Statele Unite ale Americii şi România. Desigur, ţările noastre au regimuri sociale diferite ; schimburile cu S.U.A. se încadrează în contextul politicii generale a României de dezvoltare a relaţiilor cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială, pe baza egalităţii depline în drepturi, a respectării independenţei şi suveranităţii naţionale, a neamestecului în treburile interne şi, desigur, a avantajului reciproc.

După vizita preşedintelui Nixon în România, relaţiile dintre ţările noastre au cunoscut un progres, dar trebuie să menţionez că acesta este încă redus, nu se situează la nivelul posibilităţilor şi al dorinţei noastre de a dezvolta legăturile economice şi tehnice-ştiinţifice cu S.U.A. Consider că dezvoltarea relaţiilor dintre România şi S.U.A.

este în avantajul ambelor state și, în același timp, corespunde cauzei destinderii și colaborării internaționale. Pentru a se asigura un progres mai susținut acestor relații, este necesar, după părerea mea, să fie înlăturate unele restricții atît în ce privește exportul S.U.A. în țara noastră, cît și importul din România. Între altele, am în vedere și necesitatea soluționării problemei clauzei națiunii celei mai favorizate și alte măsuri menite să contribuie la evoluția pozitivă a relațiilor româno-americane.

Am avut recent o convorbire cu un grup de senatori și deputați ai Camerei Reprezentanților din S.U.A. Am rămas plăcut impresionat în fața faptului că toți s-au pronunțat pentru dezvoltarea relațiilor cu România.

Doresc să-mi exprim convingerea că se vor crea noi posibilități pentru extinderea colaborării, pe tărîmul economiei, tehnicii, științei, dintre România și Statele Unite ale Americii. Aceasta va contribui la întărirea prieteniei dintre popoarele noastre și, totodată, la cauza promovării în viața internațională a colaborării și cooperării între state.

ÎNTREBARE : *Evenimentele recente din Orientul Apropiat au afectat progresele spre conferința europeană a securității ? Intenționează România să întreprindă noi inițiative pentru a ajuta astfel conferința să devină o realitate ? Ajută tratatele bilaterale încheiate cu succes, cum este cel recent semnat între Uniunea Sovietică și Republica Federală a Germaniei, la netezirea drumului care duce spre o conferință a securității ?*

RĂSPUNS : După cum este cunoscut, în ultimul timp au avut loc o serie de evenimente, care au dus la agravarea situației din Orientul Apropiat. Continuă, de asemenea, războiul în Indochina, se mențin și alte conflicte. Toate acestea exercită o influență negativă asupra vieții politice pe toate continentele. În lumea de astăzi pacea

este indivizibilă și, într-o formă sau alta, existența focarelor de încordare sau de război într-o parte a globului angajează întregul climat internațional, influențează asupra tuturor popoarelor. De aceea, România este interesată să se ajungă grabnic la încetarea războaielor de care am vorbit, la stingerea focarelor de încordare, la restabilirea păcii în zonele respective, pornindu-se de la necesitatea respectării dreptului fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta, fără nici un amestec din afară.

În ce privește Europa, pot spune că tocmai focarele de încordare și conflicte existente determină statele europene să depună o activitate susținută pentru înfăptuirea securității pe continentul nostru. Europa a cunoscut în prima jumătate a acestui secol două războaie nimicitoare și știm cu toții ce daune mari au adus ele dezvoltării fiecărei națiuni. Apreciem că există condiții favorabile pentru a se ajunge la realizarea unei conferințe a statelor europene, menită să deschidă calea spre noi progrese în înfăptuirea securității pe continent, spre instaurarea unor relații noi între state, care să excludă folosirea forței sau amenințarea cu forța în rezolvarea problemelor internaționale și, totodată, să creeze condiții pentru o largă cooperare economică, tehnică-științifică fără restricții și îngrădiri.

În acest sens, România, care a participat la inițierea propunerii țărilor socialiste privind organizarea unei asemenea conferințe, acționează ferm, dezvoltînd larg contactele cu toate statele din Europa, pentru realizarea conferinței general-europene.

Noi apreciem că dezvoltarea relațiilor dintre țări, încheierea cu succes a unor tratative bilaterale sînt de natură să contribuie la îmbunătățirea climatului pe continentul nostru ; de altfel, aceasta este valabil pentru toate continentele. Sîntem adepții contactelor și acordurilor bilaterale în diferite domenii de activitate, avînd convingerea

că ele servesc cauzei securității, colaborării și păcii. În această ordine de idei apreciem că semnarea Tratatului dintre Uniunea Sovietică și Republica Federală a Germaniei are o importanță deosebită atît pentru evoluția relațiilor dintre cele două state, cît și pentru crearea unei atmosfere mai bune în Europa, pentru asigurarea condițiilor propice dezvoltării colaborării și cooperării în diferite domenii dintre statele europene, deci și pentru netezirea căii spre o conferință europeană consacrată înfăptuirii securității pe continent. Apreciez că realizarea acestei conferințe și îmbunătățirea climatului general în Europa sînt nu numai în interesul statelor europene, ci al tuturor popoarelor, al unei mai bune colaborări și cooperări internaționale.

Desigur, noi considerăm că o conferință a statelor europene trebuie să fie pregătită temeinic. O asemenea pregătire presupune și reuniuni preliminare, la care să participe toate țările interesate. De altfel, în prezent se conturează perspective pentru a se ține asemenea reuniuni pregătitoare.

Se are în vedere — lucru cuprins și în Memorandumul țărilor socialiste din luna iunie de la Budapesta — ca, la o primă reuniune, să se creeze un organism permanent al statelor de pe continent, care, după părerea mea, ar avea o mare însemnătate în dezvoltarea viitoare a relațiilor inter-europene, în pregătirea unor noi reuniuni și în obținerea de noi progrese pe linia securității. Un asemenea organ ar putea discuta — așa cum s-a căzut de acord cu acest prilej — și problema reducerii trupelor străine. În final, noi concepem securitatea europeană fără blocuri și fără baze militare străine, deci și fără trupe străine pe teritoriile altor state. Aceasta presupune să se realizeze un climat de încredere și colaborare în Europa, asigurîndu-se independența și suveranitatea fiecărui stat, care să facă inutile

blocurile militare și prezența trupelor străine. Acesta este unul din obiectivele de bază ale securității pe continent; firește, el nu poate fi realizat de la început, dar constituie țelul spre care mergem.

După cum știți, se are în vedere ca la conferința consacrată securității europene să participe și S.U.A. și Canada.

În lumea de astăzi, toate țările — mai mari sau mai mici — au un cuvînt greu de spus în viața internațională; soluționarea problemelor internaționale se poate face numai prin participarea tuturor țărilor. Dacă toate statele europene își vor uni eforturile și vor acționa în direcția normalizării relațiilor pe continent, înfăptuirea securității în această parte a lumii se va realiza mai grabnic, în interesul cauzei păcii în întreaga lume.

ÎNTREBARE: *Cum vedeți dumneavoastră locul R. P. Chineze în viața internațională actuală, participarea ei la O.N.U., dezvoltarea relațiilor cu această țară?*

RĂSPUNS: Doresc să subliniez că în viața internațională actuală R. P. Chineză este un factor important care nu mai poate fi ignorat de nimeni. În condițiile de azi nu mai este de conceput rezolvarea durabilă a marilor probleme internaționale, dezvoltarea unei largi și multilaterale cooperări internaționale fără participarea Chinei.

În ce privește participarea R. P. Chineze la O.N.U., problema e foarte simplă; China *este* membră a O.N.U., se numără printre membrii fondatori ai acestei organizații; ea *este*, de asemenea, membru permanent al Consiliului de Securitate. Această mare țară este însă împiedicată să-și ocupe locul ce i se cuvine în forurile internaționale. O.N.U. trebuie să țină seama de realități, și Republicii Populare Chineze trebuie să-i fie restabilite drepturile ce i se cuvin în aceste organisme. Eu nu cunosc o

altă Chină ! Taiwanul nu poate fi considerat China ; acesta este un teritoriu chinez și constituie o problemă internă a Chinei. S.U.A. trebuie să-și retragă bazele militare din Taiwan, lăsînd ca problemele să fie rezolvate de poporul chinez.

După cum se știe, România are relații bune pe toate planurile cu R. P. Chineză. Și alte state dezvoltă colaborarea cu China. Apreciem că în ultimul timp a avut loc o ameliorare a relațiilor dintre R. P. Chineză și U.R.S.S. și credem că se va ajunge la realizarea unor înțelegeri — cel puțin pe linie de stat, în prima fază — între cele două țări. Aceasta ar avea o importanță deosebită.

Noi ne-am preocupat întotdeauna ca să nu se ajungă la o ascuțire a raporturilor dintre Uniunea Sovietică și Republica Populară Chineză, deoarece am considerat și considerăm că relațiile bune dintre aceste două țări socialiste sînt atît în interesul popoarelor lor, cît și al celorlalte țări, socialiste și nesocialiste. O înrăutățire a acestor relații ar exercita o influență defavorabilă asupra întregii situații internaționale. Noi considerăm că existența unor deosebiri de păreri nu trebuie să ducă în nici un fel la ciocniri militare, la conflicte ; problemele litigioase trebuie soluționate exclusiv pe calea tratativelor, a discuțiilor, iar deosebirile de păreri trebuie lăsate, uneori, să fie clarificate de însăși desfășurarea evenimentelor, ce demonstrează pînă la urmă care punct de vedere este mai bun.

ÎNTREBARE : *Avînd în vedere sprijinul ferm pe care România îl acordă rezoluției Consiliului de Securitate din noiembrie 1967, cum apreciați dumneavoastră posibilitățile de soluționare a situației din Orientul Apropiat ?*

RĂSPUNS : Noi considerăm că rezoluția Consiliului de Securitate din noiembrie 1967 constituie o bază pentru o soluție politică în Orientul Apropiat.

Ne îngrijorează agravarea situației din ultima vreme în această regiune. Ne-au provocat îndeosebi o mare îngrijorare luptele care au avut loc în Iordania. Considerăm că este necesar să se ajungă la o înțelegere deplină care să asigure încetarea definitivă a acestor lupte. Realizarea colaborării între statele arabe este parte integrantă a stabilizării în Orientul Apropiat. Am fost preocupați de perspectiva unei intervenții din afară în luptele din Iordania și ne-am pronunțat în mod hotărît împotriva oricăror asemenea intervenții, deoarece acestea ar fi dus la o nouă încordare, cu consecințe foarte grave pentru pacea lumii.

Considerăm că trebuie depuse în continuare eforturi pentru rezolvarea politică a crizei din Orientul Apropiat, care să ducă la retragerea trupelor israeliene de pe teritoriile ocupate. Nu este posibilă încheierea conflictului din această zonă fără retragerea trupelor. În Orientul Apropiat trebuie să se ajungă la realizarea de înțelegeri care să garanteze securitatea și independența tuturor statelor, deci și a Israelului. La aceasta am mai adăuga un lucru, care, se pare, nu este pretutindeni suficient de bine înțeles ; găsirea unei soluții pentru populația palestineană, ținîndu-se seama de interesele și dorințele acesteia. În orice caz, nu se poate vorbi de pace în Orientul Apropiat fără să se ajungă la o soluție pentru rezolvarea cerințelor populației palestinene. Ne exprimăm speranța că se vor depune eforturi în această direcție și că pînă la urmă conflictul din Orientul Apropiat se va soluționa pe calea tratativelor.

ÎNTREBARE : *Principiile pe care România le promovează în relațiile internaționale — ale respectării suveranității naționale, egalității depline în drepturi și neamestecului în treburile interne ale altor state — au cucerit un mare sprijin în multe țări ale lumii. Politica externă a*

României este bine cunoscută. Totodată doresc să arăt, domnule președinte, că sînt profund impresionat de marile progrese înregistrate de România pe planul construcției interne, mai ales dacă avem în vedere de unde a pornit România după cel de-al doilea război mondial.

Ne puteți spune, domnule președinte, care este situația economică actuală și care sînt perspectivele de dezvoltare a țării în viitor ?

RĂSPUNS : Doresc să menționez faptul că, în promovarea politicii sale externe — de colaborare multilaterală cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială — România se bazează, în primul rînd, pe succesele obținute în propria ei dezvoltare economică și socială. Fără o economie puternică și fără dezvoltarea în ritm ascendent a întregii țări nu este de conceput o politică externă ca aceea pe care o desfășoară România. De altfel, noi considerăm că între politica externă și cea internă a oricărei țări, deci și a României, există o perfectă unitate și că aceste două laturi ale politicii se condiționează reciproc.

Într-adevăr, după cel de-al doilea război mondial, România a obținut succese remarcabile în dezvoltarea sa economică și socială. Este, cred, suficient de elocvent faptul că în acest an producția industrială globală a țării va fi de circa 17 ori mai mare decît în 1938, anul cu producția cea mai ridicată din perioada antebelică. S-au dezvoltat noi ramuri, inexistente în trecut în România. Fabricăm astăzi camioane, turisme, tractoare, mașini de calcul electronic, utilaje chimice și petroliere. România se numără printre primele țări din lume care produc utilaj petrolier ; ocupăm în această privință locul trei în producția mondială.

Ritmul înalt de dezvoltare a industriei românești a fost urmat, de asemenea, de progrese însemnate în agricultură, în dezvoltarea învățămîntului, științei și culturii. În 1945

România avea aproape 35% din populație analfabetă ; am lichidat de mult această stare de lucruri ; în prezent am trecut la învățămîntul obligatoriu de 10 ani pentru întregul tineret. Acordăm un rol de prim rang învățămîntului superior, cercetării științifice, considerîndu-le factori de bază ai progresului societății.

Dăm, de asemenea, o atenție deosebită ridicării nivelului de trai al populației. Nu doresc să spun că în această privință nu mai avem încă mult de făcut, dar față de moștenirea primită am realizat o creștere simțitoare a nivelului vieții materiale și spirituale a poporului. De altfel, așa se explică faptul că întregul popor sprijină politica internă și externă a statului nostru. Tot ceea ce întreprindem este îndreptat spre făurirea unei vieți mai bune, mai îmbelșugate pentru cetățenii României.

În ce privește obiectivele dezvoltării viitoare, doresc să arăt că am elaborat de pe acum noul plan cincinal pe perioada 1971—1975, plan care prevede continuarea sporirii potențialului economic al țării într-un ritm susținut ; se prevede un ritm anual de creștere a producției industriale de peste 10%. Caracteristic perioadei următorilor cinci ani va fi nu numai ritmul ridicat, ci și accentul pe care îl punem pe problemele calitative ale activității economice și sociale : pe problemele ridicării calității producției, creșterii productivității muncii, sporirii eficienței activității economice. Ne preocupăm de dezvoltarea unor ramuri esențiale ale economiei, cum ar fi electronica, construcția de mașini-unelte, chimia și altele. Nu vom ignora deloc, ci, dimpotrivă, vom acorda o atenție deosebită în următorii ani dezvoltării industriei bunurilor de consum.

O altă caracteristică importantă a perioadei viitoare este creșterea preocupării pentru dezvoltarea agriculturii. Avem în această privință un program vast de irigații și

îmbunătățiri funciare, de dezvoltare a zootehniei, de sporire a producției agricole. Pentru a vă oferi o imagine despre aceste eforturi, doresc să menționez că 1/5 din investițiile pe care le vom face vor fi concentrate în agricultură.

Dezvoltînd intens întreaga economie, avem ca obiectiv să ne apropiem de țările dezvoltate din punctul de vedere al venitului național pe locuitor, să obținem o creștere substanțială a nivelului de viață al poporului.

Ne preocupăm totodată de dezvoltarea celorlalte domenii ale vieții sociale. Înțelegem ca, o dată cu progresul material general, cu dezvoltarea învățămîntului, a științei, să desfășurăm o largă activitate pentru ridicarea nivelului cultural al populației. Ne preocupăm să creăm condiții pentru participarea mai largă și în forme cît mai diverse a poporului la conducerea vieții sociale, să lărgim cadrul democratic al conducerii societății noastre.

Desigur, realizarea acestor obiective, la care m-am referit într-un mod destul de general, cere eforturi foarte mari. În următorul cincinal vom aloca pentru investiții peste 30% din venitul național. Noi considerăm că trebuie să facem aceste eforturi pentru ca România să ocupe un loc în rîndul popoarelor cu o economie dezvoltată, cu un nivel de viață ridicat. Apreciem că aceasta este singura cale pentru edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate, care să asigure satisfacerea tot mai deplină a necesităților materiale și spirituale ale omului.

Apreciez că pe această cale trebuie să colaborăm larg cu celelalte state ; desigur, colaborăm în primul rînd cu țările socialiste, dar dorim să extindem relațiile și să conlucrăm larg cu toate țările lumii. După cum am spus la început, dorim să dezvoltăm colaborarea și cu S.U.A. Colaborarea și cooperarea internațională contribuie la progresul fiecărei țări, la cauza păcii în lume.

Aș dori ca în încheiere să vă rog să transmiteți prin intermediul presei dumneavoastră multe urări de prosperitate și pace poporului american și dorința noastră de a vedea dezvoltîndu-se continuu relațiile de prietenie și colaborare dintre cele două popoare.

CUVÎNTARE LA SESIUNEA JUBILIARĂ A ADUNĂRII GENERALE A ORGANIZAŢIEI NAŢIUNILOR UNITE

— 19 octombrie 1970 —

Domnule preşedinte,

Onoraţi reprezentanţi ai statelor membre ale Organizaţiei Naţiunilor Unite,

Aniversarea creării cu un sfert de veac în urmă a Organizaţiei Naţiunilor Unite prilejuieşte atît o retrospectivă a evoluţiei internaţionale şi a schimbărilor petrecute în lume în cei 25 de ani, cît şi trecerea în revistă a activităţii desfăşurate de Organizaţia Naţiunilor Unite în acest timp. Totodată, pentru a îndreptăţi aşteptările popoarelor, această sesiune este chemată să definească cu mai multă claritate direcţiile activităţii viitoare a Organizaţiei Naţiunilor Unite, căile pentru realizarea unei cooperări multilaterale între naţiuni, pentru asigurarea păcii în lume.

După cum se ştie, Organizaţia Naţiunilor Unite a fost constituită la sfîrşitul celui de-al doilea război mondial, cînd nu se uscase încă sîngele vărsat de popoare şi nu se vindecase rana adîncă lăsată de zecile de milioane de victime căzute în pîrjolul nimicitor provocat de Germania hitleristă. Însăşi denumirea de Organizaţie a Naţiunilor Unite ne reaminteşte faptul că la crearea ei s-a avut în

vedere ca toate naţiunile planetei să-şi unească eforturile pentru făurirea unei păci durabile, care să asigure dezvoltarea liberă a fiecărui popor.

Trebuie să spunem sincer în faţa popoarelor că principiile nobile înscrise în Carta organizaţiei nu s-au statornicit încă pe deplin în relaţiile dintre toate statele lumii. Desigur, organizaţia noastră a jucat un rol de seamă în viaţa internaţională. Cele mai importante evenimente din perioada scursă au stat în atenţia O.N.U., au fost adoptate o serie de hotărîri şi rezoluţii de mare însemnătate. Din păcate însă, multe din aceste hotărîri nu au fost realizate sau au fost înfăptuite numai parţial. În acelaşi timp trebuie arătat că în unele probleme importante, într-o serie de conflicte survenite pe arena mondială, Organizaţia Naţiunilor Unite a adoptat hotărîri nejuste, care i-au ştirbit prestigiul şi au avut repercusiuni negative asupra dezvoltării vieţii internaţionale. Evocarea cu acest prilej atît a aspectelor pozitive, cît şi a celor negative din istoria de un sfert de secol a O.N.U. este, cred, necesară pentru a putea trage toate învăţămintele în vederea creşterii rolului ei în soluţionarea problemelor litigioase, în asigurarea colaborării între popoare şi a păcii în lume.

Sînt cunoscute marile transformări cu caracter social şi naţional care au avut loc în lume în aceşti 25 de ani. La fondarea O.N.U. exista un singur stat socialist, Uniunea Sovietică. Astăzi în lume sînt 14 state socialiste, reprezentînd mai mult de o treime din populaţia globului pămîntesc. Alte popoare îşi orientează dezvoltarea economică-socială pe calea socialistă. Apariţia şi dezvoltarea unui mare număr de ţări socialiste au pus cu acuitate la ordinea zilei problema coexistenţei paşnice a statelor cu orînduire socială diferită.

În ultimele decenii am fost martorii unei puternice redeşteptări naţionale a zeci de popoare care zăceau în

robie colonială, sub dominația imperialistă. Ca rezultat al luptei popoarelor pentru recîștigarea independenței naționale, sistemul colonial s-a prăbușit, iar pe ruinele imperiilor coloniale au apărut zeci de state noi. Ele joacă astăzi un rol important în Organizația Națiunilor Unite, în întreaga viață internațională.

Revoluția tehnică-științifică contemporană, pătrunderea omului în cosmos și uriașa dezvoltare a culturii au produs mari schimbări în gîndirea și conștiința oamenilor. Popoarele, oamenii își dau tot mai mult seama de forța pe care o reprezintă, înțeleg tot mai mult că stă în puterea lor să înfăptuiască pe planeta noastră o lume a colaborării între națiuni libere și egale în drepturi, să pună capăt războaielor dintre state, să asigure o pace trainică în stare să permită realizarea bunăstării întregii omeniri.

Reuniunea noastră are loc în condiții internaționale complexe, care oferă încă multe motive de neliniște tuturor popoarelor. La peste 25 de ani de la încetarea celei de-a doua conflagrații mondiale, în diferite părți ale lumii războiul continuă să provoace moartea a zeci de mii de bărbați și femei, bătrîni și tineri, să distrugă uriașe bunuri materiale și culturale.

Mai sînt încă popoare ținute sub jugul dominației coloniale, nevoite să lupte cu arma în mînă pentru dreptul sacru de a trăi libere, în state independente, de a folosi bogățiile naturale și rodul muncii pentru propria lor bunăstare, de a-și hotărî soarta așa cum o doresc.

În viața internațională se manifestă încă forțe imperialiste și colonialiste care vor să continue vechile practici de dominație asupra popoarelor, care promovează o politică de forță și dictat, amestecîndu-se în treburile interne ale altor state, încercînd să le impună voința lor, să le aservească intereselor lor.

Este adevărat că împotriva politicii imperialiste se ridică tot mai puternic, pe toate continentele, popoarele, forțe sociale ample, puternicul curent al opiniei publice democrate internaționale. Cursul evenimentelor internaționale demonstrează în mod elocvent că, atunci cînd popoarele sînt cu adevărat hotărîte să-și apere libertatea și independența, ele se bucură de sprijin și solidaritate internațională, și nu există forțe în lume în stare să le răpească aceste cuceriri de preț.

Doamnelor și domnilor,

Dați-mi voie să vă prezint cîteva aspecte ale politicii interne și externe a țării mele.

România a cunoscut secole de dominație străină. Ea a pășit pe calea dezvoltării libere și independente cu un sfert de veac în urmă, în aceeași perioadă în care a fost creată Organizația Națiunilor Unite.

Luîndu-și soarta în propriile mîini, trecînd la edificarea unei orînduiri sociale noi, orînduirea socialistă, poporul român a obținut, într-un timp istoric scurt, realizări de seamă în propășirea sa economică și culturală. Conducători și alți reprezentanți ai multor state, vizitînd România, și-au putut face o imagine edificatoare despre progresele poporului nostru.

Cu toate marile succese pe care le-am dobîndit în acești 25 de ani, datorită stării de înapoiere de la care am pornit mai avem încă mult de făcut pentru a ajunge la nivelul țărilor dezvoltate. România își propune să depună în continuare eforturi susținute pentru amplificarea potențialului ei economic și înflorirea multilaterală a vieții sociale, pentru dezvoltarea științei, învățămîntului, culturii — factori de seamă în făurirea unei vieți noi, civilizate —, pentru ridicarea bunăstării materiale și spirituale a întregului popor. Nu uităm niciodată că un popor poate

fi cu adevărat liber și independent numai în măsura în care își asigură o puternică bază economică, științifică și culturală.

În același timp, România se preocupă de dezvoltarea colaborării cu toate națiunile lumii, fără deosebire de orînduire socială. Pentru a ilustra cum se înfăptuiește această politică, voi menționa doar faptul că România are în prezent relații diplomatice cu 97 de state și întreține schimburi comerciale cu peste 100 de țări.

Desigur, ca țară socialistă, România acordă o atenție specială colaborării și cooperării cu celelalte state socialiste ; în același timp ea se preocupă de extinderea relațiilor, pe planuri multiple, cu toate țările lumii. Considerăm că numai participînd activ la diviziunea internațională a muncii, la circuitul mondial de valori materiale și spirituale putem asigura progresul propriei noastre țări și totodată ne putem aduce contribuția la cauza păcii în întreaga lume.

Suferind el însuși mult timp asuprirea străină, poporul român își îndreaptă simpatia spre popoarele ce luptă pentru eliberarea de sub dominația imperialistă, pentru dezvoltarea de sine stătătoare, pentru apărarea și consolidarea independenței și suveranității lor naționale. Țara noastră promovează o politică de contacte largi cu tinerele state independente, dezvoltă și este hotărîtă să extindă tot mai mult colaborarea și cooperarea reciproc avantajoasă cu aceste state.

Pornind de la faptul că pacea este indivizibilă și că orice conflict își exercită influența, într-un fel sau altul, asupra tuturor statelor lumii, România este profund îngrijorată de continuarea războiului din Vietnam și de perpetuarea conflictului din Orientul Apropiat. Împreună cu cercurile largi ale opiniei publice mondiale, România consideră necesar să se pună capăt războiului din Vietnam și intervenției străine în Indochina, să se treacă la retragerea totală din Vietnam a trupelor Statelor Unite ale Americii și ale aliaților lor. Poporul vietnamez și celelalte popoare din Indochina să fie lăsate să-și rezolve singure problemele existenței lor, fără nici un amestec din afară. În acest sens, apreciem că propunerile Frontului Național de Eliberare oferă o bază rațională pentru soluționarea conflictului pe cale politică.

În ce privește Orientul Mijlociu, considerăm că Rezoluția Consiliului de Securitate din noiembrie 1967 constituie o bază rezonabilă pentru rezolvarea politică a conflictului din această regiune. Aceasta presupune retragerea trupelor israeliene de pe teritoriile arabe ocupate, soluționarea celorlalte probleme în conformitate cu interesele tuturor statelor din această zonă, asigurarea independenței și integrității lor teritoriale. În același timp, apreciem că pentru a se instaura o pace de durată în Orientul Mijlociu trebuie să se găsească neapărat o soluție privind situația populației palestinene, soluție care să țină seama de dorințele și năzuințele naționale ale acestei populații.

O mare însemnătate pentru pacea lumii ar avea retragerea trupelor S.U.A. din Coreea, asigurîndu-se poporului coreean posibilitatea de a-și realiza singur, pe cale pașnică, aspirația spre unificare.

România, țară europeană, este vital interesată ca pe continentul nostru să se instaureze un climat de respect și încredere între națiuni, să se dezvolte relații noi de colaborare și cooperare între toate statele. Noi considerăm că există condiții favorabile ca Europa — leagăn al civilizației, care a dat omenirii mari valori materiale și spirituale, dar este și locul de unde au pornit în secolul nostru două războaie mondiale — să devină o zonă a păcii și cooperării. Aceasta corespunde nu numai intereselor popoarelor de pe continent, ci și intereselor tuturor popoarelor lumii.

Desigur, consolidarea securității în Europa presupune eliminarea reziduurilor celui de-al doilea război mondial și a perioadei războiului rece, recunoașterea inviolabilității granițelor existente și, în general, a schimbărilor istorice care s-au produs pe continent în epoca postbelică. În această ordine de idei, se impune recunoașterea de către toate statele a Republicii Democrate Germane, asigurarea participării ambelor state germane la viața politică mondială, inclusiv în cadrul O.N.U. și în alte organisme internaționale.

O importanță deosebită în soluționarea chestiunilor în suspensie pe continentul nostru considerăm că ar avea realizarea unei conferințe general-europene consacrate securității.

Apreciind marea însemnătate pe care o au contactele și acordurile bilaterale dintre state indiferent de orînduirea socială, România dezvoltă ample raporturi diplomatice, promovează relații multilaterale cu toate țările europene. În acest context, încheierea tratatului sovieto—vest-german reprezintă un important pas înainte pe calea normalizării relațiilor interstatale de pe continent.

În același timp, considerăm că realizarea unor înțelegeri regionale are o însemnătate deosebită pentru destinderea internațională. De aceea, România acționează cu consecvență pentru dezvoltarea unor largi relații de bună vecinătate, înțelegere și colaborare multilaterală cu toate țările balcanice, fără deosebire de orînduire socială, pentru transformarea acestei zone a lumii într-o zonă a colaborării și păcii, lipsită de arme nucleare.

Pornind de la premisa că organismele internaționale pot juca un rol important în respectarea principiilor dreptului internațional și în dezvoltarea relațiilor dintre state, țara noastră își aduce contribuția activă la întreaga viață a Organizației Națiunilor Unite și a celorlalte foruri cu

caracter mondial. Este știut că din inițiativa României și a altor state Organizația Națiunilor Unite a adoptat unele rezoluții importante, și anume cea cu privire la dezvoltarea acțiunilor pe plan regional și a relațiilor de bună vecinătate între state cu orînduiri sociale diferite, precum și cea referitoare la promovarea în rîndurile tineretului a idealurilor păcii, respectului reciproc și înțelegerii între popoare. Și actuala sesiune a Adunării Generale a O.N.U. a înscris pe agenda sa de lucru propuneri românești, cum sînt : „Consecințele economice și sociale ale cursei înarmărilor și efectele sale negative asupra păcii și securității", precum și „Rolul științei și tehnologiei moderne în dezvoltarea națiunilor și necesitatea întăririi cooperării economice și tehnice-științifice între state".

La ordinea de zi a actualei sesiuni a organizației noastre se află înscrise o serie de probleme de mare însemnătate internațională, printre care dezarmarea, dezvoltarea colaborării dintre state, lichidarea colonialismului și a subdezvoltării, apărarea și respectarea normelor de drept internațional, asigurarea securității mondiale. Sperăm că rezoluțiile ce se vor adopta în legătură cu aceste propuneri vitale ale omenirii vor fi de natură să exercite o influență favorabilă asupra evenimentelor internaționale, vor servi efectiv cauzei păcii și destinderii în lume.

Domnule președinte,

Doamnelor și domnilor,

Sesiunea jubiliară a Organizației Națiunilor Unite este, după opinia mea, chemată să dea un impuls mai puternic colaborării și cooperării internaționale, să contribuie la realizarea de noi pași pe calea soluționării problemelor litigioase și a conflictelor dintre state, la instaurarea unei păci trainice. Desigur, aceste deziderate se pot realiza numai prin acțiunea unită a tuturor statelor și popoarelor.

În acest sens, aș supune atenției dumneavoastră considerentele guvernului român cu privire la direcțiile principale către care ar trebui să ne îndreptăm eforturile pentru soluționarea problemelor stringente ce stau azi în fața omenirii și de care depind progresul, pacea și securitatea internațională.

— Un obiectiv central al vieții internaționale contemporane este acela de a se pune capăt neîntîrziat războaielor și conflictelor armate actuale dintre state, care constituie un grav pericol pentru pacea întregii omeniri, a se înceta orice acte de agresiune, precum și de amestec în treburile interne ale altor state, a se asigura respectarea deplină a dreptului popoarelor la autodeterminare. O importanță deosebită ar avea în acest sens recunoașterea și aplicarea neabătută de către toate guvernele a principiilor coexistenței pașnice între state cu orînduiri sociale diferite. În acest spirit se cere ca toate statele să-și asume obligația solemnă de a renunța la folosirea forței sau la amenințarea cu forța în rezolvarea problemelor litigioase, de a acționa pentru soluționarea conflictelor dintre ele exclusiv prin mijloace politice, pe cale pașnică, prin intermediul tratativelor.

— Considerăm, de asemenea, de o importanță primordială, ca toate statele să-și ia obligația de a-și întemeia relațiile dintre ele pe deplina egalitate în drepturi, pe respectarea reciprocă a independenței și suveranității naționale, pe neamestecul în treburile interne și pe avantajul reciproc. Numai apărarea și respectarea cu strictețe de către toate statele a acestor principii poate asigura o colaborare și cooperare internațională sănătoasă, poate feri de noi convulsii viața internațională, poate oferi deplina garanție de securitate fiecărui stat.

— În rezolvarea problemelor internaționale este necesar să se aibă în vedere respectarea intereselor tuturor popoarelor, iar la elaborarea și înfăptuirea măsurilor care afectează pacea și securitatea generală să se asigure participarea egală a tuturor statelor, mari și mici. Desigur, noi nu uităm nici un moment răspunderea deosebită ce revine statelor mari în viața internațională. În același timp, considerăm că țările mici și mijlocii au de jucat un rol de seamă în lumea contemporană și că ele trebuie să participe activ la rezolvarea tuturor problemelor care confruntă omenirea. Aceasta presupune ca ele să ocupe un loc mai important și în Organizația Națiunilor Unite, și în celelalte organisme internaționale. În epoca noastră, pacea este indisolubil legată de progresul societății, de dezvoltarea economică și socială, democratică a vieții popoarelor, de crearea condițiilor care să permită maselor să-și spună cuvîntul în conducerea destinelor națiunii lor. Lumea spre care mergem inevitabil este aceea în care fiecare popor va putea fi cu adevărat stăpîn pe soarta sa, va putea decide asupra viitorului său, va putea acționa pentru colaborarea pașnică cu celelalte popoare. Se impune, de aceea, în mod obiectiv să se pună capăt politicii de amestec în treburile altor state, de sprijinire a forțelor sociale reacționare, retrograde, care se opun aspirațiilor popoarelor de a se dezvolta corespunzător voinței și intereselor lor vitale.

— Considerăm imperios necesar să se acționeze cu hotărîre pentru lichidarea definitivă a colonialismului, acest anacronism rușinos, în cea mai flagrantă contradicție cu etica și principiile internaționale unanim proclamate azi de popoarele lumii. Nu se mai poate admite reînvierea, sub nici o formă, a dominației unui stat de către altul ; trebuie să se acționeze ferm pentru abolirea neocolonialismului, care reeditează în mod mascat spolierea popoarelor.

— Pornind de la rolul important pe care îl are națiunea în evoluția societății, avînd în vedere că încă zeci de popoare se află la începutul dezvoltării lor ca națiuni și al realizării unității lor naționale, trebuie susținută cu toate puterile lupta pentru constituirea statelor naționale de sine stătătoare, precum și pentru apărarea și consolidarea independenței și suveranității statelor nou create. Realitatea internațională demonstrează că orice atingere a independenței naționale a unui popor afectează grav nu numai interesele sale vitale, progresul și dezvoltarea sa, ci însăși cauza generală a păcii și civilizației.

Evenimentele confirmă că au apus vremurile politicii de dominație și dictat, că popoarele nu mai pot fi îngenuncheate prin forță. Aceasta impune așezarea relațiilor dintre state pe baze noi, pe egalitate și stimă reciprocă, cere ca în rezolvarea problemelor internaționale să se țină seama de voința popoarelor, de interesele lor naționale. Națiunea, statul național vor avea un rol însemnat de jucat încă pentru o lungă perioadă a dezvoltării societății omenești. Numai o colaborare și cooperare între națiuni libere și independente, care să asigure progresul economic și social al fiecărei țări, poate chezășui pacea și securitatea internațională.

— Cursa înarmărilor a luat proporții uriașe, cheltuielile militare depășesc 200 de miliarde de dolari anual, ceea ce are efecte negative profunde asupra progresului economic și social și a nivelului de trai al multor popoare. Armele nucleare constituie un pericol grav pentru însăși soarta omenirii. În aceste condiții, considerăm drept un imperativ arzător ca Organizația Națiunilor Unite, ca toate statele să acționeze cu cea mai mare fermitate pentru înfăptuirea dezarmării generale, și în primul rînd a celei nucleare.

Organizația Națiunilor Unite, conducătorii tuturor statelor, toți oamenii politici poartă o grea răspundere în fața popoarelor, a viitorului civilizației umane pentru eliberarea lumii de povara înarmărilor și de coșmarul unui război atomic.

Trebuie să spunem cu hotărîre NU cursei înarmărilor, NU armelor nucleare !

După părerea noastră, Comitetul de dezarmare de la Geneva trebuie să primească însărcinarea de a acționa efectiv, cu reală răspundere pentru realizarea scopului în virtutea căruia a fost creat. Considerăm necesar ca la lucrările acestui comitet să participe toate statele interesate. Este, în sfîrșit, timpul să se treacă de la vorbe la fapte, de la discuții la măsuri concrete în direcția dezarmării.

România apreciază că un efect salutar asupra eforturilor pentru dezarmare, ca și pentru cauza păcii în general, ar avea promovarea de măsuri care să ducă la desființarea blocurilor militare, incompatibile cu principiile Organizației Națiunilor Unite. Putem vorbi oare de „națiuni unite" atîta timp cît lumea este împărțită în blocuri militare opuse ?

Se impune, de asemenea, ca o măsură importantă pe calea dezarmării, lichidarea bazelor militare străine de pe teritoriul altor state, retragerea trupelor străine în granițele lor naționale.

Considerînd că una din sarcinile fundamentale ce revine tuturor statelor este aceea de a întreprinde acțiuni concrete în vederea realizării dezarmării generale și totale, guvernul român este hotărît să militeze cu toată fermitatea pentru înfăptuirea acestui deziderat vital al omenirii.

— În lumea de azi s-au acumulat uriașe valori materiale și spirituale, rod al eforturilor de secole ale omenirii, al cuceririlor epocale în domeniul cunoașterii. O sarcină primordială a comunității umane este de a veghea ca aceste cuceriri să fie puse nu în slujba distrugerii civilizației, ci a progresului și păcii, a transformării naturii în

folosul omului, a ameliorării condițiilor de viață ale locuitorilor planetei noastre. Aceasta este însăși problema nodală a zilei de mîine, a viitorului societății omenești, care interesează în cel mai înalt grad popoarele, și în primul rînd tînăra generație.

Dorința de a construi o lume în care oamenii să se bucure pe deplin de roadele civilizației moderne, să fie eliberați de perspectiva războaielor este sursa principală a mișcării contemporane a tineretului. Consider că tineretul trebuie ascultat și trebuie să aibă un cuvînt greu de spus în organizarea vieții sociale de mîine. Se cer create condiții ca tineretul să poată participa mai activ la viața socială, să-și poată manifesta energia în direcția perfecționării societății umane, a înfăptuirii idealurilor de dreptate, libertate și bunăstare ale întregii omeniri.

— Printre problemele cele mai arzătoare care își așteaptă rezolvarea în lumea de azi se află și lichidarea subdezvoltării. După cum se știe, zone întregi ale planetei noastre sînt rămase în urmă pe planul forțelor de producție, al nivelului de civilizație, al consumului, ocrotirii sănătății și instrucției publice, și această rămînere în urmă se datorește faptului că multă vreme au fost ținute sub dominație străină, iar bogățiile lor au fost exploatate. În secolul celui mai furtunos progres material, științific și cultural, sute de milioane de oameni suferă de subnutriție, sînt lipsiți de mijloacele necesare pentru dezvoltarea culturală și științifică. Perpetuarea acestei situații, menținerea și chiar creșterea decalajului între țările avansate și cele rămase în urmă constituie o frînă pentru evoluția generală a civilizației ; în același timp, aceasta continuă să rămînă o sursă de animozitate, neîncredere și conflict în viața internațională. Este timpul să se treacă de la rezoluții generale despre lichidarea subdezvoltării la măsuri practice, la un program multilateral de sprijinire a eforturilor de progres ale statelor rămase în urmă, program la care țările avansate să-și aducă o contribuție substanțială.

— Pentru accelerarea progresului general este necesar ca toate statele să-și asume obligația de a favoriza dezvoltarea nestingherită a schimburilor internaționale economice, științifice, tehnice și culturale, lichidîndu-se orice fel de bariere, restricții și discriminări care impietează în prezent asupra colaborării dintre popoare. Fiecare popor poate să-și aducă o contribuție prețioasă, proprie, la cauza progresului și civilizației mondiale. De aceea este necesar să se creeze condiții pentru intensificarea conlucrării națiunilor în rezolvarea problemelor dezvoltării lor atît pe plan material, cît și spiritual. Este o cerință a însuși mersului înainte al umanității asigurarea accesului larg al tuturor popoarelor la cuceririle științei și culturii moderne, la marile descoperiri contemporane ale minții omului.

În legătură cu aceasta, apreciem că Organizația Națiunilor Unite, toate organismele sale sînt chemate să acționeze mai intens pentru stimularea cooperării internaționale, facilitînd tuturor popoarelor lumii posibilitatea de a beneficia de avantajele civilizației moderne.

— Pentru rezolvarea tuturor acestor mari probleme care stau azi în mod presant în fața omenirii se cer eforturi conjugate din partea tuturor națiunilor. În acest sens, Organizația Națiunilor Unite, care reunește în prezent 127 de state ale lumii, trebuie să joace un rol mai important, să contribuie mai eficient la apropierea dintre state, la promovarea politicii de pace și destindere, acționînd în același timp mai ferm pentru preîntîmpinarea războiului, pentru zădărnicirea oricărei agresiuni, pentru soluționarea litigiilor dintre state pe cale politică, pentru apărarea principiilor Cartei O.N.U. Aceasta presupune să se aducă îmbunătățiri substanțiale în activitatea Orga-

nizaţiei Naţiunilor Unite, şi în primul rînd să se înfăptuiască principiul universalităţii. Organizaţia Naţiunilor Unite trebuie să asigure cadrul de manifestare activă a tuturor statelor la soluţionarea problemelor vieţii internaţionale, în interesul colaborării între popoare, al destinderii şi păcii.

Este cu totul anormal ca la împlinirea a 25 de ani de existenţă a Organizaţiei Naţiunilor Unite, unul din fondatorii săi — marele popor chinez — să fie împiedicat să-şi ocupe locul ce i se cuvine în această organizaţie. România consideră absolut necesară restabilirea drepturilor legitime ale Republicii Populare Chineze în Organizaţia Naţiunilor Unite şi în organismele sale ; aceasta corespunde intereselor tuturor popoarelor, cauzei colaborării şi păcii în lume. Este necesar ca şi alte state, care astăzi sînt ţinute în mod arbitrar în afara organizaţiei, să-şi ocupe locul în O.N.U. Organizaţia Naţiunilor Unite trebuie să oglindească fidel realităţile internaţionale de azi, să fie cu adevărat un for al întregii comunităţi mondiale şi, corespunzător acestui fapt, să asigure posibilitatea ca toate statele, mari şi mici, să aibă acelaşi cuvînt şi să poată hotărî asupra destinelor organizaţiei şi ale păcii în lume.

Să inaugurăm noul pătrar de veac al existenţei O.N.U. prin eforturi şi mai mari pentru unirea popoarelor, indiferent de mărimea teritoriului, de puterea lor economică şi militară, de orînduirea socială, în lupta pentru triumful păcii şi progresului în lume !

Domnule preşedinte,

Doamnelor şi domnilor,

Am prezentat opinia guvernului român asupra cîtorva din problemele majore ale vieţii internaţionale, a căror soluţionare, credem, ar putea conduce statele spre realizarea unui climat de înţelegere şi colaborare, spre destindere şi pace. Nimeni nu se poate, desigur, legăna cu iluzia că probleme de o asemenea complexitate pot fi soluţionate de pe o zi pe alta în mod miraculos. Dar a lucra cu răbdare, cu perseverenţă şi cu răspundere pentru rezolvarea lor este singura alternativă la un nou război, la noi suferinţe şi distrugeri.

Să nu uităm că istoria va judeca felul în care noi, oamenii politici de astăzi, am pregătit viitorul generaţiilor de mîine, am înţeles aspiraţiile şi voinţa popoarelor, am slujit progresul, civilizaţia şi pacea.

În numele poporului român, pe care îl reprezint la această importantă reuniune internaţională, sînt împuternicit să declar că România va milita întotdeauna neobosit şi ferm pentru înfăptuirea idealurilor de pace, progres şi colaborare ale umanităţii, pentru afirmarea şi respectarea tuturor principiilor care stau la baza bunei convieţuiri internaţionale. Ţara mea este hotărîtă să-şi dea întreaga contribuţie la reuşita tuturor acţiunilor pe care le va întreprinde Organizaţia Naţiunilor Unite pentru pace, colaborare şi destindere.

Vă mulţumesc pentru atenţie. *(Aplauze puternice şi îndelung repetate).*

EXPUNERE
LA ASOCIAŢIA DE POLITICĂ EXTERNĂ DIN NEW YORK

— 22 octombrie 1970 —

Domnule preşedinte al Asociaţiei de politică externă,

Doamnelor şi domnilor,

Doresc, înainte de toate, să vă mulţumesc în mod cordial pentru această manifestare şi să dau expresie satisfacţiei de a mă afla, împreună cu soţia şi colaboratorii mei, în mijlocul dumneavoastră în această dimineaţă.

Întîlnirea cu dumneavoastră, distinşi reprezentanţi ai opiniei publice americane, constituie pentru noi un fericit prilej de a vă expune, în mod succint desigur, coordonatele de bază ale politicii interne şi externe a României, poziţia ţării noastre faţă de principalele probleme cu care se confruntă omenirea contemporană.

Se ştie că între politica internă şi externă a oricărei ţări există o perfectă unitate, că aceste două laturi ale politicii statelor se condiţionează reciproc. Politica externă a României îşi trage izvoarele din însăşi structura orînduirii sociale a ţării. Ea reflectă preocupările poporului român, ale statului său socialist, de a contribui la realizarea unui climat internaţional de pace şi colaborare care

să permită tuturor naţiunilor să-şi dedice plenar forţele şi capacităţile lor creatoare cauzei progresului şi bunăstării lor.

De-a lungul istoriei sale, poporul român a cunoscut vreme îndelungată asuprirea şi dominaţia străină, fapt care a întîrziat, într-o măsură, dezvoltarea economică şi socială a ţării.

Ca urmare a eforturilor depuse de întregul popor în perioada postbelică, România a devenit un stat cu o economie dinamică, aflată într-un continuu proces de modernizare şi diversificare. Ritmurile în care s-a dezvoltat producţia industrială a ţării s-au înscris, în aproape toţi aceşti ani, printre cele mai înalte din lume. Spre a exemplifica, doresc să arăt că în ultimii 10 ani ritmul mediu anual de creştere a producţiei industriale a fost de 12,9%. Au fost dezvoltate numeroase ramuri industriale noi, legate de cerinţele revoluţiei tehnice-ştiinţifice contemporane. Au cunoscut un puternic avînt învăţămîntul, ştiinţa, cultura, întreaga viaţă socială a ţării. S-a ridicat continuu nivelul de trai material şi spiritual al poporului.

Se înţelege că, antrenat cu toate energiile şi capacităţile sale creatoare în îndeplinirea acestui vast şi complex program constructiv, poporul nostru este profund interesat în instaurarea unor condiţii internaţionale de colaborare şi pace care să-i permită să dea viaţă proiectelor sale de viitor. Prin obiectivele ce şi le propune, politica externă a României răspunde tocmai acestor interese ale poporului român de a trăi în condiţii de deplină securitate internaţională, de a colabora fructuos cu celelalte naţiuni.

România este, după cum se ştie, un stat socialist şi, ca atare, în cadrul politicii sale externe, ea acordă o atenţie deosebită dezvoltării relaţiilor sale cu celelalte state socialiste din Europa şi de pe alte continente. În acelaşi timp, ţara noastră şi-a înscris ca un obiectiv de cea mai mare

însemnătate al politicii sale externe promovarea susținută a unor largi raporturi de colaborare cu toate țările lumii, fără deosebire de orînduire socială.

România apreciază că dezvoltarea colaborării multilaterale între toate țările reprezintă, în condițiile de astăzi, nu numai o necesitate a progresului general, ci și o condiție esențială a destinderii internaționale, a înfăptuirii în practică a principiilor coexistenței pașnice.

Relațiile pe care România le promovează cu toate statele lumii — și dorim să arătăm aici că țara noastră are în prezent relații diplomatice cu 97 de state și întreține schimburi economice cu peste 100 de țări — se întemeiază în mod neabătut pe respectul independenței și suveranității naționale, al dreptului fiecărui popor de a se dezvolta în mod liber și suveran, fără amestec din afară, pe principiile deplinei egalități în drepturi și avantajului reciproc.

Statul român consideră că elementul principal al relațiilor dintre țări îl constituie colaborarea economică și tehnică-științifică. Paralel cu schimburile comerciale propriu-zise, promovăm forme multiple de cooperare economică.

În general, sîntem pentru o colaborare și cooperare internațională largă și neîngrădită, care să dea posibilitate fiecărei națiuni să beneficieze din plin de roadele schimbului mondial de valori, să ducă la dezvoltarea și progresul fiecărei țări.

În acest context se înscriu și relațiile pe care România le dezvoltă cu Statele Unite ale Americii. Desigur, țările noastre au regimuri sociale diferite, dar aceasta nu le poate împiedica să promoveze între ele bune relații de colaborare și cooperare. Doresc să arăt aici că, după vizita președintelui Nixon la București, relațiile dintre România și S.U.A. au cunoscut un progres, dar trebuie să menționez că acesta este încă redus, nu se situează la nivelul

posibilităților și al dorinței noastre de a dezvolta legături economice și tehnice-științifice reciproc avantajoase.

Un progres mai susținut al acestor relații ar fi posibil, după părerea mea, prin înlăturarea unor restricții, care mai există în prezent, atît în ce privește exportul S.U.A. în țara noastră, cît și importul din România. Între altele, am în vedere și necesitatea soluționării problemei clauzei națiunii celei mai favorizate și alte măsuri menite să contribuie la evoluția pozitivă a relațiilor româno-americane. Am speranța că se vor crea noi posibilități pentru extinderea colaborării pe tărîmul economiei, tehnicii, științei dintre România și Statele Unite ale Americii. În cadrul vizitei neoficiale pe care am făcut-o în aceste zile în țara dumneavoastră, al întrevederilor pe care le-am avut cu acest prilej cu diferiți oameni de afaceri americani, am constatat că dorința de a dezvolta relațiile dintre România și Statele Unite ale Americii este comună. Aceasta va contribui la întărirea prieteniei dintre popoarele noastre și, totodată, la cauza promovării în viața internațională a colaborării și cooperării între state.

Viața internațională demonstrează că dezvoltarea largă a colaborării și cooperării dintre state pe baza deplinei egalități în drepturi și avantajului reciproc este în interesul fiecărui stat, al fiecărui popor și, în același timp, reprezintă una din căile esențiale ale apropierii dintre națiuni, ale lichidării neîncrederii și animozităților între state, ale întăririi prieteniei dintre popoare. Astăzi, în condițiile vertiginoasei dezvoltări a forțelor de producție, a științei și tehnicii moderne, schimburile de valori materiale și spirituale reprezintă o condiție de bază a mersului înainte al omenirii, a însăși înfloririi civilizației umane.

România consideră că una din îndatoririle de cea mai mare răspundere ale statelor este de a acționa pentru stingerea tuturor focarelor de tensiune existente în lume,

pentru lichidarea oricăror surse de conflict, de pericol de război. În acest context, este necesar să se pună capăt războiului din Vietnam, din Peninsula Indochineză, să fie retrase trupele S.U.A. din această peninsulă și să se asigure popoarelor vietnamez, laoțian și cambodgian condiții de a-și rezolva singure problemele, fără amestec din afară. Apreciem că propunerile formulate de Frontul Național de Eliberare reprezintă o bază rațională pentru realizarea unor progrese reale în tratativele de la Paris în vederea restabilirii cît mai rapide a păcii în Vietnam. Încetarea războiului din Vietnam ar fi în interesul tuturor statelor lumii, al cauzei generale a păcii și securității internaționale. Dumneavoastră cunoașteți că S.U.A. cheltuiesc anual aproape 30 miliarde de dolari în Vietnam. Dacă, oprindu-se războiul, o parte din această sumă ar fi alocată dezvoltării economice în această zonă, S.U.A. ar putea cîștiga mulți prieteni și ar contribui la cauza păcii și securității.

În legătură cu Orientul Apropiat, România a considerat și consideră că nu acțiunile militare pot duce la soluționarea conflictului, ci calea politică, care să asigure respectarea intereselor naționale ale tuturor popoarelor din această regiune a globului. În spiritul Rezoluției Consiliului de Securitate din noiembrie 1967, ne pronunțăm pentru retragerea trupelor israeliene din teritoriile ocupate, asigurarea independenței și integrității teritoriale a fiecărui stat din această zonă. România este împotriva oricăror cuceriri teritoriale, pentru că acestea nu pot duce decît la noi conflicte, dăunînd cauzei păcii și progresului națiunilor. Noi nu vedem cum s-ar putea soluționa conflictul din Orientul Apropiat fără ca Israelul să înțeleagă necesitatea de a se retrage de pe teritoriile ocupate. Cred că trebuie înțeles faptul că Israelul nu se poate dezvolta decît printr-o colaborare pașnică cu statele arabe. Totodată, considerăm

că o soluție durabilă a conflictului trebuie să aibă neapărat în vedere și rezolvarea problemei populației palestinene, în conformitate cu interesele ei naționale. Aceasta presupune, pînă la urmă, asigurarea dreptului la autodeterminare, deci și formarea unui stat național independent.

Una din condițiile primordiale ale instaurării păcii în lume, ale evitării unor noi conflicte armate, cu repercusiuni imprevizibile pentru securitatea mondială, o constituie promovarea fermă în viața internațională a principiilor deplinei egalități în drepturi între toate statele. Cerința majoră a tuturor popoarelor este de a li se respecta dreptul sacru de a trăi conform propriilor lor dorințe, de a-și organiza viața și dezvoltarea social-economică potrivit aspirațiilor și intereselor lor fundamentale, fără nici un amestec din afară. România, poporul român consideră necesar să fie sprijinite forțele democratice ale societății. Să vă spun cinstit, noi nu înțelegem de ce Statele Unite ale Americii sprijină cele mai reacționare regimuri din lume, cînd înseși S.U.A. s-au dezvoltat pînă la punctul la care au ajuns astăzi ca rezultat al unor revoluții sociale și naționale, al luptei pentru eliberarea de sub jugul străin. Respectarea independenței și suveranității naționale a statelor este astăzi, după părerea noastră, piatra unghiulară a păcii și securității internaționale. Evenimentele contemporane pun tot mai puternic în evidență faptul că a trecut vremea cînd problemele internaționale puteau fi soluționate prin impunerea forței, prin dictat și politică de dominație. Popoarele sînt ferm hotărîte — și ultimele decenii au oferit numeroase exemple în acest sens — să nu cedeze nimic din prerogativele lor suverane, să-și apere cu orice preț libertatea și independența națională, dreptul de a hotărî ele însele cum să trăiască.

Ținînd seama de faptul că pacea mondială este indivizibilă, se înțelege de la sine că realizarea ei trebuie să fie

opera activității tuturor statelor și popoarelor lumii. Consider că în soluționarea marilor probleme cu care este confruntată astăzi omenirea, în realizarea destinderii și colaborării internaționale, alături de marile puteri, un rol de cea mai mare importanță revine statelor mici și mijlocii. Noi recunoaștem rolul și răspunderea marilor puteri. Dar, în același timp, trebuie să spunem că nici o problemă nu se poate rezolva numai de către aceste state. Numai în măsura în care la soluționarea problemelor internaționale își aduc contribuția toate statele, deci și cele mici și mijlocii, se poate ajunge la o pace durabilă, la cooperare și destindere. Practica internațională relevă că promovarea de soluții durabile pentru lichidarea conflictelor și litigiilor internaționale este de neconceput fără a se ține seama de interesele și voința tuturor popoarelor.

În această ordine de idei, în cadrul sesiunii jubiliare a Organizației Națiunilor Unite am expus punctul de vedere al țării mele, potrivit căruia această organizație trebuie să acționeze cu mai multă energie și eficiență în direcția dezvoltării cooperării largi între națiuni, a participării tuturor statelor la viața internațională, a promovării în relațiile dintre toate țările a principiilor dreptului internațional.

Sporirea rolului O.N.U. în viața politică mondială este nemijlocit legată, după convingerea noastră, de asigurarea universalității sale, de oglindirea mai corespunzătoare a realităților lumii de azi. Se impune cu stringență restabilirea drepturilor legitime la O.N.U. ale Republicii Populare Chineze, unul din cele mai mari state ale lumii, al cărei rol în viața internațională nu mai poate fi ignorat de nimeni, și cu atît mai mult de un asemenea for cum este Organizația Națiunilor Unite. Cred că pentru toți oamenii politici, pentru toate statele ar trebui să devină clar că fără participarea Chinei la rezolvarea problemelor care frămîntă astăzi omenirea nu se pot găsi soluțiile cele mai bune. Participarea

R. P. Chineze la viața internațională este o cerință a însăși rezolvării cu succes a marilor probleme ale păcii și securității mondiale. De asemenea, credem că ar servi scopurilor O.N.U. admiterea în cadrul acestei organizații și a altor state care nu sînt încă membre.

Aș dori, de asemenea, să menționez că, după părerea noastră, S.U.A. ar trebui să-și retragă toate trupele din Coreea de sud, creîndu-se astfel condiții pentru ca poporul coreean să-și rezolve singur problemele, în mod pașnic. Aceasta, de asemenea, ar fi o contribuție importantă la cauza cooperării și păcii.

În cadrul politicii sale externe, România acordă o însemnătate deosebită dezarmării generale și totale și, în primul rînd, dezarmării nucleare.

Considerăm că singura cale a eliminării unui război termonuclear nimicitor este interzicerea folosirii armelor atomice, încetarea producției lor și lichidarea totală a stocurilor existente. Desigur, pentru netezirea drumului spre acest țel pot fi luate în considerare și o serie de măsuri parțiale, tranzitorii, care să contribuie la diminuarea efectivă a primejdiei nucleare. Pe acest raționament și-a bazat România hotărîrea de a semna Tratatul de nediseminare nucleară, considerînd că acestui tratat trebuie să-i urmeze noi și noi măsuri concrete de dezarmare, îndreptate spre eliminarea totală a pericolului nuclear. Părerea noastră este că numai nediseminarea armelor nucleare nu ferește omenirea de un război nuclear. Atît timp cît există arme nucleare, cît timp continuă să se fabrice asemenea arme de către cîteva state, există un permanent pericol pentru toate popoarele, pentru toate națiunile și pentru civilizație însăși. De aceea, considerăm ca o datorie a tuturor popoarelor să acționeze pentru ca aceste arme să fie scoase în afara legii, să nu se mai acumuleze asemenea stocuri și să se treacă la distrugerea lor. Aceasta cores-

punde realmente intereselor popoarelor, ale întregii omeniri.

România se pronunță pentru desființarea blocurilor militare și lichidarea bazelor militare de pe teritoriile altor state, pentru retragerea trupelor străine în granițele lor naționale. Ea se declară împotriva oricăror demonstrații de forță, de natură să producă tensiune și încordare în relațiile internaționale, a tuturor actelor menite să stimuleze cursa înarmărilor. Realizarea dezarmării, acest mare deziderat al popoarelor, ar avea nu numai o covîrșitoare însemnătate pentru pacea lumii, dar ar contribui în mod nemijlocit la însăși accelerarea dezvoltării civilizației umane. Cu cele peste 200 de miliarde de dolari care s-au cheltuit în acest an pentru înarmare s-ar putea face mult pentru progresul țărilor slab dezvoltate, precum și pentru soluționarea multor probleme sociale din numeroase țări. Cred că, chiar în S.U.A., fondurile ce se cheltuiesc acum pentru înarmare ar putea fi utilizate în scopuri mult mai bune.

O problemă deosebit de acută a vieții contemporane o constituie menținerea și chiar adîncirea decalajului economic și social care desparte țările slab dezvoltate de țările avansate din punct de vedere al nivelului economic. Perpetuarea acestei stări de lucruri reprezintă, după părerea noastră, o sursă gravă de disensiuni, conflicte și încordare în lume. De aceea este absolut necesar să se acționeze cu toată răspunderea și consecvența în direcția lichidării decalajului existent în ce privește dezvoltarea diferitelor zone ale lumii, pentru sprijinirea eforturilor pe care le fac statele rămase în urmă și a accelera mersul lor înainte pe drumul progresului și prosperității. În această direcție, credem că țările avansate pot aduce o contribuție mult mai substanțială.

Ca să spun cinstit părerea mea, aceasta este și o obligație, avînd în vedere că dezvoltarea multora dintre țările avansate se datorește și faptului că sute de ani au jefuit coloniile, și-au însușit o parte din venitul național al acestor popoare. A contribui la dezvoltarea acestor țări înseamnă a restitui o mică parte din ceea ce li s-a luat. Cred că aceasta este cinstit, drept și trebuie realizat.

Ca țară europeană, România se afirmă ca promotoare activă a eforturilor pentru securitate și pace pe continentul unde trăiește. Apreciem că înfăptuirea securității europene are o importanță vitală nu numai pentru popoarele de pe continent, ci și pentru interesele securității în întreaga lume. Înfăptuirea securității în Europa ar avea o înrîurire deosebită asupra destinderii în relațiile dintre statele de pe toate continentele.

Aceasta presupune recunoașterea schimbărilor importante petrecute pe continentul european în perioada postbelică. Am în vedere recunoașterea R.D.G. pe baza dreptului internațional, normalizarea relațiilor tuturor țărilor cu ambele state germane, recunoașterea inviolabilității granițelor stabilite după cel de-al doilea război mondial. Considerăm că, în cadrul eforturilor pentru lichidarea reziduurilor ultimului război și efectelor războiului rece în Europa, încheierea Tratatului sovieto—vest-german reprezintă un act pozitiv, un important pas înainte.

România apreciază că ținerea unei conferințe general-europene ar deschide noi perspective pentru înseninarea orizontului politic pe continent, pentru dezvoltarea prieteniei și colaborării între popoare. Țara noastră își aduce contribuția activă la pregătirea conferinței general-europene, la care, după cum știți, se are în vedere să participe și S.U.A. și Canada.

Noi considerăm că, pe calea instaurării unei păci trainice în lume, o importanță deosebită are crearea unor zone

de colaborare și bună vecinătate, lipsite de arma nucleară. În acest sens, România acționează în mod constant pentru transformarea regiunii în care trăiește — Balcanii și bazinul dunărean — într-o zonă a păcii și înțelegerii, a colaborării pașnice, convinsă că prin aceasta contribuie la îmbunătățirea întregii atmosfere internaționale, la asigurarea păcii și securității mondiale.

Aș dori în încheiere să subliniez că astăzi, mai mult ca oricînd, se impun din partea tuturor statelor — mari și mici —, a oamenilor politici, precum și a tuturor celor preocupați de soarta umanității, eforturi concentrate în direcția înlăturării tuturor elementelor care pot periclita pacea și împinge omenirea spre o nouă conflagrație mondială. Ținînd seama de preocupările organizației dv., apreciez că ea ar putea contribui într-o anumită măsură la promovarea unei politici de colaborare între popoare. În acest sens, cred că stabilirea de relații între organizația dumneavoastră și organizații similare din România poate contribui la dezvoltarea colaborării dintre cele două popoare.

Consider că avem datoria de a acționa cu toată energia pentru crearea unei lumi în care popoarele să poată trăi în pace și înțelegere, să poată colabora rodnic, fără teama unor agresiuni, în vederea realizării aspirațiilor de bunăstare și progres. Cred că nu există o cauză mai înaltă decît aceasta și vă încredințez că poporul și guvernul român îi vor consacra toate energiile și strădaniile.

Vă mulțumesc pentru atenție. *(Expunerea a fost marcată în cîteva rînduri de aplauzele celor prezenți, care au urmărit-o cu deosebită atenție).*

RĂSPUNSURI LA O SERIE DE ÎNTREBĂRI ALE PARTICIPANȚILOR LA REUNIUNEA ASOCIAȚIEI DE POLITICĂ EXTERNĂ DIN NEW YORK

— 22 octombrie 1970 —

Răspunzînd unei întrebări în legătură cu posibilitatea cetățenilor români de a călători în străinătate, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România a spus:

„Cetățenii români pot călători în oricare parte a lumii, în anumite condiții, desigur, determinate de posibilitățile noastre economice. Pentru a veni în Statele Unite este nevoie de mulți dolari. Cînd un asemenea voiaj va fi mai ieftin, se va putea călători mai mult spre S.U.A.".

S-a formulat apoi o întrebare în legătură cu posibilitățile existente în România pentru o confruntare între diferite grupuri sau partide politice.

La această întrebare, tovarășul Nicolae Ceaușescu a răspuns :

„Dezvoltarea istorică a României a dus la situația că astăzi există un singur partid politic, care reprezintă opinia generală a națiunii noastre. Trebuie să vă spun că în cadrul societății românești există o dezbatere vie asupra diferitelor probleme ale dezvoltării sociale, că nu există probleme privind politica internă și externă a țării care să nu fie supuse schimbului de opinii al maselor, care să

nu fie rezultatul voinței însăși a poporului român. Așa se explică, de altfel, că politica internă și externă a României este sprijinită unanim de popor".

În continuare, tovarășul Nicolae Ceaușescu a fost întrebat cum apreciază părerea unor comentatori occidentali care afirmă că politica internă a României se deosebește de politica sa externă, caracterizată prin promovarea principiilor independenței și suveranității naționale.

La această întrebare s-a dat următorul răspuns :

„Cred că acești comentatori nu cunosc România. Le-aș recomanda să vină să cunoască țara noastră ; vor constata astfel că între politica internă și externă a României există o unitate dialectică. România duce o politică de deplină egalitate în drepturi atît între națiuni, cît și între cetățenii țării. În România se asigură manifestarea liberă în viața socială a tuturor cetățenilor".

La o întrebare despre relațiile existente între România și Uniunea Sovietică, tovarășul Nicolae Ceaușescu a răspuns :

„Relațiile României cu Uniunea Sovietică sînt bune. În iulie am semnat Tratatul de prietenie și colaborare pe următorii 20 de ani. Întotdeauna între poporul român și poporul rus au existat relații de prietenie, care, în perioada postbelică, s-au dezvoltat considerabil. Ele corespund pe deplin intereselor popoarelor noastre și, considerăm, intereselor întregii lumi".

Răspunzînd unei întrebări cu privire la o așa-zisă „doctrină Brejnev", tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat :

„Cred că dumneavoastră cunoașteți că însuși secretarul general al Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, tovarășul L. I. Brejnev, a declarat că nu există o asemenea doctrină și că ea reprezintă o invenție a unor comentatori occidentali. Deci nu există și, de altfel, nici nu poate exista o asemenea doctrină".

Conținutul întrebării următoare a fost dacă acordurile comerciale dintre Uniunea Sovietică și România sînt echitabile.

Răspunsul a fost : „Da, acordurile economice dintre cele două țări sînt echitabile".

În legătură cu ideea promovată de România că este necesară lichidarea blocurilor militare și retragerea trupelor străine în granițele lor naționale, un participant la reuniune a întrebat dacă președintele Consiliului de Stat al României nu consideră că prezența trupelor Statelor Unite în Europa este un factor de pace și stabilitate.

„Întotdeauna, prezența trupelor străine pe teritoriul altor state nu a contribuit la securitate și pace, ci la agravarea încordării și la război. Istoria demonstrează că atunci cînd nu există blocuri militare, cînd nu există armate străine pe teritoriul altor state se pot asigura condiții de egalitate în drepturi, de cooperare și pace. De aceea, considerăm necesar să se ajungă la desființarea blocurilor militare și la retragerea trupelor de pe teritoriul statelor străine".

S-a întrebat apoi care este atitudinea României față de Piața comună și față de tendințele de integrare politică din Europa occidentală.

În legătură cu aceasta, tovarășul Nicolae Ceaușescu a declarat :

„Piața comună este, într-un anumit sens, o organizație închisă. Din acest punct de vedere, ea ridică bariere în calea unor schimburi multilaterale între state. Noi considerăm că trebuie să se desființeze, să se înlăture orice bariere din calea unei colaborări economice, tehnice-științifice, culturale largi, între toate statele.

În acest sens, nici integrarea politică nu poate crea condiții favorabile colaborării și nu poate fi de natură să

contribuie la securitatea şi pacea pe continentul european şi în lume".

Printr-o altă întrebare, preşedintele Consiliului de Stat al României a fost rugat să arate dacă mai sînt probleme în legătură cu reglementarea consecinţelor exproprierii proprietăţilor americane din România.

Răspunsul a fost : „Aceste probleme s-au rezolvat prin acordul încheiat în 1960. În prezent nu există între Statele Unite şi România nici o problemă de această natură".

S-a întrebat apoi dacă este posibil ca oameni de afaceri americani să poată investi capital în anumite întreprinderi ce se construiesc în România.

În legătură cu această întrebare, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a spus : „Dorim ca întreprinderi americane şi bănci americane să facă investiţii în România, condiţia fiind însă ca proprietatea a tot ceea ce se construieşte să fie a României. Statul român acordă garanţii celor ce vor să facă investiţii în ţara noastră. Nu mai dorim însă să fim în situaţia de a naţionaliza pentru a doua oară capitaluri străine. De aceea, în legătură cu proprietatea pe teritoriul României, vrem ca lucrurile să fie foarte limpezi".

În încheiere, tovarăşul Ceauşescu a fost întrebat ce impresii i-a lăsat vizita în America şi ce l-a frapat în mod nefavorabil.

Răspunsul şefului statului român a fost : „E greu să concentrez în cîteva cuvinte impresiile lăsate de vizita particulară pe care am făcut-o în Statele Unite. Desigur, am văzut multe lucruri interesante aici. Am avut discuţii utile şi sper că ele vor avea o influenţă favorabilă asupra relaţiilor noastre, în special în domeniul economic. Vizita mi-a dat prilejul să cunosc şi unele aspecte ale felului cum lucraţi şi gîndiţi aici. Pot spune într-un cuvînt că vizita a fost deosebit de folositoare. Nu mai am timp să

mă refer acum la aspectele negative, pe care, de altfel, dumneavoastră le cunoaşteţi mai bine".

S. Hayes a mulţumit preşedintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceauşescu, în numele conducerii asociaţiei şi al tuturor celor prezenţi, pentru răspunsurile primite, pentru faptul că a onorat cu prezenţa sa această reuniune. Toţi cei de faţă au aplaudat îndelung.

TOAST
LA DINEUL OFERIT LA CASA ALBĂ DE CĂTRE PREŞEDINTELE STATELOR UNITE ALE AMERICII, RICHARD NIXON, ŞI SOŢIA SA, ÎN ONOAREA PREŞEDINTELUI CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, ŞI A SOŢIEI SALE

Cu prilejul vizitei la Washington

— *26 octombrie 1970* —

Luînd cuvîntul, preşedintele Consiliului de Stat al R. S. România a mulţumit preşedintelui Nixon pentru prilejul oferit de a vizita Statele Unite ale Americii.

„Se vede — *a spus preşedintele român* — că uneori asemenea vizite neoficiale, cum este cea prilejuită de prezenţa mea la sesiunea jubiliară a Adunării Generale a O.N.U., se dovedesc deosebit de utile. Am avut ocazia să vizitez cîteva centre din Statele Unite, să am convorbiri cu reprezentanţi ai vieţii politice şi economice din ţara dv., am avut plăcerea să mă întîlnesc cu diverse oficialităţi cu care am purtat convorbiri deosebit de interesante şi folositoare. Am constatat cu satisfacţie că există bune perspective pentru dezvoltarea relaţiilor dintre ţările noastre".

In continuare, preşedintele Consiliului de Stat a exprimat speranţa că în viitor se vor crea noi posibilităţi pentru un progres şi mai accentuat şi multilateral al relaţiilor dintre poporul român şi poporul american.

„Deşi ţările noastre au regimuri sociale diferite — *a spus vorbitorul* — cred că, dacă vom acţiona cu dorinţa

de a aşeza trainic relaţiile noastre pe principiile egalităţii în drepturi, respectării suveranităţii şi independenţei naţionale, neamestecului în treburile interne şi avantajului reciproc, vom putea dezvolta o bună colaborare şi cooperare între cele două popoare".

Arătînd că în cadrul întîlnirii cu preşedintele Nixon au fost abordate şi unele probleme ale vieţii internaţionale actuale, preşedintele Consiliului de Stat al R. S. România a spus :

„In lumea de azi, orice conflict, în orice parte a lumii ar exista, influenţează mai mult sau mai puţin asupra dezvoltării tuturor naţiunilor. Dorinţa noastră este de a se ajunge la o soluţionare cît mai rapidă a conflictelor existente, de a se instaura o pace durabilă, care să dea posibilitate fiecărei naţiuni să se dezvolte în mod liber, de sine stătător, fără teama unei agresiuni din afară. Dorim ca relaţiile de colaborare dintre ţările noastre să contribuie la soluţionarea problemelor existente în lume, să servească cauzei păcii".

In încheiere, preşedintele Consiliului de Stat al R. S. România a toastat în cinstea preşedintelui S.U.A., a prieteniei şi colaborării între poporul român şi poporul american.

CUVÎNT
LA ÎNTÎLNIREA CU REPREZENTANŢI AI COMUNITĂŢII AMERICANILOR DE ORIGINE ROMÂNĂ

Cu prilejul vizitei la Washington

— *27 octombrie 1970* —

Mulţumind pentru cuvintele prieteneşti ce i-au fost adresate, pentru primirea călduroasă ce i s-a făcut, preşedintele Consiliului de Stat al R. S. România a spus :

„Ne bucură că cetăţenii americani care s-au născut în România sau ai căror părinţi sînt de pe aceste meleaguri îşi reamintesc de locurile unde s-au născut.

Probabil mulţi dintre dv. aveţi imaginea unor timpuri mai vechi. Dar cei care au vizitat recent România au avut prilejul să constate schimbările mari petrecute în patria noastră. Vă pot spune că România de azi, care continuă tradiţiile progresiste ale înaintaşilor, este o Românie cu totul nouă, în care toţi cetăţenii sînt adevăraţi stăpîni ai ţării şi-şi făuresc viaţa aşa cum o doresc".

În continuare, preşedintele Consiliului de Stat a spus :
„În ultimii ani avem relaţii foarte bune cu Statele Unite. Am obţinut o serie de progrese în colaborarea economică, tehnică-ştiinţifică şi culturală şi sîntem dornici de a dezvolta aceste relaţii. De altfel, în convorbirile pe care le-am avut în timpul vizitei preşedintelui Nixon la Bucureşti şi cu prilejul vizitei mele aici s-a relevat că există posi-

bilităţi multiple de a dezvolta aceste relaţii, că există dorinţa de a colabora, cu toate deosebirile de orînduire socială şi de păreri în unele probleme ale vieţii internaţionale. Această colaborare are loc pornind de la respectarea independenţei şi suveranităţii, egalităţii în drepturi, neamestecului în treburile interne. De altfel, acestea sînt principiile pe care România, poporul român, Partidul Comunist Român — care conduce destinele de astăzi ale ţării — le-a înscris în programul său şi este hotărît să le înfăptuiască în relaţiile cu toate statele.

Dumneavoastră, ca cetăţeni americani, puteţi să contribuiţi la dezvoltarea acestor relaţii. Noi vedem în colaborarea cu S.U.A., cu toate ţările lumii, o contribuţie la cauza păcii".

În încheiere, preşedintele Consiliului de Stat a spus celor prezenţi că „ei sînt oricînd bine primiţi în România, că oricînd doresc îşi pot vizita rudele, pe cei dragi" *şi le-a urat multă sănătate şi fericire.*

MESAJ
ADRESAT ADUNĂRII JUBILIARE A FEDERAŢIEI MONDIALE A TINERETULUI DEMOCRAT

— *29 octombrie 1970* —

Cu prilejul celei de-a XXV-a aniversări a constituirii F.M.T.D., am plăcerea să adresez un cald salut participanţilor la Adunarea jubiliară, tuturor tinerilor şi organizaţiilor de tineret care luptă pentru eliberarea socială şi naţională, pentru pace şi colaborare internaţională.

Tînăra generaţie se afirmă în zilele noastre cu dinamism, combativitate şi receptivitate faţă de transformările înnoitoare, ca o forţă importantă a progresului societăţii.

Impreună cu celelalte forţe democratice şi progresiste, tineretul se manifestă ca un factor activ al luptei împotriva imperialismului, colonialismului şi neocolonialismului, împotriva politicii de dominaţie, agresiune şi înrobire, pentru o lume fără războaie, bazată pe justiţie şi echitate socială, pentru libertate, independenţă naţională, socialism şi pace.

Cu deosebită satisfacţie relevăm contribuţia de seamă pe care o aduce tineretul român la eforturile întregului popor pentru propăşirea patriei noastre socialiste, la întreaga viaţă socială şi politică a ţării şi, în acelaşi timp,

la dezvoltarea relaţiilor de prietenie, colaborare şi solidaritate cu tineretul din toate ţările lumii, la cauza păcii şi securităţii internaţionale.

La sărbătoarea unui sfert de veac de activitate, adresez Federaţiei Mondiale a Tineretului Democrat urări de succes în activitatea pentru lărgirea colaborării dintre mişcările şi organizaţiile de tineret din întreaga lume, pentru întărirea unităţii de acţiune a tinerei generaţii, pentru o contribuţie sporită la consolidarea forţelor antiimperialiste, la triumful ideilor de libertate, independenţă naţională, progres social şi pace în întreaga lume.

TOAST LA DINEUL OFICIAL OFERIT DE PREŞEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE FEDERATIVE IUGOSLAVIA, IOSIP BROZ TITO, ÎN CINSTEA PREŞEDINTELUI CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

Cu prilejul vizitei în R.S.F. Iugoslavia

— 3 noiembrie 1970 —

Împărtăşesc pe deplin cele arătate de tovarăşul Tito cu privire la convorbirile pe care le-am avut astăzi : ele au fost deosebit de utile. Este adevărat că ne întîlnim rar. Sigur, putem să recurgem la două soluţii : fie să facem vizitele mai lungi, fie să ne întîlnim mai des. *(Tovarăşul Tito : „Se poate şi una şi alta“).* Avînd în vedere problemele ce se ridică în viaţa internaţională, cred că soluţia de a ne întîlni mai des este cea mai bună în condiţiile actuale.

Vorbitorul a subliniat că „aceste întîlniri şi convorbiri au o mare importanţă pentru relaţiile dintre partidele şi popoarele celor două ţări, aşa cum au o mare importanţă şi în ceea ce priveşte desfăşurarea evenimentelor internaţionale. Sigur, nu sîntem o ţară mare, dar nici prea mică şi, avînd în vedere că în lume sînt multe ţări mici şi mijlocii şi că toate aceste ţări doresc să-şi aducă contribuţia la instaurarea unei lumi mai bune, la instaurarea în relaţiile dintre state a principiilor egalităţii în drepturi şi respectului suveranităţii şi independenţei naţionale, putem spune că sîntem chiar o forţă puternică. De altfel, anul

acesta, la Organizaţia Naţiunilor Unite, aceste ţări au dat tonul în ce priveşte căile de urmat pentru instaurarea păcii şi colaborării între popoare. O serie de evenimente demonstrează că fără contribuţia activă a ţărilor mici şi mijlocii, deci şi a României şi Iugoslaviei, nu se pot găsi soluţii de durată în lumea contemporană. De aceea, noi trebuie să căutăm permanent calea de întărire şi dezvoltare a colaborării atît în ceea ce priveşte relaţiile economice, tehnice-ştiinţifice dintre popoarele noastre, cît şi în problemele internaţionale“.

Subliniind realizările din ultimii ani în această direcţie, preşedintele Consiliului de Stat a arătat că ele se datoresc faptului că „acţionăm în calitate de comunişti, de reprezentanţi a două popoare stăpîne pe destinele lor, hotărîte să construiască socialismul şi comunismul aşa cum doresc ele şi cum consideră că este corespunzător intereselor lor“. În acelaşi timp — *a arătat vorbitorul* — ne preocupăm de dezvoltarea relaţiilor cu toate ţările socialiste, de întărirea colaborării şi unităţii lor, a unităţii tuturor forţelor antiimperialiste, de dezvoltarea colaborării cu toate ţările, indiferent de orînduire socială. Colaborarea şi prietenia dintre ţările noastre, dintre noi au la bază atît interesele celor două popoare, cît şi interesele tuturor forţelor progresiste. Mergînd pe acest drum, servim interesele ţărilor noastre, ale păcii şi socialismului.

Iată de ce — *a spus preşedintele Consiliului de Stat* — propun să ridicăm paharul pentru dezvoltarea relaţiilor dintre popoarele şi partidele noastre, în sănătatea dragii noastre gazde, tovarăşul Tito, pentru o colaborare tot mai largă în toate domeniile de activitate.

TOAST LA DINEUL OFICIAL OFERIT DE COMITETUL CENTRAL AL P.C.R. ŞI CONSILIUL DE MINIŞTRI AL R.S.ROMÂNIA ÎN ONOAREA DELEGAŢIEI DE PARTID ŞI GUVERNAMENTALE A REPUBLICII POPULARE POLONE, CONDUSĂ DE TOVARĂŞUL WLADYSLAW GOMULKA, PRIM-SECRETAR AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI MUNCITORESC UNIT POLONEZ, ŞI TOVARĂŞUL JOZEF CYRANKIEWICZ, MEMBRU AL BIROULUI POLITIC AL C.C. AL. P.M.U.P., PREŞEDINTELE CONSILIULUI DE MINIŞTRI AL R.P. POLONE

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— 10 noiembrie 1970 —

Stimate tovarăşe Gomulka,

Stimate tovarăşe Cyrankiewicz,

Onoraţi oaspeţi,

Este o deosebită plăcere să vă avem în mijlocul nostru în această seară şi să vă adresez, în numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat şi al guvernului Republicii Socialiste România, al întregului nostru popor, un cald salut tovărăşesc. Manifestările de simpatie şi cordialitate cu care populaţia Bucureştiului v-a întîmpinat astăzi, dragi oaspeţi, sînt o vie expresie a sentimentelor de prietenie şi stimă reciprocă ce leagă popoarele român şi polonez, o ilustrare a năzuinţei ţărilor noastre socialiste de a consolida continuu colaborarea lor multilaterală.

Sîntem bucuroşi să constatăm şi cu această ocazie că relaţiile dintre România şi Polonia — cu tradiţii îndelungate în trecutul celor două ţări şi care au ca fundament durabil comunitatea orînduirii social-politice, a aspiraţiilor şi ţelurilor fundamentale, lupta pentru triumful socialismului şi păcii — cunosc o largă dezvoltare pe plan politic, economic, ştiinţific şi cultural, în folosul şi interesul ambelor noastre popoare, al cauzei celor ce muncesc de pretutindeni.

Poporul nostru este angajat cu toate forţele în vastul program de dezvoltare a forţelor de producţie, a ştiinţei şi culturii, de construire a societăţii socialiste multilateral dezvoltate, trasat de Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român. Veţi avea prilejul, stimaţi oaspeţi, ca în timpul vizitei dumneavoastră, întîlnindu-vă cu oamenii muncii din ţara noastră, să cunoaşteţi preocupările şi munca lor, prefacerile înnoitoare care au loc în România, în modul de trai al maselor populare.

În ţara noastră sînt cunoscute şi se bucură de preţuire realizările importante dobîndite de poporul polonez, sub conducerea Partidului Muncitoresc Unit Polonez, în făurirea unei economii moderne, în creşterea nivelului de trai al oamenilor muncii, în edificarea noii orînduiri socialiste.

Succesele pe care le obţin popoarele noastre în înflorirea patriilor lor reprezintă o contribuţie importantă la întărirea sistemului mondial socialist, la cauza generală a păcii şi progresului în lumea contemporană.

Totodată, dezvoltarea dinamică a economiei ţărilor noastre, progresele înregistrate în industrie şi în celelalte domenii de activitate au permis diversificarea schimburilor şi extinderea colaborării şi cooperării în producţie, în ştiinţă şi tehnică dintre România şi Polonia. Fără îndoială că discuţiile pe care le vom purta vor oferi prilejul de a

explora noi posibilități și de a iniția noi acțiuni în vederea intensificării colaborării reciproc avantajoase româno-poloneze. O contribuție de cea mai mare importanță în evoluția de viitor a relațiilor multilaterale și a prieteniei dintre popoarele și țările noastre va aduce fără îndoială Tratatul de alianță și asistență mutuală pe care îl vom semna în aceste zile.

Preocuparea pentru întărirea prieteniei și colaborării cu Polonia se înscrie în ansamblul politicii externe a țării noastre de dezvoltare a relațiilor frățești cu toate țările socialiste. România dezvoltă colaborarea economică, politică, militară, tehnică-științifică și culturală cu țările membre ale C.A.E.R., cu statele participante la Tratatul de la Varșovia, cu toate țările socialiste, militează neobosit pentru întărirea coeziunii și unității sistemului socialist mondial.

Acționăm, în același timp, pentru lărgirea legăturilor cu toate țările lumii, fără deosebire de orînduire social-politică. La temelia relațiilor cu toate statele așezăm principiile independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc.

Constatăm cu satisfacție că în viața politică europeană se dezvoltă curentul favorabil pregătirii și ținerii conferinței general-europene care ar putea constitui un moment de seamă în procesul de întărire a securității și păcii pe continent.

România, ca și celelalte țări iubitoare de pace, este profund interesată în înlăturarea focarelor de război existente azi în lume, precum și a tuturor surselor de încordare și tensiune care exercită o influență negativă asupra atmosferei politice internaționale, periclitînd interesele păcii.

În încheiere, aș dori, stimați oaspeți, să reafirm convingerea că vizita dumneavoastră în România va marca un moment important în dezvoltarea relațiilor noastre prietenești, în promovarea colaborării și cooperării multilaterale româno-poloneze, în interesul celor două țări și popoare, al cauzei socialismului și păcii în lume.

Permiteți-mi să ridic paharul în sănătatea tovarășului Gomulka ; în sănătatea tovarășului Cyrankiewicz ; în sănătatea tuturor oaspeților noștri ; pentru prietenia și colaborarea multilaterală dintre partidele, țările și popoarele noastre ; pentru triumful cauzei socialismului, păcii și prieteniei între popoare !

CUVÎNTARE
LA MITINGUL PRIETENIEI ROMÂNO-POLONE, ORGANIZAT CU PRILEJUL VIZITEI OFICIALE ÎN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA A DELEGAȚIEI DE PARTID ȘI GUVERNAMENTALE A REPUBLICII POPULARE POLONE

— *12 noiembrie 1970* —

Dragi tovarăși și prieteni,

De cîteva zile, tovarășii Wladyslaw Gomulka, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Unit Polonez, Jozef Cyrankiewicz, președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Polone, și alți conducători ai Partidului Muncitoresc Unit Polonez și ai guvernului Republicii Populare Polone sînt oaspeții țării noastre. Oamenii muncii din România au primit cu simpatie și caldă ospitalitate tovărășească pe solii poporului polonez. Doresc ca și cu prilejul acestui miting consacrat prieteniei româno-polone să adresez stimaților noștri oaspeți și, prin ei, întregului popor polonez un cald salut din partea poporului român, a Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a Consiliului de Stat și a guvernului Republicii Socialiste România. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În cursul zilei acesteia am semnat noul Tratat de prietenie, colaborare și asistență mutuală între Republica Socialistă România și Republica Populară Polonă, eveniment deosebit de important în evoluția ascendentă a rela-

țiilor de prietenie și colaborare multilaterală dintre partidele, țările și popoarele noastre. *(Vii aplauze).* Continuînd în condițiile de azi prevederile vechiului tratat, care a avut un rol de seamă în întărirea prieteniei și colaborării româno-polone, actualul tratat înscrie o nouă și importantă pagină în cronica relațiilor de solidaritate frățească dintre cele două țări și popoare. Pornind de la realizările ambelor popoare în edificarea noii orînduiri, de la stadiul la care au ajuns raporturile dintre ele, ținînd seama de schimbările petrecute în viața social-politică contemporană europeană și în lume, noul tratat stabilește cadrul și coordonatele de bază ale dezvoltării în continuare a colaborării, alianței și prieteniei dintre Republica Socialistă România și Republica Populară Polonă. *(Aplauze).*

Forța și viabilitatea prevederilor înscrise în tratatul pe care l-am semnat azi rezidă în comunitatea orînduirii sociale a celor două țări, a țelurilor și aspirațiilor lor fundamentale, în dorința celor două popoare de a coopera activ pe drumul socialismului, progresului și păcii. *(Aplauze).*

Raporturile de prietenie și colaborare româno-polone au bogate tradiții în lupta seculară dusă de cele două popoare pentru apărarea și afirmarea ființei lor naționale, pentru libertate și progres. Partidele comuniste, forțele revoluționare din cele două țări au militat întotdeauna pentru întărirea și dezvoltarea legăturilor româno-polone, au acționat solidar în lupta împotriva exploatării și asupririi, împotriva imperialismului, a fascismului, pentru apărarea intereselor fundamentale ale maselor populare. Prietenia româno-polonă s-a ridicat pe o treaptă calitativ superioară și a căpătat un conținut nou în anii de după eliberarea țărilor noastre de sub jugul fascist, în perioada construirii socialismului.

În ultimul sfert de veac, România a obținut progrese substanțiale pe calea dezvoltării economice și sociale, și-a sporit considerabil potențialul material și spiritual. Dintr-o țară cu o industrie slab dezvoltată și o agricultură înapoiată, România a devenit astăzi un stat cu o economie dinamică în curs de modernizare, cu o știință și cultură înfloritoare, cu un nivel de viață în continuă creștere. A mai rămas o lună și jumătate pînă la sfîrșitul acestui an, ultimul an al actualului cincinal, și putem spune că perioada 1966—1970 se va încheia cu depășirea ritmurilor de creștere a producției industriale prevăzute de Congresul al IX-lea. În pofida greutăților provocate de calamitățile naturale din primăvară, planul pe acest an și pe întregul cincinal se va realiza cu succes, demonstrînd elocvent forța economiei și marile resurse ale societății noastre socialiste, forța unui popor stăpîn pe destinele sale, hotărît să-și făurească viața liber, așa cum o dorește. *(Aplauze).*

Incepînd cu anul 1971, vom trece la înfăptuirea hotărîrilor Congresului al X-lea al partidului, a programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, care va ridica patria noastră pe noi trepte ale progresului, civilizației și culturii, apropiind-o de țările avansate din punct de vedere economic. Strîns unit în jurul partidului comunist, conducătorul încercat al națiunii noastre socialiste, poporul român își consacră cu elan energia și capacitatea creatoare îndeplinirii acestui program, înfloririi continue a patriei noastre socialiste, victoriei comunismului în România. *(Aplauze prelungite).*

În țara noastră sînt cunoscute și apreciate succesele obținute de Polonia în anii construcției socialismului. Într-un timp istoric scurt, poporul polonez și-a refăcut patria după dezastrul războiului, a lichidat înapoierea moștenită de la capitalism, a transformat Polonia într-o țară cu o industrie puternică și o agricultură în plină dezvoltare,

a obținut realizări importante în creșterea nivelului său de trai material și cultural. Poporul român se bucură din toată inima de marile înfăptuiri ale poporului polonez și îi urează succese tot mai mari în dezvoltarea economiei și culturii, în făurirea unei vieți îmbelșugate, în propășirea patriei pe drumul socialismului. *(Aplauze puternice).*

Realizările însemnate dobîndite de România și Polonia au creat posibilități tot mai largi pentru dezvoltarea fructuoasă a colaborării bilaterale în toate domeniile de activitate. Constatînd cu satisfacție cursul ascendent al relațiilor noastre economice, doresc să relev că, față de 1965, schimburile comerciale și-au sporit volumul în 1970 de aproape două ori. S-a extins și diversificat colaborarea tehnică-științifică și culturală. Schimburile de delegații și informații, vizitele reciproce au permis mai buna cunoaștere a experienței construcției socialiste din cele două țări. Un rol hotărîtor la întărirea prieteniei dintre România și Polonia îl are dezvoltarea relațiilor de solidaritate dintre Partidul Comunist Român și Partidul Muncitoresc Unit Polonez pe baza principiilor marxism-leninismului și internaționalismului proletar.

Tratatul semnat astăzi deschide un nou capitol în istoria relațiilor româno-polone. Ambele țări sînt hotărîte să dezvolte și mai mult colaborarea reciproc avantajoasă pe multiple planuri. În cincinalul viitor, livrările reciproce de mărfuri vor spori cu circa 60% față de realizările perioadei 1966—1970, ponderea principală deținînd-o, ca și pînă acum, mașinile și utilajele. Cu toate acestea, constatăm că există noi posibilități de dezvoltare a schimburilor economice și îndeosebi a cooperării în domeniul producției, științei și tehnicii. În discuțiile pe care le-am avut, am hotărît să valorificăm mai bine aceste posibilități, să găsim noi căi privind dezvoltarea în continuare a colaborării în domeniul industriei miniere și al metalelor neferoase,

industriei metalurgice, construcţiilor de maşini, chimiei, al agriculturii, comerţului exterior şi în alte domenii. Ne exprimăm convingerea că aceste constatări şi dorinţa comună exprimată vor duce la lărgirea pe mai departe a colaborării noastre, în interesul construcţiei cu succes a socialismului în cele două ţări, cauzei socialismului şi păcii în lume. *(Aplauze puternice).*

Dînd expresie principiilor ce caracterizează relaţiile de tip nou dintre ţările socialiste, tratatul stabileşte că dezvoltarea raporturilor dintre România şi Polonia în toate domeniile se va întemeia şi în viitor pe egalitatea deplină în drepturi, respectarea independenţei şi suveranităţii, avantajul reciproc, întrajutorarea tovărăşească, stimă şi neamestec în treburile interne.

România şi Polonia sînt ţări iubitoare de pace, ele depun eforturi neslăbite pentru salvgardarea securităţii internaţionale ; sperăm că prin acţiunea unită a tuturor popoarelor se va preîntîmpina izbucnirea unui nou război mondial, se va pune stavilă politicii de dictat şi agresiune. În acelaşi timp, adoptăm măsurile necesare pentru apărarea împotriva unui atac din afară. În acest spirit, în tratatul semnat astăzi se exprimă angajamentul solemn al României şi Poloniei că, în cazul unui atac armat asupra uneia dintre ele de către un stat sau un grup de state, cealaltă parte, exercitîndu-şi dreptul inalienabil de apărare individuală sau colectivă, conform Cartei O.N.U., îi va acorda neîntîrziat ajutor prin toate mijloacele de care dispune, inclusiv ajutorul militar necesar respingerii atacului armat. Sperăm însă, tovarăşi, că această prevedere nu va trebui s-o folosim niciodată ; vom acţiona în direcţia aceasta ! *(Aplauze).*

Ţinînd seama de toate prevederile de care am vorbit, putem afirma că tratatul corespunde pe deplin intereselor fundamentale ale fiecăreia dintre cele două ţări, năzuin-

ţelor popoarelor noastre de a trăi în bună vecinătate şi prietenie, de a se ajuta reciproc în opera de făurire a socialismului ; totodată el contribuie la întărirea forţei sistemului mondial socialist, slujeşte cauzei progresului şi păcii în Europa şi în întreaga lume. *(Aplauze).*

Doresc, de asemenea, să subliniez importanţa faptului că noul tratat consemnează unele obiective esenţiale ale politicii externe a celor două ţări.

Tratatul dă glas voinţei României şi Poloniei de a contribui în continuare la dezvoltarea prieteniei, colaborării multilaterale şi unităţii dintre toate statele socialiste. Partidul şi statul nostru situează în mod constant această preocupare în centrul politicii lor externe. România promovează cooperarea cu ţările membre ale Consiliului de Ajutor Economic Reciproc, îşi îndeplineşte neabătut obligaţiile ce derivă din apartenenţa la Tratatul de la Varşovia şi totodată dezvoltă colaborarea politică, economică, militară şi tehnică-ştiinţifică cu toate celelalte ţări socialiste. Considerăm că amplificarea relaţiilor de colaborare trebuie să ducă la ridicarea fiecărei ţări, la înflorirea fiecărei naţiuni socialiste, libere şi independente şi, pe această bază, la sporirea potenţialului întregului sistem mondial socialist, la întărirea unităţii sale, la creşterea influenţei ideilor socialismului în lume, la triumful păcii. *(Vii aplauze).*

România şi Polonia afirmă în noul tratat hotărîrea de a promova neabătut politica de coexistenţă paşnică între state cu sisteme sociale diferite, de a-şi uni eforturile şi de a conlucra, împreună cu celelalte ţări socialiste, cu toate popoarele lumii, la asigurarea păcii şi securităţii, la soluţionarea marilor probleme care stau în faţa omenirii. În acest spirit, România militează cu consecvenţă pentru promovarea unor relaţii noi între state, la temelia cărora să stea egalitatea în drepturi, respectarea independenţei şi

suveranității, neamestecul în treburile interne, avantajul reciproc. Viața arată că numai pe baza acestor principii, înscrise și în Carta Organizației Națiunilor Unite, se poate realiza o colaborare rodnică între state, pot fi preîntîmpinate ciocnirile armate, sursele de conflict, se poate asigura instaurarea unei păci durabile în lume. *(Aplauze).* Realizarea unei asemenea păci, interesele securității internaționale cer eliminarea forței și a amenințării cu folosirea forței, a politicii de dictat și dominație promovate de imperialism, impun soluționarea tuturor problemelor litigioase interstatale pe cale politică, prin tratative purtate în spirit de egalitate și stimă reciprocă. Practica demonstrează în mod convingător că extinderea colaborării și cooperării dintre state slujește progresului fiecărei națiuni, precum și îmbunătățirii climatului politic mondial, statornicirii încrederii în raporturile internaționale. Călăuzită de aceste principii, atașată profund cauzei destinderii și cooperării, Republica Socialistă România dezvoltă relații de bună înțelegere și colaborare cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduirea socială, acționează statornic pentru așezarea raporturilor internaționale pe baza principiilor la care m-am referit.

Preocupată de realizarea destinderii pe plan mondial, țara noastră militează pentru stingerea cît mai grabnică a focarelor de conflicte și încordare care mai persistă astăzi pe diferite meridiane ale globului și care constituie grave pericole pentru întreaga omenire. Milităm pentru încetarea războiului din Vietnam, retragerea trupelor S.U.A. din Vietnam și din Peninsula Indochineză, pentru ca popoarele vietnamez, laoțian și cambodgian să fie lăsate să-și rezolve singure problemele în conformitate cu propria lor voință, fără nici un amestec din afară. *(Aplauze puternice).* Ne pronunțăm, de asemenea, pentru soluționarea pe cale pașnică, politică, a conflictului din Orientul

Apropiat, în spiritul Rezoluției Consiliului de Securitate din noiembrie 1967, considerînd necesară retragerea trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate, asigurarea independenței și integrității teritoriale a tuturor statelor din această zonă, rezolvarea situației populației palestinene în conformitate cu interesele și aspirațiile sale naționale. Viața arată că în condițiile actuale nu se mai poate asigura soluționarea durabilă a problemelor internaționale fără participarea tuturor statelor, mari sau mici, fără să se țină seama de dorința popoarelor de a trăi libere, fără a se respecta dreptul sacru al fiecărui popor de a decide singur, nestingherit, asupra propriului său destin. *(Aplauze vii, prelungite).* În zilele noastre se afirmă mai puternic ca oricînd voința popoarelor de a trăi liber, de a-și făuri și consolida statele lor naționale, de a-și dezvolta de sine stătător viața economică și socială potrivit intereselor lor vitale ; forțe populare uriașe, nemaicunoscute în istorie, iau parte activă la lupta împotriva politicii de dominație imperialistă și neocolonialistă, pentru progres social, independență națională, democrație și pace ; nimic în lume nu poate și nu va putea împiedica victoria acestor năzuințe ale popoarelor. *(Aplauze puternice).*

Trăind în Europa, atît poporul român, cît și poporul polonez sînt profund interesate ca pe continentul nostru să fie instaurat un climat trainic de pace și securitate, să se dezvolte colaborarea și încrederea între state. Fără îndoială, pentru înfăptuirea securității pe continent este necesar să se pornească de la realitățile concrete apărute în perioada postbelică, în primul rînd de la recunoașterea inviolabilității granițelor statornicite după încheierea războiului, inclusiv a frontierei Oder-Neisse ; se impun, de asemenea, recunoașterea de către toate statele a Republicii Democrate Germane, normalizarea relațiilor cu ambele

state germane și asigurarea participării lor la viața politică internațională.

Țara noastră promovează activ ideea securității europene, desfășoară ample contacte cu toate statele interesate, indiferent de orînduirea lor socială, în vederea creării climatului destinderii și securității pe continentul nostru. Știm că în acest sens și Republica Populară Polonă desfășoară o intensă activitate politică și diplomatică.

În această ordine de idei, România apreciază că un important act pozitiv în efortul de normalizare a relațiilor pe continent, pe calea lichidării reziduurilor celui de-al doilea război mondial, îl constituie semnarea Tratatului sovieto—vest-german.

Potrivit tratatului pe care l-am semnat, România și Polonia se angajează să militeze în continuare pentru îmbunătățirea situației din Europa, pentru întărirea securității și asigurarea păcii, pentru extinderea colaborării între statele europene.

Considerăm că o contribuție însemnată la îmbunătățirea situației în Europa ar aduce încheierea cu succes a tratativelor dintre Republica Populară Polonă și Republica Federală a Germaniei, normalizarea relațiilor dintre R.F.G. și alte țări socialiste, precum și stabilirea de relații, pe baza dreptului internațional, între cele două state germane.

Promovarea cauzei securității și colaborării pe continentul nostru ar fi favorizată de ținerea Conferinței general-europene, propusă de țările noastre și de celelalte state participante la Tratatul de la Varșovia, idee ce se bucură de adeziunea unor cercuri tot mai largi ale opiniei publice de pe continent.

O mare importanță pentru destinderea situației internaționale, pentru salvgardarea păcii mondiale, considerăm că ar avea oprirea cursei înarmărilor, trecerea la măsuri

practice de dezarmare, și în primul rînd de dezarmare nucleară. În acest context, apreciem că ar avea efecte deosebit de pozitive lichidarea blocurilor militare, desființarea bazelor militare de pe teritoriile altor state, retragerea trupelor străine în granițele naționale.

După cum e cunoscut, România acționează cu consecvență pentru dezvoltarea unor largi relații de bună vecinătate, înțelegere și colaborare multilaterală cu toate țările balcanice, fără deosebire de orînduire socială, pentru transformarea Balcanilor într-o zonă a colaborării și păcii, lipsită de arme nucleare. Sînt cunoscute în țara noastră, totodată, inițiativele poloneze privind crearea unei zone demilitarizate în Europa centrală, precum și înghețarea înarmărilor nucleare și termonucleare în această regiune.

Sîntem hotărîți să acordăm și în viitor o atenție neslăbită activității pentru crearea de zone denuclearizate, ale păcii și bunei vecinătăți între state.

O manifestare pregnantă a voinței tuturor statelor de a participa activ la viața internațională, de a-și spune cuvîntul asupra destinelor păcii, de a acționa în direcția unei politici de colaborare și destindere, pentru aplicarea principiilor Cartei O.N.U. în relațiile internaționale a constituit-o cea de-a 25-a sesiune jubiliară a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite. Viața evidențiază că Organizația Națiunilor Unite poate juca un rol mai important în asigurarea păcii și dezvoltarea colaborării internaționale, cu condiția participării active și cu drepturi egale la activitatea ei a tuturor statelor lumii. În acest scop se impune îmbunătățirea activității O.N.U., realizarea universalității depline a acestei organizații prin restabilirea drepturilor legitime ale Republicii Populare Chineze în O.N.U., primirea ambelor state germane și a altor țări în

această organizație, oglindind astfel mai fidel realitățile lumii contemporane.

Poporul român este hotărît să acționeze și în viitor, cu toată energia și perseverența, pentru instaurarea unui climat de destindere, înțelegere și largă colaborare internațională, pentru salvgardarea păcii și securității tuturor popoarelor. *(Aplauze).*

Stimați tovarăși și prieteni,

Vizita pe care au făcut-o în țara noastră în aceste zile tovarășii Gomulka, Cyrankiewicz și ceilalți membri ai delegației poloneze, convorbirile purtate între delegațiile noastre, în cursul cărora s-au reafirmat dorința și interesul comun pentru lărgirea colaborării reciproce, tratatul semnat astăzi constituie un moment de seamă în dezvoltarea relațiilor de prietenie și alianță dintre popoarele român și polonez.

Doresc să exprim convingerea profundă a partidului și guvernului țării noastre că încheierea și semnarea noului tratat, transpunerea în practică a prevederilor sale vor contribui la întărirea și mai puternică a prieteniei și colaborării dintre Republica Socialistă România și Republica Populară Polonă, dintre Partidul Comunist Român și Partidul Muncitoresc Unit Polonez, dintre popoarele român și polonez, vor servi cauzei nobile a întăririi unității și coeziunii țărilor socialiste, creșterii forțelor socialismului și păcii în lume.

Permiteți-mi, dragi tovarăși, în încheiere, ca în numele Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat și guvernului țării noastre, al întregului popor român să urez Partidului Muncitoresc Unit Polonez, guvernului Republicii Populare Polone, întregului popor polonez mult succes în activitatea pe care o desfășoară pentru edificarea noii

orînduiri sociale, pentru întărirea și apărarea păcii în lume. *(Aplauze).*

Trăiască prietenia româno-polonă !

Trăiască unitatea țărilor socialiste, a partidelor comuniste și muncitorești, a tuturor forțelor antiimperialiste !

Trăiască pacea și colaborarea între popoare pe planeta noastră ! *(La sfîrșitul cuvîntării, asistența se ridică în picioare și aplaudă îndelung. Minute în șir se ovaționează pentru dezvoltarea continuă a legăturilor de prietenie și solidaritate dintre Partidul Comunist Român și Partidul Muncitoresc Unit Polonez, pentru colaborarea dintre Republica Socialistă România și Republica Populară Polonă).*

MESAJ
ADRESAT CU OCAZIA CENTENARULUI LICEULUI „NICU GANE“ DIN FĂLTICENI

— 14 noiembrie 1970 —

Dragi tovarăşi,

Felicit în modul cel mai cordial cadrele didactice şi elevii liceului „Nicu Gane“ din Fălticeni la împlinirea unui veac de la înfiinţarea acestei instituţii de învăţămînt.

În cursul îndelungatei sale existenţe, liceul dumneavoastră şi-a cîştigat un binemeritat renume în şcoala românească ; el a pregătit un mare număr de absolvenţi, în rîndul cărora s-au distins personalităţi proeminente ale vieţii noastre culturale şi ştiinţifice. Continuînd şi dezvoltînd aceste tradiţii valoroase, liceul „Nicu Gane“ s-a afirmat tot mai puternic în anii socialismului, aducînd o contribuţie de preţ la instruirea tinerei generaţii a patriei noastre.

Prilejuind trecerea în revistă a acestor frumoase realizări, sărbătorirea centenarului liceului este, totodată, o ocazie prielnică pentru sublinierea sarcinilor sporite ce revin astăzi şcolii în lumina perspectivelor trasate de Congresul al X-lea al partidului pentru făurirea societăţii socialiste multilateral dezvoltate. Este o îndatorire de

cinste a cadrelor didactice de a perfecţiona neîncetat procesul de învăţămînt, de a asigura buna pregătire a elevilor, lărgirea continuă a orizontului lor ştiinţific şi de cultură generală, formarea unor temeinice deprinderi practice, de a-i educa în spiritul virtuţilor morale ale societăţii socialiste, ale devotamentului neţărmurit pentru patrie, pentru partidul comunist. Sînt încredinţat că întregul corp didactic al liceului „Nicu Gane“ îşi va consacra, cu însufleţire şi înaltă răspundere patriotică, energia, talentul şi competenţa pregătirii unor constructori de nădejde ai socialismului şi comunismului în România.

La rîndul lor, elevii au datoria de a învăţa cu rîvnă, de a munci neobosit pentru însuşirea comorilor ştiinţei, tehnicii şi culturii, pregătindu-se multilateral pentru a fi la înălţimea răspunderii ce revine tinerei generaţii faţă de naţiunea noastră socialistă, faţă de viitorul de progres şi prosperitate al poporului român.

Îmi este deosebit de plăcut ca la acest jubileu să adresez colectivului liceului „Nicu Gane“ din Fălticeni, o dată cu tradiţionalul „La mulţi ani“, urări de noi succese în muncă şi viaţă.

MESAJ ADRESAT CU OCAZIA SEMICENTENARULUI INSTITUTULUI POLITEHNIC DIN TIMIŞOARA

— 15 noiembrie 1970 —

Dragi tovarăşi,

Adresez cadrelor didactice, studenţilor, întregului colectiv al Institutului Politehnic din Timişoara calde felicitări cu prilejul semicentenarului acestei prestigioase instituţii de învăţămînt cu bogate tradiţii în viaţa ştiinţifică şi culturală a patriei.

Constatăm cu satisfacţie că, alături de celelalte unităţi de învăţămînt superior, Politehnica din Timişoara a cunoscut în anii socialismului o continuă dezvoltare, contribuind la formarea unui mare număr de ingineri cu înaltă calificare, la promovarea cercetării tehnice româneşti.

Astăzi, cînd în faţa tuturor ramurilor economiei se pune sarcina introducerii tehnicii celei mai avansate, a metodelor moderne de organizare şi conducere a producţiei, învăţămîntul superior are datoria de a asigura înarmarea viitorilor ingineri cu tot ceea ce este nou în ştiinţă şi tehnică, pregătirea lor în strînsă legătură cu practica, cu nevoile economiei noastre naţionale. O îndatorire de mare importanţă a Politehnicii din Timişoara, ca şi a tuturor

institutelor de învăţămînt superior, este de a cultiva în conştiinţa studenţimii pasiunea pentru dezvoltarea ştiinţei şi tehnicii româneşti, spiritul de înaltă răspundere pentru propăşirea patriei noastre socialiste, pentru ridicarea României la nivelul ţărilor celor mai avansate.

Sîntem convinşi că valorosul corp profesoral al Institutului Politehnic din Timişoara îşi va consacra şi în viitor întreaga sa capacitate şi putere de muncă înfăptuirii acestor nobile ţeluri. Ne exprimăm, de asemenea, încrederea că studenţii vor depune toate stăruinţele pentru a se forma ca buni specialişti şi cetăţeni, participanţi activi la eforturile întregului popor pentru construirea societăţii socialiste multilateral dezvoltate.

Urez conducerii Institutului Politehnic din Timişoara, organizaţiei de partid, cadrelor didactice şi studenţilor noi şi importante succese în activitatea lor viitoare, în interesul progresului şi prosperităţii patriei noastre socialiste.

MESAJ
ADRESAT CONFERINŢEI GENERALE A ORGANIZAŢIEI NAŢIUNILOR UNITE PENTRU ALIMENTAŢIE ŞI AGRICULTURĂ

— 17 noiembrie 1970 —

Domnule preşedinte,

Aniversarea a 25 de ani de la crearea Organizaţiei Naţiunilor Unite pentru Alimentaţie şi Agricultură, prima instituţie specializată a O.N.U., îmi oferă plăcutul prilej de a vă adresa dumneavoastră, reprezentanţilor statelor membre şi conducerii organizaţiei, un salut cordial din partea Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România şi al meu personal.

Lupta popoarelor pentru o viaţă liberă şi independentă, dezvoltarea tot mai intensă a legăturilor pe diverse planuri între statele lumii, cuceririle ştiinţei şi tehnicii moderne — sursă inepuizabilă a progresului accelerat al naţiunilor — creează premise şi resurse deosebite pentru creşterea bunăstării popoarelor, pentru înflorirea civilizaţiei umane.

Una din problemele cele mai arzătoare care îşi aşteaptă rezolvarea în lumea de azi o constituie subdezvoltarea. În secolul celui mai furtunos progres material, ştiinţific şi cultural, zone întregi ale planetei noastre sînt rămase în urmă pe planul forţelor de producţie, al nivelului de civilizaţie, al consumului, ocrotirii sănătăţii şi instrucţiunii publice ; sute de milioane de oameni suferă de subnutriţie, sînt lipsiţi de mijloacele necesare pentru dezvoltarea culturală şi ştiinţifică. Este necesar, după părerea noastră, să se acţioneze energic pentru curmarea acestei situaţii, pentru lichidarea subdezvoltării, pentru sprijinirea eforturilor de dezvoltare şi progres ale statelor rămase în urmă, acţiune la care ţările avansate să-şi aducă o contribuţie substanţială.

Împlinirea a 25 de ani de existenţă şi activitate a Organizaţiei Naţiunilor Unite pentru Alimentaţie şi Agricultură trebuie să constituie nu numai un prilej de retrospectivă şi bilanţ, dar, în acelaşi timp, şi un viguros impuls dat acţiunilor concertate ale statelor membre în sprijinirea eforturilor ţărilor în curs de dezvoltare în domeniul agriculturii şi producţiei agricole, colaborării între naţiuni libere şi independente, pe baza egalităţii în drepturi, în sfera de preocupări a organizaţiei.

România participă cu viu interes la activitatea Organizaţiei Naţiunilor Unite pentru Alimentaţie şi Agricultură, la lărgirea cooperării internaţionale şi intensificarea schimbului de experienţă între state, în scopul ridicării nivelului de trai al popoarelor. Ea îşi reafirmă şi cu acest prilej dorinţa sa de a contribui şi în viitor la realizarea importantelor obiective înscrise în Actul Constitutiv al Organizaţiei.

Urez succes deplin lucrărilor sesiunii comemorative a Conferinţei Generale a Organizaţiei Naţiunilor Unite pentru Alimentaţie şi Agricultură, activităţii acestei organizaţii în interesul colaborării internaţionale, al cauzei păcii şi securităţii în întreaga lume.

TOAST
LA DINEUL OFICIAL OFERIT DE TOVARĂȘUL TODOR JIVKOV, PRIM-SECRETAR AL C.C. AL PARTIDULUI COMUNIST BULGAR, PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE MINIȘTRI AL REPUBLICII POPULARE BULGARIA, ÎN ONOAREA DELEGAȚIEI DE PARTID ȘI GUVERNAMENTALE A REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

Cu prilejul vizitei delegației de partid și guvernamentale a Republicii Socialiste România în Republica Populară Bulgaria

— 18 noiembrie 1970 —

Stimate tovarăşe Jivkov,

Stimați tovarăși,

Doresc, în primul rînd, să mulțumesc Comitetului Central al Partidului Comunist Bulgar și guvernului dumneavoastră pentru invitația de a vizita Republica Populară Bulgaria, precum și tovarășului Todor Jivkov pentru salutul cordial ce ni l-a adresat și pentru cuvintele frumoase rostite aici despre poporul și patria noastră.

Apreciem în mod deosebit manifestările de caldă simpatie cu care populația Sofiei ne-a întîmpinat și în care vedem expresia sentimentelor de prietenie și stimă reciprocă pe care și le poartă cele două popoare ale noastre. Aceste sentimente sînt firești. Românii și bulgarii au conviețuit o îndelungată epocă istorică în această parte a lumii, avînd în multe privințe același destin. Timp de secole s-a împletit lupta lor împotriva jugului străin, pentru libertate și neatîrnare. Forțele revoluționare și progresiste s-au

întrajutorat, militînd pentru eliberare socială și o viață mai bună. Istoria a apropiat popoarele noastre, dezvoltînd între ele raporturi de bună vecinătate și de solidaritate frățească. Cu atît mai puternice au devenit aceste relații în epoca edificării noii orînduiri în ambele noastre țări, legate acum de țelurile socialismului și comunismului, ale păcii și progresului social în lume.

Popoarele român și bulgar se cunosc bine, interesîndu-se permanent și îndeaproape unul de viața, activitatea și realizările celuilalt. România și Bulgaria au făcut mari progrese pe calea modernizării economiei, în dezvoltarea științei și culturii, în ridicarea bunăstării materiale și spirituale a celor ce muncesc. Aceste succese, rod al muncii eroice a popoarelor noastre conduse de partidele lor comuniste, reprezintă o importantă contribuție la cauza generală a socialismului. Totodată, potențialul economic și tehnic în continuă dezvoltare al României și Bulgariei oferă posibilitatea unei ample colaborări reciproc avantajoase. Am obținut rezultate bune și în această direcție. Frecventele întîlniri dintre reprezentanții partidelor și statelor noastre au dat de fiecare dată noi imbolduri relațiilor româno-bulgare și, fără îndoială, actuala vizită, Tratatul de alianță și asistență mutuală, pe care îl vom semna în aceste zile, vor intensifica și mai mult schimburile comerciale, cooperarea economică și tehnică-științifică, vor întări prietenia româno-bulgară, în interesul celor două popoare, al socialismului și păcii.

Preocuparea pentru dezvoltarea continuă a colaborării și prieteniei cu Bulgaria face parte integrantă din politica externă generală a statului român de promovare a unor largi relații economice, politice, militare, tehnice-științifice și culturale cu statele vecine, cu toate țările socialiste. Sîntem convinși că ceea ce unește țările socialiste este preponderent și fundamental, și de aceea avem convingerea

că divergențele actuale vor fi depășite, iar unitatea și coeziunea vor triumfa, în interesul luptei împotriva imperialismului, pentru socialism și pace.

Atît prin natura orînduirii sociale, cît și prin dorința arzătoare de a înainta rapid pe calea progresului și prosperității, România și Bulgaria sînt vital interesate în întărirea păcii și securității mondiale. După părerea partidului și guvernului nostru, cheia salvgardării păcii, a instaurării unei atmosfere de destindere și încredere în lume este instaurarea unor relații noi între state, extinderea colaborării între țări, fără deosebire de orînduire socială, înlocuirea politicii de dictat și dominație, a politicii de forță și de amenințare cu forța printr-o politică de contacte și tratative constructive, de stimă și respect reciproc. Aceasta cere ca la baza relațiilor internaționale să fie așezate ferm principiile egalității în drepturi, independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc.

Depunem toate eforturile pentru a contribui la lichidarea focarelor de război din Vietnam, din întreaga Peninsulă Indochineză și din Orientul Apropiat, care periclitează pacea internațională. Milităm pentru promovarea colaborării între toate statele iubitoare de pace, între forțele progresului și democrației, pentru destindere și securitate, pentru crearea unui climat în care popoarele să se poată dezvolta liber și independent pe calea propășirii materiale și spirituale. Acordăm o deosebită însemnătate realizării securității în Europa și de aceea ne vom aduce și în viitor întreaga contribuție la pregătirea și ținerea Conferinței general-europene. Considerăm că înțelegerile regionale pot avea un rol important în întărirea păcii și de aceea ne preocupăm constant, ca și prietenii bulgari, de

îmbunătățirea climatului politic în Balcani, de transformarea acestei zone în care trăiesc popoarele noastre într-o zonă a păcii, bunei vecinătăți și conlucrării fructuoase.

În încheiere, vă rog să-mi permiteți să toastez :

— în sănătatea primului secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist Bulgar și președinte al Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Bulgaria, tovarășul Todor Jivkov ;

— în sănătatea celorlalți conducători de partid și de stat bulgari ;

— pentru colaborarea multilaterală dintre partidele și popoarele noastre ;

— pentru unitatea țărilor socialiste ;

— pentru triumful cauzei socialismului, păcii și progresului în lume ;

— în sănătatea dumneavoastră, a tuturor.

CUVÎNTARE LA MITINGUL PRIETENIEI ROMÂNO-BULGARE

Cu prilejul vizitei delegației de partid și guvernamentale a Republicii Socialiste România în Republica Populară Bulgaria

— *19 noiembrie 1970* —

Stimate tovarășe Jivkov,

Dragi tovarăși și prieteni,

Permiteți-mi ca în numele delegației de partid și guvernamentale a României să vă adresez dumneavoastră și, prin dumneavoastră, tuturor locuitorilor Sofiei, întregului popor bulgar un salut cordial din partea poporului român, a Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a Consiliului de Stat și a guvernului Republicii Socialiste România.

Vreau să mulțumesc oamenilor muncii bulgari pentru primirea pe care ne-au făcut-o, pentru calda prietenie pe care ne-au arătat-o și cu acest prilej ; noi vedem în aceste manifestări prețuirea, stima și simpatia reciprocă ce și-o poartă popoarele român și bulgar, care luptă și muncesc la sudul și nordul Dunării pentru construirea noii orînduiri sociale, pentru făurirea unei vieți libere și prospere.

Cu puțin timp în urmă am semnat noul Tratat de prietenie, colaborare și asistență mutuală între Republica Socialistă România și Republica Populară Bulgaria, document

de importanță esențială pentru întărirea și dezvoltarea continuă a alianței frățești dintre cele două țări și popoare. Vechiul tratat, încheiat la 16 ianuarie 1948, a adus o contribuție de seamă la adîncirea relațiilor de prietenie și colaborare dintre țările noastre. Fundamentat pe succesele celor două popoare în edificarea orînduirii noi, pe realizările dobîndite în colaborarea româno-bulgară și posibilitățile sporite pentru extinderea ei în stadiul în care ne găsim, pe luarea în considerare a schimbărilor produse în viața internațională, noul tratat își propune să asigure un cadru propice pentru evoluția ascendentă a schimburilor și cooperării pe plan politic, economic, militar, tehnic-științific și cultural, în interesul ambelor popoare, al cauzei generale a socialismului și păcii. *(Aplauze însuflețite).* Comunitatea orînduirii, a țelurilor și a aspirațiilor fundamentale ale celor două țări, voința lor de a acționa neabătut pe calea socialismului, păcii și progresului reprezintă chezășia forței și viabilității noului tratat.

Prietenia și colaborarea româno-bulgară au rădăcini puternice, adînc împlîntate în trecutul istoric. Existența popoarelor noastre s-a împletit adeseori de-a lungul secolelor de conviețuire pe aceste meleaguri vecine ; românii și bulgarii s-au cunoscut îndeaproape, s-au prețuit și stimat întotdeauna, cronicile consemnînd multe pagini emoționante de frăție și întrajutorare în efortul pentru o viață mai bună. Sînt cunoscute glorioasele tradiții ale luptei noastre comune pentru scuturarea jugului străin, pentru înfăptuirea idealurilor seculare de libertate, independență și progres social. Este, de asemenea, pilduitoare forța solidarității internaționaliste dintre mișcările muncitorești și socialiste din cele două țări, dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist Bulgar în bătăliile duse împotriva reacțiunii și exploatării, a fascismului, pentru apărarea intereselor vitale ale oamenilor muncii. În anii construi-

rii socialismului, prietenia româno-bulgară a dobîndit un conținut nou, a intrat într-un stadiu calitativ superior, purtînd amprenta eforturilor neobosite ale popoarelor noastre, libere și stăpîne pe soarta lor, hotărîte să-și făurească o viață nouă, să pășească în rîndul popoarelor avansate ale lumii pe calea socialismului și comunismului. *(Aplauze).*

Și dacă popoarele noastre s-au întrajutorat și s-au prețuit secole de-a rîndul, dacă numeroși luptători bulgari au găsit sprijin în rîndul poporului român în lupta pentru independența națională, cu atît mai mult astăzi ne revine nouă, comuniștilor, conducătorilor de partid și de stat, sarcina de a face totul pentru triumful prieteniei dintre popoarele și țările noastre. *(Aplauze furtunoase).*

Ca urmare a activității eroice a clasei muncitoare, țărănimii și intelectualității, conduse de partidul comunist, România se înfățișează astăzi ca o țară a cărei economie este în plin proces de dezvoltare și modernizare, o țară unde știința și cultura se afirmă tot mai puternic ca factor al progresului material și spiritual al societății, unde sînt create condiții mereu mai bune de viață pentru întreaga populație. În ciuda dificultăților provocate de calamitățile naturale, încheiem planul cincinal 1966—1970 cu rezultate superioare celor stabilite de Congresul al IX-lea al partidului ; aceasta constituie o expresie vie a elanului cu care poporul român înfăptuiește programul partidului nostru, a vigorii și dinamismului economiei noastre noi, a superiorității societății socialiste. Viitorul plan cincinal, în conformitate cu hotărîrile Congresului al X-lea al partidului privind făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, va asigura continuarea creșterii în ritm înalt a economiei naționale și, în același timp, accelerarea proceselor calitative din economie, introducerea tehnicii și tehnologiei avansate, perfecționarea organizării, conducerii și planificării economice, sporirea eficienței întregii activități de producție.

Cunoaștem, de asemenea, succesele obținute la rîndul său de poporul bulgar în construcția socialistă, profundele transformări care au avut loc în viața economică și socială a țării dumneavoastră. Actuala noastră vizită în Bulgaria, ca și cele precedente, ne-a permis să apreciem amploarea eforturilor pe care le depune poporul bulgar, sub conducerea partidului comunist, pentru dezvoltarea și modernizarea forțelor de producție, pentru progresul multilateral al țării. Oamenii muncii din România, care urmăresc cu sentimente de adîncă simpatie activitatea creatoare a poporului bulgar, se bucură sincer de realizările acestuia în construcția socialistă. Vreau să folosesc acest prilej pentru a adresa cele mai calde felicitări oamenilor muncii din Bulgaria socialistă pentru succesele dobîndite și să le urez noi și noi izbînzi pe drumul prosperității patriei, pe drumul socialismului. *(Aplauze).*

Dezvoltîndu-și potențialul economic, științific și cultural, popoarele român și bulgar au asigurat totodată premise pentru extinderea și diversificarea colaborării lor reciproc avantajoase. Volumul schimburilor dintre cele două țări a înregistrat în perioada 1966—1970 aproape o dublare față de realizările din cincinalul anterior, depășindu-se în mod substanțial prevederile inițiale.

Expresie elocventă a raporturilor frățești dintre popoarele român și bulgar, Tratatul de prietenie, colaborare și asistență mutuală, semnat astăzi, deschide noi perspective extinderii pe toate planurile a acestor legături. Aș dori să relev că pentru următorii cinci ani se prevede o creștere de aproximativ 65% a schimburilor de mărfuri în comparație cu realizările perioadei 1966—1970, ponderea mașinilor și utilajelor fiind, ca și pînă acum, precumpănitoare. Așa cum am stabilit și cu prilejul întîlnirii noastre pre-

cedente din cursul lunii septembrie, urmează să punem în valoare pe scară şi mai largă posibilităţile pe care le oferă dezvoltarea economiilor noastre naţionale, în mod deosebit în domeniul cooperării şi specializării în producţie.

Convorbirile purtate în aceste zile cu delegaţia de partid şi guvernamentală bulgară, condusă de tovarăşul Todor Jivkov, remarcabil activist de partid şi de stat, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist Bulgar, preşedintele Consiliului de Miniştri al Republicii Populare Bulgaria, au reliefat dorinţa comună de a înfăptui asemenea noi acţiuni în industria construcţiilor de maşini, metalurgie, industria chimică şi petrolieră, industria uşoară, precum şi în domeniul transporturilor. Ne exprimăm, de asemenea, speranţa că munca desfăşurată de specialiştii români şi bulgari se va materializa în timp cît mai scurt în realizarea marilor proiecte de valorificare în comun a potenţialului hidroenergetic al Dunării pe teritoriul celor două ţări.

Apreciem că un rol important în mai buna cunoaştere reciprocă, în dezvoltarea schimbului de experienţă între popoarele noastre au lărgirea vizitelor de delegaţii din cele mai diverse domenii de activitate, intensificarea contactelor şi discuţiilor atît pe linie de partid, cît şi pe linie de stat, la toate nivelurile. Hotărîtoare pentru adîncirea colaborării dintre ţările noastre, pentru întărirea prieteniei româno-bulgare este dezvoltarea relaţiilor de solidaritate dintre Partidul Comunist Român şi Partidul Comunist Bulgar, întemeiate pe principiile marxism-leninismului şi internaţionalismului proletar.

Dorinţa expresă şi hotărîrea popoarelor noastre de a acţiona şi mai intens în viitor pe calea colaborării şi cooperării, de a întări prietenia dintre ele în folosul propriului lor progres, în interesul cauzei generale a socialismului şi păcii îşi găsesc o puternică reflectare şi un cadru juridic

adecvat în noul Tratat de prietenie, colaborare şi asistenţă mutuală. Conceput în spiritul internaţionalismului, al relaţiilor interstatale de tip nou, tratatul nostru se întemeiază pe principiile trainice ale respectării independenţei şi suveranităţii naţionale, egalităţii în drepturi, avantajului reciproc, întrajutorării tovărăşeşti şi neamestecului în treburile interne.

Consfinţind linia de evoluţie şi principiile pe baza cărora se vor dezvolta prietenia, alianţa şi colaborarea dintre România şi Bulgaria, tratatul stabileşte totodată unele din direcţiile fundamentale ale politicii externe a celor două ţări, precum şi domeniile vieţii internaţionale în care ele vor continua să conlucreze activ pentru apărarea păcii şi securităţii, pentru destindere şi cooperare între popoare.

Astfel, România şi Bulgaria se angajează să militeze şi în viitor pentru dezvoltarea relaţiilor de prietenie şi colaborare multilaterală între statele socialiste, pentru întărirea unităţii şi coeziunii sistemului socialist mondial, în interesul păcii şi progresului în lume. Aceasta constituie de altfel o preocupare neabătută, un element central al politicii externe a partidului şi statului nostru. În calitate de membră a Consiliului de Ajutor Economic Reciproc şi a Tratatului de la Varşovia, România extinde colaborarea economică şi militară cu ţările care fac parte din aceste organizaţii, promovînd, totodată, relaţiile pe tărîmuri multiple cu toate statele socialiste. Eficienţa colaborării dintre ţările socialiste se exprimă în posibilitatea de a favoriza progresul şi înflorirea fiecărei naţiuni, libere şi independente, de a asigura accelerarea edificării noii orînduiri şi, prin aceasta, sporirea puterii economice şi politice a întregului sistem socialist mondial, creşterea forţei de atracţie a ideilor socialismului în lume.

Tratatul reflectă hotărîrea ambelor părţi de a promova consecvent politica de coexistenţă paşnică, de a depune

eforturi pentru destinderea internațională, pentru colaborarea între toate statele fără deosebire de sistem social-politic. România consideră că realizarea acestor deziderate reprezintă însăși piatra unghiulară a politicii internaționale contemporane. În condițiile de astăzi, politica imperialistă de dominație și dictat, de nesocotire a intereselor altor popoare și amestec în treburile lor interne, de folosire a forței și de amenințare cu forța a devenit profund anacronică și este sortită eșecului. Dacă un popor este hotărît să-și apere cu orice preț libertatea și independența națională – bunuri sacre și de neprețuit — el nu poate fi înfrînt de nimeni și de nimic. Așezarea relațiilor dintre state pe baza respectului independenței și suveranității naționale, a egalității în drepturi și neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, respectarea dreptului fiecărui popor de a-și decide soarta conform intereselor și voinței sale supreme se impun ca o condiție *sine qua non* a securității și destinderii, a progresului și civilizației în epoca noastră.

Acționînd împreună cu celelalte popoare iubitoare de pace pentru preîntîmpinarea războiului, animate de convingerea că forțele progresului vor salvgarda securitatea internațională, că rațiunea va triumfa în politica mondială, popoarele român și bulgar, preocupate de necesitatea apărării patriilor lor împotriva unui atac din afară, au înscris în actualul tratat hotărîrea ca, în cazul unei agresiuni din partea unui stat sau unui grup de state asupra uneia din părți, cealaltă parte să-i acorde neîntîrziat, potrivit Cartei O.N.U., ajutor multilateral, inclusiv militar, pentru respingerea atacului armat. *(Aplauze puternice).* Desigur, tovarăși, noi avem în vedere că va trebui să depunem toate eforturile pentru a împiedica izbucnirea unui nou război; considerăm că aceasta este una din sarcinile de bază ale partidelor noastre comuniste. România va milita

întotdeauna pentru a face să nu fie nevoie să aplicăm această clauză. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În scopul consolidării securității internaționale, România face tot ce depinde de ea pentru stingerea focarelor de război și încordare care pun în primejdie pacea mondială. Manifestîndu-și deplina solidaritate cu lupta dreaptă a poporului vietnamez, a celorlalte popoare din Peninsula Indochina, România se pronunță pentru încetarea imediată a operațiunilor militare și retragerea trupelor Statelor Unite ale Americii, consfințindu-se dreptul inalienabil al popoarelor vietnamez, cambodgian și laoțian de a-și decide singure, fără amestec din afară, calea propriei lor dezvoltări. Față de evenimentele din Orientul Apropiat, care îngrijorează legitim popoarele, România subliniază necesitatea unei soluționări pe cale politică, potrivit Rezoluției din noiembrie 1967 a Consiliului de Securitate, se pronunță pentru retragerea trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate, pentru recunoașterea dreptului la existență a tuturor statelor din această zonă, pentru reglementarea situației populației palestinene corespunzător cu interesele și aspirațiile sale naționale, conform principiului autodeterminării, inclusiv al dreptului de a-și forma un stat național propriu. *(Aplauze).*

Unul din imperativele vitale ale epocii noastre, de care depind lichidarea pericolului unui război mondial și eliberarea popoarelor de o uriașă povară, imperativ pentru realizarea căruia România militează neabătut, este încetarea cursei înarmărilor, dezarmarea generală și în primul rînd cea nucleară. Țara noastră consideră că esențial în clipa de față este să se treacă de la declarații generale despre dezarmare la măsuri concrete, practice, și în mod deosebit la acțiuni în vederea interzicerii fabricării arme atomice, a distrugerii și scoaterii lor în afara legii. Împreună cu cercurile largi ale opiniei publice mondiale,

considerăm că un pas înainte deosebit de pozitiv în direcția dezarmării ar fi lichidarea blocurilor militare, desființarea bazelor militare de pe teritorii străine, retragerea tuturor trupelor în interiorul frontierelor naționale.

În tratatul semnat astăzi, România și Bulgaria — state aparținînd continentului european — se angajează să militeze în continuare pentru crearea unui sistem eficace de securitate în Europa. Viața demonstrează că principala condiție pentru realizarea acestui obiectiv, pentru destinderea pe continent o constituie luarea în considerare a realităților postbelice, recunoașterea inviolabilității granițelor existente, normalizarea relațiilor de către toate statele cu Republica Democrată Germană, stabilirea de raporturi cu ambele state germane, precum și între acestea, pe baza dreptului internațional, asigurîndu-se participarea lor deplină la viața internațională.

Considerăm că organizarea și ținerea unei conferințe europene, în sprijinul căreia se pronunță cercuri tot mai largi ale opiniei publice, ar marca un jalon important în realizarea securității pe continent, exercitînd totodată o influență pozitivă asupra întregului climat internațional.

Subliniem în mod deosebit necesitatea dezvoltării contactelor între state și guverne și, în acest spirit, considerăm demn de o apreciere deosebită tratatul încheiat între Uniunea Sovietică și Republica Federală a Germaniei, care constituie un pas important pe calea destinderii în Europa. Apreciem, de asemenea, parafarea tratatului dintre Republica Populară Polonă și Republica Federală a Germaniei, care are o importanță majoră atît pentru relațiile dintre cele două țări, cît și pentru îmbunătățirea situației pe continent.

Un obiectiv important pentru care România militează în viața internațională este realizarea universalității Organizației Națiunilor Unite și, în acest sens, pentru ca Republica

Populară Chineză să-și ocupe locul ce i se cuvine de drept în această organizație. *(Aplauze puternice).*

Acordăm, de asemenea, sprijinul nostru luptei poporului coreean, ne pronunțăm pentru retragerea trupelor americane din Coreea de sud, pentru unificarea pașnică a Coreii. *(Aplauze puternice).*

România și Bulgaria se află în același spațiu geografic, Balcanii, și este firesc interesul deosebit pe care cele două popoare îl acordă creării unei atmosfere de pace și colaborare în această regiune. În acest spirit, țările noastre au înscris în tratat hotărîrea lor de a sprijini activ și în viitor statornicirea unor relații de bună vecinătate între toate statele aparținînd acestei zone. România consideră că mai buna cunoaștere reciprocă, dezvoltarea încrederii, a colaborării și cooperării între țările balcanice, transformarea Balcanilor într-o zonă a păcii și destinderii, fără arme nucleare, slujesc intereselor fundamentale ale fiecărui popor care trăiește în această parte a Europei și au, în același timp, o importanță deosebită pentru întărirea păcii și securității pe întregul continent. Poporul român va face totul pentru înfăptuirea acestui deziderat.

Cred că putem aprecia, tovarăși, cu deplină convingere că Tratatul de prietenie, colaborare și asistență mutuală între România și Bulgaria corespunde întru totul intereselor și aspirațiilor celor două popoare, țelurilor nobile ale socialismului, progresului și păcii în lume. *(Aplauze însuflețite).*

Doresc să vă asigur, tovarăși, că comuniștii români, poporul român vor face totul pentru ca prietenia dintre partidele și țările noastre să se dezvolte neîncetat, pentru ca România și Bulgaria să-și aducă tot mai activ contribuția la cauza socialismului în întreaga lume.

Iată de ce apreciem și dorim să exprimăm convingerea că actuala noastră vizită în țara dumneavoastră, semnarea

noului tratat, oglindind stadiul și perspectivele legăturilor multilaterale statornicite între Republica Socialistă România și Republica Populară Bulgaria, marchează un moment istoric în evoluția raporturilor dintre popoarele noastre. Noul tratat va constitui, fără îndoială, o pagină istorică în dezvoltarea prieteniei și colaborării româno-bulgare, contribuind în același timp la unitatea țărilor socialiste, la cauza păcii și socialismului. *(Aplauze).*

Trăiască prietenia româno-bulgară! *(Aplauze prelungite).*

Trăiască prietenia și unitatea țărilor socialiste, a partidelor comuniste și muncitorești, a tuturor forțelor antiimperialiste și democrate! *(Aplauze puternice).*

Să se întărească colaborarea și prietenia între popoarele lumii, să triumfe cauza păcii pe pămînt! *(Aplauze prelungite).*

Vă urez din toată inima, dumneavoastră și întregului popor frate bulgar, multă fericire și prosperitate. *(Aplauze furtunoase, prelungite. În sală se scandează pentru prietenia dintre cele două popoare: „Drujba!", „Drujba!").*

EXPUNERE CU PRIVIRE LA ÎMBUNĂTĂȚIREA ORGANIZĂRII, PLANIFICĂRII ȘI CONDUCERII AGRICULTURII

Ședința de lucru de la Comitetul Central al P.C.R.

— 23 noiembrie 1970 —

Tovarăși,

Congresul al X-lea al partidului a apreciat că progresul agriculturii în România constituie o problemă esențială a edificării societății socialiste multilateral dezvoltate și a stabilit pentru următorii 5—10 ani principalele orientări și obiective de bază în această importantă ramură a economiei naționale. Pe baza hotărîrilor Congresului, cele două programe naționale dezbătute și aprobate de plenara Comitetului Central al partidului din martie a.c., precum și planul cincinal pentru perioada 1971—1975, prevăd măsuri de modernizare a agriculturii, asigură mijloacele materiale și financiare necesare creșterii într-un ritm rapid a producției agricole vegetale și animale. Pentru realizarea acestor sarcini există condiții favorabile, rezultate în primul rînd din faptul că în agricultura noastră s-a instaurat trainic proprietatea socialistă, de stat și cooperatistă, asupra mijloacelor principale de producție.

În cursul actualului cincinal, deși au existat condiții climatice nefavorabile atît în 1968, cît și în 1969, iar anul acesta țara noastră a fost greu lovită de inundații, agri-

cultura a înregistrat progrese pe calea dezvoltării și modernizării. S-au realizat importante lucrări de investiții, a crescut gradul de mecanizare a muncilor agricole, au fost asigurate cantități sporite de îngrășăminte și alte substanțe chimice, s-a început construirea unor mari sisteme de irigații, a fost pregătit un număr însemnat de cadre de specialitate, cu studii superioare și medii.

Ca urmare a acestor măsuri s-a realizat creșterea producției agricole, atît vegetale, cît și animale. Chiar în condițiile deosebit de vitrege ale acestui an, multe unități au obținut recolte bune. Astfel, în întreprinderile agricole de stat, producția de porumb a fost de peste 3 600 kg la hectar, iar în județele Ialomița, Constanța, Brăila cooperativele au realizat la această cultură producții medii la hectar de 3 200—3 400 kg. Pe ansamblul perioadei 1966—1970 s-a asigurat îndeplinirea la limita inferioară a prevederilor actualului plan cincinal privind creșterea producției agricole globale față de media perioadei 1961—1965. Pe această bază s-au asigurat aprovizionarea populației cu produse agroalimentare, satisfacerea celorlalte nevoi ale economiei.

Aceste realizări sînt rodul activității țăranilor cooperatori, a mecanizatorilor, specialiștilor, lucrătorilor din întreprinderile agricole de stat, a tuturor oamenilor muncii din agricultură, care, sub conducerea organizațiilor de partid, au depus eforturi susținute pentru înfăptuirea sarcinilor trasate de Congresul al IX-lea. Ele demonstrează superioritatea marii gospodării agricole socialiste, resursele sale, capacitatea ei de a utiliza mai bine potențialul agricol, de a asigura creșterea producției vegetale și animale. Desigur, așa cum s-a subliniat și la Congresul al X-lea, existența proprietății socialiste asupra mijloacelor de producție nu poate asigura de la sine progresul agriculturii. Pentru a pune în valoare marile avantaje și posibilități

ale proprietății socialiste, sînt necesare folosirea judicioasă, intensivă a pămîntului, asigurarea mijloacelor tehnice și a specialiștilor, aplicarea largă în producție a cuceririlor agrotehnicii și zootehniei moderne.

Încă la Conferința Națională din 1967 și apoi la Congresul al X-lea al partidului, la o serie de plenare ale Comitetului Central, s-a stabilit programul de modernizare a agriculturii noastre, de dezvoltare a bazei sale tehnice-materiale, de asigurare a unei producții intensive, de perfecționare a conducerii, planificării și organizării muncii în unitățile agricole de stat și cooperatiste. În acest sens a fost luat un șir de măsuri importante, a căror justețe a fost confirmată de practică și care au început să dea roade bune în producția agricolă. Au fost sporite investițiile în domeniul producerii de mașini agricole, în industria de îngrășăminte chimice și în alte sectoare. S-au luat unele măsuri organizatorice, de creare a fermelor în cooperative și a asociațiilor intercooperatiste. Cu toate acestea, multe din Directivele programului elaborat de partid nu au fost încă traduse în viață. Tocmai de aceea, în domeniul agriculturii continuă să se manifeste o serie de neajunsuri importante, în organizare, planificare și conducere, în sistemul de plată și de organizare a muncii în cooperative și în întreprinderile de mecanizare a agriculturii, și este necesar să luăm toate măsurile pentru a soluționa aceste probleme în cel mai scurt timp, pentru a asigura înfăptuirea în bune condiții a sarcinilor trasate de Congres.

Cu toate eforturile pe care le-am depus și le depunem pe linia înzestrării tehnice a agriculturii, nu s-a reușit încă să se asigure un grad mulțumitor de mecanizare a muncilor agricole ; chiar lucrările de bază nu sînt executate întotdeauna în mod corespunzător. Întreprinderile de mecanizare a agriculturii, în forma lor actuală de organizare, nu participă în măsura necesară la rezolvarea problemelor

esenţiale ale cooperativelor, la efortul pentru creşterea producţiei, acţionează ca simple unităţi prestatoare de servicii. De asemenea, retribuirea mecanizatorilor nu a fost corelată cu producţia obţinută pe terenurile pe care lucrează şi, ca urmare, ei nu sînt cointeresaţi în obţinerea unor recolte ridicate. Devine stringentă necesitatea legării strînse a întreprinderilor de mecanizare de cooperativele de producţie, sporirii răspunderii şi rolului acestor întreprinderi în buna desfăşurare a producţiei agricole.

În cadrul cooperativelor agricole de producţie s-a făcut prea puţin pentru înfăptuirea unei zonări judicioase a culturilor, în funcţie de condiţiile pedoclimatice şi economice, pentru specializarea în producţie şi cooperarea mai strînsă între diferite unităţi. Continuă să se planifice în multe cooperative un număr mare de culturi pe suprafeţe mici, ceea ce nu permite o amplasare raţională a producţiei agricole, nu dă posibilitatea acordării unei asistenţe de specialitate corespunzătoare. Realizările obţinute de întreprinderile agricole de stat arată eficienţa deosebită a zonării şi specializării producţiei.

Ultimii doi ani au evidenţiat, de asemenea, faptul că nu este rezolvată în mod cuvenit problema seminţelor şi a raselor de animale. Atît producţia de grîu şi de porumb, cît şi cea de plante tehnice au avut de suferit datorită faptului că Ministerul Agriculturii şi Silviculturii, Academia de Ştiinţe Agricole nu s-au ocupat cum trebuie de asigurarea seminţelor de calitate ; dimpotrivă, au fost chiar cazuri cînd în mod nejustificat s-a renunţat la soiuri valoroase, de înaltă productivitate.

Deficienţe mari există şi în ce priveşte folosirea cadrelor. Deşi avem în total peste 26 000 de specialişti cu studii superioare şi alte zeci de mii cu studii medii, aceste cadre nu sînt utilizate nemijlocit în agricultură. În conducerea şi organizarea activităţii de producţie a cooperativelor agricole lucrează numai 10 000 de specialişti cu studii superioare, în timp ce un număr important sînt cuprinşi în diferite organisme administrative şi din această cauză organizarea muncii, conducerea activităţii multor cooperative se află la un nivel necorespunzător, nu răspunde cerinţelor pe care le pune gospodărirea unor proprietăţi de dimensiuni mari, ca cele de care dispun cooperativele noastre agricole. Este de înţeles că conducerea unor astfel de unităţi necesită cadre cu temeinică pregătire, în stare să cuprindă şi să soluţioneze în bune condiţii sarcinile tot mai complexe pe care le ridică practicarea unei agriculturi intensive.

Trebuie arătat, totodată, că şi sistemul de organizare a muncii în cooperativele agricole, care nu asigură stabilitatea activităţii cooperatorilor în aceeaşi brigadă, la aceeaşi cultură, este necorespunzător cerinţelor unei agriculturi moderne. Importante neajunsuri prezintă sistemul de plată legat de principiul zilei-muncă, care duce la egalizarea veniturilor şi nu dă posibilitatea remunerării cooperatorilor în deplină concordanţă cu munca depusă şi rezultatele în producţie, nu stimulează efortul fiecăruia în parte.

La toate acestea se adaugă faptul că activitatea organelor agricole nu este orientată spre asigurarea unei conduceri efective a unităţilor ; atît ministerul, cît şi celelalte organe centrale agricole, precum şi organele judeţene, prin organizarea şi stilul lor de muncă pun un accent mai mare pe aspectul administrativ al activităţii şi nu pe problemele concrete ale procesului de producţie.

Se manifestă fenomene de centralizare excesivă a conducerii unor activităţi, aşa cum este, de pildă, cazul lucrărilor de irigaţii şi hidroamelioraţii ; aceasta face ca organele judeţene, cooperativele agricole de producţie să nu poarte răspunderea pentru înfăptuirea lucrărilor de îmbunătăţiri funciare de care în mod normal ar trebui să

se ocupe nemijlocit. În alte domenii, ca, de pildă, asigurarea cu semințe, s-a mers în mod greșit pe linia unei dispersări a răspunderii, ocupîndu-se de același lucru mai multe organisme. Din această cauză nu se asigură soluționarea practică, operativă, corespunzător cerințelor, a producerii, selecționării și repartizării pe teritoriu a semințelor.

Lipsurile care persistă încă în agricultură au influențe negative asupra producției, împiedică realizarea cu succes a sarcinilor stabilite de partid pentru dezvoltarea acestei ramuri importante a economiei noastre. Iată de ce este necesar să acționăm cu toată consecvența și fermitatea pentru a înfăptui măsurile prevăzute de Conferința Națională și Congresul al X-lea al partidului, pentru a lichida neajunsurile de astăzi, asigurînd condiții corespunzătoare în vederea progresului susținut al agriculturii noastre socialiste.

REORGANIZAREA ÎNTREPRINDERILOR DE MECANIZARE A AGRICULTURII

Printre măsurile ce se cer luate, aș menționa înainte de toate reorganizarea întreprinderilor de mecanizare a agriculturii. După cum este cunoscut, executarea lucrărilor în cooperativele agricole de producție se realizează în cea mai mare parte cu mijloacele tehnice existente în aceste întreprinderi, care dețin în prezent 75 000 de tractoare, 39 000 de combine și 42 000 de semănători, precum și o gamă largă de alte mașini și utilaje.

Pentru folosirea mai rațională a bazei tehnice cu care este dotată agricultura, pentru utilizarea coordonată și unitară a mijloacelor mecanice de care dispun atît întreprinderile de mecanizare, cît și cooperativele de producție, pentru creșterea răspunderii întreprinderilor de mecanizare în întreaga desfășurare a activității de producție este necesar ca acestea să fie legate în mod direct de cooperativele agricole. Avem în vedere crearea unui număr mai mare de asemenea întreprinderi, în așa fel ca fiecare unitate să deservească cîteva cooperative alăturate, cuprinzînd o suprafață de 10 000—15 000 ha la șes și 5 000—10 000 ha în zonele de deal. În medie, pe o întreprindere de mecanizare, ar reveni în condițiile de astăzi circa 80 de tractoare, iar pînă la sfîrșitul viitorului cincinal 120—130 de tractoare, precum și alte mașini și utilaje necesare efectuării lucrărilor agricole.

Aceste întreprinderi vor purta răspunderea pentru mecanizarea tuturor lucrărilor din cooperative. Ce sarcini trebuie să îndeplinească întreprinderile de mecanizare ?

În primul rînd, ele trebuie să asigure mecanizarea lucrărilor agricole la cereale și plante tehnice, în legumicultură, viticultură și pomicultură ; am în vedere aratul, pregătirea terenului și a semințelor, semănatul și întreținerea culturilor, combaterea dăunătorilor, recoltarea și condiționarea producției.

În al doilea rînd, este necesar ca aceste întreprinderi să se ocupe de lucrările din zootehnie, de mecanizare a muncilor privind pregătirea și administrarea furajelor, precum și de celelalte operațiuni necesare în acest sector.

În al treilea rînd, ele trebuie să efectueze lucrările de transport din cooperativă, atît cele necesare pentru aprovizionarea tehnică-materială, cît și cele legate de depozitarea și valorificarea producției.

În al patrulea rînd, întreprinderile vor avea sarcina de a asigura electrificarea proceselor de producție din cooperativele agricole.

În al cincilea rînd, ele trebuie să-și asume execuția unor lucrări de irigații și hidroameliorații, să se preocupe de buna exploatare a amenajărilor funciare.

În al șaselea rînd, aceste unități este necesar să asigure întreținerea și repararea utilajelor și mașinilor agricole, atît a celor proprii, cît și a celor aparținînd cooperativelor pe care le deservesc.

În sfîrșit, întreprinderile de mecanizare vor trebui să contribuie la executarea lucrărilor de investiții, la construirea unor obiective agrozootehnice, la executarea de drumuri.

Pentru a putea îndeplini aceste sarcini, întreprinderile de mecanizare vor fi organizate pe secții, fiecare secție avînd obligația să deservească cîte o cooperativă agricolă de producție. Aceste secții vor reuni atît mijloace tehnice din dotarea întreprinderii, cît și cele care aparțin cooperativei, îndeplinind funcția de sectoare mecanice ale cooperativelor agricole de producție.

Secția de mecanizare va fi condusă de un specialist care va face parte din consiliul de conducere al cooperativei, răspunzînd în cadrul acestuia de activitatea de mecanizare a tuturor lucrărilor, de întreținerea și folosirea judicioasă a tuturor mijloacelor necesare.

O dată cu înfăptuirea acestor măsuri trebuie perfecționat sistemul de remunerare a mecanizatorilor, inclusiv a conducerii întreprinderilor de mecanizare, realizîndu-se o legătură nemijlocită cu rezultatele obținute în producție. Se impune a fi lichidată cu desăvîrșire situația de astăzi cînd lucrătorii din cadrul acestor întreprinderi își primesc salariul indiferent de producția obținută. Pe viitor, veniturile mecanizatorilor vor fi direct proporționale cu producția realizată la culturile sau sectoarele unde lucrează. Astfel, dacă în cooperativă se planifică o recoltă de 3 000 kg de grîu la hectar, realizarea acestei producții trebuie să fie, pentru mecanizatorii care lucrează în această cultură, condiția obținerii salariului de bază. În cazul în care se va realiza mai mult grîu la hectar decît

s-a planificat, va crește și venitul mecanizatorilor, iar în cazul în care se produce mai puțin, este firesc să se reducă în mod corespunzător și venitul acestora.

Este necesar, de asemenea, ca și plata pentru lucrările executate de întreprinderile de mecanizare să se facă în raport cu producția obținută de cooperativele respective. Legînd în mod direct încasările întreprinderilor de rezultatele concrete obținute în producția agricolă, vom cointeresa mai puternic aceste unități în efectuarea tuturor lucrărilor la un nivel calitativ superior și la timp, în îndeplinirea și depășirea planurilor de producție ale cooperativelor.

Desigur, paralel cu aceste îmbunătățiri în organizarea întreprinderilor de mecanizare și în sistemul de retribuire, se impune luarea unor măsuri mai hotărîte pentru dotarea agriculturii cu mijloace tehnice necesare. În acest sens, vor fi suplimentate prevederile de plan pe perioada 1971—1975 în ceea ce privește înzestrarea cu tractoare și mașini agricole, pentru a asigura mecanizarea completă a tuturor lucrărilor pînă la sfîrșitul acestui cincinal. Ministerul Agriculturii și Silviculturii, Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini și Institutul de cercetări pentru mecanizarea și electrificarea agriculturii vor trebui să asigure tipurile necesare tuturor lucrărilor agricole specifice țării noastre, folosindu-se în acest scop la maximum capacitățile din uzinele producătoare și dezvoltîndu-se cooperarea cu alte țări.

Este, de asemenea, necesar să se modifice modul de repartizare a mașinilor și tractoarelor, care acum se face în multe cazuri birocratic, neținîndu-se seama de nevoile reale ale județelor. În viitor, consiliile populare și organele agricole județene vor contracta direct cu uzinele producătoare tipurile de tractoare, mașini și utilaje ce le sînt necesare. Ministerul Agriculturii și Silviculturii va repartiza pe județe fondurile bănești destinate acestui scop și

va urmări realizarea în bune condiţii a prevederilor de dotare tehnică.

Avînd în vedere că în prezent există deosebiri de preţuri la vînzarea maşinilor, utilajelor şi a materialelor pentru agricultură către diferite sectoare, este necesar ca de la 1 ianuarie 1971 să se introducă la acestea preţuri unice, preţuri cu ridicata la furnizor, pentru toate unităţile agricole — întreprinderi agricole de stat, cooperative şi gospodăriile ţărăneşti individuale. Această măsură va contribui la îmbunătăţirea condiţiilor de producţie ale cooperativelor şi totodată va permite ţărănimii noastre să facă economii de sute de milioane de lei.

S-a pus problema dacă nu ar trebui să vindem unităţilor cooperatiste tractoarele şi maşinile agricole din dotarea întreprinderilor de mecanizare. Considerăm că o astfel de soluţie nu este actuală. Pentru a ne da seama de implicaţiile pe care le-ar avea o asemenea măsură, este de ajuns să arăt că valoarea totală a fondurilor fixe din întreprinderile de mecanizare se ridică la peste 12 miliarde de lei. Pentru exploatarea, întreţinerea şi repararea maşinilor şi tractoarelor, precum şi pentru plata salariilor mecanizatorilor şi personalului tehnic din aceste întreprinderi, se cheltuiesc anual aproape 4 miliarde şi jumătate de lei. Totodată, funcţionarea întreprinderilor de mecanizare necesită pregătirea sistematică a unui mare număr de cadre de specialitate.

Este clar, tovarăşi, că trecerea acestor mari eforturi economice, financiare, pe care în prezent le suportă statul, în seama cooperativelor agricole nu numai că nu ar fi de natură să contribuie la consolidarea lor, dar, dimpotrivă, ar influenţa negativ situaţia economico-financiară a acestora. Se impune de aceea ca întreprinderile de mecanizare a agriculturii să rămînă în continuare unităţi de stat, urmînd a fi reorganizate în sensul în care am arătat

pentru ca ele să fie mai strîns legate de cooperative, să aducă o contribuţie sporită la creşterea producţiei agricole. Aplicarea acestor măsuri va asigura condiţii corespunzătoare pentru realizarea mecanizării totale a muncilor agricole, pentru executarea lor la timp şi de bună calitate, pentru dezvoltarea susţinută a agriculturii noastre socialiste pe calea producţiei intensive.

ORGANIZAREA CONSILIILOR INTERCOOPERATISTE

Am arătat că în problema amplasării culturilor, a specializării şi cooperării în producţie există mari neajunsuri, fiind încă destul de larg răspîndită practica de a cultiva în aceeaşi cooperativă zeci de plante, cu rezultate slabe şi costuri mari. Este necesar să se ia măsuri care să ducă în scurt timp, chiar din anul viitor, la remedierea acestei situaţii, la asigurarea unei concentrări şi specializări raţionale a producţiei în cooperative.

De altfel, există şi o anumită experienţă pozitivă în această direcţie. După cum se cunoaşte, în ultimii ani au început să se formeze asociaţii intercooperatiste, îndeosebi în legumicultură şi zootehnie. În prezent funcţionează 254 de asociaţii intercooperatiste pentru cultivarea legumelor în solarii şi sere, pentru îngrăşarea porcilor, păsărilor, mieilor, bovinelor. Deşi a trecut puţin timp de la înfiinţarea acestor asociaţii, se poate aprecia că ele au dat rezultate bune, asigurînd posibilităţi pentru folosirea mai raţională a fondurilor de investiţii şi a forţei de muncă, pentru specializarea în producţie. Ţinînd seama de experienţa şi realizările dobîndite în asociaţiile create, este necesar ca această formă de organizare să se extindă în toate domeniile de activitate ale agriculturii cooperatiste.

În acest scop va trebui să se treacă la organizarea de consilii intercooperatiste de cooperare și specializare care să asigure unirea în comun a forțelor mai multor cooperative, folosirea rațională a pămîntului, a fondurilor de investiții, a mijloacelor mecanice, a specialiștilor, a întregii forțe de muncă pentru creșterea continuă a producției, a avutului obștesc și a veniturilor cooperatorilor. Consiliile intercooperatiste vor fi create pentru cooperativele din aceeași comună sau din două-trei comune învecinate, totalizînd împreună circa 10 000—15 000 ha la șes și 5 000—10 000 ha la deal. În acest fel, o întreprindere de mecanizare va deservi același grup de cooperative pentru care se constituie consiliul intercooperatist.

Consiliul intercooperatist de cooperare și specializare va fi format din reprezentanții conducerii cooperativelor, specialiști din cadrul acestora, directorul întreprinderii de mecanizare din zona respectivă, reprezentanți ai consiliilor populare comunale. Sarcinile consiliului intercooperatist vor trebui să fie în principal următoarele :

1. Zonarea culturilor în funcție de condițiile pedoclimatice și economice ale cooperativelor. Consiliile intercooperatiste vor stabili, cu asentimentul cooperativelor componente, terenurile cele mai potrivite pentru grîu, porumb, floarea-soarelui, sfeclă de zahăr, cartofi și alte plante și vor asigura amplasarea corespunzătoare a culturilor, comasîndu-le în loturi mari de teren. Aceasta va determina o mai bună utilizare a fondului funciar, va asigura practicarea unei agriculturi intensive, creșterea producției agricole.

2. Consiliul intercooperatist va trebui să se preocupe de specializarea producției cooperativelor agricole, iar în cadrul acestora a muncii fermelor, brigăzilor și echipelor.

3. De asemenea, el va organiza ferme intercooperatiste specializate în creșterea și îngrășarea porcilor, bovinelor,

păsărilor, în legumicultură, pomicultură și viticultură, prin reunirea mijloacelor și forțelor mai multor cooperative.

4. Consiliul va trebui să asigure folosirea cît mai judicioasă a tractoarelor și mașinilor agricole ale întreprinderii de mecanizare care deservește grupul de cooperative respectiv, precum și a mijloacelor tehnice ale cooperativelor. El va stabili repartizarea utilajelor și mecanizatorilor pe unități, urgența lucrărilor în diferite cooperative și ferme, luînd măsuri corespunzătoare pentru executarea în bune condiții a tuturor muncilor agricole.

5. Consiliul se va îngriji de utilizarea rațională a specialiștilor din cooperative. După cum se știe, în prezent inginerilor agronomi, din cauza marii diversități de culturi realizate în fiecare cooperativă, le revine sarcina de a se ocupa și de cereale, și de plante tehnice, de legumicultură și alte sectoare, iar practic ei nu pot cunoaște în mod temeinic toate domeniile de care răspund. Consiliile intercooperatiste, o dată cu zonarea culturilor, cu măsurile de specializare a producției pe loturi mari, vor asigura condiții ca și cadrele tehnice să se specializeze, ocupîndu-se îndeosebi de o anumită cultură sau de un anumit sector de creștere a animalelor.

6. O importantă îndatorire a consiliilor intercooperatiste va fi realizarea unor lucrări de investiții de interes comun, îndeosebi în zootehnie, legumicultură, pomicultură și viticultură, organizarea executării unor sisteme comune de irigații, a altor amenajări funciare care prezintă interes pentru cooperativele respective.

7. Consiliul intercooperatist se va îngriji de aprovizionarea tehnică-materială a cooperativelor și va organiza activități comune pentru valorificarea producției acestora.

8. Prin intermediul consiliului va trebui să se organizeze lucrări de interes comun legate de sistematizarea și gospodărirea satelor, de dezvoltarea rețelei de drumuri,

asigurarea unei mai bune deserviri a populaţiei săteşti. În acelaşi timp, consiliul va organiza o serie de activităţi anexe comune, în special în ceea ce priveşte prelucrarea unor produse agricole, producţia materialelor de construcţii şi altele, contribuind la utilizarea mai raţională a resurselor şi braţelor de muncă, la sporirea veniturilor unităţilor şi ale ţăranilor cooperatori.

9. Consiliului intercooperatist îi va reveni, de asemenea, obligaţia de a promova întrajutorarea cooperativelor, dezvoltarea schimbului de experienţă între ele, generalizarea metodelor ce s-au dovedit eficiente în organizarea producţiei şi a muncii în cooperative.

Fireşte, cooperativele agricole de producţie care formează un consiliu intercooperatist vor continua să-şi păstreze autonomia. În toate acţiunile pe care le iniţiază şi întreprinde, consiliul intercooperatist trebuie să ţină seama de dorinţa şi voinţa cooperativelor, astfel ca rezultatele să corespundă intereselor fiecărei cooperative, ca toate cooperativele să obţină avantaje din cooperarea şi specializarea în producţie.

Deoarece unii tovarăşi au ridicat problema că unele cooperative ar dori să treacă la unificare, vreau să subliniez că în această privinţă este necesar să se manifeste cea mai mare atenţie, să nu se facă nimic în grabă, fără o temeinică analiză a tuturor implicaţiilor economice şi sociale ale acestui act. Desigur însă, unde există dorinţa expresă a unor cooperative de a se uni şi unde aceasta poate da rezultate bune, organele judeţene vor analiza şi aproba, de la caz la caz, propunerile corespunzătoare.

Prin constituirea consiliilor intercooperatiste se va ajunge la ridicarea în următorii 2—3 ani a cooperativelor slabe la nivelul celor dezvoltate, la apropierea veniturilor obţinute de diferite unităţi. Aceasta va contribui şi la crearea unor condiţii mai favorabile pentru unificare. Dacă

se unifică astăzi unităţi slabe cu altele puternice, vrînd-nevrînd veniturile acestora din urmă se reduc şi aceasta poate genera nemulţumiri, crea greutăţi în desfăşurarea activităţii cooperativelor. De aceea, consider că lucrul cel mai important este acum să sprijinim întărirea unităţilor mai puţin dezvoltate, acţiune la care consiliile intercooperatiste pot şi trebuie să-şi aducă o însemnată contribuţie.

DEZVOLTAREA COOPERĂRII ÎNTRE ÎNTREPRINDERILE AGRICOLE DE STAT ŞI COOPERATIVELE AGRICOLE DE PRODUCŢIE

În perioada următoare este necesar să se realizeze pe o scară mai largă cooperarea între unităţile agricole de stat şi cele cooperatiste. Primele forme de astfel de cooperări au început să se organizeze încă de acum un an. În prezent, 485 de cooperative agricole de producţie cooperează cu 69 de întreprinderi agricole de stat, îndeosebi în creşterea şi îngrăşarea porcilor, taurinelor, păsărilor, ovinelor, în producerea şi valorificarea legumelor, fructelor. Rezultatele obţinute pînă acum îndreptăţesc pe deplin extinderea acestor cooperări, în cadrul cărora se poate acorda cooperativelor agricole un sprijin mai substanţial în organizarea şi desfăşurarea producţiei, o mai bună asistenţă de specialitate. În mod deosebit, asemenea cooperări vor trebui să se realizeze în zonele unde cooperativele au suprafeţe mici, unde lipsesc braţe de muncă, atît în domeniul culturii cerealiere, cît mai ales în zootehnie.

Cooperarea între întreprinderile agricole de stat şi cooperative va trebui să se realizeze prin înţelegeri directe între conducerile acestor unităţi. Ca urmare, vor fi create consilii de cooperare, care să cuprindă reprezentanţi ai tuturor unităţilor participante. Desigur, atît întreprinde-

rile agricole de stat, cît și cooperativele agricole își vor păstra deplina autonomie, veniturile lor fiind legate de contribuția adusă de fiecare la activitatea comună. În linii generale, cooperarea dintre întreprinderile agricole de stat și cooperative se va organiza pe aceleași principii care stau la baza cooperării dintre unitățile cooperatiste, principii pe care le-am arătat.

ÎMBUNĂTĂȚIREA ORGANIZĂRII MUNCII ȘI A PRODUCȚIEI ÎN COOPERATIVELE AGRICOLE, INTRODUCEREA UNUI NOU SISTEM DE PLATĂ

În continuare aș dori să mă refer la necesitatea introducerii unui nou sistem de organizare a muncii și a producției în cooperativele agricole, precum și a unei noi forme de plată a muncii în aceste unități. În vederea creșterii răspunderii pentru realizarea în bune condiții a muncilor agricole și obținerii unor producții ridicate, este necesar să se treacă la organizarea de echipe sau brigăzi specializate, care să execute toate lucrările agricole dintr-o fermă. Brigăzile și echipele specializate se vor constitui ca formații de muncă permanente și omogene, din cooperatori și mecanizatori, care vor răspunde de întreaga activitate de la începutul lucrărilor și pînă la strîngerea și depozitarea recoltei. Această formă de organizare se poate folosi în primul rînd la cereale și plante tehnice, unde există un grad mai ridicat de mecanizare, dar și în celelalte sectoare, cum sînt legumicultura, pomicultura, viticultura și zootehnia. La grîu, de exemplu, brigada sau echipa, dotată cu tractoare și mașini corespunzătoare, va trebui să execute lucrările din fermă, începînd cu arătura, pregătirea terenului și semințelor, însămînțarea, îngrijirea culturilor și pînă la recoltarea și depozitarea producției, adică toate operațiile agricole necesare. Va trebui să aplicăm în această privință experiența întreprinderilor agricole de stat și chiar să adoptăm măsuri mai bune, deoarece nici aici nu s-a ajuns ca peste tot echipele specializate din ferme să execute de la început pînă la sfîrșit toate lucrările.

Prin introducerea noii forme de organizare a muncii în cooperative se creează posibilitatea de a se renunța la sistemul de remunerare pe baza zilei-muncă, sistem depășit, care nu leagă venitul cooperatorilor direct de efortul depus, de producția obținută. În condițiile actuale, atît cei care lucrează din plin toată ziua, cît și cei care muncesc mai puțin sînt remunerați pe baza unui venit la zi-muncă sau la normă convențională, care se egalizează pe ansamblul cooperativei.

În condițiile aplicării noii forme de organizare a muncii, este necesară introducerea acordului global, calculat pe bază de norme, similar celui folosit în construcții și în alte ramuri ale economiei. Prin aceasta, echipa sau brigada, fiecare lucrător vor fi retribuiți în raport direct cu eforturile făcute, cu rezultatele dobîndite în producție, ceea ce va spori răspunderea și interesul pentru executarea corespunzătoare a tuturor lucrărilor în vederea obținerii de producții cît mai mari.

Aplicarea acordului global urmează să se facă calculîndu-se valoarea manoperei la fiecare produs pe tonă sau hectolitru. De exemplu, dacă într-o cooperativă se stabilește valoarea manoperei la tona de grîu de 200 de lei și se obțin două tone și jumătate la hectar, valoarea retribuirii muncii va fi de 500 de lei la fiecare hectar cultivat. În cazul cînd se produc 5 tone la hectar, echipa va obține 1 000 de lei pentru fiecare hectar cultivat. Deci este nelimitată posibilitatea de cîștig a echipei dacă depune efor-

turile necesare, o muncă de calitate, obținînd producții ridicate. În același timp însă, dacă ea nu execută bine lucrările agricole și realizează o producție mai mică decît cea planificată, echipa va primi în mod corespunzător mai puțin. Acest mod de remunerare este valabil pentru toate sectoarele de activitate din cooperative.

În cadrul brigăzii, al echipei, remunerația obținută se va împărți între membrii acestora, corespunzător cu munca pe care a depus-o fiecare, cu răspunderea îndeplinită. În felul acesta, cu siguranță că lucrătorii din echipa sau brigada respectivă vor avea grijă să însămînțeze la timp întreaga cantitate de sămînță necesară, bine selecționată și tratată. Ea însăși se va ocupa de procurarea și folosirea îngrășămintelor, de combaterea dăunătorilor și buruienilor, va pregăti combinele și le va folosi cu atenție la strînsul recoltei, astfel încît să nu se mai piardă din producție, așa cum se întîmplă în prezent în multe cooperative.

Sistemul de plată în acord presupune organizarea rațională a echipelor și brigăzilor de muncă, folosirea unor norme fundamentate, participarea permanentă la lucru a membrilor echipelor. Aceasta va duce la o mai bună selecție în brigadă și echipă, înșiși membrii acestora fiind interesați să mențină în cadrul lor numai pe acei cooperatori care muncesc efectiv, care își îndeplinesc în bune condiții sarcinile stabilite.

Trecerea la profilarea cooperativelor agricole de producție, organizarea muncii în aceste unități pe ferme, brigăzi și echipe specializate, aplicarea formei de retribuire în acord global vor face necesară evaluarea în bani, la prețuri de stat, a muncii depuse. În aceste condiții, plata se va putea face fie numai în bani, fie în bani și natură, corespunzător hotărîrii adunării generale a cooperativei. Plata numai în bani, care va trebui să se extindă treptat,

se va putea face la toate culturile sau numai la unele culturi, precum și în fermele specializate.

În cooperativele sau la fermele specializate, unde se va introduce plata numai în bani, se va asigura fiecărui membru cooperator posibilitatea de a cumpăra, la preț de stat, o anumită cantitate de cereale pentru nevoile de consum. Cantitatea minimă pe o persoană va fi 120—150 kg grîu și circa 150 kg porumb și va fi asigurată fiecărui cooperator care lucrează, precum și pentru fiecare din copiii sub 16 ani și persoanele inapte de muncă pe care le întreține. Această cantitate corespunde, de altfel, nivelului mediu al consumului de cereale pe locuitor, realizat în prezent în țara noastră.

Echipele sau brigăzile care lucrează direct în fermele cerealiere pot primi suplimentar, dacă doresc, 20—30% din producția realizată peste plan, contra cost, la prețul de stat. De asemenea, cooperatorii care lucrează la cultura cartofilor și a legumelor, în viticultură și pomicultură pot cumpăra suplimentar, dacă doresc, produse în aceeași proporție din depășirea de plan.

Cooperativele cerealiere care au contract cu statul, după ce livrează la fondul central toate cantitățile prevăzute și fac toate reținerile de produse necesare activității cooperativei, pot vinde suplimentar anumite cantități de cereale, la preț de stat, cooperatorilor.

În ce privește cooperativele specializate în producția de cartofi, legume, în general în alte culturi decît cele cerealiere, va trebui să se asigure și membrilor acestora contra cost, la preț de stat, minimul de cereale arătat. Se impune de aceea ca la stabilirea fondului de cereale al statului să se aibă în vedere și acoperirea nevoilor acestor cooperative.

Introducerea noului sistem de organizare și retribuire a muncii se va face în cadrul unei perioade de cîțiva ani,

pe măsura creării condiţiilor necesare ; în această perioadă, acolo unde se justifică şi cooperativele doresc aceasta, vor putea fi practicate în continuare şi formele actuale de plată a muncii.

ASIGURAREA UNUI VENIT LUNAR MINIM GARANTAT MEMBRILOR COOPERATIVELOR AGRICOLE DE PRODUCŢIE

În scopul asigurării unor venituri permanente şi sigure membrilor cooperatori — ceea ce va contribui la stabilizarea şi participarea lor continuă la muncă — se va introduce venitul minim garantat. În condiţiile de astăzi, acest minim se stabileşte la valoarea de 300 de lei lunar pentru fiecare membru cooperator care efectuează permanent :

— bărbaţi — 20 de zile lunar muncă în cooperativă ;
— femei — 15 zile lunar muncă în cooperativă.

Aceasta incumbă obligaţia realizării în perioada respectivă a sarcinilor de producţie în conformitate cu normele de lucru stabilite.

Şefilor de brigadă sau de fermă şi preşedinţilor, cu excepţia inginerilor salarizaţi de stat, li se va asigura de către cooperative un venit minim lunar de :

— 450 de lei pentru şefii de brigadă şi de fermă ;
— 600 de lei pentru preşedinţi.

Avînd în vedere răspunderea deosebită a brigadierilor şi şefilor de fermă, a preşedinţilor faţă de stat pentru buna organizare a muncii, executarea la nivel corespunzător a lucrărilor, îndeplinirea normativelor şi indicaţiilor organelor agricole, aplicarea măsurilor agrozootehnice în vederea creşterii producţiei vegetale şi animale, cît şi pentru realizarea obligaţiilor la fondul central, li se va acorda o indemnizaţie lunară din partea statului, care va fi de :

— 200—250 de lei pentru brigadierii şi şefii de fermă care nu sînt salariaţi ;
— 400—500 de lei pentru preşedinţi.

Venitul minim garantat se va acorda lunar, urmînd ca trimestrial sau anual — după cum se realizează producţia şi veniturile în cooperativă — să se stabilească retribuţia totală ce se cuvine fiecărui cooperator în perioada respectivă, corespunzător cu munca şi rezultatele obţinute în producţie. Pentru a se crea posibilitatea ca toţi cooperatorii care îndeplinesc condiţiile menţionate să încaseze lunar venitul minim garantat, acolo unde cooperativa nu dispune de sumele necesare, acestea vor fi asigurate din credite de la stat.

Cooperativele agricole de producţie care realizează venituri mai mari vor putea acorda membrilor cooperatori venituri lunare mai mari, corespunzător cu posibilităţile pe care le au.

Cooperatorii care lucrează numai în perioadele de vîrf ale muncilor agricole vor fi retribuiţi corespunzător hotărîrii adunării generale a fiecărei cooperative.

O dată cu introducerea noului sistem de organizare şi plată a muncii în cooperativele agricole va trebui să se ia măsuri hotărîte pentru a se introduce mai multă ordine şi disciplină în toate unităţile, creîndu-se un regim de muncă adecvat cerinţelor producţiei agricole, executării la timp şi în bune condiţii a tuturor lucrărilor. Legat de aceasta, trebuie să se reglementeze mai bine şi problema concediilor inginerilor şi altor specialişti agricoli, care trebuie să se acorde, de regulă, nu în perioadele de vîrf ale lucrărilor, pentru a le da posibilitatea să fie prezenţi în unitate în momentele hotărîtoare, să conducă nemijlocit desfăşurarea procesului de producţie agricolă.

În ce priveşte propunerile făcute de mai mulţi preşedinţi şi membri ai cooperativelor agricole ca în acor-

darea lotului de teren în folosință personală să se introducă mai multă ordine, considerăm că ele sînt justificate și trebuie luate în considerare. Într-adevăr, este necesar ca în viitor lotul în folosință să nu se atribuie decît acelor membri cooperatori care participă efectiv la munca în cooperativă. Cum bine au subliniat unii președinți și membri cooperatori, cei care nu mai lucrează în cooperativă să nu mai beneficieze de lot în folosință. Atribuirea lotului și mărimea acestuia pentru fiecare cooperator care are acest drept se vor stabili de adunarea generală a cooperativei.

În vederea folosirii mai raționale a forței de muncă din cooperative și pentru a se asigura de lucru în tot timpul anului unui număr cît mai mare de cooperatori, este necesar să se dezvolte activități de producție cu caracter permanent, cum sînt fermele zootehnice, secțiile de prelucrare a produselor și altele. Totodată, trebuie create și dezvoltate diferite activități industriale, valorificîndu-se resursele locale de produse și materii prime. În acest sens, este necesar să se dezvolte producția materialelor de construcție, astfel încît nu numai să fie satisfăcute cererile de var, cărămidă și chiar țiglă ale cooperativelor și comunelor respective, dar să se și poată vinde asemenea materiale.

În același timp, se poate organiza producția de țesături, împletituri, covoare, tricotaje, articole de ceramică, artizanat etc. Pentru a se realiza toate acestea, ca și alte activități ce se pot dezvolta la sate de către fiecare cooperativă sau prin cooperare cu alte unități, nu trebuie să se aștepte nici un fel de aprobare, ci să se manifeste mai mult spirit gospodăresc și inițiativă din partea cooperativelor agricole, a organelor locale.

Forțele de muncă disponibile în cooperative trebuie folosite și în alte domenii de activitate. Cooperativa poate organiza echipe pentru construcții, pentru lucrări în domeniul forestier, pentru drumuri. Întreprinderile de construcții, de drumuri și forestiere vor încheia contracte cu cooperativele pentru angajarea unor lucrări.

Echipele sau brigăzile de mecanizatori, după ce au efectuat toate lucrările necesare în perioadele respective corespunzător sarcinilor stabilite de consiliile de cooperare intercooperatistă sau de consiliile de conducere ale cooperativelor și, bineînțeles, după ce au făcut întreținerea și reparațiile necesare la tractoarele și mașinile cu care lucrează, au obligația să participe la toate activitățile hotărîte de consiliul de conducere al cooperativei.

Cooperatorilor care lucrează în tot cursul anului și cărora nu li se pot în mod obiectiv asigura iarna condiții de lucru pentru întrunirea numărului de zile necesare realizării venitului minim garantat, li se va putea acorda totuși acest minim timp de două luni în timpul iernii, cu condiția ca și în această perioadă să participe la lucru atunci și acolo unde cooperativa are nevoie de ei.

De asemenea, cu aprobarea Băncii Agricole, în unele cooperative în care, cu toate măsurile luate, nu se pot asigura membrilor cooperatori condiții să lucreze lunar 20 de zile bărbații și 15 zile femeile, în primul an de aplicare a noului sistem de organizare și retribuire a muncii, numărul zilelor de lucru obligatorii pentru încasarea venitului minim garantat se va putea reduce, în mod excepțional, la 15 și, respectiv, 10 zile, cu condiția participării la executarea tuturor lucrărilor necesare în cooperativă.

După cum este cunoscut, în cooperativele agricole, toate lucrările în cîmp, în zootehnie și în celelalte sectoare de activitate se realizează, de regulă, de membrii cooperatori și de mecanizatori. Pot fi însă și unele cazuri cînd, pentru anumite operații de strictă specialitate, precum și pentru executarea lucrărilor în perioada de vîrf, cooperativele să ducă lipsă de forță de muncă. În aceste cazuri se pot an-

gaja, contra plată, persoane din afara cooperativei. Asemenea angajări se pot face numai dacă membrii cooperatori participă la lucru, dar nu pot acoperi întregul volum de lucrări din perioada respectivă.

CU PRIVIRE LA PENSIILE ȚĂRANILOR COOPERATORI

Doresc, în continuare, să mă refer în cîteva cuvinte la o altă problemă importantă care a preocupat și preocupă conducerea partidului și statului nostru. Este vorba de problema pensiilor țăranilor cooperatori. După cum se știe, în decursul actualului cincinal noi am introdus pensiile, iar în urmă cu un an s-a luat hotărîrea ca ele să fie mărite. S-au asigurat astfel anumite venituri bănești cooperatorilor care din cauza bătrîneții nu mai pot munci. În același timp, ei primesc din partea cooperativelor unele cantități de produse, bani, precum și alte forme de ajutor.

Ținînd seama de măsurile ce se iau pentru asigurarea de la 1 ianuarie 1971 a venitului minim garantat în toate cooperativele, începînd cu aceeași dată pensiile țăranilor cooperatori vor fi majorate astfel :

Numărul anilor efectiv lucrați în cooperative	Pensia actuală	Pensia majorată	
		Pensionari bărbați 65—69 ani și femei 60—64 ani	Pensionari bărbați peste 70 ani și femei peste 65 ani
Fără vechime	60	100	150
1— 4 ani	70	110	160
5— 9 ani	120	150	180
10—14 ani	150	180	210
15 ani și peste	180	200	250

Pensiile copiilor orfani de ambii părinți se majorează de la 100 la 150 de lei lunar. Cuantumul pensiilor de invaliditate se va stabili în raport cu majorarea pensiei de bătrînețe.

Totodată, pentru a se asigura ca toți cooperatorii pensionari să încaseze lună de lună pensia ce li se cuvine, cooperativelor care din motive obiective nu pot plăti contribuția corespunzătoare la Casa de pensii li se vor acorda credite din fondurile statului.

PERFECȚIONAREA ACTIVITĂȚII ORGANELOR AGRICOLE CENTRALE ȘI JUDEȚENE ȘI ÎMBUNĂTĂȚIREA PLANIFICĂRII PRODUCȚIEI ÎN COOPERATIVELE AGRICOLE

În vederea perfecționării activității de conducere a agriculturii, atît la nivel central, cît și în județe, va trebui să se aducă o serie de îmbunătățiri organizării și funcționării Ministerului Agriculturii și Silviculturii, Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție, precum și organelor agricole teritoriale.

1. În primul rînd, se impune să se lichideze paralelismele existente în activitatea de conducere și îndrumare tehnică a agriculturii. În acest scop, se vor crea organisme unice care să rezolve integral, competent și operativ toate problemele ce se ridică, de sus și pînă jos, într-un anumit sector de producție agricolă. Actualele direcții generale și unele direcții din Ministerul Agriculturii și Silviculturii vor fi transformate în organisme economice de lucru specializate pe sectoare, cum sînt : cereale, plante tehnice, legume, cartofi, fructe, struguri, creșterea păsărilor, creșterea și îngrășarea taurinelor, porcinelor etc. Aceste organisme vor răspunde de toate problemele sectorului respectiv : asigurarea semințelor, a animalelor de prăsilă și furajelor, stabilirea tehnologiilor de producție, inclusiv obținerea și valorificarea producției. Răspunderea unică pe fiecare sector de producție va determina, fără îndoială, o

mai bună concentrare a forţelor, va permite soluţionarea complexă şi mai rapidă a problemelor activităţii din domeniul respectiv.

2. Se va reduce aparatul administrativ, îndreptîndu-se spre producţie un număr mai mare de cadre specializate care să lucreze efectiv în cooperativele agricole şi în fermele specializate ale acestora, să conducă direct procesul de producţie agricolă în vederea creşterii producţiei şi a eficienţei economice.

Totodată, este necesară îmbunătăţirea stilului de muncă al organelor agricole, care trebuie să pună accent pe activitatea vie, concretă, pe teren, pentru asigurarea şi îndrumarea cadrelor din unităţi, pentru soluţionarea operativă şi în modul cel mai corespunzător a tuturor problemelor de care depinde creşterea producţiei agricole. Trebuie să se lichideze practica, din păcate destul de răspîndită în prezent, ca oricine merge în unităţile agricole să dea indicaţii. Este necesar ca munca de îndrumare şi control, atît la organele centrale, cît şi la cele locale, să fie încredinţată unor cadre competente, cu spirit de răspundere, singurele autorizate să controleze unităţile agricole. Se impune, totodată, obligaţia înscrierii într-un registru special a indicaţiilor date de aceste persoane unităţilor productive, pentru a se putea urmări eficienţa acestor îndrumări şi ridica simţul de răspundere al celor ce le dau. O astfel de măsură este, de asemenea, necesară pentru a se putea urmări felul cum se îndeplinesc în unităţi indicaţiile şi recomandările făcute de organele de îndrumare şi control.

3. Concomitent, este necesar să crească rolul organelor judeţene şi al cooperativelor agricole în planificarea producţiei, corespunzător condiţiilor concrete date, resurselor şi posibilităţilor de care dispun. Începînd cu anul următor, în agricultura cooperatistă se vor planifica de la centru

un număr restrîns de indicatori. Astfel, central se vor planifica numai:

— necesităţile fondului de stat la produsele de bază;
— suprafaţa arabilă;
— efectivele-matcă pentru toate categoriile de animale.

Trebuie să menţionăm că, pentru toate cooperativele care, pe baza sarcinilor de plan repartizate central, au încheiat contracte pentru livrarea produselor la fondul de stat, realizarea acestora este obligatorie şi, în acest scop, ele trebuie să ia toate măsurile ce se impun.

Pentru culturile necuprinse în planul central şi a căror amplasare este hotărîtă de consiliul intercooperatist, cooperativele agricole vor încheia cu unităţile şi întreprinderile specializate contracte ferme, ale căror prevederi sînt obligatorii pentru ambele părţi. Este necesar ca fiecare cooperativă să fie sprijinită să-şi întocmească planuri proprii de producţie cît mai corespunzătoare, care să orienteze activitatea spre realizarea acelor produse pentru care au condiţiile cele mai favorabile şi care asigură o eficienţă economică ridicată. În acest fel, cooperativele vor putea asigura creşterea avutului obştesc, satisfacerea nevoilor lor şi ale cooperatorilor, sporirea producţiei-marfă necesară aprovizionării populaţiei şi economiei.

4. Este necesară sporirea atribuţiilor şi răspunderii organelor locale în realizarea programului de irigaţii şi îmbunătăţiri funciare. În acest scop se vor constitui organisme judeţene sau interjudeţene în raport cu volumul lucrărilor ce se efectuează, care vor dispune de compartimente de proiectare, de utilajele necesare, răspunzînd în mod direct de executarea lucrărilor. În cazul organismelor interjudeţene este necesar să se asigure o strînsă colaborare între comitetele de partid din judeţele respective, examinarea şi stabilirea în comun a măsurilor ce se im-

pun pentru îndeplinirea programului de irigații și îmbunătățiri funciare în fiecare județ.

Fără îndoială, volumul lucrărilor care trebuie realizat în acest domeniu este foarte mare. S-au luat și se vor lua în continuare măsuri pentru mecanizarea lor, dar să nu așteptăm să se lucreze numai cu mașinile, ci să asigurăm o mobilizare generală a tuturor forțelor din județ în acest scop. La efectuarea lor va trebui antrenat în mai mare măsură tineretul din județul respectiv și numai în cazul unor lucrări deosebite să se organizeze șantiere naționale.

5. Ținînd seama că asigurarea și folosirea pe scară largă a semințelor de soi, de înaltă productivitate, este hotărîtoare pentru creșterea producției la toate culturile, pentru progresul agriculturii în general, este necesar ca în acest sector de activitate să se ia rapid cele mai hotărîte măsuri. Ministerul Agriculturii și Silviculturii și Academia de Științe Agricole trebuie să stabilească norme precise pentru înnoirea periodică a semințelor, obligatorii pentru întreaga agricultură, să asigure baza necesară de producere a semințelor în strînsă cooperare cu întreprinderile agricole de stat și cooperativele agricole.

În ce privește introducerea în producție a noilor soiuri de semințe, ca și a unor noi rase de animale, este necesar să se prevadă că aceasta se va face numai în condițiile cînd se asigură un spor efectiv de producție de cel puțin 10—15% și dacă produsul respectiv întrunește calități nutritive superioare. În acest sens, se impune a fi revăzut și programul cercetării științifice, concentrînd toată atenția Academiei de Științe Agricole în direcția soluționării problemei semințelor de calitate și a raselor de animale de mare productivitate. Va trebui de asemenea să se introducă răspunderea unică a organismelor de specialitate din minister, care, împreună cu institutele respective, se vor ocupa atît de problemele cercetării, cît și de producerea,

înmulțirea și repartizarea pe teritoriu a semințelor și animalelor de rasă. Este de asemenea necesar să se extindă cooperarea cu institutele de cercetare din țările socialiste și din alte țări, să se aplice pe scară largă tot ceea ce este valoros în știința și practica agricolă mondială.

6. Aș dori, în continuare, să spun cîteva cuvinte în legătură cu legumicultura. Deși de mulți ani s-au făcut o serie de planuri în scopul asigurării necesarului de legume și zarzavaturi, totuși se manifestă încă neajunsuri în acest domeniu. Nu vom examina acum cauzele acestei situații, pentru că despre ele s-a mai discutat. Este necesar însă să luăm măsuri mai hotărîte pentru a pune capăt deficiențelor existente, pentru a îmbunătăți radical aprovizionarea populației. Înainte de toate se impune ca fiecare județ să-și organizeze baza proprie de aprovizionare cu legume și zarzavaturi ; acolo unde nu sînt condiții prielnice de producție, trebuie să se stabilească cooperări între județe. În vederea reglementării corespunzătoare a acestei probleme este necesar ca periodic primii secretari ai comitetelor de partid din județele care vor coopera în producția de legume să se întîlnească și să stabilească împreună, de comun acord, cele mai eficiente măsuri de asigurare a producției cerute de consumul populației. În vederea acoperirii necesităților capitalei, va trebui ca în județele Ilfov, Teleorman, Ialomița și Dîmbovița să se asigure o suprafață irigată de circa 10 000 ha cu legume, din care 500 ha de sere și 1 000 ha de culturi protejate. Pe aceste suprafețe producția se va organiza în ferme specializate, cărora este necesar să li se asigure sămînță de calitate, tractoare, mașini și baza corespunzătoare pentru producerea de răsaduri. Toate aceste acțiuni trebuie să se organizeze pe baza unui program special care să fie îndeplinit integral pînă în anul 1972.

Desigur, așa cum am arătat, va trebui să existe un organism central în domeniul legumelor care să aibă răspunderea întregului program de dezvoltare a legumiculturii, să organizeze ferme model, să asigure sămînța necesară. În vederea asigurării cantităților de legume necesare pentru export, întreprinderile agricole de stat și cooperativele de producție vor organiza complexe și ferme specializate. Totodată, cooperativele vor organiza, în cooperare cu fabricile de conserve de legume aparținînd Ministerului Industriei Alimentare, ferme specializate de producție legumicolă. În legătură cu legumicultura, aș dori să mai subliniez faptul că pentru sporirea cantităților de legume timpurii va trebui extins și îmbunătățit sistemul de culturi protejate. Pentru a sprijini dezvoltarea și creșterea eficienței acestui sistem de producere a legumelor, prețul foliei de polietilenă se va reduce cu peste 31%.

7. Un alt domeniu în care trebuie luate măsuri menite să asigure o mai bună aprovizionare a populației îl constituie creșterea animalelor. În acest scop va trebui completat și îmbunătățit programul național de dezvoltare a zootehniei și de sporire a producției animaliere. În mod deosebit se impun măsuri care să ducă la o creștere rapidă a producției de carne de pasăre și de porc pentru a se crea în acest fel posibilitatea ca județele să-și asigure aceste sortimente de carne din resurse locale sau prin cooperare cu județele vecine ; în următorii 3—4 ani, producția de carne de pasăre va trebui să ajungă la circa 200 000 de tone, astfel ca acest produs să reprezinte circa 30% din consumul de carne al populației orășenești. De asemenea, este necesar să se organizeze îndeplinirea programului privind crearea fermelor specializate în creșterea și îngrășarea porcilor, precum și a bovinelor. O dată cu creșterea producției de carne este necesar să se ia măsuri pentru dezvoltarea spațiilor frigorifice.

Este necesară îmbunătățirea continuă a muncii organelor de partid și consiliilor populare județene, care au răspunderea directă pentru satisfacerea nevoilor de consum alimentar al oamenilor muncii. Ele au datoria de a lua toate măsurile pentru aprovizionarea în bune condiții a populației cu carne, legume și fructe, pentru atragerea mai largă a unităților cooperatiste și gospodăriilor țărănești la acoperirea nevoilor pieței, pentru organizarea unor legături stabile de cooperare cu alte județe atunci cînd baza proprie de aprovizionare este insuficientă.

Tovarăși,

Am prezentat mai sus cîteva din măsurile pe care conducerea partidului și statului nostru le-a preconizat pentru a se asigura dezvoltarea mai rapidă a agriculturii în vederea îndeplinirii în bune condiții a programului stabilit de Congresul al X-lea al P.C.R. în această ramură de bază a economiei naționale. Aceste măsuri urmează să fie introduse în practică în mod diferențiat, ținîndu-se seama de condițiile specifice locale din fiecare județ și cooperativă, adoptîndu-se formele cele mai eficiente de lucru.

Comitetele județene de partid trebuie să treacă de îndată la concretizarea măsurilor expuse, și în primul rînd a celor privind organizarea consiliilor intercooperatiste, reorganizarea întreprinderilor de mecanizare, îmbunătățirea formelor de organizare și retribuire a muncii în cooperativele agricole de producție.

Este o îndatorire de mare importanță a comitetelor comunale de partid de a acționa operativ, concret pentru aplicarea tuturor măsurilor la care m-am referit, pentru mobilizarea organizațiilor de partid din comune și din unitățile agricole la lupta pentru înlăturarea neajunsurilor care mai persistă în agricultură, pentru creșterea producției vegetale și animale și întărirea economică a coopera-

tivelor agricole. Comitetele comunale au datoria de a intensifica controlul de partid asupra activității cadrelor de conducere din cooperativele agricole și întreprinderile de mecanizare, de a milita pentru instaurarea unei discipline riguroase în muncă, astfel ca toți cooperatorii și mecanizatorii să-și îndeplinească în cele mai bune condiții sarcinile de producție ce le revin.

O importantă sarcină a comitetelor comunale și organizațiilor de partid din cooperative este de a veghea la dezvoltarea democrației cooperatiste, la ridicarea spiritului de răspundere al activității consiliilor de conducere, la creșterea rolului și autorității adunării generale în întreaga activitate de producție, economică și organizatorică a cooperativei.

Organele locale de partid trebuie să asigure ca consiliile intercooperatiste ce se vor crea să prezinte dări de seamă asupra activității lor, cel puțin o dată pe an, în adunări la care să participe consiliile de conducere și alți delegați ai cooperativelor care cooperează. Hotărîrile luate de consiliile intercooperatiste privind zonarea culturilor și specializarea cooperativelor și fermelor trebuie să fie discutate în aceste adunări și supuse aprobării adunării generale a fiecărei cooperative agricole interesate.

Activitatea consiliilor intercooperatiste se va desfășura sub conducerea și controlul comitetelor comunale de partid acolo unde aceste consilii sînt organizate în cadrul unei singure comune. Secretarii comitetelor comunale de partid vor trebui să participe nemijlocit la întreaga activitate a consiliilor de cooperare și specializare intercooperatiste. În cazul consiliilor pe mai multe comune, este necesar ca secretarii comitetelor comunale de partid respective să se intîlnească periodic și, sub îndrumarea unui activist al comitetului județean de partid, să analizeze activitatea con-

siliilor, asigurînd înfăptuirea corespunzătoare a sarcinilor ce le revin.

Pentru înfăptuirea măsurilor arătate de îmbunătățire a organizării, conducerii și planificării agriculturii, este necesar ca toate comitetele județene de partid să acorde o mai mare atenție conducerii și îndrumării concrete a organelor agricole de stat și cooperatiste, să controleze permanent și cu exigență sporită munca acestora, asigurînd folosirea cît mai rațională și eficientă a tuturor forțelor de care dispun aceste organisme. Ele trebuie să orienteze activitatea tuturor organismelor agricole spre rezolvarea concretă, operativă, cu un înalt spirit de răspundere a problemelor legate de creșterea producției agricole, de dezvoltarea și consolidarea economică a cooperativelor agricole.

Îmi exprim convingerea că aceste măsuri vor fi primite cu satisfacție și interes de membrii cooperativelor agricole, de toți oamenii muncii, că harnica noastră țărănime cooperatistă, specialiștii, mecanizatorii, toți cei ce muncesc la sate, activiștii de partid și de stat nu vor precupeți nici un efort pentru traducerea lor în viață.

Toate aceste măsuri arată încă o dată grija partidului și statului nostru pentru viața și munca țărănimii, pentru asigurarea unui progres mai rapid al agriculturii — această ramură de mare importanță a economiei noastre — pentru satisfacerea nevoilor de consum ale întregului popor.

Înfăptuirea acestor măsuri va duce, fără îndoială, la creșterea nivelului de trai al țărănimii, la dezvoltarea multilaterală, economică, socială și culturală a satelor, la ridicarea generală a acestora, la apropierea treptată a condițiilor de viață de cele de la orașe. Se va întări astfel și mai puternic alianța dintre clasa muncitoare și țărănime, forța de granit a orînduirii socialiste, se va cimenta coeziunea societății noastre noi, națiunea noastră socialistă va păși și mai ferm pe drumul progresului și prosperității.

EXPUNERE
LA ȘEDINȚA COMITETULUI EXECUTIV AL COMITETULUI CENTRAL AL P.C.R. ȘI A GUVERNULUI

— 25 noiembrie 1970 —

Stimați tovarăși,

Comitetul Executiv și guvernul au dezbătut principalele prevederi ale proiectului de plan cincinal privind dezvoltarea economiei naționale în perioada 1971—1975 și au stabilit măsurile necesare pentru realizarea acestor prevederi, pentru transpunerea în viață a programului partidului nostru stabilit de cel de-al X-lea Congres al P.C.R. Totodată a fost analizat proiectul planului și al bugetului de stat pe anul 1971, indicîndu-se căile pentru înfăptuirea lor în bune condiții.

Doresc să subliniez că proiectul planului cincinal prevede o dezvoltare susținută a economiei noastre naționale, cuprinzînd la indicatorii de bază sarcini sporite față de obiectivele Congresului al X-lea al partidului. Aceasta a fost posibil datorită, în primul rînd, faptului că în țara noastră s-a creat o puternică bază a industriei socialiste, factor fundamental al consolidării și progresului continuu al întregii economii.

Prevederile proiectului de plan pe perioada 1971—1975 se bazează pe succesele dobîndite de poporul român în opera de dezvoltare a economiei, științei și culturii, pe realizările obținute în actualul plan cincinal.

ACTUALUL CINCINAL SE ÎNCHEIE CU SUCCES

Deși a mai rămas o lună pînă la încheierea actualului cincinal, de pe acum un mare număr de întreprinderi, ramuri întregi de producție, o serie de județe și-au îndeplinit și depășit sarcinile de plan. Nu voi face un bilanț cuprinzător al realizărilor din perioada 1966—1970, deoarece vom avea prilejul de a reveni asupra lui la începutul anului viitor. Totuși, trebuie arătat că, în ansamblul său, actualul cincinal se încheie cu succese importante, care demonstrează în mod concludent justețea liniei generale a politicii partidului îndreptate spre dezvoltarea rapidă a forțelor de producție, perfecționarea vieții economice și sociale, creșterea continuă a nivelului de trai al întregului popor, înflorirea multilaterală a României socialiste.

Potrivit datelor preliminare, producția industrială a crescut în acești ani într-un ritm mediu anual de 11,7%, superior ritmului de 10,6%—11,6% prevăzut în planul cincinal, ceea ce exprimă vigoarea și dinamismul economiei românești. A crescut rolul industriei în economie, sporind participarea ei la crearea venitului național de la 49% în 1965 la circa 60% în 1970.

S-au obținut importante realizări și în agricultură. Ca rezultat al eforturilor făcute de stat pentru modernizarea bazei tehnice-materiale a acestei ramuri, al folosirii mai eficiente a pămîntului și al organizării producției și a muncii în condiții mai bune, agricultura — în pofida condiți-

lor climatice nefavorabile din ultimii ani, îndeosebi a inundațiilor din acest an — a înregistrat o creștere de 24% a producției globale față de cincinalul precedent, asigurînd nevoile de consum și celelalte cerințe ale economiei.

Însemnate progrese au fost obținute în anii acestui cincinal și în alte ramuri ale economiei naționale : construcții, transporturi, comerț interior și exterior, în domeniul prestărilor de servicii, precum și în activitatea de cercetare științifică.

Pe baza politicii consecvente a partidului nostru de întărire a potențialului economic al țării, s-a efectuat un volum de investiții de peste 288 miliarde de lei, cu peste 8 miliarde de lei mai mult decît prevederile inițiale. În ultimii cinci ani au fost construite și date în exploatare circa 1 500 de capacități și obiective industriale, au fost dezvoltate și modernizate un mare număr din cele existente ; s-a îmbunătățit repartizarea forțelor de producție pe teritoriul întregii țări, printr-o amplasare mai judicioasă a noilor obiective construite. Îndeplinirea și depășirea programului de investiții au creat premise favorabile pentru dezvoltarea rapidă, în continuare, a economiei noastre naționale.

Potrivit hotărîrilor Congresului al IX-lea și ale Conferinței Naționale a partidului, s-au inițiat o serie de măsuri pentru perfecționarea organizării, conducerii și planificării economiei, dintre care multe se aplică cu succes. Am în vedere organizarea centralelor și combinatelor, reducerea aparatului administrativ, îmbunătățirea organizării întreprinderilor agricole de stat, creșterea rolului pîrghiilor financiare, dezvoltarea relațiilor directe dintre întreprinderi pe bază de contracte economice, îmbunătățirea reglementărilor privind planificarea și execuția investițiilor. Partidul a situat în toți acești ani în centrul preocupărilor sale în domeniul economic problema eficienței

activității economice, a concentrat atenția ministerelor și întreprinderilor în direcția sporirii productivității muncii, reducerii consumurilor materiale, ridicării calității produselor și creșterii rentabilității.

Rezultatele obținute în sfera producției materiale se reflectă sintetic în sporirea de aproape o dată și jumătate a venitului național, corespunzînd unui ritm mediu anual de 7,7%. Aceasta a permis adoptarea de noi măsuri pentru ridicarea nivelului de trai al celor ce muncesc. S-au majorat salariile tuturor categoriilor de salariați, cu deosebire salariile mici, în cadrul generalizării noului sistem de salarizare, care asigură o retribuție mai stimulativă și echitabilă în raport cu contribuția efectivă a fiecăruia la dezvoltarea societății. Numărul de salariați s-a mărit în actualul cincinal cu circa 800 000 de persoane, ceea ce a avut o înrîurire deosebit de pozitivă asupra bugetului familial. Pe baza acestor măsuri, veniturile din salarii sînt în 1970 cu circa 31 de miliarde de lei mai mari decît în 1965. Au fost sporite pensiile de asigurări sociale cu circa 39% și s-au mărit alocațiile pentru copii. O expresie a puterii de cumpărare crescute, a standardului de viață mai ridicat, atît la orașe, cît și la sate, este volumul desfacerilor de mărfuri cu amănuntul prin comerțul de stat și cooperatist, care a sporit de 1,5 ori în 1970 față de 1965.

Realizări însemnate au fost obținute în construcția de locuințe, fiind date în folosință în acești ani din fondurile statului sau prin credite acordate de stat 323 000 de apartamente ; la acestea se adaugă și cele 5 000 de locuințe construite de stat în cadrul ajutorului pentru sinistrați.

An de an au sporit cheltuielile bugetare pentru învățămînt, știință, cultură și artă, sănătate și alte acțiuni sociale, ajungînd în 1970 la suma de 36 de miliarde de lei, față de 22 de miliarde de lei cît au reprezentat în 1965.

Toate aceste rezultate dovedesc că sensul fundamental și constant al politicii statului nostru, preocuparea primordială a partidului și guvernului este creșterea bunăstării materiale și spirituale a celor ce muncesc de la orașe și sate, ridicarea nivelului de civilizație al întregii societăți.

Paralel cu eforturile pentru creșterea producției, pentru dezvoltarea bazei tehnice-materiale a societății, partidul a desfășurat o amplă activitate în direcția perfecționării continue a raporturilor sociale, a organizării întregii societăți. A fost îmbunătățită organizarea administrativ-teritorială a țării, care a asigurat condiții mai bune pentru conducerea vieții social-economice pe teritoriu, pentru apropierea de mase a organelor centrale și locale. S-a perfecționat întregul sistem de învățămînt. S-a îmbunătățit organizarea activității de cercetare, au fost luate măsuri pentru legarea mai strînsă a științei de nevoile producției. În acești ani, partidul nostru a acționat cu fermitate pentru întărirea legalității și dezvoltarea democrației socialiste, asigurînd un cadru prielnic în vederea participării efective a maselor la conducerea treburilor obștești. Partidul a promovat neabătut principiile echității și eticii socialiste în repartiție, în raporturile dintre membrii societății, în desfășurarea întregii vieți sociale.

Marile înfăptuiri dobîndite în opera de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate sînt rodul activității pline de abnegație a tuturor oamenilor muncii, a întregului nostru popor, fără deosebire de naționalitate — români, maghiari, germani și de alte naționalități — care, manifestînd încredere deplină în politica partidului, dau viață cu hotărîre programului stabilit de partid pentru înflorirea patriei noastre socialiste. Pentru toate aceste realizări consider că merită să adresăm cele mai calde felicitări clasei muncitoare, țărănimii, intelectualității, întregului nostru popor.

Aceste succese demonstrează justețea politicii marxist-leniniste promovate de Partidul Comunist Român, politică ce corespunde întru totul intereselor vitale ale poporului, pornește de la analiza aprofundată a condițiilor și posibilităților țării noastre, asigură mersul hotărît înainte al României pe calea progresului și prosperității.

NOUL PLAN CINCINAL — O ETAPĂ IMPORTANTĂ PE DRUMUL PROGRESULUI ȘI PROSPERITĂȚII ROMÂNIEI SOCIALISTE

Tovarăși,

Proiectul planului cincinal de dezvoltare a economiei naționale în perioada 1971—1975 este în deplină concordanță cu obiectivele stabilite de Congresul al X-lea al partidului. De asemenea, planul pe 1971 asigură un început bun pentru realizarea cincinalului. Față de nivelele stabilite în vară, cînd am examinat proiectul planului cincinal, au fost aduse o serie de corecturi și îmbunătățiri, care, toate, converg în direcția folosirii mai bune a capacităților de producție și a forței de muncă, a îmbunătățirii structurii și calității producției, creșterii eficienței întregii activități economice.

Una din cele mai importante caracteristici ale viitorului cincinal este *asigurarea în continuare a unui înalt ritm de creștere economică*. Aceasta exprimă dinamismul puternic al economiei noastre socialiste, uriașele sale resurse, asigură accelerarea procesului de ridicare la un nivel superior a întregii economii, înscriindu-se în exigențele impuse de revoluția tehnică-științifică contemporană. Viitorul cincinal orientează economia spre o creștere mai rapidă a eficienței în vederea realizării unui spor mai mare

de venit naţional, ceea ce se va reflecta pozitiv în ridicarea nivelului de trai al populaţiei. Iată cum se prezintă unii din indicatorii principali ai planului cincinal în comparaţie cu cei cuprinşi în Directivele Congresului al X-lea al P.C.R. :

(în %)

	Prevederi Directive	Prevederi plan cincinal
	Ritm mediu anual	Ritm mediu anual
Producţia globală industrială	8,5—9,5	10—11
Producţia globală agricolă (calculată pe baza mediei anuale pe perioada de 5 ani)	5,0—5,5	6—7
Productivitatea muncii pe un salariat în industrie	6,5—7,0	6,7—7,5
Reducerea cheltuielilor la 1 000 de lei producţie-marfă în industria de stat în 1975 faţă de 1970	6—7	11—13
Volumul comerţului exterior	7,0—7,7	9,2—10,5
Investiţiile centralizate din fondurile statului (pe perioada de 5 ani), miliarde de lei	420—435	450—470
Venitul naţional	7,7—8,5	10—11
Creşterea numărului de salariaţi în economia naţională (mii persoane)	400—500	700
Fondul de salarii	5,4—6,2	6,5—7,5
Volumul desfacerilor de mărfuri cu amănuntul	5,4—6,2	5,5—6,5
Volumul serviciilor prestate populaţiei	7,0—7,7	8,5—9,5
Salariul real	3,0—3,7	3,5—3,7
Veniturile reale ale ţărănimii provenite din producţia agricolă pe o persoană activă	2,9—3,7	4,0

În lumina sarcinilor stabilite de Congresul al X-lea al partidului cu privire la înfăptuirea unui amplu program de investiţii care să asigure creşterea în ritm susţinut şi perfecţionarea forţelor de producţie, repartizarea lor judicioasă pe întregul teritoriu al ţării, proiectul de plan prevede ca *în viitorii cinci ani să se aloce, pe ansamblu, investiţii însumînd peste 540 de miliarde de lei, adică mai mult decît s-a cheltuit în ultimul deceniu.* Este demn de remarcat că pe seama fondurilor centralizate ale statului se vor efectua investiţii de 450—470 de miliarde de lei.

Aceasta face posibil să se traducă în viaţă hotărîrea Congresului al X-lea al partidului, unanim aprobată de poporul nostru, de a se repartiza pentru acumulare circa 30% din venitul naţional. Fără îndoială, tovarăşi, că este un efort considerabil pentru stat, pentru întregul popor, dar aceasta este singura cale pentru a asigura ridicarea României la nivelul statelor dezvoltate, creşterea forţei sale economice şi ridicarea bunăstării maselor. Fără aceasta, în condiţiile competiţiei actuale pe plan internaţional, ţara noastră ar fi sortită rămînerii în urmă, n-ar putea beneficia de avantajele civilizaţiei moderne.

Efortul de acumulare se materializează în primul rînd în faptul că în perioada 1971—1975 *industria se va dezvolta cu un ritm mediu anual de 10—11%*, *faţă de* 8,5—9,5% cît se stabilise în Directivele Congresului al X-lea al P.C.R.

Doresc să subliniez faptul că în viitorul cincinal eforturile se vor îndrepta nu numai spre dezvoltarea cantitativă a industriei, ci se va pune totodată un deosebit accent pe *laturile calitative ale procesului de industrializare*, pe modernizarea structurii producţiei, pe realizarea de produse cu un înalt grad de tehnicitate, care să înglobeze munca de complexitate superioară. În acest scop, în proiectul de plan se prevede concentrarea eforturilor spre ramurile care asigură valorificarea superioară a resurselor şi contribuie la promovarea progresului tehnic în întreaga economie : electronica şi electrotehnica, mecanica fină, maşinile-unelte, petrochimia, metalurgia oţelurilor şi a laminatelor speciale. Se prevăd măsuri pentru asimilarea, reproiectarea şi îmbunătăţirea unor produse şi tehnologii, în aşa fel ca

aproape 40% din producția industrială a anului 1975 să fie constituită din produse noi și modernizate.

Una din problemele de bază ale cincinalului viitor o constituie *intensificarea dezvoltării agriculturii*, sporirea producției agricole în toate sectoarele. Pentru agricultură se prevăd investiții de 80 de miliarde de lei, de peste două ori mai mult decît în actualul cincinal. Se vor asigura astfel mecanizarea completă a lucrărilor agricole, creșterea substanțială a gradului de chimizare a producției, realizarea programelor naționale privind amenajările funciare și dezvoltarea zootehniei. Așa cum am arătat la recenta ședință de lucru de la Comitetul Central, în perioada următoare se vor aplica măsuri de îmbunătățire a conducerii, organizării și planificării agriculturii, de perfecționare a organizării și retribuirii muncii în unitățile agricole. Toate acestea vor asigura creșterea producției agricole globale într-un ritm mediu anual de 6—7% față de media anilor 1966—1970, ceea ce va crea condiții mai bune pentru aprovizionarea populației cu produse agroalimentare și a industriei cu materii prime agricole.

Un important element caracteristic al viitorului plan cincinal, care reflectă procesul de modernizare a activității noastre economice, este trecerea la *dotarea economiei naționale cu tehnica modernă de calcul* și dezvoltarea progresivă a sistemului național de prelucrare a datelor. Va fi astfel posibil ca pînă în 1975 să se realizeze structura de bază a sistemului național de prelucrare a datelor, în economie urmînd să funcționeze peste 20 de centre de calcul de importanță republicană, precum și o serie de centre teritoriale, dotate cu calculatoare din producția internă, precum și din import, la care se adaugă un număr însemnat de calculatoare cu care vor fi înzestrate unitățile economice. Realizarea programului de dotare a economiei cu tehnica de calcul

va asigura posibilitatea unei conduceri moderne bazate pe cuceririle informaticii, condiție esențială pentru planificarea cu adevărat științifică și pentru organizarea eficientă a procesului de producție și desfacere.

O importantă secțiune a planului cincinal se referă la *dezvoltarea activității de cercetare științifică*, parte inseparabilă a eforturilor noastre pentru ridicarea calitativă a întregii economii. În plan sînt prevăzute fonduri însemnate și se stabilesc, totodată, direcții prioritare de cercetare, în pas cu nevoile dezvoltării industriei, a celorlalte ramuri economice. Planul prevede sarcini pentru mai buna valorificare a potențialului național de cercetare, în special în direcția realizării de noi mașini, utilaje, instalații și aparate, introducerii în fabricație de noi materiale și înlocuitori ai unor materiale și materii prime deficitare, aplicării în producție a unor procese și procedee tehnologice avansate. Cercetarea științifică este menită să aducă o contribuție importantă la îndeplinirea tuturor prevederilor cincinalului.

Dezvoltarea impetuoasă pe care o vor cunoaște ramurile economice se oglindește în *ritmul susținut de creștere a venitului național : 10—11% în medie anuală, în comparație cu 7,7—8,5% prevăzut în Directivele Congresului al X-lea al P.C.R.* Este semnificativ că venitul național va fi în 1975 de 1,6—1,7 ori mai mare decît cel obținut în 1970, ceea ce va permite alocarea unor fonduri sporite pentru îmbunătățirea condițiilor de viață ale întregului nostru popor.

Proiectul planului cincinal stabilește o serie de sarcini deosebit de importante în vederea creșterii bunăstării poporului. *Salariul real va spori în perioada 1971—1975 în medie cu 3,5—3,7% pe an, iar veniturile reale ale țărănimii cu 4% anual.* Planul prevede ca numărul salariaților din economia națională să crească cu circa

700 000, dar va trebui să avem în vedere o creștere suplimentară, chestiune la care mă voi referi mai tîrziu. Conform prevederilor de plan, fondul de salarii ar urma să sporească în 1975 cu 37—44% în comparație cu 1970. Paralel, se prevede majorarea în aceeași perioadă a fondului de pensii cu 45—50% și creșterea fondurilor destinate alocației pentru copii.

Corespunzător creșterii puterii de cumpărare a populației, *volumul desfacerilor de mărfuri cu amănuntul va spori cu 31—37% în următorii cinci ani, față de 30—35% cît reprezintă prevederile din Directive.*

Creșteri însemnate se prevăd la produsele alimentare de bază, precum și la mărfurile industriale. Astfel, în 1975 volumul desfacerilor va crește față de 1970 la carne și conserve din carne cu 41%, lapte și produse lactate cu 77%, ulei 20%, zahăr 25%, legume 54%, țesături 17%, încălțăminte 26%, televizoare 35%, mobilă 35%.

Se prevede o sporire însemnată a cheltuielilor pentru *acțiunile social-culturale*, fondurile anuale destinate acestui scop fiind în 1975 de două ori mai mari decît în 1965. Sume importante vor fi acordate de la buget pentru învățămînt, ocrotirea sănătății, artă și cultură. În viitorul plan cincinal se va asigura *îmbunătățirea în continuare a condițiilor de locuit ale populației*. În anii 1971—1975 se vor da în folosință 500 000 de apartamente construite de stat din fondurile centralizate sau prin credite acordate populației, adică de peste 1,5 ori mai multe decît în actualul cincinal.

Dezvoltarea economiei, sporirea numărului de salariați, a veniturilor populației și a volumului desfacerilor de mărfuri, creșterea cheltuielilor social-culturale vor crea condiții superioare de viață, de civilizație, vor asigura baza unui trai mai bun, îmbelșugat pentru toți oamenii muncii de la orașe și sate. Avem deplina convingere că noul plan cincinal va fi dus la bun sfîrșit, marcînd o nouă etapă pe drumul făuririi societății multilateral dezvoltate, apropiind și mai mult țara noastră de nivelul țărilor avansate.

Avînd în vedere toate aceste caracteristici majore ale proiectului planului cincinal, proporțiile și orientările pe care le stabilește, putem aprecia că prevederile sale sînt realiste și mobilizatoare, pe deplin posibil de îndeplinit.

Totodată, ținînd seama de o serie de rezerve existente în diferite domenii de activitate, am de făcut unele observații și propuneri referitoare la unele prevederi, care ar trebui îmbunătățite pentru ca planul să răspundă și mai bine cerințelor progresului economiei naționale. În legătură cu aceasta, consider necesar să se acționeze în continuare în direcția aprofundării și îmbunătățirii indicatorilor de plan privind unele ramuri și domenii. La aceste probleme mă voi referi în cele ce urmează.

ESTE NECESARĂ ÎMBUNĂTĂȚIREA PREVEDERILOR NOULUI CINCINAL ÎN DIRECȚIA DEZVOLTĂRII MAI INTENSE A INDUSTRIEI CONSTRUCTOARE DE MAȘINI

Aș vrea, în primul rînd, să mă opresc asupra *industriei construcțiilor de mașini*, ramură-cheie a industriei noastre, care are o importanță esențială pentru dezvoltarea întregii economii naționale. În acest sector este necesar să se reanalizeze unele subramuri și să se ia măsuri pentru majorarea sarcinilor cuprinse în plan. Mă refer, înainte de toate, la construcția de nave. Desigur, prevederile din proiectul de plan nu sînt mici, dar, după

părerea mea, sînt sub posibilități și sub necesități, ținînd seama că transportul naval are un cost ridicat și că, pe măsura dezvoltării economiei noastre naționale, importurile de materii prime și materiale cresc în anii cincinalului, iar în perspectiva anilor 1980 și 1990 vor spori și mai mult ; este necesar să elaborăm un program special pentru dezvoltarea construcțiilor navale, care să prevadă o creștere mult mai substanțială a producției de nave în perioada 1971—1975 față de realizările din actualul cincinal. Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini va trebui ca pînă la 15 decembrie să analizeze și să propună măsuri pentru sporirea suplimentară a producției de nave, prin folosirea maximă a capacităților existente în șantierele actuale, dotarea cu utilajele necesare, extinderea suprafețelor de lucru fără mari investiții. Trebuie luate măsuri ca încă din anul viitor să se înceapă realizarea programului special de construcții de nave, în cadrul căruia să se prevadă chiar în acest cincinal producerea unor nave mari de pînă la 150 000 de tone, destinate flotei noastre. În același timp, în dezvoltarea producției de nave trebuie să se aibă în vedere perspectiva folosirii mai intense a apelor interioare, mai bine zis limitrofe ; mă refer în mod deosebit la Dunăre.

O altă observație pe care vreau s-o fac, în legătură cu o problemă importantă a construcțiilor de mașini, pornește de la necesitatea realizării în ritm mai rapid a programului de dotare cu calculatoare electronice în vederea realizării sistemului informatic de conducere unic al economiei. De aceea, consider necesară sporirea prevederilor programului de dezvoltare a industriei electronice, în special a celor privind producția de calculatoare electronice, mașini de calcul, elemente de automatizare, aparate de măsură și control, componente profesionale. În acest domeniu va trebui să facem un efort mai intens, în așa fel încît prevederile actuale să fie mărite cu cel puțin 40—50%.

În domeniul mașinilor-unelte, ținînd seama de necesitățile economiei noastre, precum și de faptul că aceste produse sînt cerute pe piața externă, avînd asigurată o desfacere sigură, se impune să realizăm prevederile actuale și să amplificăm programul de dezvoltare a acestei subramuri. Programul va trebui să pună accent pe mașinile-unelte care au la export un curs de revenire mai favorabil și să se bazeze în primul rînd pe folosirea mai rațională a capacităților existente, pe dezvoltarea unor secții de montaje. Aceasta va permite sporirea mai rapidă a producției în anii următori, urmînd ca numai spre anul 1973 să examinăm construirea unor noi obiective. În elaborarea programului va trebui să se urmărească mai buna folosire a secțiilor de sculărie și a secțiilor mecanice din întreprinderile celorlalte ramuri, unde există capacități mari, ce pot fi utilizate atît pentru producerea unor mașini complexe, cît si pentru cooperare în realizarea unor subansamble, care să fie folosite pentru sporirea producției de mașini-unelte.

Ca urmare a discuțiilor avute cu cadrele din agricultură și în lumina măsurilor stabilite pentru dezvoltarea acestei ramuri, se impune realizarea programului de dotare a agriculturii cu tractoarele și celelalte mașini agricole necesare fiecărei culturi. Acest program, aflat în curs de elaborare de către Ministerul Agriculturii și Silviculturii și Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini, trebuie să asigure ca pînă în 1975 să se rezolve practic problemele mecanizării tuturor lucrărilor agricole, nu numai la culturile mari, ci la totalitatea culturilor, inclusiv în legumicultură, viticultură, pomicultură, precum și în zootehnie. Uzinele de tractoare și mașini agricole trebuie să execute comenzile date de agricul-

tură, să producă tipurile de tractoare și mașini care sînt necesare acestei ramuri, cerute de unitățile agricole, iar nu cele care le sînt mai ușor de fabricat. Va trebui ca uzinele aparținînd Ministerului Agriculturii și Silviculturii să producă unele mașini agricole de serie mică. Este necesar, totodată, să se folosească mai larg posibilitățile de cooperare cu alte țări, pe bază de contracte ferme, în domeniul producției de mașini agricole.

În ce privește asigurarea cu piese de schimb, în plan s-au introdus unele suplimentări, dar mi se pare că nu se ajunge la o rezolvare definitivă și totală ; prevederile valorice introduse în plan nu arată dacă vor fi satisfăcute cerințele concrete ale beneficiarilor. Capitolul din plan referitor la piesele de schimb nu trebuie apreciat din punctul de vedere valoric, ci, în primul rînd, după reperele și subansamblele fizice pe care le cuprinde. În plan este necesar să se prevadă nu atît valoarea sau tonajul pieselor de schimb, cît mai ales repere și subansamble fizice, stabilite pe bază de normative. Ramurilor economice trebuie să li se asigure volumul necesar de piese de schimb, indiferent dacă valoarea acestora este mare sau mică.

Pentru a asigura rezolvarea problemei pieselor de schimb trebuie schimbată și metoda de planificare ; întreprinderile producătoare de piese de schimb pentru tractoare, camioane sau alte utilaje trebuie să primească sarcinile de plan exprimate într-un volum fizic de diferite repere, piese, subansamble.

Este necesar să facem în așa fel ca într-un viitor apropiat să rezolvăm problema pieselor de schimb, despre care se discută de mai mulți ani. În acest scop, trebuie ca ministerele care folosesc diferite mașini și utilaje și au posibilități de a produce piese de schimb, cum este Ministerul Agriculturii și Silviculturii, Ministerul Transporturilor, să participe într-o mai mare măsură la realizarea producției de asemenea piese. Este necesar să se utilizeze mai mult practica recondiționării anumitor piese de schimb și subansamble, cu condiția ca această operațiune să se efectueze numai pentru piesele la care este economică, rentabilă ; dacă pentru recondiționarea unor piese se cheltuiește de trei ori mai mult decît pentru producerea lor în uzine, atunci nu are nici un rost să le recondiționăm. Ministerele vor trebui să stabilească piesele, subansamblele la care recondiționarea este economică. Va trebui ca pînă la sfîrșitul anului să se aducă modificările corespunzătoare în planificarea producției pieselor de schimb, reflectînd încă în planul pe 1971 aceste modificări.

Doresc să subliniez că rezerve importante pentru creșterea producției în construcțiile de mașini, cît și în alte ramuri, există în domeniul *folosirii capacităților de producție și a timpului de lucru*. Datele arată că o serie de mașini și utilaje sînt folosite slab, în mod nerațional. În vederea utilizării mai intense a capacităților de producție, este necesar să nu se mai aprobe începerea de investiții noi sau dezvoltări pînă cînd nu este asigurată folosirea integrală a capacităților de producție existente. În primul rînd trebuie folosite mai bine suprafețele de producție ; dintr-o analiză efectuată într-un număr de întreprinderi industriale, a rezultat că acestea aveau circa 173 000 mp suprafață productivă folosită necorespunzător, din care 150 000 mp spații libere sau utilizate în scopuri neproductive. Introduse în producție, dotate cu utilajele necesare, aceste suprafețe ar putea asigura o producție suplimentară substanțială.

În al doilea rînd, rezultă că timpul de lucru al mașinilor este folosit nerațional, că acestea nu lucrează în mod corespunzător. Datele arată că în anul 1970 pro-

centul de folosire a fondului de timp disponibil al mașinilor-unelte nu depășește 64% ; aceasta demonstrează, de asemenea, ce posibilități și ce rezerve mari există pentru creșterea producției prin utilizarea deplină a timpului de lucru al mașinilor.

În întreprinderile constructoare de mașini se lucrează, în medie, în jurul a două schimburi. De aceea, în planul Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini și al celorlalte ministere trebuie să se înscrie măsuri pentru a asigura o încărcare mai rațională pe schimburi, în primul rînd pentru generalizarea schimbului II și extinderea și introducerea schimbului III. Prin trecerea la lucrul în trei schimburi se poate obține un spor substanțial de producție în construcțiile de mașini.

Este necesar ca Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini și celelalte ministere să ia de îndată măsuri pentru a pregăti necesarul de muncitori calificați și cadre de conducere a producției, care să asigure acoperirea și a schimbului III. Planurile de școlarizare, de pregătire a noilor muncitori și cadre necesare bunei conduceri a producției ce vor fi elaborate de ministere în acest scop vor trebui să precizeze, începînd cu anul 1971, numărul celor care vor intra în producție în fiecare lună, în fiecare an ; aceste planuri vor trebui elaborate nu în general, pe ansamblul ramurii, ci pe fiecare centrală, pe fiecare întreprindere, concret. În vederea realizării acestor obiective se vor acorda fonduri suplimentare de școlarizare, se vor construi noi cămine, în așa fel încît această problemă de mare importanță să fie rezolvată în mod radical.

În scopul extinderii și introducerii schimbului III, al pregătirii de muncitori calificați și cadre de conducere a producției, Consiliul de Miniștri, toate ministerele vor trebui să întocmească programe cu termene precise și răspunderi concrete, detaliate pe centrale și întreprinderi.

EFORTURI SPORITE PENTRU CA INDUSTRIA ALIMENTARĂ ȘI UȘOARĂ SĂ RĂSPUNDĂ ÎNTR-UN GRAD MAI ÎNALT CERINȚELOR DE CONSUM ALE POPULAȚIEI

Aș vrea să mă opresc asupra altei ramuri, căreia partidul și guvernul îi acordă o mare importanță, cu un rol deosebit în satisfacerea nevoilor de trai ale populației, și anume *industria alimentară*. În această ramură este necesar să se acorde mai multă atenție diversificării și fabricării de noi sortimente de mărfuri. Față de realizările pe plan mondial, inclusiv din unele țări socialiste, industria noastră alimentară continuă să se afle în urmă. Nu s-ar putea spune că această ramură, care ar trebui să se caracterizeze printr-o diversificare permanentă și rapidă a producției, este dinamică, ci, dimpotrivă, este foarte statică. Aș da unele exemple. În timp ce în alte țări, din porumb, cartofi, fructe se fac tot mai numeroase și variate preparate alimentare, la noi aceste produse continuă să fie puțin prelucrate, iar sortimentele existente au o gamă foarte redusă. De asemenea, sortimentul de conserve este sărac, nu oferă consumatorului posibilități de alegere după preferințe. Pe bună dreptate, cetățenii doresc să găsească în magazine nu aceleași și aceleași conserve de carne de porc în suc propriu, pe care le întîlnești pretutindeni în întreaga țară — la munte și pe litoral, la orașe și la sate —, ci zeci și zeci de sortimente din carne de vită, de oaie, de pasăre, preparate cu tot felul de garnituri. Fiecare fabrică de conserve trebuie să fie un laborator, să introducă noi rețete, noi produse, ținînd seama de specificul diferitelor zone ale țării.

Stadiul în care ne aflăm ne impune să acționăm pentru a realiza o mai mare varietate a hranei populației

țării noastre. Trebuie să părăsim formele actuale de producție a mărfurilor alimentare, încadrate în prețuri rigide, trecînd la realizarea unor produse pe gustul consumatorului. Totodată, industria alimentară, rețeaua alimentației publice, care în prezent oferă consumatorilor aproape pretutindeni aceleași preparate, adeseori de slabă calitate, trebuie să concure la apropierea structurii hranei cetățenilor noștri de aceea din țările avansate. În multe țări au loc importante schimbări în consumul populației în raport cu rezultatele cercetărilor medicale, care indică necesitatea unei alimentări variate, raționale a omului în condițiile vieții moderne. Este cunoscut, de pildă, că în alimentația cotidiană scade ponderea pîinii și a grăsimilor, crescînd în schimb cea a legumelor, fructelor. Este nevoie ca de aceste probleme să se ocupe mai îndeaproape cercetătorii noștri din domeniul industriei alimentare, medicii dieteticieni, precum și alți specialiști. Pe lîngă aceasta, este necesar ca și presa, radioul, televiziunea și celelalte mijloace de care dispunem să contribuie la orientarea maselor de consumatori, la formarea gustului și îndrumarea lor în alcătuirea unor meniuri raționale, variate.

Conducerea Ministerului Industriei Alimentare, precum și consiliile populare, care au unități de producere a bunurilor alimentare, vor trebui să întocmească un program special de diversificare a produselor, de producere a noi sortimente, folosind capacitățile existente, materiile prime din țara noastră. Este necesar, de asemenea, să se treacă hotărît la crearea de întreprinderi care să fabrice alimente semipreparate în așa fel încît consumatorul să-și poată pregăti ușor mîncarea.

Consiliul de Miniștri va trebui să analizeze munca Ministerului Industriei Alimentare, structura producției în acest domeniu, care cuprinde și o parte din economia

locală, și să stabilească măsurile necesare pentru ca încă din anul viitor să realizeze o diversificare sensibilă a sortimentelor. Legat de aceasta, cred că este necesar să fie revăzut și programul de asigurare a spațiului frigorific, accelerîndu-se crearea de spații și depozite frigorifice pentru a asigura păstrarea în condiții bune a alimentelor.

Consider că în sectorul industriei alimentare, care are o mare importanță în ridicarea nivelului de trai al poporului, în cincinalul următor trebuie să aibă loc o transformare radicală a însăși concepției asupra producției acestei ramuri, calității sale, a varietății sortimentelor, adaptînd întreaga activitate a întreprinderilor la gustul și cerințele consumatorilor.

O altă ramură legată nemijlocit de satisfacerea nevoilor populației este *industria ușoară*. Nu vreau să mă refer la volumul producției, deși, după cît s-a arătat aici, se pare că mai sînt unele domenii, cum este, spre exemplu, producția de covoare, unde ar trebui să revedem sarcinile stabilite în sensul sporirii lor. Doresc însă să ridic problema calității, mai cu seamă a finisajului producției industriei ușoare. Numeroase sortimente ale industriei ușoare se produc în cantități suficiente, dar nu știu cum se întîmplă că multe dintre ele sînt de calitate slabă și destul de greu găsești uneori în comerț mărfuri bine finisate. Consider că această problemă trebuie să preocupe foarte serios conducerea Ministerului Industriei Ușoare, precum și Consiliul de Miniștri. Este necesar să se stabilească de urgență măsuri speciale pentru a obține o îmbunătățire a producției de stofe, pînzeturi, confecții, tricotaje, încălțăminte ș.a. Cu utilajele de care dispunem în întreprinderile noastre se pot produce în toate sectoarele articole de consum foarte diverse, atrăgătoare, mereu în pas cu cerințele modei. Va trebui ca

lunar întreprinderile industriei noastre ușoare să introducă sortimente noi ; creatorii de modele trebuie să creeze cu adevărat, dar pentru aceasta trebuie să gîndească, să-și pună în valoare spiritul de inventivitate, capacitatea de a făuri produse noi, să fie la curent cu ceea ce este nou pe piața mondială.

În legătură cu aceasta, vreau să arăt că trebuie îmbunătățite relațiile dintre industrie și comerț. Cred că trebuie să se renunțe la acești așa-ziși angrosiști din comerț care fac comenzi după gustul lor, ce nu coincide cu cel al cumpărătorilor. Vor trebui organizate, cel puțin trimestrial, expoziții republicane, precum și în toate marile orașe, unde industria ușoară să expună produsele sale și să le supună examenului publicului larg. De asemenea, va trebui să se renunțe, mai cu seamă în domeniul confecțiilor și al tricotajelor, la producția de serie mare, să se realizeze o diversificare bogată, încît cetățeanul să găsească pe piață modele cît mai variate.

ESTE IMPERIOS NECESARĂ SPORIREA PRODUCȚIEI MATERIALELOR DE CONSTRUCȚIE

Un rol important în realizarea programului nostru de investiții revine *industriei materialelor de construcții.* În legătură cu această ramură, aș vrea să fac unele observații în vederea îmbunătățirii prevederilor din plan. Cu toate că am stabilit sarcini mari și am adoptat un program special în acest domeniu, mi se pare că totuși nu satisfacem în suficientă măsură cerințele economice și ale populației. În primul rînd, este nevoie să revedem modul de planificare ; prin plan se asigură materialele necesare construcțiilor din fondurile statului, precum și anumite

cantități pentru sectorul cooperatist, dar nu se ia în considerație necesarul pentru zecile de mii de locuințe ce se construiesc anual la sate și nu se ține seama de cerințele unor cetățeni din orașe. Oricum, trebuie avut în vedere că pentru construcția unei case este nevoie de ciment, fier-beton și cărămidă sau prefabricate, care trebuie vîndute prin comerțul socialist. În viitor va trebui să se prevadă prin plan și materiale necesare pentru construcțiile ce se fac la sate și în orașe de către cetățeni. Planificarea trebuie să cuprindă nu numai industria socialistă și construcțiile social-culturale realizate de stat, ci să asigure materiale pentru construcțiile din întreaga economie. Totodată, sarcinile de plan la materialele de construcții vor trebui stabilite nu valoric, ci fizic.

În al doilea rînd, trebuie sporită producția materialelor de construcții pe seama capacităților existente, precum și prin dezvoltarea lor cu investiții minime, fără importuri. În prezent, consiliile populare județene au posibilitatea să-și organizeze întreprinderi proprii pentru producția de cărămidă, calcar, var, să stabilească prețuri la aceste produse, urmărindu-se ca ele să contribuie la satisfacerea cerințelor populației. În viitor, va trebui să se acorde și consiliilor populare comunale, cooperativelor agricole de producție, posibilitatea de a-și organiza întreprinderi producătoare de materiale de construcții proprii, a căror producție să fie inclusă în plan.

Nu este oare ridicol ca în țara noastră, unde avem munți de calcar, să se oprească în unele întreprinderi procesul de producție, așa cum s-a relatat aici, din cauza lipsei de var ? Fiecare întreprindere, ținînd seama de condițiile favorabile ale țării noastre, trebuie să-și creeze propriile sale resurse de aprovizionare cu materii prime, fără a aștepta să se producă dintr-un singur centru pentru toată țara.

FOLOSIREA MAI INTENSĂ A RESURSELOR PROPRII DE MATERII PRIME ȘI MATERIALE

O problemă care aș dori s-o menționez este aceea a *bazei proprii de materii prime și materiale*. Examinînd prevederile referitoare la importurile de materii prime și materiale, nu poți să nu ajungi la concluzia că există o slabă preocupare pentru folosirea resurselor materiale din țară. Va trebui să intensificăm activitatea de descoperire a rezervelor de minereuri și minerale.

Departamentul aprovizionării tehnice-materiale trebuie să acorde toată atenția folosirii posibilităților existente în țară pentru asigurarea materiilor prime. Nu numai Ministerul Industriei Miniere și Geologiei trebuie să aibă un plan de dezvoltare a bazei de materii prime și de materiale din țară, ci este necesar să se elaboreze în acest domeniu un plan special pe întreaga economie, inclusiv de cercetare științifică, pentru a putea să valorificăm mai bine și în condiții mai bune materiile prime, resursele care le avem și să creăm în perspectivă posibilitatea de a apela mai puțin la importuri din străinătate. Noi am renunțat prea ușor la punerea în valoare a unor resurse de minereuri din țară, chiar cu conținut mai sărac. De pildă, resursele mari de cenuși de termocentrală, șisturi bituminoase, pămînturi argiloase din Oltenia ne dau posibilitatea să sporim producția de aluminiu pe bază de materii prime din țară. Avem, de asemenea, resurse de materii prime pentru producția sticlei, ceramicii, porțelanului. Gazul metan și petrolul nostru se pretează la o prelucrare superioară în industria chimică, dar nici aici nu s-a mers suficient la o valorificare corespunzătoare, mai avantajoasă.

În legătură cu aceasta se ridică și problema maselor plastice. Pe plan mondial, ele capătă o pondere tot mai mare în înlocuirea unor materii prime și materiale deficitare. Deși am înregistrat progrese în producția de mase plastice, totuși ne aflăm încă la un nivel redus în comparație cu alte țări. De aceea, trebuie ca, paralel cu elaborarea planului pentru dezvoltarea bazei de materii prime și materiale, să se revadă și planul industriei de materiale plastice și producția de înlocuitori, făcînd eforturi suplimentare pentru o mai bună acoperire a nevoilor în acest domeniu.

Pe lîngă planul general pentru materii prime și materiale care trebuie să existe la Departamentul aprovizionării tehnice-materiale, este nevoie ca fiecare minister care are în profilul său producerea de materii prime să-și elaboreze un program special pentru mai buna valorificare a materiilor prime și materialelor, inclusiv un program de cercetare în acest domeniu.

Legat de aceasta este necesar să analizăm mai bine problema ritmicității aprovizionării tehnice-materiale pentru a asigura o mai bună desfășurare a procesului de producție. O parte însemnată din neajunsurile producției, inclusiv în ce privește calitatea producției, sînt legate și de lipsa de ritmicitate în aprovizionare, de faptul că cooperarea în producție în diferite domenii de activitate este slab organizată. Rog pe toți tovarășii vicepreședinți ai guvernului, pe toți miniștrii să examineze atent, la nivelul tuturor ramurilor, posibilitățile de a asigura o aprovizionare ritmică, introducerea unui sistem eficient de aprovizionare care să funcționeze operativ, pentru a permite desfășurarea normală a producției și a putea pretinde într-adevăr ordine și disciplină în toate unitățile.

PENTRU O PRODUCȚIE IEFTINĂ, DE CALITATE ȘI EFICIENTĂ

O problemă de o importanță esențială pentru ridicarea eficienței economiei noastre este *îmbunătățirea calității producției*. Desigur, noi am făcut și facem eforturi mari pentru dezvoltarea industriei constructoare de mașini, a altor ramuri moderne, pentru dotarea întreprinderilor cu tehnică avansată. Fără îndoială că în această privință am pornit cu întîrziere față de țările dezvoltate din punct de vedere industrial și trebuie să recuperăm timpul, dar această recuperare nu trebuie redusă la aspectul cantitativ, ci trebuie să aibă în vedere în egală măsură latura calitativă. N-aș dori să dau exemple, însă este cert că avem probleme cu calitatea unor mărfuri produse în industria constructoare de mașini, industria ușoară, industria alimentară și în alte sectoare.

Aceste deficiențe, dezvăluite în mod deosebit o dată cu intensificarea controlului asupra calității, se datoresc lipsei de răspundere și de preocupare pentru calitatea produselor, pentru deservirea în condiții cît mai bune a beneficiarilor și a populației.

Răspunzători de producție, de calitatea mărfurilor sînt ministerul, centrala, întreprinderea, care trebuie să aibă permanent în vedere că beneficiarii interni și externi devin tot mai pretențioși. Trebuie să punem capăt neglijențelor și lipsei de răspundere pentru calitatea produselor, să intensificăm controlul, trecîndu-se la luarea de măsuri severe. O cauză principală o constituie slaba organizare a controlului calității în întreprinderi pe faze de producție. A fost adoptată Legea cu privire la calitatea produselor, ale cărei prevederi trebuie să fie respectate, avem Inspectoratul de stat pentru controlul calității produselor, care, deși a luat unele măsuri, nu se

face încă simțit cum trebuie. Desigur, îmbunătățirea calității produselor presupune și ridicarea calificării muncitorilor, a pregătirii inginerilor și tehnicienilor, a conducerilor de întreprinderi.

Este necesar ca din toate punctele de vedere problema calității producției să constituie o preocupare principală a întreprinderilor noastre. Să facem din problema calității produselor o preocupare a tuturor muncitorilor, inginerilor, tehnicienilor, oamenilor de știință, a întregului partid, pentru că numai așa vom reuși să rezolvăm această sarcină esențială.

O altă problemă la care aș dori să mă refer este aceea a *consumurilor de materiale și a cheltuielilor de producție*. Desigur, privind situația în ansamblu, se pare că avem unele rezultate bune în această privință. Dacă analizăm însă unele stări de fapt, unele cazuri concrete, ajungem la concluzia că lucrurile nu merg prea bine. Iată, în primele nouă luni ale acestui an, întreprinderile Ministerului Industriei Metalurgice au depășit consumul de cocs pentru furnale cu 7 900 de tone ; la cocs metalurgic pentru turnătorie, întreprinderile Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini și ale Ministerului Industriei Metalurgice au depășit consumurile cu 8 800 de tone ; consumul de metal a fost mai mare cu 1 000 de tone la construcții metalice, cu alte 900 de tone la piese de schimb pentru tractoare și cu 4 900 de tone la piese turnate ; la combustibili convenționali, Ministerul Industriei Chimice a depășit consumurile cu 71 600 de tone, industria sticlăriei cu 17 700 de tone ; consumul de lemn pentru plăci fibrolemnoase și celuloză a fost depășit cu 19 000 mc ; la benzină și motorină, de asemenea, la Ministerul Transporturilor, în industria metalurgică, indus-

tria minieră, industria alimentară s-a consumat mai mult cu 11 000 de tone față de prevederi. Deci persistă o depășire mare a consumurilor.

Este adevărat că au fost stabilite o serie de măsuri pentru reducerea consumurilor de materiale, însă cred că nu putem spune, analizînd situația pe diferite produse în mod concret, că prevederile de reducere cuprinse în plan sînt maxime. Noi și astăzi producem piese pe care le-am putea obține cu 60—70% din cantitatea de metal folosită. Uneori, pentru o piesă de 3 500 kg se toarnă 7 500 kg metal. Aceasta este risipă de material și muncă.

Aceeași situație o întîlnim și la profilele laminate, unde, de asemenea, trebuie să se pună capăt supradimensionărilor care duc la pierderi de metal și la prelucrări costisitoare.

În afară de ramurile la care m-am referit, situații asemănătoare există și în industria materialelor de construcții, în industria ușoară. Programul de reducere a consumurilor de materii prime și materiale va trebui să țină seama de rezervele mari nefolosite care mai există în acest domeniu, de experiența înaintată pe plan mondial.

În legătură cu aceasta se pune și problema folosirii mai bune a deșeurilor, a recuperării unor materiale. După cum arată rezultatele obținute în alte țări, este posibil să se folosească în mai mare proporție deșeurile care rămîn în procesul de producție în industria ușoară. Prin utilizarea unor deșeuri din industria metalurgică am putea reduce importurile la cupru, nichel, plumb. La lemn, cu toate eforturile făcute, dintr-un studiu al ministerului rezultă că am ajuns la un procent de 50% în folosirea deșeurilor, pe cînd în alte țări se utilizează 70—80%. Aceasta este valabil pentru toate sectoarele. De aceea, trebuie să reanalizăm activitatea noastră în această privință și să prevedem măsuri pentru recuperarea deșeurilor și elaborarea tehnologiilor corespunzătoare folosirii lor.

Nu este pentru nimeni un secret că problemelor reducerii consumurilor de combustibil, de uleiuri, de energie electrică nu li se acordă încă de către ministere și unități economice atenția cuvenită. Cred că va trebui să ne gîndim ca unitățile consumatoare, precum și întreprinderile care livrează aceste produse să urmărească mai bine respectarea normelor de consum ; va trebui ca, atunci cînd un beneficiar a depășit norma de consum la energie electrică sau la combustibil, întreprinderea furnizoare să nu-i mai poată livra decît cu aprobare specială. S-ar putea introduce un alt principiu : orice depășire nejustificată a consumurilor să fie suportată de cei vinovați. Eu, să spun drept, aș opta pentru ultima cale : cine depășește consumurile de materii prime, materiale, combustibil, energie electrică să suporte din salariu. Este necesar ca într-un termen scurt Departamentul aprovizionării tehnice-materiale, împreună cu ministerele, să propună soluții concrete în acest domeniu, deoarece nu se poate tolera mai departe starea actuală de lucruri.

Doresc să fac unele remarci în legătură cu folosirea fondurilor fixe. Din cifrele de plan pentru primul an al viitorului cincinal rezultă că producția globală la 1 000 de lei fonduri fixe scade la Ministerul Industriei Metalurgice de la 1 031 de lei în 1970 la 981 de lei în 1971, adică cu 50 de lei. Este inexplicabil cum, după ce statul a

cheltuit miliarde de lei pentru dotarea uzinelor, pentru a importa instalații moderne, în loc să obținem o producție globală mai mare la fondurile fixe existente, realizăm în 1971 o producție mai mică. Este de neconceput ca într-o asemenea ramură modernă să obținem, pe măsură ce trece timpul, rezultate mai proaste. Ministerul Industriei Metalurgice trebuie să revadă de urgență această situație.

Problema utilizării cu eficiență cît mai înaltă a fondurilor fixe, a investițiilor făcute trebuie să stea în atenția tuturor ministerelor, a tuturor unităților economice. O situație nesatisfăcătoare în acest sens se constată și la Ministerul Petrolului, Ministerul Industriei Miniere și Geologiei, la Ministerul Industriei Ușoare, Ministerul Industriei Alimentare, Ministerul Industriei Lemnului. Nu este mulțumitoare nici prevederea ca în industria chimică producția globală la 1 000 de lei fonduri fixe să crească cu numai 15 lei. Este necesar ca în continuare în toate ramurile să se acționeze în direcția folosirii mai bune, mai eficiente a capacităților de producție, punînd în valoare rezervele existente, producînd ceea ce este necesar economiei noastre și exportului.

După cum vă este cunoscut, Congresul al X-lea al partidului a stabilit că *sporirea productivității muncii* este un obiectiv major al planului cincinal și al întregii noastre activități economice. Sarcinile prevăzute în acest sens în plan sînt mobilizatoare, dar se poate spune că există încă însemnate rezerve de creștere a productivității muncii, precum și de reducere a prețului de cost în întreprinderile noastre în diferite ramuri. Rezerve importante există în agricultură, metalurgie și în alte sectoare. Prin creșterea productivității muncii se poate asigura o sporire substanțială a producției, a venitului

național. Aceasta este calea fundamentală pentru a crea resurse suplimentare atît pentru dezvoltarea economiei, cît și pentru ridicarea nivelului de viață al poporului.

Un element esențial al creșterii eficienței economice în viitorul cincinal este *sporirea rentabilității*, mărirea beneficiilor în toate ramurile. Tovarășii de la Ministerul Finanțelor care se ocupă cu controlul mi-au dat multe date care arată diminuarea rentabilității, a eficienței într-o serie de sectoare ca urmare a proastei gospodăriri a fondurilor. După cum am mai spus, nu numai că trebuie să eliminăm cu totul fenomenul anormal al pierderilor planificate, dar este necesar ca fiecare unitate economică și chiar fiecare produs să aducă beneficii, să fie rentabil. Realizînd aceasta, vom demonstra în fapt avantajele economiei socialiste planificate.

Imperativul creșterii eficienței cere să se accelereze viteza de rotație a fondurilor circulante, să se înlăture imobilizările de fonduri, să se atragă în circuitul economic toate resursele.

În ce privește *agricultura*, nu mă voi opri asupra problemelor acestei ramuri, deoarece, după cum știți, ele au fost amplu dezbătute în ședința de lucru cu primii secretari ai comitetelor județene de partid și alte cadre care activează în această ramură. Deși planul cincinal prevede o anumită creștere a producției agricole globale, totuși producțiile agriculturii noastre sînt încă inferioare celor obținute în alte țări, inclusiv țări vecine. De aceea, se impune luarea unor măsuri pentru dezvoltarea agriculturii, pentru ridicarea gradului ei de mecanizare, dar mai cu seamă pentru a pune ordine în producție, pentru a face ca problema centrală să fie obținerea unor producții sporite în toate sectoarele de activitate.

O PROBLEMĂ CENTRALĂ A ECONOMIEI — REALIZAREA DE INVESTIȚII CU CHELTUIELI CÎT MAI MICI, ÎN STARE SĂ DEA PRODUCȚIE CÎT MAI RAPID

Un capitol al planului cincinal de mare însemnătate pentru dezvoltarea întregii economii naționale, pentru realizarea ritmurilor și nivelurilor prevăzute este cel al *investițiilor*. Volumul de investiții planificat și repartizarea lui este de natură să asigure dinamismul și progresul economiei noastre în viitorul cincinal. În ce privește nivelurile prevăzute pentru 1974 și 1975, ele vor mai trebui analizate în cursul anului 1973 pentru a asigura o legătură cît mai bună cu cea de-a doua jumătate a deceniului viitor.

Aș vrea să ridic cîteva probleme legate de rezultatele activității în domeniul investițiilor. O primă problemă este faptul că construim încă scump, că termenele de punere în funcțiune și de realizare a parametrilor proiectați sînt încă foarte lungi. Aș putea da multe date în aceste privințe, dar fiecare minister cunoaște situațiile concrete din domeniul său. Se impune, după părerea mea, revederea modului de planificare în investiții sau, mai bine zis, aplicarea a ceea ce s-a stabilit în sensul de a nu se mai începe nici o lucrare pînă nu se prezintă nu numai proiectul și studiul tehnic-economic, ci și graficul în care să fie înscris termenul de începere, data terminării și cea a realizării parametrilor proiectați. Fără acestea nu trebuie să se mai aprobe nici o investiție.

În general, tovarăși, trebuie să mergem pe linia de a scurta în mod radical perioada de realizare a investițiilor. În acest sens consider că este necesar să se renunțe la practica de a începe paralel un volum mare sau un număr mare de lucrări și trebuie să se meargă pe o concentrare a lucrărilor pe obiective. Avem de acum cîteva experiențe care ne arată necesitatea acestei orientări. Nu mă voi referi la construcțiile industriale. Construcția spitalului din Constanța a durat, după cum știți, 7 ani, iar în alte locuri din țară obiective similare s-au realizat în 5 ani, la un cost de 100 000—120 000 lei patul. Ulterior, prin adoptarea unor soluții mai ieftine, mai eficiente, s-a ajuns ca un spital din Slatina să se construiască într-un an—un an și jumătate, cu un cost de 43 000—45 000 de lei patul. Menționez că la acest spital dotarea este aceeași ca la spitalele unde costul pe un pat a revenit 120 000 de lei.

Un alt exemplu : Ministerul Agriculturii și Silviculturii a propus să se construiască două complexe mari de 20 000 de tone carne de pasăre într-un termen de 2,5—3 ani. Am discutat cu tovarășii constructori posibilitatea reducerii perioadei de execuție și ei ne garantează că vor fi gata într-un an. În acest fel, vom avea carne de pui din complexul de la Titu în luna mai anul viitor, în loc să o avem de-abia în 1972. Ce arată aceasta, tovarăși ? Dacă se concentrează utilajele și materialele pe obiective și se evită dispersarea fondurilor, atunci se obțin rezultate bune. Ar fi fost oare mai bine să începem concomitent cinci asemenea complexe, a căror construcție să dureze 5 ani, sau să începem două care să fie gata într-un an și să obținem și producție ? Evident, este mai bine să se meargă pe calea concentrării investițiilor, a forței de muncă și utilajelor, în loc de a le risipi pe multe șantiere.

De aceea, o sarcină importantă în întreaga noastră economie este concentrarea lucrărilor de investiții în vederea terminării lor cît mai rapide. Este necesar să se facă o eșalonare a acestor lucrări pe cei 5 ani și să se concentreze mijloacele materiale și forța de muncă pe

obiective, încît să putem realiza şi depăşi sarcinile de producţie şi de investiţii prevăzute în planul cincinal, prin scurtarea simţitoare a duratei lucrărilor de investiţii. Prin darea mai devreme în folosinţă a noilor capacităţi se va putea obţine o creştere cu 15—20% a producţiei, mai bine zis a volumului fizic al producţiei.

Trebuie să se întocmească grafice speciale de execuţie a lucrărilor şi să nu se mai aprobe livrarea de materiale decît în ordinea prevăzută în grafic. Mai bine să organizăm, eventual, unele depozite intermediare de materii prime şi materiale, decît să le trimitem pe şantiere unde să stea 5—6 ani şi să fie risipite sau degradate.

În ce priveşte obiectivele de investiţii ce pot fi aprobate de ministere, este necesar să se stabilească că lucrările mici nu pot să depăşească un an de zile, iar orice obiectiv care trece de acest termen trebuie să fie prezentat, împreună cu graficul de execuţie, vicepreşedintelui Consiliului de Miniştri care coordonează ministerul respectiv.

S-a vorbit aici de risipă de materiale în construcţii. Consider că este necesar să se stabilească măsuri hotărîte pentru a se pune capăt acestei stări de lucruri. S-au luat unele măsuri, dar nu sînt suficiente. Încă nu există ordine în primirea materialelor pe şantiere. Aceasta trebuie să se facă nu după o notă de comandă, ci să se introducă sistemul de măsurare şi evidenţă exactă a materialelor care intră pe şantiere ; fie la gara cea mai apropiată, fie chiar pe şantier, trebuie să existe posibilităţi de a măsura precis cantităţile de materiale primite. Este necesar să se introducă ordine în livrările de materiale pentru şantiere, în manipularea şi utilizarea acestor materiale.

În ceea ce priveşte fondurile băneşti şi materiale care rămîn după executarea lucrărilor, ca urmare fie a unei bune gospodăriri a materialelor şi deci a realizării de economii, fie datorită faptului că proiectele au cuprins iniţial rezerve mari, va trebui ca folosirea lor să nu mai fie lăsată la latitudinea ministerelor ; aceasta întrucît s-a dovedit că, de regulă, economiile respective iau drumul unor lucrări neproductive, constituie o sursă de începere a tot felul de lucrări fără aprobări, neeconomice. Toate aceste economii în bani şi materiale trebuie să devină rezervă de stat şi să fie date aceluiaşi minister, dar numai în măsura în care le foloseşte pentru lucrări productive. Dacă ministerul nu reuşeşte să propună lucrări de producţie în anul respectiv, fondurile să fie repartizate în alte domenii, în scopuri productive. Cît priveşte economiile care provin de la construcţiile de locuinţe şi social-culturale, acestea vor putea fi utilizate, pe baza hotărîrii comitetului de direcţie, pentru realizarea de noi obiective similare.

În fine, tovarăşi, este necesar să acordăm în continuare o atenţie sporită reducerii ponderii construcţiilor în totalul investiţiilor. Continuă încă să se construiască scump, finisajele costă mult, uneori nefiind necesare ; trebuie să se treacă în mod hotărît la construcţii industriale, executate fie din beton, fie din prefabricate, care să excludă orice finisaj. Trebuie ca turnarea betonului şi plăcile prefabricate să fie de asemenea calitate, încît să excludă finisajul, aşa cum se practică pe plan mondial. Pretutindeni în lume se fac construcţii simple, oamenii preocupîndu-se nu de realizarea unor „uzine monument de artă", ci, în primul rînd, de dotarea întreprinderilor cu utilaje moderne. Rog să se ia toate măsurile pentru ca ministerele care execută lucrări de investiţii să nu mai primească proiecte care cuprind lucrări de finisaj, cu excepţia cazurilor în care tehnologia impune acest lucru. Înlăturarea finisajelor suplimentare, costisitoare este

una din rezervele de reducere a costurilor în construcții și de folosire mai eficientă a forței de muncă.

Totodată, este necesar să se renunțe în mod hotărît la construirea de spații supradimensionate, în înălțime, în lungime și în lățime. Spațiile ce se construiesc trebuie să fie realmente strîns legate de procesele de producție, să fie proporționate după nevoile acestora.

În viitor, trebuie să nu se mai admită demolarea nici unei construcții. În unele locuri s-au demolat o serie de întreprinderi pe motiv că sînt vechi sau că trebuie să se construiască la nivel mondial, deși multe dintre ele erau construcții bune, care puteau fi folosite încă zeci de ani. Trebuie să se pună capăt acestei situații și nici o demolare să nu se mai poată face fără aprobare. Trebuie să fie folosite construcțiile existente, accentul în investiții să fie pus nu pe construcții, ci pe utilare. Mașinile, utilajele sînt cele care produc, iar nu construcțiile și nimeni, cînd dorim să vindem un produs, nu ne întreabă în ce hală s-a fabricat, ci se uită la calitățile produsului.

Este necesar ca, începînd cu anul 1971, să se facă o mai bună repartizare a execuției investițiilor productive între constructori. Ministerul Construcțiilor Industriale să nu mai execute în viitor nici o construcție agricolă și să nu se mai împrăștie pe șantiere mici. În prezent, deși Ministerul Construcțiilor Industriale raportează că a îndeplinit pe total, valoric, planul, totuși el nu a realizat punerea în producție a tuturor capacităților de producție prevăzute. Trebuie să fie clar că toate obiectivele ce vor rămîne neexecutate vor trebui să fie terminate, fără nici o amînare, în primele luni ale anului viitor. Obiectivele neterminate nu vor mai fi contopite în sarcinile planului pe anul următor, ci vor fi evidențiate distinct, cu fondurile și mijloacele materiale corespunzătoare, urmînd să se realizeze paralel cu prevederile planului pe

anul respectiv. În aceste condiții se vor aplica sancțiuni celor vinovați pentru întîrziere, pentru nerespectarea graficelor de construcții și de punere în funcțiune.

În ce privește construcțiile agricole, în viitor Ministerul Agriculturii și Silviculturii va executa combinatele mari, iar celelalte obiective vor fi realizate de consiliile populare sau unitățile agricole. Aceasta impune și reexaminarea unor norme de acordare a creditelor. În viitor, pentru unele construcții agricole, banca va putea autoriza finanțarea fără să mai ceară proiect de execuție.

CREȘTEREA NUMĂRULUI DE SALARIAȚI ȘI ÎMBUNĂTĂȚIREA FOLOSIRII FORȚEI DE MUNCĂ

În proiectul de plan, legat de productivitatea muncii, se prevede ca *numărul de salariați* să crească în cincinal cu aproape 700 000 de persoane. Consider că această prevedere corespunde nivelului producției prevăzut în plan, cu observația de a se spori în unele locuri productivitatea muncii.

Apreciez însă că luarea tuturor măsurilor la care m-am referit — folosirea mai bună a capacităților de producție, extinderea și introducerea schimbului III, construirea în cîteva ramuri a unor capacități suplimentare — impune o sporire a numărului de salariați cu încă circa 400 000 de persoane. Investițiile prevăzute de peste 500 de miliarde de lei oferă posibilitatea de a crea mai multe locuri de muncă decît sînt stabilite în plan, concomitent, desigur, cu creșterea corespunzătoare a producției. Cuprinderea acestor noi salariați va afecta într-o anumită măsură, în primul an, nivelul productivității muncii, deoarece ei vor trebui să se califice, dar pe an-

samblul perioadei nivelul productivităţii muncii nu trebuie să fie influenţat prea mult. Propun să se introducă în plan această măsură şi să acţionăm pentru realizarea ei.

Pun această problemă pentru că ponderea celor care lucrează în agricultură este şi va fi foarte mare în totalul populaţiei active ocupate, cu toate măsurile pe care le vom lua. Nivelul redus al productivităţii muncii în agricultură, numărul mare de braţe de muncă ocupate în această ramură influenţează asupra productivităţii muncii în general şi asupra venitului nostru naţional. De aceea trebuie să accelerăm crearea de noi locuri de muncă prin mai buna folosire a investiţiilor, realizarea de capacităţi de producţie ieftine, uşoare, mărirea numărului de schimburi, ceea ce va contribui la creşterea venitului naţional şi a nivelului de trai al poporului. Însăşi angajarea în plus a 400 000 de oameni se va reflecta pozitiv în veniturile populaţiei, în nivelul ei de viaţă şi, fără îndoială, în situaţia generală a ţării.

Aş dori să mă refer, în continuare, la necesitatea ca ministerele, centralele, întreprinderile şi celelalte organe din economie să ia măsuri serioase pentru respectarea duratei zilei şi săptămînii de lucru, mai cu seamă pentru a nu se depăşi programul săptămînal de lucru de 48 de ore. În această direcţie, un rol important revine Ministerului Muncii şi sindicatelor, care trebuie să acţioneze cu fermitate pentru ca de la 1 ianuarie 1971 toate unităţile să se încadreze în programul de lucru reglementat prin legile statului.

În acelaşi timp, este nevoie ca atît conducerile unităţilor, cît şi sindicatele să pună mai mult accent pe întărirea ordinii şi disciplinei în producţie. Unele cadre din economie caută să motiveze neîndeplinirea diferitelor sarcini prin lipsa unor elemente de cointeresare materială. Fiecare salariat primeşte salariul pentru realizarea integrală a sarcinilor de plan, salariul fiind elementul primordial al cointeresării materiale. Uneori, conducătorii de întreprinderi, activiştii de partid sau sindicali nu ştiu să explice salariaţilor principiile şi modul de aplicare a sistemului de cointeresare materială. Retribuirea suplimentară se face la sfîrşitul anului în cazul în care întreprinderea respectivă a realizat beneficii, a desfăşurat o activitate eficientă ; în raport cu contribuţia adusă, fiecare salariat poate primi gratificaţii de pînă la trei salarii. Pînă nu se realizează sarcinile de plan şi nu se cunoaşte eficienţa producţiei, nu se pot acorda stimulente suplimentare. Cel care nu-şi îndeplineşte sarcinile nu poate primi nici salariul integral, iar în cazul unor abateri sistematice nu se mai justifică nici ocuparea funcţiei respective. Fiecare trebuie să înţeleagă că, acolo unde este pus, trebuie să muncească cu conştiinciozitate şi nici un fel de sentimentalism nu trebuie să justifice menţinerea în funcţie a unor oameni care sînt nepregătiţi şi nu corespund cerinţelor, indiferent de vechimea pe care o au în meserie şi în unitatea respectivă.

Va trebui ca cei cărora li se desface contractul de muncă în fabrică pentru indisciplină să nu mai poată fi angajaţi în întreprinderi industriale, urmînd să lucreze în alte sectoare.

Întreprinderile, toate unităţile economice, social-culturale şi din administraţie trebuie să fie mult mai exigente, să ia măsuri mai severe împotriva abaterilor de la disciplină ; întotdeauna conducerile trebuie să cunoască comportarea noilor angajaţi în unităţile din care au plecat şi, în cazul că aceştia au avut abateri, să le solicite, încă de la încadrarea la noul loc de muncă, angajamente ferme în privinţa respectării ordinii şi disciplinei.

Ţinînd seama că la Congresul al X-lea al partidului s-a indicat să se studieze problema reducerii săptămînii de lucru, este necesar să se creeze o comisie care să facă propuneri în legătură cu trecerea pînă la sfîrşitul acestui cin-

cinal la săptămîna de lucru de 44 de ore, iar pînă în anul 1980 la cea de 40—42 de ore. Comisia va elabora un program concret de măsuri tehnice și organizatorice, astfel încît reducerea duratei săptămînii de lucru să nu afecteze nivelurile de producție și productivitatea muncii planificate și să nu determine reducerea salariului. Din această comisie urmează să facă parte ministerele și alte organe centrale interesate, Consiliul Central al U.G.S.R., reprezentanți ai altor organizații de masă, lucrînd sub conducerea Comitetului Central al P.C.R.

UN COMERȚ EXTERIOR RAȚIONAL, AVANTAJOS, O LARGĂ COOPERARE ÎN PRODUCȚIE CU ALTE STATE

În privința *comerțului exterior* trebuie să spun că acesta este un capitol al planului la care, în ansamblu, nu s-au adus îmbunătățiri față de prevederile proiectului de plan examinat în vară, ba chiar au intervenit unele reduceri ale exportului, destul de serioase, justificate numai în parte prin lipsurile din agricultură. Consider că era normal să se facă eforturi pentru a găsi resurse în industrie pentru acoperirea golurilor cauzate de nerealizarea producției agricole planificate în acest an. Va trebui ca fiecare minister, fiecare centrală industrială să se preocupe în continuare de a găsi noi posibilități de creștere a exportului. De asemenea, vor trebui reexaminate și stabilite la strictul necesar prevederile la importurile de materii prime și materiale, de mașini, utilaje de completare și piese de schimb, domeniu în care există posibilități de reducere mult mai mari decît s-au luat în considerare la elaborarea planului.

Sînt unele produse pe care le fabricăm de mulți ani. Continuăm totuși să importăm, pentru dezvoltarea producției de asemenea fabricate, nu numai utilaje, ci și proiecte tehnologice și chiar să plătim asistență tehnică. Fără îndoială că pe plan mondial se fac continuu progrese, tehnica și tehnologiile avansează, însă trebuie un efort mai mare pentru a realiza proiectele fabricilor cu forțele noastre, în institutele noastre de cercetare și proiectare, pentru a perfecționa licențele cumpărate, în așa fel încît să procurăm din exterior numai utilajele și tehnologiile care cu adevărat nu se pot realiza în țară.

O problemă importantă a activității de comerț exterior o constituie stabilirea produselor pe care le destinăm exportului și a prețurilor la care încheiem tranzacțiile comerciale. Ministerele, centralele și întreprinderile trebuie să se preocupe mai mult de fabricarea acelor produse pentru care obținem o valorificare superioară a materiei prime. În comparație cu alte țări, prin produsele pe care le exportăm, noi realizăm prețuri mult mai scăzute pe tona de oțel, de fibre, de bumbac etc. Dacă vom analiza mai adînc, vom vedea că printr-o valorificare superioară a materiilor prime și a materialelor am putea spori veniturile provenite din comerțul exterior.

Nu poate fi considerat satisfăcător faptul că în construcția de mașini ne propunem în continuare să exportăm în mare parte produse brute, cu grad scăzut de prelucrare a metalului. Va trebui să fie reexaminate posibilitățile de creștere a exportului printr-o valorificare superioară a materiilor prime, prin realizarea de produse cu o calitate mai bună. În această direcție avem rezerve în toate ramurile industriale : în construcția de mașini, în siderurgie, în industria lemnului, industria chimică și altele. Aproape nu există sectoare unde să nu putem interveni pentru a asimila produse noi de calitate superioară, ceea ce ar contribui substanțial la creșterea eficienței comerțului nostru exterior.

La realizarea acestor acțiuni va trebui să se angajeze din plin și Consiliul Național al Cercetării Științifice, care, împreună cu ministerele, să elaboreze un program special privind proiectarea, asimilarea și introducerea în fabricație a unor produse superioare, competitive pe piețele externe. Va trebui, de asemenea, să se acționeze mai energic pentru a pune în aplicare hotărîrea pe care am luat-o de mai multă vreme de a specializa pentru export un număr de întreprinderi și secții, unde să se fabrice numai sortimente care valorifică superior materia primă.

Cît privește modul în care valorificăm produsele pe piețele externe, nu este un secret faptul că în multe cazuri obținem prețuri mai scăzute decît firmele străine la produse similare, că încasările noastre la export se diminuează datorită faptului că vindem prin intermediari, în loc să căutăm a încheia tranzacțiile direct cu firmele care folosesc mărfurile noastre.

Consider că, în ansamblu, prețurile planificate pentru exportul nostru de mărfuri nu numai că nu sînt mari, dar sînt chiar minime. Centralele și întreprinderile au datoria de a acționa pentru obținerea unor prețuri cît mai bune pe piața externă, potrivit cu calitatea și performanțele produselor vîndute, de a-și propune ca încă din anul 1971 să realizeze încasări suplimentare de valută în comparație cu prevederile actuale.

Pînă în prezent au fost luate o serie de măsuri, cu efecte pozitive, pentru trecerea activităților de comerț exterior în atribuțiile ministerelor și unităților producătoare. Va trebui însă acționat mai serios pentru descentralizarea comerțului exterior ; începînd cu 1 ianuarie 1971, sarcinile de comerț exterior să treacă în competența centralelor și combinatelor, care să poarte în întregime răspunderea pentru această activitate.

Trebuie schimbată mentalitatea că procesul de producție se încheie o dată cu fabricarea mărfii, așa cum socotesc astăzi multe din cadrele noastre din economie ; procesul de producție începe cu aprovizionarea, se continuă cu producția și se încheie cu vînzarea. Fiecare conducător de centrală și întreprindere trebuie să înțeleagă că el răspunde de organizarea producției, de funcționarea întreprinderii, că în sarcina sa intră aprovizionarea, gospodărirea judicioasă a mijloacelor materiale și bănești, asigurarea unei calități înalte, a unor performanțe ridicate ale produselor, dar și obligația de a desface în bune condiții mărfurile în țară sau în străinătate ; ciclul de producție poate fi considerat încheiat numai în măsura în care s-au încasat banii pentru produsul fabricat, fără de care nu se poate reîncepe procesul de producție.

Desigur că ministerele vor avea în continuare răspunderea pentru îndeplinirea planului de comerț exterior pe ansamblu, vor exercita controlul și îndrumarea activității, dar fiecare centrală trebuie să acționeze concret pentru a-și asigura desfacerea producției fabricate. Să nu se pună în fabricație nici un produs pînă nu se știe cui va fi vîndut. De asemenea, centralele și întreprinderile poartă întreaga răspundere în fața clientului, din țară sau din străinătate, pentru calitatea și funcționalitatea produsului livrat.

Descentralizarea operațiunilor de comerț exterior nu va afecta cu nimic sarcinile Ministerului Comerțului Exterior, care, și în aceste condiții, va trebui să se ocupe nu numai de politica generală de comerț exterior, ci și de realizarea exporturilor și importurilor planificate. Ministerul Comerțului Exterior trebuie să conlucreze cu celelalte ministere și cu centralele, să supravegheze întreaga activitate de comerț exterior și să asigure înfăptuirea planului de import și export.

În discuţiile asupra planului au fost subliniate posibilităţile pe care le avem de a organiza mai bine activităţile pentru prestări de servicii în străinătate, inclusiv cercetări geologice şi asistenţă tehnică, de a valorifica pe plan extern potenţialul nostru de cercetare ştiinţifică. Într-adevăr, la noi există în cîteva sectoare capacităţi de cercetare şi proiectare încă incomplet folosite. Este necesară mai multă iniţiativă, mai multă responsabilitate pentru valorificarea integrală a potenţialului ştiinţific şi tehnic. Este timpul să apreciem rezultatele institutelor de cercetare şi proiectare după activitatea de concepţie pe care o desfăşoară atît în interesul dezvoltării producţiei, cît şi pentru comerţul nostru exterior, deci în slujba economiei naţionale în ansamblu.

Trebuie să fie tuturor clar că noi nu plătim cercetătorii şi proiectanţii pentru copierea proiectelor cumpărate din străinătate. Este necesar să acţionăm mai hotărît pentru trecerea institutelor ştiinţifice la o activitate întemeiată pe principii economice, susţinută pe bază de contracte încheiate cu întreprinderi din ţară şi din străinătate. Fiecare minister va trebui să elaboreze cu institutele din sistemul său programe concrete în care să prevadă ocuparea întregii capacităţi cu teme interne sau angajarea executării unor lucrări în străinătate.

În legătură cu eficienţa schimburilor cu străinătatea s-au făcut referiri la cursul de revenire pe care îl realizăm din aceste schimburi, la nivelul ridicat al cheltuielilor din *activitatea de deservire turistică*, în raport cu încasările în valută. Desigur că aprecierile nu trebuie absolutizate nici într-o direcţie, nici în alta, însă nu poate fi acceptat punctul de vedere că principalul este să încasezi valută, indiferent cît ne costă ea. Punînd la bază un astfel de principiu, ar însemna ca turismul, dintr-o sursă de dezvoltare a economiei, să-l transformăm într-o activitate nerentabilă, ale cărei pierderi să fie acoperite pe seama celorlalte ramuri. În activitatea de turism, ca şi în toate ramurile economiei, trebuie urmărită cu perseverenţă eficienţa, obţinerea a maximum de încasări cu cheltuieli minime ; nu ne poate fi indiferent ce fel de turism facem, cît cîştigăm din această activitate.

În comparaţie cu ţara noastră, tarifele la prestările de serviciu care se practică în alte ţări în activitatea turistică sînt mult mai ridicate. Eu sînt de acord că, atunci cînd facem o asemenea comparaţie, trebuie să ţinem seama de faptul că sîntem la început, dar nu putem accepta ideea că trebuie să continuăm să aplicăm tarife subevaluate şi cu atît mai puţin să procedăm la o reducere a acestora ca mijloc de atragere a turiştilor. Oficiul Naţional de Turism şi celelalte organe care au activităţi de deservire a turiştilor trebuie în primul rînd să-şi îmbunătăţească munca, să asigure diversificarea serviciilor, executarea lor promptă şi de cea mai bună calitate.

Noi am investit mult în sectorul de turism, avem în continuare un program mare de construcţii şi de aceea este necesar să fie luate toate măsurile pentru valorificarea eficientă a bazei materiale pe care am creat-o. În vederea extinderii bazei turistice, vor trebui luate măsuri ca într-un şir de localităţi mai mici, de la mare şi de la munte, să fie create posibilităţi unor cetăţeni de a construi case cu tot confortul necesar, încadrate într-un plan de sistematizare, pe care să le închirieze turiştilor.

Planul nostru cincinal va trebui să cuprindă concret acţiunile de *cooperare cu alte ţări* în realizarea unor produse, în cercetare, proiectare şi în alte domenii de activitate. Nu trebuie să ne propunem să realizăm singuri toate produsele de care avem nevoie, nici în siderurgie, nici în construcţia de maşini, nici în chimie şi nici în alte ramuri. Este un lucru cert că fără o largă cooperare în producţie

cu țările socialiste, cu firme din țările capitaliste și din țările în curs de dezvoltare nu vom reuși să asigurăm un progres rapid al economiei noastre. Activitatea de cooperare internațională trebuie să fie bine conturată încă de la elaborarea planului, să facă parte din programul de dezvoltare a fiecărei ramuri. Este necesar ca în fiecare domeniu să avem un plan concret de cooperare, elaborat o dată cu planul de producție, a cărui realizare să fie după aceea urmărită sistematic. Cooperarea trebuie extinsă și în agricultură în ce privește rasele de animale și semințele, pentru că nici aici nu putem rezolva toate problemele de unul singur.

Problema cooperării și specializării se pune foarte serios și între întreprinderile din țară. Noi continuăm în unele ramuri să construim întreprinderi care fac de toate, cum sînt, de exemplu, cele din industria construcțiilor de mașini. Deși s-a discutat de cîteva ori să se înceapă o anumită specializare, să se unifice forțele pentru a realiza producție de calitate, o serie de întreprinderi continuă să-și creeze turnătorii numai pentru nevoile proprii. Rog ca problemele legate de specializarea în producție în țară să devină o anexă a planului cincinal, să fie cuprinse în programe speciale pe fiecare minister, astfel încît să se pună o dată capăt fărîmițării care duce la investiții și producții neeconomice.

PERFECȚIONAREA ORGANIZĂRII TRANSPORTURILOR

O atenție mult mai mare trebuie să se acorde activității din *sectorul transporturi*, de îmbunătățirea căreia depinde într-o măsură considerabilă desfășurarea ritmică a

producției, accelerarea procesului de circulație a bunurilor materiale.

În acest sector există încă serioase neajunsuri, s-a accentuat proasta organizare datorită căreia capacitățile existente în transporturile pe căile ferate, rutiere și navale sînt insuficient folosite, se produc întreruperi mari în circulația normală a produselor, se irosesc importante fonduri materiale și bănești. Organizarea defectuoasă a încărcării și descărcării produselor face ca vagoanele să stea timp îndelungat pe rampe, iar pentru navele imobilizate, fără nici o justificare, în porturi, se plătesc sume mari. Consider că această stare de lucruri nu mai poate dăinui ; este necesar ca Consiliul de Miniștri, împreună cu Consiliul Economic, să facă o analiză atentă a situației existente și să prezinte măsuri pentru lichidarea hotărîtă a acestor neajunsuri.

În ce privește transporturile pe căile ferate și auto, atenția trebuie îndreptată, în primul rînd, spre întărirea disciplinei, folosirea completă, cu eficiență maximă, a parcului existent. Este necesar să se aplice cele mai aspre pedepse celor care folosesc camioanele, tractoarele, mijloacele de transport destinate producției din patrimoniul poporului pentru interese personale. Să punem capăt neregulilor care există în prezent în acest sector de activitate.

În transporturile navale trebuie să fie luate măsuri pentru folosirea rațională a porturilor. Trebuie grăbită punerea în funcțiune a noi capacități care să asigure valorificarea deplină a condițiilor de dezvoltare existente într-o serie de porturi și creșterea volumului de transporturi navale potrivit necesităților economiei.

În cadrul programului pentru sectorul transporturi nu se reflectă încă în mod corespunzător preocuparea pentru dezvoltarea porturilor noastre de pe Dunăre, deși despre

necesitatea unei asemenea orientări am discutat în mai multe rînduri. Portul Sulina, spre exemplu, poate prelua o parte însemnată a transporturilor, dispune de condiții pentru o dezvoltare puternică, pentru o viață economică înfloritoare, așa cum a avut în trecut. Trebuie să reexaminăm și prevederile în legătură cu porturile Brăila și Galați, folosite astăzi sub nivelul capacităților lor. Noi am construit și dezvoltat de-a lungul Dunării uzine mari și este necesar ca programul acestui sector să cuprindă măsuri pentru a transporta pe calea fluvială ieftină materiile prime și produsele acestor uzine, precum și alte mărfuri. Deși această problemă a mai fost discutată, totuși ea nu se reflectă în mod corespunzător în programul pentru transporturi.

CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ ȘI ÎNVĂȚĂMÎNTUL — FACTORI PRIMORDIALI AI DEZVOLTĂRII ECONOMIEI NOASTRE NAȚIONALE, AI PROGRESULUI ÎNTREGII SOCIETĂȚI

Înfăptuirea programului pentru perioada 1971—1975 cere eforturi mari în domeniul *cercetării științifice*, sporirea contribuției oamenilor noștri de știință la soluționarea importantelor și complexelor sarcini pe care ne-am angajat să le realizăm în viitorul cincinal. Este un sector important de activitate, ale cărui progrese noi așteptăm să se facă mai mult simțite în economie, întrucît, după cum se știe, deși baza materială a cercetării noastre științifice nu este mică, nu putem spune că rezultatele sînt prea mari.

Pentru valorificarea mai bună a potențialului existent în acest domeniu, este necesară, în primul rînd, o mai mare concentrare a forțelor de cercetare pe problemele

de bază, de actualitate, ale dezvoltării economiei naționale.

În această direcție sînt începuturi bune, dar nu s-a mers încă pînă la capăt. Consider că, față de sarcinile care ne stau în față în viitorul cincinal, trebuie să revedem dezvoltarea cercetării chimice, întrucît în unele domenii de însemnătate deosebită, ca, de exemplu, cele care pot aduce contribuții substanțiale la lărgirea bazei de materii prime și materiale, forțele de cercetare sînt insuficiente. De asemenea, în construcțiile de mașini, ramură pentru care se prevăd sarcini mari în perioada 1971—1975, trebuie să dezvoltăm mai mult și mai rapid cîteva institute de cercetări. În unele institute, probleme de mare importanță pentru economia națională sînt cercetate de colective mici, de 10—15 oameni, care își extind cercetările pe perioade atît de mari, încît vor trebui să le lase moștenire generației următoare de cercetători ; noi avem însă nevoie astăzi de rezultatele cercetărilor.

Așadar, este necesar să pornim de la sarcinile fiecărei ramuri a economiei și, văzînd ceea ce s-a propus pentru cincinalul viitor în domeniul cercetării, Consiliul Național al Cercetării Științifice împreună cu ministerele să propună întărirea și dezvoltarea anumitor centre și institute, crearea altora noi, gruparea forțelor de cercetare în probleme de importanță deosebită. Trebuie să obținem într-un termen mai scurt, în toate sectoarele, rezultate valoroase care să poată fi aplicate în mod eficient în producție.

Măsuri hotărîte trebuie să fie luate de Consiliul Național al Cercetării Științifice, de către ministerele economice pentru introducerea în producție și urmărirea modului în care se asimilează tehnologiile importate. Experiența arată că firma străină care ne-a vîndut o tehnologie sau licență are deja altele gata pregătite. Dacă la aceasta adăugăm și faptul că, în multe cazuri, pînă cînd unitățile

noastre însușesc și introduc în producție licența importată trec 5—6 ani, este limpede că, în momentul în care începe să fie produsă, tehnica respectivă are o valoare considerabil depreciată, un grad mare de uzură morală. De aceea, rog ca problema asimilării în producție a tehnologiei pe care o importăm să-și găsească o reflectare corespunzătoare în programul cercetării științifice. Consiliul Național al Cercetării Științifice trebuie să elaboreze și să urmărească graficele de asimilare în producție a tehnicii importate, luînd totodată măsuri corespunzătoare pentru perfecționarea ei continuă, în pas cu evoluția mondială.

Ținînd seama de marile cerințe ale dezvoltării economiei, științei și culturii în cincinalul următor, este necesar să revedem și programul *dezvoltării învățămîntului*. Mi se pare că măsura luată anul acesta, cînd la unele institute de învățămînt superior s-a prevăzut o creștere mai mică a numărului de studenți decît în anii anteriori, nu este bună, deoarece pentru realizarea obiectivelor și sarcinilor cincinalului 1971—1975 și ale următorilor 10 ani este necesar să crească foarte mult numărul cadrelor cu pregătire superioară.

Trebuie să rezolvăm mai repede și mai bine problema necesarului de ingineri tehnici (subingineri). Este necesar ca institutele care pregătesc aceste cadre să cunoască o dezvoltare mai accentuată decît pînă acum, astfel încît în 2—3 ani să asigurăm cadrele tehnice pentru conducerea procesului de producție, iar inginerii cu studii superioare de specialitate să fie folosiți îndeosebi în cercetare, în funcții de concepție în întreprinderi.

Este necesar să revedem și problema pregătirii noilor maiștri, inclusiv principiul care stă la baza recrutării și formării acestor cadre. Să renunțăm la principiul actual potrivit căruia numai absolvenții unei școli speciale pot

fi maiștri și să recrutăm asemenea cadre, așa cum se face și în alte țări, și din rîndul muncitorilor calificați care au școală. Recrutînd maiștrii după principiul actual, am ajuns să numim în această funcție tineri de 20 de ani care nu cunosc suficient producția și care au atribuția să conducă și să îndrumeze muncitori cu o vechime în profesie de 20—25 de ani. Aceasta este o sursă de slăbire a răspunderii și controlului în producție. Maistrul are un rol hotărîtor în producție, nu numai pe plan teoretic, ci în mod deosebit pe plan practic, și de aceea el trebuie recrutat dintre cei mai buni muncitori. Cînd un asemenea maistru nu are cunoștințe teoretice, să facem totul pentru a i le da. Există destule posibilități pentru a se organiza cursuri, dar pe alte principii decît pînă acum. Pe alte principii trebuie să fie așezată și formarea muncitorilor calificați, îndeosebi pentru acele ramuri în care ponderea acestora este încă scăzută.

ȚELUL SUPREM AL NOULUI CINCINAL — RIDICAREA NIVELULUI DE TRAI AL POPORULUI

În continuare doresc să mă refer la cîteva probleme legate de *ridicarea nivelului de trai al poporului*. Prevederile generale ale planului cincinal în acest domeniu sînt juste și trebuie să le considerăm ca minime, întrucît, după părerea mea, vom găsi noi mijloace pentru a asigura o creștere mai accentuată a veniturilor oamenilor muncii.

Trebuie să ne preocupăm de îmbunătățirea în mai mare măsură a aprovizionării populației. Consider că ar trebui sporit volumul de produse prevăzut să se livreze în 1971 la fondul pieței.

Dar nu este vorba numai de volumul total al mărfurilor destinate consumului populației. Doresc să ridic aici o problemă pe care nu o vom putea rezolva acum sau în anul viitor, dar pe care va trebui să o soluționăm în cîțiva ani. Practic, cînd vorbim despre aprovizionarea populației, mai cu seamă cu produse alimentare, ne gîndim la orașe și în mică măsură avem în vedere necesarul pentru sate. De aceea, consider că trebuie să revedem modul în care se face planificarea produselor alimentare ce se desfac prin comerțul socialist ; va trebui ca planul să cuprindă nu numai cîteva produse importante, cum sînt zahărul și uleiul, ci toate produsele, astfel încît, ținînd seama de consumul întregii populații, să stabilim măsuri pentru satisfacerea nevoilor de consum atît la orașe, cît și la sate. Această măsură trebuie să se aplice începînd cu pîinea. Trebuie să revedem și sistemul de brutării ; poate că nu vom construi neapărat brutării în fiecare sat, dar va trebui să luăm măsuri pentru a asigura producerea pîinii și pentru satisfacerea nevoilor populației rurale.

Am discutat cu primii secretari ai comitetelor județene de partid ca fiecare județ să-și creeze baze proprii de aprovizionare cu produse agroalimentare și să răspundă de buna lor funcționare. Este imposibil ca din București să se stabilească cîte roșii, cîți cartofi, cîți morcovi să se consume, de exemplu, la Suceava și Botoșani. Trebuie să se treacă hotărît la descentralizarea aprovizionării cu produse agroalimentare, cu legume, lapte, produse din carne. Este necesar să acordăm posibilități mai largi de decizie organelor județene în vederea producerii bunurilor de larg consum în sortimente variate.

În legătură cu competențele acordate consiliilor populare, trebuie spus că multe din aceste organe nu-și exercită cu fermitate drepturile și obligațiile ce le revin, nu aplică cu consecvență nici propriile lor hotărîri. Unele consilii populare nu-și împlinesc, de pildă, sarcinile ce le revin în combaterea diferitelor manifestări de speculă. Sub nici o formă să nu admitem specula cu produse de consum ; să luăm măsuri dintre cele mai severe împotriva celor care încearcă, prin mijloace necinstite, să-și sporească avutul, lovind în interesele consumatorilor și provocînd, totodată, perturbări în circulația mărfurilor. În această privință va trebui să elaborăm o lege care să prevadă cele mai aspre pedepse pentru speculanți și cei care admit specula. Trebuie să atragem atenția Ministerului Afacerilor Interne și consiliilor populare să nu închidă ochii și să nu admită specula, pe care noi nu am permis-o nici în condiții grele.

Buna deservire a populației presupune o distribuire mai rațională a rețelei comerciale pe teritoriu, atît la orașe, îndeosebi în cartierele noi, cît și la sate. Va trebui ca amplasarea magazinelor de mărfuri industriale, a celor de bunuri alimentare, a unităților de prestări de servicii și de alimentație publică să se facă pe baza studierii numărului și structurii populației ce urmează a fi deservită, a gusturilor și cerințelor consumatorilor. Pentru noile ansambluri de locuințe să se stabilească norme de spații comerciale și de prestări de servicii la 100 sau la 1 000 de locuitori, urmînd ca aceste spații să fie construite și date în folosință o dată cu ansamblul respectiv. Trebuie ca în proiectele de execuție ale blocurilor de locuințe să se prevadă la parterul acestora spațiile comerciale și de servicii necesare.

După cum rezultă din proiectul planului cincinal, în următorii ani vor crește mult *cheltuielile pentru ocrotirea sănătății și pentru diferite alte acțiuni sociale.* Este necesar să acordăm o atenție sporită ocrotirii sănătății, să ne ocupăm mai mult de felul în care acest sector satisface nevoile populației, de felul în care oamenii muncii primesc

îngrijiri medicale, de condițiile de odihnă care le sînt asigurate.

Consider, de asemenea, că am putea prevedea să ni se prezinte propuneri pentru trecerea în cursul anului viitor la mărirea alocației de stat pentru copii. Pentru copiii ai căror părinți au salarii mici ar trebui să fie sporită alocația pînă în jurul a 200 de lei ; totodată, consider că trebuie urcată limita de salariu pînă la care se poate beneficia de acest ajutor.

Ar fi bine să reanalizăm și hotărîrea privind dreptul pensionarilor de a cumula salariul cu pensia, în sensul ca aceștia, cel puțin în unele ramuri mai importante, să poată beneficia în limite mai largi de acest drept. O sferă importantă în care pot lucra pensionarii este cooperația meșteșugărească și industria locală.

Doresc să subliniez că planul cincinal și cel pe anul viitor trebuie să oglindească, paralel cu eforturile ce se cer oamenilor muncii, ample prevederi pentru îmbunătățirea condițiilor de viață și de muncă ale acestora. Aceasta trebuie să fie un obiectiv central al planului, precum și o preocupare permanentă a Consiliului de Miniștri, ministerelor, întreprinderilor, sindicatelor și a celorlalte organizații obștești.

PENTRU PERFECȚIONAREA ÎN CONTINUARE A CONDUCERII, ORGANIZĂRII ȘI PLANIFICĂRII ECONOMIEI NAȚIONALE

Tovarăși,

Doresc, în continuare, să mă refer la necesitatea de a acționa mai hotărît pentru realizarea măsurilor cu privire la *îmbunătățirea conducerii și planificării economiei.*

Pînă în prezent, în acest scop au fost adoptate o serie de legi. Sînt de asemenea întocmite proiecte de acte normative în legătură cu alte sarcini trasate de Conferința Națională și Congresul al X-lea al partidului. Consider că trebuie să trecem neîntîrziat la aplicarea măsurilor preconizate, urmînd ca aceste proiecte să le adoptăm după ce vom experimenta și verifica bine în practică aceste măsuri.

In domeniul planificării, spre exemplu, trebuie aplicate cu hotărîre indicațiile privind ridicarea rolului întreprinderilor în elaborarea planului, sporirea aportului centralelor și ministerelor în acest domeniu. Planul nu trebuie să fie ceva impus de sus, ci rezultatul cunoașterii și valorificării tuturor capacităților, a întregului potențial de producție, a tuturor rezervelor. În această privință, nu pot spune că există ordine deplină în întreprinderi și nici la organele centrale, la ministere și la Comitetul de Stat al Planificării. Astăzi, centralele, ministerele nu au o evidență clară a capacităților de producție de care dispun fabricile și uzinele din subordinea lor.

Ne propunem să introducem calculatoarele electronice, să înființăm centre de calcul, să le folosim în planificare. Ca să folosești un centru de calcul, se presupune însă în primul rînd să ai o bună evidență, trebuie să cunoști, de asemenea, bine capacitățile de producție ale uzinelor, ale instalațiilor și mașinilor. Deci, pentru a putea trece la o planificare superioară și la folosirea calculatoarelor electronice, este necesar să introducem ordine în evidență și, pe această bază, în întregul mod de conducere și organizare a economiei.

Perfecționarea conducerii nu se poate reduce la faptul că am micșorat aparatul administrativ al ministerelor ; este necesar să organizăm bine activitatea tuturor departamentelor, a centralelor, întreprinderilor și, tot-

odată, să punem ordine în evidență, să îmbunătățim metodele de muncă. În acest spirit au fost adoptate prevederile Conferinței Naționale și ale Congresului al X-lea al partidului.

Trebuie, de asemenea, să spunem că centralele industriale nu au intrat încă pe deplin în atribuțiile și competențele ce le-au fost acordate. Mai sînt centrale care funcționează după modelul fostelor direcții generale. Or, ele trebuie să acționeze ca mari unități economice integrate. Ministerul trebuie să se ocupe de investiții, de aprovizionare, de cercetare, de export, dar activitatea de bază să fie concentrată în centrală. Aceasta a fost și aceasta este concepția noastră cu privire la centralele industriale. Procedînd altfel, nu am realiza decît o schimbare a denumirii fostelor direcții generale. Pentru a evita cu desăvîrșire o asemenea situație, ministerele trebuie să acționeze foarte ferm și neîntîrziat.

Controlul financiar, care a fost reorganizat în cursul acestui an, trebuie să contribuie mai mult la întărirea ordinii, la creșterea răspunderilor în viața economică. Consider că este necesar să ne preocupăm mai mult de crearea unui spirit de înaltă combativitate față de neajunsuri, de întărirea spiritului de răspundere și de stimularea inițiativei. Dezvoltarea economiei noastre a ajuns la un asemenea stadiu, încît dacă nu vom face ca fiecare să simtă răspunderea și să acționeze pentru a soluționa problemele nu vom reuși să mergem înainte.

Nu trebuie să ne propunem ca de la centru să dăm tipare pentru tot ceea ce trebuie să se facă în unitățile de bază, pe plan local. Trebuie să veghem asupra respectării legilor generale, dar să lăsăm maximum de inițiativă în găsirea formelor și modalităților de rezolvare a sarcinilor. Dacă vom dori să reglementăm de sus, de la centru, prin instrucțiuni și circulare, fiecare mișcare a directorului, a salariaților, cu siguranță nu vom reuși, însă în mod cert vom încătușa răspunderea și inițiativa.

Noi avem o mulțime de circulare și instrucțiuni ale ministerelor, însă acestea au un asemenea volum, încît nimeni nu reușește să le citească, mai ales că permanent se elaborează altele care le modifică sau le completează. Pentru a stabili cum să procedeze după normele în vigoare, un salariat ar trebui să caute zeci de instrucțiuni, să le pună cap la cap și să vadă cum se corelează diferitele articole, paragrafe și litere ale acestora. O asemenea birocrație și astfel de procedee de lucru avem, din păcate, în economia noastră și trebuie să le înlăturăm cu desăvîrșire. Trebuie să stabilim clar drepturile și atribuțiile fiecăruia, problemele care intră în competența sa, iar dacă a dat soluții necorespunzătoare să răspundă pentru acestea.

Este deci necesar, tovarăși, să revedem foarte serios sistemul de organizare, legislația economică. Trebuie să luăm măsuri urgente pentru lichidarea neajunsurilor la care ne-am referit, pentru simplificarea întregului sistem de evidență, control și decizie, pentru introducerea unei ordini riguroase în viața noastră economică. Așa cum am stabilit, în cazul unităților agricole și în unitățile industriale să se introducă registrele de inspecții. Cine merge în întreprinderi și dă indicații să aibă împuternicire pentru aceasta, să scrie în registru și să semneze, purtînd întreaga răspundere pentru indicațiile date. Trebuie să punem capăt situației de astăzi, cînd toți care merg în întreprinderi dau indicații și pînă la urmă pentru defecțiunile care apar nu răspunde nimeni.

Tovarăși,

Înfăptuirea vastului program de dezvoltare economică în următorii cinci ani necesită mobilizarea eforturilor în-

tregului popor, participarea conștientă a fiecărui cetățean, perfecționarea activității în toate domeniile, sporirea continuă a eficienței muncii noastre.

Sarcini de mare răspundere se ridică în fața organelor și organizațiilor de partid, a tuturor comuniștilor, care au de îndeplinit, ca și pînă acum, un rol hotărîtor în conducerea și organizarea vieții economice, în antrenarea largă a oamenilor muncii pentru transpunerea în viață a obiectivelor stabilite în noul plan cincinal. Principalul conținut al muncii politice și organizatorice a partidului, al activității tuturor organelor și organizațiilor de partid din industrie, agricultură, transporturi, construcții, cercetare științifică trebuie să-l constituie preocuparea permanentă pentru bunul mers al activității economice, care constituie fundamentul întregii noastre dezvoltări sociale, al propășirii materiale și spirituale a națiunii. Este necesară mobilizarea tuturor colectivelor de muncă pentru utilizarea rațională a fondurilor materiale și bănești, sporirea eficienței investițiilor, reducerea cheltuielilor de producție, creșterea calității producției și perfecționarea întregii activități economice.

Amploarea și complexitatea sarcinilor economice la toate nivelurile, de sus și pînă jos, în condițiile dezvoltării dinamice a economiei, a modernizării industriei și intensificării producției agricole impun cu tărie introducerea curajoasă a metodelor științifice de conducere și organizare, recomandate de progresele științei și tehnicii contemporane, de practica economică avansată pe plan mondial. Sînt de o stringentă necesitate ridicarea competenței cadrelor, însușirea temeinică a științei conducerii economiei naționale, perfecționarea pregătirii economice și profesionale prin studiu individual și în forme organizate a tuturor lucrătorilor din economie, de la ministru pînă la muncitor.

În munca pentru îndeplinirea planului cincinal, în întreaga activitate socială, sarcini importante revin, totodată, organizațiilor sindicale, de tineret și de femei, asociațiilor științifice, tuturor organizațiilor de masă și obștești, al căror rol în conducerea democratică a vieții sociale cunoaște o continuă creștere. Ele sînt chemate să desfășoare mai larg, cu mijloace specifice, în rîndul categoriilor sociale, profesionale sau de vîrstă pe care le reprezintă, o activitate menită să contribuie la dezvoltarea conștiinței socialiste, a atitudinii înaintate față de muncă, la stimularea inițiativei creatoare puse în serviciul sporirii forțelor productive, materiale și spirituale, al ridicării patriei socialiste pe noi trepte de prosperitate.

Avem nestrămutata convingere că prin munca însuflețită a comuniștilor, prin mobilizarea activă a maselor largi ale celor ce muncesc de la orașe și sate, care urmează cu încredere și abnegație politica partidului, punînd în valoare elanul, talentul și energia creatoare a harnicului nostru popor, constructor al socialismului, vom îndeplini cu succes toate sarcinile ce ne stau în față.

Gloriosul nostru partid, călit în lupte revoluționare de o jumătate de secol, care conduce de peste un sfert de veac destinele poporului român, va face totul pentru a se dovedi și în viitor la înălțimea încrederii întregii națiuni, conducînd cu deplin succes măreața operă de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate în România.

INTERVIU ACORDAT REDACTORULUI-ŞEF AL AGENŢIEI DE PRESĂ „MAGHREB ARABE PRESSE", ABDELJALIL FENJIRO

— *26 noiembrie 1970* —

ÎNTREBARE : *Domnule preşedinte, la începutul lunii decembrie veţi întreprinde o vizită oficială în Maroc. Aţi avea amabilitatea de a ne vorbi despre contextul acestei vizite şi perspectivele ei politice-economice ?*

RĂSPUNS : Vizita pe care o voi face în curînd în Maroc, la amabila invitaţie a Maiestăţii Sale Hassan al II-lea, constituie o expresie a relaţiilor bune dintre ţările şi popoarele noastre şi, totodată, ea va marca un moment important în dezvoltarea lor viitoare.

Această vizită este o urmare firească a dezvoltării în ultimii ani a relaţiilor economice, tehnice-ştiinţifice, culturale şi politice dintre ţările noastre. Ea se încadrează — aş putea spune — în contextul politicii generale de coexistenţă a statelor cu orînduiri sociale diferite, de conlucrare şi colaborare a lor pentru a asigura o lume a păcii. Apreciez că vizita va deschide noi perspective colaborării noastre fructuoase în domeniul economic, ştiinţific şi cultural, precum şi în domeniul făuririi unui climat de colaborare şi pace între popoare.

ÎNTREBARE : *România, imediat după cel de-al doilea război mondial, a început o nouă experienţă, pe planuri multiple : social-politic, economic, cultural-ştiinţific. V-am ruga, domnule preşedinte, să ne vorbiţi despre rezultatele acestei experienţe în stadiul actual.*

RĂSPUNS : Într-adevăr, după al doilea război mondial, România a trecut la organizarea pe baze noi a întregii sale vieţi social-economice. Pentru a înţelege mai bine rezultatele construcţiei socialiste în ţara noastră, trebuie avut în vedere că în trecut România se număra printre ţările slab dezvoltate din Europa. În cei 26 de ani care au trecut de la eliberare, România s-a transformat într-o ţară cu o industrie dezvoltată, cu o agricultură în plină înflorire. Totodată, a fost lichidat complet analfabetismul, care cuprindea peste 60% din populaţia ţării. Astăzi, întreaga populaţie este ştiutoare de carte. Tineretul urmează învăţămîntul de 10 ani, iar numărul studenţilor şi al elevilor din licee este de 4—5 ori mai mare decît în 1938, situîndu-se la nivelul ţărilor dezvoltate din lume.

Ca urmare a dezvoltării economice a avut loc creşterea nivelului de viaţă al întregului nostru popor, lucru care se poate vedea pe întregul cuprins al patriei.

Putem deci spune că orînduirea socialistă a deschis poporului român calea spre o viaţă liberă, demnă, independentă, spre o viaţă îmbelşugată. Aceasta ilustrează elocvent ce posibilităţi se deschid oricărui popor care, scuturînd dominaţia străină şi devenind stăpîn pe destinele sale, îşi construieşte viaţa aşa cum doreşte.

ÎNTREBARE : *Aţi vrea, domnule preşedinte, să ne definiţi realitatea românească pe plan internaţional ? În acest context, v-am ruga să ne vorbiţi îndeosebi despre relaţiile României cu celelalte ţări socialiste ; cu lumea occidentală, îndeosebi cu Bonnul, Washingtonul şi ţările*

Comunității Economice Europene ; despre relațiile țării dumneavoastră cu lumea arabă, pe de o parte, și Israel, pe de altă parte. În legătură cu aceasta, ce gîndiți, domnule președinte, despre „problema palestineană“ ?

RĂSPUNS : În lumea de astăzi, dezvoltarea fiecărei țări este determinată într-o măsură mai mare sau mai mică de participarea sa la diviziunea internațională a muncii, de colaborarea și cooperarea cu celelalte state. În acest context, România desfășoară o largă politică internațională de colaborare cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială. Desigur, ca stat socialist, ea pune pe prim plan dezvoltarea relațiilor cu toate țările socialiste, considerînd că aceasta reprezintă nu numai o cauză a României sau a țărilor socialiste, ci o cauză a tuturor forțelor progresiste din lume.

Totodată, așa cum am spus, noi considerăm necesar de a dezvolta relațiile de colaborare și cooperare cu toate statele lumii, și în acest context se înscriu și relațiile noastre cu Republica Federală a Germaniei și cu Statele Unite ale Americii. Pornind de la aceste realități, România întreține raporturi diplomatice, economice, științifice și culturale cu Republica Federală a Germaniei, dezvoltă relații de același fel cu Statele Unite ale Americii, considerînd că, bazate pe deplina egalitate în drepturi, pe respectul independenței și suveranității naționale și pe neamestec în treburile interne, ele corespund atît intereselor țărilor noastre, cît și cauzei colaborării în lume.

În ce privește relațiile cu lumea arabă, trebuie să vă spun că România a simpatizat și simpatizează cu lupta țărilor arabe pentru scuturarea dominației străine, pentru independență națională, pentru dezvoltare independentă, cu lupta pentru bunăstare a popoarelor arabe.

În acest context, noi am considerat și considerăm că drumul spre înflorirea bunăstării popoarelor arabe este drumul colaborării cu toate statele, drumul păcii. După părerea noastră, războiul nu este calea care poate să ducă la soluționarea problemelor existente în Orientul Apropiat, nu poate să contribuie la dezvoltarea independentă a țărilor arabe. De aceea, considerăm necesar să se ajungă la o soluționare politică a actualului conflict dintre statele arabe și Israel, la retragerea trupelor israeliene de pe teritoriile ocupate, la asigurarea dezvoltării independente a tuturor statelor din această zonă și, în acest context, la rezolvarea problemei palestinene în conformitate cu dorințele naționale ale acestei populații. Am în vedere dreptul la autodeterminare al populației palestinene, inclusiv dreptul de a se constitui în stat național independent.

ÎNTREBARE : *Ce semnificație trebuie dată, domnule președinte, în 1970, noțiunii de „imperialism“ ?*

RĂSPUNS : Imperialismul anilor 1970, la fel ca imperialismul tuturor anilor, se caracterizează prin politica de dominație asupra altor popoare, prin politica de dictat, de forță, de amestec brutal în treburile altor state. De altfel, realitățile zilelor de astăzi ne oferă nu puține exemple de acest fel. M-aș putea referi la ultimele evenimente din Guineea, care ilustrează tocmai această politică a imperialismului.

Consider că popoarele lumii au datoria de a-și uni eforturile pentru a pune capăt pentru totdeauna politicii imperialiste, colonialiste și neocolonialiste, politicii de forță și dictat, de amestec în treburile altor state, pentru a asigura dreptul fiecărui popor de a se dezvolta corespunzător dorințelor sale, fără nici un amestec din afară. Numai în condițiile în care popoarele vor acționa unite și vor pune capăt politicii imperialiste se va asigura o

lume a colaborării și păcii, un progres general al omenirii.

ÎNTREBARE: *Marocul, ca și țările vecine, Algeria și Mauritania, este preocupat de problema decolonizării Saharei sub dominație spaniolă. Care este, domnule președinte, atitudinea României față de această problemă?*

RĂSPUNS: România se pronunță cu hotărîre împotriva oricărei politici de dominație, pentru lichidarea definitivă a colonialismului și neocolonialismului. În acest context, simpatia sa se îndreaptă spre toate popoarele care luptă pentru eliberarea lor sau pentru apărarea suveranității lor naționale. De altfel, după cum știți, la Organizația Națiunilor Unite România a votat în favoarea rezoluției privind ținerea unui referendum care să dea populației din Sahara spaniolă dreptul de a se pronunța asupra viitorului său, dreptul la autodeterminare.

Noi considerăm că a sosit timpul să fie lichidate definitiv colonialismul și neocolonialismul.

Aș dori să folosesc acest prilej pentru a adresa poporului marocan, înainte de a o face direct, cele mai bune urări de activitate rodnică, de prosperitate și bunăstare.

CUVÎNTARE LA ADUNAREA POPULARĂ DE LA SATU-MARE

Cu prilejul vizitei de lucru în județul Satu-Mare

— 27 noiembrie 1970 —

Dragi tovarăși și prieteni,

Doresc în primul rînd să vă adresez dumneavoastră, tuturor locuitorilor municipiului și județului Satu-Mare, un călduros salut din partea Comitetului Central al partidului, a Consiliului de Stat și guvernului Republicii Socialiste România. *(Aplauze, urale).*

Doresc, totodată, să vă mulțumesc pentru primirea călduroasă pe care ne-o faceți, să mulțumesc tovarășilor care au vorbit pentru cuvintele de încredere în partid, în guvern, pentru cuvintele spuse la adresa mea. În toate aceste manifestări noi vedem expresia încrederii nestrămutate în Partidul Comunist Român, în politica sa marxist-leninistă, care corespunde năzuințelor și intereselor întregului nostru popor. *(Aplauze, scandări: „Ceaușescu-P.C.R.!“).*

Imi face o deosebită plăcere să mă întîlnesc din nou cu dumneavoastră, de data aceasta în condiții mai bune decît în luna mai. Mi-a făcut o deosebită plăcere să constat că rănile provocate de furia apelor au fost în cea mai mare parte lichidate, să pot vedea noile locuințe în care

s-au mutat mii și mii de oameni, să pot vedea întreprinderile care și-au reluat de mult activitatea, îndeplinindu-și în condiții bune sarcinile de plan, contribuind, alături de toate întreprinderile patriei noastre, la îndeplinirea cu succes a cincinalului. Toate aceste realizări, știu, au cerut eforturi mari, au impus învingerea multor greutăți. Greutățile au fost învinse și, într-o perioadă scurtă, s-au șters urmele adînci lăsate de inundații. Vă felicit din toată inima ! Putem spune că forța societății noastre socialiste s-a dovedit încă o dată de granit, că unitatea de nezdruncinat a întregului nostru popor — români, maghiari, germani, cetățeni de alte naționalități — în jurul partidului și guvernului constituie garanția de nezdruncinat a construcției victorioase a societății socialiste în România, a înălțării pe culmi tot mai înalte a patriei noastre. *(Aplauze, urale).*

Nu numai în județul dumneavoastră, ci în întreaga țară, oamenii muncii, sub conducerea comuniștilor, au reușit să înfrîngă greutățile provocate de calamitățile naturale. Este adevărat, tovarăși, dacă nu ar fi fost inundațiile am fi avut o situație mai bună. Am refăcut mult, dar fără îndoială că urmările catastrofei se mai resimt. Doresc să spun însă și aici că partidul și guvernul au luat toate măsurile pentru ca populația să fie aprovizionată în bune condiții. Stocurile și rezervele pe care le avem la toate produsele sînt mai mari decît cele de acum un an. *(Aplauze).*

Zilele trecute, Comitetul Executiv și guvernul, după cum știți, au hotărît ca pe luna decembrie să nu se mai încaseze ceea ce oamenii muncii au hotărît să ofere din salariu pentru ajutorarea regiunilor sinistrate. Considerăm că s-au făcut destule eforturi și că ceea ce mai trebuie făcut trebuie făcut prin mijloacele statului. *(Aplauze).*

Aș dori ca de aici, de la Satu-Mare, orașul cel mai greu lovit de catastrofa din mai, să adresez încă o dată mulțumiri întregului nostru popor pentru spiritul de solidaritate dovedit în acele momente dramatice, pentru eroismul cu care a muncit ca să învingă vitregia naturii și greutățile care s-au ivit. *(Aplauze).*

Doresc, de asemenea, încă o dată să exprim mulțumiri tuturor statelor socialiste, celorlalte state, tuturor organizațiilor naționale și internaționale, tuturor oamenilor de pe planeta noastră care ne-au ajutat în acele împrejurări. Intr-adevăr, am primit un ajutor substanțial, dar vreau să spun cu acest prilej că mai mult de o treime din acest ajutor l-am primit din partea Republicii Populare Chineze. *(Aplauze).* Iată de ce, exprimînd mulțumiri tuturor statelor, nu pot să nu exprim în mod deosebit mulțumiri Partidului Comunist Chinez, guvernului Republicii Populare Chineze, poporului chinez, tovarășului Mao Țze-dun, pentru ajutorul pe care ni l-au dat. *(Aplauze).*

După cum știți, tovarăși, mai avem o lună pînă la terminarea actualului cincinal. Pot afirma că planul cincinal 1966—1970 se realizează cu o depășire la producția industrială și, la nivelul minim al planului, la producția agricolă (aceasta datorită calamităților pe care le-am suferit). Planul cincinal în ansamblul său va fi deci înfăptuit în bune condiții. Nu voi face acum un bilanț. Il vom face la începutul anului viitor, dar este o mare satisfacție pentru noi să constatăm că am reușit să obținem aceste mărețe succese în cei cinci ani ce au trecut.

La ultima ședință a Comitetului Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român și a guvernului Republicii Socialiste România am adoptat noul plan cincinal și planul pe anul 1971. Prevederile cincinalului sînt superioare față de Directivele prevăzute de Congresul al X-lea. Le veți cunoaște la timp, nu doresc să vă fac

acum o expunere asupra lor. Avem toate condițiile ca prevederile pe 1971 și prevederile cincinalului 1971—1975 să fie realizate, asigurînd astfel ridicarea țării noastre pe trepte și mai înalte de progres și prosperitate. *(Aplauze).*

Au fost adoptate o serie de măsuri privind agricultura, care vor fi publicate mîine în presă și, de aceea, nu doresc să vă vorbesc despre ele. Aceste măsuri vor crea condiții organizatorice și economice pentru ca membrii cooperativelor, lucrătorii de la sate să obțină un spor mai rapid al producției agricole vegetale și animale.

Am deplina convingere că oamenii muncii din Satu-Mare, din municipiu și din județ, în frunte cu organizația de partid, cu comitetul județean, vor ști să-și aducă și în continuare aportul la înfăptuirea mărețului program de înflorire a patriei noastre. Avem pentru ce munci, tovarăși. Tot ceea ce facem este pentru bunăstarea și fericirea poporului nostru, este pentru victoria socialismului și comunismului în România. *(Aplauze).*

Edificarea cu succes a orînduirii noi în patria noastră contribuie totodată la cauza socialismului în întreaga lume, este o contribuție la întărirea sistemului socialist mondial. Noi vom face totul și în viitor pentru a dezvolta colaborarea cu toate țările socialiste, pentru întărirea unității lor, pentru a dezvolta prietenia și colaborarea cu toate popoarele lumii, cu toate forțele antiimperialiste, fiind convinși că stă în puterea popoarelor unite să asigure pacea și colaborarea pe planeta noastră. *(Aplauze ; se scandează „Ceaușescu—P.C.R. !").*

În încheiere, doresc să vă urez din toată inima multă sănătate și succes în activitatea dumneavoastră, pentru o viață mai bună, mai fericită. *(Aplauze îndelungi).*

CUVÎNTARE
LA MITINGUL DE LA BAIA MARE
Cu prilejul vizitei de lucru în județul Maramureș

— 28 noiembrie 1970 —

Dragi tovarăși și prieteni,

Doresc să vă adresez, dumneavoastră, tuturor locuitorilor din Baia Mare, un călduros salut din partea Comitetului Central, a Consiliului de Stat și a guvernului Republicii Socialiste România. *(Aplauze).*

Mă bucură faptul că băimărenii au realizat înainte de termen planul cincinal actual. Aceasta se datorește entuziasmului și hărniciei cu care muncitorii, tehnicienii, inginerii, toți oamenii muncii din oraș au contribuit la înfăptuirea în bune condiții a sarcinilor trasate de Congresul al IX-lea al partidului, la realizarea înainte de termen a prevederilor actualului cincinal. Dumneavoastră, alături de toți cetățenii patriei noastre, vă aduceți o contribuție însemnată la ridicarea României socialiste pe noi trepte de progres și civilizație. *(Aplauze, urale).*

Pentru rezultatele bune pe care le-ați obținut, vă adresez cele mai calde felicitări și urări de noi succese. *(Aplauze).*

Zilele trecute, Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R. a adoptat propunerile de îmbunătățire a planului cincinal pe anii 1971—1975, în care se prevăd, conform Directivelor Congresului al X-lea, noi sarcini privind dezvoltarea viitoare a patriei noastre. Potrivit acestor prevederi, și dumneavoastră, oamenii muncii din Baia Mare, veți avea de realizat noi obiective, veți trebui să depuneți noi eforturi pentru creșterea întregii noastre activități economice. Realizarea prevederilor viitorului plan cincinal, superioare Directivelor Congresului al X-lea, va ridica România socialistă la un nivel și mai înalt de civilizație, va ridica bunăstarea materială și spirituală a întregului nostru popor. Iată de ce nu trebuie să precupețim nici un efort pentru traducerea în viață a acestor directive și prevederi. *(Aplauze).*

Sînt convins că, sub conducerea organizațiilor de partid, a comitetului județean de partid, oamenii muncii din Baia Mare, toți cei care doresc să contribuie la victoria socialismului și comunismului în patria noastră își vor îndeplini și în viitor datoria, așa cum și-au îndeplinit-o și pînă acum. *(Aplauze).*

Doresc, în încheiere, să vă urez din toată inima noi și noi succese în activitatea dumneavoastră, multă sănătate și multă fericire. *(Aplauze puternice, ovații îndelungi).*

CUVÎNTARE LA MITINGUL DE LA ZALĂU

Cu prilejul vizitei de lucru în județul Sălaj

— 28 noiembrie 1970 —

Dragi tovarăși și prieteni,

Doresc să vă adresez dumneavoastră, tuturor locuitorilor orașului și județului Sălaj, un salut călduros din partea Comitetului Central al partidului, a Consiliului de Stat și a guvernului Republicii Socialiste România. *(Aplauze, urale).*

Am aflat cu deosebită bucurie despre rezultatele obținute de colectivele de oameni ai muncii din Sălaj, despre realizarea prevederilor actualului plan cincinal înainte de termen. De altfel, în întreaga țară, planul cincinal este de fapt îndeplinit și, pînă la sfîrșitul anului, întregul nostru popor va da o producție industrială de cîteva zeci de miliarde de lei peste plan.

De asemenea, agricultura țării noastre, cu toate greutățile prin care a trecut în ultimii ani, și îndeosebi anul acesta datorită inundațiilor catastrofale, își va realiza și ea planul cincinal — e drept, nu la limita superioară, dar îl va realiza —, ceea ce este un succes al țărănimii noastre cooperatiste.

Cunoașteți, de asemenea, măsurile luate în acești ani de partid și guvern în direcția dezvoltării învățămîntului, științei, culturii, a ridicării bunăstării materiale și culturale a poporului nostru. Putem spune că prevederile cincinalului în toate domeniile de activitate se îndeplinesc în bune condiții.

Marile realizări din acești ani se datoresc muncii entuziaste a eroicei noastre clase muncitoare, muncii harnicei noastre țărănimi, a intelectualilor, a tuturor celor ce trăiesc în patria noastră, români, maghiari, germani, de alte naționalități, care, înfrățiți, sub conducerea Partidului Comunist Român, înfăptuiesc neabătut politica de construcție a socialismului în România.

La toate aceste realizări v-ați adus o contribuție valoroasă și dumneavoastră, oamenii muncii din străvechiul Sălaj. Iată de ce vă adresez cele mai calde felicitări pentru toate rezultatele pe care le-ați obținut în activitatea dumneavoastră. *(Aplauze puternice).*

Printre măsurile luate în acești ani sînt și cele referitoare la reorganizarea administrativ-teritorială a țării. Ca urmare, a luat ființă, sau s-a înființat din nou, județul Sălaj. Deoarece nu am mai fost de atunci în județul dumneavoastră, aș dori să vă felicit pentru aceasta și să-mi exprim convingerea că populația va depune un efort general pentru înflorirea și ridicarea județului Sălaj, laolaltă cu întreaga țară, pe trepte mai înalte de progres și civilizație. *(Aplauze ; se scandează „Ceaușescu—P.C.R. !").*

Am vizitat astăzi platforma industrială din Sălaj pe care se construiesc două obiective republicane și pe care s-au construit de acum unele obiective industriale ale județului. Este un început bun. În următorii doi-trei ani, pe această platformă, numai în aceste întreprinderi industriale vor lucra circa 3 500 de salariați. Ceea ce se construiește la dumneavoastră este o expresie a politicii

partidului de industrializare socialistă a țării, de amplasare a industriei pe întreg teritoriul țării, de dezvoltare a tuturor județelor. Acționăm astfel, pentru că numai pe această cale putem asigura ridicarea tuturor localităților, tuturor județelor, întregului nostru popor la o viață demnă, liberă și fericită.

După cum știți, zilele acestea, Comitetul Executiv și guvernul au adoptat propunerile de îmbunătățire a planului cincinal viitor și a planului de stat pe anul 1971. Aceste planuri prevăd sarcini sporite față de Directivele Congresului al X-lea pentru cincinalul următor. Dorim să facem eforturi mai mari pentru dezvoltarea industriei, a întregii economii a patriei noastre, dorim să lichidăm mai iute rămînerea în urmă pe care am moștenit-o și să apropiem într-un timp mai scurt țara noastră de țările dezvoltate. Pentru aceasta, trebuie însă cu toții să ne unim eforturile. Aceasta corespunde intereselor întregului nostru popor, viitorului strălucit al patriei noastre socialiste.

Am adoptat un șir de măsuri privitor la agricultura noastră cooperatistă. Nu doresc să mă refer la ele, sînt de acum publicate. Aceste măsuri sînt chemate pe de o parte să asigure o mai bună organizare în sectorul agriculturii, să creeze condiții pentru sporirea producției agricole, iar pe de altă parte să asigure venituri certe tuturor cooperatorilor care muncesc permanent în cooperativele de producție.

În cursul cincinalului viitor urmează să fie luate un șir de măsuri privind dezvoltarea învățămîntului, științei, culturii, privind ridicarea nivelului de trai al poporului. Avem în fața noastră o perspectivă minunată. Depinde de noi ca dezvoltarea mai rapidă a patriei noastre, ridicarea mai rapidă a bunăstării întregului nostru popor, să se realizeze în condiții bune. Aceasta depinde de felul cum fiecare la locul său de muncă va ști să îndeplinească sar-

cinile ce-i revin. Rezultatele de pînă acum sînt o dovadă că poporul nostru este ferm hotărît să înfăptuiască neabătut acest program de dezvoltare multilaterală a României socialiste. *(Aplauze puternice, urale).*

Eu interpretez aplauzele dumneavoastră și entuziasmul dumneavoastră ca un angajament că sarcinile care vă revin în cincinalul următor, care, după cît știu, în industrie sînt de peste trei ori mai mari decît în actualul cincinal, vor fi realizate și chiar depășite.

Aș dori ca obiectivele care se află în construcție să le realizați ceva mai devreme decît este planificat. Dacă ele vor fi realizate mai devreme, vom obține un plus de producție, deci și o sporire a veniturilor locuitorilor din Sălaj, și un cîștig al economiei generale. Dar la aceasta se mai adaugă și un fapt : terminînd mai repede aceste investiții, ne vom gîndi să nu lăsăm constructorii fără lucru și vom putea începe și alte obiective în orașul dumneavoastră. *(Aplauze îndelungate).*

În județ locuiesc și muncesc împreună români și maghiari. Multe din cele ce s-au realizat în trecut, dar mai cu seamă în anii construcției socialiste, tot ceea ce se realizează în prezent este rezultatul muncii unite a tuturor locuitorilor orașului și județului, fără deosebire de naționalitate. Cunoașteți cu cîtă hotărîre și fermitate înfăptuiește partidul nostru politica marxist-leninistă de deplină egalitate în drepturi pentru toți cetățenii, fără deosebire de naționalitate. În România socialistă nu există nici o deosebire între oamenii muncii, indiferent de naționalitate, de religie, indiferent de ceea ce au fost strămoșii sau părinții lor. Cei care în trecut au asuprit poporul nostru au fost înlăturați pentru totdeauna. În România socialistă nu mai există loc pentru asupritori, nu mai există nici o posibilitate de a mai reînvia în vreun fel vechea orînduire. Iată de ce noi spunem : socialismul a învins în țara noastră pentru totdeauna și nu există forță în lume să abată oamenii muncii din România de pe calea socialismului și comunismului. *(Aplauze, ovații ; se scandează „Ceaușescu — P.C.R. !").*

Dragi tovarăși,

Preocupîndu-ne permanent de edificarea socialismului în patria noastră, de ridicarea bunăstării întregului nostru popor, noi ne preocupăm totodată de întărirea colaborării cu toate țările socialiste. Pornim de la faptul că rezultatele pe care le obține poporul care a pășit pe calea socialismului, edificarea cu succes a noii orînduiri în propria țară sînt prima îndatorire a unui partid comunist de guvernămînt.

Îndeplinindu-ne această îndatorire națională, noi răspundem în același timp și îndatoririi noastre internaționale, întărind solidaritatea cu țările socialiste, acționînd pentru întărirea unității țărilor socialiste, făcînd totul pentru ca socialismul să capete o influență tot mai puternică în întreaga lume. Între sarcina națională și cea internațională nu există nici un fel de contradicție, ci, dimpotrivă, o deplină unitate, și numai îmbinînd aceste sarcini, acționînd în strînsă concordanță în ambele direcții, un comunist, un partid comunist își îndeplinesc îndatorirea principală.

Poporul nostru acționează, totodată, permanent pentru dezvoltarea relațiilor de colaborare cu toate popoarele lumii, fără deosebire de orînduire socială. Noi considerăm că în lumea de astăzi trebuie să militām pentru dezvoltarea colaborării internaționale. Numai pe această cale se poate asigura înlăturarea politicii imperialiste de dictat și de forță, se poate pune capăt acestei politici, se poate asi-

gura triumful unei politici noi, de deplină egalitate în drepturi între națiuni, între state, de respect a independenței și suveranității naționale, se poate asigura dreptul fiecărui popor de a-și hotărî dezvoltarea proprie, corespunzător voinței sale, fără nici un amestec din afară.

Noi acționăm și vom acționa pentru dezvoltarea colaborării cu toate partidele comuniste și muncitorești, cu toate forțele antiimperialiste. Sîntem ferm hotărîți să facem totul pentru triumful cauzei colaborării și păcii în lume. *(Aplauze puternice).*

În încheiere, doresc să vă mulțumesc pentru primirea călduroasă pe care ne-ați făcut-o, pentru cuvintele rostite aici la adresa partidului și guvernului, a politicii noastre marxist-leniniste. De asemenea doresc să vă mulțumesc pentru manifestarea la adresa mea.

În toate acestea văd o expresie a încrederii în politica marxist-leninistă a partidului nostru, văd hotărîrea dv. de a urma neabătut această politică, așa cum o urmează întregul nostru popor, și de a face totul pentru victoria ei, pentru victoria comunismului în România.

În ce mă privește, vă pot asigura că voi face totul și în viitor pentru a îndeplini sarcinile încredințate de partid și popor, pentru a contribui la bunăstarea și fericirea patriei noastre socialiste, a poporului nostru. *(Aplauze, urale ; se scandează : „Ceaușescu—P.C.R. !").*

Vă urez din toată inima noi și multe succese în activitatea dumneavoastră viitoare, realizarea în bune condiții a marilor sarcini ce vă revin în cincinalul următor, vă doresc multă sănătate și multă fericire.

Doresc să adresez în mod deosebit felicitări organizației de partid, care organizează munca tuturor locuitorilor acestui județ, Comitetului județean de partid, primului

secretar. Le doresc să fie strîns uniți cu oamenii muncii din județ, să se preocupe permanent de nevoile lor, de soluționarea în cele mai bune condiții a problemelor locale. Numai împreună cu toți oamenii muncii, cu întregul popor, partidul este de neînvins, poate să-și facă datoria pe deplin. *(Aplauze, ovații, urale).*

TOAST
LA DINEUL OFERIT DE MAIESTATEA SA REGELE MAROCULUI, HASSAN AL II-LEA, ÎN ONOAREA PREŞEDINTELUI CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

Cu prilejul vizitei în Maroc

— *7 decembrie 1970* —

Maiestate,

Vă mulţumesc în modul cel mai cordial pentru invitaţia de a vizita frumoasa dumneavoastră ţară, pentru ospitalitatea cu care ne înconjuraţi, pentru cuvintele prieteneşti rostite la adresa României şi vreau să exprim profunda satisfacţie pe care o încercăm aflîndu-ne pe pămîntul marocan. Doresc să vă asigur, la rîndul meu, de stima şi preţuirea pe care poporul român le poartă poporului marocan.

Aş dori, în mod deosebit, să exprim cele mai sincere mulţumiri Maiestăţii Sale Hassan al II-lea pentru primirea pe care ne-a asigurat-o astăzi, să mulţumesc populaţiei oraşului Rabat pentru manifestarea caldă cu care ne-a primit. În toate acestea văd o expresie a prieteniei dintre popoarele noastre, a dorinţelor noastre comune de a dezvolta colaborarea în toate domeniile de activitate, de a contribui la cauza prieteniei şi păcii în lume.

Această vizită ne dă prilejul să venim în contact nemijlocit cu viaţa şi preocupările unui popor a cărui luptă eroică şi îndelungată pentru emancipare naţională şi dezvoltare independentă este bine cunoscută şi apreciată în ţara noastră. Ne sînt, de asemenea, cunoscute eforturile pe care

poporul marocan le depune astăzi pentru progres economic şi cultural, pentru folosirea bogăţiilor sale naţionale în interesul propăşirii patriei.

Ne face plăcere să constatăm că ţările noastre, deşi au orînduiri sociale diferite, dezvoltă relaţii prieteneşti bazate pe egalitate în drepturi şi avantaj reciproc. Fără îndoială că discuţiile pe care le vom avea vor evidenţia noi căi şi posibilităţi de a intensifica schimburile comerciale, colaborarea economică multilaterală — cooperare în industrie, lucrări publice, prospectări şi exploatări miniere şi petrolifere, producţie agricolă —, precum şi de a dezvolta raporturile bilaterale în sfera ocrotirii sănătăţii, învăţămîntului şi culturii. Sîntem încredinţaţi că concretizarea unor asemenea acţiuni ar întări prietenia română-marocană, ar sluji intereselor ambelor popoare în efortul lor pentru progres, corespunzînd în acelaşi timp cauzei păcii şi colaborării internaţionale.

Poporul român este, în prezent, angajat în realizarea unui vast program pentru dezvoltarea forţelor de producţie, creşterea avuţiei naţionale şi ridicarea standardului de viaţă, pentru edificarea orînduirii socialiste. Sîntem conştienţi că aceste aspiraţii ale poporului nostru se pot realiza numai într-un climat de destindere şi cooperare internaţională, de pace şi securitate. Tocmai de aceea apărarea păcii, dezvoltarea încrederii şi apropierii între popoare constituie un obiectiv central, constant, al politicii externe a României.

Acţionăm consecvent pentru extinderea relaţiilor noastre cu toate ţările lumii, fără deosebire de orînduirea lor socială, în spiritul coexistenţei paşnice şi în interesul promovării cooperării internaţionale. Aşezăm în mod consecvent la temelia raporturilor cu alte state principiile independenţei şi suveranităţii naţionale, neamestecului în treburile interne, egalităţii în drepturi şi avantajului re-

ciproc, principii care se bucură de o tot mai largă adeziune internațională, afirmîndu-se drept condiția primordială a destinderii și salvgardării păcii.

România se pronunță cu toată hotărîrea împotriva politicii de dominație imperialistă, a politicii de dictat și amestec în treburile altor state, de folosire a forței sau de amenințare cu forța.

Ne manifestăm simpatia și sprijinul față de mișcarea de eliberare națională a tuturor popoarelor subjugate, față de eforturile statelor din Africa, Asia și de pe alte continente de a se dezvolta independent, de a realiza adînci prefaceri în economie, cultură și în viața socială, de a asigura creșterea nivelului lor de trai. După cum arată experiența internațională, utilizarea eficientă a resurselor naționale, materiale și umane ale fiecărei țări constituie chezășia sigură a progresului și prosperității. Totodată, este necesar ca țările în curs de dezvoltare să primească sprijinul comunității internaționale a popoarelor, și în special al statelor dezvoltate.

România a condamnat și condamnă cu tărie agresiunea imperialistă în Guineea, exprimîndu-și deplina solidaritate cu lupta poporului guineez pentru libertate, independență și suveranitate națională. Pentru a pune capăt unor asemenea pericole de agresiune, se impune lichidarea definitivă a oricăror forme de colonialism și neocolonialism în Africa, îndepărtarea din această zonă a tuturor trupelor străine și lichidarea tuturor bazelor militare ale colonialiștilor. Numai astfel se va putea asigura dezvoltarea liberă și pașnică a popoarelor africane, ca de altfel a popoarelor de pe toate continentele.

Republica Socialistă România acționează perseverent pentru extinderea relațiilor tradiționale cu țările arabe. Țara noastră și-a manifestat întotdeauna solidaritatea activă față de lupta dreaptă a popoarelor arabe împotriva imperialismului și neocolonialismului, pentru apărarea independenței și suveranității naționale.

Constituie un serios motiv de îngrijorare și preocupare situația din Orientul Apropiat. Sîntem de părere că Rezoluția Consiliului de Securitate din 22 noiembrie 1967 și Rezoluția Adunării Generale a O.N.U. din 4 noiembrie 1970 oferă o bază rezonabilă pentru rezolvarea pașnică a conflictului. Ne pronunțăm pentru retragerea trupelor israeliene de pe teritoriile arabe ocupate, pentru asigurarea independenței și integrității teritoriale a fiecărui stat din această zonă, pentru soluționarea problemei populației palestinene în conformitate cu interesele ei naționale, cu dreptul său la autodeterminare, inclusiv la formarea unui stat național independent. Militînd pentru instaurarea păcii în Orientul Apropiat, vom dezvolta și în viitor relații ample, pe planuri multilaterale, cu țările arabe în interesul propășirii popoarelor noastre, al destinderii și colaborării internaționale.

Un imperativ actual pentru care România militează cu toată fermitatea îl constituie oprirea războaielor, stingerea tuturor focarelor de conflicte și încordare existente astăzi în lume, care periclitează liniștea și securitatea popoarelor.

Doresc să reafirm solidaritatea poporului nostru cu cauza dreaptă a poporului vietnamez și a celorlalte popoare din Indochina. Milităm neabătut pentru a se pune capăt războiului din Vietnam, pentru încetarea intervenției străine în Indochina și retragerea trupelor Statelor Unite și ale aliaților lor din această zonă, asigurîndu-se astfel dreptul popoarelor vietnamez, cambodgian și laoțian de a-și hotărî singure soarta, potrivit voinței și aspirațiilor proprii, fără nici un amestec din afară.

România, ca țară europeană, acționează consecvent pentru înfăptuirea securității în Europa, considerînd că aceasta are o importanță fundamentală pentru pace și

destindere în întreaga lume. Realizarea securității europene trebuie să conducă, în ultimă instanță, la așezarea relațiilor dintre țările continentului pe baza deplinei egalități în drepturi, la intensificarea colaborării reciproc avantajoase dintre state, oferind totodată fiecărui stat garanția deplină de a se afla la adăpost de orice primejdie de agresiune din afară sau de amestec în treburile sale interne. În acest sens, este necesar să se țină cît mai curînd Conferința general-europeană, cu participarea tuturor statelor interesate, conferință care ar putea deschide calea înfăptuirii securității pe continent, contribuind totodată în măsură importantă la îmbunătățirea climatului internațional.

Răspunderea pentru viitorul omenirii impune tuturor popoarelor să acționeze în modul cel mai hotărît pentru a se pune capăt cursei înarmărilor. Realizarea dezarmării generale, și în primul rînd a dezarmării nucleare, ar elibera popoarele de o uriașă povară, ar reprezenta o imensă contribuție la promovarea păcii și progresului.

Sesiunea jubiliară a O.N.U. din acest an — important eveniment internațional — a demonstrat încă o dată că deziderattele de pace, securitate și progres ale umanității nu se pot realiza decît cu participarea largă a tuturor țărilor — fie ele mari, mijlocii sau mici —, a evidențiat faptul că zecile și zecile de popoare ale lumii sînt hotărîte să exercite un rol activ în viața internațională, pentru ca problemele care preocupă astăzi omenirea să fie soluționate în interesul tuturor popoarelor. În acest spirit, dorim să ne aducem în continuare aportul la sporirea rolului O.N.U., la intensificarea activității acestei organizații în vederea înfăptuirii păcii și înțelegerii internaționale. Eficiența și autoritatea O.N.U. ar crește, fără îndoială, prin asigurarea universalității sale, și în special prin restabilirea drepturilor legitime în această organizație ale Republicii Populare

Chineze. Este timpul, după părerea noastră, să se înțeleagă că nici o problemă în lume nu se poate rezolva ignorînd Republica Populară Chineză.

Doresc să-mi exprim deplina încredere că întîlnirile noastre, discuțiile pe care le vom purta în aceste zile cu Maiestatea Sa Hassan al II-lea vor contribui la dezvoltarea conlucrării între România și Maroc în viața internațională, în direcția întăririi păcii și securității, a extinderii cooperării constructive între state și popoare.

Cu convingerea că această vizită va duce la multiplicarea relațiilor de colaborare româno-marocane, va întări prietenia dintre popoarele celor două țări, va contribui la cauza generală a păcii și apropierii între popoare, toastez :

— în sănătatea Maiestății Sale Hassan al II-lea ;

— a distinselor personalități marocane prezente la acest dineu ;

— pentru prosperitatea și fericirea poporului marocan;

— pentru prietenia și colaborarea dintre România și Maroc ;

— pentru reprezentanții tuturor statelor aflați aici ;

— pentru pace între popoare !

CUVÎNTARE ÎN CAMERA REPREZENTANŢILOR DIN MAROC

Cu prilejul vizitei în Maroc

— 9 decembrie 1970 —

Domnule preşedinte,

Domnilor deputaţi,

Este pentru mine şi colaboratorii mei o deosebită plăcere de a fi în această seară oaspeţii Camerei Reprezentanţilor şi de a putea, de la această înaltă tribună, să vă adresez dumneavoastră, înalţi reprezentanţi ai naţiunii marocane, şi poporului prieten marocan, un salut cordial din partea Marii Adunări Naţionale a Republicii Socialiste România, a întregului popor român şi a mea personal.

Mulţumesc domnului preşedinte al Camerei Reprezentanţilor pentru salutul ce mi l-a adresat şi pentru cuvintele rostite la adresa poporului român.

Deoarece am plăcerea de a participa la lucrările de început ale sesiunii dumneavoastră, doresc să vă urez mult succes în activitatea pe care urmează să o desfăşuraţi.

Daţi-mi voie să exprim, încă o dată, cele mai sincere mulţumiri Maiestăţii Sale Hassan al II-lea şi poporului marocan pentru primirea cu care am fost onoraţi. Consider că toate sentimentele de prietenie şi stimă manifestate faţă

de mine sînt adresate poporului meu, care, la rîndul său, nutreşte aceleaşi sentimente faţă de poporul frate marocan.

Aceste manifestări reprezintă, totodată, dorinţa popoarelor român şi marocan de a colabora şi coopera în domeniile economic, tehnic-ştiinţific şi cultural, de a se într-ajutora reciproc în dezvoltarea lor economică-socială şi de a trăi în pace şi prietenie.

Doresc să declar şi cu acest prilej că convorbirile pe care le-am avut în aceste zile cu Maiestatea Sa au dus la materializarea dorinţelor ambelor popoare, au pus baze trainice unei rodnice şi multilaterale colaborări şi cooperări în avantajul celor două ţări şi vor contribui la întărirea prieteniei dintre naţiunile noastre, dornice să se bucure din plin de binefacerile civilizaţiei.

De asemenea, schimbul de păreri asupra unor probleme ale situaţiei internaţionale a relevat dorinţa României şi Marocului de a-şi aduce aportul la lichidarea focarelor de război şi încordare care pun în pericol pacea şi de a acţiona pentru triumful politicii de colaborare dintre popoare, fără deosebire de orînduire socială.

Domnule preşedinte,

Domnilor deputaţi,

Poporul român este angajat cu toate forţele sale într-o vastă operă de dezvoltare economică-socială a patriei sale, de făurire a unei orînduiri sociale noi, socialiste. Progresele înregistrate pe acest drum, într-o perioadă istorică scurtă, sînt imense.

Succesele dobîndite de România în făurirea unei industrii moderne, în dezvoltarea agriculturii, în înflorirea ştiinţei şi culturii, precum şi în ridicarea bunăstării materiale şi culturale a întregului popor demonstrează în

modul cel mai grăitor capacitatea creatoare a unui popor liber și independent, stăpîn pe destinul său și care își făurește viața corespunzător dorinței și voinței sale.

Poporul român, care a suferit el însuși vreme îndelungată jugul dominației străine și asuprirea imperialistă, se pronunță cu toată hotărîrea împotriva colonialismului și neocolonialismului, a politicii imperialiste de amestec în treburile interne ale altor state.

Cunoaștem că și poporul marocan a trebuit să ducă o luptă îndelungată pentru cîștigarea independenței naționale; popoarele noastre au cucerit în urma celui de-al doilea război mondial adevărata independență. Poate tocmai de aceea prietenia și colaborarea dintre popoarele noastre sînt așa de rodnice și trainice. Tocmai pentru că știm și unii și alții ce a însemnat jugul asupririi străine, sîntem hotărîți să luptăm pentru apărarea independenței țărilor noastre. Vizita mea în Maroc, convorbirile cu Maiestatea Sa Hassan al II-lea s-au desfășurat în spiritul principiilor independenței și suveranității țărilor noastre.

În epoca marilor cuceriri ale științei și tehnicii, a pătrunderii omului în cosmos, politica de asuprire a altor popoare, războaiele dintre state apar ca un anacronism rușinos, întunecă civilizația umană. Este timpul ca popoarele să-și unească eforturile pentru a pune capăt colonialismului și neocolonialismului, politicii imperialiste de forță și dictat în viața internațională.

Trebuie să facem totul pentru triumful dreptului internațional în relațiile dintre state, pentru dezvoltarea colaborării dintre națiuni pe baza principiilor deplinei egalități în drepturi, a respectului independenței și suveranității naționale, a neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, pentru respectarea dreptului fiecărui popor

de a hotărî singur calea dezvoltării sale economice-sociale. Simpatia și solidaritatea poporului român se îndreaptă către toate popoarele care luptă pentru cucerirea și apărarea independenței lor naționale.

Nutrim sentimente de sinceră prietenie față de popoarele arabe. Doresc și de la această înaltă tribună să reafirm poziția României față de conflictul din Orientul Apropiat. Apreciem că Rezoluția Consiliului de Securitate din 1967, precum și recenta Rezoluție a Organizației Națiunilor Unite, constituie o bază pentru soluționarea pe cale politică a conflictului și întărirea păcii în Orientul Apropiat. În acest sens, considerăm că este necesar ca Israelul să-și retragă trupele din teritoriile arabe ocupate, că trebuie să se ajungă la reglementări politice care să asigure suveranitatea națională și integritatea teritorială a tuturor statelor din această zonă, atît a țărilor arabe, cît și a Israelului. În același timp, o soluție care să garanteze o pace trainică trebuie să aibă în vedere și rezolvarea situației populației palestinene, în conformitate cu interesele ei naționale, cu dreptul său la autodeterminare, inclusiv de constituire a unui stat național independent.

În situația de astăzi, considerăm că este necesar să se reia cît mai grabnic discuțiile prin intermediul ambasadorului Jarring.

Onorată adunare,

Ca țară europeană, România militează consecvent pentru dezvoltarea relațiilor de colaborare cu toate statele continentului, pentru normalizarea relațiilor dintre ele și înfăptuirea securității europene. În acest context, noi apreciem că ținerea unei conferințe general-europene, cu participarea tuturor statelor interesate, este de mare însemnă-

tate nu numai pentru Europa, ci pentru toate continentele planetei noastre.

În activitatea internațională, noi pornim de la faptul că pacea este indivizibilă, că rezolvarea problemelor internaționale, în concordanță cu interesele tuturor statelor, nu se poate obține decît cu participarea activă a tuturor popoarelor, indiferent de mărimea sau forța lor economică și militară.

Avem deplina convingere că stă în puterea unită a popoarelor de a face să triumfe rațiunea și de a realiza pe planeta noastră o lume a colaborării între națiuni egale, o lume a păcii și dreptății. Poporul român va face tot ce depinde de el pentru a contribui la triumful acestei cauze drepte.

Domnule președinte,

În aceste zile am avut prilejul fericit de a cunoaște unele aspecte din munca și viața poporului țării dv. Am vizitat astăzi două întreprinderi și marele port al dumneavoastră, Casablanca, cel mai mare port din Africa, și doresc să vă mărturisesc sincer că am fost plăcut impresionat de rezultatele pe care le aveți pe calea dezvoltării unei industrii moderne. O știm din propria noastră experiență : calea industrializării este lungă, dar este singura cale pentru progres, bunăstare și independență. Ducem cu noi cele mai frumoase sentimente despre talentul și hărnicia poporului marocan. Ne bucură în mod sincer succesele realizate în dezvoltarea economică-socială a Marocului și perspectivele mari pentru viitor.

Am deplina convingere că vizita pe care am făcut-o în țara dumneavoastră, convorbirile cu Maiestatea Sa Hassan al II-lea deschid o nouă etapă în relațiile dintre popoarele și țările noastre.

Doresc, în încheiere, să adresez poporului prieten marocan cele mai calde urări de bunăstare, prosperitate și pace.

Fie ca prietenia și colaborarea dintre popoarele noastre să înflorească necontenit !

Trăiască pacea între popoare !

Trăiască Marocul ! *(Cuvîntarea a fost subliniată, în repetate rînduri, cu vii și puternice aplauze).*

CUVÎNTARE
LA ÎNCHEIEREA LUCRĂRILOR PLENAREI COMITETULUI CENTRAL AL P.C.R. DIN 16 DECEMBRIE 1970

Stimați tovarăși,

După cum s-a văzut, prevederile planului de stat pe 1971 se înscriu atît în spiritul Directivelor Congresului al X-lea al partidului, cît și în liniile proiectului de plan, trimis încă din luna iulie tuturor unităților economice. Precizările și completările care au fost aduse între timp au îmbunătățit o serie de prevederi, asigurînd, totodată, posibilitatea realizării unui ritm mai accentuat de dezvoltare a economiei noastre naționale. Caracteristica principală a planului pe 1971, ca de altfel a întregului cincinal viitor, este însă punerea în centrul preocupării organelor de partid și de stat, a tuturor oamenilor muncii a obiectivului ridicării calitative a activității economice în toate domeniile. Această caracteristică generală va trebui să fie pe parcurs tot mai mult accentuată. Creșterea eficienței economice, asigurarea unei calități superioare a produselor, sporirea productivității muncii sînt, pînă la urmă, problemele esențiale ale economiei, de buna lor soluționare depinzînd însăși dezvoltarea cu succes a societății noastre socialiste în viitor. Cred că putem afirma că realizarea prevederilor următorului cincinal va permite României să

treacă realmente într-o etapă superioară a dezvoltării sale economice. De aceea, se impune să luăm toate măsurile, să depunem toate eforturile pentru ca prevederile planului și îndeosebi acelea privitoare la intensificarea laturii calitative a activității noastre economice să fie realizate în cele mai bune condiții.

O problemă deosebită asupra căreia doresc să mă opresc pe scurt este valorificarea tot mai intensă a resurselor interne de materii prime și materiale. Aceasta va trebui să constituie, de asemenea, o preocupare centrală a tuturor organismelor noastre economice de sus pînă jos și de jos pînă sus. De punerea în valoare a resurselor interne, chiar a zăcămintelor cu conținut mai sărac de substanțe utile, depind realizarea viitorului cincinal, crearea unei baze solide pentru activitatea viitoare. Avem în țară zăcăminte încă insuficient folosite, avem rezerve pentru o serie de domenii ale producției materiale care, bine valorificate, pot să ne creeze disponibilități însemnate pentru export. Tocmai de aceea, în prevederile noului plan s-au accentuat cerințele pentru o mai bună valorificare a resurselor interne de materii prime. Chiar peste ceea ce este înscris în proiectul prezentat s-au găsit posibilități noi și — pînă la dezbaterea planului cincinal în primăvară în plenara Comitetului Central sau în vară în Conferința Națională — va trebui încă să aducem serioase îmbunătățiri în acest domeniu.

Au vorbit aici atît prim-secretari, cît și directori de centrale și întreprinderi, miniștri, alți membri ai Comitetului nostru Central. Discuțiile au relevat o deplină unanimitate în aprobarea planului și a bugetului, precum și a măsurilor adoptate în ședința comună a Comitetului Executiv și a Consiliului de Miniștri privind îmbunătățirea proiectului de plan pe 1971 și a proiectului de plan cincinal, cît și perfecționarea organizării, conducerii și pla-

nificării agriculturii. S-au făcut, totodată, pe drept cuvînt, unele observații și critici întemeiate la adresa activității unor ministere și organe centrale, au fost formulate o serie de propuneri de îmbunătățire a muncii noastre, în cea mai mare parte juste și de care va trebui să se țină seama. Unele dintre ele urmează să fie introduse în plan. Altele, referitoare la stilul și metodele de muncă în economie, la necesitatea îmbunătățirii aprovizionării tehnice-materiale — care nu se referă la prevederile planului propriu-zis —, trebuie să ne stea în atenție în activitatea curentă, practică de realizare a planului.

Este adevărat, tovarăși, aprovizionarea tehnică-materială este una din problemele cele mai importante ale activității economice. Este necesar să luăm măsuri energice pentru ca în cadrul prevederilor de plan, al normelor de consum stabilite să realizăm o aprovizionare ritmică, în condiții corespunzătoare, în toate ramurile economiei naționale. Deficiențele care s-au manifestat în acest domeniu nu se datoresc atît lipsurilor cantitative de materiale, ci faptului că nu s-a asigurat livrarea la timp a materiilor prime și altor produse necesare, că cooperarea între întreprinderi pentru realizarea diferitelor ansamble și subansamble lasă încă mult de dorit. Aceste neajunsuri provoacă serioase greutăți în desfășurarea procesului de fabricație, afectează ritmicitatea producției. Pentru îmbunătățirea situației s-au stabilit o serie de măsuri, iar altele vor trebui luate în continuare ; se lucrează, de altfel, și la o lege menită să reglementeze mai bine întregul sistem de aprovizionare tehnică-materială. Este însă limpede că, orice lege am adopta, ea nu va putea rezolva de la sine problema dacă fiecare minister, fiecare centrală și unitate economică nu se va ocupa cu mai multă răspundere de asigurarea aprovizionării tehnice-materiale, de respectarea normelor de consum, de buna gospodărire a materiilor prime și materialelor.

S-au adus critici în legătură cu încheierea și respectarea contractelor economice, relevîndu-se o serie de neajunsuri în această privință. Este adevărat că legea contractelor s-a adoptat abia în primăvara acestui an. Însă nimic nu a împiedicat centralele, întreprinderile să încheie contractele necesare, mai cu seamă că proiectul de plan a fost transmis unităților încă din luna iulie, iar modificările aduse ulterior nu pun în discuție prevederile de ansamblu, fondul programului de dezvoltare. Neîncheierea unor contracte pentru producția internă este cu totul nejustificată. Sigur, în ce privește contractele în exterior, trebuie să ținem seama de faptul că încheierea lor depinde nu numai de noi, ci și de parteneri, dar și aici trebuie acționat mai intens pentru a contracta din timp o cît mai mare parte a producției destinate pieței externe.

În toate privințele se impune o mai mare preocupare pentru creșterea rolului centralelor și întreprinderilor. Trebuie arătat că atît problemele aprovizionării tehnice-materiale, cît și cele privind încheierea contractelor depind, pînă la urmă, de munca fiecărei organizații și întreprinderi economice. Firește, ministerele au datoria să ajute și să sprijine eficient unitățile, să intervină prompt unde apar greutăți, dar centralele și întreprinderile trebuie să-și exercite într-o măsură mult mai mare competențele și răspunderile lărgite ce li s-au atribuit. Așa cum am mai spus, de la începutul anului viitor vor crește și mai mult atribuțiile centralelor, mai cu seamă în ce privește comerțul exterior. Fiecare centrală va răspunde direct de realizarea exportului. Este necesar să se înțeleagă că sarcinile de conducere a producției încep cu achiziționarea materiilor prime și utilajelor necesare și se termină o dată cu vînzarea în țară sau în străinătate a mărfurilor fabricate. Numai atunci cînd

se încasează contravaloarea produselor — în lei sau în valută — se încheie ciclul de producție și numai după aceasta se poate considera că întreprinderea, conducerea ei, întregul personal și-au îndeplinit sarcinile de plan, obligațiile față de societate.

Doresc să subliniez și cu acest prilej că asigurarea exporturilor reprezintă o problemă de primă importanță a activității noastre economice. În anul acesta, o serie de ministere, centrale și județe nu își realizează sarcinile de export. Sigur, am avut greutăți în agricultură, în industria alimentară — ramuri la care am diminuat prevederile inițiale de export pentru a putea asigura aprovizionarea populației. Încă din luna mai am discutat însă să compensăm cel puțin în parte aceste minusuri prin suplimentarea exportului de produse industriale. Sînt, într-adevăr, ministere care au înfăptuit această sarcină — și aș dori să menționez efortul, munca pozitivă depuse în acest sens de Ministerul Industriei Lemnului, care își îndeplinește în condiții bune, la termen, nu numai planul de producție, ci și cel de export, aducînd chiar în plus cîteva milioane de lei valută. Există însă și ministere industriale care nu numai că nu și-au realizat planul, dar au creat greutăți. Comitetele județene de partid și consiliile populare trebuiau și ele să acorde mai multă atenție problemelor comerțului exterior, în special sporirii exportului. Pentru a putea importa și a aduce la timp utilajele, instalațiile și materiile prime de care avem nevoie, trebuie să ne creăm resursele valutare necesare, mijloacele de plată a acestor produse. De altfel, începînd cu anul viitor, se va introduce regula ca centralele și întreprinderile să aibă posibilitatea să-și acopere importul prin export. Numai în cazul unităților la care nevoile de import sînt mai mari decît posibilitățile de export diferența va putea fi acoperită de la buget. Va fi necesar, totodată, să defalcăm mai bine sarcinile de export

pe județe, astfel încît comitetele județene de partid, dispunînd de cifrele planului de export ale tuturor întreprinderilor de pe teritoriu, să poată răspunde direct de realizarea lor.

În această ordine de idei, doresc să reamintesc și o altă problemă la care, de asemenea, m-am referit în ședința Comitetului Executiv și a guvernului, și anume necesitatea de a acorda mai multă atenție cooperării în producție cu statele socialiste, precum și cu alte țări. S-au realizat unele acțiuni, dar se impune ca anul 1971 și cincinalul viitor să asigure în acest domeniu o îmbunătățire radicală.

În legătură cu problemele de comerț exterior, doresc să subliniez încă o dată necesitatea stringentă de a reduce mai substanțial importurile. Știu că mulți miniștri și directori de centrale consideră că au făcut în această direcție eforturi mari. Cred însă că și față de prevederile actuale sînt posibilități importante și trebuie să acționăm în continuare — atît pentru anul 1971, cît și pentru anii următori — pentru reducerea importurilor. Într-un timp scurt trebuie să realizăm un comerț exterior activ, să asigurăm echilibrarea balanței noastre de plăți externe. În acest scop trebuie să valorificăm mai intens resursele interne, să reducem importurile și să sporim exporturile.

Atît în scopul dezvoltării exporturilor, cît și pentru satisfacerea în mai bune condiții a nevoilor interne, va trebui să luăm măsuri energice pentru îmbunătățirea calității produselor. Ministerele și comitetele județene de partid, centralele trebuie să facă din problema calității produselor, sub toate aspectele sale, o problemă principală a întregii noastre activități economice. Nu trebuie să se mai admită, sub nici un motiv, scoaterea din întreprinderi a produselor de calitate proastă. Este o obligație de prim ordin atît a muncitorilor, tehnicienilor și specialiștilor, cît

și a organelor de control, a conducerilor întreprinderilor și ministerelor să asigure respectarea strictă a disciplinei tehnologice și a normelor de calitate, să facă totul pentru ridicarea continuă a performanțelor calitative ale produselor românești.

În ansamblu, tovarăși, avem toate premisele pentru a realiza în condiții bune planul pe 1971 — primul an al cincinalului. Pornind, așa cum au subliniat de altfel mai mulți tovarăși în plenară, cu o pregătire mai temeinică, vom avea fără îndoială și rezultate superioare. Esențialul îl constituie însă buna organizare a activității de sus pînă jos, creșterea spiritului de răspundere și întărirea disciplinei în muncă. În ultimă instanță, tot ceea ce realizăm depinde de oameni, de felul cum ei organizează activitatea și, fiecare la locul său de muncă, acționează pentru a pune în practică hotărîrile stabilite, pentru înfăptuirea obiectivelor pe care ni le propunem. Or, trebuie spus că sînt încă lipsuri serioase în ce privește spiritul de răspundere, operativitatea cu care o serie de tovarăși chiar cu munci de conducere superioare rezolvă problemele.

S-a vorbit aici pe drept cuvînt de problema întreținerii utilajelor și instalațiilor. Această problemă nu poate fi soluționată numai prin asigurarea unei cantități sporite de piese de schimb. De altfel, în scopul asigurării pieselor de schimb necesare s-au luat măsurile corespunzătoare. Multe din neajunsurile care se manifestă astăzi sînt determinate de întreținerea nesatisfăcătoare a utilajelor, de lipsa de grijă pentru exploatarea în condiții raționale a mașinilor. Asemenea fenomene negative întîlnim, din păcate, chiar în uzine moderne, din industria chimică, de exemplu, ca și din alte ramuri. Există deficiențe și în funcționarea sistemului energetic, care se răsfrîng asupra activității multor unități. Organele de partid și de stat, conducerile unităților economice trebuie să acționeze cu toată fermitatea pentru asigurarea bunei întrețineri și exploatări a instalațiilor, pentru întărirea disciplinei de producție și de muncă în toate întreprinderile. Fără disciplină și ordine riguroasă, tovarăși, nu se pot conduce uzinele și instalațiile automatizate de care dispunem astăzi. La rezolvarea acestei sarcini trebuie să mobilizăm organizațiile de partid, sindicale și de tineret, masa largă a oamenilor muncii — deoarece numai astfel vom putea înfăptui în bune condiții sarcinile mari care stau în fața economiei.

O altă preocupare principală a noastră trebuie să fie realizarea în practică a hotărîrilor pe care le-am luat în vederea pregătirii cadrelor. Atît din experiența noastră, cît și din experiența altor țări reiese cu claritate necesitatea ca toți salariații să fie obligați să urmeze periodic cursuri de perfecționare după programul de lucru. Se impune o preocupare deosebită pentru reciclarea cadrelor, asigurîndu-se, inclusiv, participarea activului nostru de partid la cursurile de pregătire și perfecționare. Astăzi sarcinile economice și sociale sînt de o asemenea complexitate, încît oricare activist de partid și de stat trebuie să aibă cunoștințe temeinice în domeniul conducerii și organizării, capacitatea de a rezolva operativ și eficient multiplele probleme noi ce se pun în diferite sectoare de activitate.

În general este necesar să acordăm mai multă atenție îmbunătățirii stilului și metodelor noastre de muncă, să lichidăm cu mai multă hotărîre fenomenele de birocratism care se manifestă în activitatea unor cadre din aparatul de partid și de stat. Am mai discutat această problemă — și doresc și cu acest prilej să subliniez necesitatea de a conduce nu din birou, nu prin intermediul hîrtiilor, ci prin contactul nemijlocit, viu, cu oamenii, rezolvînd în mod operativ și direct problemele ce se ridică în munca unităților economice și social-culturale. Din păcate, mulți din-

tre tovarășii noștri pregetă să facă acest lucru, consideră în mod greșit că și-au făcut datoria dacă dau o dispoziție scrisă sau pun o rezoluție pe un referat. Nu de hîrtii este nevoie, ci de o activitate concretă pentru soluționarea problemelor practice. În prezent, munca este de așa natură, încît, dacă nu vom înțelege să renunțăm cu desăvîrșire la vechile metode și procedee și nu vom introduce un stil nou, o practică nouă de conducere, un contact strîns, eficient cu viața, cu producția, cu unitățile de jos, nu vom reuși să înfăptuim uriașul program ce ne stă în față. Ceea ce se impune acum în activitatea noastră este tocmai schimbarea radicală a stilului și metodelor de muncă, în pas cu noile exigențe ale economiei, ale societății socialiste în plină dezvoltare.

Am vorbit despre activitatea și sarcinile actuale ale organelor județene de partid și ale consiliilor populare. Aș dori numai să menționez că, ocupîndu-se de problemele producției, de celelalte sarcini pe care le avem de rezolvat, să nu uite nici un moment îndatorirea de a asigura aprovizionarea în bune condiții a populației. Pînă la urmă, tovarăși, întreaga activitate de construcție socialistă, tot ceea ce făurim noi este destinat satisfacerii nevoilor materiale și spirituale ale omului, ridicării din toate punctele de vedere a bunăstării sale, asigurării condițiilor ca toți membrii societății să se bucure din plin de binefacerile civilizației moderne. Aceasta presupune să acordăm toată grija satisfacerii necesităților oamenilor muncii de la orașe și sate — atît celor legate de aprovizionarea cu produse alimentare și industriale, cît și celor cultural-educative, în general tuturor problemelor care privesc ridicarea nivelului de viață și cultură al poporului nostru.

Or, trebuie să spun că, pe lîngă greutățile mari cauzate de calamitățile din primăvară, de condițiile nefavorabile care au afectat în mod foarte serios agricultura, o serie de lipsuri ce s-au resimțit în aprovizionarea pieței s-au

datorat defecțiunilor din activitatea organelor de comerț interior, a consiliilor populare. O cauză a acestei situații rezidă și în insuficienta activitate de control și îndrumare din partea comitetelor județene de partid asupra organelor de comerț și aprovizionare.

Doresc să informez plenara că noi dispunem de rezerve și cantități mai mari decît anul trecut la carne, pește, grăsimi, cartofi, orez, la alte produse alimentare principale, precum și la mărfurile industriale. La unele produse alimentare am reușit să asigurăm, recurgînd și la import, cantități aproape duble față de cele pe care le-am avut cu un an în urmă. Am creat astfel condiții pentru o bună aprovizionare a populației. Principalul este acum să ne preocupăm de îmbunătățirea activității de desfacere, de buna gospodărire a fondului de marfă disponibil. Ministerul Comerțului Interior și toate celelalte organisme care se ocupă de problemele aprovizionării trebuie să acorde cea mai mare atenție deservirii corespunzătoare a populației, satisfacerii la nivel corespunzător a nevoilor oamenilor muncii.

Nu vreau să mă mai opresc la problemele perfecționării organizării, conducerii și planificării agriculturii. Măsurile stabilite au fost publicate, s-au dezbătut larg în rîndul țărănimii cooperatiste, iar în prezent se desfășoară munca pentru aplicarea lor în viață. Este necesar să acționăm cu toată perseverența în vederea traducerii lor integrale în fapt, deoarece numai astfel vom putea asigura o dezvoltare susținută a agriculturii noastre socialiste, creșterea contribuției sale la progresul economiei naționale, sporirea nivelului de trai al țărănimii și întregului nostru popor.

Introducerea venitului lunar minim garantat va duce la creșterea veniturilor țărănimii, a puterii sale de cumpărare. Totodată, am hotărît la ședința de ieri a Comitetului Executiv unificarea prețurilor la produsele industriale ce

se vînd cooperativelor și unităților de stat. Se vor reduce prețurile cu care țărănimea cumpără mașini și utilaje agricole, piese de schimb, produse petroliere, electrotehnice, ciment, produse chimice și altele ; prin aceste reduceri, cooperativele vor obține în 1971 o economie de 540 000 000 de lei, iar gospodăriile țărănești individuale de circa 18 000 000 de lei. De asemenea, s-au micșorat prețurile la unele mașini, utilaje și materiale necesare înfăptuirii programelor naționale de irigații și îmbunătățiri funciare, ceea ce va asigura cooperativelor agricole economii de încă 315 000 000 de lei în perioada 1971—1975. Avantaje importante rezultă și din reducerea cu peste 31% a prețurilor la foliile de polietilenă pentru culturile protejate.

Ne gîndim, tovarăși, ca în cursul anului următor — dacă rezultatele activității noastre vor fi bune, și sînt convins că vor fi astfel — să luăm măsuri pentru sporirea alocației pentru copii. În conformitate cu hotărîrile Comitetului Executiv privind planul cincinal, încă de anul viitor va crește în mod suplimentar fondul de salarii prin angajarea unui număr sporit de salariați.

Toate aceste măsuri vor ridica nivelul de trai al populației, vor aduce un plus de venituri bănești pe piață. Această situație impune măsuri corespunzătoare pentru sporirea fondului de mărfuri, pentru buna aprovizionare în toate sectoarele. Ministerele, comitetele județene de partid, consiliile populare trebuie să aibă în vedere aceste probleme, să ia toate măsurile pentru soluționarea la timp a cerințelor pieței. Ele trebuie să facă din problema bunei deserviri a populației o problemă permanentă, primordială a activității lor.

În legătură cu planul și bugetul de stat, aș dori să menționez, în încheiere, că nu mi-am propus să mă opresc asupra problemelor de fond la care m-am referit pe larg în ședința Comitetului Executiv și a guvernului. Am vrut

numai să subliniez cîteva laturi ale muncii noastre organizatorice, cerința ridicării calității și eficienței întregii noastre activități economice. Consider că dispunem de toate posibilitățile pentru a realiza în condiții bune planul pe 1971, creînd astfel o bază trainică pentru viitorul cincinal, pentru îndeplinirea cu succes a obiectivelor trasate de Congresul al X-lea, pentru progresul neîntrerupt al economiei naționale, dezvoltarea multilaterală a societății noastre și sporirea bunăstării maselor largi populare.

Ați fost informați, tovarăși, în decursul plenarei, despre lucrările Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia care au avut loc recent la Berlin. Doresc să subliniez numai că aceste lucrări s-au desfășurat în condiții bune, s-au încheiat cu rezultate pozitive, demonstrînd că discuțiile tovărășești, principiale, duse în spirit de receptivitate și respect reciproc se soldează cu roade satisfăcătoare pentru interesele fiecărei țări socialiste, pentru cauza generală a socialismului și păcii. Documentele adoptate cu acest prilej sînt utile, oferind o bază corespunzătoare pentru intensificarea activității consacrate înfăptuirii securității europene. În ce ne privește, vreau să reafirm hotărîrea nestrămutată a Partidului Comunist Român și guvernului Republicii Socialiste România de a milita neobosit, în continuare, pentru întărirea unității țărilor socialiste, pentru realizarea securității pe continentul nostru, pentru destindere și colaborare internațională, pentru salvgardarea păcii în lume.

Încheind lucrările actualei plenare a Comitetului nostru Central, doresc să subliniez încă o dată că dispunem de tot ce este necesar pentru îndeplinirea cu succes a sarcinilor pe anul 1971, pentru crearea premiselor în vederea realizării integrale a prevederilor viitorului cincinal. Nu pot să termin înainte de a releva faptul că realizările remarcabile obținute în cursul acestui an, ca și al întregului cincinal pe

care îl încheiem acum, asigurarea condițiilor care ne permit să pășim înainte sînt rodul eforturilor neobosite, al activității pline de abnegație desfășurate de clasa muncitoare, țărănime și intelectualitate, de toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, care urmează cu încredere politica Partidului Comunist Român. O contribuție de mare preț la dezvoltarea cu succes a economiei naționale, la progresul general al societății socialiste au adus și aduc organele și organizațiile de partid, cei peste două milioane de comuniști din patria noastră, sindicatele, organizațiile Uniunii Tineretului Comunist, celelalte organizații de masă și obștești. Îmi exprim convingerea deplină că organele de partid și de stat, întregul nostru popor își vor consacra și în viitor energia și capacitatea creatoare înfăptuirii programului partidului, își vor uni forțele pentru ridicarea la un nivel calitativ superior a întregii activități economice și sociale — bază sigură a creșterii avuției naționale, a sporirii nivelului de bunăstare materială și spirituală a poporului, a înfloririi și prosperității patriei.

CUVÎNT LA MASA OFERITĂ DE COMITETUL EXECUTIV AL C.C. AL P.C.R. CU PRILEJUL CELEI DE-A 75-A ANIVERSĂRI A ZILEI DE NAȘTERE A TOVARĂȘEI DOLORES IBARRURI, PREȘEDINTELE PARTIDULUI COMUNIST DIN SPANIA

— 21 decembrie 1970 —

Dragă tovarășă Ibarruri,

Stimați tovarăși,

Avem deosebita plăcere de a saluta în mijlocul nostru pe tovarășa Dolores Ibarruri-Passionaria, președintele Partidului Comunist din Spania, militant de seamă al mișcării revoluționare spaniole, al mișcării muncitorești internaționale. Prilejul acesta se datorește unui eveniment important — hotărîrii Comitetului Central al partidului nostru, Consiliului de Stat de a acorda tovarășei Ibarruri cea mai înaltă distincție a Republicii Socialiste România. Ați fost astăzi martorii înmînării acestei distincții. Prin aceasta noi cinstim personalitatea tovarășei Dolores Ibarruri, Partidul Comunist din Spania, pe toți luptătorii pentru libertatea Spaniei, pentru o viață mai bună a poporului spaniol, pentru pace.

Aș dori să adresez încă o dată, în numele Comitetului Central al partidului nostru, al Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, cele mai calde și sincere felicitări tovarășei Ibarruri cu prilejul împlinirii vîrstei de 75 de ani, pentru activitatea îndelungată desfășurată în mișcarea revoluționară, în rîndurile Partidului Comunist din Spania. Adresez, de asemenea, Partidului Comunist din

Spania cele mai calde felicitări și urări de noi succese în activitatea sa revoluționară.

Sărbătorirea acestui eveniment are loc în condițiile cînd în Spania se desfășoară o largă mișcare de masă împotriva franchismului, pentru libertate și independență, pentru dezvoltarea democratică a poporului spaniol. Amploarea pe care a luat-o această mișcare, larga solidaritate internațională de care se bucură și la care s-a alăturat cu întreaga sa forță și poporul român, sînt o dovadă a faptului că Partidul Comunist din Spania, împreună cu celelalte forțe revoluționare și democratice, joacă un rol tot mai important în viața politică a țării. Sîntem convinși că unirea tuturor forțelor democratice, antifasciste din Spania va asigura victoria în lupta împotriva regimului franchist. Solidaritatea internațională, deosebit de impresionantă, cu patrioții spanioli demonstrează că forțele revoluționare și progresiste de pretutindeni susțin și vor susține lupta poporului spaniol. Aceasta exprimă totodată importanța deosebită a unității și colaborării dintre partidele comuniste, dintre toate forțele antiimperialiste în lupta pentru democrație, pentru independență națională, pentru pace.

Solemnitatea de astăzi se încadrează tocmai în spiritul acestei solidarități internaționale — solidaritate care leagă de altfel de mult timp partidele și popoarele noastre. Este știut că, în împrejurările grele ale războiului civil, sute de comuniști și patrioți români, împreună cu voluntari din alte țări ale lumii, s-au alăturat comuniștilor și patrioților spanioli, au ajutat poporul spaniol în lupta sa eroică.

Credincios acestor tradiții internaționaliste, spiritului de solidaritate cu toate forțele care se pronunță împotriva politicii imperialiste, pentru dreptul fiecărui popor de a se dezvolta pe cale democratică, fără amestec din afară, Partidul Comunist Român, poporul român se află din tot sufletul alături de comuniștii spanioli, de patrioții spanioli, sprijină lupta lor pentru o Spanie liberă, independentă, democratică și prosperă. Milităm pentru întărirea colaborării și coeziunii mișcării comuniste și antiimperialiste, considerînd că această unitate constituie chezășia victoriei fiecărui popor în lupta pentru independență și dezvoltare democratică, chezășia victoriei socialismului în lume.

Partidul Comunist Român își desfășoară astăzi activitatea în alte condiții decît Partidul Comunist din Spania. În fața noastră stă sarcina de a transpune în viață țelurile pentru care am luptat în anii asupririi burghezo-moșierești, pentru care am participat și la lupta revoluționară din Spania. În condițiile din România, dovada fermității în înfăptuirea concepțiilor marxism-leninismului, dovada fermității și consecvenței internaționaliste rezidă în primul rînd în felul cum Partidul Comunist Român știe să rezolve problemele complexe ale construcției socialiste, ale ridicării bunăstării materiale și spirituale a poporului, ale înfloririi României socialiste libere și independente. Avem rezultate mari în această direcție ; din păcate mai avem și neajunsuri.

Construcția unei orînduiri noi nu se face ușor ; ea cere eforturi mari, cere pricepere. Mai mult decît toate însă cere să ții permanent seama de realități, să întărești necontenit legăturile cu poporul, să te consulți cu poporul, să acționezi întotdeauna corespunzător intereselor poporului. Vorbesc de popor, tovarăși, pentru că în condițiile socialismului, care a lichidat clasele exploatatoare, acum clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, precum și celelalte categorii sociale formează un tot. Numai ținînd seama de interesele tuturor, rezolvînd problemele construcției socialiste în strînsă colaborare cu toate aceste forțe, cu întregul popor, cu toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, se poate asigura victoria socialismului, parti-

dul comunist își poate îndeplini cu succes rolul de conducător al societății.

Am pus și punem un preț deosebit pe prietenia cu țările care, ca și noi, construiesc orînduirea nouă. Apreciem că dezvoltarea colaborării și prieteniei între toate țările socialiste trebuie să contribuie la construcția în condiții cît mai bune a socialismului în fiecare țară și, prin aceasta, la creșterea forței, influenței și prestigiului socialismului în întreaga lume. Pornind de la aceste considerente, Partidul Comunist Român face totul pentru ca, în noile condiții în care își desfășoară munca, să-și îndeplinească atît îndatoririle naționale cît și cele internaționale, considerînd că ele constituie un tot unitar dialectic, indisolubil. Vom face totul și în viitor pentru a ne îndeplini cu cinste aceste îndatoriri.

Rog pe tovarășa Ibarruri și pe ceilalți tovarăși spanioli să mă ierte dacă am vorbit prea mult despre România, dar am făcut-o cu speranța și cu convingerea că nu peste mult timp și tovarășii spanioli vor avea preocupările pe care le avem noi astăzi. Dorim să le împărtășim cîte ceva din experiența noastră — și bună, și rea — pentru a nu mai repeta anumite greșeli pe care le-am făcut noi, pentru a desfășura cu mai mult succes activitatea de dezvoltare democratică a țării, de construcție a noii orînduiri, corespunzător intereselor poporului spaniol.

Aș dori, tovarăși, să închei, exprimînd încă o dată, în numele Comitetului nostru Central, în numele tuturor comuniștilor, al întregului popor român, cele mai bune urări de sănătate tovarășei Ibarruri, președintele Partidului Comunist din Spania, precum și dorința de a dezvolta relațiile de colaborare frățească dintre partidele noastre, dintre popoarele noastre. Doresc Partidului Comunist din Spania, care își desfășoară munca în condiții grele, Comitetului său Central, președintelui partidului, tovarășei Ibarruri, secretarului general al partidului — care nu se găsește aici — tovarășul Santiago Carrillo, noi și noi succese în întărirea unității partidului, în întărirea unității tuturor forțelor antifranchiste. În condițiile de astăzi problema unității partidului este o problemă hotărîtoare. Urăm tovarășilor spanioli să aibă în continuare un partid puternic, unit, ferm în apărarea intereselor poporului spaniol, în lupta pentru socialism și pace.

Doresc să urez tovarășei Ibarruri multă sănătate și viață lungă.

MESAJ
ADRESAT CU PRILEJUL CENTENARULUI PRIMEI MONETĂRII ROMÂNEŞTI

— 21 decembrie 1970 —

Dragi tovarăşi,

Îmi face deosebită plăcere ca la împlinirea unui veac de la înfiinţarea primei monetării româneşti — eveniment important în organizarea vieţii de stat şi economice din ţara noastră din acea vreme — să adresez un cald salut colectivului de muncă al întreprinderii dumneavoastră.

Este un merit deosebit al muncitorilor, inginerilor, tehnicienilor, al tuturor salariaţilor din Monetăria Statului că, prin muncă rodnică şi perseverentă, au reuşit să îndeplinească sarcinile actualului plan cincinal cu 6 luni înainte de termen. Pentru aceasta primiţi, dragi tovarăşi, felicitările mele cordiale.

Folosesc acest prilej pentru a ura din toată inima comitetului de direcţie, organizaţiei de partid, tuturor lucrătorilor Monetăriei Statului noi succese în activitatea viitoare. Vă doresc tuturor multă sănătate şi fericire!

CUVÎNT
LA FESTIVITATEA DE INAUGURARE A PODULUI DE PESTE DUNĂRE DE LA GIURGENI-VADUL OII

— 22 decembrie 1970 —

Doresc ca în numele Comitetului Central al partidului, al Consiliului de Stat şi al guvernului să adresez calde felicitări tuturor proiectanţilor şi constructorilor, tuturor muncitorilor, inginerilor şi tehnicienilor din întreprinderile româneşti care şi-au adus contribuţia la înălţarea acestui important obiectiv. Îmi exprim convingerea că realizarea acestei construcţii importante pentru economia românească va contribui la dezvoltarea în mai bune condiţii a transporturilor, va constitui un moment de seamă în activitatea ce se desfăşoară în acest domeniu.

Urez tuturor succes şi multă sănătate.

CUVÎNTARE LA MITINGUL PRIETENIEI DINTRE PARTIDUL COMUNIST ROMÂN ŞI PARTIDUL COMUNIST DIN SPANIA

Cu prilejul vizitei în ţara noastră a tovarăşei Dolores Ibarruri, preşedintele Partidului Comunist din Spania

— 23 decembrie 1970 —

Dragă tovarăşă Ibarruri,

Dragi tovarăşi şi tovarăşe,

Doresc ca la acest miting al prieteniei dintre Partidul Comunist Român şi Partidul Comunist din Spania să salut încă o dată vizita în România a tovarăşei Dolores Ibarruri şi a altor conducători ai Partidului Comunist din Spania şi să le urez bun venit. De asemenea, doresc să folosesc acest prilej pentru a vă adresa dumneavoastră, muncitorilor, inginerilor şi tehnicienilor, comuniştilor din uzină, un salut călduros din partea Comitetului Central al Partidului Comunist Român. *(Aplauze puternice).*

Pentru partidul nostru constituie o deosebită satisfacţie faptul că între comuniştii români şi spanioli au existat şi există relaţii bune, de colaborare şi prietenie internaţionalistă. De mult timp partidele noastru s-au cunoscut şi au colaborat ; mai cu seamă anii luptelor revoluţionare din perioada războiului civil din Spania au contribuit mult la dezvoltarea şi cimentarea acestei prietenii. Sutele de comunişti şi patrioţi români care au luptat în Spania alături de comuniştii şi patrioţii spanioli au întărit cu sîngele lor prietenia veşnică dintre partidele şi popoarele noastre. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Dezvoltarea istorică a dus la instaurarea în România a puterii clasei muncitoare, care, în alianţă cu ţărănimea, cu intelectualitatea şi celelalte forţe sociale ale poporului român, sub conducerea partidului comunist, a trecut la făurirea orînduirii noi, socialiste. *(Aplauze prelungite).* Din păcate, în Spania dezvoltarea social-istorică a făcut să se menţină încă la putere dictatura franchistă. Cu toate acestea, în perioada construcţiei socialiste în România şi a luptei comuniştilor spanioli împotriva dictaturii franchiste, între partidele şi forţele progresiste din ţările noastre s-au dezvoltat relaţii şi mai strînse de colaborare şi prietenie — şi pot spune că niciodată legăturile dintre Partidul Comunist Român şi Partidul Comunist din Spania nu au fost aşa de puternice cum sînt astăzi. *(Vii aplauze).* Raporturile noastre se întemeiază pe principiile atotbiruitoare ale marxism-leninismului, pe faptul că partidele noastre, călăuzindu-se de legile dezvoltării sociale, se străduiesc să aplice — în condiţii diferite — aceste legităţi pentru a asigura dezvoltarea progresistă a popoarelor lor. Relaţiile dintre partidele noastre se bazează, de asemenea, pe deplina egalitate, pe stimă şi încredere reciprocă, pe respectarea dreptului fiecăruia de a-şi elabora linia politică şi a rezolva problemele corespunzător condiţiilor din ţara respectivă, corespunzător intereselor naţionale şi ţelurilor dezvoltării progresiste a fiecărui popor. *(Aplauze puternice).* Totodată, aceste relaţii pornesc de la necesitatea colaborării şi întrajutorării continue în lupta pe care o ducem fiecare, a întăririi necontenite a solidarităţii dintre partidele noastre şi dintre toate forţele revoluţionare şi progresiste ; avem convingerea că această solidaritate şi unitate constituie un puternic factor al victoriei socialismului în întreaga lume. *(Aplauze puternice).*

Pe baza acestor principii, a acestor factori s-au dezvoltat relaţiile dintre partidele noastre, unitatea dintre

ele ; tocmai de aceea această colaborare și unitate au rezistat și vor rezista oricăror încercări. *(Aplauze prelungite)*.

Cunoaștem condițiile grele în care își desfășoară activitatea comuniștii spanioli, patrioții, poporul spaniol ; cunoaștem jertfele pe care ei sînt nevoiți să le dea încă pentru a-și cuceri libertatea, dreptul de a construi o Spanie liberă și independentă. Știm din propria noastră experiență, din anii terorii burghezo-moșierești din anii ilegalității, ce greutăți imense trebuie înfruntate. Totodată, știm că oricît de mari ar fi aceste greutăți, oricît de puternică ar fi teroarea, nimic nu poate înfrînge voința unui popor de a lupta pentru eliberarea socială și națională, voința unui partid comunist, hotărît să-și îndeplinească obligațiile față de țară și națiunea sa. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Am sprijinit și sprijinim lupta partidului comunist și a patrioților spanioli. Ne-am exprimat și ne vom exprima întotdeauna solidaritatea cu toate partidele comuniste și muncitorești, cu toate forțele de eliberare națională și antiimperialiste. Considerăm că, în condițiile în care poporul român, stăpîn pe destinele sale, își făurește orînduirea nouă, exprimarea solidarității cu partidele comuniste, cu forțele de eliberare națională și antiimperialiste de pretutindeni este, în același timp, un factor de seamă în lupta pentru victoria socialismului în patria noastră. *(Aplauze prelungite)*. Doresc să menționez, de asemenea, că întotdeauna partidul și poporul nostru au simțit solidaritatea și sprijinul tovărășesc al Partidului Comunist din Spania, al altor partide comuniste, al forțelor progresiste, antiimperialiste. Tocmai în aceasta rezidă forța internaționalismului socialist, a solidarității clasei muncitoare, a forțelor progresiste din întreaga lume. *(Aplauze puternice)*.

Vizita tovarășei Ibarruri și a celorlalți tovarăși spanioli în țara noastră are loc în împrejurările cînd în Spania se

desfășoară o uriașă mișcare de protest față de înscenarea franchistă împotriva celor 16 patrioți basci, în condițiile cînd în întreaga lume se desfășoară o largă mișcare de solidaritate cu lupta patrioților spanioli pentru răsturnarea regimului franchist, pentru a face să triumfe dreptul poporului spaniol de a-și hotărî singur destinele sale, dezvoltarea democratică. *(Aplauze prelungite)*. Comuniștii români, întregul nostru popor își exprimă deplina solidaritate cu lupta comuniștilor și patrioților spanioli ; avem convingerea că această luptă, în care se unesc toate forțele ce se pronunță pentru o Spanie liberă și independentă, va triumfa. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Tovarăși,

Doresc, în continuare, să mă refer la țara noastră. Ne aflăm la sfîrșitul anului 1970 și al cincinalului 1966—1970. Încheiem anul în curs și cincinalul cu rezultate bune în toate domeniile. Planul pe anul 1970, ca și prevederile întregului cincinal vor fi nu numai realizate, dar și depășite. Aceasta marchează o nouă treaptă în dezvoltarea socialistă a României, în ridicarea gradului de civilizație al poporului nostru. *(Aplauze puternice)*. La aceste realizări, uzina dumneavoastră — una din marile întreprinderi ale României socialiste — a adus o contribuție de seamă. Am mai discutat nu o dată despre problemele uzinei dumneavoastră și nu doresc acum să mă refer din nou la ele. Mă bucură însă să constat că, an de an, lună de lună, întreprinderea și-a perfecționat activitatea, și-a îmbunătățit organizarea muncii, și-a ridicat nivelul tehnic de producție. Aceasta înseamnă că mergeți pe un drum bun și, fără îndoială, harnicul dumneavoastră colectiv de muncitori, ingineri și tehnicieni este capabil să facă lucruri și mai minunate. *(Aplauze prelungite)*.

Vă adresez tuturor, din partea conducerii de partid şi de stat, cele mai calde felicitări pentru munca de pînă acum, pentru rezultatele bune obţinute în acest cincinal, pentru contribuţia pe care aţi adus-o la realizarea programului de dezvoltare şi înflorire a României socialiste. *(Urale, aplauze prelungite)*.

Desigur, lucrurile n-au mers uşor, am avut de întîmpinat şi greutăţi. Anul acesta am fost greu încercaţi de stihiile naturii. Dar, datorită unităţii întregului nostru popor şi, în primul rînd, fermităţii cu care clasa muncitoare a răspuns chemării partidului, am depăşit cu succes greutăţile. Am reuşit să învingem dificultăţile într-un timp mult mai scurt decît se aşteptau unii oameni chiar la noi în ţară, nu mai spun în străinătate. Mulţi îşi puneau întrebarea : oare românii nu vor trebui să renunţe la prevederile planului pe 1970 ? Oare nu vor trebui să-şi revizuiască planul cincinal ? Răspunsul clasei noastre muncitoare, al ţărănimii, al intelectualilor, al întregului popor a fost : Nu ! Nu renunţăm la realizarea programului de dezvoltare a României, pentru că orice dare înapoi înseamnă împiedicarea creşterii nivelului de viaţă al poporului. Întregul popor a răspuns chemării partidului, a muncit eroic şi a depăşit planul de producţie.

Următorul cincinal prevede dezvoltarea în continuare în ritm susţinut a României socialiste. *(Aplauze puternice)*. Putem să realizăm acest obiectiv datorită faptului că avem o linie politică justă, că Partidul Comunist Român îşi îndeplineşte rolul de forţă conducătoare a societăţii, întărind necontenit colaborarea, unitatea cu întregul popor, bizuindu-se permanent pe clasa muncitoare, clasa conducătoare a societăţii noastre socialiste. *(Urale puternice)*.

Cunoaşteţi măsurile luate în cadrul programului de mărire a salariilor, precum şi măsurile privind stabilirea unui venit minim al ţăranilor, care — e adevărat — va fi

de numai 300 de lei lunar, dar care, faţă de situaţia din trecut, reprezintă un mare pas înainte. Aceste măsuri evidenţiază preocuparea permanentă a partidului şi statului nostru pentru ridicarea nivelului de viaţă al întregului popor. Orînduirea noastră este orînduirea muncitorilor şi ţăranilor, iar alianţa dintre muncitori şi ţărani constituie baza dezvoltării socialiste a României. Trebuie să facem totul pentru întărirea acestei unităţi, a colaborării dintre muncitori, ţărani şi intelectuali, dintre toate forţele sociale ale patriei, dintre toţi cetăţenii, fără deosebire de naţionalitate ; tocmai această unitate şi colaborare constituie chezăşia mersului hotărît înainte al patriei pe calea socialismului şi comunismului. *(Aplauze prelungite)*.

Începem în curînd un nou cincinal ce cuprinde prevederi importante pe care le cunoaşteţi, de altfel, de la Congresul al X-lea. Aceste prevederi vor asigura păşirea într-o etapă nouă a dezvoltării României ; ele vor face ca ţara noastră să se apropie mult de nivelul ţărilor dezvoltate din punct de vedere economic. Fireşte, pentru aceasta vom avea mult de muncit, tovarăşi. Uzina dumneavoastră va avea şi ea multe de făcut. Tovarăşii din conducerea uzinei mi-au spus că întreprinderea are sarcini mari pentru anul viitor. Un colectiv de aproape 13 000 de oameni — cum sînteţi dumneavoastră — cu o asemenea dotare tehnică, cu o bogată experienţă în producţie şi cu o îndelungată tradiţie revoluţionară poate face mai mult atît în ce priveşte creşterea producţiei cît şi îmbunătăţirea calităţii produselor. În aceste domenii, să-mi fie îngăduit să spun, mai aveţi încă mult de făcut, cu toate rezultatele bune obţinute pînă acum. Există toate condiţiile pentru a dezvolta în continuare această unitate industrială a ţării. Ne gîndim — şi le-am spus aceasta şi tovarăşilor din conducerea uzinei — ca spre 1975 întreprinderea să ajungă la 18 000—20 000 de salariaţi. Vor trebui angajate în uzină

mai multe femei — astăzi sînt circa 10% și este de dorit să ajungă la 25—30%. Trebuie să facem din întreprinderea dumneavoastră unul din detașamentele puternice ale industriei noastre socialiste. Eu cunosc uzina dumneavoastră încă din ilegalitate, o cunosc și din perioada de după 23 August și sînt convins că aveți forțe suficiente pentru a îndeplini în bune condiții sarcinile ce vă revin în viitorul cincinal. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În perioada următoare vor fi luate noi măsuri pentru creșterea nivelului de trai ; anul viitor vor fi sporite alocațiile pentru copii. Dorim să facem totul, ca pe măsură ce țara noastră realizează noi pași înainte în dezvoltarea sa economico-socială, să se ridice necontenit și nivelul de trai al oamenilor muncii. De altfel, tot ceea ce facem, întreaga politică a partidului și statului nostru are drept țel suprem bunăstarea și fericirea omului. Partidul nostru, împreună cu întregul popor, va face totul pentru ca România să devină un stat socialist înfloritor în care toți cetățenii să se bucure de cuceririle civilizației. *(Urale, aplauze prelungite ; se scandează „P.C.R.—Ceaușescu !").*

Îi rog pe prietenii noștri spanioli să mă ierte că m-am oprit mai mult asupra problemelor noastre. Dar, așa cum am spus și acum două zile, sperăm că și aceasta reprezintă o întrajutorare tovărășească, un schimb de experiență, deoarece ceea ce facem noi astăzi vor face mîine și tovarășii spanioli. Noi sîntem convinși că multe lucruri le vor face mai bine decît le-am făcut noi. Le dorim din tot sufletul să obțină cît mai curînd eliberarea de sub jugul franchist, să pășească la dezvoltarea democratică a Spaniei. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Doresc să urez încă o dată noi și noi succese în lupta tovarășilor spanioli, forțelor progresiste din Spania, să-i asigur că întotdeauna Partidul Comunist Român și poporul român vor fi solidari cu lupta pe care o duc pentru

progres, libertate și independență națională, pentru pace. *(Urale puternice, se scandează „Ceaușescu—Dolores !").*

Nu doresc să mă refer pe larg, în acest cadru, la problemele vieții internaționale ; țin însă să menționez că Partidul Comunist Român și poporul român fac totul pentru a contribui la dezvoltarea unității și colaborării tuturor țărilor socialiste. Relațiile noastre cu țările socialiste sînt bune. Vom acționa și în viitor neobosit pentru întărirea și dezvoltarea acestor relații, a unității țărilor socialiste. *(Aplauze prelungite).* Cunoașteți bine, de asemenea, activitatea pe care o desfășoară statul nostru pentru dezvoltarea relațiilor sale cu toate țările lumii, fără deosebire de orînduire socială. Desigur, sînt diferențe fundamentale între România și statele capitaliste, dar cu toate acestea noi considerăm că trebuie acționat consecvent pentru dezvoltarea colaborării cu aceste țări în spiritul coexistenței pașnice. Trebuie să găsim căi care să ducă la soluționarea problemelor interstatale pe calea tratativelor, la excluderea războaielor din viața internațională. Iată de ce politica externă a României — bazată pe principiile deplinei egalități în drepturi între toate națiunile, pe respectul independenței și suveranității naționale, pe neamestec în treburile interne, pe dreptul fiecărui popor de a-și hotărî dezvoltarea de sine stătătoare — se bucură de o apreciere tot mai mare în întreaga lume. Iată de ce noi am cîștigat prieteni pe toate continentele. *(Urale, aplauze prelungite).*

Acționăm și vom acționa în continuare pentru întărirea colaborării cu toate partidele comuniste, cu toate mișcările de eliberare națională, cu toate forțele antiimperialiste. Sprijinind lupta de eliberare națională a popoarelor, ne pronunțăm pentru încetarea cît mai grabnică a intervenției Statelor Unite în Vietnam, pentru rezolvarea pe cale politică, în spiritul Rezoluției Consiliului de Securitate, a situației din Orientul Apropiat. Ne pronunțăm cu toată ho-

tărîrea împotriva politicii imperialiste de forţă şi dictat. Cerem să se pună capăt oricărui amestec în treburile interne ale statelor şi popoarelor. *(Aplauze puternice).*

Îmbinînd efortul pentru rezolvarea problemelor naţionale şi a celor internaţionale, noi acţionăm ca marxist-leninişti, ne îndeplinim atît îndatoririle faţă de propriul popor, cît şi faţă de întreaga comunitate a popoarelor, contribuim la triumful cauzei socialismului şi păcii în lume. *(Vii aplauze).*

În încheiere, daţi-mi voie să vă urez din toată inima succes în activitatea dumneavoastră viitoare şi, dat fiind că ne aflăm în preajma Anului nou, să vă doresc la toţi multă sănătate şi fericire! La mulţi ani! *(Urale puternice, ovaţii. Se scandează îndelung „Ceauşescu—Ceauşescu", „P.C.R.—P.C.R.!").*

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COOPERATORILOR DIN COMUNA HIDA, JUDEŢUL SĂLAJ

Cu prilejul aniversării a 20 de ani de la înfiinţarea cooperativei agricole de producţie din această comună

— *30 decembrie 1970* —

Dragi tovarăşi,

Am primit cu plăcere invitaţia pe care mi-aţi făcut-o de a participa la sărbătorirea celei de-a 20-a aniversări a cooperativei dumneavoastră. Mulţumindu-vă pentru această invitaţie, îmi exprim regretul că ocupaţiile mă împiedică să-i dau curs.

Cu acest prilej, doresc însă să vă adresez călduroase felicitări pentru munca rodnică desfăşurată în cei 20 de ani de existenţă a cooperativei dumneavoastră. Totodată, cred că este folositor ca la această sărbătoare, trecînd în revistă realizările din perioada care a trecut, să analizaţi, mai cu seamă, ceea ce aveţi de făcut pentru ca, în continuare, cooperativa să facă progrese mai rapide în creşterea producţiei, în întărirea sa economică şi organizatorică.

Recentele măsuri stabilite de conducerea partidului şi de guvern pentru îmbunătăţirea activităţii în agricultura cooperatistă creează condiţii favorabile pentru mai buna punere în valoare a rezervelor de care dispune fiecare cooperativă şi pentru folosirea mai eficientă a sprijinului material şi tehnic acordat de stat în scopul creşterii continue a producţiei, al ridicării bunăstării ţărănimii noastre

cooperatiste și a întregului popor. Sînt convins că veți acționa cu pricepere și hărnicie pentru traducerea în viață a acestor măsuri, în interesul cooperativei dumneavoastră și al întregii economii naționale.

Vă urez, dragi tovarăși, noi și tot mai mari succese în activitatea de viitor. Spor la muncă, sănătate și fericire tuturor !

CUVÎNT LA PRIMIREA ȘEFILOR MISIUNILOR DIPLOMATICE ACREDITAȚI ÎN ROMÂNIA CARE AU PREZENTAT FELICITĂRI CU PRILEJUL ANULUI NOU

— 30 decembrie 1970 —

Domnule decan al corpului diplomatic,

Tovarăși și domnilor ambasadori,

Doresc să vă mulțumesc pentru cuvintele rostite aici la adresa României, a poporului meu.

Încheiem încă un an. Peste o zi vom intra nu numai într-un an nou, ci și într-un nou deceniu. Anul pe care îl încheiem a fost pentru România nu un an ușor. Cum dumneavoastră aproape toți ați fost martori — și într-un sens părtași — la munca poporului român, ați putut cunoaște atît greutățile cărora a trebuit să le facem față, cît și felul în care poporul nostru a știut să acționeze în fața acestor greutăți. Este adevărat că am simțit solidaritatea internațională, solidaritatea umană în fața calamităților naturale pe care poporul român le-a avut de întîmpinat. Totodată, nu pot să nu menționez — de altfel, domnul decan a făcut acest lucru — faptul că, fără efortul uriaș făcut de întregul popor român, nu ar fi fost posibil să depășim cu succes aceste greutăți.

Ați cunoscut și cunoașteți preocupările guvernului, ale poporului român privind dezvoltarea colaborării internaționale. Într-adevăr, România a acționat și acționează consecvent în direcția dezvoltării relațiilor cu toate statele

lumii, fără deosebire de orînduire socială ; ea a acționat și acționează pentru a se statornici în viața internațională o nouă orientare, noi principii, care să excludă politica de dominație a unui popor asupra altuia, să asigure deplina egalitate între națiuni și între popoare. Sîntem convinși că numai prin respectarea acestor principii, prin promovarea unor asemenea relații între state, se poate crea un climat prielnic lichidării subdezvoltării, ridicării nivelului de civilizație a tuturor popoarelor, statornicirii unei lumi a păcii și colaborării internaționale.

Vă mulțumesc pentru aprecierile care le-ați dat politicii pe care România o desfășoară în această direcție. Intr-adevăr, și în anul 1970 România a întreținut și dezvoltat contacte cu multe state pe toate meridianele globului nostru. Sperăm că într-o anumită măsură aceasta a însemnat și o mică contribuție la instaurarea în viața internațională a principiilor la care m-am referit.

Din păcate, în lume mai curge încă sînge, se mai duc războaie, deși cu toții nutream, poate, speranța că anul 1970 va duce la încetarea războaielor și conflictelor.

La sesiunea jubiliară a Organizației Națiunilor Unite am exprimat pe larg părerile guvernului și poporului român în legătură cu problemele internaționale și cu căile care ar putea duce la soluționarea acestor probleme.

Sperăm că, poate, anul 1971 va aduce lucruri mai bune, în primul rînd în ce privește încetarea războaielor și conflictelor — ceea ce cred că ar fi salutat cu entuziasm de toată lumea —, la încetățenirea și mai largă în relațiile dintre state și națiuni a încrederii, a respectului reciproc și a întrajutorării. Ceea ce este de făcut în lume se poate realiza numai în condițiile în care popoarele vor colabora între ele, se vor întrajutora, vor întemeia relații pe respect reciproc. Atît țările mari, cît și țările mici, atît cele mai bogate, cît și cele mai sărace trebuie să înțeleagă că pînă la urmă se poate asigura o lume mai bună numai realizîndu-se o colaborare egală între toate națiunile și popoarele lumii. În acest spirit și cu aceste gînduri intrăm în anul 1971.

Sper că dumneavoastră, ca reprezentanți ai națiunilor și statelor cu care România întreține relații diplomatice sau de altă natură, veți căuta să faceți cît mai bine cunoscut guvernelor și națiunilor dumneavoastră felul de a gîndi și a acționa al guvernului și poporului român, eforturile ce le depunem pentru dezvoltarea relațiilor de colaborare și prietenie dintre popoarele dumneavoastră și poporul român, dorința noastră de a contribui astfel împreună la realizarea nobilelor năzuințe ale omenirii spre pace și prosperitate.

În acest spirit, doresc să vă adresez dumneavoastră și popoarelor dumneavoastră cele mai bune urări de prosperitate și pace. Vă urez multă fericire și succes în activitatea ce o desfășurați. De asemenea, vă rog să transmiteți și familiilor dumneavoastră cele mai bune urări din partea mea.

TELEGRAMĂ ADRESATĂ COOPERATORILOR DIN COMUNA CUZĂPLAC, JUDEȚUL SĂLAJ

Cu prilejul împlinirii a 20 de ani de la înființarea cooperativei agricole de producție din această comună

— *31 decembrie 1970* —

Dragi tovarăși,

Cu prilejul sărbătoririi a 20 de ani de la constituirea cooperativei dumneavoastră, vă transmit călduroase felicitări pentru activitatea desfășurată și realizările pe care le-ați obținut în cele două decenii de muncă în comun.

Mulțumindu-vă pentru invitația ce mi-ați adresat-o de a veni în mijlocul dumneavoastră la această sărbătoare și exprimîndu-mi regretul că ocupațiile mă împiedică să-i dau curs, doresc să vă adresez tuturor îndemnul de a munci în continuare cu și mai multă hărnicie, spre a obține progrese tot mai însemnate în creșterea producției agricole, în consolidarea economică și organizatorică a cooperativei și în ridicarea veniturilor cooperatorilor. Recentele măsuri luate de partid și guvern cu privire la îmbunătățirea organizării, planificării și conducerii agriculturii creează noi condiții ca toate cooperativele agricole de producție să obțină realizări și mai mari în activitatea lor.

La această aniversare, care are loc în preajma Anului Nou, vă adresez, dragi tovarăși, tradiționala urare „La mulți ani“ și vă doresc la toți spor la muncă, multă sănătate și fericire.

CUVÎNT LA ȘEDINȚA CONSILIULUI DE STAT AL R.S.ROMÂNIA CU PRILEJUL RATIFICĂRII TRATATULUI DE PRIETENIE, COLABORARE ȘI ASISTENȚĂ MUTUALĂ DINTRE R. S. ROMÂNIA ȘI R. P. POLONĂ ȘI A TRATATULUI DE PRIETENIE, COLABORARE ȘI ASISTENȚĂ MUTUALĂ DINTRE R.S.ROMÂNIA ȘI R.P.BULGARIA

— *25 ianuarie 1971* —

După cum este cunoscut, Tratatul de prietenie, colaborare și asistență mutuală dintre Republica Socialistă România și Republica Populară Polonă, semnat la 12 noiembrie 1970, este rezultatul relațiilor bune dintre România și Polonia, al faptului că între țările noastre există vechi legături de prietenie și colaborare, care, în anii socialismului, au cunoscut o dezvoltare puternică. Tratatul nu face decît să consemneze această realitate, creînd baza juridică pentru dezvoltarea în continuare a relațiilor de colaborare și prietenie dintre România și Polonia.

De asemenea, Tratatul de prietenie, colaborare și asistență mutuală dintre Republica Socialistă România și Republica Populară Bulgaria oglindește relațiile de bună vecinătate și de colaborare îndelungată dintre țările noastre. Această colaborare și prietenie s-a dovedit întotdeauna trainică ; ea s-a manifestat în lupta comună pentru scuturarea jugului stăpînirii străine, pentru independență națională și socială. În anii construcției socialiste, prietenia și colaborarea dintre România și Bulgaria se dezvoltă pe o treaptă nouă și putem spune că relațiile de

astăzi sînt deosebit de cordiale și amicale. Ele se bazează pe dorința comună de a contribui la cimentarea legăturilor dintre statele noastre și dintre toate statele din Balcani, la transformarea acestei părți a lumii într-o zonă a păcii și colaborării.

Ambele tratate, atît cel cu Polonia, cît și cel cu Bulgaria, sînt rezultatul politicii consecvente a partidului și guvernului României socialiste de dezvoltare a relațiilor de colaborare și cooperare cu toate statele socialiste ; noi vedem în întărirea colaborării și cooperării multilaterale cu toate țările socialiste baza trainică a asigurării progresului fiecărui stat socialist, a întăririi economice și ridicării bunăstării fiecărui popor, a dezvoltării independente a fiecărei națiuni socialiste și, totodată, temelia consolidării necontenite a întregului sistem socialist mondial.

Ratificarea acestor tratate de către Consiliul de Stat așază pe baze trainice, pentru încă o perioadă de 20 de ani, relațiile dintre România, pe de o parte, și Polonia și Bulgaria, pe de altă parte ; avem convingerea că aceasta contribuie la cauza asigurării securității în Europa, la dezvoltarea colaborării și prieteniei între toate statele lumii.

Iată de ce propun Consiliului de Stat să aprobe în unanimitate și să ratifice aceste tratate.

CUVÎNTARE LA CONSFĂTUIREA CU CADRELE DIN AGRICULTURA JUDEȚULUI IALOMIȚA

— *1 februarie 1971* —

Dragi tovarăși,

Doresc să adresez activului de partid și de stat, președinților cooperativelor agricole, directorilor întreprinderilor agricole de stat, tuturor lucrătorilor din agricultură un salut călduros din partea Comitetului Central al partidului nostru. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Consfătuirea de astăzi a făcut o analiză a rezultatelor obținute pînă acum în dezvoltarea agriculturii din județul Ialomița, îndeosebi în ce privește înfăptuirea măsurilor stabilite în ultimul timp de Comitetul Central al partidului privind organizarea, planificarea și conducerea agriculturii din patria noastră.

Am ascultat cu deosebit interes și satisfacție cuvîntul tovarășilor președinți de cooperative, directori de întreprinderi de stat, de stațiuni de mecanizare, al inginerilor și cooperatorilor și doresc să arăt aici că am putut constata că toți manifestă o vie preocupare pentru dezvoltarea în condiții cît mai bune a agriculturii din județul Ialomița.

În cadrul consfătuirii au fost evidențiate unele rezultate bune obținute de oamenii muncii din agricultura

județului dumneavoastră ; într-adevăr, Ialomița are o serie de realizări în diferite domenii de activitate ale agriculturii, a obținut, chiar în condițiile anului 1970, recolte satisfăcătoare. S-au arătat, de asemenea, unele neajunsuri, s-au adus multe critici îndreptățite și s-au făcut numeroase propuneri deosebit de valoroase.

Modul în care s-au desfășurat discuțiile demonstrează că, alături de rezultatele bune obținute în producția agricolă, s-au făcut progrese însemnate în creșterea cadrelor, în transformarea oamenilor din Bărăgan. Faptul că mulți din cei care au vorbit aici — președinți de cooperative, ingineri și alți lucrători din acest sector —, care au trăit și cunosc condițiile din trecut ale agriculturii din Bărăgan, au ridicat astăzi cu înalt simț de răspundere probleme de mare însemnătate pentru cooperativele și întreprinderile lor, pentru întreaga producție agricolă din județ, constituie o dovadă grăitoare a schimbărilor mari care s-au produs în județul dumneavoastră și în întreaga țară — și țin să arăt că între acestea transformarea omului o consider drept cea mai valoroasă realizare. *(Aplauze puternice).*

După ce am ascultat toate discuțiile de astăzi și pe baza a ceea ce am constat în cursul vizitei recente pe care am făcut-o în județul dumneavoastră, pot spune că în Ialomița există toate condițiile pentru ca anul acesta și în anii următori ai cincinalului să înfăptuim în bune condiții sarcinile stabilite de Congresul al X-lea al partidului.

Această consfătuire, ca și celelalte care se vor desfășura în această săptămînă în toată țara, are loc într-o perioadă cînd facem bilanțul cincinalului 1966—1970 ; putem spune că cincinalul pe care l-am încheiat recent a adus țării noastre noi și remarcabile realizări în dezvoltarea economiei, în ridicarea bunăstării întregului popor. Ați luat cunoștință din presă de principalele rezultate ob-

ținute în realizarea planului de stat pe 1970 și, probabil, săptămîna viitoare vom publica comunicatul oficial asupra îndeplinirii întregului plan cincinal. Așa cum ați putut vedea, industria noastră socialistă a realizat în bune condiții creșterile prevăzute de Congresul al IX-lea. În aproape toate ramurile producției industriale, planul cincinal 1966—1970 a fost nu numai realizat, dar și depășit.

Am făcut progrese însemnate în dezvoltarea industriei. De altfel, județul dumneavoastră, care a luat ființă în cursul cincinalului trecut, începe și el să pășească pe calea industrializării ; în județul Ialomița, în orașul Slobozia, se simt de pe acum roadele politicii de industrializare socialistă, de amplasare rațională a industriei în toate zonele țării. *(Vii aplauze).*

Într-adevăr, tovarăși, dacă privim astăzi harta Republicii Socialiste România, nu o să găsim oraș sau orășel, comună sau sat unde în ultimii cinci ani să nu se fi construit unități industriale sau agricole, cămine culturale, școli, zeci și zeci de locuințe și unde să nu se vadă din plin roadele muncii creatoare a harnicului nostru popor. *(Aplauze puternice).*

Avem rezultate bune și în agricultură, deși trebuie să spunem că ele nu sînt pe măsura a ceea ce am dorit și nici a posibilităților pe care le avem. Desigur, cauzele care au făcut ca producția globală agricolă să crească în acești cinci ani doar cu 24% sînt mai multe. Fără nici o îndoială că și condițiile climatice din ultimii ani, mai cu seamă cele din anul 1970, au influențat mult realizările din domeniul agriculturii. Dar, așa cum au arătat aici mulți președinți și directori de întreprinderi, se pare că, chiar în condițiile neprielnice ale anului 1970, acolo unde s-a lucrat ceva mai bine și s-au depus eforturi permanente, unde s-a acordat mai multă atenție aplicării diferențiate a regulilor agrotehnice, recoltele au fost bune. De altfel, această si-

tuație există nu numai în județul dumneavoastră, ci este mai generală ; ea demonstrează încă o dată că, de fapt, unele rămîneri în urmă în agricultură se datoresc nu numai existenței unor condiții climatice nefavorabile, ci și anumitor lipsuri în organizarea muncii și în felul în care întreprinderile de stat, cooperativele, unitățile de mecanizare, cei care lucrează în agricultură au folosit mijloacele de care dispunem în acest sector.

Cu toate acestea, tovarăși, putem spune că și rezultatele în agricultură sînt satisfăcătoare ; pe ansamblu, ele au asigurat aprovizionarea în bune condiții a populației. Este concludent în această privință faptul că în ultimii cinci ani s-a asigurat creșterea cu 40% a desfacerilor la carne și cu circa 70% la lapte, că anul trecut volumul desfacerilor la legume a reprezentat față de 1965 aproape 200%, că, în general, s-au creat condiții ca oamenii muncii să fie tot mai bine aprovizionați.

Dar, putem să realizăm și mai mult, tovarăși, și e bine să subliniem aceasta acum, la sfîrșitul cincinalului și începutul unui nou plan de cinci ani, spre a vedea mai bine ceea ce avem de făcut pentru a lichida neajunsurile care au existat în munca noastră și a asigura dezvoltarea în condiții mai bune a întregii activități din domeniul agriculturii.

Așa cum am spus, județul Ialomița și-a adus și el contribuția la obținerea progreselor realizate în dezvoltarea patriei noastre socialiste, atît în ce privește industria, dar mai cu seamă în agricultură. Iată de ce doresc ca, înainte de a mă ocupa mai amănunțit de unele probleme ale agriculturii, să adresez muncitorilor și cooperatorilor, tuturor lucrătorilor din industrie și agricultură, întregului activ de partid, tuturor membrilor de partid din județul Ialomița cele mai calde felicitări pentru realizările obținute

în cincinalul care a trecut ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Vorbind despre rezultatele anului 1970, despre calamitățile cărora a trebuit să le facem față, nu putem să nu subliniem că în aceste condiții grele s-a dovedit încă o dată superioritatea agriculturii noastre socialiste. Ne putem închipui cu toții ce s-ar fi întîmplat dacă nu am fi avut întreprinderile agricole de stat, dacă nu ar fi existat cooperative agricole puternice și nu ar fi fost asigurată mecanizarea agriculturii ! Fără îndoială că țara noastră ar fi trecut prin greutăți cu mult mai mari. Știm că tocmai datorită faptului că alături de industria noastră socialistă a existat și o agricultură socialistă am putut învinge relativ ușor greutățile pe care le-am avut anul trecut și am asigurat îndeplinirea în bune condiții a planului pe 1970 și a prevederilor pe întregul cincinal. Încă o dată s-a demonstrat că numai pe baza producției socialiste, numai prin unirea micilor proprietăți în gospodării mari, prin folosirea largă a mecanizării și chimizării, a științei agricole se poate asigura o agricultură înaintată și cu adevărat modernă. *(Aplauze puternice).*

Desigur, sîntem îndreptățiți să privim cu mîndrie realizările pe care le-am dobîndit în cincinalul trecut, dar aceste realizări nu trebuie să ne facă să uităm lipsurile care se mai manifestă în activitatea noastră. Nu trebuie să uităm că am fi putut obține rezultate și mai bune în toate domeniile, că mai avem încă un drum lung de parcurs pentru a ajunge la nivelul de dezvoltare al țărilor avansate economic. Este necesar să înțelegem că făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate presupune progresul continuu al forțelor de producție, perfecționarea necontenită a relațiilor sociale, ceea ce va crea condiții ca, pe o bază superioară de producție și de organizare socială, să edificăm cu succes orînduirea nouă pentru care am

luptat și luptăm, societatea fără clase, societatea comunistă. Aceasta presupune, totodată, să acționăm neîncetat pentru a asigura participarea tot mai largă a întregului popor la opera de construcție economică și socială, pentru dezvoltarea democrației socialiste, astfel ca oamenii muncii de la orașe și sate — muncitori, țărani, intelectuali, toți cetățenii României socialiste, fără deosebire de naționalitate — să-și poată spune cuvîntul asupra tuturor problemelor care privesc prezentul și viitorul societății noastre, să ia parte activă la elaborarea și înfăptuirea politicii partidului și guvernului, politică ce corespunde pe deplin intereselor vitale ale întregii noastre națiuni socialiste.

Ne aflăm acum la începutul unui nou cincinal. Cunoașteți principalele prevederi ale acestui cincinal din Directivele Congresului al X-lea al partidului. După cum se știe, în următorii cinci ani industria noastră va trebui să se dezvolte în continuare într-un ritm susținut. Acordăm o deosebită atenție perfecționării ramurilor de bază, moderne, îndeosebi producției mașinilor-unelte, electronicii. Ne preocupăm ca în viitorii ani industria noastră socialistă să poată satisface în condiții mai bune cerințele întregii economii, inclusiv ale agriculturii, și totodată să aducă o contribuție mai însemnată la export, la dezvoltarea relațiilor noastre economice cu țările socialiste, cu toate statele lumii.

Planul prevede sarcini deosebit de mari și în agricultură. Pentru înfăptuirea acestor sarcini sînt stabilite și măsurile economice-organizatorice necesare. În actualul cincinal urmează să investim în agricultură peste 100 de miliarde de lei, din care circa 80 de miliarde din fondurile statului. Față de cincinalul care a trecut, cînd am investit circa 37 de miliarde de lei, aceasta înseamnă o creștere de peste două ori și jumătate, ceea ce reprezintă un efort însemnat. Cunoașteți că aceste mijloace materiale și bănești

vor fi îndrumate în principal spre realizarea lucrărilor de irigații — unde se prevede să cheltuim aproape 40 de miliarde de lei — spre dezvoltarea mecanizării și ridicarea zootehniei. La toate acestea se adaugă cheltuielile importante pe care le facem în industria chimică și în industria construcțiilor de mașini, spre a asigura îngrășămintele și mașinile necesare agriculturii. După cum se vede, în următorii cinci ani agricultura se va bucura de o atenție deosebită, statul va depune eforturi considerabile pentru dezvoltarea bazei sale materiale. Este deci de înțeles că aceste eforturi trebuie să fie răsplătite prin creșterea producției de cereale, de legume, struguri și fructe, prin dezvoltarea zootehniei și a producției animaliere.

Îmbinînd măsurile economice-financiare cu activitatea organizațiilor de stat și cooperatiste, a cadrelor de specialiști, putem asigura realizarea deplină a obiectivelor stabilite de Congresul al X-lea în domeniul agriculturii, înfăptuirea cu succes a sarcinilor de creștere a producției agricole în următorii cinci ani.

Pornind de la necesitatea asigurării tuturor condițiilor necesare pentru îndeplinirea programului de dezvoltare a agriculturii, Comitetul Executiv și plenara Comitetului Central au adoptat la sfîrșitul anului 1970 un șir de măsuri privind îmbunătățirea conducerii, organizării și, în general, a desfășurării întregii activități în agricultura cooperatistă și de stat. În cadrul consfătuirii noastre, toți vorbitorii au reliefat că aceste măsuri, care sînt în curs de aplicare, corespund cerințelor actuale ale dezvoltării agriculturii noastre, că ele țin seama de necesitățile și de stadiul în care se găsește agricultura cooperatistă și vor contribui la crearea premiselor pentru înfăptuirea cu succes a sarcinilor stabilite de Congresul al X-lea.

Desigur, problema esențială a dezvoltării producției agricole este lucrarea în condiții mai bune a pămîntului,

deoarece, după cum se cunoaște, pămîntul este principalul mijloc de producție. Trebuie să reflectăm cu toții la problemele legate de mai buna folosire a pămîntului, să ne gîndim cum să acționăm cît mai bine pentru ca pe suprafețele de teren agricol pe care le avem să obținem recolte cît mai mari și sigure în orice condiții. Aceasta presupune, în primul rînd, o mai bună gospodărire a suprafețelor agricole. Am realizat în această privință unele progrese, dar trebuie să arătăm că există încă destulă risipă de pămînt, că terenurile agricole nu sînt gospodărite peste tot cu grijă nici în întreprinderile de stat, nici în cooperative. Este adevărat, în Bărăgan există pămînt mult și bun, dar tocmai faptul că avem un pămînt bun trebuie să ne îndemne să gospodărim bine fiecare metru pătrat, să obținem de pe el recolte.

Nu aș putea spune că în Bărăgan nu mai este mult de făcut în această privință. Dacă vom face o analiză a modului cum folosim fondul funciar în județ, vom constata că sînt încă mii și mii de hectare care se irosesc, că există suprafețe de pe care nu obținem nici un bob de grîu sau de alte cereale.

Deci, prima problemă pe care doresc să o ridic în fața dumneavoastră, a tuturor, este de a lua toate măsurile pentru folosirea în condiții cît mai bune a fondului funciar, pentru a nu se mai admite nici un fel de risipă de pămînt și nici scoaterea, sub o formă sau alta, din producție a terenurilor agricole.

S-a vorbit mult aici — și pe bună dreptate — de faptul că pentru a obține recolte bune trebuie să avem și sămînță corespunzătoare. Tovarășul ministru Angelo Miculescu a dat în această privință o serie de răspunsuri. Am mai subliniat și în alte împrejurări importanța acestei probleme — și trebuie spus că una din cauzele recoltelor slabe din ultimii ani, inclusiv din 1970, este neasigurarea cu

semințe de soiuri corespunzătoare, de înaltă productivitate. Aceasta este valabil atît la grîu, cît și la floarea-soarelui și, într-o anumită măsură, și la porumb ; de asemenea, această problemă se pune în mod deosebit și în legumicultură, unde, în general, obținem recolte mici.

Firește, s-au stabilit un șir de măsuri în vederea rezolvării acestei probleme. Este însă necesar ca toate organele agricole, toți specialiștii, fiecare întreprindere de stat și cooperativă să înțeleagă că problema semințelor nu poate fi lăsată la voia întîmplării. Nu trebuie să se aștepte ca doar de la Ministerul Agriculturii, de la Direcția generală agricolă sau de la nu știu ce organizație producătoare de semințe să vină soluționarea problemei. Asigurarea semînței corespunzătoare trebuie să intre în preocuparea fiecărui producător. El, producătorul — și nu cei din București, de la centrul de județ sau din altă parte —, răspunde de ce fel de sămînță pune în pămînt. Fiecare unitate, consiliul ei de conducere, atît al întreprinderii de stat, cît și al cooperativei agricole, specialiștii respectivi au datoria să cunoască ce sămînță să pună și în ce cantități ; ei înșiși trebuie să hotărască cum să acționeze în această privință.

Este necesar să luăm toate măsurile ca județul Ialomița, ca, de altfel, și celelalte județe ale țării, să-și asigure toată sămînța de care are nevoie. De altfel, în cadrul măsurilor organizatorice ce se prevăd pentru producerea semințelor, se pornește tocmai de la necesitatea ca unitățile de stat și cooperativele din fiecare județ să-și asigure în totalitate sămînța de care au nevoie pentru producția agricolă și numai în mod cu totul excepțional să se aprovizioneze cu sămînță din județele vecine.

Doresc să arăt, în această ordine de idei, că una este problema creării de noi soiuri, care poate fi rezolvată în anumite institute, și alta este problema înmulțirii și asi-

gurării permanente a seminței necesare agriculturii. Toți sau aproape toți cei prezenți aici vă ocupați de agricultură ; sînt printre dumneavoastră mulți specialiști — și cunoașteți bine că, dacă nu vom asigura o înnoire a seminței la maximum 3—4 ani, degeaba vom cheltui banii pentru irigații, mecanizare și îngrășăminte, pentru că nu vom obține rezultate corespunzătoare.

Comitetul județean de partid, direcția agricolă județeană, specialiștii, toate întreprinderile de stat și cooperativele să înțeleagă că problema seminței este hotărîtoare pentru o producție bună, și lor, în primul rînd, le revine obligația de a se preocupa de asigurarea semințelor de care au nevoie. Nu vreau să se înțeleagă cumva că prin aceasta scutesc de răspundere ministerul. Am discutat cu cadrele din minister, vom mai discuta, ele au răspunderea și vina lor pentru situația de astăzi, dar, dacă vom aștepta ca numai ministerul să rezolve problema, nu o vom soluționa corespunzător, la nivelul cerințelor de astăzi.

Aceeași situație există și în zootehnie. Așa cum au arătat unii tovarăși aici și după cum cunoaștem cu toții, rasele de animale pe care le avem nu sînt de natură să asigure o creștere simțitoare a producției, mai cu seamă la bovine și ovine. La păsări s-au luat unele măsuri și problema se poate rezolva mai rapid. La porci am importat rase mai bune și, în urma măsurilor luate, au început să se simtă rezultatele, deși nici în acest sector n-am putea spune că problema asigurării unor rase corespunzătoare, de înaltă productivitate, este pe deplin soluționată.

Am vizitat zilele acestea cîteva cooperative din județul dumneavoastră ; cunosc, de altfel, multe cooperative și din alte părți ale țării și pot spune că realmente potențialul nostru la taurine este rămas în urmă din punct de vedere biologic. Animalele pe care le avem consumă mult, dar nu reușesc și nu vor reuși să asigure o creștere rapidă

a producției. De aceea este necesar să fie luate toate măsurile pentru a îndrepta această situație. Județul trebuie să urmărească realizarea acestor măsuri, să aibă un program propriu în această privință, firește, ca parte integrantă a programului național de dezvoltare a zootehniei. Să nu așteptăm ca problemele să se rezolve de la sine, ci fiecare județ, fiecare întreprindere de stat și cooperativă să-și întocmească programul său concret de activitate, să se îngrijească și să asigure înnoirea într-o anumită perioadă a întregului efectiv de animale, desigur fără a renunța la ceea ce avem, ci pornind de la efectivele de care dispunem. Aceste programe vor trebui să fie urmărite zi de zi spre a asigura ca în cincinalul actual să obținem o cotitură în înnoirea efectivelor de animale. Cu 1 500, 1 700, 1 800 sau chiar 2 000 kg de lapte de vacă — și aceasta la cooperativele care asigură o furajare bună — nu vom putea obține progresul necesar. Cu 3 kg, cu 3,5 kg sau chiar cu 4 kg de lînă la o oaie nu vom putea spune că avem rezultate corespunzătoare în acest sector. De asemenea, cu consumurile încă mari de furaje pentru obținerea unui kilogram de carne de porc și de pasăre nu vom putea asigura o creștere simțitoare a producției noastre de carne.

Iată de ce cred că este necesar ca județul Ialomița, folosind specialiștii buni pe care îi are, să elaboreze, împreună cu conducerile întreprinderilor de stat și cooperativelor, un program propriu în care să prevadă ce trebuie făcut, de ce sprijin are nevoie din partea ministerului pentru a rezolva această problemă deosebit de importantă și hotărîtoare pentru dezvoltarea agriculturii noastre.

De asemenea, trebuie să ne preocupe în mod serios dezvoltarea legumiculturii, care în Ialomița are o pondere însemnată. Se poate oare admite ca în legumicultură, unde avem aproape peste tot terenuri irigate, să obținem producții de 12 000—14 000 kg pe hectar ? Desigur, justifi-

cări se pot aduce multe, dar fără producții de 25 000—30 000 kg la hectar nu se poate vorbi de o legumicultură avansată, care să asigure o anumită eficiență economică. Trebuie să ne gîndim să obținem 35—40 de tone și chiar mai mult la hectar dacă vrem să facem într-adevăr o legumicultură înaintată. Au fost stabilite în această privință un șir de măsuri, dar deocamdată ele sînt doar pe hîrtie ; producțiile în 1970 au fost slabe, nemulțumitoare, și trebuie să discutăm lucrurile deschis, deoarece pentru aceasta ne-am adunat aici, spre a vedea ce avem de făcut pentru lichidarea lipsurilor existente.

După cum vedeți, în mod practic, atît în ce privește cerealele, legumicultura, cît și în zootehnie, avem în fața noastră un cîmp foarte vast de activitate, un drum încă lung de străbătut pentru a considera că am obținut rezultate de care să fim mulțumiți. În definitiv, în Bărăgan se va putea spune că avem o recoltă bună de grîu numai atunci cînd aceasta va trece de 4 000 kg la hectar în medie pe județ. Pentru pămîntul Bărăganului, 4 000 kg de grîu la hectar este chiar puțin. Problema care o pun în fața activului de partid, a specialiștilor, a cooperatorilor este ca pînă la sfîrșitul cincinalului să depășim producția de 4 000 kg de grîu la hectar.

În Bărăgan, la porumb neirigat, se va putea spune că obținem o producție bună atunci cînd vom trece de 5 000—5 500 kg la hectar. Rezultatele cooperativelor ai căror reprezentanți au vorbit astăzi aici arată că este pe deplin posibil să se realizeze acest lucru. Dar trebuie să ne punem întrebarea : de ce, în situația unor cooperative alăturate, una obține 5 200 kg la hectar, iar alta 2 500 ? Se deosebesc oare condițiile climatice sau sînt alți factori care împiedică obținerea de recolte bune ? Analizînd mai temeinic lucrurile, vom vedea că în afară de unele cazuri excepționale — cum au fost inundațiile în anumite zone

— totul stă în felul în care se execută lucrările, în modul de muncă din cooperativele sau întreprinderile agricole de stat respective.

Așadar, la porumb trebuie să ne propunem ca, în 1975, media pe județ să depășească 5 000 kg pe suprafețele neirigate, pentru că, în condiții de irigare, fără o producție de 8 000 kg la hectar nu este rentabil să lucrăm ; nu merită să cheltuim 22 000 de lei pentru a iriga un hectar de pe care să obținem în final 5 000—6 000 kg de porumb.

În programul pe care județul trebuie să-l definitiveze pentru următorii cinci ani trebuie să pornim de la condițiile concrete ale Bărăganului și, în funcție de acestea, să stabilim măsurile economice, organizatorice de asigurare a seminței, de aplicare a științei agrotehnice și tot ceea ce este necesar, neuitînd nimic, nici un factor care poate să concureze la realizarea unor producții mari, încît județul Ialomița să devină realmente un județ fruntaș. Din punct de vedere pedoclimatic, județul dumneavoastră are cele mai bune condiții și aș dori ca la sfîrșitul cincinalului să putem constata cu satisfacție că, într-adevăr, Ialomița se află pe primul loc în agricultură. *(Aplauze îndelungate).*

După cum știți, măsurile stabilite de Comitetul Central al partidului nostru în lunile noiembrie și decembrie anul trecut sînt menite să ducă la o mai bună organizare și folosire a forțelor pe care le avem în cooperativele agricole, și în general în agricultură. M-aș referi, în primul rînd, la crearea consiliilor intercooperatiste. Desigur, și în viitor unitatea de bază a producției agricole va rămîne cooperativa, însă, așa cum a demonstrat experiența întreprinderilor agricole de stat, pentru o bună specializare și profilare a producției atît de cereale, cît și animaliere, pentru a asigura folosirea rațională și cu randament superior a pămîntului și a mijloacelor financiare,

este necesar să unim eforturile cooperativelor. Aceste consilii intercooperatiste, în cadrul cărora se păstrează independența fiecărei cooperative, au tocmai scopul de a asigura o amplasare mai judicioasă a culturilor spre a putea să cultivăm grîul, porumbul, floarea-soarelui, legumele în locurile cele mai corespunzătoare, să folosim mai bine cadrele de specialiști, mijloacele de mecanizare. Vom putea face astfel investiții mai eficiente ; nu va mai fi nevoie să se construiască în fiecare unitate și îngrășătorii de porci și maternități ș.a., ci se va putea trece la o profilare, ceea ce va ieftini investiția, îi va spori eficiența economică. Prin consiliile intercooperatiste se creează deci condițiile necesare pentru a ridica organizarea și gradul de specializare al cooperativelor agricole la nivelul întreprinderilor de stat. Doresc să arăt că nu numai că nu vom avea nimic împotrivă, ci vom saluta cu toții acele cooperative care se vor lua la întrecere, așa cum au spus aici unii președinți, cu întreprinderi de stat și, mai ales, dacă le vor întrece. *(Aplauze)*. În fond, condițiile sînt aceleași atît în ce privește mecanizarea, cît și îngrășămintele. Într-un an, doi vor fi asigurate condiții asemănătoare și în ce privește numărul de specialiști în cooperative. Prin crearea consiliilor intercooperatiste, specialiștii vor putea fi concentrați și folosiți mai bine, asigurîndu-se astfel premisa ca, într-adevăr, cooperativele agricole să se poată întrece pe picior de egalitate cu orice întreprindere de stat. Avem, totodată, în vedere ca cooperativele agricole să colaboreze cu întreprinderile de stat, să organizeze anumite acțiuni comune și chiar unele acțiuni de specializare — mai cu seamă în zootehnie, unde avem începuturi bune. Aceasta va deschide, într-adevăr, calea unui progres mai rapid al agriculturii în toate domeniile de activitate.

Cunoașteți că recent s-a stabilit introducerea unui nou sistem de organizare a muncii în cooperative, trecîndu-se la brigăzi complexe și la folosirea acordului global. Aceste măsuri vor duce la o mai bună stimulare și cointeresare a cooperatorilor în obținerea unor producții sporite. Este adevărat că vechiul sistem, care egaliza într-un anumit sens veniturile, nu era stimulatoriu. Prin acordul global, prin sistemul nou de organizare a brigăzilor complexe, veniturile fiecărui cooperator, ca și ale mecanizatorilor, inclusiv ale președintelui de cooperativă și directorului de stațiune de mecanizare, vor fi legate nemijlocit de rezultatele producției. Cu cît fiecare cooperator va obține mai multe tone de legume, de grîu, de porumb la hectar, cu atît vor crește veniturile sale. Sînt, din acest punct de vedere, posibilități nelimitate ; cine va munci cu bune rezultate va putea să cîștige mult, dar fără muncă să nu dăm nimănui nimic. Cel care va lucra mai bine și va obține zece tone de grîu la hectar să primească, de pildă, de trei ori mai mult decît cel care a obținut numai trei tone la hectar. Acestea sînt posibilitățile pe care le oferă sistemul acordului global, și ele sînt valabile în toate domeniile agriculturii : în zootehnie, legumicultură, viticultură și în producția cerealieră. Trebuie să aplicăm consecvent acest sistem, pentru că el va face ca veniturile fiecărui cooperator, ale fiecărui lucrător din agricultură să fie și mai mult legate de creșterea efectivă a producției. În felul acesta, vom crea condiții pentru creșterea producției și ridicarea, pe această bază, a veniturilor cooperatorilor, inclusiv ale celor din conducere : președintele, inginerii și alte cadre, deoarece și cîștigurile acestora trebuie să fie în raport cu producția medie realizată în cooperativă. Așa cum de altfel s-a apreciat și aici, noi considerăm că prin introducerea acordului global, prin noul sistem de organizare a muncii în cooperativă se vor crea premise

pentru desfășurarea în mai bune condiții a lucrărilor agricole.

Pornind de la anumite situații din alte județe, ne-am gîndit să introducem și un venit minim, pe care l-am stabilit la 300 de lei. Am constatat însă că în județul Ialomița în nici o cooperativă nu s-a vorbit de 300 de lei. În cooperativele unde am fost, mi s-a vorbit de un venit de 900 de lei lunar în zootehnie, de 500—600 de lei la culturile de cîmp, și acesta numai ca plată imediată, urmînd ca la sfîrșitul anului venitul să se ridice de fapt la 1 000, 1 200, 1 400 de lei lunar și chiar mai mult. Desigur acestea sînt rezultate bune ; de altfel un venit de 1 400—1 500 de lei lunar este egal cu salariul mediu din industrie, ceea ce arată că într-adevăr județul Ialomița a obținut o serie de realizări importante, asigurînd permanent în bani un minim de 500—600 sau chiar 800—900 de lei lunar și creînd astfel condiții pentru a se putea desfășura mai bine activitatea de producție.

Stabilind minimul garantat la 300 de lei, am avut în vedere ca și membrii cooperativelor mai slabe să aibă totuși un anumit venit lunar, ca statul să le vină în ajutor, acordîndu-le avansuri lunare pînă cînd ele vor reuși să-și asigure o dezvoltare corespunzătoare. Minimul acesta poate însă crește, fiind diferențiat pentru fiecare cooperativă ; el poate fi de 700, de 900, de 1 500 lei lunar sau chiar mai mare, în funcție de rezultatele activității concrete din unitatea respectivă. Nimic nu poate împiedica cooperativele care au posibilități să acorde un venit lunar oricît de mare, corespunzător cu rezultatele obținute în producție.

În cadrul consfătuirii s-au ridicat și unele probleme legate de minimul de cereale. Și aici este vorba de o limită minimă, deoarece cooperativele care vor obține recolte mari vor putea acorda din producția suplimentară cereale în plus. De asemenea, cooperativele cu rezultate bune vor dispune de mai multe posibilități pentru a asigura ca membrii cooperatori să-și cumpere direct pîine. Noi am luat mai de mult măsura de a organiza în comune brutării prin cooperativele de producție sau de consum, iar în cincinalul actual va trebui să ne propunem să rezolvăm definitiv această problemă.

Cînd am stabilit minimul de cereale, am avut în vedere consumurile atît de la noi din țară, cît și, în general, din lume, consumuri care nu depășesc la pîine 150 kg. Stabilind această limită, ne-am gîndit, de asemenea, că o dată cu o anumită reglementare să realizăm mai multă echitate, pentru că pînă acum unii cooperatori primeau de două-trei ori mai mult grîu sau porumb decît le trebuia și alții nu primeau nici cît aveau nevoie. Ținînd seama de experiența de pînă acum, considerăm că trebuie să luăm măsuri pentru a asigura tuturor celor ce muncesc permanent în cooperativă și execută lucrări în sectoarele unde sînt repartizați o aprovizionare corespunzătoare pentru ei și familiile lor.

Este necesar să creăm condiții pentru a asigura de lucru cooperatorilor și în perioadele cînd nu sînt activități agricole. Astăzi, pe țară, un cooperator lucrează circa 120—130 de zile, uneori nici atît. În comparație cu un muncitor, un cooperator lucrează doar, aproximativ, o treime din timpul posibil. Deci există în această privință o mare rezervă de forță de muncă, de creștere a productivității muncii sociale și de sporire a avuției naționale. Dacă cele cîteva milioane de cooperatori ar lucra circa 300 de zile anual, cît se lucrează în medie în industrie, ar crește în mod considerabil productivitatea, ar spori venitul și avuția națională a patriei noastre. Să ne imaginăm cu cît ar crește pe această bază bunăstarea țărănimii și a întregii țări ! Iată de ce este necesar ca, în primul rînd, să ne preocupăm serios de organizarea cît

mai bună a activităților agricole, să dezvoltăm fermele de creștere a animalelor, să creăm diferite secții de industrializare sau preindustrializare a produselor agricole și, totodată, să organizăm o serie de alte activități spre a asigura condiții de muncă în tot timpul anului pentru toți cooperatorii. Aceasta este o cale deosebit de importantă pentru a ridica nivelul agriculturii noastre, nivelul general de viață al țărănimii, pentru a realiza apropierea treptată a satului de oraș, creșterea bunăstării întregului popor. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Tovarăși,

În consfătuire s-a vorbit mult de lipsurile existente în domeniul activității de irigare, mai cu seamă în ce privește folosirea suprafețelor irigate. Desigur, nu se poate spune că nu am realizat unele lucruri bune în cei cinci ani care au trecut ; dar, aici s-au evidențiat și multe neajunsuri și este necesar să fie luate măsuri hotărîte pentru ca suprafețele irigate să fie utilizate în mod corespunzător. În această privință nu trebuie să se aștepte ca totul să vină de la București ; aceasta este o sarcină a comitetului județean, a direcției agricole județene. Fiecare întreprindere de stat și cooperativă trebuie să se preocupe de folosirea sistemului de irigații. Este necesar să revedem — și vom revedea — sistemul general de construcție a irigațiilor, spre a întări mai mult răspunderea fiecărei cooperative și întreprinderi de stat pentru folosirea terenurilor irigate. Canalele și sistemul principal de irigații trebuie să asigure apa necesară, dar folosirea acesteia trebuie să o hotărască, pînă la urmă, cooperativa, întreprinderea de stat cu specialiștii săi, fără să se aștepte ca cineva din afară să vină să le facă această treabă. De altfel, la sfîrșitul acestei

luni vom avea o conferință pe țară cu privire la irigații, unde vom examina pe larg toate aceste probleme.

Am irigat pînă acum o suprafață însemnată și ne propunem să realizăm peste 1 000 000 ha în cincinalul în care am intrat, să ajungem deci la aproape 2 000 000 ha de suprafață irigată. Într-adevăr, în legătură cu aceasta se pun probleme deosebite ; trebuie să luăm toate măsurile, să ne preocupăm serios de executarea lucrărilor, dar, în același timp, este necesar să asigurăm folosirea în condiții cît mai bune a terenurilor irigate. Aceasta cu atît mai mult, cu cît costurile lucrărilor sînt foarte mari și trebuie să le recuperăm printr-o producție suplimentară. Vom analiza — și probabil că vom ajunge la o soluție acceptabilă atît pentru stat, cît și pentru cooperatori — posibilitatea de a trece la mărirea termenului de recuperare a creditelor acordate în acest scop de la 10—12 ani la 14—15 sau 16 ani, cît va fi necesar; însă principala cale nu este aceasta, pentru că, chiar dacă o să mărim la 18, la 20 de ani termenul de recuperare, acești bani pînă la urmă tot poporul nostru trebuie să-i asigure, pentru că el este proprietarul acestor bunuri, stăpînul avuției naționale. Avem un anumit fond de investiții pentru aceste lucrări și va trebui să-l gospodărim cît mai bine ; dacă vom acorda fiecărei unități în parte credite pe 20 de ani, într-un fel se va ușura situația unor cooperative sau altora, dar, în ansamblu, statul, societatea noastră nu va cîștiga ; dimpotrivă, va pierde. Singura cale pentru a avea rezultate bune este să obținem producții sporite, să realizăm recolte mari pe toate suprafețele irigate. Aceasta ne va ajuta să sporim avuția generală și să creștem bunăstarea întregii țări.

Una din problemele importante în înfăptuirea programului de dezvoltare a agriculturii este asigurarea cadrelor necesare, atît de specialiști cu studii superioare și

medii, cît și de cadre calificate de mecanizatori, de muncitori pentru sistemele de irigații și, în general, pentru producția agricolă. Este necesară ridicarea cunoștințelor agricole ale întregii noastre țărănimi. Avem unele rezultate bune în această privință, dar, față de sarcinile pe care ni le propunem în actualul cincinal, trebuie să acordăm acestor probleme o atenție mult mai mare decît pînă acum. Se impune să asigurăm o mai bună pregătire a inginerilor, în așa fel încît aceștia să vină în agricultură cunoscînd temeinic ce înseamnă agricultura, știind să folosească în mod corespunzător mijloacele cu care este ea înzestrată. Toți specialiștii care se pregătesc pentru a lucra în agricultură vor trebui să primească în cursul școlarizării cunoștințele necesare spre a-și putea îndeplini în bune condiții sarcinile ce le revin. Este necesar să introducem principiul ocupării posturilor prin concurs, renunțînd la practica de a angaja oamenii numai pentru că au terminat o școală sau o facultate. Dacă vrem să numim un șef de fermă, el trebuie să știe ce înseamnă conducerea unei asemenea unități, și numai dacă la concurs reușește să demonstreze acest lucru trebuie să-l angajăm într-o astfel de funcție. Aceasta este, de altfel, valabil pentru toate sectoarele de activitate.

Va trebui să luăm toate măsurile pentru pregătirea cadrelor, pentru îmbogățirea permanentă a cunoștințelor tuturor celor care lucrează în agricultură, întrucît pînă la urmă aceasta este problema hotărîtoare. Putem realiza lucrări de irigații, putem asigura mașini și îngrășăminte, dar dacă oamenii nu vor ști să le folosească cu pricepere nu vom obține ceea ce ne propunem. În toate eforturile care le facem, hotărîtor este omul, și de el trebuie să ne preocupăm în mod deosebit. Este necesar ca în activitatea comitetului județean problema bunei pregătiri a cadrelor, la toate nivelurile, să ocupe un loc principal.

Ne aflăm în prezent într-o etapă nouă de dezvoltare a României. Aceasta impune îmbunătățirea activității noastre în toate domeniile, cere ca permanent cei care sînt chemați să-și construiască în mod conștient viitorul lor să aibă posibilitatea de a lua parte la rezolvarea tuturor problemelor privind conducerea vieții economice și sociale a țării. Cunoașteți atenția pe care o acordă Comitetul Central, partidul nostru consultării neîncetate a oamenilor muncii, a întregului popor asupra tuturor problemelor care privesc prezentul și viitorul patriei. Noi pornim de la faptul că, în condițiile în care clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea și-au luat destinele în propriile mîini, trebuie să fie create și formele organizatorice corespunzătoare pentru participarea organizată, la toate nivelurile, a oamenilor muncii la soluționarea problemelor dezvoltării societății noastre.

Mi-a făcut o deosebită plăcere să ascult aici relatările despre felul în care se desfășoară adunările generale din cooperative, despre modul în care se dezbat problemele în consiliile cooperativelor, ale întreprinderilor de stat și de mecanizare. Va trebui să acordăm în continuare și mai multă atenție organizării acestor adunări generale, activității consiliilor de conducere ale cooperativelor și celor intercooperatiste, participării tuturor cooperatorilor la stabilirea căilor de dezvoltare a fiecărei unități. Vorbind despre stările de lucruri din unele unități, mulți s-au referit aici la faptul că „așa au primit sarcini", că „așa au primit planul". Desigur, în sistemul nostru există — și trebuie să existe — o coordonare și o unitate de conducere a județului, a întregii societăți. Dar, în același timp, trebuie să înțelegem că numai în măsura în care fiecare unitate de producție, cooperatistă sau de stat, își va stabili ea însăși planul, analizînd bine toate posibilitățile și mijloacele de care dispune, acesta va fi un plan

real ; în acest caz nimeni nu va mai putea spune că „aşa mi-a spus directorul general sau ministrul agriculturii". Este necesar ca planul de dezvoltare al fiecărei unităţi să fie rezultatul hotărîrii adunării generale a cooperativei ; numai acest plan va fi cu adevărat viabil şi va uni toate forţele pentru îndeplinirea sarcinilor stabilite. Aceasta este, de altfel, una din cerinţele de bază ale democraţiei cooperatiste, ale însăşi dezvoltării democraţiei socialiste.

Este necesar să ne preocupăm mai mult de îmbunătăţirea activităţii direcţiilor judeţene. Ele, de altfel, au fost recent reorganizate, s-au unificat cu unităţile Ministerului Industriei Alimentare, pornindu-se de la necesitatea ca cel care se ocupă de prelucrarea şi industrializarea produselor agricole să aibă şi răspunderea pentru felul în care se asigură producţia necesară de cereale, legume, plante tehnice. Era şi este cu totul anormal ca fabricile de zahăr şi conducerile acestora să lucreze doar 4 sau 5 luni pe an, dar să nu se preocupe aproape de loc de ceea ce se întîmplă cu cultura sfeclei de zahăr. Avem în vedere ca în viitor conducerea fabricii de zahăr să răspundă nemijlocit şi să urmărească felul în care se fac lucrările pentru sfecla de zahăr, să acorde asistenţă tehnică şi ajutor cooperativelor şi unităţilor care produc sfecla de zahăr. La fel se pune problema şi pentru alte plante tehnice, precum şi în viticultură şi în alte sectoare. In felul acesta vom folosi mai bine forţele pe care le avem în fiecare judeţ şi pe întreaga ţară spre a ajuta efectiv producţia, fără a mai aştepta ca produsele agricole să vină de-a gata spre prelucrare. Măsurile stabilite nu sînt deci legate numai de o anumită reorganizare, ci ele pornesc de la necesitatea de a apropia şi mai mult conducerea agriculturii de producţia de bază, de producţia agricolă, de a-i acorda un sprijin mai puternic pentru

a putea realiza în condiţii mai bune sarcinile ce-i revin. In judeţul Ialomiţa, mi se pare, personalul direcţiei agricole se ridică la peste 500 de oameni. Vă închipuiţi ce uriaşă forţă reprezintă aceasta ! Fireşte, fiecare are atribuţiile sale, dar dorim ca toţi aceşti oameni să fie mai strîns legaţi de producţie, să ajute nemijlocit şi în mod mai eficient unităţile din agricultură. Pe acest principiu s-a reorganizat, de altfel, şi Ministerul Agriculturii, Industriei Alimentare, Silviculturii şi Apelor.

Sarcinile însemnate ce se ridică astăzi în agricultură pun în faţa organelor agricole, ale ministerului răspunderi deosebit de mari. Eu aş dori să nu ne mai întîlnim în viitor cu unele din problemele care s-au ridicat aici, cum este, de pildă, aceea a pieselor de schimb, pentru că sînt probleme care depind, pînă la urmă, de felul în care organele agricole lucrează. Sînt create toate premisele ca cerinţele de aprovizionare tehnică-materială să fie rezolvate în bune condiţii, pornindu-se, desigur, de la folosirea raţională şi judicioasă a mijloacelor existente.

În Ialomiţa, la un tractor revin 80 ha şi se poate spune că în această privinţă avem, totuşi, o situaţie bună. Dar de ce oare nu luăm măsuri pentru a repara bine mijloacele cu care trebuie să strîngem grîul şi porumbul ? Este adevărat că, în trecut, mecanizatorii se preocupau mai mult de hantri şi mai puţin de producţie ; acum, dacă vor pierde 300 kg de grîu, se va diminua în mod corespunzător şi venitul lor ; aceasta îi va determina să repare la timp maşinile, să asigure strîngerea în întregime a recoltei. Dar cu aceasta nu se rezolvă pe deplin problema. Consider că este necesar ca comitetul judeţean să organizeze în fiecare an, printr-o comisie judeţeană, un control riguros asupra felului cum s-au făcut reparaţiile maşinilor agricole. Dispunem astăzi de toate condiţiile şi posibilităţile pentru a realiza reparaţii co-

respunzătoare. La sfîrșitul anului trecut am luat un șir de măsuri pentru a asigura piesele de schimb necesare, s-au stabilit — nu în general, ci în mod concret — răspunderi și măsuri precise, inclusiv pentru întreprinderile Ministerului Agriculturii, care pot și trebuie să contribuie mai mult la rezolvarea acestor probleme.

Producem, desigur, și mașini noi, dar nu vom putea ca într-un an și nici în doi să înlocuim toate mașinile actuale. Combina „Gloria", de care s-a vorbit aici, va fi și ea introdusă în cîțiva ani. Anul acesta se vor produce vreo 2 000 de astfel de mașini, dar pînă la acoperirea necesarului, care, probabil, se va ridica la 15 000—20 000 de astfel de combine, va mai trece un timp. Pînă atunci nu trebuie să uităm că dispunem de circa 50 000 de combine mai vechi și la care nu putem renunța, așteptînd altele noi ; trebuie să luăm măsuri corespunzătoare pentru a le repara și a le utiliza din plin. În județul dumneavoastră sînt peste 4 000 de asemenea mașini și ele trebuie folosite.

În legătură cu activitatea organelor agricole s-au ridicat, de asemenea, probleme deosebit de importante. Mă așteptam, să spun drept, la unele critici mai ascuțite la adresa modului în care organele agricole, inclusiv ministerul, rezolvă problemele. Poate că în județul Ialomița nu sînt motive pentru asemenea critici ; m-ar bucura dacă așa ar fi, deși, după problemele ridicate de vorbitori, nu aș putea spune că nu sînt destule neajunsuri în activitatea organelor agricole din județ.

Înfăptuirea sarcinilor mari ce revin agriculturii cere, de asemenea, îmbunătățirea activității organelor și organizațiilor de partid. Am auzit cu satisfacție că avem în cooperativele din județ organizații de 200, 300 și chiar 500 de membri de partid, deci organizații mari, că în general ele joacă un rol tot mai important în viața uni-

tăților agricole respective. Este necesar ca toate organizațiile noastre de partid din unitățile cooperatiste și de stat să pună în centrul activității lor realizarea Directivelor Congresului al X-lea, a hotărîrilor plenarelor Comitetului Central privind agricultura ; se impune, de asemenea, ca și comitetul județean de partid să acorde mai multă atenție soluționării operative a unor probleme legate de activitatea în cooperative. Desigur, avem rezultate pozitive, cunosc munca bună a Comitetului județean Ialomița, știu că biroul județean acționează pentru a asigura realizarea în condiții optime a sarcinilor trasate de Comitetul Central, dar un șir de probleme puteau fi soluționate mai rapid, se putea acționa cu mai multă operativitate pentru a asigura înlăturarea unor neajunsuri. Nu vreau să mă refer la cazuri concrete, dar chiar printre problemele sesizate aici sînt unele care se puteau rezolva cu forțe locale, ale comitetului județean. Este necesar ca organele și organizațiile noastre de partid să-și îmbunătățească și ele activitatea, să fie mai receptive, să acționeze cu mai multă promptitudine în soluționarea diferitelor probleme pe care le ridică construcția socialistă. Vom acționa în continuare pentru lărgirea atribuțiilor comitetelor județene de partid și a consiliilor populare județene, orășenești și comunale ; vrem ca organele locale să aibă un cuvînt tot mai important, hotărîtor, în rezolvarea problemelor, pentru că, este limpede, nimeni din București nu va putea soluționa mai bine problemele care se ridică în fiecare județ decît organele locale respective.

Am acordat acestor organe multe atribuții și mergem în continuare pe linia lărgirii acestora, dar trebuie să facem în același timp ca în activitatea tuturor organelor noastre de partid și de stat, a consiliilor populare să intervină îmbunătățiri continue, să se perfecționeze meto-

dele şi stilul de muncă. Vrem să uşurăm şi să simplificăm şi mai mult legăturile cu primii secretari, cu preşedinţii consiliilor populare ; aceştia trebuie să poată avea mai operativ legătură cu Consiliul de Miniştri, cu Comitetul Executiv, spre a asigura mai multă promptitudine în rezolvarea problemelor complexe care se ridică. Trebuie să înţelegem cu toţii că soluţionarea problemelor care se pun în toate sectoarele cere fiecăruia la locul său de muncă răspundere, multă pricepere, o preocupare susţinută pentru bunul mers al activităţii, pentru ridicarea bunăstării tuturor oamenilor muncii. Aceasta este problema centrală a activităţii partidului nostru. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Nu aş dori, tovarăşi, să mă opresc asupra problemelor situaţiei internaţionale. Cunoaşteţi cum a acţionat şi acţionează partidul şi guvernul ţării noastre pentru a-şi aduce contribuţia la dezvoltarea colaborării cu toate ţările socialiste, la întărirea unităţii mişcării comuniste, a tuturor forţelor antiimperialiste. De asemenea, cunoaşteţi activitatea partidului şi guvernului ţării noastre pentru a dezvolta relaţiile cu toate statele lumii. În întreaga activitate internaţională considerăm că acţionăm în spiritul răspunderii faţă de poporul nostru, faţă de naţiunea noastră, pentru ca România să-şi asigure un loc demn în sistemul ţărilor socialiste, în rîndul tuturor ţărilor lumii, ca stat independent, liber şi stăpîn pe destinele sale. *(Aplauze furtunoase).*

Am apreciat întotdeauna şi apreciem că, rezolvînd în condiţii bune sarcinile construcţiei socialiste în ţara noastră, ne îndeplinim principala îndatorire de partid comunist, de partid care şi-a asumat rolul de conducător al destinelor poporului şi naţiunii noastre. Şi în viitor

vom face totul pentru îndeplinirea acestei misiuni, vom situa în centrul preocupărilor şi eforturilor noastre dezvoltarea cu succes a construcţiei socialiste pe pămîntul României, ridicarea bunăstării poporului român. *(Aplauze prelungite).*

Acţionînd în acest fel, noi ne îndeplinim în acelaşi timp şi o îndatorire internaţionalistă, pentru că, numai în măsura în care fiecare partid comunist se identifică cu năzuinţele poporului din care face parte şi îl conduce cu succes pe calea socialismului şi comunismului, el îşi înfăptuieşte rolul său istoric, naţional şi internaţional. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Tovarăşi,

În încheiere, aş dori să atrag atenţia asupra faptului că ne aflăm în ajunul lucrărilor agricole de primăvară, că mai sînt doar cîteva săptămîni pînă la începerea lor. Este necesar să ne concentrăm imediat asupra măsurilor ce se impun în această privinţă, să acţionăm astfel ca lucrările de primăvară şi întreţinerea culturilor să se desfăşoare în bune condiţii. După cum au spus mulţi tovarăşi aici, se pare că însămînţările de toamnă se prezintă bine ; avem perspective bune, dar pentru a le transpune în realitate este necesar să se desfăşoare o muncă susţinută pe ogoare din partea tuturor, şi aceasta este principala sarcină pe care trebuie să o îndeplinim.

Am discutat în cadrul consfătuirii multe probleme pe care trebuie să le ducem la bun sfîrşit printr-o activitate practică concretă. Dacă ne vom rezuma numai la hîrtii, nu vom avea nici grîu, nici însămînţări. Trebuie să ne apucăm cu temeinicie de muncă în fiecare unitate, să

renunțăm la referate și instrucțiuni, să rezolvăm practic problemele! Numai atunci vom obține o recoltă bună, și avem toate condițiile pentru aceasta. Sînt convins că organizația de partid județeană, toți comuniștii, toți cooperatorii și lucrătorii din întreprinderile agricole de stat și de mecanizare, toți specialiștii agricoli nu-și vor precupeți eforturile pentru a îndeplini în bune condiții sarcinile mari pe care le au, pentru a face din județul Ialomița un județ fruntaș în agricultură. *(Aplauze prelungite).*

Vă urez dumneavoastră, tuturor comuniștilor, tuturor locuitorilor județului Ialomița, rezultate cît mai bune și succese tot mai mari, multă sănătate și fericire! *(Aplauze puternice, ovații, urale; se scandează „Ceaușescu—Ceaușescu!", „P.C.R.—P.C.R.!").*

CUVÎNTARE LA CONSFĂTUIREA PRIVIND ACTIVITATEA DE COMERȚ EXTERIOR

— 5 februarie 1971 —

Stimați tovarăși,

Doresc să încep prin a adresa participanților la consfătuire, lucrătorilor din comerțul exterior, tuturor celor care concură la dezvoltarea relațiilor economice internaționale ale României un cald salut din partea Comitetului Central al partidului, a Consiliului de Stat și guvernului patriei noastre socialiste. *(Aplauze puternice, prelungite).*

La această consfătuire de lucru, unică în felul ei pînă acum, participă șefii misiunilor diplomatice, șefii agențiilor economice din toate statele cu care țara noastră întreține relații diplomatice sau economice. De asemenea, la consfătuire iau parte conducerile ministerelor economice, ale centralelor și întreprinderilor de comerț exterior, lucrători din Ministerul Comerțului Exterior, din Ministerul Afacerilor Externe, precum și secretarii cu problemele economice de la comitetele județene și alți activiști de partid și de stat. Însuși caracterul larg al consfătuirii subliniază importanța pe care conducerea partidului și statului o acordă raporturilor noastre de colaborare și cooperare cu alte state.

În cadrul consfătuirii, atît în ședințele plenare, cît și pe secții, s-a făcut o amplă analiză a stadiului actual al relațiilor economice ale României cu țările socialiste, cu toate statele lumii. Tovarășii care au luat cuvîntul au relief, pe bună dreptate, succesele remarcabile obținute în perioada cincinalului 1966—1970 în dezvoltarea schimburilor noastre comerciale atît cu țările socialiste, cît și cu zeci de alte state de pe toate continentele.

Consfătuirea a prilejuit un larg schimb de păreri asupra activității de comerț exterior. În timpul discuțiilor au fost aduse o serie de critici îndreptățite la adresa Ministerului Comerțului Exterior, cît și la adresa ministerelor economice și organizațiilor de comerț exterior. Ce-i drept, în ce privește analiza autocritică a activității, unii vorbitori au căutat să se exprime mai general și mai blînd.

De asemenea, consfătuirea a dezbătut multilateral sarcinile stabilite de Congresul al X-lea al partidului și de plenarele Comitetului Central cu privire la dezvoltarea schimburilor economice ale României cu celelalte state și la intensificarea cooperării în producție.

În timpul discuțiilor au fost formulate multe observații și propuneri valoroase atît în problemele activității de comerț exterior, cît și în legătură cu măsurile de perfecționare a organizării, planificării și conducerii acestui important sector al economiei naționale. Fără îndoială, toți participanții la consfătuire vor trage învățămintele necesare din dezbaterile care au avut loc și vor lua măsurile ce se impun pentru lichidarea lipsurilor și îmbunătățirea întregii activități de comerț exterior.

Caracteristica principală a dezbaterilor din aceste trei zile o constituie abordarea deschisă, principială și cu

spirit de răspundere a tuturor problemelor examinate. Iată de ce apreciez că lucrările consfătuirii vor avea urmări pozitive, că ele vor duce la perfecționarea întregii activități desfășurate pentru dezvoltarea relațiilor noastre economice internaționale, la realizarea în bune condiții a Directivelor Congresului al X-lea în acest domeniu.

Tovarăși,

De curînd am încheiat cincinalul 1966—1970 și am început munca pentru înfăptuirea prevederilor noului plan de cinci ani. După cum vă este cunoscut din datele publicate pînă acum în presă, planul dezvoltării economice-sociale a patriei noastre socialiste a fost îndeplinit cu succes.

Producția industrială a avut un ritm anual de creștere de 11,8%, fiind în 1970 cu 75% mai mare decît în anul 1965, depășindu-se astfel prevederile cincinalului. În acești cinci ani, industria chimică și-a sporit producția de peste 2,6 ori, industria construcțiilor de mașini de peste 2 ori, iar industria ușoară a crescut cu 73%.

Doresc să menționez că în ciuda greutăților provocate de calamitățile climatice din ultimii trei ani, și îndeosebi de inundațiile din 1970, producția agricolă a crescut în cincinalul trecut în medie cu 24% față de cei cinci ani precedenți, ceea ce a permis asigurarea bunei aprovizionări a populației cu produse agroalimentare și, după cum ați văzut, realizarea pe total și a prevederilor de export din acest sector de activitate.

Venitul național a fost în 1970 cu 45% mai mare decît în 1965, crescînd anual în medie cu 7,7%. Această dinamică a venitului național a făcut posibilă atît ridicarea

continuă a salariilor și altor venituri ale oamenilor muncii de la orașe și sate, cît și înfăptuirea unui volum de investiții din fondurile centralizate ale statului în anii cincinalului de aproape 290 de miliarde de lei, ceea ce a asigurat dezvoltarea susținută a potențialului economic al țării, creșterea întregii avuții naționale.

Dacă privim harta Republicii Socialiste România, putem constata cu satisfacție marile realizări care au dat o nouă înfățișare patriei noastre. Pe baza traducerii neabătute în viață a liniei generale a partidului de ridicare continuă a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor, în acești ani s-a asigurat, de asemenea, îndeplinirea sarcinilor stabilite privind creșterea veniturilor oamenilor muncii. Fondul de consum pe locuitor a sporit în cincinalul trecut cu 27%.

Progresele remarcabile obținute în anii 1966—1970, ca de altfel în întreaga perioadă a construcției socialiste, sînt o dovadă grăitoare a justeței politicii marxist-leniniste a partidului nostru comunist. Aceste rezultate sînt rodul muncii pline de abnegație a clasei muncitoare, țărănimii, intelectualității, a tuturor oamenilor muncii, care înfăptuiesc cu fermitate politica partidului, politică ce corespunde pe deplin năzuințelor și intereselor fundamentale ale națiunii noastre socialiste.

Tovarăși,

M-am referit succint la unele realizări obținute în cincinalul trecut, care vor fi date publicității după apropiata plenară a Comitetului Central, deoarece tocmai această dezvoltare a țării a permis și lărgirea schimburilor economice ale României cu celelalte state.

După cum s-a arătat aici, în 1970 volumul total al comerțului exterior a fost mai mare cu 75% față de 1965, depășindu-se în mod substanțial prevederile cincinalului. În această perioadă au crescut și s-au diversificat considerabil legăturile economice ale României. S-a intensificat participarea ei la diviziunea internațională a muncii, aceasta reieșind atît din sporirea volumului schimburilor, cît și din faptul că astăzi întreținem relații comerciale cu 110 țări.

Urmînd cu consecvență politica generală elaborată de congresele al IX-lea și al X-lea, de colaborare cu toate statele socialiste, România a acordat o atenție deosebită și în cincinalul care a trecut dezvoltării relațiilor comerciale și de cooperare în producție cu țările socialiste, care dețin 54,4% din volumul total al comerțului nostru exterior.

Au continuat să se dezvolte raporturile economice și cooperarea în producție cu țările membre ale C.A.E.R., România participînd activ la acțiunile organismelor de colaborare dintre aceste țări. România pornește de la faptul că relațiile cu statele din cadrul C.A.E.R., cît și cu celelalte țări socialiste, au o însemnătate deosebită pentru edificarea noii orînduiri sociale în fiecare țară, că această colaborare și cooperare trebuie să ducă la dezvoltarea susținută a economiei și la ridicarea bunăstării celor ce muncesc din fiecare țară, la întărirea independenței și suveranității naționale a fiecărui stat socialist. Cu cît fiecare țară socialistă este mai puternică, cu cît își dezvoltă mai mult economia, cu atît este mai puternic sistemul socialist în ansamblu, cu atît crește influența socialismului și comunismului în lume.

Acţionînd, de asemenea, în spiritul liniei generale a politicii sale externe de extindere a relaţiilor multilaterale cu toate ţările lumii, fără deosebire de orînduire socială, România şi-a intensificat în cincinalul care a trecut raporturile economice cu un mare număr de state. Schimburile noastre cu ţările capitaliste dezvoltate au cunoscut o creştere mai accentuată, ca urmare îndeosebi a importului de utilaje şi maşini pentru noile capacităţi de producţie.

Trebuie, de asemenea, menţionată intensificarea în cincinalul 1966—1970 a relaţiilor economice cu o serie de state din Asia, Africa, America Latină. Consider însă că în dezvoltarea schimburilor cu aceste ţări există o anumită rămînere în urmă, care va trebui să fie lichidată în perioada următoare.

Dezvoltarea impetuoasă a economiei noastre naţionale, creşterea în ritm susţinut a industriei au pus probleme noi în faţa comerţului exterior, au dus la modificări însemnate în structura exportului şi importului.

Pe lîngă importul unui volum sporit de maşini şi utilaje, România importă în prezent mari cantităţi de materii prime şi materiale, îndeosebi minereu de fier, cocs şi cărbune cocsificabil, minereuri şi metale neferoase, bumbac, piei şi altele. Această situaţie nouă pune în faţa organelor şi organizaţiilor de comerţ exterior sarcini de mare răspundere.

În acelaşi timp au avut loc şi vor continua să se accentueze schimbări esenţiale în structura exportului ţării noastre ; scade ponderea materiilor prime şi a materialelor la export şi creşte ponderea produselor industriei construcţiilor de maşini, industriei chimice, industriei uşoare şi alimentare. Aceste schimbări pun, de asemenea, sarcini noi şi de mare răspundere în faţa producătorilor şi lucrătorilor din comerţul exterior.

Am reamintit modificările care au avut loc în structura schimburilor noastre economice externe pentru a înţelege mai bine atît realizările anilor precedenţi, cît şi complexitatea problemelor ce se pun astăzi în acest domeniu. În expunerea tovarăşului Cornel Burtică şi în cursul discuţiilor au fost prezentate o serie de date în acest sens, aşa că nu mă mai opresc asupra lor.

Analiza activităţii de comerţ exterior în cincinalul care a trecut atestă, fără nici o îndoială, că şi în acest sector avem rezultate de seamă, că la marile realizări obţinute de ţara noastră în dezvoltarea sa economică-socială lucrătorii din comerţul exterior au adus o importantă contribuţie. Ţin, de asemenea, să menţionez aportul însemnat al şefilor misiunilor diplomatice, care, în special în ultimii ani, s-au preocupat mai îndeaproape de realizarea sarcinilor ce au revenit acestui sector de activitate.

Iată de ce doresc cu acest prilej să adresez, în numele conducerii de partid şi de stat, cele mai calde felicitări tuturor lucrătorilor din comerţul exterior, precum şi şefilor misiunilor noastre diplomatice şi celorlalţi reprezentanţi din străinătate. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Tovarăşi,

Vorbind despre rezultatele obţinute în activitatea de comerţ exterior, nu putem trece însă cu vederea neajunsurile, dintre care unele foarte serioase, care au influenţat asupra comerţului exterior în ansamblu, şi îndeosebi asupra balanţei de plăţi externe.

Principala lipsă constă în faptul că în acești cinci ani importurile au fost mai mari decît exporturile. În timp ce importul a crescut în medie cu 12,6% anual, exportul a sporit numai cu 11%. Or, este de înțeles, tovarăși, că nu avem alte mijloace disponibile pentru a asigura plățile și, de aceea, este necesar să realizăm o asemenea politică de comerț exterior încît exporturile să fie cu ceva mai mari decît importurile.

Această situație a pus probleme deosebite pentru balanța de plăți. Ministerul Comerțului Exterior, celelalte ministere, precum și tovarășii de la Consiliul de Miniștri care se ocupă de problemele economice, n-au acordat atenția necesară echilibrului activității de comerț exterior.

Și mai grav este faptul că ministerele economice și întreprinderile producătoare au subapreciat permanent producția pentru export. Dacă, pentru înfăptuirea importurilor, întreprinderile, ministerele și chiar tovarășii de la Consiliul de Miniștri au acționat cu multă energie și au făcut dese intervenții, pentru realizarea exporturilor au acționat greu și cu întîrziere. M-am întîlnit de multe ori cu conducerile unor ministere, cu tovarășii care se ocupă de problemele comerțului exterior, dar au fost puține ocaziile în care să fi văzut că există o preocupare serioasă, permanentă pentru îndeplinirea sarcinilor de export.

De altfel, în această privință, faptele vorbesc de la sine. În cele mai multe ministere — printre care Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini, Ministerul Industriei Chimice, Ministerul Industriei Ușoare și altele — importul a fost cu mult superior exportului.

În timpul consfătuirii, unii tovarăși au arătat că pentru import se duc în străinătate de două ori mai mulți oameni decît pentru export. Or, situația ar trebui să fie de fapt inversă, să trimitem oameni mai mulți pentru vînzarea produselor românești — latură esențială a activității de comerț exterior.

Un fapt deosebit de negativ este acela că se apelează cu ușurință la importuri chiar și pentru unele materiale care se pot găsi în țară. În general trebuie spus că nu există o preocupare permanentă pentru valorificarea deplină a resurselor interne de materii prime și materiale. Se construiesc mari capacități de producție fără să se facă în prealabil un studiu serios cu privire la asigurarea cu materii prime și materiale. Din această cauză, după ce obiectivele respective sînt gata, se apelează la importuri neprevăzute. Asemenea situații au existat îndeosebi în industria chimică, dar aceasta se întîmplă și la alte ministere. Totodată, importul de completare — cum i se spune în limbajul comerțului exterior — și de piese de schimb este foarte mare și de multe ori nejustificat.

Faptul că timp de peste 20 de ani întreprinderile producătoare nu s-au ocupat de export și de import a creat o mentalitate greșită la o mare parte din cadrele economice. Cele mai multe conduceri de întreprinderi consideră că misiunea lor se limitează doar la a produce, urmînd ca de aprovizionarea cu materii prime și materiale, precum și de vînzarea produselor să se ocupe alții. Și aceasta din cauză că unitățile de comerț exterior au fost în fapt concentrate pînă acum cîtva timp la Ministerul Comerțului Exterior ; ele ridicau produsele de la întreprinderea producătoare, plăteau contravaloarea, iar întreprinderea nici nu știa unde se duce și ce se întîmplă cu

produsul ei, la ce preț se exportă. De asemenea, cele mai multe produse importate erau aduse întreprinderii tot de către aceste unități de comerț exterior.

Consider că cel mai mare rău a adus comerțului nostru exterior centralismul excesiv, confundarea monopolului de stat al comerțului exterior cu monopolul asupra acestui sector din partea Ministerului Comerțului Exterior. De altfel, după cum cunosc unii tovarăși, pînă cu 5—6 ani în urmă nimeni nu avea dreptul să controleze această activitate. Conferința Națională a adoptat o serie de hotărîri privind descentralizarea activității noastre economice, perfecționarea conducerii, organizării și planificării economiei naționale, inclusiv a comerțului exterior ; din păcate, aceste hotărîri nu s-au aplicat la timp și avem o întîrziere de peste trei ani în realizarea sarcinilor stabilite de Conferința Națională.

Pe drept cuvînt, în cadrul discuțiilor au fost aduse critici foarte serioase și pe deplin întemeiate multor ministere, întreprinderi productive și de comerț, și îndeosebi Ministerului Comerțului Exterior. Consider că este necesar să tragem toate concluziile din neajunsurile ce s-au manifestat în acest sector și să luăm toate măsurile pentru lichidarea lor și îmbunătățirea rapidă a întregii activități.

Aș dori să menționez faptul că în cuvîntul unor tovarăși miniștri s-au lămurit un șir de probleme, dar s-a și încercat să se ocolească unele neajunsuri și lipsuri din activitatea ministerelor respective. Sper însă că vor analiza în continuare aceste probleme ; consider că, pe baza consfătuirii, activul de partid din ministere, din toate centralele și întreprinderile economice, care au sarcini de export, va trebui să-și analizeze serios activitatea depusă pînă acum, să tragă concluziile necesare pentru munca de viitor.

Consider că, analizînd atît rezultatele bune — și, cum am spus, avem multe asemenea rezultate —, cît și neajunsurile, trăgînd învățămintele necesare, luînd măsuri pentru a îmbunătăți munca, avem toate condițiile ca în scurt timp să obținem progrese însemnate în activitatea de comerț exterior, în îndeplinirea sarcinilor trasate de partid și guvern.

Tovarăși,

Noul plan cincinal 1971—1975, pe care am început să-l înfăptuim încă din prima lună cu rezultate bune, prevede dezvoltarea continuă și în mod susținut a întregii economii naționale.

Înfăptuirea în următorii cinci ani a Directivelor Congresului al X-lea al partidului va apropia mult România de țările cu economie avansată, va marca o nouă etapă pe calea făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, a ridicării bunăstării materiale și spirituale a întregului nostru popor.

Ca urmare a creșterii în ritm înalt a economiei naționale se creează noi posibilități pentru diversificarea și lărgirea relațiilor economice ale țării, pentru participarea ei tot mai activă la schimbul de valori materiale pe plan mondial.

Conform prevederilor cincinalului, volumul schimburilor noastre economice cu alte state va crește în 1975 față de 1970 cu 55%, din care exportul cu 82%. Va trebui să asigurăm o balanță de plăți externe echilibrată.

În 1975 volumul total al schimburilor comerciale externe va fi de circa 34,3 miliarde de lei valută, iar exportul va depăși 19,8 miliarde de lei valută. După cum se vede, comerțul exterior capătă un rol din ce în ce mai important în activitatea noastră economică, de buna realizare a exporturilor și importurilor depinzînd într-o măsură tot mai mare transpunerea cu succes în viață a programului de dezvoltare economică-socială a patriei noastre. Iată de ce este necesar ca problemele relațiilor economice internaționale să stea permanent în centrul preocupărilor tuturor organelor de partid și de stat.

Experiența internațională arată că în raporturile dintre state se impun tot mai puternic noi forme de colaborare, îndeosebi cooperarea în producție, care determină și stimulează diversificarea și lărgirea legăturilor economice, creșterea eficienței lor. Aceasta cere din partea tuturor întreprinderilor și ministerelor economice multă receptivitate și inițiativă pentru a trece concret la realizarea în practică a cooperării în producție. S-a luat în acest domeniu o hotărîre acum trei ani. S-au inițiat multe acțiuni în domeniul cooperării, dar avem încă puține realizări atît cu țările socialiste, cît și cu alte state. Consider că este necesar să acționăm cu toată fermitatea pentru realizarea acestei hotărîri a Comitetului Central, pentru a înfăptui o cooperare cît mai largă în domeniul producției materiale.

În spiritul liniei generale a partidului nostru, relațiile economice cu țările socialiste vor cunoaște și în acest cincinal o puternică dezvoltare. Pe baza acordurilor de lungă durată și a prevederilor de pînă acum, volumul comerțului exterior al României cu țările socialiste va

crește considerabil. În actualul cincinal, țările socialiste vor continua să dețină peste jumătate din schimburile noastre comerciale. Doresc să menționez că este necesar să acționăm astfel ca prevederile acordurilor de lungă durată să fie nu numai realizate, dar și depășite. După părerea mea, aceasta este pe deplin posibil ; va trebui ca toate organizațiile economice să acționeze pentru a obține o asemenea depășire.

Va cunoaște totodată o puternică dezvoltare cooperarea în producție în diferite domenii, cum sînt extracția și prelucrarea minereului, construcțiile de mașini și alte ramuri. Se impune să luăm toate măsurile pentru a realiza pe cale bilaterală sau multilaterală o serie de obiective prin cooperare, folosind mai larg avantajele importante ale acestei forme de conlucrare între state. Așa cum am arătat mai înainte, trebuie să luăm toate măsurile ca în următorii ani să realizăm în practică cooperările prevăzute în acordurile încheiate cu țările socialiste.

Din datele prezentate în consfătuire reiese că relațiile noastre cu țările membre ale C.A.E.R. vor cunoaște în cincinalul actual o însemnată creștere și totodată ele se vor diversifica în continuare. România va acționa consecvent pentru perfecționarea activității C.A.E.R. în spiritul principiilor pe care se întemeiază relațiile dintre țările socialiste și al documentelor ce stau la baza acestui organism.

Partidul Comunist Român și guvernul Republicii Socialiste România consideră că relațiile cu țările membre ale C.A.E.R., cu toate țările socialiste au o însemnătate primordială atît pentru progresul fiecărei țări socialiste, cît și pentru întregul sistem socialist. Pornind de la

aceasta, partidul și guvernul nostru vor milita cu toată fermitatea pentru intensificarea și dezvoltarea colaborării și cooperării economice cu toate statele socialiste. Acționînd în acest sens, noi ne îndeplinim atît sarcinile naționale, cît și cele internaționale, care constituie un tot unitar.

Așa cum am mai spus, în spiritul politicii de coexistență pașnică între state cu orînduire socială diferită, România va continua, de asemenea, să dezvolte relațiile cu toate țările lumii. Noi vedem în promovarea activă a schimburilor economice și tehnice-științifice pe plan mondial o contribuție importantă la cauza prieteniei și păcii între popoare. Ținînd seama de acordurile de colaborare încheiate cu unele țări capitaliste dezvoltate, se prevede ca schimburile economice cu aceste țări să crească în mod simțitor și în perioada anilor 1971—1975. Va trebui să acționăm pentru a exporta în aceste state tot mai multe produse ale industriei constructoare de mașini și alte produse ale industriei noastre, aceasta constituind o condiție esențială pentru dezvoltarea în continuare a schimburilor dintre România și statele respective.

În următorii cinci ani se vor extinde, de asemenea, relațiile economice și de cooperare în producție ale României cu țările din Asia, Africa și America Latină. Prin acordurile de lungă durată și înțelegerile încheiate pînă acum se creează condiții pentru o creștere importantă a schimburilor cu unele din aceste țări.

România acordă o mare însemnătate lărgirii multilaterale a relațiilor comerciale și de cooperare cu țările în curs de dezvoltare. În cadrul extinderii schimburilor

economice cu aceste țări, ne vom preocupa de studierea mai atentă a posibilităților pe care le au de a livra produse industriale corespunzătoare calitativ și tehnic. Trebuie să înțelegem că este necesar să importăm din aceste țări nu numai materii prime, ci și produse finite. Noi acordăm relațiilor României socialiste cu țările în curs de dezvoltare o semnificație mai largă, considerînd aceste relații un factor important în lupta pentru dezvoltarea independentă a țărilor noastre, împotriva politicii imperialiste și neocolonialiste, o contribuție la cauza păcii în lume.

În lumina celor arătate, a sarcinilor concrete discutate în aceste zile, trebuie luate măsurile ce se impun pentru a realiza în mod corespunzător prevederile privind lărgirea schimburilor comerciale și a cooperării în producție cu toate statele lumii.

În continuare mă voi opri asupra cîtorva probleme de care depinde desfășurarea în bune condiții a activității de comerț exterior. În primul rînd mă voi referi la necesitatea valorificării materiilor prime interne și a producerii de noi materiale și înlocuitori, deși, poate, unii tovarăși vor spune că aceasta nu are prea mare legătură cu comerțul exterior. Se impune să luăm măsuri ferme pentru a pune în valoare toate resursele interne de materii prime și materiale, chiar și pe cele care au un conținut util mai sărac. Va trebui, de asemenea, să trecem deîndată la organizarea și dezvoltarea mai intensă a producției de înlocuitori, îndeosebi din mase plastice și rășini sintetice. Totodată va trebui să trecem, fără întîrziere, la extinderea fabricației produselor de mic tonaj, mai ales în industria coloranților și în alte ramuri ale chimiei.

In același timp este necesar să producem în țară în cantități sporite aparatură de comandă, de măsură și control, mașini de serie mică sau chiar unicate. Să punem capăt cu hotărîre unor importuri costisitoare de produse care se pot realiza în bune condiții în țară.

În general trebuie să se exercite un control mai temeinic asupra importurilor și să se pună un accent deosebit pe folosirea la maximum a resurselor interne în toate sectoarele de activitate. De asemenea, se cere o grijă deosebită față de problema calității materiilor prime, mașinilor și utilajelor importate. Oricine va admite cumpărarea din străinătate a unor mărfuri necorespunzătoare calitativ nevoilor producției va fi tras la răspundere cu cea mai mare severitate. Va trebui, în același timp, să se acorde toată atenția prețurilor cu care sînt achiziționate mărfurile din import, să fim bine documentați pentru a încheia contracte în condiții avantajoase.

Vreau să mă refer în continuare la problema asigurării și diversificării produselor noastre pentru export. Așa cum am mai arătat, în următorii ani structura exportului românesc va continua să se modifice prin creșterea aportului produselor prelucrate, se va mări în măsură însemnată exportul industriei constructoare de mașini, industriei chimice, ușoare, alimentare și al industriei materialelor de construcții ; în totalul exportului țării ponderea ministerelor menționate se prevede să ajungă în 1975 la peste două treimi. Aceasta pune în fața întreprinderilor, centralelor și ministerelor sarcini deosebit de mari și de complexe.

Asigurarea exportului cu mărfuri corespunzătoare se hotărăște în primul rînd în producție, în unitățile producătoare. Sînt necesare prospectarea continuă a con-

juncturii economice externe, cunoașterea temeinică a tendințelor noi care se manifestă pe piața mondială, pentru ca, pe această bază, să se organizeze în mod adecvat producția destinată exportului. Este cu totul anormal să stabilim producția pentru export fără a ști de fapt care sînt cerințele pieței, ce se caută într-o țară sau alta ; uneori nu se cunosc nici chiar condițiile de climă care pot influența asupra funcționării normale a mașinilor, asupra folosirii produselor noastre. Am creat, este adevărat, un Institut de conjunctură, care a început să elaboreze unele studii, dar ne aflăm încă departe de a putea spune că sîntem bine informați asupra vieții economice mondiale.

Planul întreprinderilor producătoare trebuie să cuprindă un capitol special privind exportul, în care să se prevadă sarcini și răspunderi precise în acest domeniu pentru fiecare din compartimentele unității respective. Fiecare întreprindere și centrală răspunde direct de desfacerea producției și deci și de export. Vreau să se înțeleagă clar că nu este vorba numai de unitățile ce vor exporta nemijlocit sau au direcții de export, ci de fiecare întreprindere producătoare, care trebuie să știe pentru cine produce, să cunoască condițiile de livrare, să fie informată permanent asupra conjuncturii pieței. Este necesar să creăm în cadrul fiecărei întreprinderi, al direcției sale comerciale un sector care să se ocupe de urmărirea producției de export, precum și de vînzarea acesteia pe piața externă.

În cursul consfătuirii s-au adus critici îndreptățite în legătură cu deficiențele privind calitatea produselor și livrarea în termen a mărfurilor contractate la export. Nu vreau să dau și eu alte exemple pe lîngă cele care s-au dat. Sînt la toate ministerele asemenea exemple.

Directorul general al Inspectoratului general de stat pentru controlul calității s-a cam reținut să arate aceste deficiențe, să dea exemple concrete, deși nu ar fi trebuit să fie așa. Dar, cum am spus, vom mai discuta în perioada următoare cu producătorii asupra acestei probleme pentru a determina o îmbunătățire substanțială a situației în acest domeniu.

Problema calității trebuie să constituie o preocupare centrală a tuturor întreprinderilor producătoare. Au fost luate unele măsuri pentru întărirea controlului de calitate, pentru creșterea eficienței și răspunderii organelor respective de control. Dar, pînă la urmă, calitatea se hotărăște nu de aceste organe, ci de cei care realizează nemijlocit produsele. Trebuie luate măsuri pentru a întări răspunderea muncitorului, maistrului, inginerului; de această problemă este necesar să se ocupe conducerea întreprinderii, comitetul de direcție, organizația de partid, sindicatul, organizația de U.T.C. Acolo, în producție, se hotărăște problema calității! Trebuie să luăm măsuri ferme pentru a pune ordine și a asigura ca, într-adevăr, să ridicăm nivelul calitativ al întregii noastre activități, al produselor noastre. Toate acestea nu scad responsabilitatea organelor de control, care au sarcina să nu admită sub nici un motiv livrarea de produse cu deficiențe sau care nu corespund pe deplin condițiilor prevăzute în contracte.

Trebuie să ne ocupăm permanent de ridicarea nivelului tehnic și, în general, a tuturor parametrilor de calitate. Competitivitatea pe piețele externe depinde astăzi în mod hotărîtor de modernizarea continuă, de ritmul de înnoire a mărfurilor exportate. De aceea se cere o preocupare deosebită pentru îmbunătățirea activității privind cercetarea, proiectarea și asimilarea de noi produse și, mai cu seamă, pentru introducerea rapidă în

producție a rezultatelor cercetării proprii, cît și a licențelor pe care le cumpărăm. Am avut licențe pe care le-am ținut cîte 7—8 ani de zile pînă le-am valorificat; mai există și astăzi licențe cumpărate cu 4—5 ani în urmă, dar care încă nu sînt puse în producție. Se poate pune în mod firesc întrebarea: ce valoare mai au asemenea licențe, cînd este știut că, de regulă, cel care vinde o licență are pregătit în prealabil un produs nou, îmbunătățit. Este necesar deci ca problema înnoirii produselor, a dezvoltării cercetării proprii și introducerii rezultatelor ei în producție să fie rezolvată corespunzător cerințelor revoluției tehnice-științifice de astăzi. În alte țări, cercetarea durează, de regulă, un an sau cel mult doi, iar după finalizarea acesteia produsul respectiv este introdus în cîteva luni în fabricație; totodată, cercetarea este continuată în vederea perfecționării și îmbunătățirii lui.

În domeniul cercetării dispunem de un potențial științific însemnat. Numai în unitățile de cercetare lucrează circa 44 000 de oameni, la care se adaugă marele număr de cadre din activitatea de proiectare. În construcția de mașini, de exemplu, există 17 institute, față de numai cîteva cîte erau în 1965. Va trebui să punem mai bine în valoare acest potențial, să ne preocupăm mai serios atît de reducerea perioadei de cercetare, cît și de introducerea rapidă în producție a rezultatelor acestei activități.

De asemenea, este necesar să se acorde mai multă atenție specializării producției pentru export, punîndu-se capăt practicii de a exporta din toate cîte ceva, ceea ce influențează în mod negativ eficiența comerțului nostru exterior. Desigur, va trebui să alegem cu grijă produsele pentru care ne specializăm, în așa fel încît să existe o piață certă pe o perioadă îndelungată și să asigurăm în

mod permanent îmbunătățirea caracteristicilor produselor respective, în pas cu noile realizări ale științei și tehnicii.

Se cere, de asemenea, să fie rezolvată urgent problema ambalajelor, de care depinde în mare măsură valorificarea produselor la export. Trebuie să se ia neîntîrziat măsuri în vederea organizării unei producții specializate de ambalaje atît pentru mărfurile de export, cît și pentru nevoile interne, care să corespundă pe deplin exigențelor de astăzi.

Pentru a asigura livrarea la timp a produselor este necesar ca întreprinderile să organizeze cu prioritate producția destinată exportului. Nelivrarea la termen a mărfurilor de export va trebui să fie considerată ca o nerealizare a planului întreprinderii, chiar și în cazul cînd producția globală a fost îndeplinită. Aceasta trebuie să fie valabil și pentru întreprinderile care participă cu anumite subansamble sau piese la fabricarea produsului finit destinat exportului; dacă nu s-a realizat planul de export să nu se poată primi salariul corespunzător, așa cum prevede legea. Vreau să precizez încă o dată că, în cazul cînd exportul este nerealizat, chiar dacă pe ansamblu producția globală a fost îndeplinită, trebuie să se considere că planul întreprinderii nu a fost îndeplinit decît în proporția în care a fost realizat exportul. Acest lucru îl vom introduce și în Legea comerțului exterior pe care o pregătim.

Este necesar să nu se mai încheie contracte cu parteneri externi decît pentru produsele pe care sîntem siguri că le vom putea livra la timp. Nu mai poate fi admisă în continuare practica de a încheia tot felul de contracte și de a nu le onora la termen. De altfel am stabilit ca livrările pentru export să se facă cu prioritate și va trebui să urmărim cu hotărîre acest lucru.

Așa cum pe bună dreptate s-a subliniat în cursul discuțiilor, se impune să rezolvăm în cel mai scurt timp problema asigurării „service"-ului și a pieselor de schimb. Această latură a activității trebuie să constituie, de asemenea, un capitol distinct al planului întreprinderii, iar nerealizarea sarcinilor prevăzute în acest domeniu să fie considerată ca neîndeplinire a planului.

Este necesar ca unitățile exportatoare să asigure și să organizeze mai bine stocurile de piese de schimb, în țară și în străinătate, în așa fel încît să poată fi livrate cu promptitudine beneficiarilor în vederea menținerii în permanentă stare de funcționare a mașinilor și utilajelor exportate.

Pentru păstrarea și dezvoltarea piețelor pe care au pătruns produsele românești se impune luarea de măsuri hotărîte care să asigure continuitatea exportului produselor respective. Va trebui ca, atît la elaborarea, cît și în cursul realizării planului, să se țină seama de necesitatea rezolvării acestei probleme. Consider un lucru deosebit de grav faptul că după ce am pătruns pe o piață nu asigurăm continuitatea exporturilor. Nu pot exista justificări decît în cazuri excepționale. Firește, pot interveni situații cînd trebuie să se renunțe la fabricarea unui produs, dar atunci avem obligația elementară de a anunța din timp despre aceasta pe cei cărora le furnizam astfel de mărfuri. Intrînd în relații cu o firmă străină, trebuie să asigurăm continuitatea acestor relații, să tratăm partenerul nostru cu atenție și cu grijă.

În această ordine de idei este necesar ca unitățile de comerț exterior să-și organizeze activitatea pe zone spre a avea posibilitatea ca aceiași lucrători să se ocupe permanent de un anumit grup de țări și prin aceasta să se

realizeze studierea și urmărirea sistematică a dezvoltării schimburilor cu fiecare țară.

O altă problemă a activității de comerț exterior care trebuie soluționată în cel mai scurt timp — încă în prima jumătate a acestui an — este întocmirea și editarea de cataloage, prospecte și alte materiale de propagandă comercială ; aceasta este o cerință elementară a promovării mărfurilor românești pe piața externă, și de îndeplinirea ei trebuie să se ocupe fiecare întreprindere și centrală producătoare. În activitatea de editare și difuzare a acestor cataloage în străinătate, ca de altfel în realizarea reclamei comerciale în general, Camera de Comerț ar trebui să aibă sarcini și răspunderi sporite.

Este timpul ca întreprinderile care lucrează pentru export — și unele exportă 50—60% din producție — să înțeleagă că dezvoltarea lor și creșterea veniturilor întregului colectiv sînt nemijlocit legate de îndeplinirea în bune condiții a exportului. În definitiv, producem nu de dragul producției, ci pentru satisfacerea unor necesități și cerințe, și trebuie deci să producem numai ceea ce corespunde acestor cerințe și necesități.

Ministerele economice și Ministerul Comerțului Exterior trebuie să fie mult mai ferme în realizarea programelor de export, întrucît ele poartă întreaga răspundere pentru asigurarea mărfurilor destinate pieței externe. Repet încă o dată : exportul este o sarcină obligatorie și trebuie realizată cu prioritate zi de zi, lună de lună. Orice întîrziere în livrarea produselor la export trebuie să se reflecte imediat în situația economică-financiară a unității respective, inclusiv în nivelul veniturilor întregului colectiv, începînd cu directorul, iar pe ramură începînd cu ministrul.

Pentru buna desfășurare a activității de comerț exterior se cer luate măsuri energice spre a pune ordine în

transporturi și a lichida stările de lucruri negative în acest domeniu, din cauza cărora se produc mari întîrzieri în livrarea mărfurilor de export, se aduc serioase pagube economiei naționale. O deosebită atenție trebuie acordată transporturilor navale, folosirii raționale a tuturor porturilor, dezvoltării flotei maritime și fluviale pentru a putea transporta cu mijloace proprii o parte cît mai mare din mărfurile care fac obiectul schimburilor noastre economice externe.

Consider că Biroul Permanent al Consiliului de Miniștri va trebui să ia măsuri urgente spre a realiza sarcina trasată de Comitetul Executiv privind analiza situației din domeniul transporturilor și stabilirea celor mai eficiente măsuri pentru lichidarea neajunsurilor existente, pentru îmbunătățirea radicală a situației în acest sector de activitate.

În cadrul schimburilor noastre economice externe va trebui să ocupe un loc mai important dezvoltarea unor activități în străinătate, cum sînt elaborarea de studii și proiecte, efectuarea de prospecțiuni geologice, de lucrări pentru exploatări miniere și petrolifere, acordarea de asistență tehnică, realizarea unor construcții industriale și civile. Este necesar să cunoaștem mai bine cerințele de astfel de lucrări pe piața externă și să organizăm potențialul nostru tehnic și de cercetare spre a fi în măsură să le executăm în mod corespunzător. În general, institutele noastre de cercetări și proiectări vor trebui să participe mai larg la colaborarea și cooperarea internațională.

Am vorbit nu o dată despre necesitatea creșterii eficienței activității de comerț exterior. Consider pe deplin întemeiate criticile aduse în timpul discuțiilor în legătură cu slaba eficiență a exportului. Într-adevăr, tona de produse exportate este, în unele cazuri, de cîteva ori mai ieftină decît tona de produse importate. De exemplu, costul

tonei importate este mai ridicat decît prețul pe tonă obținut la export de peste 2 ori la mașini și utilaje, de 2,2 ori la produse chimice, cu circa 15% la metal ; pe anumite piețe acest raport este și mai nefavorabil. Va trebui să acționăm cu mai multă fermitate pentru lichidarea acestei stări de lucruri. Este necesar ca fiecare întreprindere să judece bine ce produce și cu ce preț, fiindcă de aceasta depind înseși rezultatele economice și creșterea beneficiilor sale. Începînd din acest an se va pune capăt situației din trecut cînd întreprinderea primea plata produselor, indiferent de rezultatele efective la export. În viitor, întreprinderea va primi contravaloarea în lei numai după ce s-a încasat valuta din vînzarea produsului. Pornind de la cursul de revenire al leului, plus prima de export, care se va stabili pentru fiecare grup de produse, întreprinderea va încasa decontarea în lei în raport cu cantitatea de valută obținută pentru mărfurile exportate. Cu cît va realiza un preț mai bun în valută — în dolari, franci, ruble, lire —, cu atît și decontarea în lei va fi mai mare.

În vederea valorificării mai bune a mărfurilor noastre de export trebuie să asigurăm contactul direct al întreprinderilor exportatoare cu beneficiarul, cu clientul extern, să dezvoltăm rețeaua de societăți mixte pentru desfacerea produselor, precum și pentru realizarea unor acțiuni de cooperare. Ținînd seama de faptul că balanța comercială cu unele țări este deficitară, se impune să luăm toate măsurile pentru ca exportul în aceste țări să ajungă, într-un timp scurt, la nivelul importurilor. Am în vedere realizarea echilibrului necesar nu prin reducerea relațiilor economice, ci prin creșterea lor în continuare, asigurînd, pe lîngă importurile ce le efectuăm, o sporire corespunzătoare a exporturilor ; este necesar să existe — cum pe bună dreptate s-a subliniat aici — o legătură mai strînsă între organizațiile care importă și exportă.

Tovarășul Cosma a ridicat aici unele probleme privind turismul. Eu consider că acestui sector va trebui să-i acordăm o atenție deosebită, deoarece el are de pe acum o pondere însemnată, care va crește și mai mult în viitor, în asigurarea mijloacelor valutare. Prin îmbunătățirea activității în acest domeniu, chiar cu baza materială pe care o avem în prezent, am putea găzdui cel puțin cu 50% mai mulți turiști.

Doresc să menționez încă o dată că în următorii 5 ani prevedem ca relațiile noastre economice internaționale să crească cu 55% ; aceasta ne cere să luăm măsuri foarte serioase pentru a asigura atît exporturile, cît și importurile. Ținînd seama de progresul multilateral pe care îl va cunoaște economia românească în acești ani, putem spune că avem toate premisele și posibilitățile ca prevederile de comerț exterior să fie realizate în condiții bune.

Tovarăși,

Pornind de la necesitatea lichidării neajunsurilor existente în activitatea noastră de comerț exterior și pentru a crea cadrul organizatoric și economic care să asigure înfăptuirea marilor sarcini ce le avem în acest domeniu, conducerea partidului și statului a adoptat o serie de măsuri în concordanță cu noua etapă de dezvoltare a țării. Avem în vedere, înainte de toate, lichidarea centralismului excesiv și trecerea răspunderilor pentru export și import direct asupra producătorilor : întreprindere, centrală, minister. Această măsură înlătură monopolul Ministerului Comerțului Exterior, dar, în același timp, duce la întărirea monopolului de stat asupra comerțului exterior. Răspunderea pentru export și import revine deci direct întreprinderilor, această activitate constituind o parte inseparabilă a procesului normal de producție ; după cum se știe, procesul de producție nu se poate considera

încheiat decît atunci cînd se realizează marfa şi se încasează contravaloarea ei. Fiecare întreprindere va trebui să se ocupe nemijlocit de comerţul exterior, chiar şi atunci cînd nu intră direct în relaţii cu piaţa străină, ci îşi realizează această activitate prin intermediul centralei sau al unei întreprinderi de import-export.

Prin noua organizare, un număr de centrale vor desfăşura în mod nemijlocit operaţiuni de comerţ exterior, iar altele le vor efectua prin întreprinderi specializate. Independent de forma prin care se înfăptuiesc aceste operaţiuni, fiecare centrală este direct răspunzătoare de realizarea sarcinilor de comerţ exterior. Consiliile de administraţie, directorii generali ai centralelor întocmesc planul de import-export şi urmăresc realizarea lui. Importurile şi exporturile trebuie aprobate de consiliile de administraţie. Este necesar, de asemenea, ca principalele contracte de import-export să fie încheiate de directorii generali, chiar şi atunci cînd centrala lucrează prin intermediul unei organizaţii specializate. Am în vedere, îndeosebi, importul şi exportul de utilaje complexe, precum şi acţiunile de cooperare în producţie.

În aceste condiţii noi creşte răspunderea ministerelor economice pentru îndeplinirea planurilor de comerţ exterior; miniştrii sînt direct răspunzători pentru realizarea de către toate întreprinderile a exporturilor şi importurilor. În viitor, atît întreprinderile, cît şi ministerele vor trebui să-şi asigure prin export mijloacele valutare necesare pentru importuri. Acele întreprinderi, centrale şi ministere care au sarcina de a vărsa la buget o parte din încasările valutare vor putea să angajeze importuri numai în măsura în care au efectuat vărsămintele de valută stabilite la buget. Dreptul de a apela la unele credite valutare va fi condiţionat de existenţa unor posibilităţi reale pentru restituirea la timp a valutei împrumutate.

Prin astfel de măsuri trecem şi în acest domeniu la aşezarea pe baze economice a relaţiilor dintre întreprinderi şi bănci.

În condiţiile lichidării centralismului excesiv creşte şi mai mult rolul Ministerului Comerţului Exterior, care este chemat să asigure realizarea politicii partidului şi guvernului în domeniul relaţiilor economice internaţionale. În acest scop, Ministerului Comerţului Exterior îi revin următoarele atribuţii şi obligaţii principale:

În primul rînd, întocmeşte, împreună cu Comitetul de Stat al Planificării, planul comerţului exterior şi de cooperare în producţie, ca parte integrantă a planului de stat.

În al doilea rînd, exercită controlul şi îndrumarea generală a exportului şi importului, răspunde direct de felul cum se realizează planul de comerţ exterior.

În al treilea rînd, Ministerul Comerţului Exterior duce tratative şi încheie acorduri economice şi de cooperare, urmăreşte şi răspunde de realizarea acestora.

În al patrulea rînd, se preocupă, împreună cu Ministerul Afacerilor Externe, de obţinerea de facilităţi şi clauze preferenţiale din partea altor state pe baza reciprocităţii.

În al cincilea rînd, asigură contactele şi participarea ţării noastre la organismele economice internaţionale.

De asemenea, Ministerul Comerţului Exterior răspunde direct de realizarea echilibrului balanţei comerciale şi de plăţi, avînd în acest scop obligaţia de a folosi în mod judicios autorizaţiile de import-export.

Doresc să menţionez că vom judeca activitatea Ministerului Comerţului Exterior şi a conducerii sale, înainte de toate, după felul cum se echilibrează exportul şi importul, după cum va reuşi să facă acest lucru, dar nu prin măsuri administrative, în sensul opririi importurilor, ci prin dezvoltarea susţinută a exporturilor noastre.

O atenţie deosebită va trebui să acorde Ministerul Comerţului Exterior prospectării pieţei din alte ţări, întocmirii studiilor de perspectivă şi cunoaşterii operative a conjucturii pieţei internaţionale.

După cum vedeţi, Ministerului Comerţului Exterior îi revin sarcini de mare importanţă, şi conducerea sa va trebui să ia toate măsurile pentru lichidarea lipsurilor ce s-au manifestat în trecut, să ţină seama de criticile şi propunerile ce s-au făcut în cadrul consfătuirii şi să acţioneze cu toată fermitatea pentru îmbunătăţirea întregii activităţi de comerţ exterior.

Ceea ce se cere în mod deosebit din partea lucrătorilor şi a conducerii Ministerului Comerţului Exterior este mai multă operativitate, mai multă iniţiativă şi perseverenţă; în comerţul exterior, orice zi de întîrziere, cîteodată orice oră şi chiar mai puţin de o oră de întîrziere, poate să aducă daune grave; dimpotrivă, rezolvarea la timp a problemelor poate avea rezultate deosebit de bune. Deşi noi nu participăm la activităţi de bursă — unde fiecare minut în luarea deciziilor contează — totuşi şi în activitatea noastră de comerţ exterior fiecare minut, fiecare oră are importanţa sa; dacă acţionezi cu întîrziere, aduci prejudicii foarte serioase economiei naţionale. De altfel, problema operativităţii, a iniţiativei şi perseverenţei este valabilă pentru toţi lucrătorii din domeniul comerţului exterior, nu numai pentru cei din minister.

Este necesar să se acorde mai multă atenţie îmbunătăţirii stilului şi metodelor de muncă la toate nivelele. În acest sector lucrează mii şi mii de oameni, de munca lor depind, în ultimă instanţă, lichidarea lipsurilor şi perfecţionarea activităţii de comerţ exterior. Ţinînd seama de cele ce am spus mai înainte despre organismele noastre de comerţ exterior, cred că putem să ne exprimăm con-

vingerea că vom asista în cel mai scurt timp la o îmbunătăţire simţitoare în acest sector de activitate.

În ce priveşte Ministerul Afacerilor Externe, va trebui ca în viitor acesta să pună în centrul activităţii sale şi promovarea relaţiilor economice ale României cu celelalte state. Pînă la urmă, o activitate bună pe plan internaţional trebuie să se materializeze în dezvoltarea continuă a schimburilor economice, ştiinţifice şi culturale, în realizarea unei cooperări tot mai largi în producţie şi în alte sectoare.

Este necesar ca Ministerul Afacerilor Externe să militeze pentru realizarea de acorduri şi înţelegeri care să faciliteze lărgirea schimburilor economice, să urmărească permanent cum se dezvoltă relaţiile României cu alte state în toate domeniile de activitate. Între Ministerul Afacerilor Externe şi Ministerul Comerţului Exterior trebuie să se realizeze o strînsă şi permanentă colaborare. Ele trebuie să acorde ajutor permanent şi operativ tuturor ministerelor şi întreprinderilor în relaţiile pe care acestea le au cu organisme şi firme din alte state.

În noile condiţii de organizare şi de funcţionare a activităţii de comerţ exterior, un rol deosebit de important revine misiunilor diplomatice, consulare şi economice din străinătate. În calitate de reprezentant al statului în ţara respectivă, şeful misiunii diplomatice poartă întreaga răspundere şi are ca îndatorire principală extinderea necontenită a relaţiilor economice, tehnice-ştiinţifice şi culturale între România şi ţara unde este acreditat.

Şeful misiunii diplomatice va trebui să cunoască temeinic posibilităţile de colaborare şi cooperare economică, să acţioneze continuu în direcţia lărgirii comerţului nostru exterior; el poartă întreaga răspundere pentru realizarea schimburilor economice ale României cu ţara respectivă. Atît secţia sau agenţia economică, precum şi alte repre-

zentanțe economice permanente sau temporare, sînt subordonate și răspund de activitatea lor și în fața șefului misiunii diplomatice.

Orice delegație economică sau de altă natură este obligată să informeze și să se consulte cu șeful misiunii diplomatice asupra problemelor care fac obiectul deplasării sale. Șefii misiunilor diplomatice au îndatorirea să acorde sprijinul necesar tuturor misiunilor economice, tehnice-științifice, culturale, precum și delegațiilor, pentru ca acestea să-și poată realiza în bune condiții sarcinile ce le revin.

Secțiile economice sau agențiile sînt subordonate în același timp și Ministerului Comerțului Exterior, în fața căruia, de asemenea, poartă răspunderea pentru activitatea lor. Ele sînt răspunzătoare de lărgirea continuă a schimburilor economice ale României cu țara în care-și desfășoară activitatea. Pentru aceasta au datoria să cunoască bine conjunctura, perspectivele de dezvoltare ale țării respective, să studieze toate posibilitățile pentru intensificarea schimburilor economice. Este necesar ca munca lor să fie apreciată în primul rînd după volumul relațiilor economice. Ca organ de specialitate, ele au datoria să coordoneze activitatea tuturor celorlalte misiuni economice, inclusiv a delegațiilor, acționînd în această direcție în strînsă unitate și sub conducerea șefului misiunii diplomatice. Trebuie să se pună capăt actualei stări de lucruri, cînd în aceeași țară există mai multe misiuni sau delegații, dar care lucrează fără o îndrumare unitară, fără nici o legătură între ele.

După cum vedeți, prin noua organizare toți reprezentanții țării noastre în alte state primesc răspunderi deosebit de mari. Nici nu este de conceput o îmbunătățire a activității de comerț exterior fără o conducere unitară atît în țară, cît și în străinătate, fără unirea tuturor forțelor

chemate să contribuie la dezvoltarea relațiilor economice internaționale ale României.

Tovarăși,

Oricît de bune ar fi orientările și măsurile organizatorice, transpunerea lor în viață depinde pînă la urmă de oamenii care lucrează în acest sector de activitate. În decursul anilor s-au format mii de cadre temeinic pregătite, care muncesc cu bune rezultate, dar mai avem și aici mult de făcut. Comerțul exterior cere oameni care știu să facă comerț, cere, ca să spun așa, buni negustori, începînd de la ministrul comerțului exterior și pînă la ultimul lucrător din țară și străinătate.

Poporul nostru a avut în trecut faima că se pricepe la comerț. Din păcate, mulți ani am subapreciat latura înclinațiilor comerciale. De multe ori am trimis să lucreze în comerțul exterior tovarăși buni, „cu dosarul curat“, dar care nu se pricepeau la negustorie. În același timp, trebuie spus că nici în învățămîntul de specialitate și nici prin cursuri de perfecționare nu s-a asigurat, la nivelul cerințelor, pregătirea cadrelor pentru comerț exterior. Avem un mare deficit de cadre cu cunoștințe corespunzătoare în domeniul schimburilor economice externe, precum și al dreptului comercial internațional. Nu o dată se întîmplă din această cauză să încheiem contracte dezavantajoase. Negocierea și semnarea unui contract implică o mare răspundere, iar cei investiți cu aceste atribuții trebuie să posede o solidă pregătire juridică și economică, să dea dovadă de pricepere și perspicacitate.

Este necesar să luăm toate măsurile ce se impun pentru a remedia în cel mai scurt timp neajunsurile care se manifestă în domeniul pregătirii cadrelor. Va trebui să reexaminăm programele învățămîntului superior și ale liceelor de specialitate în vederea adaptării lor la cerințele actuale,

pentru a pregăti oameni care să știe cum să vîndă și să cumpere, să cunoască legislația comercială, dreptul internațional. Avem nevoie de oameni care să facă afaceri, să știe să facă comerț atît în țară, cît și în străinătate. Astfel de cadre trebuie să formăm în școlile noastre economice!

Este necesar, de asemenea, să elaborăm un program de lungă durată pentru școlarizarea tuturor lucrătorilor din comerțul exterior, inclusiv a celor care activează în străinătate. Cred că trebuie să ne propunem ca, în cel mult doi ani, toate cadrele noastre să treacă prin asemenea cursuri și numai cei care vor obține rezultate bune și vor reuși la probele practice stabilite să rămînă în continuare în activitatea de comerț. Atît în țară, cît și în străinătate, în activitatea de comerț exterior trebuie să lucreze numai cine știe să facă comerț, negustorie ; acesta trebuie să fie principalul criteriu în alegerea oamenilor! Este timpul să înțelegem necesitatea stringentă de a pune fiecare om să lucreze la locul potrivit.

Va trebui să stabilim regula ca oamenii trimiși în străinătate în domeniul comerțului exterior, după cîțiva ani, să vină să muncească o anumită perioadă în unitățile de comerț exterior din țară. Situația de azi, cînd unii tovarăși lucrează de cîte 10—15 ani în străinătate este anormală. Acest lucru este de altfel valabil și pentru ceilalți tovarăși cu muncă permanentă în străinătate.

Doresc să subliniez că această problemă depășește sfera de activitate a comerțului exterior, are un caracter mai general, fiind legată de dezvoltarea societății noastre socialiste. Trebuie să formăm și să creștem oameni corespunzători, cu simțul răspunderii față de patrie, față de partid, față de construcția socialistă, oameni care să dovedească la locurile de muncă unde își desfășoară activitatea că sînt hotărîți să facă totul pentru a-și servi țara, poporul, în cele mai bune condiții.

Tovarăși,

Marile sarcini pe care le avem de îndeplinit cer îmbunătățirea activității organizațiilor de partid atît din unitățile producătoare, cît și din unitățile de comerț exterior. Este necesar ca organizațiile de partid să pună în centrul activității lor realizarea tuturor sarcinilor de export și import. Ele trebuie să îndrume și să exercite un control permanent asupra tuturor membrilor de partid, asupra tuturor organelor economice și să tragă la răspundere pe cei care nu-și îndeplinesc îndatoririle.

Sarcini deosebite revin comitetelor județene și orășenești de partid, chemate să asigure realizarea tuturor prevederilor de comerț exterior. În viitor în cadrul planului teritorial al fiecărui județ este necesar să existe și un capitol privind importul și exportul. Munca comitetului județean și orășenesc de partid va fi apreciată și după felul cum se realizează sarcinile de comerț exterior.

Lărgirea atribuțiilor și drepturilor organelor locale de partid implică, în același timp, creșterea răspunderilor pentru buna desfășurare a întregii activități economice-sociale. Țin să menționez și cu acest prilej că organele județene de partid își îndeplinesc tot mai bine rolul lor de forță politică conducătoare în județe ; de aceea am deplina convingere că ele vor acorda toată atenția necesară și problemelor de comerț exterior.

În domeniul comerțului exterior lucrează un mare număr de cadre de răspundere, între care cîțiva membri ai Comitetului Central. Este necesar ca fiecare activist, la locul său de muncă, să acționeze cu toată priceperea și fermitatea pentru realizarea sarcinilor ce-i revin. Cred că se impune ca și la Consiliul de Miniștri să se îmbunătățească activitatea de conducere a comerțului exterior. Mă refer nu numai la îndrumarea și conducerea Ministerului

Comerțului Exterior, ci la comerțul exterior în ansamblul său. Vicepreședintele care se ocupă de comerțul exterior trebuie să poarte răspunderea și să îndrume activitatea tuturor ministerelor care au sarcini de comerț exterior. Este necesar să urgentăm adoptarea Legii comerțului exterior, să terminăm în cel mai scurt timp organizarea acestei activități la toate nivelele pentru a ne putea concentra forțele în direcția îndeplinirii sarcinii de bază, aceea de a asigura dezvoltarea susținută a schimburilor noastre economice și creșterea eficienței lor.

Tovarăși,

Deoarece aici se găsesc și ambasadorii, doresc să mă refer în continuare, pe scurt, la unele probleme internaționale. Cunoașteți cu toții linia generală a politicii noastre externe, activitatea intensă a României socialiste consacrată păcii și colaborării între toate popoarele lumii, principiile pe care le promovăm neabătut în relațiile internaționale — respectarea independenței și suveranității naționale, egalitatea în drepturi, neamestecul în treburile interne și avantajul reciproc.

Evenimentele, viața internațională demonstrează în mod convingător justețea politicii noastre externe, pătrunsă de un înalt spirit de responsabilitate față de interesele poporului român, față de cauza socialismului și păcii în lume.

Acționînd cu consecvență pentru lărgirea și dezvoltarea relațiilor noastre de prietenie, alianță și colaborare cu toate țările socialiste, sîntem hotărîți să facem în continuare totul pentru întărirea unității și coeziunii sistemului mondial socialist, a mișcării comuniste și muncitorești internaționale, a tuturor forțelor antiimperialiste.

Totodată, extindem pe planuri multiple raporturile țării noastre cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială, în spiritul principiilor coexistenței pașnice.

Militām cu fermitate împotriva politicii imperialiste de dominație și forță, sursă de încordare și conflicte, de primejdii grave la adresa păcii și securității popoarelor. Nu precupețim nici un efort pentru a contribui activ la instaurarea în raporturile dintre state a încrederii și stimei reciproce, pentru respectarea strictă a dreptului inalienabil al fiecărui popor de a-și hotărî singur destinul potrivit voinței și intereselor sale fundamentale.

România desfășoară o activitate susținută pentru normalizarea raporturilor între statele europene, pentru realizarea unui climat trainic de pace și colaborare pe continent, pentru înfăptuirea securității în Europa. În acest context, noi considerăm că realizarea sarcinilor privind dezvoltarea relațiilor noastre economice, tehnice-științifice și culturale cu celelalte țări constituie o latură deosebit de importantă a activității pentru înfăptuirea securității pe continent.

Sîntem profund îngrijorați de escaladarea războiului în Indochina, care constituie un atentat grav la suveranitatea și securitatea popoarelor din această regiune, un pericol serios pentru pacea lumii. Ne pronunțăm pentru încetarea imediată a acțiunilor agresive ale Statelor Unite împotriva popoarelor din Indochina, pentru retragerea trupelor americane din această zonă, pentru recunoașterea dreptului sacru al popoarelor vietnamez, cambodgian, laoțian de a dispune în mod nestingherit de propria lor soartă.

În ce privește situația din Orientul Apropiat, apreciem că o bază rezonabilă pentru soluționarea politică a conflictului o constituie aplicarea Rezoluției Consiliului

de Securitate din noiembrie 1967, retragerea trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate, asigurarea independenței și integrității teritoriale a tuturor statelor în această parte a lumii, reglementarea problemei populației palestinene în conformitate cu dreptul său la autodeterminare. Salutăm ca un pas pozitiv faptul că statele implicate în acest conflict au răspuns apelului secretarului general al O.N.U., U Thant, și au adoptat hotărîrea de a prelungi încetarea focului. Considerăm că trebuie făcut totul pentru a se ajunge la o rezolvare politică a situației din această zonă.

Apreciind că organismele internaționale pot îndeplini un rol important în dezvoltarea încrederii și colaborării dintre state, în întărirea păcii și securității, țara noastră și-a adus și își va aduce o contribuție activă la întreaga viață a Organizației Națiunilor Unite și a altor foruri cu caracter internațional.

Cînd vă întoarceți la posturile dumneavoastră să transmiteți șefilor de state și de guverne din țările respective că România socialistă este hotărîtă să continue cu fermitate politica sa externă de colaborare cu toate popoarele lumii, pe baza respectului reciproc, al independenței și suveranității naționale, să-i încredințați că țara noastră va fi întotdeauna o forță activă în slujba colaborării și păcii în lume. *(Aplauze prelungite)*.

Așa cum am mai spus, un rol însemnat în extinderea relațiilor generale ale țării noastre îl au îndeplinirea în bune condiții a sarcinilor privind comerțul exterior, intensificarea contribuției României la circuitul mondial de valori materiale și spirituale, factor de importanță majoră al promovării păcii și progresului în lumea contemporană.

În încheiere, aș dori să subliniez încă o dată că lucrările consfătuirii din aceste trei zile au fost deosebit de rodnice. Pe baza problemelor ridicate cu acest prilej va trebui ca în cel mult 15 zile să se întocmească programe concrete de măsuri pentru soluționarea lor corespunzătoare. Fără îndoială, măsurile adoptate pînă acum și cele ce se vor lua în continuare, transpunerea lor în viață vor exercita o puternică influență în direcția îmbunătățirii radicale și rapide a întregii activități de comerț exterior.

În numele conducerii partidului și statului, îmi exprim ferma convingere că activiștii și lucrătorii din domeniul comerțului exterior vor face totul pentru realizarea cu succes a sarcinilor trasate de Congresul al X-lea al partidului, aducîndu-și astfel întreaga contribuție la dezvoltarea patriei noastre socialiste, la ridicarea bunăstării poporului nostru.

Vă urez dumneavoastră și tuturor lucrătorilor din comerțul exterior mult succes în activitatea viitoare, multă sănătate ! *(Aplauze puternice, prelungite)*.

MESAJ ADRESAT CONGRESULUI JUBILIAR AL UNIUNII INTERNAŢIONALE A STUDENŢILOR

— 7 februarie 1971 —

Cea de-a XXV-a aniversare a creării Uniunii Internaţionale a Studenţilor îmi oferă plăcuta ocazie de a vă adresa un cald salut şi cele mai bune urări dumneavoastră, participanţi la acest Congres jubiliar, întregului tineret universitar de pretutindeni, care, indiferent de convingerile sale politice, filozofice sau religioase, militează pentru realizarea aspiraţiilor legitime de democraţie, progres social şi pace ale umanităţii.

In condiţiile actuale, cînd se desfăşoară o revoluţie tehnică şi ştiinţifică fără precedent, iar procesul cunoaşterii şi activitatea practică solicită noi şi noi detaşamente de specialişti, cînd dezvoltarea tot mai intensă a învăţămîntului asigură, o dată cu creşterea rîndurilor tineretului studenţesc, accesul la instruire superioară a unui număr crescînd de tineri ieşiţi din păturile populare, studenţimea, confruntată nemijlocit cu marile probleme ale contemporaneităţii, a devenit o puternică forţă a progresului, o prezenţă activă, dinamică în viaţa social-politică a lumii. Tineretul studenţesc, alături de întregul tineret progresist şi democratic, împreună cu clasa muncitoare şi celelalte

forţe sociale, avansate, este profund interesat în făurirea unei societăţi mai bune, mai drepte, în care tot ceea ce se creează să fie pus în slujba progresului şi civilizaţiei, să servească omului, bunăstării şi fericirii sale.

Noi dăm o înaltă preţuire faptului că tînăra generaţie, studenţimea participă tot mai activ la lupta pentru transformări înnoitoare în societate, pentru libertatea şi independenţa popoarelor, împotriva imperialismului şi a politicii sale de dictat, de opresiune şi înrobire, a colonialismului şi neocolonialismului, pentru o lume fără războaie, bazată pe justiţie şi echitate socială, pe respectarea dreptului sacru al fiecărui popor de a-şi hotărî singur soarta, fără imixtiuni din afară.

Relevăm cu deosebită satisfacţie contribuţia de seamă pe care tineretul, studenţimea din ţara noastră o aduc, alături de întregul popor, la progresul multilateral al patriei socialiste, la dezvoltarea relaţiilor de prietenie şi colaborare cu studenţimea înaintată din toate ţările, pentru victoria cauzei păcii şi securităţii internaţionale, a democraţiei şi socialismului în lume.

La sărbătorirea unui sfert de veac de activitate, adresez Uniunii Internaţionale a Studenţilor, dumneavoastră, dragi prieteni, urări de succes în desfăşurarea lucrărilor Congresului şi îmi exprim speranţa că el va marca un moment important în dezvoltarea relaţiilor organizaţiei dumneavoastră cu organizaţiile studenţeşti, democratice şi progresiste, în întărirea solidarităţii studenţimii de pretutindeni şi lărgirea colaborării sale cu celelalte mişcări de tineret, cu lupta clasei muncitoare, a maselor populare şi a tuturor forţelor sociale avansate, pentru triumful idealurilor de libertate şi progres, democraţie şi independenţă naţională, împotriva imperialismului şi reacţiunii, pentru pace şi o viaţă mai bună.

CUVÎNTARE LA ÎNTÎLNIREA CU OAMENII DE ARTĂ ŞI CULTURĂ

— 10 februarie 1971 —

Stimaţi tovarăşi,

Ne-am gîndit să organizăm această consfătuire pentru a trece în revistă munca desfăşurată de creatorii de artă din ţara noastră şi, totodată, pentru a dezbate problemele noi ce stau în faţa activităţii lor în anul acesta şi în anii viitori.

Informările prezentate de preşedintele Uniunii scriitorilor, al Uniunii compozitorilor şi al Uniunii artiştilor plastici, precum şi cuvîntul celorlalţi tovarăşi care au vorbit în cadrul consfătuirii, au evidenţiat că în aceste importante sectoare ale activităţii spirituale au fost obţinute în ultimii ani rezultate de seamă. Într-adevăr, literatura a cunoscut în aceşti ani o puternică dezvoltare ; au apărut numeroase opere cu un conţinut de idei bogat, inspirate din munca şi preocupările poporului. S-au obţinut rezultate bune şi în creaţia muzicală, simfonică şi de masă, inclusiv în muzica uşoară. De asemenea, putem spune că şi artele plastice — pictură, sculptură, grafică, arta monumentală şi decorativă — au oferit lucrări de valoare.

Merită totodată subliniat — aşa cum a făcut foarte bine tovarăşul Meliusz — faptul că în aceşti ani, alături de cultura românească, literatura şi arta naţionalităţilor conlocuitoare din România au cunoscut o puternică dezvoltare. Acesta este rezultatul politicii naţionale marxist-leniniste a partidului nostru, rezultat care se înscrie în contextul general al progresului material şi spiritual al patriei noastre, al societăţii noastre socialiste.

Îmi amintesc de prima întîlnire pe care am avut-o cu membrii uniunilor de creaţie. Au trecut de atunci aproape şase ani. Îmi vin în minte preocupările oamenilor de cultură şi artă la acea consfătuire şi le compar cu preocupările lor de astăzi. Nu aş dori să reamintesc problemele ridicate atunci ; în principiu, ele se refereau mai cu seamă la necesitatea creării unui climat propice manifestării depline a capacităţii creatoare a artiştilor, astfel ca prin talentul şi priceperea lor să contribuie la ridicarea nivelului de cultură al poporului, la făurirea omului nou, socialist.

Aşa cum s-a reliefat în cadrul discuţiilor de azi, în perioada care a trecut s-au creat într-adevăr condiţii favorabile pentru ca toţi oamenii de creaţie literar-artistică să-şi poată pune pe deplin în valoare aptitudinile, talentul, geniul. Rezultatele obţinute în aceşti ani în dezvoltarea literaturii, muzicii şi artelor plastice din România, la care v-aţi referit, sînt pînă la urmă rezultatul lichidării acelor neajunsuri şi stări de lucruri negative din trecut care încătuşau gîndirea creatoare, posibilitatea de exprimare liberă a celor care au de spus ceva în limbajul artei, care vor să transmită un mesaj, să contribuie la realizarea ţelurilor societăţii noastre socialiste. Succesele obţinute sînt rezultatul faptului că politica partidului şi guvernului nostru a deschis largi posibilităţi de afirmare

în cîmpul creației tuturor acelora care doresc să participe la înflorirea culturii și artei României.

Nu pot să nu menționez faptul că în toți acești ani creatorii de literatură și artă au dovedit că înțeleg idealurile societății noastre, au urmat și urmează neabătut linia generală a partidului nostru, sprijină activ politica sa internă și externă, care corespunde pe deplin intereselor întregii națiuni. Iată de ce, dînd o înaltă apreciere activității scriitorilor, muzicienilor și artiștilor plastici, realizărilor pe care le-au obținut în anii trecuți, doresc să-i felicit din toată inima. *(Aplauze).*

După cum știți, o dată cu anul 1970, am încheiat și planul cincinal pe perioada 1966—1970. În acești ani am obținut rezultate remarcabile în ridicarea economică-socială a patriei, în îmbunătățirea condițiilor de viață ale poporului nostru.

Directivele Congresului al IX-lea al partidului au fost realizate în întregime în bune condiții. Succesele literaturii și artei, condițiile care le-au favorizat sînt nemijlocit legate de progresul general al patriei. Totodată, profundele transformări înnoitoare din societatea noastră au constituit și constituie un viu izvor de inspirație pentru toți cei care doresc să-și pună forțele creatoare în slujba patriei, a poporului din care s-au născut și în mijlocul căruia trăiesc. Priviți, tovarăși, harta țării noastre ; priviți noile construcții economice, noile edificii social-culturale. Dacă un sculptor s-ar apuca să dăltuiască în marmură chipul României de astăzi, greu ar putea cuprinde tot ce s-a înălțat în orașele și satele patriei noastre în acești ani. Ar trebui nespusă finețe și răbdare pentru o asemenea lucrare. Dacă un pictor ar încerca să înfățișeze aceste realizări, ar ieși, desigur, o frescă minunată, dar i-ar trebui multe nuanțe de culori și multă imaginație. Așa cum unui scriitor i-ar trebui o muncă îndelungată și grea pentru a reda aceste realizări în paginile unui roman. Și, totuși, aceste mărețe succese ale poporului nostru trebuie să stea la baza creației literar-artistice.

Dar, alături de realizările care au îmbogățit și înfrumusețat chipul patriei, înfăptuirea cea mai mare, cea mai de preț este făurirea omului nou, a conștiinței înaintate a muncitorilor, țăranilor și intelectualilor — români, maghiari, germani și de alte naționalități —, care au creat toate valorile, toată bogăția noastră națională. Muncind înfrățiți, învingînd multe greutăți, oamenii muncii au clădit tot ceea ce admirăm astăzi, tot ceea ce ne-a dus și ne duce înainte pe drumul progresului și civilizației. Tocmai acești oameni noi trebuie să fie eroii operelor scriitorilor și artiștilor, pentru acești oameni trebuie scris, compus, pictat și sculptat. Desigur, trebuie pricepere și timp pentru a studia acest om, pentru a-l înțelege în toată complexitatea și măreția vieții sale sociale și intime. Subliniez acest lucru pentru că uneori chiar în critica literară se pornește de la ideea eronată că omul de astăzi ar avea preocupări simpliste, care nu oferă poetului, scriitorului, artistului posibilitatea de a înfățișa conștiințe înaintate, orizonturi sufletești largi. Unii mai consideră că e greu să întîlnești asemenea oameni printre producătorii de bunuri materiale și că este bine să-i cauți în trecut sau la cafenea, pe bulevard. Sînt de acord cu cei care au criticat faptul că în presa noastră literară își mai fac loc asemenea opinii. Nu, tovarăși, sufletul omului nou, conștiința lui deschid artistului un orizont nelimitat de investigație. Cercetarea și redarea acestui univers uman palpitant — iată ce cerem noi creatorilor de artă. Să glorificăm ceea ce e mai valoros, mai nobil în societatea noastră socialistă — omul, căruia îi datorăm tot ceea ce s-a înălțat în România.

Desigur, relevînd realizările, progresele pe care le-am dobîndit în toate domeniile, am greși dacă am spune că nu mai avem nimic de făcut. Există încă multe lipsuri, multe neajunsuri. Cînd apreciem însă ce am obținut și ce mai avem de făcut, trebuie să nu uităm de unde am plecat. Astfel înțelegem cît de lung a fost drumul, ce urcuș am parcurs, pe ce vîrf ne-am ridicat. Totul a cerut eforturi, sacrificii. Poporul nostru, stăpîn pe destinele sale, a știut să folosească toate mijloacele ce le-a avut la îndemînă pentru a-și făuri, sub conducerea partidului, viața nouă, la care a aspirat întotdeauna. Mai avem mult pînă la societatea socialistă deplină, pînă la comunism. Mergem însă pe un drum bun. Fiecare dintre noi trebuie să facă totul, punîndu-și forțele alături de ale întregului popor pentru a asigura mersul ferm înainte al patriei spre comunism. *(Aplauze îndelungate).*

În discuțiile de astăzi s-au făcut și o serie de critici și s-au evidențiat unele neajunsuri. Este drept, acestea se referă mai mult la probleme de ordin organizatoric și material. Desigur, activitatea de creație trebuie să o vedem și prin prisma rezolvării juste a acestor probleme, deoarece și de aceasta depinde, pînă la urmă, realizarea unor opere bune și, totodată, îmbunătățirea condițiilor de trai ale artistului. Eu, trebuie să spun, sînt satisfăcut că avem numai asemenea probleme de rezolvat și nu probleme de altă natură. Doresc să spun că în cea mai mare parte problemele ridicate sînt justificate ; ele puteau fi de mult soluționate dacă conducerile uniunilor de creatori s-ar fi ocupat cu adevărat de rezolvarea lor.

Aceste probleme nu depășesc puterile noastre, soluționarea lor nu ridică dificultăți deosebite. Consider, de pildă, o lipsă a conducerii Uniunii artiștilor plastici și a conducerii Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă că nu au acționat pentru rezolvarea la timp a problemelor ridicate aici de artiștii plastici. Cred că aceste cerințe vor fi soluționate într-un timp scurt ! În ce privește dreptul de autor — despre care se vorbește de mult — consider că președinții celor trei uniuni, împreună cu conducerea Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă și cu tovarășii de la Comitetul Central și de la Consiliul de Miniștri care se ocupă de aceste probleme, să primească sarcina ca, în cel mult o lună, să prezinte Comitetului Central proiectul acestei legi. În general, va trebui să ne preocupăm mai mult de problemele materiale, de condițiile de viață, de muncă și de creație ale scriitorilor, compozitorilor, artiștilor plastici, asigurînd soluționarea lor mai rapidă. Să creăm într-adevăr condiții ca fiecare artist să se poată dedica plenar, în domeniul lui de activitate, unei munci intense, rodnice, pentru a realiza opere de artă cît mai valoroase.

După cum știți, am început un nou cincinal. Ne propunem sarcini deosebit de mari pentru dezvoltarea în continuare a patriei. În legătură cu aceasta consider că și obligațiile și răspunderile uniunilor de creație cresc. Ridicarea nivelului de viață al poporului impune dezvoltarea tot mai intensă a activității spirituale. Exigențele constructorilor socialismului cresc nu numai în materie de bunuri materiale, ci și în domeniul valorilor culturale. Am construit în cincinalul care a trecut peste 340 000 de apartamente la orașe și 260 000 de case la sate. Mutîndu-se în case noi, oamenii își cumpără mobilă, televizor, aparat de radio ; ei doresc însă să-și cumpere și cărți de valoare, să asculte muzică bună, să-și împodobească interiorul cu statuete, cu tablouri. Este firesc ca oamenii noștri de artă să răspundă acestor necesități, acestor dorințe ale cetățenilor care aspiră la o viață civilizată, cultă.

Problemele creației trebuie dezbătute din toate unghiurile de vedere, atît al preocupărilor profesionale ale

artiștilor, cît și al cerințelor spectatorilor, cititorilor, beneficiarilor culturii. Pe această bază trebuie îmbunătățită activitatea de creație.

Avem rezultate minunate în literatură și artă, dar există, din păcate, și neajunsuri pe care ar trebui să le discutăm mai amănunțit, inclusiv în coloanele revistelor și ziarelor, fără ca aceasta să supere pe cineva. Spunînd adevărul în spirit critic, spiritul propriu muncii generale a partidului nostru, nu jignim pe nimeni, ci asigurăm progresul artei și al gîndirii estetice. Trebuie să recunoaștem deschis că mai avem mult de făcut pe tărîmul creației literar-artistice, așa cum de altfel mai avem mult de făcut în sfera producției materiale, în activitatea științifică, în toate domeniile vieții sociale.

Am subliniat cerința ca oamenii de creație să răspundă tot mai bine solicitărilor poporului, făuritorilor societății socialiste. Este, cred, un adevăr axiomatic că pînă la urmă arta, ca orice activitate socială, trebuie să răspundă unei necesități — și numai în măsura în care satisface această necesitate ea își confirmă valoarea. Spun aceasta pentru că aici s-a vorbit de problema valorii — înțeleasă, desigur, într-un sens larg, inclusiv estetic. În esență, cred că și în artă valoarea este determinată atît de gradul în care opera răspunde necesității istorice-sociale, necesității spirituale a omului, precum și de cantitatea și calitatea muncii depuse pentru crearea ei. Desigur, această muncă presupune cultură, cunoașterea și înțelegerea vieții, imaginație, geniu. Dacă o operă literară, un cîntec, o lucrare de artă plastică este săracă în idei, lipsită de puterea de a emoționa, de a convinge, de a înnobila spiritul, utilitatea, valoarea ei pentru om, pentru societate este redusă.

Arta este cu adevărat valoroasă cînd omul, ascultînd-o, citind-o, privind-o, simte că ea îi devine necesară, indispensabilă, îl transformă, îl educă, îi lărgește orizontul spiritual. Asemenea opere de artă cere societatea de la dumneavoastră, iar aceste cerințe vor crește tot mai mult în anii ce vin.

Noi credem că datoria scriitorilor și artiștilor este aceea de a contribui activ la făurirea omului nou, la formarea conștiinței socialiste, la dezvoltarea umanismului socialist, a acelor virtuți morale pe care dorim să le cultivăm la fiecare cetățean și pe care poporul român le are în însăși structura sa psihică. Arta va contribui astfel la modelarea unui tip înaintat de om, gata să lupte pentru fericirea, libertatea și independența patriei sale, pentru cauza socialismului, pentru pace și prietenie între popoare. *(Aplauze puternice).*

Vorbim de educație patriotică. Auzim uneori că poezia patriotică ar fi demodată, că ea ar fi corespuns epocii lui Vasile Alecsandri, a lui Bolintineanu sau — hai să zic — perioadei de după 23 August, cînd, printre alții, scriau Frunză, Beniuc, Deșliu. Oare așa să fie, tovarăși ? Oare Vasile Alecsandri este într-adevăr demodat ? Oare sînt demodați scriitorii și artiștii patrioți care prin arta lor au militat pentru dezvoltarea națiunii noastre, pentru realizarea unității naționale a poporului nostru ? Oare creatorii și operele care în anii grei ai ilegalității au slujit cauza eliberării clasei muncitoare, a omului nu mai corespund astăzi ? Scriitorii și artiștii care după 23 August au luptat pentru lichidarea vechilor stări de lucruri din societate, pentru zidirea socialismului nu mai sînt actuali ? Se poate accepta un asemenea fel de a gîndi ?

Desigur, au apărut noi generații de artiști și scriitori, dar tineretul trebuie să înțeleagă că tot ce îi oferă astăzi societatea noastră nu a căzut din cer. Totul este rezultatul luptei, al jertfelor înaintașilor. Ceea ce au de făcut tinerii de azi, copiii, nepoții, strănepoții noștri este să ducă mai

departe aceste realizări, bogatele tradiții de luptă ale poporului, să facă totul pentru a dezvolta și întări unitatea și forța națiunii noastre socialiste. Aceasta înseamnă a fi patriot ! Numai acela care pornește de la convingerea că prin tot ceea ce face trebuie să servească interesele poporului se înscrie în rîndul adevăraților oameni de artă și cultură. Trecutul patriei ne dă un luminos exemplu în această privință. *(Aplauze puternice).*

S-a vorbit aici despre cultura naționalităților conlocuitoare. Este evident pentru oricine că, trăind și muncind împreună, românii, maghiarii, germanii, sîrbii și celelalte naționalități trebuie să se cunoască cît mai bine unii pe alții, inclusiv pe plan spiritual. Trebuie să existe o apropiere, o îmbinare în viața și creația culturală, o cunoaștere reciprocă a trecutului și a prezentului. Numai așa vom dezvolta unitatea în lupta comună pentru făurirea socialismului și comunismului. De aceea, eu consider pe deplin îndreptățite unele critici formulate aici, precum și propunerile legate de editarea mai multor cărți ale naționalităților conlocuitoare în limba română și invers. Această îmbinare a valorilor culturale, această cunoaștere reciprocă pe plan spiritual este, după părerea mea, o parte integrantă a educației patriotice a oamenilor muncii din țara noastră. Patriotismul în noile condiții sociale se bazează pe faptul că toți cei ce muncesc, indiferent de naționalitate, creează împreună, strîns uniți, pe toate planurile, pentru dezvoltarea și înflorirea patriei unde s-au născut și trăiesc. Acesta este sensul patriotismului socialist pe care noi îl dezvoltăm și care reprezintă o puternică forță motrice a progresului Republicii Socialiste România. *(Aplauze puternice).*

Sursa principală de inspirație pentru omul de artă, indiferent de naționalitate, trebuie să fie viața și munca eroică a poporului nostru, a constructorilor — români,

maghiari, germani și de alte naționalități — ai noii orînduiri sociale. Acesta este izvorul viu dătător de viață, care poate să înnobileze orice operă, să facă din artist un creator de valoare nemuritor. Cine vrea, într-adevăr, să fie un artist mare, care să rămînă veșnic tînăr, cine vrea ca opera sa să intre pentru totdeauna în patrimoniul culturii trebuie să bea apa limpede, răcoroasă și înviorătoare a acestui izvor, să soarbă din seva continuu tînără și viguroasă a spiritului poporului nostru, a măreției sale activități creatoare. *(Aplauze puternice).*

Sîntem pentru o largă libertate de creație, dorim să avem o literatură și o artă diversificate din punctul de vedere al formei, al stilului, ne pronunțăm hotărît împotriva uniformizării și șablonismului, a rigidității și dogmatismului. Considerăm că a accepta șablonismul, uniformizarea, rigiditatea înseamnă a sărăci viața spirituală și culturală a poporului nostru. Este de înțeles că activitatea creatoare a unui popor, în toate domeniile, se poate desfășura cu succes numai în condițiile cînd omul se simte liber și stăpîn pe destinele sale.

Cunoașteți atenția deosebită pe care Partidul Comunist Român o acordă lărgirii continue a democrației socialiste în țara noastră. Noi am considerat și considerăm că socialismul și democrația sînt inseparabile. Numai creînd condițiile satisfacerii tot mai depline a necesităților materiale și spirituale ale poporului, dezvoltînd un climat de manifestare plenară a omului în toate domeniile de activitate, de participare activă a maselor la făurirea noii orînduiri, putem asigura ca toți cetățenii să fie gata în orice moment să apere patria, societatea socialistă, cu orice preț, chiar cu sacrificiul vieții.

Sînt nenumărate fapte — aș putea spune că sînt zilnice — care demonstrează cu putere că dialogul și consultarea cu oamenii muncii, cu toate categoriile de cetă-

ţeni, cu întregul popor, a devenit o constantă de bază a activităţii partidului şi guvernului nostru. Ne preocupăm să creăm un cadru organizatoric tot mai corespunzător pentru participarea oamenilor muncii la întreaga activitate de conducere a treburilor economice şi sociale, la elaborarea hotărîrilor şi îndeplinirea lor. Rezultatele pe calea lărgirii participării oamenilor muncii la viaţa publică, la conducerea societăţii au dus la întărirea unităţii dintre partid şi popor, au cimentat coeziunea naţiunii noastre socialiste. Întregul popor urmează neabătut politica partidului, în care vede politica sa proprie. Iată de ce consider că o adevărată artă naţională, cu un adînc conţinut socialist, comunist, se poate crea numai într-un climat de libertate de creaţie, de intensă participare a oamenilor de cultură la viaţa socială a patriei, a poporului.

În acelaşi timp trebuie să spun răspicat că sîntem adversarii neîmpăcaţi ai concepţiilor reacţionare, retrograde în orice domeniu de activitate s-ar manifesta, deci şi în literatură şi artă. Noi cerem creatorilor ca fiecare, prin mijloacele sale specifice, să militeze activ împotriva teoriilor şi ideilor retrograde, mistice, a oricăror încercări de a promova, sub diferite forme, concepţii perimate, reacţionare. Am mai vorbit despre aceste probleme şi consider că nu este necesar să insist şi acum asupra lor. Cred că toţi sîntem de acord, tovarăşi, că, acţionînd în slujba poporului, care şi-a luat soarta în propriile mîini şi făureşte orînduirea socialistă, avem datoria ca, în strînsă legătură cu poporul, să luptăm împotriva oricăror concepţii opuse ţelurilor sale. Să milităm ferm pentru triumful concepţiilor socialiste şi comuniste.

S-a vorbit despre rolul criticii. S-au relevat succesele acestui sector şi, în acelaşi timp, i s-au adus critici, după părerea mea juste. S-au exprimat, de asemenea, critici îndreptăţite la adresa unor reviste, ziare, a radioteleviziunii.

Este adevărat, avem lucrări de critică literar-artistică bune, care aduc o contribuţie însemnată la orientarea activităţii în aceste sectoare. Apar însă şi lucrări care nu numai că nu se ridică la un nivel etic şi estetic corespunzător, care sînt lipsite de un conţinut valoros de idei, dar care exprimă şi unele teze greşite, cu totul inacceptabile. Noi avem, după cum se ştie, o tradiţie frumoasă în critica literar-artistică. Am avut un Dobrogeanu-Gherea, un Maiorescu, care, cu limitele lor, au dat lucrări de valoare superioară ; am avut pe Călinescu şi pe alţii care au adus o contribuţie de seamă la orientarea generală, în condiţiile epocii respective, a literaturii şi artei patriei noastre. Avem pretenţia ca şi astăzi critica literară să se ridice la înălţimea progreselor dobîndite în domeniul artei şi literaturii, să aducă o contribuţie mai substanţială la activitatea acestor sectoare. Critica literară trebuie să trateze cu simţ de răspundere creaţia, să contribuie activ la orientarea ei ideologică şi estetică, să-i ajute pe artişti, îndeosebi pe cei mai tineri, să înţeleagă problemele artei, sensul şi orientările generale ale culturii socialiste şi, totodată, să-şi aducă aportul la educarea gustului artistic al iubitorilor de frumos, al marelui public. Criticul îşi poate îndeplini această menire numai pornind de la o concepţie filozofică superioară, înaintată, iar această concepţie este în ţara noastră concepţia comunistă, ideologia marxist-leninistă. Este necesar ca revistele noastre, ziarele, radioteleviziunea să promoveze mai activ tot ce este valoros în creaţie, fără să tolereze nimic din ceea ce contravine concepţiilor noastre, din ceea ce reprezintă idee sau teză retrogradă. Consider, de asemenea, că scriitorii, compozitorii, artiştii plastici mai în vîrstă, deci cu mai multă experienţă socială, de creaţie şi politică, trebuie să fie mai activi, să se angajeze cu mai multă pasiune şi răspundere în activitatea de critică literară, în dezbaterea

orientării muncii de creație. Ei nu trebuie să stea deoparte, considerînd că această misiune revine numai tinerilor care, așa cum s-a spus aici, au ieșit recent din facultăți cu diploma de critici de artă. Viața arată că a fi cu adevărat critic presupune înainte de toate a fi creator ; de-abia după ce creezi poți ști ce și cum să critici ! Consider necesar să se revadă învățămîntul și din acest punct de vedere. Să nu punem, numai pe baza unor diplome, oameni care cîteodată nu știu — cum spune o vorbă românească — să pună două bețe cruce, să dea sfaturi altora cum să facă o mașină electronică sau cum să scrie un roman. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Eu, știți bine, tovarăși, sînt un admirator al tineretului, m-am ocupat mult timp de tineret, mă ocup și acuma ; îi apreciez mult năzuințele, elanul. Trebuie să promovăm, să ajutăm tineretul, dar sînt pentru o activitate conștientă și organizată de formare a tineretului, nu pentru a lăsa această muncă de răspundere la voia întîmplării. Avem cu toții o mare răspundere — de felul cum îndrumăm tineretul depinde viitorul patriei noastre, dezvoltarea ei, bunăstarea și independența poporului. *(Aplauze puternice).*

În cadrul acestei consfătuiri ne-am propus să discutăm și despre felul cum întîmpină creatorii a 50-a aniversare a creării Partidului Comunist Român. Desigur, în această privință s-a făcut mult ; sînt și proiecte frumoase. Întregul popor se pregătește să sărbătorească această aniversare cu realizări în toate sectoarele de activitate. Noi credem că și creatorii de literatură și artă vor realiza în cinstea acestei aniversări opere valoroase, fie că acestea vor apărea pînă la 8 mai sau după această dată. Ceea ce aș dori însă să subliniez este că eu nu privesc problema aceasta în sine, ca o acțiune legată pur și simplu de o dată, de o festivitate. Eu privesc sărbătorirea a 50 de ani de

viață a partidului nostru în sensul unei treceri în revistă a tot ceea ce am făcut bun și a ceea ce am făcut rău, precum și în sensul deschiderii unei perspective de îmbunătățire a activității pentru ridicarea nivelului ideologic și artistic al creației. Consider deci că aniversarea creării partidului trebuie să ne îndemne să analizăm felul cum am muncit și ceea ce avem de făcut pentru ca întreaga noastră activitate în domeniul literaturii, muzicii și artei plastice să fie străbătută de spirit comunist. Aceasta nu înseamnă, tovarăși, nici rigiditate, nici dogmatism, ci spirit creator, deschiderea drumului liber imaginației, închinării a tot ceea ce se face poporului, fericirii sale. *(Aplauze puternice).*

Vom sărbători și 150 de ani de la răscoala lui Tudor Vladimirescu, de asemenea un moment important în istoria patriei noastre. Tot în acest an, peste o lună și ceva, va avea loc sărbătorirea Comunei din Paris ; mai sînt și alte date care evocă evenimente istorice din trecutul oamenilor muncii din patria noastră — români, maghiari și germani. Se cuvine ca, sărbătorindu-le, să nu facem acest lucru formal, rezumînd totul la scrierea unui articol, la realizarea unei sculpturi sau picturi, la compunerea unei bucăți muzicale. Trebuie să mergem mai departe, să tragem învățăminte din felul cum muncim, reflectînd cum să acționăm pentru a contribui într-o măsură și mai mare la realizarea sarcinilor ce stau în fața poporului nostru.

Doresc să menționez faptul îmbucurător că în ultimii ani s-au lărgit mult contactele uniunilor de creație, ale scriitorilor și artiștilor cu oamenii muncii ; îndeosebi scriitorii au întreprins acțiuni meritorii în această privință. Cred că trebuie lărgite necontenit contactele cu oamenii muncii, mergîndu-se în fabrici, la sate, în instituții. Pe de o parte vom putea astfel ajuta la lărgirea orizontului cultural al maselor, iar pe de alta creatorii vor putea ei

înșiși învăța de la cei ce muncesc, vor înțelege mai bine viața. Din această legătură strînsă cu oamenii muncii vor ieși lucruri bune, atît pentru cei ce muncesc, cît și pentru creatorii de artă. Am dori, de asemenea, ca oamenii de creație, uniunile să ia parte mai activă la viața economică și socială.

În cursul discuțiilor, mai mulți tovarăși au adus critici Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă și mă așteptam ca președintele comitetului să răspundă problemelor ridicate, nu să citească un referat general elaborat dinainte. Unele din problemele ridicate își așteaptă de mai multă vreme rezolvarea din partea Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă. În legătură cu cele spuse, este necesară și îmbunătățirea conducerii de partid a activității pentru soluționarea acestor probleme. Preocuparea pentru rezolvarea problemelor pe care le ridică viața trebuie să fie permanentă. Chiar dacă am rezolva totul azi, mîine, peste cîteva luni vor apărea alte probleme, pentru că altfel n-ar mai fi viață. De aceea nu trebuie să considerăm problemele rezolvate o dată pentru totdeauna. Este deci necesar ca din cele discutate să se tragă învățăminte, atît pentru munca de viitor a Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, care trebuie să intervină activ și eficient în soluționarea problemelor, cît și pentru activitatea tovarășilor de la partid care se ocupă de aceste probleme. Cred că și în activitatea conducerilor uniunilor de scriitori, compozitori și artiști plastici vor trebui să fie aduse unele îmbunătățiri ; aceste conduceri vor trebui să tragă unele concluzii din cele discutate astăzi, spre a soluționa mai corespunzător și mai operativ problemele care pot influența, într-un fel sau altul, condițiile de viață și de creație ale oamenilor de artă.

Nu doresc să vorbesc despre cinematografie, pentru că aceasta nu a făcut obiectul consfătuirii noastre și pentru că aici nu sînt de față cei care lucrează în cinematografie. Consider însă că unele probleme ridicate de tovarășul Titus Popovici sînt reale și că va trebui să analizăm situația din acest sector și să luăm măsurile necesare pentru îmbunătățirea activității cinematografiei noastre. Noi cheltuim mult în cinematografie și de aceea avem pretenții mari. Aceste pretenții nu trebuie să sperie pe nimeni ; trebuie să organizăm în așa fel munca, încît să realizăm filme pe măsura cerințelor societății noastre. Avem, desigur, și filme bune. Între altele, filmul „Mihai Viteazul". Pentru că n-o să fiu în seara aceasta la premieră, dar pentru că am văzut filmul mai înainte, vreau să anticipez aprecierile criticii și să afirm că, în general, mi-a plăcut această operă cinematografică. Reușita filmului acesta, ca și a altora, demonstrează că cinematografia noastră — și includ aici și pe scriitorii scenariști — poate crea lucruri bune. Dar, din păcate, filmele cu adevărat bune nu sînt prea numeroase și ar trebui să obținem în acest domeniu o îmbunătățire mai radicală. Consider că va trebui să ne gîndim și la îmbunătățirea formei de conducere a cinematografiei pe baze mai democratice, asigurînd ca și conducerile uniunilor de creație, îndeosebi ale Uniunii scriitorilor și Uniunii compozitorilor, să ia parte mai activă la conducerea și îndrumarea cinematografiei. Desigur, concep aceasta nu în sens funcționăresc, ci în sensul îndrumării ideologice și artistice, în sensul elaborării și orientării tematicii.

De altfel, aș dori să vă aduc la cunoștință că, în acest spirit, ne-am gîndit să aducem îmbunătățiri și în conducerea și îndrumarea radioteleviziunii. Am hotărît ieri la Comitetul Executiv să creăm un Consiliu național al radioteleviziunii române, organism larg reprezentativ, cu caracter obștesc, din care să facă parte conducerile unor organizații economice centrale, ale unor ministere, ale

organizațiilor de masă și obștești, ale uniunilor de creație, oameni de artă și cultură și alți reprezentanți ai opiniei publice care să asigure orientarea generală a muncii și chiar a programelor radioteleviziunii. Aceasta va ajuta conducerea curentă a instituției, întregul colectiv să răspundă mai bine cerințelor actuale ale societății noastre. Considerăm că înființarea acestui organ național reprezentativ, care, cel puțin o dată pe lună, va analiza și va elabora liniile directoare ale programului radioteleviziunii, va duce la o îmbunătățire serioasă a muncii acestui sector. În acest sens va trebui să ne gîndim să procedăm și la cinematografie, unde, de asemenea, problemele sînt vaste și nu pot fi rezolvate numai de un grup restrîns de cadre salariate.

Pe drept cuvînt s-a subliniat că uniunile de creație trebuie să se preocupe mai sistematic de lărgirea și intensificarea relațiilor internaționale. Cunoașteți politica externă a partidului și guvernului nostru de dezvoltare a legăturilor cu toate țările socialiste, cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială. În acest spirit noi considerăm că uniunile de creație trebuie să acționeze pentru dezvoltarea relațiilor atît cu uniunile corespunzătoare din țările socialiste, cît și cu uniunile și societățile democratice, progresiste, cu oamenii de artă și cultură înaintați de pretutindeni. Este de înțeles că cunoașterea culturii universale reprezintă o necesitate nu numai pentru cei care lucrează în acest domeniu, ci pentru orice popor. Nici o națiune nu se poate dezvolta, nu-și poate înscrie cultura în sfera civilizației mondiale dacă se izolează, dacă nu participă la circuitul de valori spirituale. Datoria noastră este să facem cunoscute peste hotare marile realizări ale culturii patriei noastre, să ne afirmăm cu contribuția noastră originală în patrimoniul civilizației internaționale. Totodată considerăm că a te izola, în orice domeniu de

activitate, înseamnă a renunța să progresezi în pas cu cuceririle cunoașterii umane, a renunța la aportul gîndirii și cunoașterii altor popoare. Iată de ce noi nu sîntem partizanii izolării. Cu atît mai mult în domeniul ideologic izolarea denotă slăbiciune, lipsa încrederii în forța concepției tale despre lume și viață, a filozofiei tale, a convingerilor care te animă — în cazul nostru a concepției materialist-dialectice. Noi nu avem de ce să ne temem în confruntarea pe plan mondial în domeniul literaturii și artei, ca în orice alt domeniu al gîndirii sociale, pentru că sîntem convinși de superioritatea concepției noastre, a filozofiei noastre comuniste, pentru că credem cu putere în victoria ei. Concepția noastră s-a dezvoltat în lupta cu concepțiile opuse, cu ideologiile reacționare. Ea se afirmă și se dezvoltă creator în confruntarea deschisă cu toate celelalte curente contemporane, cucerind tot mai mult teren, fiind îmbrățișată de cercuri tot mai largi ale omenirii progresiste. Tocmai de aceea noi cerem creatorilor pe tărîmul culturii și artei să militeze cu fermitate pentru triumful ideologiei noastre, să fie promotori ai idealurilor de dreptate socială, de libertate, independență și prietenie între popoare, să contribuie la unirea forțelor intelectualității progresiste de pretutindeni în lupta pentru destindere și colaborare internațională, pentru o lume mai bună, mai fericită. După cum știți, activitatea internațională desfășurată de partidul și statul nostru în slujba acestor idealuri este apreciată de popoare, ne-a adus nenumărați prieteni pe toate continentele. Iată de ce sîntem partizanii contactelor, ai lărgirii relațiilor internaționale multilaterale ; iată de ce sîntem pentru dezvoltarea colaborării și prieteniei cu toți oamenii de cultură de pretutindeni, și aceasta cerem tuturor uniunilor noastre. *(Aplauze prelungite).*

Iată, tovarăşi, cele cîteva probleme pe care am vrut să le ridic în faţa dumneavoastră, a tuturor creatorilor de literatură şi artă din România.

Conducerea partidului şi statului are deplina convingere că uniunile de creaţie, toţi oamenii de artă şi litere — scriitorii, poeţii, compozitorii, pictorii şi sculptorii — vor face totul pentru a obţine succese şi mai mari în domeniul lor de activitate, aducîndu-şi astfel contribuţia efectivă la făurirea deplină a socialismului în patria noastră, la ridicarea bunăstării materiale şi spirituale a poporului nostru, la fericirea patriei socialiste. *(Aplauze puternice).*

În încheiere, vă urez dumneavoastră, tuturor scriitorilor, compozitorilor, artiştilor plastici realizări noi si valoroase în creaţie, multă sănătate şi fericire. *(Aplauze puternice, prelungite).*

CUVÎNTARE LA PLENARA COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN DIN 10—11 FEBRUARIE 1971

Stimaţi tovarăşi,

Plenara noastră a avut o ordine de zi destul de bogată. În cadrul ei au fost analizate probleme de o deosebită importanţă pentru activitatea societăţii noastre socialiste. În cuvîntul tuturor vorbitorilor au fost evidenţiate rezultatele bune obţinute de poporul nostru în realizarea cincinalului şi, totodată, s-a exprimat acordul faţă de proiectele de legi şi hotărîri supuse dezbaterii, faţă de măsurile preconizate pentru îmbunătăţirea activităţii în diferite domenii ale vieţii sociale.

De asemenea, în cursul discuţiilor au fost formulate o serie de observaţii critice, în cea mai mare parte pe deplin îndreptăţite, precum şi o serie de propuneri de care va trebui să se ţină seama în definitivarea hotărîrilor respective, care, de altfel, urmează să fie supuse dezbaterii publice, iar apoi aprobării Marii Adunări Naţionale spre a primi caracter de lege. Ca atare, am putea aprecia că dezbaterile plenarei au fost deosebit de rodnice.

BILANȚUL MARILOR REALIZĂRI ȘI TRANSFORMĂRI ÎNNOITOARE ÎN VIAȚA ECONOMICĂ ȘI SOCIALĂ A PATRIEI NOASTRE

Din analiza rezultatelor dezvoltării economice-sociale a țării în ultimii cinci ani reiese că Directivele Congresului al IX-lea și prevederile planului cincinal 1966—1970 au fost realizate cu succes. Ați luat cunoștință de datele concrete ale îndeplinirii planului și nu mă voi referi la ele. Tabloul acestor cifre dă posibilitatea tuturor membrilor Comitetului Central, tuturor membrilor de partid, întregii țări să constate ce drum lung am străbătut în acest cincinal în dezvoltarea pe o treaptă superioară a societății noastre socialiste.

În mod deosebit vreau să subliniez succesele obținute în aplicarea consecventă a politicii noastre de amplasare rațională, armonioasă a forțelor de producție pe întreg teritoriul țării. În ultimii 5 ani s-au realizat în această direcție lucruri deosebit de importante. Nu există județ unde să nu fi fost construite întreprinderi industriale, unde să nu se fi înregistrat o vie dezvoltare economică, culturală și socială. De altfel, și numeroși vizitatori străini remarcă drept un aspect esențial tocmai această caracteristică a construcției socialiste din țara noastră. Aplicînd această politică, noi am pornit de la învățătura marxistă, de la conceptul că edificarea socialismului și comunismului presupune ridicarea la o viață nouă — așa cum spuneau Marx și Engels — a tuturor localităților, pentru ca fiecare să poată duce o activitate înfloritoare, independentă în toate domeniile existenței sociale. Or, amplasarea teritorială judicioasă a diferitelor activități industriale, dezvoltarea forțelor de producție în toate zonele țării merg tocmai în direcția creării condițiilor pentru ridicarea tuturor localităților, a tuturor comunelor la un nivel

superior de civilizație materială și spirituală. De altfel, se află în studiu măsuri pentru ca în următorii 10—15 ani să se poată crea în România zeci și zeci de centre orășenești noi, în jurul cărora să graviteze mai multe comune și care să se dezvolte puternic pe planul industriei, învățămîntului, culturii, intensificînd toate activitățile menite să asigure ridicarea generală a condițiilor de viață ale populației.

Cred că trebuie să amintim că rezultatele bune obținute mai cu seamă în perioada anilor din urmă în acest domeniu sînt și o urmare a acțiunii de reorganizare administrativ-teritorială a țării noastre.

Toate marile succese obținute în dezvoltarea economică și socială a patriei, în înflorirea multilaterală a societății noastre socialiste în cincinalul care a trecut sînt o dovadă grăitoare a justeței liniei politice generale a partidului nostru, care, în întreaga sa activitate, se călăuzește neabătut după învățătura marxist-leninistă, aplică adevărurile și legile generale ale socialismului la condițiile concrete ale României.

Ceea ce am înfăptuit în acești ani este rezultatul eforturilor pline de abnegație depuse de toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate — români, maghiari, germani și alte naționalități conlocuitoare. Realizările remarcabile ale acestui cincinal, ca, de altfel, toate succesele obținute în perioada istorică de după 23 August, se datoresc faptului că întregul nostru popor, muncind cu elan și învingînd greutățile care i-au stat în cale, a urmat și înfăptuit neabătut linia politică, programul partidului nostru.

De la înalta tribună a Comitetului Central adresăm cele mai calde felicitări și mulțumiri poporului nostru pentru marile realizări obținute pînă acum, pentru munca

eroică depusă în vederea dezvoltării socialiste a României. *(Aplauze puternice).*

Ne adresăm în primul rînd clasei muncitoare, clasa conducătoare a societății noastre socialiste, care, prin munca sa neobosită de fiecare zi, prin vasta și rodnica sa activitate creatoare, dovedește în practică că își îndeplinește cu cinste misiunea istorică, garantînd dezvoltarea cu succes a noii noastre societăți.

În al doilea rînd, ne adresăm țărănimii cooperatiste, cît și celei cu gospodărie particulară, tuturor lucrătorilor și specialiștilor din agricultură, care, urmînd chemarea partidului, au dezvoltat și dezvoltă cooperativele de producție, unitățile agricole de stat, obțin rezultate tot mai bune în ridicarea întregii noastre agriculturi.

În al treilea rînd, ne adresăm intelectualității patriei. Cunoaștem cu toții — și în cursul plenarei mai mulți tovarăși au subliniat — că, în contextul revoluției tehnice-științifice de astăzi, știința devine tot mai mult o forță materială a producției și că numai pe baza folosirii cuceririlor științei în toate domeniile de activitate se poate construi cu succes societatea socialistă multilateral dezvoltată, se poate asigura victoria comunismului. Putem afirma că intelectualitatea noastră a răspuns și răspunde cu cinste acestor deziderate, înfăptuind, ca și ceilalți oameni ai muncii, cu consecvență și fermitate, linia generală a partidului nostru.

Ne adresăm, de asemenea, și celorlalte categorii sociale, tuturor cetățenilor patriei, care, prin munca lor neobosită, au contribuit la înfăptuirea planului cincinal, la progresul României.

Paralel cu rezultatele obținute în dezvoltarea bazei materiale a societății noastre, în acești ani s-a realizat o tot mai strînsă apropiere între muncitori, țărani și intelectuali, precum și celelalte categorii sociale, s-a întărit și

cimentat tot mai puternic alianța clasei muncitoare cu țărănimea, cu intelectualitatea, alianță ce constituie forța de granit a orînduirii noastre socialiste, garanția înfăptuirii cu succes a tuturor sarcinilor de viitor.

Consider, de asemenea, necesar să ne adresăm în mod special naționalităților conlocuitoare, care, în strînsă unitate și frăție cu poporul român, au adus o contribuție de preț la obținerea tuturor marilor noastre realizări. Aplicarea neabătută a politicii marxist-leniniste în problema națională, asigurarea în fapt a deplinei egalități în drepturi între toți cetățenii patriei, fără deosebire de naționalitate, preocuparea constantă pentru industrializarea tuturor zonelor, deci pentru crearea bazei economice de realizare efectivă a egalității în drepturi — toate acestea au consolidat și mai mult prietenia și colaborarea dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare, au întărit unitatea întregului nostru popor, coeziunea națiunii noastre socialiste.

În acești ani partidul și guvernul au luat o serie de măsuri pentru îmbunătățirea conducerii și planificării economiei, a întregii activități sociale. Un rol important au avut în această direcție hotărîrile Conferinței Naționale din 1967. Reorganizarea administrativ-teritorială înfăptuită de partidul nostru a asigurat apropierea conducerii de unitățile de jos. S-a acționat, obținîndu-se un șir de succese în lichidarea centralismului excesiv, în lărgirea atribuțiilor și autonomiei organelor locale și a întreprinderilor, deși trebuie să spunem cinstit că ceea ce am înfăptuit pînă acum constituie numai un început, că în această direcție mai avem încă de parcurs un drum destul de lung. Măsurile care urmează să fie luate în cursul acestui an vor asigura aplicarea tot mai fermă în viață a hotărîrilor Conferinței Naționale, a Directivelor Congresului al X-lea al partidului.

Ca urmare a măsurilor luate de partid, am asistat și asistăm la o participare tot mai activă a oamenilor muncii la conducerea activității economice-sociale, la elaborarea tuturor hotărîrilor importante ce privesc politica internă și externă a țării. S-a lărgit și perfecționat democrația socialistă, care, așa cum se știe, constituie un proces continuu. Ceea ce am realizat pînă acum în această direcție nu poate fi considerat ca o limită maximă, ci, dimpotrivă, ca o etapă care a deschis drumul spre perfecționarea și lărgirea continuă a formelor de participare a poporului la conducerea întregii societăți.

Am mai spus și în alte împrejurări, și cred că este bine să subliniem aceasta și acum cînd facem bilanțul ultimilor cinci ani, că succesele cele mai însemnate pe care le-am obținut sînt legate de formarea omului nou, de transformările adînci care au loc în conștiința cetățenilor patriei noastre atît ca rezultat al dezvoltării forțelor de producție, cît și ca urmare a extinderii învățămîntului, propagării științei și culturii, activității educative desfășurate de societatea noastră. După cum se știe, în această perioadă s-au format sute de mii de cadre în toate domeniile de activitate, s-a trecut la învățămîntul de zece ani, au fost organizate numeroase forme de ridicare a calificării tuturor oamenilor muncii. Și în viitor, tovarăși, ceea ce ne propunem să înfăptuim se va realiza în măsura în care vom ști să ne preocupăm de transformarea omului, de ridicarea nivelului cunoștințelor sale generale. Mersul nostru înainte se va asigura prin aceea că toți oamenii muncii se identifică cu politica de construcție socialistă, acționînd ca unul singur pentru transpunerea ei în viață.

Creșterea nivelului de viață, după cum ați putut constata și din proiectul de comunicat, s-a realizat la nivelul minim stabilit de Directivele Congresului al IX-lea al partidului. Cifrele referitoare la consumul produselor alimentare și industriale demonstrează că, în general, desfacerea mărfurilor pe piață a înregistrat o creștere substanțială, la unele bunuri consumul dublîndu-se față de anul 1965. În același timp, creșterea fondului general de salarii pe țară, sporirea numărului de persoane salariate dintr-o familie s-au răsfrînt pozitiv asupra standardului de viață al populației. Situația materială a oamenilor muncii s-a îmbunătățit, de asemenea, și ca urmare a creșterii cu peste 30% a pensiilor, a sporirii indemnizațiilor pentru naștere și alocațiilor pentru copii, a măririi burselor studenților. O influență importantă asupra nivelului de trai al cetățenilor a avut și sporirea continuă a cheltuielilor sociale făcute din bugetul statului, care însumează 5 500 de lei anual pe o familie, deci cu peste 2 000 de lei mai mult decît cu 5 ani în urmă. Toate aceste elemente relevă faptul că, apreciind pe ansamblu, în acești ani s-au realizat sarcinile trasate de Congresul al IX-lea de îmbunătățire a condițiilor de viață ale poporului, că tot ce s-a făurit și se făurește în patria noastră este închinat omului, bunăstării și fericirii sale. Și în viitor vom acorda o atenție deosebită dezvoltării serviciilor sociale gratuite, asigurînd ca ridicarea bunăstării generale să se realizeze atît prin creșterea salariilor, cît și prin sporirea cheltuielilor sociale ale statului. De altfel, această tendință se manifestă tot mai accentuat în ultimul timp nu numai în țările socialiste, ci chiar și în unele țări capitaliste.

În noul plan cincinal se prevede ca salariul real să crească cu circa 20% față de 1970. În legătură cu aceasta ne gîndim să trecem încă din 1972 la majorarea salariilor, în așa fel încît sporul de salariu pe care îl va primi fiecare salariat în cursul cincinalului să fie eșalonat în două tranșe, spre a asigura astfel posibilitatea suportării în bune condiții de către economia noastră a efortului financiar respectiv. Acțiunea de majorare a salariilor în noul cin-

cinal va fi începută tot pornind de la salariile mici, astfel încît în 1975 salariul minim în economia noastră națională se va ridica la circa 1 100 de lei, față de 800 cît este astăzi.

Pentru a veni în sprijinul familiilor cu venituri mai mici și cu mulți copii, încă în a doua parte a anului curent se vor lua măsuri pentru creșterea alocațiilor pentru copii. Se va asigura, de asemenea, dezvoltarea construcției de creșe, realizarea altor cheltuieli cu caracter social, pentru ca, paralel cu creșterea salariului nominal, să se realizeze ridicarea salariului real, înfăptuirea prevederilor de îmbunătățire a condițiilor de viață ale populației stabilite de Congresul al X-lea și incluse în proiectul planului cincinal.

Făcînd, tovarăși, bilanțul succeselor obținute în acești ani, putem spune că partidul nostru, Comitetul său Central și-au îndeplinit cu fermitate și în bune condiții rolul de forță politică conducătoare a societății noastre. Aceasta a și făcut să crească și mai mult prestigiul și autoritatea sa în rîndul maselor, încrederea cu care este urmat de întregul popor.

Doresc ca de la această tribună să adresez felicitări și cele mai calde mulțumiri organizațiilor partidului nostru, tuturor membrilor de partid, pentru munca eroică desfășurată în vederea înfăptuirii marilor sarcini de dezvoltare a economiei și culturii, a unirii tuturor forțelor poporului în lupta pentru înflorirea patriei socialiste.

Paralel cu îmbunătățirea organizării întregii societăți, în acești ani s-au perfecționat și activitatea generală a partidului nostru, stilul și metodele de muncă ale organelor și organizațiilor de partid, s-au întărit legăturile partidului cu masele largi populare.

O dată cu mulțumirile adresate de către Comitetul Central întregului popor, ne exprimăm convingerea, acum la începutul muncii pentru realizarea noului cincinal, că, sub conducerea partidului, oamenii muncii din patria noastră vor face totul pentru înfăptuirea Directivelor Congresului al X-lea, a mărețului program de dezvoltare multilaterală a României socialiste.

Subliniind succesele remarcabile, nu putem spune că în acest cincinal în activitatea noastră nu s-au manifestat și neajunsuri, nu au fost și lipsuri. Există încă deficiențe în buna gospodărire a întreprinderilor economice, în folosirea resurselor și posibilităților mari pe care le oferă economia noastră socialistă ; se manifestă încă fenomene de birocratism, care impietează asupra eficienței activității economice și sociale și stînjenesc inițiativa oamenilor muncii, există încă neajunsuri în buna soluționare a problemelor legate de condițiile de viață și muncă ale cetățenilor. Este știut că noi a trebuit să aducem o serie de corecturi și îmbunătățiri însuși planului de stat. Ceea ce a constituit și constituie însă caracteristica generală a vieții noastre sociale este că Partidul Comunist Român, poporul au știut să depășească greutățile, au luat măsuri de înlăturare a lipsurilor și neajunsurilor, asigurînd înfăptuirea în condiții bune a Directivelor Congresului al IX-lea, a planului cincinal, dezvoltarea multilaterală a societății noastre socialiste.

ROLUL ȘI ATRIBUȚIILE SINDICATELOR ÎN ETAPA ACTUALĂ A CONSTRUCȚIEI SOCIALISTE ÎN ROMÂNIA

La ordinea de zi a plenarei am avut și analiza activității și rolului sindicatelor. Aceasta este, după părerea mea, o problemă deosebit de importantă a vieții noastre politice și sociale. Este adevărat, raportul prezentat aici a oglindit numai în parte dimensiunile activității reale desfășurate de sindicate și nu a reușit să redea nici toate

lipsurile din munca acestora. Cred că este necesar, tovarăși, să menționăm că în toți acești ani sindicatele au desfășurat o activitate intensă și au adus o contribuție substanțială la marile realizări obținute de poporul nostru în înfăptuirea planului cincinal, în întreaga activitate de construire a socialismului.

În ultimii ani au fost aduse o serie de clarificări cu privire la sarcinile și rolul sindicatelor în construcția socialismului, au fost îmbunătățite, în anumite privințe, formele și metodele de muncă ale acestora. Au fost luate măsuri pentru sporirea atribuțiilor organizațiilor sindicale, care participă acum, la diferite niveluri, începînd cu Consiliul de Miniștri și terminînd cu întreprinderile, la activitatea organelor colective deliberative de conducere, avînd posibilitatea să-și spună cuvîntul, să ia parte activă la adoptarea hotărîrilor privitoare la dezvoltarea noastră socialistă. După cum ați văzut, sînt destule locuri unde sindicatele au lucrat bine, îndeplinindu-și cu cinste sarcinile ce le revin.

Pe drept cuvînt, mulți vorbitori au subliniat însă lipsurile și neajunsurile din munca sindicală, mai cu seamă din munca de conducere a sindicatelor. Sînt de acord cu cele mai multe din aceste critici și observații. Consider că trebuie să atragem atenția îndeosebi asupra unei anumite birocratizări a conducerii sindicatelor, asupra faptului că unele forme organizatorice de astăzi, precum și compoziția organelor de conducere sindicală, nu sînt corespunzătoare, făcînd ca participarea la activitatea sindicatelor a oamenilor muncii care lucrează nemijlocit în producție să nu aibă greutatea cuvenită. Sînt, de asemenea, de acord cu observațiile privind participarea nesatisfăcătoare a femeilor la activitatea de conducere a sindicatelor, slaba preocupare a sindicatelor pentru rezolvarea unor probleme de viață și de muncă ale femeilor.

Cu toate minusurile raportului, el are meritul de a fi înfățișat plenarei un șir de probleme care preocupă sindicatele, precum și orientarea pe care tovarășii care lucrează în acest sector se gîndesc să o dea activității lor de viitor. Raportul a dat prilej membrilor Comitetului Central să analizeze munca sindicală și să facă o serie de propuneri valoroase în direcția perfecționării ei. De aceea, adunînd minusurile și plusurile, putem afirma că raportul și discuțiile au fost pozitive.

Cred, tovarăși, că în legătură cu activitatea sindicatelor trebuie să avem în vedere că noi toți, inclusiv tovarășii care lucrează nemijlocit în acest domeniu, am privit și mai privim încă problemele muncii sindicale sub influența unor concepții mai vechi, datînd din anii îndepărtați. Nu ne-am preocupat — și nici astăzi nu aș putea spune că ne preocupăm în suficientă măsură — să înțelegem condițiile noi în care trebuie să acționeze sindicatele. În țara noastră s-a schimbat mult rolul sindicatelor, iar vechea lozincă a „curelei de transmisie", folosită și în anii de început ai construcției socialiste, nu mai corespunde actualei etape de dezvoltare a societății noastre. Am ajuns într-un stadiu de evoluție socială care ne impune să modificăm unele concepții despre rolul sindicatelor, despre formele de organizare și de activitate ale acestora. Pentru a putea înțelege cît mai bine rolul sindicatelor în viața economică-socială a țării, trebuie să pornim de la faptul că în țara noastră astăzi clasa muncitoare este clasa conducătoare a societății și că, în această calitate, muncitorimea este și proprietară a mijloacelor de producție, continuînd să constituie în același timp principala forță productivă a societății. În această calitate dublă, de proprietar și producător, clasei muncitoare îi revin răspunderi deosebite în întreaga activitate de dezvoltare a societății socialiste.

Desigur, în condițiile de azi, clasa muncitoare participă la conducerea societății în primul rînd prin intermediul Partidului Comunist Român — forța politică conducătoare a întregii societăți —, precum și prin intermediul organelor statului nostru socialist, care sînt organe ale puterii clasei muncitoare aliate cu țărănimea, organe ale puterii poporului muncitor. Cred că este bine să reamintim aceste probleme de principiu, pentru că numai în lumina lor vom putea să ne orientăm cu privire la rolul ce revine sindicatelor și la formele cele mai corespunzătoare de activitate a acestora.

Este adevărat că acest cadru despre care am vorbit nu epuizează formele și posibilitățile de participare a oamenilor muncii la conducerea vieții sociale. Tocmai pornind de la această concluzie se impune ca sindicatele — care unesc totalitatea clasei muncitoare și a altor oameni ai muncii — să asigure participarea tot mai intensă și activă a acestora la conducerea societății socialiste.

Dezvoltarea forțelor de producție și perfecționarea relațiilor de producție impun ca o necesitate obiectivă lărgirea continuă a democrației socialiste, crearea cadrului organizatoric cel mai corespunzător pentru participarea tot mai deplină a celor ce muncesc la conducerea nemijlocită a vieții economice și sociale. În acest context trebuie analizat și rolul sindicatelor, locul lor în sistemul democrației socialiste din patria noastră. În condițiile de astăzi ale societății noastre, sindicatele trebuie să fie în primul rînd un larg forum de reunire a oamenilor muncii pentru dezbaterea tuturor problemelor economice-sociale. Aceasta presupune, desigur, o nouă abordare a rolului sindicatelor, a organizării și funcționării lor.

Sarcina centrală, care, după părerea mea, trebuie să stea în fața sindicatelor, este dezvoltarea continuă a forțelor de producție, făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, construirea comunismului în România.

În calitate de proprietari ai mijloacelor de producție și ai produsului social, oamenii muncii sînt profund interesați în organizarea cît mai bună a producției, în asigurarea reproducției lărgite, în creșterea neîntreruptă a avuției naționale. Colectivului fiecărei întreprinderi îi este încredințată o parte a mijloacelor de producție ale societății, ale întregului popor, pe care este chemat să o gospodărească ca proprietar, în așa fel încît să contribuie la creșterea continuă a producției, la sporirea avuției naționale, la ridicarea bunăstării sale și a tuturor celor ce muncesc. Iată de ce organizația sindicală din fiecare întreprindere, pornind de la realitățile social-politice noi din țara noastră, trebuie să pună pe primul plan problemele producției, buna gospodărire a mijloacelor de care dispune unitatea respectivă.

Crearea comitetelor de direcție și a consiliilor de administrație în întreprinderi, la care participă reprezentanți ai sindicatelor și ai salariaților, reprezintă o formă eficientă de conducere colectivă a unităților de producție și, în același timp, un nou pas în lărgirea democrației economice-sociale. O importanță deosebită au adunările generale ale salariaților, chemate să dezbată cele mai importante probleme ale conducerii și gestiunii economice a întreprinderilor.

În legea cu privire la organizarea și conducerea unităților economice socialiste se prevăd noi măsuri de sporire a rolului oamenilor muncii în conducerea activității economice-sociale și, implicit, de creștere a rolului și atribuțiilor sindicatelor. Avem în vedere, în primul rînd, lărgirea participării reprezentanților oamenilor muncii în comitetele de direcție și în consiliile de administrație, sporirea rolului sindicatelor în organizarea și conducerea

adunărilor generale ale salariaților, adunări care vor avea un cuvînt greu în dezbaterea și elaborarea planului de dezvoltare a întreprinderii, a planului de producție, în rezolvarea problemelor sociale ale oamenilor muncii, întărind astfel răspunderea întregului colectiv în conducerea și buna funcționare a întreprinderii respective. Dezbaterea rapoartelor, a dărilor de seamă ale comitetelor de direcție și consiliilor de administrație trebuie să ducă de fapt la analizarea profundă a însăși muncii conducerilor întreprinderilor. Eventuala dezaprobare de către adunarea generală a activității comitetului de direcție, dezacordul cu darea de seamă vor însemna de fapt dezavuarea conducerii întreprinderii, ceea ce va impune organelor superioare să ia măsuri pentru îmbunătățirea muncii și, acolo unde este cazul, pentru schimbarea unora din cadrele de conducere, pentru ridicarea nivelului activității generale a întreprinderii. În acest sens, în lege vor fi prevăzute obligații exprese pentru comitetele de partid și consiliile populare județene, pentru ministere și organele sindicale superioare. Aceste prevederi vor duce la creșterea reală a rolului clasei muncitoare, al oamenilor muncii în conducerea întreprinderilor, a întregii activități economice și sociale. Totodată, aceasta va spori răspunderea organelor de conducere colectivă din întreprinderi în fața oamenilor muncii, va contribui la activizarea simțitoare a tuturor celor ce muncesc în viața economică-socială. În ultimă instanță, aceasta va reprezenta de fapt o nouă dezvoltare a democrației noastre muncitorești, a democrației socialiste.

În aceste condiții, sindicatele vor constitui, într-adevăr, pentru partid cadrul de desfășurare organizată a consultării maselor, al dezbaterii de către acestea a problemelor dezvoltării noastre economice și sociale. Este necesar ca sindicatele să fie lăsate să-și îndeplinească în

mod corespunzător acest rol și să nu se treacă peste capul lor în organizarea dezbaterilor cu oamenii muncii din întreprinderi. Pentru că trebuie să privim și autocritic : de multe ori, organele și organizațiile noastre de partid, pornind de la necesitatea de a se lucra mai operativ, ocolesc în practică sindicatele și realizează activități care cad exclusiv în sarcina sindicatelor, peste capul acestora. De aceea, nu pot fi de acord cu unele păreri potrivit cărora problemele de producție, ale organizării științifice a muncii revin organizațiilor de partid, sindicatele rămînînd să se ocupe doar de activitatea culturală și educativă. Cum am putea accepta asemenea păreri, tovarăși ? Ar fi posibil ca, în calitatea lor de organizatori ai proprietarilor mijloacelor de producție și producătorilor, sindicatele să ocolească problemele esențiale ale economiei ? Se poate oare ca organizarea științifică a producției și a muncii, ridicarea calității și productivității, problemele conducerii unităților economice să poată fi soluționate fără participarea sindicatelor ? Conducerea de partid a activității din întreprinderi trebuie înțeleasă în sensul unirii tuturor forțelor, al creării tuturor condițiilor pentru ca sindicatele să-și poată îndeplini în mod optim rolul și atribuțiile ce le revin. Cred că la diminuarea și, în unele cazuri, chiar la pierderea prestigiului și autorității sindicatelor a contribuit și stilul de muncă al unor organe și organizații de partid care s-au substituit în practică activității organelor sindicale.

Punînd în centrul atenției și muncii lor problemele producției, ale activității economice, sindicatele nu trebuie să se transforme în administratori, suprapunîndu-se conducerii administrative a întreprinderii. Totodată, a încredința sindicatelor atribuțiile amintite nu înseamnă a le da dreptul de control asupra conducerii administrative, acest drept revenind adunării generale a salariaților, colectivului de oameni ai muncii, organizațiilor de partid.

Ocupîndu-se sistematic și eficient de organizarea științifică a producției și muncii, de creșterea productivității, de perfecționarea pregătirii profesionale a salariaților, de ridicarea calității produselor, sindicatele trebuie să înțeleagă, făcînd totodată să înțeleagă pe fiecare om al muncii, că de rezolvarea acestor probleme, de creșterea continuă a eficienței economice, de asigurarea reproducției lărgite depinde pînă la urmă ridicarea bunăstării fiecărui salariat, a întregului colectiv, a întregii societăți.

Pe drept cuvînt s-a subliniat aici că un loc primordial în activitatea sindicatelor trebuie să-l ocupe problemele sociale, legate de condițiile de muncă și de viață ale clasei muncitoare, ale tuturor salariaților. Este adevărat că noi prevedem în planurile de stat creșterea salariilor, a veniturilor, a cheltuielilor social-culturale, dar aceasta nu reduce cu nimic dreptul și obligația sindicatelor de a urmări ca prevederile respective să fie realizate în condiții bune și la timp.

În întreprinderi sînt încă multe probleme de rezolvat din acest punct de vedere. Au fost ridicate aici unele probleme cu privire la condițiile de viață și muncă ale femeilor, cum ar fi problema creșelor, a muncii de noapte, ușurării activității gospodărești etc. Sînt, de asemenea, probleme care privesc tineretul, legate de calificare profesională, de condițiile lui de trai. Toate acestea trebuie să facă obiectul preocupării atente și perseverente a sindicatelor, ca și a organizațiilor economice și de stat. Se pun, de asemenea, în întreprinderi probleme legate de mai buna organizare a locului de muncă, de aplicarea măsurilor de protecție a muncii și altele. Trebuie să spunem că am cheltuit în acest cincinal pentru protecția muncii peste 7 miliarde de lei, dar n-am putea afirma că aceste fonduri au fost cheltuite întotdeauna cu grijă, că rezultatele în îmbunătățirea condițiilor de muncă au fost în raport cu

aceste eforturi financiare. Din păcate, există multe neajunsuri în această privință. Se știe că, în acești ani, în Valea Jiului, ca și în alte zone miniere, au fost o serie de accidente care s-au soldat cu pierderi de vieți omenești.

Una din îndatoririle importante ale sindicatelor este exercitarea controlului asupra aplicării legislației de protecție a muncii, asupra rezolvării acestei importante probleme sociale. Desigur, pentru lipsurile existente în această direcție poartă vina și Ministerul Muncii, ca și celelalte ministere, care sînt chemate să acționeze concret pentru rezolvarea acestor probleme. Dar în conducerea acestor ministere se află și reprezentanți ai sindicatelor, care nu trebuie să facă acolo numai un act de prezență onorifică, formală. Reprezentanții uniunilor sindicale în colegiile ministerelor trebuie să ia parte activă atît la soluționarea problemelor legate de dezvoltarea generală a ramurii economice respective, cît, mai ales, la rezolvarea problemelor legate de condițiile de viață și muncă ale salariaților, printre care un loc deosebit ocupă asigurarea protecției muncii.

Sindicatele au atribuții însemnate și în repartiția de locuințe, precum și în soluționarea altor probleme sociale. În acest scop, ele fac parte din numeroase comisii, poate chiar din prea multe. Nu e suficient însă ca reprezentanții sindicatelor să fie incluși în asemenea organisme ; important este modul în care ei își fac simțită prezența acolo. Oamenii muncii trebuie să poată constata că sindicatele, organizația lor profesională, știu să acționeze pentru rezolvarea problemelor economice-sociale. În felul acesta ele își vor ridica prestigiul și autoritatea, vor putea realiza în practică rolul ce le revine în viața socială.

Sindicatele trebuie să facă din lichidarea unor neajunsuri ce apar în activitatea întreprinderilor și ministerelor probleme centrale ale muncii lor. În acest scop, ele trebuie să acționeze cu energie, ridicînd, atunci cînd este cazul,

aceste probleme în fața guvernului, mergînd pentru soluționarea lor pînă la conducerea de partid.

Atribuții importante au, de asemenea, sindicatele în educația socialistă a oamenilor muncii. De altfel, ele au pentru aceasta la îndemînă practic toate mijloacele culturale din întreprinderi, răspunzînd prin actuala noastră organizare de întreaga activitate cultural-artistică a salariaților. Pînă nu de mult, Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă nu avea în această privință nici o atribuție și, ca s-o spunem cinstit, deși la ora actuală i-am dat ceva atribuții în acest sens, nu își face încă simțită prezența în această activitate.

Și în acest domeniu al activității sindicale — activitatea cultural-educativă — există serioase neajunsuri. Desigur, dacă ne-am referi numai la activitatea artistică, putem spune că există o serie de rezultate bune. Aceeași situație se poate constata și în sport, referindu-ne însă numai la sportul de performanță. Dar dacă ne-am gîndi mai cu seamă la activitatea politică-educativă și la activitatea sportivă de masă, care trebuie să cuprindă pe toți oamenii muncii, întregul tineret, nu ne putem declara satisfăcuți cu rezultatele obținute de sindicate.

În această privință trebuie spus că nu există încă o bună colaborare între sindicate și Uniunea Tineretului Comunist. Știm cu toții că o mare parte a muncitorimii noastre este alcătuită din tineret ; avem zeci de fabrici unde vîrsta medie se înscrie între 20 și 25 de ani. Aceasta face ca educația tineretului, formarea sa să constituie o problemă de cea mai mare importanță. Se știe, de asemenea, că anual vin în întreprinderi sute de mii de oameni din mediul rural, în marea lor majoritate tineri. Tot acest personal, și mai ales tineretul, trebuie bine pregătit din punct de vedere profesional, trebuie ajutat să-și ridice nivelul politic, cultural, ideologic. Consider că rezolvarea

acestor probleme trebuie să constituie o preocupare de prim ordin a sindicatelor noastre.

Ca organizație largă de masă cu caracter muncitoresc, sindicatele trebuie să joace un rol deosebit de activ și eficace în dezvoltarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii, în educarea trăsăturilor morale corespunzător principiilor etice ale clasei muncitoare, ale partidului nostru comunist.

O latură esențială a muncii educative a sindicatelor este cultivarea unei atitudini înaintate a tuturor salariaților față de muncă, față de îndatoririle obștești, ridicarea spiritului de responsabilitate al fiecărui salariat față de interesele generale ale colectivității, ale întregii noastre societăți.

Sindicatele trebuie să fie militante active pentru întronarea în viața socială, în cadrul colectivelor unde își desfășoară activitatea a principiilor echității și dreptății sociale, acționînd cu fermitate împotriva abuzurilor de orice fel, pentru stimularea a tot ceea ce este nou și înaintat, pentru recompensarea morală și materială a salariaților care aduc o valoroasă contribuție la perfecționarea activității întreprinderilor și instituțiilor în care lucrează. Nu-i pot fi străine, de asemenea, sindicatului nici problemele legate de comportarea cetățenească a salariaților, de natura relațiilor dintre oameni, el avînd datoria să militeze pentru întronarea relațiilor tovărășești, de sprijin, colaborare și într-ajutorare socialistă a tuturor celor ce muncesc.

Cred că putem aprecia ca pozitivă măsura pe care am adoptat-o ca sindicatele să participe cu toate drepturile în organele de conducere colectivă ale unităților economice, în colegiile ministerelor și în guvern. Va trebui să precizăm și mai bine rolul și sarcinile ce revin sindicatelor în aceste organe ; totodată însă, trebuie să cerem sindicatelor, uniunilor pe ramuri, conducerii centrale sindicale să

participe efectiv și să-și aducă contribuția la activitatea acestor organe. Tovarășii din guvern ne-au informat, de pildă, că nu prea se simte prezența conducerii sindicatelor în Consiliul de Miniștri.

Consider util să se introducă practica unui dialog direct între sindicate și organele administrației de stat. Pentru soluționarea unor probleme mai generale, care privesc atît dezvoltarea economiei, cît și unele aspecte ale vieții sociale a salariaților, va trebui să se organizeze periodic întîlniri între conducerile sindicatelor de ramură și colegiile ministerelor, precum și între U.G.S.R. și Consiliul de Miniștri. Această conlucrare strînsă va putea asigura o fundamentare mai temeinică a unor decizii și hotărîri adoptate de organele executive de stat.

Îndeplinirea rolului și atribuțiilor sporite ce le revin sindicatelor presupune îmbunătățirea activității lor generale, inclusiv perfecționarea compoziției și structurii organelor de conducere sindicale. În legătură cu aceasta, va trebui să luăm măsuri pentru ca în organele de conducere sindicale de jos și pînă sus — de la sindicatul din întreprindere și uniunea pe ramură și pînă la Uniunea Generală a Sindicatelor — să predomine oameni care lucrează nemijlocit în producție și nu activiști sindicali salariați.

În întreprindere, desigur, problema aceasta este rezolvată în cea mai mare parte și, într-un anumit sens, și la județe. Dar ce se întîmplă, tovarăși ? Această rezolvare are un caracter mai mult formal, pentru că, practic, activitatea curentă de conducere o desfășoară activiștii salariați, iar unii dintre aceștia trec prin fabrică rareori și numai în control, cunoscînd foarte superficial sau de loc problemele actuale ale producției. Într-un anumit sens, acești tovarăși s-au birocratizat, s-au rupt de producție, ceea ce face ca ei să nu înțeleagă întotdeauna, să simtă — ca să

spun așa — problemele care preocupă masele oamenilor muncii. Cu atît mai mult acest fenomen se resimte la nivelul uniunilor sindicale pe ramură și la nivelul Uniunii Generale a Sindicatelor. De aceea, este necesar să introducem regula ca în organele executive ale sindicatelor să participe muncitori, tehnicieni și ingineri, oameni care lucrează nemijlocit în producție. În acest fel, organele de conducere sindicale vor putea dezbate în adunările lor periodice problemele reale care se pun într-o anumită ramură, într-o anumită localitate și stabili măsurile corespunzătoare. Cei cîțiva activiști salariați trebuie să constituie un ajutor în pregătirea materialelor de lucru și nu să hotărască asupra sarcinilor și activității sindicale. Aceste hotărîri trebuie adoptate realmente de către cei care lucrează nemijlocit în procesul de producție și care cunosc cel mai bine problemele ce trebuie soluționate. Dacă vrem într-adevăr să facem o cotitură în activitatea sindicatelor, să le legăm strîns de mase. După părerea mea, de aici trebuie să pornim, tovarăși ! Aceasta înseamnă că trebuie să începem cu democratizarea, ca să spun așa, a însăși conducerii sindicatelor noastre.

Democrația muncitorească și sindicală, despre care noi am vorbit și vorbim, trebuie realmente înfăptuită în conducerea sindicatelor în sensul participării nemijlocite a oamenilor muncii înșiși la luarea hotărîrilor. Nu va mai trebui acceptată nici o măsură, nici o soluție propusă de sindicate dacă nu a fost dezbătută în prealabil cu colectivele de muncitori din întreprinderi sau cu reprezentanții acestora, chiar și atunci cînd acestea sînt elaborate de consiliul județean, de uniunea pe ramură sau de Uniunea Generală a Sindicatelor.

Un alt factor important pentru îmbunătățirea muncii sindicale este întărirea rolului sindicatului de întreprindere, dezvoltarea autonomiei acestuia. În practică, din

punctul de vedere al structurii organizatorice, sindicatele au copiat în multe privințe partidul, neținînd seama de faptul că ele au alt rol și alte atribuții, că ele unesc masa largă a salariaților din întreprinderi și instituții. Punerea accentului asupra activității consiliilor județene, a uniunilor pe ramură, a U.G.S.R. a dus la un centralism excesiv în activitatea sindicală. Multe din hotărîrile organelor sindicale superioare nu exprimă întotdeauna opinia sindicatelor din întreprindere, nu țin seama de realitatea vieții din unitățile de producție. Or, viața demonstrează că baza activității sindicale o constituie sindicatul de întreprindere, care trebuie să devină organizație autonomă, de sine stătătoare, ce se poate afilia la o uniune sau alta. Această problemă trebuie bine clarificată, nu numai principial, ci și în practică.

Sindicatul de întreprindere trebuie să devină în realitate unitatea de bază a activității sindicatelor ! Mulți din cei care au lucrat în trecut știu că așa era organizat sindicatul înainte. S-a creat în ultima vreme o situație nouă prin constituirea centralelor sau grupelor de uzine. Va trebui să reflectăm pentru a găsi, menținînd și întărind sindicatul pe întreprindere, o formă de organizare pe grupe de uzine sau pe centrală, spre a asigura astfel participarea activă a oamenilor muncii și la rezolvarea problemelor generale ale acestor unități economice. Participarea sindicatelor în conducerea centralelor este cu atît mai indicată, cu cît acestea dispun în prezent de largi atribuții, atît cu caracter economic, cît și social.

În acest fel, uniunea pe ramură va fi de fapt o federație de sindicate ; ea va trebui să se ocupe de un șir de probleme care necesită rezolvări generale, fără să tuteleze și fără să știrbească drepturile și autonomia sindicatelor de întreprindere.

În același fel va trebui, cred, să gîndim și la activitatea Uniunii Generale a Sindicatelor din România. Nu există, după părerea mea, nici un fel de pericol ca prin aceste măsuri să se slăbească îndrumarea unitară a activității sindicale — pentru că s-ar putea ridica această problemă —, ca acordarea acestei autonomii să afecteze principiul centralismului democratic. Trebuie să inversăm însă puțin situația, tovarăși ! Pînă acum accentul a căzut pe un centralism excesiv ; să punem acum accentul pe democrație, pe democrația sindicală. Păstrînd centralismul democratic, asigurînd îndrumarea unitară a întregii activități sindicale, să facem să funcționeze latura esențială a acestui principiu, latura democratică și nu cea centralistă, excesivă. *(Aplauze).*

În legătură cu munca sindicală, aici s-au făcut multe propuneri și observații juste. Conducerea sindicatelor va trebui să-și analizeze activitatea în această lumină și, avînd în vedere că se pregătește pentru congres, să deschidă o largă dezbatere în presă, avînd ca scop găsirea modalităților celor mai potrivite pentru îmbunătățirea generală a activității sindicale. Aceasta să fie o dezbatere reală, care să dea posibilitatea expunerii deschise a punctelor de vedere, a părerilor tuturor muncitorilor din întreprinderi, ale tuturor salariaților spre a vedea cum privesc ei sindicatele, ce doresc ei de la sindicate. O asemenea dezbatere ne va ajuta mult la clarificarea problemelor, la stabilirea rolului și locului pe care trebuie să le ocupe în viitor sindicatele în viața noastră socială.

Va trebui, de asemenea, să se întocmească un nou statut al sindicatelor și să se modifice legea sindicală din 2 septembrie 1944. Proiectele acestor documente trebuie să fie supuse, de asemenea, dezbaterii publice, urmînd ca orientarea lor generală să fie dată de Congresul sindicatelor.

Este necesar să fie grăbită elaborarea Codului Muncii, pentru ca în prima jumătate a anului să poată fi supus dezbaterii publice. Este necesar ca apropiatul Congres al sindicatelor să ducă la o îmbunătățire radicală a activității în viitor, să marcheze o etapă nouă, calitativ superioară, în munca sindicatelor.

Doresc încă o dată să subliniez, tovarăși, necesitatea ca organele și organizațiile de partid să-și îmbunătățească și ele stilul și metodele de muncă cu sindicatele, să respecte și, totodată, să vegheze la respectarea democrației sindicale, a democrației muncitorești, la realizarea autonomiei sindicatelor, să asigure îndrumarea acestora pentru a răspunde cît mai bine sarcinilor și cerințelor pe care clasa muncitoare, oamenii muncii le ridică în fața sindicatelor.

Conducerea de către partid a sindicatelor trebuie să aibă un caracter politic, să asigure o orientare generală a acestora și nu tutelarea lor. Aceasta este, de asemenea, după părerea mea, o problemă importantă de care depinde în mare măsură îmbunătățirea activității sindicale din țara noastră.

MĂSURI PENTRU PERFECȚIONAREA ÎN CONTINUARE A CONDUCERII DE PARTID ȘI DE STAT, PENTRU ÎNTĂRIREA LEGĂTURII CU MASELE A ORGANELOR CONDUCĂTOARE ALE PARTIDULUI ȘI STATULUI

Tovarăși,

Din informările prezentate plenarei în legătură cu structura partidului și politica de promovare a cadrelor de partid și de stat reiese că partidul nostru se dezvoltă continuu pe o linie sănătoasă. Avem aproape 2 100 000 de

membri de partid, din care circa 70% sînt muncitori și țărani. Merită subliniat faptul că, din totalul membrilor de partid, 44% sînt muncitori ; comparîndu-ne cu alte partide comuniste și muncitorești, putem afirma, tovarăși, fără să ne lăudăm, că partidul nostru are o compoziție muncitorească foarte bună. Aceasta arată prețuirea și atenția acordate clasei muncitoare, faptul că Partidul Comunist Român este realmente partidul de avangardă, în primul rînd, al clasei muncitoare, al tuturor oamenilor muncii, conducătorul întregului nostru popor. Prin compoziția sa, partidul demonstrează că în societatea noastră socialistă clasa muncitoare este într-adevăr clasă conducătoare și, ca atare, și în partid ea trebuie să dețină rolul preponderent.

Trebuie să avem în vedere ca și în organele de conducere ale partidului și statului muncitorimea să fie reprezentată în mod corespunzător prin elementele ei cele mai înaintate, chemate să joace un rol important în viața partidului și a țării.

După cum ați văzut, avem, de asemenea, rezultate bune și în politica de pregătire și promovare a cadrelor. Partidul nostru aplică cu consecvență principiul îmbinării în munca de conducere a experienței și maturității cadrelor vîrstnice cu elanul și energia cadrelor tinere. Un succes de seamă este creșterea continuă a numărului de cadre, tinere și vîrstnice, cu o temeinică pregătire politică, ideologică și profesională. Zecile de mii de cadre care lucrează în aparatul de partid și de stat, în întreprinderi și instituții își îndeplinesc în condiții tot mai bune sarcinile încredințate, aduc o contribuție de preț la mersul nostru înainte spre socialism și comunism.

Putem spune cu satisfacție deplină că avem un partid puternic, unit, strîns legat de masele largi populare, ca-

re-şi îndeplineşte cu cinste rolul de forţă politică conducătoare a naţiunii noastre socialiste.

În aplicarea hotărîrilor Conferinţei Naţionale şi ale Congresului al X-lea este necesar să luăm în continuare noi măsuri pentru îmbunătăţirea conducerii de partid şi de stat. E adevărat, cele mai multe hotărîri se dezbat astăzi larg cu diferitele categorii de oameni ai muncii, inclusiv în faza lor de proiect. De altfel, chiar şi măsurile şi hotărîrile pe care le dezbatem în această plenară pentru cei mai mulţi dintre tovarăşi nu sînt noi. Proiectul de lege privind perfecţionarea cadrelor a fost larg dezbătut şi la judeţe, şi în centrale, şi în ministere. De asemenea, Legea comerţului exterior a fost larg dezbătută cu toţi cei care lucrează în acest sector. Aceste documente au fost discutate şi în cadrul comisiilor Comitetului Central. Practic, nu există hotărîri mai importante pe care le elaborăm, care să nu fie realmente rodul activităţii colective a celor mai bune forţe de care dispunem într-un domeniu sau altul.

Cu toate acestea, chiar dacă materialele sînt elaborate în acest stil, consider că, pentru a da posibilitate celor care nu au participat la întocmirea lor să-şi facă observaţii, va trebui să se asigure difuzarea lor din timp membrilor Comitetului Central, pentru ca fiecare să-şi poată aduce contribuţia la definitivarea lor. Va trebui, poate, să ne gîndim ca unele proiecte pe care le vom elabora în viitor, chiar dacă urmează să fie publicate — pentru că, în general, toate sînt publicate —, înainte de a le da publicităţii să le trimitem membrilor Comitetului Central spre a-şi face observaţiile asupra lor, aceasta ţinînd seama de faptul că nu e posibil ca fiecare proiect de lege să fie dezbătut în plenare ale Comitetului Central. Colectivele care lucrează la elaborarea acestor proiecte vor introduce sugestiile utile, explicînd tovarăşilor ale căror propuneri nu au fost folosite motivul neutilizării lor ; este de înţeles pentru toţi că dintr-un anumit număr de propuneri trebuie alese acelea care permit să se ajungă la o soluţie unică, eficientă. În orice caz, consider că este bine să aducem această îmbunătăţire practicii noastre de elaborare a hotărîrilor şi legilor mai importante.

În legătură cu măsurile de îmbunătăţire a activităţii de partid, vreau să mă refer, printre altele, şi la necesitatea modificării articolului din Statutul partidului nostru privitor la cotizaţii. Propunem astfel o reducere a cotizaţiilor de partid, în sensul că pînă la 1 500 de lei să se plătească 0,50%; după cum se ştie, în prezent se plăteşte 0,50% pentru un venit pînă la 1 000 de lei. Între 1 501 şi 2 000 de lei urmează să se plătească o cotizaţie de 0,75%, de la 2 001 la 2 500 de lei — de 1%, de la 2 501 la 3 500 de lei — de 1,50%, iar la un salariu de peste 3 501 lei — de 2%. Aceasta înseamnă practic reducerea pe total a cotizaţiilor cu circa 40%. Cred că măsura este bine venită şi va fi primită aprobativ de membrii de partid. Vreau să adaug că aceste cotizaţii se vor aplica la salariul tarifar, reducîndu-se astfel cuantumul general al cotizaţiei şi, totodată, simplificîndu-se calculele ce se fac în prezent.

Am recomandat, de asemenea, sindicatelor să reducă şi ele cotizaţia, astfel ca pînă la 2 500 să se plătească 0,50%, iar de la 2 501 o cotizaţie lunară de 1%. Prin aceasta cotizaţiile sindicatelor se vor reduce cu aproape 300 000 000 de lei. Corespunzător propunem să se reducă cotizaţiile la Uniunea Tineretului Comunist.

Paralel cu aceasta, va trebui să ne gîndim la unele măsuri de economii pentru a putea asigura, în condiţiile financiare noi, desfăşurarea corespunzătoare a activităţii partidului, sindicatelor şi U.T.C.

În legătură cu măsurile luate în domeniul organizării agriculturii şi industriei alimentare, Comitetul Executiv

a ajuns la concluzia — astăzi de dimineață ne-am consultat și cu primii secretari — să propună ca la Comitetul Central și la comitetele județene să se renunțe la funcția de secretar cu problemele agrare. Primii secretari au fost pe deplin de acord cu această propunere. De problemele economice ale agriculturii urmează să se ocupe Consiliul Economic și, respectiv, comisiile economice ale comitetelor județene de partid.

Vom aduce în continuare îmbunătățiri activității Comitetului Executiv al Comitetului Central al partidului, în sensul ca în viitor acest organ să se preocupe îndeosebi de problemele majore ale vieții politice, economice și sociale ale țării, lăsînd ca guvernul și Secretariatul Comitetului Central să soluționeze problemele operative. Actualmente, agenda de lucru a Comitetului Executiv este foarte încărcată și din această cauză este greu ca el să acorde atenția cuvenită problemelor de bază ale dezvoltării multilaterale ale societății, ale orientării diferitelor sectoare de activitate.

Intenționăm, de asemenea, să asigurăm o mai bună repartizare a cadrelor de conducere, în așa fel ca într-un sector de activitate să lucreze un singur activist cu muncă de conducere, sarcină pe care a indicat-o de altfel și Conferința Națională, dar care nu a fost dusă pînă la capăt. Este anormală situația ca de un anumit sector de activitate să răspundă mai mulți tovarăși din conducerea partidului.

Consider necesar să ridic și problema lichidării mentalității create în decursul timpului potrivit căreia un activist de partid ales într-un organ de conducere — să zicem în Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R. — trebuie neapărat să primească o muncă de conducere pe linie de stat sau obștească. Consider de mare importanță ca din organele de conducere ale partidului, inclusiv din cele executive, să facă parte și tovarăși care lucrează nemijlocit în producție.

Este pozitiv faptul că, pe baza orientărilor date de conducerea partidului, în diferite organe ale partidului, inclusiv ale Comitetului Central, activează muncitori, lucrători din agricultură, specialiști și alte categorii de oameni ai muncii. Participarea acestora la studierea și adoptarea hotărîrilor, la dezbaterea problemelor de conducere pe linie de partid a influențat pozitiv asupra activității organelor de partid, a dat rezultate bune în creșterea competenței și eficienței acestora. Este însă necesar să mergem mai departe pe această linie, atrăgînd un număr mai mare de activiști din producție în organele executive de partid, în birourile orășenești și județene, inclusiv în Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R. În felul acesta, organele de partid vor putea să cunoască mai bine problemele ce preocupă organizațiile de partid, pe comuniști, masele de oameni ai muncii. Aceasta va contribui la întărirea legăturilor conducerii de partid, ale partidului cu masele de oameni ai muncii, îi va spori și mai mult autoritatea și influența, va duce la îmbunătățirea continuă a activității organelor partidului nostru.

În legătură cu necesitatea ridicării la un nivel mai înalt a activității organelor de conducere ale partidului și statului și a unei mai judicioase reprezentări în aceste organe, vreau să expun plenarei următoarele considerații. Astfel, în spiritul cerințelor muncii colective și al răspunderii colective în organele de partid și pentru întărirea răspunderii fiecărui cadru de conducere în îndeplinirea sarcinilor din sectorul în care lucrează, consider necesar ca fiecare membru al Comitetului Executiv al C.C. al partidului să raporteze periodic asupra activității sale, asupra modului de rezolvare a problemelor ce intră în atribuțiile

lui. Această practică este necesar să fie introdusă și la organele locale ale partidului.

De asemenea, după cum se știe, în pregătirea Congresului al X-lea a fost introdusă practica desemnării de candidați pentru organele locale și centrale ale partidului în adunările organizațiilor de bază de partid, precum și în conferințele orășenești și județene ale organizațiilor de partid. Această practică s-a dovedit deosebit de utilă, ea permițînd discutarea într-un înalt spirit de răspundere a calităților politice și profesionale ale candidaților, creșterea rolului masei comuniștilor în promovarea activiștilor în organele alese ale partidului. Consider necesar ca în continuare să perfecționăm și să generalizăm această practică. Am în vedere, de pildă, ca propunerea candidaturii unui tovarăș ce lucrează într-o întreprindere pentru a fi ales într-un organ superior de partid — să zicem în Comitetul Central — să fie supusă discuției și consultării adunării generale a organizației de partid din întreprinderea respectivă, și nu numai conferinței județene de partid. Acest sistem consider necesar să fie introdus și în ce privește propunerea de candidați pentru organele conducătoare ale sindicatelor, U.T.C.-ului și ale celorlalte organizații de masă și obștești.

În aceeași ordine de idei, se impune să introducem practica promovării pe baza consultării maselor și a cadrelor care lucrează pe linie de stat. Dacă, spre exemplu, se intenționează ca din sînul unui colectiv un tovarăș să fie numit director în întreprinderea respectivă, pentru această numire să fie consultată adunarea generală a salariaților din întreprindere. Același procedeu va trebui să se utilizeze pentru orice promovare de cadre din rîndul unui colectiv pe întreaga scară ierarhică, inclusiv pentru postul de ministru. Este firesc ca aprecierea cea mai obiectivă și mai competentă privitoare la calitățile și la capacitatea

cadrelor care urmează să fie promovate să o facă colectivul în mijlocul căruia acesta a trăit și a muncit și care-l cunoaște cel mai bine.

Metoda consultării largi a oamenilor muncii cred că este pe deplin valabilă și pentru propunerea de candidați în consiliile populare, precum și în Marea Adunare Națională. Este de la sine înțeles că, dacă un tovarăș nu întrunește adeziunea adunării generale a colectivului în care lucrează, el nu poate fi propus candidat pentru a fi ales în organele puterii de stat.

Vreau să subliniez, tovarăși, că introducerea în practică a acestei metode de promovare a cadrelor va întări și lărgi și mai mult democrația noastră socialistă. Pe această cale se va obține atît ridicarea nivelului controlului maselor de oameni ai muncii asupra cadrelor de răspundere, cît și creșterea răspunderii celor promovați în fața maselor. Se vor strînge astfel și mai mult legăturile organelor de conducere ale partidului și statului cu masele oamenilor muncii, se va întări și mai puternic unitatea întregului nostru popor în jurul partidului. În ultimă instanță, aceasta înseamnă ridicarea pe un plan superior, în mod real și efectiv, a participării oamenilor muncii la conducerea societății, la guvernarea țării.

Tovarăși,

În scopul perfecționării continue a activității generale pe linie de stat și lichidării practicii care generează fenomene de birocratism și apariția a tot felul de hotărîri și instrucțiuni — de multe ori contradictorii — va trebui să reglementăm mai bine răspunderile și dreptul de a emite acte normative și instrucțiuni. În primul rînd, actele cu caracter normativ privind măsurile generale legate de activitatea economică și socială trebuie să aibă caracter de lege și să fie adoptate de Marea Adunare Națională, iar în-

tre sesiunile acesteia de Consiliul de Stat. Este necesar să aplicăm cu toată fermitatea prevederile constituţionale în modul de adoptare a hotărîrilor şi instrucţiunilor care nu pot avea caracter normativ, nu pot stabili reguli generale pentru societatea noastră şi care se întocmesc exclusiv de către Consiliul de Miniştri, în spiritul şi pe baza legilor ţării. În acest fel, Consiliul de Miniştri acţionează în conformitate cu atribuţiile cu care este investit de Constituţie privind conducerea concretă, operativă a administraţiei de stat.

Ministerele şi celelalte organe centrale nu au dreptul să emită instrucţiuni şi ordine decît cu caracter tehnic şi numai în domeniul lor strict de activitate. Or, noi ne aflăm astăzi în situaţia cînd ministerele trimit întreprinderilor şi consiliilor populare instrucţiuni care, însumate, cuprind sute şi chiar mii de pagini — evident, imposibil să fie citite, cunoscute şi aplicate. Ceea ce este şi mai grav este că de multe ori aceste instrucţiuni modifică însuşi sensul legii, provocînd dezorientare în rîndul celor chemaţi să le aplice.

Un alt efect negativ al acestei practici este că, chiar după apariţia legilor, unităţile economice şi instituţiile nu acţionează pentru aplicarea lor, aşteptînd apariţia instrucţiunilor. Această situaţie este de natură să încătuşeze iniţiativa de jos, să împingă la birocratism, să nu stimuleze efortul pentru aplicarea normativelor generale la situaţia şi condiţiile specifice, concrete, existente în fiecare unitate. Legile dau orientarea generală, iar instrucţiunile de multe ori stabilesc şabloane rigide, obligatorii, care nu ţin seama de diversitatea situaţiilor oferite de viaţă, frînează dezvoltarea gîndirii proprii a cadrelor pentru găsirea şi adoptarea soluţiilor celor mai corespunzătoare.

Desigur, aplicarea în viaţă a acestor norme, lichidarea hotărîtă a practicii instrucţiunilor şi circularelor impune

îmbunătăţirea generală a activităţii pe linie de stat, ridicarea nivelului de pregătire a cadrelor, a întregului personal de conducere al instituţiilor noastre. Tocmai de aceea, înainte de a angaja pe salariaţii respectivi, este necesar ca ei să fie supuşi unor examene şi probe exigente şi minuţioase spre a vedea dacă corespund funcţiei ce urmează să o îndeplinească.

Tot în scopul simplificării relaţiilor între instituţii şi unităţi, va trebui ca legile noastre să precizeze mai bine cine are dreptul să dea instrucţiuni şi ordine şi ce anume instrucţiuni şi ordine pot fi date. Consider că nu trebuie acordat dreptul de a emite instrucţiuni şi ordine decît ministrului. Astăzi orice director, orice funcţionar din minister dă instrucţiuni, ordine, dispoziţii şi nimeni nu mai ştie ce să execute. Noi am stabilit în acest sens cîteva reguli şi va trebui ca în cel mai scurt timp să le aplicăm în practică, definitivînd cît mai repede legea corespunzătoare. În legătură cu aceasta este necesară sporirea în şi mai mare măsură a răspunderii organelor judeţene de partid, a consiliilor populare în aplicarea prevederilor legilor, punîndu-se capăt imixtiunilor în activitatea acestora a Comitetului de Stat pentru Administraţia Locală de pe lîngă Consiliul de Miniştri. *(Vii aplauze)*. Consider semnificative aplauzele primilor secretari. *(Animaţie în sală)*.

Este necesar să înţelegem că nu se poate amesteca nici un organ central în munca consiliilor populare, cu excepţia Consiliului de Miniştri. În legătură cu aceasta ne gîndim să renunţăm, atît pe linie de partid, cît şi pe linie de stat, la practica actuală de a menţine legătura şi a transmite indicaţii organelor locale prin intermediul instructorilor. Este, cred, nefiresc că, în loc să discutăm problemele cu primul secretar al comitetului judeţean, chemăm instructorul Comitetului Central să ne informeze asupra a ceea ce se întîmplă în judeţ — atît cît cunoaşte el — şi îi spu-

nem lui ce să transmită primului secretar şi biroului județean. În practică instructorii s-au interpus între comitetele județene şi Secretariatul Comitetului Central. Este necesar să punem capăt acestor stări de lucruri. În viitor va trebui să-l chemăm pe primul secretar sau, dacă este nevoie, întregul birou, să ne raporteze asupra îndeplinirii sarcinilor şi, totodată, să-l instruim asupra felului cum trebuie să lucreze. De asemenea, trebuie clarificat faptul că primul secretar al comitetului județean nu este subordonat nici secției organizatorice şi nici altor secții, ci el depinde direct de Comitetul Executiv, de Secretariat, de secretarul general al partidului. *(Aplauze).*

Tot astfel se pune problema şi pe linie de stat. Nu Comitetul pentru Administrația Locală, ci numai Consiliul de Miniştri, preşedintele Consiliului de Miniştri au dreptul să convoace şi să-i instruiască pe preşedinții consiliilor populare. Trebuie să se pună capăt practicii de astăzi cînd oricine poate chema — desigur, acum mai puțin ca în trecut — la Consiliul de Miniştri pe preşedinții consiliilor populare județene pentru a-i instrui.

Cred că luarea acestor măsuri va avea o influență pozitivă asupra activității noastre, va întări legăturile dintre Comitetul Executiv, Secretariatul C.C. şi comitetele județene de partid. Aceste îmbunătățiri aduse conducerii activității de partid vor contribui la rezolvarea mai bună a problemelor multiple care se ridică în întreaga țară, la creşterea răspunderii şi a rolului comitetelor județene, al primilor secretari.

Vor trebui aduse, de asemenea, îmbunătățiri şi în activitatea Consiliului de Miniştri, în sensul lichidării verigilor intermediare, creşterii răspunderii şi atribuțiilor ministerelor, miniştrilor, în sensul simplificării şi sporirii operativității în rezolvarea problemelor. Am în vedere eli-

minarea situației ca între preşedintele Consiliului de Miniştri şi ministere să se interpună vicepreşedinții Consiliului de Miniştri. În felul acesta am ajuns la situația de a avea un fel de organism interministerial de conducere. Dacă credem că într-un sector trebuie să întărim conducerea, atunci să numim acolo un ministru mai bun, dar trebuie lucrat nemijlocit cu acesta. Vicepreşedinții trebuie să se ocupe nu de conducerea unui grup de ministere, ci de studierea şi soluționarea unor probleme generale ale economiei şi vieții sociale. De exemplu, vicepreşedintele care răspunde de comerțul exterior trebuie să se ocupe nu de şeful acestui departament, ci de problemele generale ale comerțului exterior al țării noastre şi în legătură cu care au sarcini toate ministerele, toate întreprinderile. El trebuie să exercite controlul general asupra comerțului exterior, lucru pe care nu-l poate face ministrul comerțului exterior, care nu are drept de control asupra altor ministere.

La fel se pune problema şi în legătură cu activitatea celorlalți vicepreşedinți. Este necesar să avem un vicepreşedinte care să se ocupe de problema investițiilor, de exemplu, nu de planificarea lor, deoarece lucrul acesta îl face Comitetul de Stat al Planificării. Acest vicepreşedinte nu trebuie să se ocupe însă cu controlul şefului departamentului de construcții, ci de felul în care toate ministerele îşi realizează sarcinile în domeniul investițiilor.

Deci este necesar să aducem o îmbunătățire în organizarea, în stabilirea atribuțiilor şi a stilului de muncă ale Consiliului de Miniştri. Aceasta va spori şi rolul Biroului Permanent al Consiliului de Miniştri, va face să crească şi răspunderea şi rolul ministerelor. Îmbunătățirea stilului de muncă al Consiliului de Miniştri cere să se lucreze nemijlocit cu şefii departamentelor, fără intermediari şi fără dădăceală. Atunci însă cînd conducătorii departamen-

telor nu-şi realizează sarcinile, trebuie traşi cu toată exigenţa la răspundere. Trebuie să introducem regula ca miniştrii să fie chemaţi la Biroul Permanent pentru a raporta trimestrial — sau cînd se va găsi util şi posibil — asupra felului în care îşi îndeplinesc sarcinile.

Ne-am gîndit ca atît Comitetul Executiv, cît şi Consiliul de Miniştri să adopte regula ca cele mai importante probleme pe care le dezbat şi soluţionează să fie făcute cunoscute opiniei publice, îmbunătăţind astfel informarea partidului, a întregului popor asupra activităţii organelor de conducere ale partidului şi statului. În acelaşi fel vor trebui să procedeze în viitor şi comitetele judeţene de partid şi consiliile populare judeţene.

În conformitate cu rolul sporit al organelor locale de partid va fi necesar să deplasăm unele cadre de la centru spre judeţe. Lucrul acesta este, de altfel, necesar să se realizeze şi pe linie de stat, în sensul întăririi cu cadre corespunzătoare a centralelor şi întreprinderilor. Mult timp, cînd a acţionat principiul centralismului excesiv, au fost luate numeroase cadre de jos, slăbindu-se organele locale de partid şi de stat, conducerea întreprinderilor ; s-a creat astfel un aparat mare la centru, dispunînd de cadrele cele mai bune. Trecînd la descentralizarea activităţii noastre, la lărgirea atribuţiilor organelor locale, se impune să deplasăm o serie de cadre de partid şi de stat spre judeţe, spre centrale, spre întreprinderi, acolo unde se află de fapt centrul activităţii, unde se rezolvă problemele curente atît în producţie, cît şi în alte sectoare de activitate, inclusiv în organizarea bunei aprovizionări a populaţiei.

Toate aceste măsuri la care m-am referit, precum şi altele care se află în pregătire, sînt dictate de necesitatea perfecţionării muncii noastre, sînt menite să ducă la îmbunătăţirea continuă a activităţii partidului nostru, a organelor sale centrale şi locale, la creşterea răspunderii şi autorităţii lor în faţa maselor largi populare.

RIDICAREA CONTINUĂ A CALIFICĂRII PROFESIONALE, ÎNSUŞIREA ŞTIINŢEI CONDUCERII SOCIALE — O NECESITATE OBIECTIVĂ A PROGRESULUI SOCIALISMULUI ŞI COMUNISMULUI

Tovarăşi,

Am lăsat la sfîrşit problema perfecţionării cadrelor. Materialele prezentate plenarei ridică, după cum aţi văzut, unele probleme deosebit de complexe. Construcţia societăţii socialiste, construirea comunismului nu sînt posibile cu un nivel scăzut de cunoştinţe sau numai cu o anumită experienţă practică de viaţă. Eu consider de altfel — şi am mai spus-o mi se pare de cîteva ori — că teoria aceasta a fost greşită şi, în trecut, ea a împiedicat o serie de cadre să studieze. Noi trebuia ca, imediat după 23 August, să obligăm activiştii de partid care în condiţiile capitalismului n-au putut învăţa să înceapă să înveţe, pentru că conducerea construcţiei socialiste şi comuniste nu se poate face fără însuşirea a tot ceea ce a creat mai valoros cunoaşterea umană. Fără a-ţi însuşi acest tezaur, fără a învăţa, inclusiv la şcoală, nu se pot înfăptui aceste sarcini uriaşe. Desigur, viaţa îţi dă experienţă, dar nu se poate conduce societatea, nu se pot construi uzinele, centralele electrice, combinatele chimice numai cu experienţa vieţii şi cu elan revoluţionar. Pentru aceasta sînt necesare cunoştinţe tehnice, ştiinţifice, o înaltă competenţă. Şi tocmai pe această bază am putut noi construi aceste mari obiective industriale, tovarăşi.

Uzinele de astăzi cer oameni pricepuți, care să știe să mînuiască tehnica modernă. Și, cum se știe, dezvoltarea științei și tehnicii a ajuns foarte departe și merge mereu înainte. Dacă vrem să construim socialismul și comunismul trebuie să avem oameni pricepuți, stăpîni pe cuceririle științei moderne, capabili să mînuiască tehnica avansată. Toți trebuie să ne însușim cunoștințele noi ! Firește, nu ne gîndim — și proiectul de hotărîre nu are în vedere — ca fiecare să-și însușească cunoștințe în toate domeniile. Trebuie însă ca fiecare în specialitatea lui să se preocupe de temeinica cunoaștere a tot ce e modern.

De asemenea, este necesar să ne însușim și știința conducerii societății, pentru că și aceasta a devenit o știință, o specialitate. Nici societatea socialistă nu se mai poate construi numai cu elan revoluționar ; elanul este foarte necesar — noi trebuie să-l cultivăm permanent la întregul popor, la tineretul nostru —, dar pe lîngă elan trebuie să avem și cunoștințele necesare. Să unim elanul revoluționar cu știința și atunci vom construi cu succes societatea comunistă ! *(Aplauze puternice).*

Este știut că Comitetul Central a luat o serie de hotărîri pentru perfecționarea învățămîntului de toate gradele ; a apărut și o lege care a adus multe îmbunătățiri școlii noastre. Mai sînt, într-adevăr, multe lucruri de făcut în acest domeniu și, de altfel, cred că nu o să putem spune niciodată că am ajuns la perfecțiune. În toate țările lumii, atît capitaliste, cît și socialiste, problemele învățămîntului fac obiectul unor studii și perfecționări continue. Noi avem datoria să ținem seama de experiența mondială și să folosim tot ceea ce are ea mai bun și se potrivește condițiilor noastre.

Perfecționarea și legarea învățămîntului de practică este o problemă esențială pentru realizarea unui învățămînt eficient, de înaltă ținută științifică. Au fost luate,

după cum știți, o serie de măsuri pentru legarea mai strînsă de practică, pentru participarea studenților la activitatea concretă din întreprinderi. Studenții noștri cunosc și participă astăzi la procesul de producție mai mult decît acum 10 ani sau chiar decît acum 3 ani. Procentul de prezentare a absolvenților în unitățile în care sînt repartizați este astăzi de 92%. De asemenea, trebuie să spunem că absolvenții, cu toate lipsurile din învățămînt, se încadrează destul de repede în producție.

Desigur, nu putem spune însă că au fost rezolvate toate problemele legate de accentuarea caracterului practic al învățămîntului nostru. Va trebui într-adevăr să dezvoltăm mai mult baza de laboratoare, atelierele de producție de pe lîngă facultăți, atelierele-școală, în care studenții să lucreze efectiv. Este necesar ca la examenul de diplomă de inginer, absolvenții să susțină și o probă practică, pentru care să primească un certificat. Desigur, tovarăși, nu vom putea să-l facem pe student să cunoască toate mașinile, nu vom putea să mutăm în facultate combinatul chimic sau o fabrică. Cu toate acestea, trebuie să depunem eforturi susținute pentru întărirea bazei materiale a învățămîntului, mai ales în ce privește posibilitățile de pregătire practică. Totodată, pentru îmbunătățirea activității practice a studenților a fost stabilit un sistem de prerepartizare care, din păcate, nu se aplică cum trebuie. Cu doi ani înainte de absolvire, tînărul trebuie să facă contract cu fabrica. Acesta îl va lega de întreprindere, îl va cointeresa să facă practică în unitatea respectivă, iar fabrica va putea să-l ajute, ușurîndu-i cunoașterea cu doi ani înainte de absolvire a problemelor producției.

Ne gîndim, de asemenea, să legăm mai mult pe elevii de liceu — atît din liceele de cultură generală, cît și din cele tehnice — de producție. În primul rînd, în școlile tehnice este obligatoriu să avem ateliere. Nici nu se poate

concepe liceu tehnic fără atelier și laborator. Ne gîndim să trecem la crearea de ateliere și la liceele teoretice. Și acolo tînărul trebuie să lucreze și în atelier, iar aceasta nu înseamnă o degradare a învățămîntului ; dimpotrivă, în felul acesta îl pregătim pe elev pentru viață — pentru că, atunci cînd va da bacalaureatul, el se va prezenta și la un examen practic care îi va da un certificat de specializare, demonstrînd prin aceasta că a lucrat în electronică, în fizică, în chimie, mecanică etc. Aceasta îl va ajuta și în orientarea spre universitate, spre politehnică.

Vom ajunge, probabil prin 1980—1985, ca toți copiii să absolve liceul. Acum nu dispunem de baza materială necesară, dar în perspectivă va trebui să ajungem acolo dacă nu vrem să rămînem în urmă. Asta nu înseamnă, desigur, că toți vor deveni ingineri ; ei vor primi un anumit grad de cunoștințe, o pregătire profesională care le va ușura angajarea în producție. Pentru că și în producție, pentru a asigura conducerea aparaturii moderne, a instalațiilor electronice, este necesar ca muncitorii să aibă cunoștințe liceale, cunoștințe de nivel mediu ; tot mai puțini vor fi aceia care vor avea cunoștințe inferioare. Aceasta este o necesitate a dezvoltării tehnicii moderne. Dezvoltarea științei, a forțelor de producție ne duce inevitabil în această direcție. Noi, comuniștii, care avem misiunea să construim în mod conștient socialismul conducîndu-ne după legile obiective ale dezvoltării societății, trebuie să acționăm în această direcție în mod conștient și organizat. Tocmai de aceea Ministerul Învățămîntului trebuie să urgenteze elaborarea măsurilor pentru perfecționarea învățămîntului, cu consultarea cadrelor de învățămînt de toate gradele care împărtășesc această orientare. Cred că este un lucru pozitiv, pe care trebuie să-l apreciem, că specialiștii din învățămîntul nostru înțeleg cerințele dezvoltării societății, se preocupă de pregătirea

la cel mai înalt nivel a cadrelor viitoare ale construcției socialiste.

Doresc să mă refer în continuare la problema reciclării. Independent de gradul de pregătire în politehnică sau în alt domeniu, după 4—5 ani problema reciclării este o necesitate imperioasă atît pentru cei din producție, cît și pentru cei din învățămînt. Desigur, reciclarea celor din producție trebuie făcută într-un fel, a celor din învățămînt în alt fel. Nimeni, cred, nu s-a gîndit că reciclarea celor din învățămînt presupune ținerea unor lecții, ci trimiterea lor să lucreze în producție — să zicem un an de zile — pentru a cunoaște tehnologia, pentru a învăța, așa cum se procedează astăzi în nenumărate țări atît socialiste, cît și capitaliste. Nici nu se poate concepe un învățămînt tehnic, mai cu seamă un învățămînt tehnic dezvoltat, fără ca profesorii, cadrele didactice să lucreze periodic în producție, să cunoască producția ! Să nu ne fie teamă că astfel vor rămîne în producție, tovarăși. De altfel, pînă la urmă nici nu e rău dacă unii rămîn în producție ! *(Animație în sală)*. Vom găsi și dintre cei din producție care să vină în învățămînt. Acest schimb a existat de altfel întotdeauna și așa va fi mereu.

Deci reciclarea periodică este o necesitate, iar noi trebuie s-o realizăm în mod organizat. De altfel, avem și o anumită experiență în această privință ; trebuie să o generalizăm, această sarcină devenind o obligație pentru fiecare. Problemele pe care ni le punem în viitor nu se pot rezolva dacă nu vom soluționa sarcina îmbogățirii cunoștințelor tuturor oamenilor muncii începînd de la muncitor și pînă la inginer. În ce privește problemele conducerii, să începem cu cadrele de jos, din întreprinderi, orașe, județe, mergînd pînă la Consiliul de Miniștri și Comitetul Executiv. Trebuie să se înțeleagă că este necesar ca toți să studiem și apoi periodic să ne așezăm și să recapitulăm

ceea ce am studiat. Să facem astfel ca, pînă la urmă, ceea ce am învățat să ne ajute să îmbunătățim mai departe munca.

Reciclarea atît în producție, cît și în domeniul conducerii economice-sociale o consider hotărîtoare pentru activitatea noastră de viitor. Cred că măsurile prevăzute în acest sens trebuie aprobate în întregime, urmînd, desigur, ca în practică să le aducem perfecționări. Legile, hotărîrile nu sînt ceva imuabil, ele dau cadrul, dar organizarea concretă trebuie realizată corespunzător situației din fiecare ramură și sector de activitate. Trebuie însă ca fiecare să înțeleagă că nu va putea promova în viitor, nici în producție, nici în viața politică și socială, fără a se preocupa continuu de ridicarea cunoștințelor sale, fără a-și însuși tot ceea ce este nou în sectorul său de activitate, în dezvoltarea vieții sociale. Acționînd în felul acesta, noi contribuim la ridicarea nivelului de pregătire științifică și culturală a clasei muncitoare, ca și a celorlalte categorii de oameni ai muncii, pentru a-și putea îndeplini în condiții cît mai bune misiunea de forță conducătoare a societății. Așa cum spuneau Marx și Engels, devenind clasă conducătoare, clasa muncitoare trebuie să-și creeze proprii ei conducători, cu un înalt nivel de pregătire generală, să-și însușească știința și cultura cea mai înaintată, acționînd totodată pentru a contribui ea însăși la dezvoltarea și îmbogățirea patrimoniului universal al cunoașterii. Numai așa clasa muncitoare își poate îndeplini măreţele sarcini ce-i revin în societatea socialistă. *(Aplauze puternice).*

Eu pun cu toată seriozitatea problema studiului, a învățăturii în fața Comitetului nostru Central, a partidului nostru, a poporului. Trăind numai cu ceea ce am învățat în trecut, nu putem conduce societatea ! Pentru a conduce cu succes construcția socialistă și comunistă, trebuie să învățăm continuu. *(Aplauze prelungite).* Organizarea reciclării cadrelor presupune, desigur, în primul rînd intensificarea studiului individual. Hotărîrea Comitetului Central pune un accent deosebit pe studiul individual — acesta este tocmai esențialul în cadrul măsurilor privind reciclarea activului de partid și de stat. Învățătura este o necesitate și obligație pentru fiecare activist. Nici nu se poate concepe altfel trecerea de la fraza generală „tovarăși, studiați !" la exercitarea unui control eficient și la sprijinirea efectivă a tovarășilor care studiază. Acesta este unul din aspectele fundamentale în activitatea de ridicare a nivelului ideologic, politic și cultural al tuturor activiștilor, al întregului partid, al întregului popor.

În această acțiune, un rol important revine și televiziunii, radioului, celorlalte mijloace de informare în masă. În acțiunea de reciclare va trebui să folosim activ acești factori, precum și toate acele mijloace pe care le avem la îndemînă, utilizîndu-le în mod organizat și unitar, orientîndu-le spre un țel precis. Toți cei care doresc să se încadreze activ în muncă, să aibă o perspectivă clară în muncă trebuie să fie de acord să se încadreze și în efortul de pregătire organizată. Aceste lucruri trebuie să le spunem deschis, tovarăși ! Nu trebuie să considerăm că le discutăm numai așa, între noi. Tocmai de aceea am și pus problema elaborării legii cu privire la reciclarea cadrelor. Trebuie să spunem clar clasei muncitoare, activului nostru, tuturor oamenilor muncii : pornim la o acțiune al cărei rezultat va trebui să fie ridicarea generală a nivelului de pregătire tehnică și profesională, a nivelului politic, ideologic, cultural, științific al întregului nostru popor. Aceasta este una din condițiile dezvoltării cu succes a societății noastre, ale trecerii mai departe spre comunism.

Iată, tovarăşi, problemele pe care am dorit să le ridic în faţa plenarei. În încheiere, aş dori să subliniez încă o dată că hotărîrile plenarei noastre trebuie să ducă la îmbunătăţirea întregii activităţi de construcţie a socialismului, la întărirea legăturilor partidului şi statului cu masele de oameni ai muncii, la dezvoltarea democraţiei socialiste, la stimularea tot mai puternică a energiei şi iniţiativei creatoare a întregului popor. Datoria noastră, a activiştilor de partid şi de stat, a tuturor membrilor de partid este ca fiecare la locul său de muncă să nu precupeţească nimic pentru a sluji în cele mai bune condiţii interesele clasei muncitoare, ţărănimii, intelectualităţii, pentru a servi cauza socialismului şi comunismului în România, pentru a contribui la bunăstarea şi fericirea poporului nostru. *(Aplauze puternice, prelungite).*

EXPUNERE LA ADUNAREA GENERALĂ A REPREZENTANŢILOR SALARIAŢILOR DE LA UZINELE „23 AUGUST" DIN CAPITALĂ

— *15 februarie 1971* —

Stimaţi tovarăşi,

Doresc să încep prin a adresa participanţilor la această adunare generală şi, prin dumneavoastră, tuturor salariaţilor uzinelor „23 August" un salut călduros din partea Comitetului Central al Partidului Comunist Român. *(Aplauze puternice).*

Am ascultat cu multă satisfacţie cuvîntul participanţilor la adunare ; ceea ce m-a impresionat în mod deosebit a fost nivelul general ridicat al discuţiilor, faptul că toţi tovarăşii care au vorbit — muncitori, ingineri, tehnicieni — s-au preocupat înainte de toate de asigurarea bunului mers al unităţii, de problemele dezvoltării sale viitoare, au acordat atenţia principală punerii mai largi în valoare a rezervelor de sporire a producţiei, îmbunătăţirii calităţii produselor, ridicării la un nivel superior a întregii activităţi economice a uzinei. Aş putea spune că discuţiile din cadrul adunării au confirmat încă o dată justeţea politicii partidului nostru de a atrage masele populare la dezbaterea şi soluţionarea problemelor conducerii vieţii economice şi sociale, ilustrează creşterea nivelului de pregătire şi dez-

voltarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii din patria noastră.

În cursul dezbaterilor s-au făcut propuneri numeroase, au fost evidențiate rezultatele bune obținute pînă acum, s-au adus critici îndreptățite ; toate acestea demonstrează că muncitorii, tehnicienii și inginerii, conducerea uzinei, acționînd în comun, sînt preocupați să asigure folosirea în condiții cît mai bune a mijloacelor pe care le au la îndemînă pentru a-și aduce contribuția la creșterea avuției naționale a României socialiste. Ați dovedit, tovarăși, că acționați ca adevărați stăpîni ai mijloacelor de producție, ca proprietari, ca oameni răspunzători față de bunăstarea și prosperitatea patriei noastre socialiste! *(Aplauze puternice).*

Avem într-adevăr în uzina dumneavoastră rezultate bune. Mă bucură faptul că ați îndeplinit prevederile cincinalului, mai cu seamă că acum cîțiva ani în uzinele „23 August" se manifestau o serie de rămîneri în urmă, deficiențe serioase. Se pare că ultimii doi-trei ani au adus schimbări importante în activitatea unității.

Cunosc mai îndeaproape unele secții ale uzinei ; știu cum arătau, de exemplu, în 1967 și cum arată ele astăzi ; le-am văzut recent, cu cîteva săptămîni în urmă. Într-adevăr, s-a produs o transformare radicală, deși n-aș putea spune că nu mai este cîte ceva de făcut, și dumneavoastră știți mai bine acest lucru. Dar ceea ce trebuie subliniat este că s-au realizat schimbări foarte serioase în organizarea producției și a muncii, ceea ce a dus la creșterea nivelului tehnic și a productivității muncii, la ridicarea calității produselor ; de altfel, inspectorul general cu calitatea a și renunțat să mai ia cuvîntul. *(Animație, aplauze).* Ați asigurat totodată dezvoltarea puternică a uzinei, construind noi capacități de producție. Toate acestea reprezintă succese importante și aveți tot dreptul să vă mîndriți cu ele ; putem spune, într-adevăr, că uzina „23 August" în cincinalul precedent a făcut progrese mari, a înregistrat transformări însemnate și semnificative. Ele sînt, de altfel, o parte a succeselor dobîndite de întregul popor, se înscriu în ansamblul rezultatelor pe care clasa muncitoare, toți oamenii muncii le-au obținut în cei cinci ani anteriori în dezvoltarea patriei noastre socialiste.

Ați luat cunoștință de aceste rezultate — cred că toți tovarășii au citit comunicatul recent publicat — și nu doresc să mă refer la ele, dar trebuie să spunem că în obținerea lor dumneavoastră, în general constructorii de mașini, ați adus o contribuție de seamă. Iată de ce doresc să felicit din inimă pe toți muncitorii, inginerii și tehnicienii din această uzină pentru realizările bune obținute în cincinalul care a trecut. *(Aplauze).*

Doresc, de asemenea, să adresez calde felicitări organizației de partid, tuturor comuniștilor, organizației sindicale și de U.T.C., care au depus eforturi susținute și au muncit cu perseverență, dînd viață sarcinilor trasate de Comitetul Central al partidului nostru. *(Aplauze).*

Dar, așa cum au spus aici unii tovarăși, succesele mari înfăptuite pînă acum nu trebuie să ne ducă la automulțumire, nu trebuie să ne facă să uităm de lipsurile care s-au manifestat și, din păcate, se mai manifestă încă în activitatea colectivului uzinei „23 August". S-a vorbit despre multe neajunsuri — eu consider că tovarășii care le-au ridicat aici au făcut foarte bine —, mai sînt, desigur, și altele : cei care n-au luat cuvîntul au probabil și ei o serie de observații și critici la adresa activității generale a uzinei, cît și în ce privește organizarea producției și a muncii, calitatea produselor.

Într-adevăr, dacă ar fi să ne oprim numai la această ultimă problemă, nu am putea să nu reamintim că o serie de produse ale uzinelor „23 August" au fost livrate beneficiarilor cu serioase defecțiuni, că rebuturile — de exem-

plu în turnătorie — la piese mari pentru utilaje chimice au produs multe greutăţi şi întîrzieri în darea în funcţiune a unor combinate chimice. S-au luat unele măsuri pentru a remedia situaţia, dar se mai fabrică şi astăzi utilaje, subansamble şi piese cu defecţiuni. Este necesar să ne oprim şi asupra acestor probleme, deoarece — constatînd ceea ce avem bun, şi sînt multe lucruri bune, dar analizînd şi ceea ce a fost negativ şi continuă încă să mai existe ici-colea — vom înţelege mai bine ceea ce avem de făcut pentru a lichida rapid neajunsurile, pentru a ridica activitatea generală a uzinelor „23 August", a tuturor oamenilor muncii la nivelul exigenţelor tehnicii moderne, al cerinţelor şi sarcinilor stabilite de Congresul al X-lea al partidului. *(Aplauze puternice).*

Cunosc de mult uzina dv., încă din ilegalitate, cînd am avut aici organizaţie de partid şi de tineret. Cunosc activitatea uzinei şi din perioada de după eliberare, am fost în ultimii ani de cîteva ori în unitatea dumneavoastră. Ştiu bine capacitatea şi posibilităţile muncitorilor, inginerilor şi tehnicienilor, ale întregului colectiv. Sînteţi un colectiv puternic şi destoinic, aveţi oameni minunaţi şi, cum am arătat şi în alte împrejurări, aş putea spune că o dată cu uzina s-a dezvoltat şi colectivul de muncă, a crescut pregătirea tehnică şi conştiinţa oamenilor muncii din această întreprindere. Aceasta este, de asemenea, o mare realizare, este, de fapt, cea mai importantă realizare! *(Aplauze prelungite).*

Iată de ce consider că, trăgînd învăţămintele din ceea ce a fost bun şi din ceea ce a fost rău, înfăptuind sarcinile de înzestrare tehnică prevăzute pentru perioada următoare, asigurînd îmbunătăţirea întregii activităţi de producţie, există toate condiţiile ca uzina să lucreze din ce în ce mai bine şi ca într-adevăr lipsurile din trecut să rămînă o amintire, iar uzina „23 August" să se numere printre uzinele

fruntaşe, dacă nu să ocupe chiar primul loc; eu aş dori aceasta, tovarăşi! *(Aplauze puternice).*

Cincinalul în care am intrat, după cum ştiţi, pune în faţa întregului nostru popor, deci şi în faţa colectivului uzinelor „23 August", sarcini deosebit de mari. Adunării generale i-au fost prezentate proiectele de viitor ale uzinei, inclusiv proiectul suplimentar de dezvoltare pînă în 1975; ele arată că unitatea dumneavoastră, plecînd de la ceea ce a realizat pînă acum, va cunoaşte în anii următori o dezvoltare mult mai puternică.

Aici s-a vorbit de realizarea unei producţii duble sau chiar mai mult decît duble — de 3,5 miliarde de lei în 1975. Pornind însă de la actualul număr de salariaţi şi de la necesitatea creşterii acestui număr la 17 000—18 000 de oameni, ţinînd seama de prevederile privind înzestrarea tehnică, reutilarea multor secţii, introducerea proceselor de automatizare şi mecanizare la unele lucrări, consider — mi-a făcut de altfel impresia că tovarăşul Ion Avram, ministrul industriei construcţiilor de maşini, este de acord — că aceste prevederi sînt cu mult sub ceea ce se poate înfăptui. Nu vreau să mă refer acum la o cifră, dar este de înţeles, tovarăşi, că o producţie de 3,5 miliarde de lei în condiţiile unei dotări superioare şi ale unei creşteri importante a numărului de salariaţi nu poate fi apreciată ca acceptabilă. Este necesar ca, intensificînd ritmul de înzestrare tehnică a uzinei şi realizînd sporul suplimentar al numărului de salariaţi, să obţineţi o creştere mult mai mare a producţiei nu numai din punct de vedere valoric — deşi şi aceasta are importanţă, deoarece presupune introducerea în fabricaţie a unor produse cu grad mai înalt de tehnicitate şi deci cu o valoare economică mai ridicată —, dar şi din punct de vedere fizic. Cred că în această privinţă există toate condiţiile ca uzinele „23 August" să se prezinte la sfîrşitul anului 1975 ca cea mai puternică

uzină din sectorul construcțiilor de mașini și cu rezultate care să-i permită să ocupe primul loc sau, în orice caz, să se situeze pe unul din primele locuri în cadrul industriei constructoare de mașini.

Se impune, desigur, o activitate amplă și susținută, întrucît realizarea acestor sarcini nu va fi de loc ușoară. Va fi necesar ca întregul colectiv să revadă și să dezbată serios planul întreprinderii, programul de dezvoltare, să înțeleagă că planul îl elaborează uzina, că ea este aceea care trebuie să stabilească cum să gospodărească mai bine toate mijloacele de care dispune pentru a obține maximum de rezultate economice. Fiecare dintre dumneavoastră, tovarăși, sînteți proprietarii acestei uzine, pentru că statul, societatea v-a încredințat sarcina ca, în colectiv, să administrați aceste bunuri materiale și financiare, în calitate de proprietari și de producători. De aceea trebuie să gîndiți împreună cum să folosiți mai bine mașinile și celelalte mijloace tehnice pe care le aveți la îndemînă pentru a realiza un cît mai mare randament în toate domeniile de activitate. Așa trebuie să procedați și așa va trebui să procedeze fiecare colectiv de uzină, de întreprindere, de instituție economică și științifică. În măsura în care fiecare colectiv va judeca astfel și va rezolva problemele pornind de la faptul că el este stăpîn al mijloacelor unității în care lucrează, că împreună cu celelalte colective de oameni ai muncii sînt stăpînii tuturor bogățiilor patriei, vom reuși să obținem rezultatele pe care ni le propunem, vom asigura în cincinalul actual o puternică dezvoltare a construcției de mașini. Numai așa vom face ca acest cincinal să fie într-adevăr cincinalul perfecționării, al ridicării din punct de vedere tehnic a construcțiilor noastre de mașini, care, realmente, trebuie să devină ramura conducătoare a economiei, în stare să rezolve orice problemă pe care o va

pune progresul tehnic, revoluția tehnico-științifică de azi și de mîine.

Pornind de aici, prima problemă este, după părerea mea, aceea a însușirii de noi produse de înaltă tehnicitate și calitate, cu tot ceea ce implică aceasta. Este necesar să trecem într-adevăr la o bună specializare a producției chiar în cadrul uzinelor „23 August", iar acum a întregului grup de uzine. Este încă destul loc pentru adîncirea specializării, pentru o folosire mai rațională a potențialului tehnic, a spațiilor de producție, a mașinilor și forței de muncă.

Dar, așa cum au subliniat cîțiva tovarăși aici, Ministerul Construcțiilor de Mașini va trebui să meargă mai departe, la dezvoltarea specializării în cadrul întregii ramuri, pentru a spori productivitatea muncii și ridica nivelul tehnic al produselor. Specializînd și concentrînd forțele pe care le avem astăzi risipite în zeci de uzine, putem rezolva numeroase probleme mult mai bine și cu rezultate incomparabil superioare.

A doua problemă este aceea a cercetării științifice și, în general, a grupării și folosirii specialiștilor în secțiile de concepție. În acest domeniu, în ultimii ani am obținut rezultate bune, inclusiv în uzinele „23 August". Dar aceste realizări nu ne pot mulțumi. Nu mai departe decît compresorul pe care anul acesta îl introduceți în producție se realizează pe baza unei tehnologii pe care am importat-o, dacă țin bine minte, cu cîțiva ani în urmă ; vă închipuiți și dumneavoastră ce „tehnicitate nouă" introducem astăzi în producție, de vreme ce, atunci cînd ne-a vîndut licența, industriașul din străinătate avea deja pregătit pentru fabricație un alt compresor. De altfel, în cincinalul actual va trebui și noi să rezolvăm această problemă, trecînd la producerea unui compresor nou, rotativ, cu mult superior celui pe care de-abia îl introducem astăzi în producție.

Iată de ce problema valorificării rapide în producție a licențelor, dar și a dezvoltării cercetării proprii, este esențială ; în tehnică, chiar și un an înseamnă foarte mult, iar după o perioadă mai îndelungată produsul respectiv aparține trecutului. Conducerea uzinei, comitetul de direcție, întregul colectiv trebuie să ia toate măsurile pentru a organiza mai bine cercetarea, proiectarea, inclusiv folosirea inovațiilor — la care s-a referit aici un tovarăș — asigurînd aplicarea lor grabnică în producție. Aceasta este o condiție esențială a ridicării nivelului tehnic, a creșterii gradului de competitivitate al produselor românești atît în țară, cît și în străinătate.

Este, de asemenea, necesar să ținem seama de propunerile făcute aici privind o mai bună legătură cu institutele de cercetări și cu învățămîntul. Sigur, sînt anumite deficiențe în activitatea unităților științifice și de învățămînt, dar cred că și conducerea uzinei, precum și ministerul pot să acționeze mai operativ, pot să se ocupe mai îndeaproape de îmbunătățirea colaborării cu aceste unități, ceea ce va aduce folos atît uzinei, cît și cercetării și învățămîntului.

În legătură cu însușirea de produse noi de înaltă tehnicitate s-au ridicat o serie de alte aspecte. Consider că este de datoria conducerii uzinei să întocmească un program de măsuri, nu în general, ci pornind de la discuțiile concrete purtate aici, cu termene precise de rezolvare, urmînd ca apoi să raporteze periodic în fața adunării salariaților despre felul cum se soluționează aceste sarcini deosebit de importante pentru dezvoltarea viitoare a uzinelor „23 August".

A doua problemă la care doresc să mă refer este aceea a organizării producției și muncii. Ținînd seama de experiența pe care ați acumulat-o în ultimii ani în organizarea mai bună a producției și a muncii, va trebui să se treacă

la generalizarea ei în așa fel, încît în 2—3 ani să obținem rezultate superioare în toate fabricile și secțiile uzinei. Se impune ca realmente, spre sfîrșitul anului 1973, uzinele „23 August" să cunoască o reînnoire completă din punct de vedere tehnologic și organizatoric, să reprezinte într-adevăr o uzină modernă în cadrul industriei noastre constructoare de mașini. Este necesar să ne propunem această sarcină, deoarece avem capacitatea să o rezolvăm în bune condiții !

Pe drept cuvînt s-a vorbit aici de problema ridicării calificării și pregătirii oamenilor muncii. De altfel — nu este un lucru necunoscut, cu toții îl știm — aceasta este pînă la urmă un factor esențial al realizării tuturor sarcinilor, al creșterii productivității muncii.

Consider că este necesar să luăm toate măsurile pentru a asigura o mai bună stabilitate a salariaților. Mă voi referi puțin mai tîrziu la problemele sociale ridicate aici, de care depinde, de asemenea, creșterea stabilității cadrelor, dar cred că prin măsurile ce se pot lua chiar în situația actuală trebuie să facem ca tineretul, și mai cu seamă femeile, să poată avea la „23 August" condiții mai bune de muncă.

Sînt complet de acord cu problemele ridicate privind promovarea muncitorilor cu o înaltă calificare ca maiștri ; de altfel, nici nu se poate concepe formarea unor maiștri destoinici și cu autoritate decît pe baza recrutării lor din rîndul muncitorilor cu experiență, cărora să li se creeze posibilitatea de a-și însuși cunoștințele necesare de organizatori și conducători ai producției. Numai procedînd în felul acesta vom avea, într-adevăr, buni conducători de producție, vom asigura o îndrumare competentă în toate sectoarele de activitate. Va trebui să rezolvăm și problema cointeresării corespunzătoare a maiștrilor. Este necesar să ținem seama de faptul că, oricîtă școală ar avea cineva,

la vîrsta de 20 sau 22 de ani nu poate fi conducător de producție. *(Aplauze)*. Atît maiștrii, cît și inginerii trebuie să înțeleagă că pentru a fi maiștri și ingineri buni este necesar să cunoască bine producția. Nu poți îndruma, nu poți conduce pe cineva dacă n-ai lucrat în producție, dacă nu știi tu însuți ce este producția. Pe drept cuvînt s-a spus aici : „De ce-i repartizăm pe inginerii veniți recent în fabrică în sectorul de concepție ?“ Ce concepție poate face un tînăr, chiar dacă a luat note excepționale la institut, cît timp el n-a pus mîna și nu știe să monteze sau să demonteze, de exemplu, un motor ? Concepția trebuie să o facă acei oameni care cunosc bine produsul respectiv, care l-au fabricat, care, lucrîndu-l, „s-au lovit și peste mînă“, cum se spune, aceștia vor ști cum să-l reproiecteze. *(Aplauze)*. Nu este nevoie de nici o hotărîre specială în acest scop ; conducerea uzinei trebuie, așa cum se proceda și în trecut, să-l pună pe tînărul inginer ajutor de maistru, maistru, să lucreze apoi tehnologia și numai după un șir de ani, după ce dovedește că poate fi într-adevăr om de concepție, să fie trecut în acest sector. Atunci vom avea un nivel înaintat al concepției, vom putea ține pasul cu țările avansate !

O altă problemă despre care vreau să spun cîteva cuvinte se referă la reducerea cheltuielilor materiale, a consumurilor specifice, la realizarea de economii și asigurarea, pe această bază, a scăderii prețului de cost. Dumneavoastră cunoașteți — aici cîțiva tovarăși au vorbit — că încă producem mașini și utilaje cu o greutate mare, cu un consum ridicat de material, că avem consumuri exagerate de combustibil, de energie ș.a.m.d. S-au obținut unele realizări, dar sîntem departe de a spune că putem fi mulțumiți cu ceea ce am înfăptuit pînă acum. Cincinalul actual pune de altfel sarcini importante în ce privește reducerea cheltuielilor materiale și a prețului de cost ; trebuie să

realizăm pe această cale o sporire substanțială a venitului național. Este pentru toți de înțeles, tovarăși, că, obținînd un produs cu costuri mai mici, cu cheltuieli materiale mai reduse, vom asigura creșterea corespunzătoare a părții care formează venitul național și ne vom crea disponibilități suplimentare pentru a ridica nivelul de viață al poporului, pentru a dezvolta, totodată, activitatea de producție a societății noastre socialiste.

În unele țări, la o producție, să zicem, de 100 de lei, cheltuielile materiale reprezintă 35 de lei, mergînd pînă la 45—46 de lei. La noi, o astfel de producție în industrie se realizează actualmente cu circa 60 de lei cheltuieli materiale și, mi se pare, în construcția de mașini chiar cu mai mult. Vă închipuiți, tovarăși, ce s-ar obține reducînd cheltuielile materiale de producție numai la 50 de lei la 100 — deși încă nu ne propunem în acest cincinal să ajungem la acest nivel — la volumul actual al producției noastre industriale de peste 300 de miliarde de lei și de peste 500 de miliarde de lei în 1975 ! Cu cît ar crește venitul național, deci și fondurile disponibile pentru sporirea veniturilor oamenilor muncii, pentru dezvoltarea generală a societății noastre socialiste ! Insist asupra acestui aspect pentru că este esențial și hotărîtor pentru progresul economiei noastre. Nu ne poate fi indiferent cu ce cheltuieli materiale producem o mașină, un motor, o locomotivă. Cu cît vom consuma mai mult metal sau diferite alte materiale, cu cît vom consuma mai multă energie, cu cît fiecare bec, să zicem, va consuma kilowați în plus în mod nerațional, cu atît vom pierde din avuția patriei noastre, iar aceasta se va răsfrînge asupra veniturilor fiecărui cetățean. Reducerea cheltuielilor materiale este deci strîns legată de asigurarea condițiilor pentru a obține creșterea bunăstării generale a poporului nostru. *(Aplauze)*.

Mergem pe un drum bun, am obținut în ultimii ani rezultate pozitive. Am vizitat multe uzine constructoare de mașini și ceea ce mi-a produs o mare satisfacție este că peste tot există această preocupare ; și la uzinele „23 August“ am constatat aceasta și m-a bucurat în mod deosebit. Dar mai avem încă mult de făcut în această privință și vă rog pe toți să înțelegeți că de aceste probleme trebuie să ne ocupăm zi de zi, ceas de ceas, pentru că de soluționarea lor depinde progresul general al societății noastre.

S-a vorbit aici de problema exportului și importului. Desigur, știm cu toții că producem nu de dragul producției, ci pentru a satisface anumite necesități, pentru a vinde fie unor întreprinderi din țară, fie unor beneficiari externi. Trebuie să înțelegem că este necesar să ne preocupăm permanent ca produsele noastre să aibă cumpărători. Pe piața internă pînă acum lucrurile au fost întrucîtva mai simple, pentru că, existînd — ca să zic așa — un fel de monopol al construcțiilor de mașini, ceea ce se fabrica trebuia să fie acceptat și primit. Dar lucrurile s-au schimbat. Dumneavoastră colaborați cu multe uzine și știți bine că pretențiile cresc mult și în mod îndreptățit. În același timp, noi livrăm mari cantități de producție pentru export. Uzina „23 August“ exportă acum 10% din produsele sale ; potrivit planului, urmează să ajungeți la 30%, dar cu creșterea suplimentară pe care o prevedem va trebui, probabil, să exportați 45—50% din producția întreprinderii. Aceasta presupune să produceți numai și numai mașini și utilaje la nivelul tehnicii mondiale, deoarece concurența este destul de puternică pe piața mondială. De aceasta depinde pînă la urmă posibilitatea ca să dezvoltăm uzina la nivelul pe care ni-l propunem ; dacă nu vom realiza o producție de nivel tehnic corespunzător, care să concureze cu succes produsele similare de pe piața mondială, nu vom putea extinde activitatea uzinei în ritmul la care m-am referit. Prin urmare, lărgirea exporturilor condiționează în mod nemijlocit dezvoltarea uzinei și deci însăși creșterea veniturilor oamenilor muncii de la „23 August“. Tot așa, de reducerea importurilor și utilizarea în mai mare măsură a produselor și materialelor din țară depind economisirea valutei și folosirea ei în alte scopuri ; aceasta presupune să ne ocupăm mai intens de problema autodotării, despre care s-a vorbit aici, de înzestrarea prin mijloace proprii cu mașini-unelte și agregate.

Un tovarăș de la fabrica de motoare a adus critici sectorului tehnic al uzinei și foarte bine a făcut. Dar oare, pînă la urmă, nu fiecare fabrică trebuie să se preocupe să-și rezolve cu posibilități proprii o parte din necesarul de mașini și agregate ? Autodotarea, producerea unor mașini și agregate necesare îmbunătățirii calității produselor, creșterii randamentului utilajelor existente se poate asigura de către fiecare fabrică, de către fiecare secție, cu participarea fiecărui inginer și muncitor. Numai în măsura în care aceasta va deveni o preocupare generală a întregului colectiv vom putea obține rezultate bune. Trebuie să spun că față de alte uzine, mai mici decît „23 August“, rezultatele dumneavoastră în această privință nu ne pot mulțumi. Aveți posibilități mari și sper că în cincinalul actual veți lichida deficiențele manifestate, făcînd ca o bună parte din utilajele și mașinile necesare modernizării secțiilor existente, precum și dotării secțiilor și fabricilor noi ce se vor construi, să se realizeze în uzină sau în colaborare cu alte uzine. Dorim ca asemenea mașini și utilaje să se producă în țară, reducîndu-se astfel importul lor, întrucît ele sînt foarte scumpe și, în general, se găsesc greu.

La toate aceste probleme doresc să mai adaug necesitatea unei preocupări sporite pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă în cadrul uzinei. S-au obținut, este ade-

vărat, în această privință o serie de rezultate ; dar din criticile care s-au făcut aici și mai cu seamă din propunerile care au fost formulate în adunare reiese că în acest domeniu se fac simțite o serie de neajunsuri foarte importante.

Am reținut faptul că — așa cum chiar în raportul comitetului de direcție se menționează — nu s-au realizat toate măsurile privind îmbunătățirea condițiilor de muncă ; într-o serie de sectoare, mai cu seamă în sectoarele calde, sînt încă condiții grele de muncă. Va trebui să se întocmească un program complex de măsuri pentru toate sectoarele uzinei și, prin aplicarea lui, să facem ca în cel mai scurt timp să fie lichidate neajunsurile din acest domeniu, care pînă la urmă influențează și asupra bunei desfășurări a activității de producție, asupra productivității muncii.

În general, consider că comitetul de direcție, sindicatul, organizația de partid trebuie să acorde mai multă atenție problemelor privind condițiile de viață și de muncă ale muncitorilor, ale tuturor salariaților. Desigur, și în această privință există rezultate bune. Am obținut o creștere generală a veniturilor oamenilor muncii în cincinal, iar în uzina „23 August" veniturile medii se ridică cu mult peste venitul mediu pe țară, care este astăzi de circa 1 450 de lei ; la dumneavoastră, dacă nu mă înșel, venitul mediu este de 1 715 lei. Dar, pe lîngă aceasta, tovarăși, sînt multe lucruri legate de condițiile de muncă și viață ale salariaților care trebuiau și puteau fi rezolvate mai bine. Este adevărat, așa cum mi-au spus cîțiva tovarăși, sînt și muncitori care cîștigă lunar 3 000, iar unii chiar 4 000 de lei — și aceasta este foarte bine. Fără nici o îndoială că noi va trebui să creăm asemenea condiții ca, pe baza creșterii reale a producției, să asigurăm și creșterea veniturilor oamenilor muncii. De altfel, ne gîndim ca la definitivarea sistemului de salarizare să aducem unele corecturi, în așa fel încît maiștrii și inginerii care participă

direct la procesul de producție să fie mai direct legați de rezultatele generale ale secției, ale fabricii, echipei sau grupului de echipe pe care le îndrumă și conduce. În felul acesta vom crea condiții ca toți cei care se ocupă nemijlocit cu îndrumarea tehnică și cu conducerea producției să obțină o creștere a venitului lor în raport direct cu rezultatele concrete ale activității de conducere și de îndrumare pe care au desfășurat-o. De altfel, în perspectivă acest lucru va trebui să fie valabil și pentru conducerea uzinei ; sistemul pe care noi îl experimentăm și-l vom definitiva pornește tocmai de la premisa ca, pe măsură ce se dezvoltă activitatea uzinei și sporesc beneficiile sale, să crească și posibilitățile ca cei care și-au adus contribuția la aceste realizări să obțină venituri suplimentare. Asemenea venituri suplimentare se pot asigura pe baza creșterii susținute a producției.

În noul cincinal prevedem ca salariul real să sporească cu circa 20% ; vor crește mai mult salariile mici. Probabil la sfîrșitul anului 1975 uzina dumneavoastră va ajunge la un salariu mediu în jurul a 2 000 sau chiar peste 2 000 de lei, dar toată această creștere este legată, cum am mai spus, de modul cum vom ști să realizăm sarcinile mari pe care le avem. În orice situație însă, problema condițiilor de muncă și de viață trebuie să constituie o preocupare generală a conducerii întreprinderii, a sindicatului, a organizației noastre de partid.

Consider că va trebui să aducem anumite îmbunătățiri sistemului de repartizare a locuințelor. În cincinalul care a trecut am construit în București peste 80 000 de apartamente. Sigur, a crescut și numărul de salariați în capitală, dar mi se pare că într-adevăr uzinei dumneavoastră i-a revenit un număr mic de locuințe. În actualul cincinal, ținînd cont și de suplimentarea pe care vrem să o acordăm, în București urmează să se ajungă la peste

120 000 de apartamente. Cred că va trebui să ne gîndim ca uzinele, îndeosebi cele mari, să primească anual prin repartiția de plan un anumit număr de locuințe, atît dintre cele care vor fi închiriate, cît și din cele ce urmează să fie vîndute. Este necesar ca fondul de locuințe care se prevăd a fi construite cu credite de la stat să nu se mai repartizeze pe sectoare, ci să se defalce tot pe întreprinderi, corespunzător cu numărul de salariați. De exemplu, pentru uzina „23 August" ar trebui să se dea nu numai cîteva sute de apartamente spre a fi închiriate, dar și cîteva sute care să poată fi cumpărate numai de salariații uzinei, firește cu condiția să lucreze aici. *(Aplauze)*. Desigur, va trebui să condiționăm aceasta de obligația de a lucra la uzină pînă la achitarea datoriei, pentru că uzina, colectivul își iau și un anumit angajament. Sînt de părere că însăși repartizarea ar trebui — dacă nu discutată într-o adunare, deoarece este mai dificil — să fie făcută cunoscută cel puțin pe secții, să fie afișată, pentru ca salariații să știe cine primește pentru închiriere — aici este necesar să avem în vedere, în primul rînd, pe cei care au salarii mai mici și familii mai numeroase — și cine apelează la cumpărare. Colectivul uzinei trebuie să aibă posibilitatea să-și spună în viitor părerea și asupra acestei importante probleme pentru viața oamenilor muncii.

Sigur, tovarăși, vor mai fi greutăți cu locuințele. Noi am construit în cincinalul trecut din fondurile statului sau cu credite de la stat 344 000 de apartamente, iar prin mijloace proprii populația, îndeosebi de la sate, și-a construit încă 314 000 de case ; împreună deci înseamnă aproape 660 000 de locuințe. Facem în continuare eforturi mari în acest domeniu. În cincinalul viitor vom realiza peste 500 000 de apartamente numai din fondurile statului și cu credite de la stat, în plus se vor construi încă aproape 300 000 cu mijloace proprii, în total, așadar, 800 000 de

locuințe, și tot nu vom reuși să satisfacem complet nevoile, deoarece și cel care stă astăzi într-o locuință mai proastă vrea să renunțe la ea și e îndreptățit să se mute într-o locuință unde are un confort mai bun. E de înțeles acest lucru și facem eforturi mari, dar pînă vom rezolva definitiv problema va trebui ca ceea ce construim să fie repartizat corespunzător cu efortul pe care oamenii muncii îl depun pentru dezvoltarea generală a patriei noastre, și clasa muncitoare trebuie să ocupe locul principal. Aici includ și inginerii, pe toți cei care lucrează în producția materială și științifică. *(Aplauze)*.

Avem prevederi mari, tovarăși, în ceea ce privește creșterea nivelului de trai și ne gîndim încă din această toamnă să luăm un șir de măsuri, începînd cu alocațiile pentru copii și urmînd, din 1972, cu acordarea sporului de salarii, în primul rînd pentru cei cu salarii mici, așa cum am spus la plenara Comitetului Central.

Dorim, ca o dată cu ridicarea generală a nivelului de dezvoltare a țării, să obținem o creștere necontenită a bunăstării materiale și spirituale a poporului nostru. Întreaga politică a partidului și guvernului este îndreptată și va fi întotdeauna îndreptată spre ridicarea nivelului de trai al tuturor celor ce muncesc, ea va urmări neabătut țelul de a face viața poporului nostru tot mai îmbelșugată, tot mai demnă, tot mai frumoasă și fericită. *(Aplauze prelungite)*.

S-a vorbit aici despre munca comitetului de direcție și se pare că aveți un comitet de direcție care desfășoară o activitate bună. Este adevărat că aici, la uzinele „23 August", comitetul are o vechime mai mare decît în alte întreprinderi, fiind înființat în cadrul măsurilor de experimentare a noului sistem ; în general, sîntem în al doilea an de funcționare a acestor comitete de direcție. Deși n-a trecut mult timp, practica, viața demonstrează

cît de justă a fost această măsură a înființării comitetelor de direcție. În locul așa-zisei conduceri unice, al conducerii de către un om, care, oricît ar fi el de priceput, nu poate să rezolve de unul singur problemele deosebit de complexe ale unei uzine cum este „23 August" sau altele, noi am introdus principiul muncii și conducerii colective, al organelor de conducere deliberative, care dezbat și hotărăsc asupra dezvoltării unităților economice, sociale, asupra întregii activități din patria noastră. Și putem spune, tovarăși, că acest principiu, al conducerii colective în toate domeniile și sectoarele, se afirmă ca un principiu deosebit de valoros, asigurînd soluționarea în condiții tot mai bune a tuturor problemelor dezvoltării economice-sociale a României. *(Aplauze puternice).*

Am ascultat cu deosebită satisfacție cuvîntul reprezentanților oamenilor muncii din comitetul de direcție, cît și al altor reprezentanți ai muncitorilor, și trebuie să spun că, deși unii dintre ei au declarat că începutul activității comitetului de direcție a fost mai timid, am constatat că stăpînesc bine multe probleme ale procesului de producție, ale tehnicii și că, într-adevăr, prezența lor în conducerea colectivă a întreprinderii nu este o prezență formală. Ea este într-adevăr prezența reprezentanților proprietarilor și producătorilor preocupați ca activitatea uzinei să meargă cît mai bine, ca întregul colectiv să se poată bucura din plin de rezultatele creșterii producției, să le resimtă în ridicarea bunăstării lor. *(Aplauze puternice).*

În proiectul de lege pe care îl vom supune în curînd discuțiilor generale prevedem să crească numărul acestor reprezentanți în comitetele de direcție și în consiliile de administrație. Pe de altă parte, prevedem să crească rolul adunărilor generale în luarea hotărîrilor privind dezvoltarea uzinelor, activitatea lor economică și socială. Ne gîndim ca adunările generale să dezbată mai larg toate pla-

nurile de producție și de dezvoltare a întreprinderilor ; în fapt să nu se poată considera definitivat planul uzinei decît o dată cu adoptarea lui de către adunarea generală a salariaților, desigur în această adunare funcționînd principiul majorității.

De asemenea, ne gîndim ca adunarea generală să hotărască prin vot asupra activității comitetului de direcție. Dacă se ivește situația ca adunarea generală, de exemplu, să respingă raportul sau darea de seamă a comitetului de direcție, aceasta să însemne o dezavuare a activității comitetului de direcție respectiv și să implice — atît pentru minister, cît și pentru comitetul de sector, pentru comitetul județean de partid și pentru comitetul sindical județean sau municipal — obligația de a lua măsuri pentru îmbunătățirea activității conducerii colective a uzinei, inclusiv de a proceda, dacă apare ca necesar, la înlocuirea acelora care nu corespund sarcinilor pe care le au. În felul acesta se va întări controlul colectivului de uzină asupra celor care sînt puși să conducă, va crește și răspunderea celor care conduc în fața colectivului de oameni ai muncii. Vom întări de fapt prin aceasta colaborarea dintre cei ce sînt puși să conducă activitatea în diferite sectoare și masele largi de oameni ai muncii. Aceasta va însemna, în fond, o lărgire a participării oamenilor muncii, și în primul rînd a clasei muncitoare, la întreaga activitate de conducere economică și socială a patriei noastre. În condițiile de astăzi, această participare a oamenilor muncii devine o necesitate obiectivă, deoarece fără aceasta nu se poate concepe construirea cu succes a socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice).*

După cum am spus și la recenta plenară a Comitetului Central al partidului, vrem ca rolul colectivelor de oameni ai muncii în desemnarea candidaților pentru diferite posturi de conducere, atît în economie, cît și în organele

statului nostru, să crească, astfel ca cei care urmează să fie promovați în diferite munci de răspundere să aibă și avizul — ca să spun așa — al colectivului, adică să se bucure de încrederea celor în mijlocul cărora și-au desfășurat pînă atunci activitatea. Oare, tovarăși, nu este just ca, în cazul cînd propunem, de exmplu, de la uzinele „23 August" un ministru-adjunct, să întrebăm și colectivul : „Ce credeți, tovarăși, despre el ? A muncit bine ? Va putea el să facă față sarcinilor ? E bine să-l promovăm ?" Vom realiza atunci nu o verificare după un referat întocmit la secția de cadre, cum facem astăzi, ci conducîndu-ne după părerea oamenilor muncii. Va fi într-adevăr o verificare colectivă a felului în care cel care urmează să fie promovat se preocupă de interesele oamenilor muncii, știe să înfăptuiască în condiții bune politica generală a partidului și statului nostru, se bucură de încrederea celor ce muncesc. Atunci vom face o promovare cu adevărat bună, tovarăși ! *(Aplauze puternice)*. Și acest lucru e valabil pentru toate domeniile.

În felul acesta, noi trecem într-adevăr la o fază superioară a democrației socialiste, asigurăm o participare mai largă a întregului nostru popor la conducerea tuturor domeniilor vieții economice și sociale, la elaborarea politicii interne și externe a partidului nostru. Aceasta ne va da garanția că tot ceea ce facem este în interesul poporului, este destinat să grăbească făurirea cu succes a societății socialiste multilateral dezvoltate, construirea comunismului, ridicarea bunăstării întregului popor. *(Aplauze puternice)*.

Tovarăși,

Prin întreaga activitate, prin toate realizările noastre, noi ne aducem o contribuție concretă la dezvoltarea colaborării și întărirea sistemului socialist mondial, la cauza

socialismului în întreaga lume. Noi vedem principala îndatorire a partidului nostru comunist — partid conducător în societate — în felul în care el soluționează problemele multiple ale făuririi socialismului, în modul în care își îndeplinește obligațiile asumate față de națiunea noastră socialistă !

Noi pornim de la faptul că socialismul se construiește pentru popor și împreună cu poporul ; de aceea tot ceea ce facem trebuie să izvorască din interesele poporului, să țină seama de ele. Numai așa partidul nostru își va îndeplini îndatorirea sa de partid comunist, de forță conducătoare a societății noastre. *(Aplauze puternice)*.

Așa cum am mai spus și în alte împrejurări, noi, comuniștii români, considerăm că între sarcinile naționale și cele internaționale există o deplină unitate dialectică, că numai îmbinînd în mod armonios aceste două laturi ale activității ne îndeplinim atît rolul de răspundere ce-l avem în conducerea națiunii noastre socialiste, cît și sarcinile noastre de detașament al mișcării comuniste și progresiste internaționale.

În acest spirit, noi am acționat și acționăm pentru dezvoltarea solidarității internaționale cu toți oamenii muncii, cu toate forțele antiimperialiste, pentru lărgirea colaborării cu țările socialiste, cu toate statele lumii, deoarece sîntem conștienți că numai în aceste condiții putem desfășura cu succes lupta noastră de făurire a socialismului, putem să ne aducem contribuția la cauza prieteniei și păcii între popoare. *(Aplauze puternice)*.

Tovarăși,

Doresc să închei, subliniind încă o dată că dezbaterile adunării generale de la uzinele „23 August" au fost deosebit de fructuoase, că măsurile care vor fi luate pe baza criticilor, a observațiilor și propunerilor făcute vor duce la

îmbunătăţirea într-un timp scurt a întregii activităţi. Colectivul uzinelor „23 August" dispune de toate condiţiile necesare pentru a da viaţă sarcinilor ce îi revin din grandiosul program elaborat de Congresul al X-lea al partidului, pentru dezvoltarea şi înflorirea întregii ţări.

Iată de ce îmi exprim convingerea că toţi oamenii muncii din cadrul acestui minunat colectiv, în frunte cu organizaţia de partid, vor face totul pentru a-şi aduce contribuţia la ridicarea patriei noastre pe culmi tot mai înalte ale progresului şi civilizaţiei. Sînt încredinţat că colectivul uzinelor „23 August" va putea să raporteze cu mîndrie la sfîrşitul acestui cincinal că, alături de toţi oamenii muncii din România, şi-a făcut pe deplin datoria, că în tot ceea ce s-a realizat pe pămîntul României, în dezvoltarea ţării se include şi o părticică — mai mică sau mai mare, eu aş dori-o cît mai mare — a muncii lor rodnice.

Vă urez cu acest prilej multe realizări în muncă, şi, fiind şi deputat în circumscripţia dumneavoastră, aş dori să ne putem înfăţişa în faţa Marii Adunări Naţionale cu un colectiv fruntaş pe ţară în toate domeniile de activitate. *(Aplauze prelungite, ovaţii).*

Vă urez dumneavoastră şi întregului colectiv, tuturor familiilor dumneavoastră multă sănătate şi fericire! *(Aplauze prelungite ; se scandează „Ceauşescu — Ceauşescu !").*

CUVÎNTARE LA CONGRESUL AL IX-LEA AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

— 18 februarie 1971 —

Dragi tovarăşi şi prieteni tineri,

Îmi este deosebit de plăcut să iau parte la deschiderea Congresului Uniunii Tineretului Comunist şi să vă adresez cu acest prilej, dumneavoastră, delegaţilor şi invitaţilor la Congres, tuturor utecistilor, întregului tineret din patria noastră, un cald mesaj de salut din partea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a Consiliului de Stat şi a guvernului Republicii Socialiste România. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Prin caracterul său reprezentativ, Congresul U.T.C. constituie, de fapt, un larg forum democratic al tuturor categoriilor de tineret. Problemele care urmează să fie dezbătute în timpul lucrărilor congresului privesc toate laturile muncii şi vieţii, învăţăturii şi pregătirii culturale de azi şi de mîine ale tinerei generaţii din patria noastră.

Congresul dumneavoastră are loc într-un moment deosebit de semnificativ pentru evoluţia societăţii noastre pe calea socialismului şi comunismului. În zilele care au trecut, a fost înfăţişat pe larg opiniei publice bilanţul ma-

rilor realizări și transformări economice-sociale petrecute în ultimul cincinal. Ceea ce este vizibil pentru oricine, atît pentru cetățenii români, cît și pentru vizitatorii străini care străbat drumurile țării, este că în acești ani România s-a ridicat pe o nouă treaptă de progres și civilizație. Au crescut potențialul și nivelul calitativ al industriei, s-au obținut noi progrese pe calea modernizării agriculturii și a celorlalte ramuri economice ; activitatea științifică și culturală a înregistrat un puls mai viu, mai intens. S-au produs adînci schimbări pozitive cu caracter social, care au îmbunătățit existența celor ce muncesc din patria noastră.

Suflul înnoitor al acestor ani și-a lăsat puternic amprenta asupra tuturor localităților, de la un capăt la altul al țării. Ca urmare a amplasării în toate județele a noilor construcții economice-sociale, a dezvoltării armonioase a forțelor de producție pe întregul teritoriu al țării, orașele și satele s-au ridicat la o viață nouă, prosperă. Pretutindeni au pătruns și pătrund cu vigoare elementele civilizației socialiste, cuceririle științei și tehnicii moderne, se realizează accesul larg al cetățenilor la bunurile culturii și artei, la mijloacele de informare în masă. Viața poporului nostru devine cu fiecare an, cu fiecare lună ce trece, am putea spune, mai bogată și mai intensă, atît pe planul creației materiale și spirituale, cît și al activității social-obștești, al participării la conducerea întregii opere de construire a socialismului în România. *(Aplauze puternice).*

Toate aceste mari schimbări se reflectă, în ultimă instanță, în modul cel mai elocvent, în fizionomia moral-politică a omului — creatorul și beneficiarul tuturor valorilor produse de societatea noastră. În uriașul proces inovator care domină toate compartimentele societății românești, se plămădește omul nou al epocii socialiste — omul liber, stăpîn pe soarta sa, pătruns de înalta lui menire socială, cu un moral și o conștiință ridicate, animat de devotament și

spirit de răspundere față de patrie, față de popor. *(Aplauze puternice).* Rezultatul cel mai remarcabil al operei de construcție socialistă este evoluția politică și spirituală a constructorului socialismului însuși. Aceasta exprimă tocmai sensul orînduirii eliberate de exploatare, esența idealului nostru comunist — fericirea și bunăstarea omului, ridicarea condiției sale sociale și morale. *(Aplauze puternice).*

Toate marile victorii pe care le-am obținut în construcția economică și culturală, toate progresele realizate în viața materială și spirituală a poporului învederează cu putere justețea liniei politice generale marxist-leniniste a partidului nostru, care aplică în mod creator, la condițiile concrete ale țării noastre, legile generale ale socialismului, îndeplinindu-și cu fermitate rolul de forță conducătoare a societății. *(Aplauze puternice).*

Doresc să menționez și la Congresul U.T.C. faptul, cunoscut de noi toți, că eroica noastră clasă muncitoare își îndeplinește cu cinste rolul de clasă conducătoare a societății în alianță cu țărănimea, cu intelectualitatea, cu celelalte forțe sociale. Toți oamenii muncii din patria noastră, strîns uniți în jurul partidului, urmează și înfăptuiesc neabătut, prin munca lor plină de abnegație, politica internă și externă a partidului. Lor le datorăm pînă la urmă toate victoriile, toate succesele noastre ! *(Aplauze puternice).*

În tot ceea ce s-a înfăptuit în acești ani sînt încorporate și energia, priceperea și hărnicia tinerei generații, care, împreună cu întregul popor, n-a precupețit și nu precupețește nimic pentru traducerea în viață a mărețului program elaborat de Partidul Comunist Român. *(Aplauze prelungite).* Totodată, înnoirile pe care le-a cunoscut țara, transformările în viața materială și în conștiința celor ce muncesc au cuprins în egală măsură și masele largi ale tineretului. Socialismul a oferit tinerei generații un cîmp vast, nelimitat, de afirmare creatoare, de punere în va-

loare a capacităţilor şi talentelor, de realizare a aspiraţiilor şi idealurilor care o animă. Tinerii de azi ai patriei noastre se bucură de condiţii materiale de viaţă şi de instruire cum n-au avut niciodată, la aceeaşi vîrstă, predecesorii lor. Ei au crescut şi cresc într-un climat politic şi moral nou, sub influenţa principiilor de dreptate şi echitate socială, de etică comunistă, care le permit să se dezvolte ca adevăraţi oameni noi, eliberaţi de tarele trecutului, pregătiţi să înfăptuiască măreţul vis de aur al omenirii — societatea comunistă. *(Aplauze puternice).*

Pentru munca entuziastă închinată prosperităţii şi fericirii patriei, pentru aportul adus la opera de edificare a societăţii socialiste multilateral dezvoltate, pentru succesele obţinute în pregătirea şi instruirea sa pentru muncă şi viaţă, doresc să adresez, în numele conducerii partidului şi statului, cele mai calde felicitări minunatului tineret al României socialiste. *(Aplauze puternice, prelungite).* Doresc să felicit, de asemenea, Uniunea Tineretului Comunist, activiştii organizaţiei, pe toţi cei aproape 2 500 000 de utecişti, pentru contribuţia preţioasă dată, sub conducerea partidului, la măreaţa activitate constructivă din patria noastră, pentru activitatea intensă desfăşurată în vederea unirii eforturilor întregului tineret în lupta pentru traducerea în viaţă a politicii interne şi externe a partidului şi statului nostru. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Dragi tovarăşi,

Am început de cîteva săptămîni noul plan cincinal, care va marca o etapă superioară în dezvoltarea societăţii noastre. Cunoaşteţi Directivele Congresului al X-lea al partidului. În viitorii cinci ani vom extinde şi moderniza industria — ramura conducătoare a economiei naţionale —, vom crea condiţii pentru o agricultură intensivă, de înaltă productivitate, vom da un nou avînt creaţiei ştiinţifice şi culturale. Se vor dezvolta învăţămîntul, activitatea de ocrotire a sănătăţii publice, se vor construi un mare număr de locuinţe noi la oraşe şi sate, vor spori veniturile oamenilor muncii, se vor îmbunătăţi condiţiile lor de trai. România se va apropia astfel de nivelul ţărilor avansate, ridicîndu-se la un înalt grad de civilizaţie materială şi culturală.

Noul cincinal deschide o amplă perspectivă de muncă şi înfăptuiri, de afirmare a geniului creator al poporului nostru, de accelerare a evoluţiei României pe drumul progresului şi civilizaţiei. Cincinalul pe care-l inaugurăm este o pagină a istoriei naţionale, pe care tînăra generaţie, laolaltă cu întregul popor, este chemată să înscrie noi fapte măreţe de muncă şi eroism. Tinerii sînt chemaţi să pună elanul revoluţionar, tot ce au mai bun, în slujba mersului înainte al societăţii, aplicării cuceririlor revoluţiei tehnice-ştiinţifice în întreaga sferă a creaţiei de bunuri materiale şi spirituale, ridicării nivelului material şi cultural al celor ce muncesc. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În contextul acestor cerinţe şi perspective, Uniunii Tineretului Comunist îi revine un rol de cea mai mare importanţă în viaţa noastră socială. Sarcina principală a U.T.C. — organizaţie comunistă ce cuprinde toate categoriile de tineri din patria noastră fără deosebire de naţionalitate — este aceea de a uni eforturile întregii tinere generaţii pentru înfăptuirea politicii partidului, pentru propăşirea ţării, pentru construirea comunismului în România. *(Aplauze puternice).*

Este un adevăr unanim recunoscut că principalul factor de cultură şi civilizaţie al unei naţiuni, cadrul de bază al instruirii şi formării tineretului, îl reprezintă şcoala. Marile obiective economice şi sociale de viitor, aspiraţiile spre realizarea unei societăţi socialiste dezvoltate pe toate planurile nu le pot realiza decît oameni cu o înaltă pregă-

tire științifică și tehnică, cu un larg orizont de cunoștințe generale, cu temeinice deprinderi pentru activitatea practică.

Pornind de la aceste considerente, este necesar să aducem în continuare noi perfecționări învățămîntului nostru, atît în sensul nivelului său teoretic, cît mai ales în sensul legării lui de viață, de practică, de nevoile concrete ale societății. În legătură cu aceasta este necesar ca Uniunea Tineretului Comunist, împreună cu Ministerul Învățămîntului, să acționeze energic, în spiritul indicațiilor partidului, pentru dezvoltarea activității practice în școală, pentru crearea atelierelor școlare și altor forme de pregătire practică, îndeosebi în învățămîntul tehnic, dar și în cel de cultură generală. Aceasta va permite elevilor să-și însușească, pe lîngă cunoștințele generale, o temeinică pregătire practică, astfel ca, o dată cu diploma de bacalaureat, să primească și un atestat care să demonstreze că a lucrat într-o anumită meserie. Elevii vor fi ajutați astfel atît în legătură cu orientarea spre învățămîntul superior, cît și pentru trecerea directă la activitatea productivă, ușurînd în felul acesta integrarea tineretului în munca și viața socială. Pornind de la aceleași considerente, este necesar să se acționeze mai intens pentru aplicarea hotărîrilor partidului de dezvoltare a activităților practice în învățămîntul universitar, atît în atelierele și laboratoarele proprii, cît și în întreprinderi. Împreună cu forurile conducătoare ale institutelor și facultăților, Uniunea Asociațiilor Studențești trebuie să militeze consecvent pentru dezvoltarea bazei materiale a activității practice, pentru intensificarea participării studenților la cercetarea științifică, astfel încît noile promoții de specialiști să se poată integra cît mai rapid și cu cea mai mare eficiență în procesul de producție, în activitatea socială. Aceasta este o cerință imperioasă a vieții moderne, a epocii celei mai vertiginoase revoluții

tehnice-științifice mondiale. Trebuie să ne fie clar, tovarăși, că edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate, a comunismului nu pot fi realizate decît prin participarea întregului popor, deci și a tinerei generații, la făurirea bazei tehnice-materiale, iar aceasta se hotărăște în procesul producției materiale, al activității științifice și tehnice. *(Aplauze puternice).*

Astăzi, o mare parte a tineretului din patria noastră participă nemijlocit la activitatea economică și socială, deține o pondere apreciabilă în uzine și fabrici, pe șantiere, în unitățile agricole socialiste, în toate compartimentele societății. Aceasta impune organizațiilor de tineret, ca și organizațiilor sindicale, o preocupare stăruitoare atît pentru modul în care sînt puse în valoare elanul și energia maselor de tineri, cît și pentru asigurarea unor condiții corespunzătoare de muncă și de viață ale acestora. Se cer examinate atent și soluționate corespunzător problemele legate de ridicarea continuă a calificării tinerilor muncitori, ingineri și tehnicieni, a celor care lucrează în agricultură și în alte sectoare, problemele privind salarizarea, cointeresarea lor materială, promovarea cadrelor tinere după pregătirea și capacitatea lor, problemele lagate de condițiile de locuit, de închegarea și consolidarea familiilor tinere și altele. Comitetul Central al U.T.C., organizațiile U.T.C. trebuie să aibă o poziție mult mai activă față de modul cum sînt rezolvate problemele sociale ale tineretului, considerînd soluționarea judicioasă a acestora ca una din îndatoririle lor centrale cu caracter permanent. Conducerea U.T.C. trebuie să poarte în acest sens un dialog nemijlocit cu organismele de stat, cu celelalte organizații de masă și obștești pentru a găsi împreună cele mai potrivite căi de soluționare a problemelor de muncă și de viață ale tineretului, în spiritul politicii partidului și gu-

vernului, de grijă față de tînăra generație, față de bunăstarea întregului nostru popor. *(Aplauze prelungite).*

Partidul nostru, întreaga societate manifestă o preocupare deosebită față de formarea și educarea tinerei generații în spiritul înaltelor idealuri ale socialismului și comunismului, ale dreptății și egalității sociale, ale eticii noii noastre orînduiri. Un loc esențial în activitatea desfășurată în acest sens ocupă însușirea de către tineretul nostru a concepției celei mai înaintate despre lume și viață, concepția materialist-dialectică. În lumina acestei filozofii trebuie să-și cristalizeze fiecare tînăr, fie el muncitor, țăran sau intelectual, idealul de viață, atitudinea față de cerințele și interesele superioare ale societății. Desigur, noi nu înțelegem prin aceasta acumularea unor noțiuni politice generale, a unei sume de teze și principii scolastice, ci lărgirea continuă a orizontului de înțelegere a lumii și vieții, pe baza cunoașterii a ceea ce a creat mai de preț mintea umană, a ceea ce oferă cuceririle cunoașterii moderne.

Numai însușind tot ceea ce este mai de preț în știință și cultură, poți deveni un bun comunist, poți fi un bun constructor al noii orînduiri sociale. *(Aplauze puternice).*

Educația comunistă a tineretului presupune, de asemenea, lupta împotriva concepțiilor mistice, retrograde, a oricăror influențe străine ideologiei și moralei noastre, a oricăror reziduuri aparținînd mentalității fostelor clase exploatatoare. În același timp, o conștiință înaintată înseamnă spirit de înaltă răspundere față de poporul în mijlocul căruia te-ai născut, față de patria unde trăiești, dorința arzătoare de a dărui totul cauzei fericirii celor ce muncesc.

Vorbind de educația tinerei noastre generații, trebuie să avem în vedere necesitatea de a crea condiții pentru ca ea să cunoască tot ceea ce se întîmplă în lume. Nu trebuie să avem niciodată teamă că o confruntare deschisă, liberă a concepțiilor noastre materialist-dialectice cu concepțiile idealiste ar putea să dăuneze cumva formării tineretului ; dimpotrivă, tocmai în această confruntare liberă — în care de altfel s-a afirmat în lume materialismul dialectic — vom face să triumfe idealurile comunismului. *(Aplauze puternice).*

După cum este cunoscut, în patria noastră, alături de poporul român, trăiesc și muncesc laolaltă de multe secole maghiari, germani, sîrbi și oameni ai muncii de alte naționalități. Datorită politicii naționale, marxist-leniniste, promovate de partidul și statul nostru, condițiilor de deplină egalitate în drepturi asigurate celor ce muncesc, fără deosebire de naționalitate, s-au dezvoltat puternic unitatea și frăția în lupta și munca pentru făurirea noii orînduiri sociale, frăție care este astăzi indestructibilă. Tot ceea ce am realizat în anii socialismului este rodul acestei colaborări și frății, al muncii unite a tuturor cetățenilor patriei noastre, fără deosebire de naționalitate. *(Aplauze puternice).* În spiritul acestei politici naționale a partidului nostru este necesar să se dezvolte și să se intensifice prietenia și frăția dintre toți tinerii din patria noastră, fără deosebire de naționalitate, în munca și lupta pentru înălțarea patriei comune — Republica Socialistă România. *(Aplauze puternice).*

Tineretul patriei noastre crește în spiritul nobilelor principii ale internaționalismului socialist, ale stimei și solidarității față de lupta revoluționară a clasei muncitoare de pretutindeni pentru libertate națională și socială, ale solidarității cu tineretul din țările socialiste, cu tineretul din țările care se ridică pentru scuturarea jugului dominației străine, pentru independența națională, cu masele largi de tineri înaintați din toate țările lumii.

Activitatea de educație comunistă a tineretului are un caracter complex și de mare răspundere ; la desfășurarea

ei trebuie să-și aducă contribuția școala, Uniunea Tineretului Comunist, organismele de informare în masă, presa, radioteleviziunea, toate instituțiile cultural-artistice. Avem pretenția ca toate aceste organisme să facă mai mult în viitor pentru a contribui la formarea tinerei noastre generații. Un rol deosebit revine, de asemenea, în această direcție uniunilor de creație, scriitorilor, pictorilor, compozitorilor, tuturor artiștilor, care, prin operele lor, au menirea de a contribui la elevarea spirituală a tinerilor, la închegarea acelor trăsături de caracter, de gîndire și sensibilitate proprii omului de tip nou care construiește socialismul și pe care îl creează, la rîndul ei, orînduirea socialistă și comunistă.

Putem spune că, pe lîngă marile realizări și contribuția adusă de aceste sectoare de creație, am avea pretenția ca în viitor să apară opere și mai bune, cu un conținut de idei mai bogat, care să țină seama de cerințele și concepțiile noi în care crește tineretul nostru. *(Vii aplauze).*

Dragi tovarăși,

Partidul nostru promovează, așa cum se știe, ca metodă de bază a conducerii societății, dialogul larg cu poporul, consultarea directă în toate problemele care privesc mersul nostru înainte a maselor de oameni ai muncii, atragerea la viața obștească a tuturor celor ce muncesc, adîncirea și perfecționarea continuă a democrației socialiste. În acest context, o importanță deosebită acordă partidul nostru participării intense la viața socială, la conducerea societății, a tinerei generații, al cărei elan și energie, receptivitate la nou și pasiune revoluționară reprezintă un remarcabil factor dinamizator al progresului. După cum știți, au fost luate o serie de măsuri pentru asigurarea cadrului corespunzător participării tineretului la viața socială : primul secretar al Uniunii Tineretului

Comunist este membru al guvernului, reprezentanții tineretului fac parte din numeroase organisme sociale, delegații U.A.S.R. participă la activitatea senatelor și consiliilor universitare, au atribuții însemnate în administrarea căminelor și cantinelor, în întreaga viață universitară. Experiența dobîndită în aceste domenii demonstrează necesitatea de a merge mai departe, asigurînd reprezentarea Uniunii Tineretului Comunist în consiliile populare, în comitetele de direcție și consiliile de administrație ale întreprinderilor și centralelor, în consiliile de conducere ale cooperativelor agricole de producție. Generalizarea acestei practici va contribui la punerea și mai puternică în valoare a capacităților tineretului. Participarea nemijlocită la activitatea de conducere a societății reprezintă, totodată, o neprețuită școală de formare a tinerilor, de pregătire a lor pentru a duce mai departe opera de făurire a socialismului și comunismului, pentru a purta nestinsă făclia luptei înaintașilor pentru măreția și strălucirea patriei. *(Aplauze puternice).* Aceasta apare ca o necesitate arzătoare, mai ales în condițiile de astăzi, cînd în nici un sector nu se poate asigura mersul înainte fără însușirea științei conducerii sociale — una din cele mai complexe științe contemporane —, fără participarea largă a maselor populare la conducerea societății. Iată însăși esența democrației noastre, pe care o dezvoltăm continuu. Extinderea practicii de care am vorbit permite, în același timp, îmbinarea strînsă în viața socială a experienței și maturității cadrelor în vîrstă și a celor de vîrstă mijlocie, cu elanul și calitățile tineretului, ceea ce asigură dezvoltarea armonioasă a vieții întregii noastre societăți. Asigurarea participării tuturor categoriilor de tineri, alături de ceilalți oameni ai muncii, la elaborarea și înfăptuirea hotărîrilor partidului și statului, la conducerea țării este o latură esențială, inseparabilă, a întregii noastre democrații socia-

liste, parte componentă a concepției care stă la baza modului în care Partidul Comunist Român înțelege guvernarea societății, făurirea orînduirii noi. *(Aplauze puternice)*.

În condițiile în care pe plan mondial se menține pericolul unui război agresiv imperialist, partidul și statul nostru acordă o neslăbită atenție ridicării capacității de apărare a patriei, întăririi forței de luptă a Republicii Socialiste România. Este știut că, în războiul modern de apărare, un rol decisiv în obținerea victoriei are, alături de forțele armate, lupta întregului popor. Tocmai de aceea, paralel cu alte măsuri luate în acest sens, partidul a încredințat Uniunii Tineretului Comunist misiunea de a organiza nemijlocit pregătirea tinerei generații pentru apărarea patriei. Alături de eforturile pentru sporirea avuției naționale, pentru bunăstarea poporului, apărarea patriei este o îndatorire sfîntă a oricărui tînăr — proba supremă a dragostei față de glia strămoșească, a devotamentului față de cauza socialismului. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Tineretul nostru trebuie să fie oricînd gata să salvgardeze cuceririle revoluționare ale poporului român împotriva oricărui atentat, să apere — chiar cu prețul vieții — integritatea, independența și suveranitatea națională a Republicii Socialiste România. *(Aplauze puternice)*.

După cum vedeți, dragi tovarăși și prieteni, tinerei generații îi revin îndatoriri și răspunderi de cea mai mare importanță în viața noastră socială. Aceasta pune în fața Uniunii Tineretului Comunist, a conducerii sale sarcini deosebit de complexe și de cea mai mare răspundere. Măsurile luate în ultimii ani au dus la îmbunătățirea activității U.T.C., au sporit rolul organizației în unirea și organizarea tineretului din societatea noastră. Desigur, sînt încă multe neajunsuri și deficiențe în munca și viața organizațiilor U.T.C., a asociațiilor studențești și sînt convins că

congresul ce s-a deschis astăzi le va analiza în spirit critic, cu toată răspunderea, spre a trage concluziile cuvenite pentru viitor. Hotărîrile pe care le veți lua trebuie să asigure o îmbunătățire radicală a muncii de conducere a organizațiilor, a structurii organizatorice, perfecționarea formelor și metodelor lor de muncă.

Punctul de plecare pentru ridicarea activității organizației Uniunii Tineretului Comunist la nivelul cerințelor pe care le pune dezvoltarea democrației noastre socialiste, participarea tineretului la conducerea societății, îl constituie însăși democratizarea conducerii și activității Uniunii Tineretului Comunist. În acest sens este necesar să se aplice indicațiile date de recenta plenară a Comitetului Central al partidului, atrăgîndu-se în organele de conducere ale U.T.C., inclusiv în organele cu caracter executiv, un număr mai mare de tineri activiști care lucrează nemijlocit în producție, în diferite sectoare ale economiei, științei și culturii. Aceasta va asigura o puternică infuzie de spirit proaspăt în activitatea organelor Uniunii Tineretului Comunist, o cunoaștere mai directă și mai profundă a preocupărilor și nevoilor tineretului. Totodată, pentru tinerii muncitori, țărani și intelectuali care iau parte nemijlocit la conducerea treburilor organizației, aceasta va reprezenta o minunată școală de conducere politică și socială, de acumulare a experienței pentru exercitarea unui rol din ce în ce mai important în viața întregii noastre societăți.

O însemnătate deosebită pentru îmbunătățirea activității Uniunii Tineretului Comunist are dezvoltarea autonomiei, a spiritului de inițiativă și răspundere al fiecărei organizații. Este necesar ca fiecare organizație U.T.C., fiecare asociație studențească să-și dezvolte de sine stătător activitatea, să organizeze în mod independent toate acțiunile cu caracter educativ, profesional, cultural-artistic, ac-

tivitățile privind atît munca, cît și petrecerea timpului liber al tinerilor, corespunzător intereselor, voinței și cerințelor acestora. În același timp trebuie să se intensifice contactul direct și nemijlocit dintre Comitetul Central al Uniunii Tineretului Comunist, Biroul său și organizațiile U.T.C. În legătură cu aceasta este necesar să se aplice indicațiile partidului cu privire la lichidarea verigilor intermediare între conducerea U.T.C. și organizațiile județene de tineret. Numai pe această cale se poate asigura lichidarea tendințelor de șablonism și rutină în munca U.T.C., poate crește capacitatea fiecărei organizații de a-și desfășura întreaga activitate potrivit cerințelor și caracterului specific al colectivului respectiv. Uniunea Tineretului Comunist reunește toate categoriile profesionale și de vîrstă ale tinerei generații ; or, aceasta impune diversificarea cît mai largă a metodelor de muncă, a acțiunilor și activităților sale. În legătură cu aceasta consider necesară crearea în cadrul Comitetului Central al U.T.C. a unor consilii pentru muncitori, țărani, elevi și tinere fete, avînd ca obiectiv studierea problemelor și preocupărilor specifice ale acestor categorii, soluționarea lor, găsirea celor mai bune mijloace pentru antrenarea tuturor tinerilor în muncă, în viața social-politică. Un rol deosebit în studierea și rezolvarea problemelor legate de perfecționarea învățămîntului superior și de asigurarea celor mai bune condiții de studiu și viață ale studenților revine Uniunii Asociațiilor Studențești din România.

Aplicînd complexul de măsuri de care am vorbit, U.T.C. va deveni cu adevărat o organizație revoluționară largă, democratică, în care tinerii să se simtă, cum se spune, „la ei acasă", cu adevărat stăpîni, hotărînd ei înșiși asupra treburilor organizației, asupra modului de desfășurare a activității ei. *(Aplauze puternice)*. Aceasta va înviora și mai mult munca Uniunii Tineretului Comunist, va intensifica în măsură sporită participarea tinerilor la viața de organizație, va face și mai rodnică contribuția întregului nostru tineret la lupta generală pentru edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate în România. *(Aplauze prelungite)*.

Dragi tovarăși,

Trăim epoca celor mai profunde transformări în viața societății omenești, a celor mai adînci deplasări în conștiința popoarelor, epoca unui tumultuos avînt revoluționar internațional. Anii pe care îi trăim vor intra în istorie prin amploarea deosebită a luptelor de clasă ale proletariatului și maselor muncitoare, a mișcării de eliberare națională a popoarelor care spulberă ultimele rămășițe ale odiosului imperiu colonial, prin proporțiile fără precedent ale bătăliei forțelor înaintate ale omenirii împotriva imperialismului, pentru progres social, colaborare și pace între popoare. Nenumărate evenimente atestă forța cu care se ridică astăzi popoarele în apărarea dreptului sacru de a-și hotărî de sine stătător destinul, împotriva politicii imperialiste de dominație și dictat, de amestec în treburile lor interne, de cotropire și jaf, pentru salvgardarea libertății și independenței naționale.

Schimbări adînci s-au produs și se produc în mentalitatea tinerei generații, în rolul și locul ei în societate. Tineretul de pretutindeni pășește astăzi în arena mondială ca o uriașă forță a progresului, a democrației și păcii. Sînt cunoscute marile mișcări sociale ale tineretului de pe toate continentele, poziția fermă, deosebit de combativă, luată de cercuri largi ale tinerei generații împotriva politicii de agresiune și război a cercurilor imperialiste, atitudinea de solidaritate cu eroicul popor vietnamez și cu toate popoarele care își apără demnitatea și ființa națională, lupta tineretului de pretutindeni împotriva cursei înarmărilor, a

pericolului atomic, împotriva încordării în viața internațională.

Toate aceste mișcări demonstrează că tineretul nu mai dorește să asiste pasiv la hotărîrea de către forțele reacționare a propriului său destin, la sacrificarea aspirațiilor și intereselor sale vitale. Tineretul dorește să-și spună cuvîntul asupra problemelor grave care confruntă astăzi omenirea, care frămîntă viața internațională și, mai ales, vrea să ia parte nemijlocit la jalonarea căilor de făurire a viitorului în care el este chemat să trăiască și să muncească. Milioanele de tineri de pretutindeni vor să cunoască cum va arăta lumea de mîine și mai ales vor să ia parte activă la efortul universal pentru făurirea unei societăți mai bune și mai drepte, a unei lumi eliberate de coșmarul războaielor, de asuprire și exploatare, în care oamenii să trăiască în prietenie și colaborare. *(Aplauze puternice).* Toate aceste schimbări, care fac din tînăra generație unul din factorii de prim ordin ai luptei pentru progres economic, social și cultural pe plan mondial, pentru pace și cooperare, reprezintă una din realitățile cele mai pregnante ale zilei de azi, una din caracteristicile de bază ale epocii contemporane.

Tineretul din România, el însuși antrenat într-o vastă operă de transformare revoluționară a societății, de realizare a celor mai înaintate idealuri și aspirații umane, ia parte activă la lupta internațională a forțelor progresiste — reprezentînd un detașament de nădejde al marelui front antiimperialist. Tînăra generație din patria noastră își manifestă activ solidaritatea cu lupta pentru libertate și dreptate socială a tinerilor de pretutindeni, își aduce contribuția la toate marile bătălii împotriva opresiunii imperialiste, împotriva colonialismului și neocolonialismului, pentru destindere și colaborare între popoarele lumii.

În acest spirit, Uniunea Tineretului Comunist, U.A.S.R. vor trebui să dezvolte și în viitor relații de strînsă solidaritate internaționalistă cu tineretul din toate țările socialiste, cu tineretul de pe toate continentele lumii. Ele trebuie, totodată, să-și intensifice colaborarea cu organizațiile de eliberare națională, cu organizațiile democratice de tineret de pretutindeni, participînd cu toate forțele la mișcarea generală a tineretului împotriva forțelor reacțiunii, acționînd cu fermitate, în spiritul politicii externe a partidului și guvernului țării noastre, pentru realizarea marilor deziderate de libertate, progres social și pace ale tuturor popoarelor.

Noi pornim de la convingerea că tineretul lumii, al cărui prezent și al cărui viitor se află astăzi în joc, în marea încleștare dintre forțele progresului și cele ale reacțiunii, poate avea un rol important în lupta pentru abolirea politicii imperialiste, pentru afirmarea principiilor egalității în drepturi, suveranității și independenței naționale, neamestecului în treburile interne ale popoarelor, pentru conviețuire pașnică între toate statele, fără deosebire de orînduire socială. *(Aplauze puternice).* Fără îndoială că tînăra generație din România va participa și în viitor în modul cel mai activ la această luptă măreață, va dezvolta neconteniț relațiile cu toate organizațiile de tineret, pornind de la faptul că, numai unindu-și eforturile, tineretul de pretutindeni poate aduce o contribuție de preț la făurirea unei lumi a prieteniei și colaborării între popoare, a unei lumi a progresului social. *(Aplauze puternice).*

Dragi tovarăși și prieteni,

În încheiere îmi exprim convingerea că congresul dumneavoastră va deschide noi și largi perspective în viața și activitatea tineretului patriei noastre, în munca Uniunii Tineretului Comunist. Se vor stabili, desigur, în cursul

dezbaterilor din congres, căile de îmbunătățire a activității U.T.C., de sporire a rolului ei în viața și munca tinerei generații, în activitatea generală de construire a socialismului. Este mai presus de orice îndoială că bravul tineret al patriei noastre, urmînd neabătut politica internă și externă a partidului, nu va precupeți nici un efort pentru a-și face simțită prezența sa dinamică, tumultuoasă, în realizarea tuturor edificiilor următorului cincinal, în munca pentru făurirea unei vieți îmbelșugate, în conducerea societății socialiste românești, în lupta pentru înflorirea patriei noastre socialiste. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Vă urez deplin succes în desfășurarea lucrărilor congresului, în realizarea acestor țeluri de mare însemnătate și vă doresc tuturor, întregului tineret al patriei noastre, mult succes în muncă, în învățătură, în viața socială, multă sănătate și fericire! *(Aplauze puternice, îndelungate; urale; se scandează „P.C.R. — P.C.R.!", se ovaționează cu însuflețire pentru partid, pentru Comitetul său Central, pentru secretarul general al partidului).*

EXPUNERE
LA PLENARA CONSILIULUI OAMENILOR MUNCII DE NAȚIONALITATE GERMANĂ

— 19 februarie 1971 —

Stimați tovarăși,

Doresc să încep prin a adresa consiliului și tuturor oamenilor muncii de naționalitate germană un salut călduros din partea conducerii de partid și de stat. *(Aplauze puternice).*

Raportul prezentat, precum și discuțiile care au avut loc în cadrul acestei ședințe plenare au relevat rezultatele bune pe care Consiliul oamenilor muncii de naționalitate germană le-a obținut în activitatea sa. Într-adevăr, dacă facem un bilanț al acestei activități, al problemelor care au fost rezolvate în cei doi ani care au trecut de la ultima noastră întîlnire, vom vedea că multe din observațiile și propunerile exprimate atunci și-au găsit în această perioadă o soluționare corespunzătoare, în conformitate cu linia generală a partidului nostru. De altfel, mulți tovarăși au vorbit aici despre progresele obținute în domeniul literaturii, presei și revistelor de specialitate, despre dezvoltarea unor activități pe linie artistică și culturală, inclusiv despre faptul că la televiziune există acum un program

în limba germană. Toate acestea ilustrează faptul că partidul nostru, acționînd în spiritul politicii sale generale, se preocupă în mod consecvent de a găsi soluții potrivite și de a crea condiții de muncă și de viață corespunzătoare pentru toți cetățenii patriei, fără deosebire de naționalitate. Cînd vorbesc de condiții de muncă și de trai includ și pe cele privind activitatea științifică și viața spirituală ; realizările în aceste domenii sînt pe măsura rezultatelor pe care poporul nostru le obține în dezvoltarea sa economică-socială generală.

Pe drept cuvînt, tovarășii care au vorbit aici au subliniat participarea activă a oamenilor muncii de naționalitate germană, împreună cu întregul popor, la obținerea marilor realizări din cincinalul pe care l-am încheiat de curînd. Nu putem să nu arătăm, de exemplu, că ceea ce s-a înfăptuit în județul Sibiu, unde oamenii muncii germani reprezintă 23% din totalul populației județului, reprezintă rodul muncii tuturor cetățenilor, al muncitorilor, țăranilor, intelectualilor, români, germani, maghiari și de alte naționalități. Deci nu se poate spune că românii singuri au fost aceia care au realizat totul sau că germanii sau maghiarii singuri au înfăptuit totul, deoarece toți au muncit laolaltă în fabrici, în institutele de cercetare științifică, în învățămînt, în toate sectoarele vieții sociale și împreună au obținut aceste succese. A spune că am obținut aceste realizări muncind umăr la umăr nu este un simplu fel de a vorbi, ci reprezintă o realitate vie a societății noastre de astăzi. *(Aplauze puternice).*

Cu toții ați luat cunoștință de remarcabilele succese obținute în cincinalul care a trecut, de aceea nu doresc să mă refer acum la ele. Totuși nu pot să nu menționez faptul că, datorită politicii marxist-leniniste a partidului nostru în problema națională, am obținut în această perioadă rezultate deosebite în amplasarea rațională a forțelor de producție pe întreg teritoriul țării. Dacă privim harta României, putem constata că în toate orașele și comunele patriei noastre s-au edificat noi întreprinderi industriale și agricole, școli, instituții de cultură, că pretutindeni se dezvoltă o bogată activitate economică-socială. Nu doresc să dau cifre în această privință ; dumneavoastră veniți dintr-un șir de județe și cunoașteți atît ceea ce s-a înfăptuit acolo cît și ceea ce este în curs de realizare. Putem spune că această linie generală, marxist-leninistă, de dezvoltare a forțelor de producție pe întreg teritoriul țării, de amplasare a obiectivelor industriale, agricole, social-culturale în toate județele și zonele asigură adevărata egalitate în drepturi a tuturor cetățenilor patriei noastre. *(Aplauze puternice).* În fond, egalitatea în drepturi se realizează numai atunci cînd sînt create condiții egale de muncă și de trai, cînd se acționează pentru a se făuri o puternică bază materială care să asigure oamenilor muncii o viață cu adevărat liberă și independentă. Ce fel de egalitate în drepturi poate fi între capitalist și muncitor, între stăpîn și slugă — ca să spun așa — chiar dacă sînt de aceeași naționalitate ? Sau ce fel de egalitate în drepturi poate exista acolo unde zone întregi sînt ținute în înapoiere economică, iar oamenii nu se pot dezvolta din punct de vedere material și spiritual ? Pentru că între dezvoltarea materială și culturală există o strînsă unitate, o legătură organică. Egalitatea în drepturi poate fi realizată în mod real numai atunci cînd se acționează în mod ferm pentru crearea condițiilor materiale și spirituale ca omul să se poată bucura din plin de toate binefacerile civilizației, ale socialismului. *(Aplauze puternice).*

În cincinalul pe care l-am încheiat de curînd am obținut noi realizări în ridicarea bunăstării materiale și spirituale a poporului nostru, a tuturor oamenilor muncii. Desigur, nu putem spune că n-am avut în munca noastră

unele lipsuri, că nu mai sînt încă multe de făcut pentru a lichida starea de înapoiere de la care am pornit, pentru a ne ridica la nivelul țărilor dezvoltate. Dar noi, comuniștii, toți oamenii care vor să privească realist lucrurile apreciază realizările și lipsurile pornind de la ceea ce am avut de făcut, de la situația în care ne-am aflat în trecut, comparînd-o cu cea la care am ajuns astăzi. Numai astfel vom putea aprecia în mod just rezultatele obținute în dezvoltarea țării, în ridicarea bunăstării generale a poporului nostru. Aceste rezultate s-au răsfrînt asupra tuturor oamenilor muncii din patria noastră — români, maghiari, germani, sîrbi și alte naționalități ; de asemenea, lipsurile pe care le-am avut s-au răsfrînt deopotrivă asupra tuturor oamenilor muncii din țara noastră ; nu se poate spune că ele au ocolit pe români sau pe maghiari și i-au căutat numai pe germani. Neajunsurile pe care le mai avem de înlăturat sînt deopotrivă simțite și de unii și de alții, dar avem totuși satisfacția să spunem că, învingînd multe greutăți, am realizat, acționînd împreună, lucruri minunate, care arată cît de justă este politica partidului nostru comunist, ce mult am înfăptuit prin munca noastră unită. Putem, pe această bază, să privim cu încredere viitorul patriei, al întregului nostru popor. *(Aplauze puternice).*

Printre marile realizări din anii socialismului se numără și rezolvarea marxist-leninistă a problemei naționale în România. Cred că putem să afirmăm cu mîndrie că în soluționarea acestei probleme am obținut realizări de seamă, evidente pentru toată lumea. *(Aplauze puternice).*

Noi pornim de la faptul că, în condițiile făuririi socialismului, problema națională continuă să joace un rol important, că ea trebuie să-și găsească o soluționare corespunzătoare pe baza învățăturii marxist-leniniste privind asigurarea adevăratei egalități în drepturi. Numai socialismul poate crea cu adevărat condiții pentru realizarea unei reale egalități în drepturi între toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, deoarece el a lichidat exploatarea omului de către om, a trecut mijloacele de producție în mîna poporului și a asigurat ca oamenii muncii — stăpîni ai bunurilor materiale, ai produsului social — să se bucure din plin și în mod egal de toate binefacerile socialismului. *(Vii aplauze).* Așa privim noi problema națională, de la aceste considerente am plecat cînd am trecut la rezolvarea ei !

Am spus mai înainte că tot ce am înfăptuit în patria noastră este rodul activității desfășurate în comun de oamenii muncii români, maghiari, germani și de alte naționalități atît în anii socialismului, cît și înainte, pe parcursul multisecularei noastre istorii. Oare populația de naționalitate germană care locuiește de circa 800 de ani în Sibiu și Bistrița și de cîteva secole în Banat și Satu-Mare nu a trăit împreună cu românii, cu maghiarii, cu alte naționalități ? Din datele statisticilor, inclusiv ale celor din vechiul Imperiu austro-ungar, reiese că în aceste localități din Transilvania și Banat majoritatea populației, peste 60%, au reprezentat-o românii. Ar fi însă complet nejust dacă am spune că tot ce s-a înfăptuit în trecut în aceste locuri s-ar datora numai românilor sau numai germanilor sau ungurilor, deoarece nici în trecut ei nu au muncit și trăit separați unii de alții. Dimpotrivă, au fost asupriți și unii și alții și au luptat în comun împotriva exploatării, fie că stăpînul era grof maghiar, baron german sau boier român. În tot ce s-a realizat pe aceste meleaguri este cuprinsă munca tuturor — a muncitorilor, țăranilor, cărturarilor români, maghiari, germani sau de alte naționalități. Deci, cînd spunem că tot ceea ce există astăzi în aceste județe ale țării reprezintă rodul muncii unite a celor care au locuit de veacuri acolo, nu facem decît să exprimăm o realitate istorică incontestabilă. Desigur, pe

parcursul anilor s-au creat o serie de instituții specifice românești, maghiare, germane, dar în procesul de creație al bunurilor materiale și spirituale, chiar dacă unele poartă mai mult sau mai puțin o amprentă specific germană, maghiară sau română, oamenii nu puteau să nu se influențeze reciproc. A nu ține seama de aceasta înseamnă a nu privi în mod marxist problema, a nu vedea lucrurile în realitatea lor.

Afirmarea realității că tot ceea ce s-a înfăptuit pe aceste meleaguri este rodul muncii comune nu poate fi interpretată în nici un fel și nu reprezintă de loc o negare sau o diminuare a rolului unei naționalități sau al alteia. Dimpotrivă, aceasta constituie tocmai o recunoaștere a contribuției aduse de fiecare, în raport cu posibilitățile ce le-a avut, la dezvoltarea acestor regiuni ale patriei noastre de astăzi. Așa s-a întîmplat nu numai în România, ci peste tot. Dacă nu am sublinia acest adevăr, ar însemna să nu recunoaștem — sau să diminuăm, să nesocotim — munca depusă de fiecare naționalitate pentru dezvoltarea economică și socială a țării.

În legătură cu aceasta se pune și problema : unde este patria populației de naționalitate germană din România de astăzi ? Se știe că germanii au venit pe aceste meleaguri acum aproape 800 de ani. Ei au construit aici multe din lucrurile care constituie mîndria acestor locuri, au luptat alături de români, de maghiari împotriva asupritorilor comuni. Scriind deci istoria, va trebui să o scriem într-adevăr de pe poziții marxist-leniniste, de pe poziția cunoașterii și sublinierii rolului maselor, a contribuției oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate — și nu a unor regi sau domni — la făurirea a tot ce s-a realizat, la mersul înainte al patriei noastre. Va trebui deci să arătăm cum au acționat românii, sașii, șvabii, maghiarii, secuii în diferite împrejurări istorice, cum au conlucrat,

cum au luptat împreună. Astfel vom trage învățămintele corespunzătoare și vom putea găsi și răspunsul la întrebarea : care este patria populației de naționalitate germană ? Nu spun de origine germană, pentru că originea nu e tot una cu naționalitatea ! Originea lor este România, pentru că aici trăiesc de sute și sute de ani, și este greu ca cineva ai cărui strămoși au venit de 800 de ani în România să spună : „Originea mea este în altă parte". *(Vii aplauze).* Deci la întrebarea : care este patria germanilor ce locuiesc de sute de ani pe aceste meleaguri, cred că nu se poate da decît un singur răspuns. Acesta este : patria cetățenilor de naționalitate germană din țara noastră este una singură — Republica Socialistă România ! *(Aplauze puternice).* Noi considerăm că numai pornind de la această realitate istorică vom ajunge la concluzii juste în toate privințele.

În decursul sutelor și sutelor de ani de conviețuire în comun, oamenii muncii din țara noastră au cunoscut atît bucurii, cît și necazuri, așa cum și astăzi avem și bucurii și necazuri, și așa cum va fi și în viitor, pentru că niciodată nu vor fi numai bucurii sau numai necazuri. Dar tocmai această viață dusă împreună atît la bine, cît și la rău a sudat trainic legăturile dintre oamenii muncii români și cei de alte naționalități, a creat condițiile ca în 1918 și 1919 populația de naționalitate germană de pe aceste meleaguri să-și spună cuvîntul, arătînd că locul ei este în România, că dorește să trăiască și să muncească în România. *(Aplauze puternice).*

Desigur, pe parcursul istoriei au fost și multe nedreptăți care s-au comis față de germani și maghiari, ca și față de români, de către fostele clase stăpînitoare — atît de către exploatatorii români, cît și de cei de alte naționalități. Știți bine că, în perioada dintre cele două războaie mondiale, capitaliștii, fie ei români, germani sau

maghiari, se înțelegeau de minune, activau în aceleași consilii de administrație, căutînd să-și asigure venituri cît mai mari prin exploatarea și asuprirea oamenilor muncii fără deosebire de naționalitate. A intervenit apoi războiul dezlănțuit de Germania hitleristă, politica rasistă a naziștilor, care — toate — au avut urmări deosebit de nefaste pentru întreaga omenire, pentru poporul român și, de ce să n-o spunem, și pentru populația de naționalitate germană din România. După război, după cum se știe, s-au luat o serie de măsuri ; o parte din populația de naționalitate germană a părăsit România, alta a fost dislocată pentru o perioadă din localitățile de baștină. Sub influența stărilor de lucruri provocate de hitleriști au fost aplicate o serie de măsuri care au lovit pe nedrept mulți oameni ai muncii de naționalitate germană. Partidul nostru a luat ulterior măsuri pentru a pune capăt acestor nedreptăți și putem spune că s-au obținut rezultate bune în această privință. Doresc însă să declar cu toată tăria și cu acest prilej : consider că este o cinste pentru partidul nostru că niciodată, în nici o împrejurare, nu s-a gîndit ca populația de naționalitate germană să fie strămutată din România. *(Vii aplauze)*. Țin, de asemenea, să reafirm că noi considerăm pe toți cetățenii de naționalitate germană, ca de altfel de orice altă naționalitate, drept cetățeni ai României socialiste, cu toate drepturile și obligațiile ce decurg din această calitate. *(Aplauze puternice)*.

Perspectiva istorică este întărirea colaborării și frăției dintre toți oamenii muncii fără deosebire de naționalitate. Avem cu toții sarcina și obligația față de poporul nostru, de viitorul patriei socialiste să întărim și să dezvoltăm această colaborare. *(Aplauze puternice, prelungite)*. Să facem totul pentru a lichida orice fel de deosebire sau inegalitate în orice domeniu de activitate, să asigurăm ca fiecare cetățean al patriei noastre, indiferent de naționalitate, de limba pe care o vorbește, de religie, să se simtă cu adevărat membru egal al societății noastre, al României socialiste, și să-și facă datoria față de patria sa. *(Aplauze puternice)*.

Stimați tovarăși,

Am intrat de curînd în noul plan cincinal. Cunoașteți cu toții prevederile înscrise în Directivele Congresului al X-lea privind dezvoltarea țării în această nouă etapă istorică. Întreaga economie a României va cunoaște o puternică dezvoltare ; vom străbate un drum important, ne vom apropia mult de țările dezvoltate din punct de vedere economic. Știința și cultura, cu toate laturile lor, vor cunoaște, de asemenea, un mare avînt. Toate acestea vor contribui la ridicarea bunăstării materiale și spirituale a poporului nostru.

Realizarea acestor sarcini, construirea societății socialiste multilateral dezvoltate, făurirea comunismului, nu poate fi decît rodul muncii unite a tuturor cetățenilor patriei noastre, fără deosebire de naționalitate. Tocmai în lupta și munca comună pentru dezvoltarea și înflorirea patriei vor dispărea toate deosebirile și inegalitățile. Numai în aceste condiții oamenii muncii vor putea, într-adevăr, să privească tot ceea ce au înfăptuit ca realizări ale fiecăruia în parte și ale tuturor în comun, ca înfăptuiri care demonstrează ce mari posibilități are un popor devenit stăpîn pe soarta sa de a-și făuri viitorul așa cum și-l dorește. *(Aplauze puternice)*.

Nu vreau de loc să las impresia că în această privință lucrurile vor merge de la sine, că nu vom mai avea greutăți de învins, că nu va mai trebui să facem față unor lipsuri. Dar aceasta este — aș putea spune — o lege a însăși dezvoltării economice-sociale. Nu cred că vom putea spune vreodată, nu numai noi, dar nici chiar urmașii noștri, că în

ceea ce ne propunem să realizăm nu vom mai avea de întîmpinat şi greutăţi. Putem însă să afirmăm că partidul nostru a luat — şi este hotărît să ia şi în continuare — toate măsurile necesare pentru a asigura soluţionarea în condiţii cît mai bune a problemelor legate de dezvoltarea economică-socială a societăţii, pentru a asigura cadrul organizatoric corespunzător în vederea participării la conducerea întregii activităţi şi la soluţionarea tuturor problemelor a maselor largi populare, a tuturor cetăţenilor patriei fără deosebire de naţionalitate. În aceste împrejurări, cînd ridicarea ţării pe noi trepte de civilizaţie şi progres cere o muncă tumultuoasă, impune antrenarea tuturor forţelor şi energiilor poporului, datoria tuturor cetăţenilor — români, maghiari, germani şi de altă naţionalitate — este să participe activ la realizarea acestor înalte ţeluri, la edificarea României socialiste şi comuniste ! *(Aplauze puternice).*

Sîntem înrolaţi, aş putea spune, într-o uriaşă bătălie, desfăşurată pe un front larg ; avem un ţel măreţ — făurirea societăţii comuniste. Desigur, ca în orice luptă, nu ne aşteptăm să avem şi nu vom avea numai succese. Vor mai fi şi obstacole de trecut, dar se ştie că în luptă învinge numai acea armată care nu se sperie de greutăţi, ci, dimpotrivă, îşi uneşte forţele pentru a le învinge. Cel care iese din această mare armată a constructorilor socialismului, care dă înapoi, se retrage de pe cîmpul de bătălie nu poate fi considerat decît la fel ca un soldat care părăseşte lupta pe front. *(Vii aplauze).* Este adevărat, poate unii sînt atraşi de faptul că în altă parte ar găsi unele condiţii de ordin personal mai bune. Nu trebuie să uităm că unii, în special tinerii, nu cunosc condiţiile de viaţă din trecut şi nu le pot compara, în cunoştinţă de cauză, cu ceea ce a obţinut astăzi întregul nostru popor în ridicarea vieţii sale materiale şi spirituale. De asemenea, mulţi dintre aceşti tineri nu cunosc sub adevărata lor faţă stările de lucruri din lumea capita-

listă. Amplele mişcări de masă ale proletariatului şi altor categorii de oameni ai muncii pentru obţinerea unor condiţii de muncă şi de viaţă mai bune, puternicele frămîntări ale tinerei generaţii din lumea capitalistă oglindesc tocmai faptul că această societate, întemeiată pe exploatare şi inechitate, nu oferă omului o perspectivă sigură de viaţă, de încadrare în cîmpul activităţii sociale, că într-o asemenea orînduire tineretul nu se poate afirma, nu-şi poate înfăptui idealurile şi aspiraţiile care-l animă. Tocmai din cauză că unii din tineri nu cunosc în profunzimea lor aceste realităţi cad pradă unor iluzii, se lasă atraşi, ispitiţi de perspectiva înşelătoare a unei vieţi uşoare, fără muncă, fără eforturi. Dar oare se poate considera just felul acesta al unora de a privi viaţa, de a judeca ? Nu ! Nu pot judeca şi privi astfel lucrurile oamenii care sînt strîns legaţi de pămîntul unde s-au născut, unde au trăit, de pămîntul pe care îşi făuresc o viaţă nouă, liberă, aşa cum o doresc. *(Aplauze puternice).* Nu în altă parte, ci aici să ne unim forţele pentru a asigura ridicarea nivelului general de viaţă al întregului popor, pentru a construi societatea socialistă, orînduirea care să asigure tuturor cetăţenilor patriei condiţii demne de viaţă şi de muncă. *(Aplauze puternice).*

Pornind de la aceste considerente, doresc să răspund la unele întrebări care s-au pus aici. Ţin să subliniez clar că nu există şi nu va exista niciodată vreo înţelegere sau vreun acord cu cineva pentru strămutarea populaţiei germane sau de altă naţionalitate. Nu vom face niciodată un asemenea lucru. *(Vii aplauze).*

De asemenea, în ce priveşte problema reunirii familiilor, doresc să arăt că ea nu trebuie înţeleasă în mod unilateral, aşa cum pe drept cuvînt s-a spus aici. Sînt sau au fost şi anumite cazuri întemeiate, pe care le-am rezolvat pozitiv ; dar dacă am merge cu aşa-zisa „reunire a familiilor“ în sensul de a accepta ca fiecare care pleacă din ţară

să ceară să-i vină și familia — și fiecare ar avea pe cineva de adus —, atunci n-am mai termina niciodată ! Noi nu considerăm că aceasta este o problemă reală, care merită prea mare atenție. Firește, sînt cazuri izolate și, cum am mai spus, va trebui, în spiritul umanismului care caracterizează societatea noastră, să le rezolvăm în continuare. Dar reunificarea familiilor — dacă această problemă există — se poate realiza nu numai prin plecarea din România, ci și prin aducerea în țară a rudelor sau a membrilor de familie. *(Vii aplauze)*. Noi vom primi cu toată dragostea pe aceia care doresc să vină la familiile lor și să se stabilească definitiv în România. *(Aplauze puternice)*. Acești oameni se vor bucura de drepturile pe care Constituția țării le acordă tuturor cetățenilor, fără deosebire de naționalitate. În acest spirit trebuie să înțelegem poziția partidului și statului nostru în problema reunificării familiilor, poziția noastră față de oamenii muncii de naționalitate germană. Nu plecînd din țară, ci rămînînd aici, muncind, luptînd pentru a învinge greutățile, pentru a dezvolta patria comună vom reuși să facem din România un stat socialist înaintat. *(Aplauze puternice)*. Eu am ferma convingere că marea majoritate a populației de naționalitate germană acționează și va acționa în acest fel. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Stimați tovarăși,

În timpul discuțiilor au fost ridicate o serie de probleme privind unele lipsuri și greșeli, s-au făcut multe propuneri prețioase. Nu doresc să mă opresc în mod amănunțit asupra lor. Consider că este necesar să tragem toate concluziile și să luăm măsurile care se impun pentru soluționarea problemelor juste semnalate aici. După părerea mea, o bună parte din observațiile făcute aici sînt reale și îndreptățite și se impune să ținem seama de ele. Unele probleme sînt însă de ordin mai general, care privesc și afectează în egală

măsură atît pe români, cît și populația de origine germană sau maghiară. Aceste probleme își vor găsi soluționarea pe măsura dezvoltării în ansamblu a societății noastre. Aș dori să înțelegeți că nu trebuie ca din fiecare lipsă sau greutate pe care o întîmpinăm în activitatea noastră să facem o „problemă națională". Într-un fel s-ar putea spune că oamenii de naționalitate germană au un avantaj față de români, deoarece românii nu mai pot spune că sînt „persecutați" din punct de vedere național. Trebuie să privim lucrurile mai în ansamblu. Firește, eu știu și nu ignorez de loc că aceste probleme sînt sensibile și întotdeauna trebuie să le examinăm cu atenție.

În ce privește învățămîntul, n-aș dori să vă prezint date, mai cu seamă că majoritatea dintre dumneavoastră le cunoașteți. Avem școli și licee numai de limbă germană sau școli și licee numai de limbă maghiară. Există și școli unificate, unde se predă paralel, în clase sau secții separate, într-o limbă sau alta. De asemenea, în afară de liceele speciale pentru tinerii de naționalitate germană, în licee, în cadrul programului de limbi străine, se învață și germana. Ne gîndim să creăm și licee în care tinerii să se poată specializa într-o anumită limbă — în germană sau în rusă, franceză sau engleză, adică în limbile care au o mare circulație pe plan internațional și joacă un rol important în cunoașterea și însușirea cuceririlor civilizației contemporane. Așa că din acest punct de vedere aș putea spune că sîntem mai preocupați chiar decît tovarășii care au vorbit aici și care s-au referit numai la tinerii de naționalitate germană. Noi considerăm că însușirea a cît mai multe limbi de către fiecare cetățean este în etapa actuală o necesitate reală, impusă de însăși dezvoltarea vieții sociale din patria noastră, de progresul contemporan, de dezvoltarea colaborării României pe plan internațional. În acest context se pune atît problema cunoașterii de către ger-

mani, maghiari și populația de altă naționalitate a limbii române — care le este imperios necesară în activitatea comună din fabrici și instituții, în viața socială și participarea la conducerea societății —, cît și problema cunoașterii de către românii care trăiesc în localitățile cu populație germană sau maghiară a limbii acestor naționalități, a culturii lor. De altfel cred că sînt foarte puțini cei care, trăind în localități și comune unde se află și populație germană sau maghiară, să nu cunoască și limbile respective.

S-a ridicat aici problema traducerii pe scară mai largă a operelor oamenilor de artă și cultură de naționalitate germană. Într-adevăr, există multe opere bune realizate de scriitori germani sau maghiari, care trebuie să fie traduse și editate într-un tiraj corespunzător, și se vor lua măsuri în acest scop.

Noi acordăm, totodată, o mare atenție problemelor legate de dezvoltarea tradițiilor de cultură și de creație artistică ale populației germane și ale altor naționalități din România. Dar și problema aceasta trebuie s-o privim ceva mai larg. Sînt întru totul de acord că va trebui să dăm mai multă atenție unor probleme specifice care privesc naționalitatea germană, creînd condiții pentru a se putea desfășura o bogată activitate culturală, artistică în limba acestei naționalități, pentru a cultiva și dezvolta tradițiile ei progresiste. Noi avem rezerve numai față de acele „tradiții" germane sau maghiare care nu oglindesc aspirațiile înaintate, progresiste ale acestei populații, și avem astfel de rezerve și față de „tradițiile" românești de această natură. Pentru că există tradiții și „tradiții". Din partea noastră se cere să luăm ceea ce este bun din trecut, să cultivăm ceea ce este înaintat, ceea ce servește ridicării nivelului general de cunoștințe, educației patriotice, formării comuniste a tineretului din România. Aceasta trebuie, într-adevăr, să constituie o preocupare deosebită,

să i se acorde atenție atît în ce privește naționalitatea germană și cea maghiară, ca de altfel și cultura română.

Este, de asemenea, necesar să se acorde o atenție mai mare promovării în muncă a oamenilor muncii de naționalitate germană. Populația germană este grupată în cîteva județe și, dacă această problemă nu va sta în atenția noastră, promovarea se va limita doar la județele respective. Consider că trebuie să acordăm toată atenția promovării oamenilor muncii din rîndul naționalităților, inclusiv din rîndul naționalității germane, în toate domeniile de activitate, corespunzător muncii și capacității lor. Și din punctul de vedere al promovării să creăm toate condițiile ca oamenii muncii de altă naționalitate să se simtă cu adevărat la ei acasă ! *(Aplauze puternice).*

Este necesar ca radioul și televiziunea să consacre un spațiu mai mare în programele lor emisiunilor în limbile naționalităților. Avem, în această privință, un început bun, dar care trebuie dus mai departe. Consiliul ar trebui și el să contribuie la dezvoltarea acestor emisiuni ; în cadrul reorganizării pe care o realizăm la radioteleviziune ar fi indicat ca în Consiliul național pentru radio și televiziune să intre și reprezentanți ai consiliilor naționalității germane, maghiare și ai oamenilor muncii de alte naționalități, spre a putea să contribuie la organizarea unor programe corespunzătoare.

Sînt, de asemenea, de acord că trebuie intensificată participarea oamenilor muncii de naționalitate germană și de alte naționalități la activitatea presei, a publicațiilor, revistelor. Desigur, există numeroase publicații în limbile naționalităților din țara noastră, deci și în limba germană. Dar pentru a face cunoscute și mai larg opiniei oamenilor muncii — maghiari, germani — operele oamenilor de cultură, știință și de artă din rîndul naționalităților conlocuitoare, se cere o prezență mai mare a acestora și în paginile

publicațiilor românești ; ei trebuie să scrie nu numai în revistele de limbă germană sau maghiară, ci și în cele de limbă română. Și nu e neapărat nevoie să-și scrie operele în limba germană și apoi să fie traduse, ci le pot crea nemijlocit în limba română, pentru că sînt foarte mulți care pot face aceasta. În felul acesta, vor fi și mai puține observații în privința calității traducerilor. Firește, trebuie să continuăm să traducem operele creatorilor germani sau maghiari din România, dar aceștia își pot scrie lucrările și în românește. Trebuie să ne formalizăm mai puțin în ce limbă scriem, ci să vedem mai ales *ce* scriem, pentru *cine* scriem, *cum* scriem și dacă *ceea ce* scriem servește socialismului. Să căutăm, într-adevăr, ca oamenii de naționalitate germană să scrie în toate revistele noastre, nu numai în cele de limbă germană. *(Aplauze puternice).* Așa cum și românii trebuie să scrie în revistele de limbă germană, maghiară sau în publicațiile altor naționalități ! Sînt destui români care pot să facă acest lucru. O asemenea abordare a problemelor va contribui realmente la apropierea și întărirea unității oamenilor muncii din țara noastră. *(Aplauze puternice).*

Sînt de acord cu criticile făcute aici în legătură cu modul cum este tratată problema istoriei populației de naționalitate germană din România. Într-adevăr, această problemă este tratată necorespunzător. Va trebui să ne preocupăm ca la Institutul de istorie să se creeze condiții care să dea posibilitate istoricilor de naționalitate germană ca, împreună cu istoricii români, maghiari, să-și aducă contribuția la realizarea unei istorii corespunzătoare, scrisă într-adevăr de pe poziții marxist-leniniste. Va fi, de asemenea, necesar ca în manualele școlare să aducem unele îmbunătățiri, deoarece au dreptate tovarășii care au spus aici că e greu să-i convingi pe sași că sînt urmașii lui Decebal cînd ei știu că au venit pe aceste meleaguri acum 800 de ani, iar Decebal a trăit cu aproape 2 000 de ani în urmă. Trebuie să redăm istoria așa cum este ea — și din aceasta nu avem decît de cîștigat ! Să facem ca oamenii să cunoască și să înțeleagă cum trebuie istoria. Spun aceasta nu numai pentru germani, ci inclusiv pentru români. Numai așa vom face o treabă bună, vom avea o istorie reală, cu adevărat marxist-leninistă !

În cadrul plenarei s-au mai ridicat și alte probleme. Cred că va trebui să întocmim un program de măsuri care să asigure soluționarea lor corespunzătoare. Consiliul oamenilor muncii de naționalitate germană trebuie să urmărească cum se rezolvă aceste probleme. Dar, așa cum pe bună dreptate au subliniat mulți tovarăși aici, pînă la urmă, aceste probleme nu privesc numai consiliile naționalității germane, ci constituie o sarcină a tuturor organelor noastre de partid și de stat.

În general, consider că trebuie să tratăm problema activității și vieții naționalităților din România nu izolat, ci în strînsă legătură cu preocupările întregului popor pentru făurirea socialismului și comunismului. Tratînd această problemă ca o parte integrantă a preocupărilor noastre de educare socialistă și comunistă a poporului și a tineretului, de creare a condițiilor pentru întărirea unității între toți oamenii muncii, vom desfășura într-adevăr o activitate justă, în spiritul principiilor care stau la baza politicii partidului nostru, vom asigura realmente ca toate problemele să-și găsească soluționarea corespunzătoare.

Avem în față perspective minunate, un program măreț ! Tot ceea ce ne propunem să înfăptuim este închinat omului, bunăstării și fericirii lui.

Toate măsurile luate de partid, de recenta plenară a Comitetului nostru Central pe calea mai bunei organizări a întregii activități economice-sociale, a dezvoltării democrației socialiste, a participării largi, la toate nivelurile, a

oamenilor muncii la conducerea tuturor sectoarelor de activitate privesc în egală măsură și pe români, și pe germani, și pe maghiari, și pe sîrbi. Dezvoltarea continuă și perfecționarea democrației noastre socialiste, participarea tot mai activă a tuturor categoriilor de cetățeni la conducerea societății vor contribui, de asemenea, la crearea condițiilor ca toți să simtă că nu există nici o deosebire, că într-adevăr societatea noastră socialistă asigură participarea în fapt a întregului popor la făurirea propriilor sale destine, a viitorului său fericit ! Aceasta înseamnă rezolvarea cu adevărat marxist-leninistă a problemei naționale ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Nu trebuie să scăpăm din vedere că în procesul complex al dezvoltării socialiste a patriei noastre pot apărea și unele manifestări și atitudini înapoiate, retrograde, atît la români, cît și la germani, maghiari sau la alte naționalități. Nu trebuie să credem că influențele trecutului dispar peste noapte, deoarece este vorba de un proces îndelungat. Într-adevăr, noi am obținut rezultate minunate în educarea comunistă, patriotică și internaționalistă a întregului popor, dar anumite manifestări naționaliste, de izolare, pot totuși apărea. Ele trebuie privite așa cum sînt, ca manifestări străine societății socialiste, concepțiilor noastre. Aceste manifestări, indiferent din partea cui ar veni, trebuie combătute. Fără îndoială, este necesar să le acordăm o atenție mai mare atunci cînd acestea au loc în rîndul unor cetățeni de naționalitate română, fără însă să le uităm și pe celelalte, deoarece toate sînt, pînă la urmă, la fel de dăunătoare. Desigur, dacă avem un cor în limba germană sau dacă cineva cîntă un cîntec german, de aici nu trebuie să se tragă concluzia că ar fi vorba de o manifestare de izolare. Trebuie să vedem însă despre ce program și ce cîntec este vorba, să vedem dacă acestea contribuie la educarea comunistă, la crearea omului nou, înaintat al

societății noastre sau, dimpotrivă, dacă ele au un caracter cum, din păcate, se mai întîmplă și la români, dăunător educării socialiste a maselor. Deci problema activității cultural-artistice în limba proprie trebuie privită și apreciată din punctul de vedere al conținutului acestei activități. Trebuie să creăm toate condițiile ca oamenii să-și organizeze activitatea cultural-artistică în limba pe care o înțeleg mai bine ; dar să facem din aceasta un mijloc de apropiere și nu de separare, de întărire a prieteniei între oamenii muncii indiferent de naționalitate, din întreprinderi și instituții, de la sate și de la orașe. Să tindem ca activitatea culturală, deși desfășurată în limbi diferite, să ne dea prilejul ca pînă la urmă să vorbim, cum s-ar spune, o singură limbă — limba comunismului. *(Aplauze puternice).*

M-am referit mai mult la activitatea cultural-artistică și, poate, unii tovarăși vor întreba : dar despre producție ? Nu am vorbit despre fabrică, pentru că aceasta vorbește o singură limbă, tovarăși ; mașina vorbește o singură limbă, electronica la fel, chimia a ajuns la formule pe care le înțelegi indiferent de limba pe care o vorbești. Uzina chimică o poți conduce într-un singur fel, cu cunoștințe științifice și tehnice. De aceea n-am vorbit despre problemele întreprinderilor, pentru că acolo sînt condiții de o asemenea natură care ne impun să situăm pe primul plan ridicarea nivelului profesional și tehnic. Să muncim în așa fel încît să avem o industrie avansată și atunci vom fi buni comuniști, indiferent de ce naționalitate sîntem ! *(Aplauze puternice).*

Urmînd neabătut linia trasată de Congresul al X-lea al partidului, să unim eforturile tuturor oamenilor muncii din patria noastră pentru făurirea socialismului, pentru înflorirea României socialiste ! *(Aplauze puternice, prelungite).* Acționînd în acest fel, noi ne îndeplinim atît o înaltă îndatorire națională față de poporul nostru, cît și

o îndatorire internaționalistă, față de cauza socialismului, a prieteniei și colaborării între toate popoarele lumii.

Este necesar să avem permanent în vedere că în lume mai există forțe reacționare, imperialiste, că țara noastră trebuie să-și aducă permanent contribuția la lupta împotriva politicii de forță și dictat, să militeze neabătut pentru promovarea în viața internațională a unor raporturi de colaborare și prietenie, pentru triumful principiilor de deplină egalitate în drepturi între toate națiunile lumii, pentru respectul independenței și suveranității naționale, împotriva oricărui amestec în treburile altor state. *(Vii aplauze).*

Putem spune cu mîndrie că politica internă și externă a partidului și statului nostru este confirmată de viață, că ea se afirmă tot mai puternic aducîndu-ne prieteni pe toate meridianele. Urmînd în continuare această politică, vom obține noi succese. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În încheiere, doresc să exprim convingerea mea și a conducerii noastre de partid și de stat că discuțiile de astăzi vor contribui la mai buna înțelegere și rezolvare a problemelor, vor exercita o influență binefăcătoare asupra mobilizării eforturilor tuturor oamenilor muncii, deci și a oamenilor muncii de naționalitate germană, la îndeplinirea sarcinilor care stau în fața noastră în viitor. Sînt convins că toți oamenii muncii de naționalitate germană, împreună cu românii, maghiarii și cei de alte naționalități, uniți sub conducerea partidului, vor face să triumfe politica partidului nostru comunist de edificare a socialismului și comunismului în România. *(Aplauze puternice).*

Vă urez dumneavoastră și tuturor oamenilor muncii de naționalitate germană noi succese în activitatea viitoare, multă sănătate și fericire ! *(Aplauze puternice, prelungite ; se ovaționează puternic pentru partid, pentru Comitetul său Central, pentru secretarul general al partidului).*

CUVÎNTARE LA CONSFĂTUIREA DE LUCRU A CONDUCĂTORILOR CENTRALELOR INDUSTRIALE ȘI AI CELORLALTE UNITĂȚI CU STATUT DE CENTRALĂ

— *23 februarie 1971* —

Stimați tovarăși,

Aș dori să încep prin a adresa tuturor participanților la această consfătuire de lucru un salut din partea Comitetului Central al partidului. *(Aplauze puternice, prelungite).*

La consfătuire participă cadre de conducere ale unităților economice cu statut de centrală, directori ai unor institute de cercetare, conducerile ministerelor, secretarii cu problemele economice de la comitetele județene și alți activiști de partid, de sindicat și de stat. Prin caracterul său, consfătuirea reprezintă un adevărat forum de dezbatere largă a celor mai importante probleme ale activității economice din țara noastră.

În discuțiile care au avut loc la ministere, cît și în plenul consfătuirii, s-a relevat justețea hotărîrilor Conferinței Naționale a partidului privind îmbunătățirea organizării și conducerii activității economice. Deși centralele industriale își desfășoară activitatea doar de un an și jumătate, putem spune că ele și-au dovedit pe deplin eficiența.

În timpul lucrărilor consfătuirii s-au subliniat pe larg aspectele pozitive și, în același timp, s-au adus unele critici îndreptățite atît cu privire la organizarea centralelor, cît și în legătură cu metodele și stilul lor de lucru. Au fost formulate multe propuneri privind sporirea drepturilor centralelor, îndeosebi în ce privește problemele de finanțare. Nu însă în aceeași măsură tovarășii care au luat cuvîntul s-au preocupat de unele deficiențe din activitatea proprie, de felul cum trebuie acționat pentru a spori eficiența activității unităților noastre economice. Din acest punct de vedere, aș putea spune că dezbaterile din consfătuirea noastră au avut un anumit minus.

De asemenea, în cadrul consfătuirii au fost făcute o serie de critici și propuneri — în cea mai mare parte juste — cu privire la proiectele de legi supuse discuțiilor. Putem aprecia deci că dezbaterile s-au desfășurat într-un spirit de lucru ; ele au oglindit creșterea nivelului general al cadrelor noastre din economie, competența profesională și înaltul lor spirit de răspundere pentru bunul mers al întregii activități economice.

Problemele ridicate în consfătuire vor trebui să fie analizate temeinic, ținîndu-se seama de ele atît la definitivarea proiectelor de legi, cît și la stabilirea măsurilor de îmbunătățire în continuare a organizării, planificării și conducerii activității economice.

Consfătuirea noastră are loc într-o perioadă deosebit de importantă pentru dezvoltarea economică și social-culturală a țării, marcată prin încheierea cu succes a cincinalului 1966—1970 și trecerea la realizarea noului plan de cinci ani. După cum cunoașteți cu toții, prevederile cincinalului trecut au fost îndeplinite cu succes. Producția industrială a continuat să se dezvolte în ritmuri înalte, superioare celor prevăzute în plan ; s-au construit și dat în funcțiune numeroase obiective în industrie,

agricultură și în celelalte ramuri, s-au obținut noi progrese însemnate în repartizarea rațională, armonioasă a forțelor de producție pe întreg teritoriul țării. România a făcut în această perioadă noi pași înainte pe drumul creșterii forței sale economice, al valorificării tot mai intense a potențialului material și uman.

Ca urmare a rezultatelor obținute în dezvoltarea producției, în mai buna gospodărire a resurselor țării, venitul național a crescut într-un ritm mediu de 7,7%. Pe această bază au fost luate importante măsuri privind creșterea nivelului de trai al populației : au sporit veniturile tuturor oamenilor muncii de la orașe și sate, au fost majorate în această perioadă toate categoriile de salarii și îndeosebi salariile mici, au crescut pensiile și alocațiile pentru copii, s-a realizat un important program de construcții de locuințe.

Toate aceste realizări au fost posibile datorită muncii pline de abnegație desfășurate de întregul popor pentru înfăptuirea politicii partidului privind dezvoltarea economică și socială a patriei noastre socialiste. Analizînd aceste rezultate, recenta plenară a Comitetului Central al partidului a dat o înaltă apreciere muncii desfășurate în perioada cincinalului 1966—1970 de clasa noastră muncitoare, de țărănime, intelectualitate, de toți oamenii muncii și le-a adresat tuturor calde felicitări pentru succesele obținute.

Cincinalul care a trecut a însemnat totodată pentru țara noastră perioada aplicării unor importante măsuri menite să asigure o îmbunătățire a organizării și conducerii economiei, a întregii vieți sociale. S-au creat condiții pentru apropierea conducerii de activitatea concretă, pentru rezolvarea mai operativă a problemelor producției și vieții social-culturale. În cadrul acestor măsuri stabilite pe baza hotărîrilor Conferinței Naționale a

partidului, se numără și crearea centralelor industriale, care a însemnat un pas important pe calea perfecționării conducerii și planificării activității economice.

O deosebită importanță au avut crearea consiliilor de administrație și a comitetelor de direcție, instituționalizarea adunărilor generale ale salariaților, care au contribuit la promovarea largă a principiului conducerii colective, la atragerea mai intensă a maselor de oameni ai muncii la organizarea și conducerea producției, la adîncirea democratismului socialist în economie și în întreaga viață socială.

Îmbunătățirea muncii de planificare, dezvoltarea relațiilor contractuale din economie, organizarea mai bună a activității de investiții, perfecționarea comerțului exterior și a sistemului financiar și de credit, îmbunătățirea cadrului legislativ al activității economice și alte măsuri luate în această perioadă au creat condiții ca centralele industriale să se afirme tot mai mult ca organisme principale în viața economică a țării, în înfăptuirea politicii partidului și statului în acest domeniu hotărîtor pentru progresul întregii noastre societăți.

Tovarăși,

Doresc să mă refer în continuare la cîteva probleme pe care le consider mai importante.

În primul rînd, în legătură cu organizarea și funcționarea centralelor și a celorlalte unități cu statut de centrală. Putem spune că activitatea desfășurată de aceste unități în cursul anului 1970 a demonstrat că modul de organizare a producției pe care l-am adoptat corespunde pe deplin stadiului actual de dezvoltare a economiei noastre socialiste.

Ținînd seama de cerințele pe care le ridică desfășurarea revoluției tehnice-științifice contemporane, de procesul intens de dezvoltare și diversificare a economiei noastre, a apărut ca o necesitate obiectivă concentrarea producției în unități mari, în stare să asigure o conducere superioară din toate punctele de vedere a activității economice. Faptele demonstrează că era greu să se asigure o bună conducere a producției materiale, perfecționarea proceselor de muncă și, în general, dezvoltarea forțelor de producție ale societății noastre socialiste menținîndu-se un număr mare de unități dispersate ; aceasta presupunea atît risipirea cadrelor, care constituie problema cea mai importantă, cît și dispersarea mijloacelor economice, financiare. De altfel, rezultatele pozitive obținute de centralele industriale, contribuția pe care ele au adus-o la realizarea planului de dezvoltare a economiei naționale vin să adeverească pe deplin ceea ce am spus mai înainte.

Consider pozitiv faptul că majoritatea centralelor s-au constituit pe baza conducerilor unor întreprinderi existente. De altfel, așa cum s-a arătat aici, aceste unități au obținut și cele mai bune rezultate.

După cum se știe, la adoptarea hotărîrii privind organizarea centralelor industriale s-a pornit de la ideea ca ele să devină unități de producție și nu organisme de coordonare. Este vorba deci de unirea, de concentrarea producției în unități mari și nu de crearea unor organisme de îndrumare, lăsîndu-se însă ca activitatea de producție să se desfășoare mai departe în vechea formă. Se pare însă că nu toate centralele și nici chiar toate ministerele au înțeles acest lucru. Mai există unele centrale ce funcționează mai mult ca organisme de coordonare și care, în mare parte, nu fac decît să reediteze, cu mici modificări, activitatea fostelor direcții generale din ministere.

Desigur, trebuie să avem în vedere diversitatea mare a sectoarelor economiei noastre, deci și a formelor organizatorice ; dar această diversitate nu trebuie să ducă la concluzia că trebuie să adoptăm principii deosebite în organizarea acestor unități economice. Putem să avem forme organizatorice foarte diverse, structuri sau organigrame foarte diferite — și în această privință sînt de acord să lăsăm o libertate desăvîrșită ministerelor, centralelor și organizațiilor economice cu statut de centrală ; dar toate trebuie să se încadreze în spiritul general de care am vorbit, să devină unități economice integrale care răspund de conducerea întregii activități de producție, cu tot ce implică aceasta pentru unitățile respective.

De asemenea, diversitatea de organizare, corespunzătoare specificului fiecărui sector și fiecărei ramuri de activitate, nu trebuie să transforme aceste unități în miniministere, așa cum s-a întîmplat cu unele centrale. Există centrale industriale care, pe lîngă faptul că au o organizare și atribuții asemănătoare cu cele ale fostelor direcții generale, și-au creat și un aparat numeros, unele depășind cu mult personalul unor ministere economice. Acest lucru s-a realizat nu pe seama aparatului din ministere, pentru că aceasta tot ar fi fost un lucru pozitiv, ci în special pe seama cadrelor tehnice din întreprinderi. Aceasta a dus la slăbirea încadrării întreprinderilor cu personal de execuție și de conducere a producției, ceea ce a avut urmări negative în acest domeniu.

N-aș putea să nu menționez, de asemenea, faptul că în organizarea unităților economice cu statut de centrală nu s-au aplicat pînă la capăt hotărîrile de partid și de stat privind trimiterea spre producție a cadrelor din ministere. Fiecare minister a căutat să procedeze în așa fel încît, pînă la urmă, toți oamenii, cu mici excepții, să rămînă în București. Din toate așa-zisele reduceri de personal care s-au realizat în ce privește aparatul ministerelor, nici 10% nu au mers în unitățile de producție în provincie, deși știm cu toții că astăzi aproape 85% din producția țării se realizează acolo, nu în București. Insist asupra acestor aspecte pentru că trebuie să le avem în vedere la definitivarea măsurilor pe care urmează să le luăm în continuare în scopul asigurării cu cadre corespunzătoare a unităților productive.

Pe bună dreptate au arătat aici mai mulți tovarăși că s-a observat o oarecare încetineală în preluarea de către centrale a activităților pe care acestea trebuiau să le îndeplinească. Desigur, cauzele pot fi mai multe. Sîntem la început și, ca atare, a fost nevoie ca lucrurile să mai fie clarificate ; dar se pare că a existat și o oarecare reținere, în primul rînd din partea centralelor. Acestea nu s-au dovedit destul de hotărîte în a prelua cît mai operativ atribuțiile ce li s-au încredințat și a trece la realizarea tuturor sarcinilor ce le reveneau. Această reținere este legată, desigur, și de faptul că noua formă de organizare implică o creștere serioasă a răspunderilor cadrelor respective ; am întîlnit cazuri cînd unii tovarăși aveau părerea că centralele nu trebuie să preia, totuși, prea multe atribuții și sarcini de la ministere.

Au existat rețineri și la ministere, firește, din alte motive. În parte, asemenea rețineri s-au născut dintr-o oarecare neîncredere în posibilitățile noilor organisme economice de a soluționa corespunzător problemele conducerii și organizării producției ; ele au pornit însă și dintr-o anumită teamă a aparatului central că, dacă se vor trece prea multe atribuții la centrale, se va vedea că nu se justifică menținerea unui personal atît de numeros la ministere și că va fi necesar să se meargă mai ferm pe linia deplasării de sus în jos a cadrelor și a forțelor noastre, a îndreptării lor spre procesul de producție, acolo

unde se hotărăște pînă la urmă buna calitate a produselor. Cred însă că am ajuns acum în situația de a depăși aceste rețineri. Consfătuirea de astăzi ne-a dat posibilitatea să clarificăm o serie de probleme în această privință și va trebui să trecem cu hotărîre la realizarea, într-un timp cît mai scurt și în condiții cît mai bune, a sarcinilor puse de conducerea de partid și de stat în acest domeniu.

Aș dori să mă opresc, de asemenea, pe scurt, asupra unor probleme mai importante care trebuie să stea în fața unităților economice cu statut de centrală.

Înainte de toate doresc să subliniez necesitatea ca aceste întreprinderi cu statut de centrală să asigure o integrare completă economică-financiară a unităților care s-au reunit în cadrul lor, să devină în mod real organisme de conducere a activității de producție, de bună gospodărire a mijloacelor materiale și financiare. În acest sens, înseși legea și proiectul de statut pun în centrul preocupărilor această latură a activității centralelor industriale.

Pornind de aici, este necesar să acționăm cu mai multă fermitate pentru profilarea și specializarea producției. Aceasta, desigur, este valabil pentru toate unitățile noastre economice, ținînd seama de specificul și caracterul fiecărei activități. Doresc însă să mă refer îndeosebi la sectorul construcțiilor de mașini, unde această problemă este de o necesitate imediată. Pentru a realiza importantul program pe care acest sector îl are de îndeplinit în cadrul planului cincinal actual și pentru a face ca ramura construcțiilor de mașini să realizeze produse de înaltă tehnicitate, atît pentru înzestrarea economiei naționale cu mașini și utilaje cu parametri de nivel mondial, cît și pentru realizarea prevederilor mari de export, este necesar să lichidăm cît mai repede fărîmițarea ac-

tuală din acest sector și să asigurăm o bună profilare și specializare a producției. Nu mai este admisibil ca în fiecare din cele cîteva sute de unități ale industriei construcțiilor de mașini să se facă de toate. Cît timp vom avea, de exemplu, în fiecare unitate, mai mare sau mai mică, sectoare calde și nu le vom concentra, cît timp nu vom reuni forțele de specialiști și de cercetare și nu vom asigura o îndrumare unitară a acestor sectoare, nu vom lichida rebuturile. Și se știe că rebuturile reprezintă una din lipsurile mari ale acestui domeniu de activitate. Dacă vom menține actualul fel de a lucra, continuînd să fabricăm în zeci de unități motoare și subansamble și nu vom profila întreprinderi speciale pe familii, pe grupe sau chiar pe produse specifice, nu vom avea producție bună de serie, nu vom avea o eficiență economică corespunzătoare. Se pare însă că această problemă nu este bine înțeleasă în întreaga ramură a construcțiilor de mașini.

Cînd s-au creat centralele, s-a avut de la început în vedere — și s-a trasat ca sarcină — ca unitățile din acest sector să treacă rapid la specializare. Nu doresc să mă refer în mod concret la nici un fel de centrale, deși am vizitat în ultimele luni multe întreprinderi și am discutat cu mulți dintre dumneavoastră. Trebuie să spun însă că ne mișcăm destul de încet în această privință, că există încă rețineri ; fiecare conducător de întreprindere vrea să dovedească că poate face mai bine în unitatea sa anumite piese sau subansamble și că nu este nevoie să aștepte să i le livreze o centrală sau alta specializată în realizarea unor asemenea produse. Or, a continua în felul acesta înseamnă a lucra meșteșugărește ! Și nu se poate merge așa mai departe ! Construcția de mașini trebuie să fie, prin excelență, modern organizată din toate punctele de vedere. Specializarea în construcțiile de ma-

șini constituie o necesitate de prim ordin dacă vrem, într-adevăr, să asigurăm produselor noastre un nivel tehnic ridicat și competitivitate pe scară internațională.

Nu mă mai refer la celelalte ramuri, pentru că problemele specializării se pun în mod diferit, deși în această consfătuire unii tovarăși au vorbit despre felul în care se acționează în această privință în industria ușoară. Problema specializării trebuie, într-adevăr, să o tratăm în mod diferențiat de la ramură la ramură. Îndeosebi este necesar să acordăm în această privință atenția principală construcțiilor de mașini și, plecînd de aici, să realizăm tot ceea ce se impune pentru toate celelalte ramuri.

În ce privește activitatea de cercetare și proiectare, doresc să arăt că în acest domeniu am făcut pași însemnați înainte, am obținut o serie de rezultate bune. În cincinalul care a trecut am creat un mare număr de institute și centre de cercetare. În sectorul construcțiilor de mașini, unde în 1965 aveam doar două sau trei institute, am ajuns să avem astăzi 17 institute și centre de cercetare. Consider că acesta este un lucru bun, așa cum apreciez ca pozitiv faptul că aceste institute și centre funcționează îndeosebi pe lîngă unitățile productive, la centrale, ceea ce asigură o strînsă legătură a activității de cercetare și proiectare cu producția. Nu vreau să mă mai refer la lipsurile care sînt în acest domeniu de activitate. Doresc însă să subliniez că va trebui să acordăm o atenție mai mare cercetării și proiectării, în special în ramura construcțiilor de mașini, unde introducerea noului este deosebit de rapidă. Se cunoaște că, în această ramură, într-un interval de 6—7 ani apar noi tehnologii, noi motoare și utilaje, noi mașini, și, dacă nu ținem pasul, nu vom putea fi competitivi pe piața internațională, nu vom putea înzestra economia națională cu tehnica modernă, avansată. De aceea este necesar să acordăm o

mare atenție activității de cercetare din această ramură, introducerii cît mai rapide în producție a rezultatelor ei.

Aceasta este, desigur, valabil și pentru celelalte ramuri de activitate — pentru chimie, metalurgie, industria minieră, industria ușoară și alimentară, în raport cu specificul și caracterul fiecăreia. Este clar, de exemplu, că, dacă avem un institut minier-cărbune și există trei centrale industriale ale cărbunelui, nu va trebui să înființăm pentru fiecare din ele cîte un institut. Desigur, o dată cu dezvoltarea activității de cercetare în institute este necesar ca și în unitățile productive să sporească preocuparea pentru aplicarea rezultatelor cercetării, perfecționarea continuă a producției, introducerea noului.

Trebuie să avem în vedere necesitatea unei coordonări a cercetării științifice spre a nu risipi forțele și a folosi mai bine atît cadrele, cît și mijloacele tehnice, materiale și financiare, și a obține mai rapid soluționarea unor probleme tehnice-științifice pe care le ridică dezvoltarea producției, progresul general al întregii țări. De altfel, acesta a fost scopul înființării la timpul respectiv a Consiliului Național al Cercetării Științifice. Problema coordonării cercetării pe ministere și chiar pe economie pe întreaga țară este deci o stringentă necesitate. Asigurînd această coordonare nu înseamnă că știrbim sau împiedicăm în vreun fel dezvoltarea activității de cercetare care se desfășoară jos, în institute și unități productive.

Pornind de la rolul important pe care îl are cercetarea științifică în creația de bunuri materiale, în perfecționarea producției și a întregii noastre activități, va trebui să acordăm în permanență o atenție deosebită acestui sector ; este necesar să ne preocupăm de organizarea institutelor și centralelor de cercetare acolo unde ele sînt cel mai necesare pentru a asigura introducerea rapidă a noului în producție, fără însă a merge la uni-

formizare. Să ținem seama în această privință de specificul fiecărei ramuri și să asigurăm o coordonare cît mai unitară a activității, fără ca aceasta să însemne neapărat o centralizare a muncii de cercetare.

S-a vorbit aici despre calitatea produselor. Cred că pentru noi toți este clar că, dacă vrem să pătrundem cu mărfurile noastre pe piața internațională, dacă dorim să dezvoltăm economia națională la nivelul tehnicii mondiale, trebuie să acordăm o atenție deosebită problemei calității întregii noastre activități. Nu vreau să dau nici un exemplu în această privință, dar consider că această problemă trebuie să stea permanent în atenția tuturor centralelor, a tuturor unităților noastre de producție. Pînă la urmă, calitatea nu o hotărăște controlul de calitate, ci activitatea practică, concretă a fiecărui muncitor, maistru, inginer, a tuturor acelora care lucrează nemijlocit în procesul de producție. Este necesar să luăm asemenea măsuri, încît să facem ca din unitățile noastre să nu mai iasă în nici un fel produse necorespunzătoare. Numai cînd vom reuși ca aceasta să devină o cauză generală a întregului colectiv, atunci vom realiza în mod corespunzător problema calității.

O altă latură importantă a activității centralelor noastre este asigurarea desfacerii produselor. Am mai spus și cu alt prilej că procesul de producție se termină numai o dată cu vînzarea produsului fie în țară, fie în străinătate, cu încasarea contravalorii lui și deci cu crearea condițiilor pentru reluarea ciclului de producție. Noi considerăm că problema desfacerii produselor trebuie rezolvată pe centrală. Din acest punct de vedere, este necesar ca unitățile din cadrul centralelor să fie întrucîtva degrevate de asemenea sarcini, fără însă a considera că ele nu trebuie să se mai preocupe de loc de felul cum se vinde produsul lor pe piață. Dar cel care trebuie să rea-

lizeze desfacerea producției este centrala ; ea trebuie să realizeze vînzarea atît în țară, cît și în străinătate. Am mai discutat această problemă la consfătuirea privind activitatea de comerț exterior și nu doresc să insist asupra ei.

În cadrul consfătuirii s-a vorbit mult de problema aprovizionării tehnice-materiale. Această problemă constituie, de asemenea, o sarcină importantă ce revine centralelor, care trebuie să realizeze aprovizionarea tehnică-materială a tuturor unităților de producție din cadrul lor. În legătură cu această problemă s-au făcut aici multe propuneri juste, în special pentru îmbunătățirea proiectului de lege care se pregătește, pentru ridicarea rolului și răspunderii Departamentului aprovizionării din cadrul C.S.P. în asigurarea bunei aprovizionări tehnice-materiale.

Desigur, în domeniul aprovizionării tehnice-materiale se pun multe probleme. O bună aprovizionare începe în primul rînd cu o planificare corespunzătoare. După cum se știe, noi am realizat și chiar am depășit, an de an, planul de producție. Aceasta înseamnă că pînă la urmă am avut o balanță bună de materii prime și materiale. Avem stabilite norme de consum, dispunem de stocuri de materiale atît pentru producție, cît și de rezervă. Unele stocuri sînt corespunzătoare, altele se spune că sînt încă mici, dar totuși sînt. Există norme precise care stau la baza stabilirii programului de activitate din unitățile de producție. Atunci de unde intervin totuși unele neajunsuri în aprovizionarea tehnică-materială a procesului de producție ? După părerea mea, lipsurile în domeniul bunei aprovizionări tehnice-materiale rezidă în primul rînd în nerespectarea contractelor, în nelivrarea la timp de către unitățile producătoare a materialelor, subansamblelor sau a produselor contractate cu alte între-

prinderi. Deși n-aș fi vrut să dau nici un exemplu, doresc totuși să arăt că centrala de vagoane a întîmpinat mari greutăți în realizarea sarcinilor de plan datorită faptului că alte întreprinderi cu care avea contracte de cooperare nu i-au livrat la timp boghiurile necesare. Asemenea situații am întîlnit și în legătură cu alte produse. Or, numai asigurînd livrarea promptă, fără întîrziere a produselor contractate vom contribui la buna organizare și desfășurare a producției ! Deci problema este de a introduce ordine în planificarea noastră, de a asigura executarea la timp a comenzilor contractate. Eu înțeleg că am putea avea greutăți — și cîteodată avem — cu produsele care întîrzie să ne vină din import, deși nici în această privință n-ar trebui să întîmpinăm dificultăți, pentru că noi tot am alocat și alocăm banii necesari pentru importuri. Cîteodată însă aceste importuri ne costă mai scump pentru că nu le contractăm la timp.

Deci, problema principală care se pune în legătură cu desfășurarea susținută, ritmică a procesului de producție, cu buna aprovizionare tehnică-materială este realizarea unei planificări judicioase, introducerea unei ordini desăvîrșite în livrările de produse dintre întreprinderi. Consider că în această privință Departamentului aprovizionării din C.S.P. ca și ministerelor le revin însă sarcini mari pînă cînd centralele vor prelua bine toate atribuțiile ce le au. Avem cazuri cînd chiar între unitățile din cadrul aceleiași centrale, depinzînd deci de același director de centrală, nu se realizează la timp livrările diferitelor materiale sau subansamble. De aceea, consider că această problemă trebuie să preocupe în mod deosebit centralele ; să fie luate măsuri hotărîte pentru a pune ordine în această privință, deoarece de aceasta depinde desfășurarea normală a activității de producție și, în bună măsură, calitatea propriu-zisă a produselor.

În atribuțiile unităților cu statut de centrală, un loc important îl va avea întocmirea planului de producție. Cînd s-a trecut la organizarea centralelor s-a pornit de la considerentul că ele trebuie să fie de fapt titularul de plan, asigurînd, firește, ca fiecare întreprindere componentă să participe și să-și spună părerea la stabilirea sarcinilor de plan ce-i revin. Centrala este unitatea cu care lucrează planificarea, ministerul, finanțele și toate organismele noastre economice. Pornind de aici, trebuie să stabilim atît mijloacele, cît și organizarea corespunzătoare pentru ca centralele să cunoască bine capacitățile de producție pe care le au și, în concordanță cu ele, cu sarcinile generale puse de partid și guvern, să-și întocmească planul.

În legătură cu aceasta, doresc să mă refer în continuare la problema indicatorilor de plan. Desigur, pot fi mai mulți sau mai puțini indicatori ; pentru oricine însă care va conduce producția, pentru orice conducător de centrală, cunoașterea unui număr foarte mare de indicatori este o necesitate. Fie că vom cuprinde sau nu acești indicatori în planul de stat, centrala nu se va putea lipsi de ei, fiindu-i absolut necesari pentru a asigura o conducere științifică și cu bune rezultate a activității economice. Poate oare cineva să nu cunoască ce produce și pentru cine, ce sortimente realizează, atît în unități fizice, cît și valoric ? Poate cineva să nu prevadă de unde și cum se aprovizionează, ce materiale îi sînt necesare pentru sortimentele pe care le produce ? Poate cineva să nu stabilească cu cine va coopera spre a realiza produsul respectiv ? Poate să nu știe cu ce număr de muncitori va realiza planul, cîți ingineri îi trebuie în proiectare, cîți în cercetare și în producție ? Care conducător de centrală se poate angaja realmente să conducă activitatea economică fără să cunoască acești indicatori de bază ?

Cu toții cunoaștem că forța hotărîtoare în producție este omul ; îndeplinirea planului depinde într-o măsură decisivă de felul cum asigurăm și formăm cadrele necesare. Se știe că pentru a pregăti un inginer este nevoie de 5 ani de zile. Necesarul de cadre trebuie deci cunoscut și prevăzut cu mult înainte, spre a ști unde să formăm aceste cadre, ce să facem în acest scop. De asemenea, ca să pregătim muncitori calificați trebuie să știm dinainte cîți ne trebuie, ce școli dezvoltăm pentru aceasta. Deci problema stabilirii de indicatori preciși în legătură cu asigurarea și folosirea forței de muncă nu este o simplă formalitate, ci reprezintă o necesitate stringentă pentru o conducere eficientă a economiei !

Aș putea, desigur, să mă refer și la alți indicatori. Ne gîndim ca, într-adevăr, în planul central să avem mai puțini indicatori, dar nu vom scuti cu nimic centralele să aibă un număr foarte mare de astfel de indicatori. Nu putem conduce economia, activitatea de construcție socialistă, lăsînd ca fiecare unitate să procedeze cum dorește în acest domeniu hotărîtor. Noi construim în mod planificat și trebuie să asigurăm o repartiție cît mai judicioasă a forței de muncă în diferitele sectoare de activitate. Totodată, trebuie să veghem la folosirea rațională a acestor forțe, să creăm condiții de lucru pentru toți oamenii muncii. În acest spirit trebuie privită problema asigurării și formării cadrelor — nu ca un indicator în plus sau în minus.

Firește, unii ar putea spune că aceasta înseamnă evidență mai multă. Da, tovarăși ! De aceea ne și preocupăm să introducem un sistem cît mai modern de evidență. Folosim mașini de calcul spre a putea ca, într-adevăr, simplificînd munca oamenilor, să realizăm o evidență bună și la timp. Fără o asemenea evidență nu se poate conduce economia. Fiecare din conducătorii de centrală

va trebui să introducă o disciplină de fier în această privință. Eu rog pe conducătorii centralelor să înțeleagă că trebuie să acorde o atenție deosebită tuturor problemelor care țin de o bună planificare ; să nu caute să fugă de ele sub motiv că „o să le rezolve alții".

S-au ridicat aici și unele probleme financiare ; nu aș dori să insist prea mult asupra lor. Noi pornim de la faptul că centrala trebuie să răspundă de întreaga activitate economică-financiară a unităților în subordine. Legătura între buget, bancă și unitățile de producție este centrala, ea trebuie să aibă o evidență generală a beneficiilor și să le verse la buget, indiferent unde se realizează aceste beneficii. Centrala trebuie să cunoască și să urmărească indicatorii financiari, să știe cum se realizează beneficiile și ceilalți indici de către toate unitățile din cadrul său ; ea centralizează rezultatele obținute în realizarea acestor indicatori și din dispoziția ei se fac toate repartițiile, stabilindu-se atît ceea ce rămîne la întreprinderi și centrală, cît și ceea ce se varsă la buget în conformitate cu prevederile legii.

Va trebui să examinăm o serie de propuneri care s-au făcut aici privind lăsarea unor fonduri la dispoziția centralelor, dar procedînd la o redistribuire a acestora și asigurînd un control unitar asupra folosirii și cheltuirii lor, tocmai spre a întări rolul și atribuțiile acestor unități în conducerea activității economice. De altfel, în ce privește investițiile, în afară de anumite cazuri, cea mai mare parte se fac prin centrală. Este adevărat că aceasta implică anumite obligații, dar nu vom renunța niciodată la acest sistem și nici la controlul respectiv. Centralele au astăzi dreptul să avizeze investiții pînă la 30 000 000, desigur în conformitate cu legile în vigoare. Dar poate oare cineva, atunci cînd realizează o lucrare de investiții, să renunțe la întocmirea unui proiect sau să nu supună

proiectul respectiv spre avizare şi control ? Nimeni nu poate pretinde acest lucru ! Altceva este însă de a simplifica, eventual, unele faze de realizare a investiţiei, cum, de altfel, au făcut unele centrale care şi-au elaborat proiectul şi au executat, în cadrul planului general, lucrările respective fără să mai apeleze la proiectanţi şi chiar la constructori din afară. Considerăm că aceasta este o practică bună, pe care am recomandat-o şi o recomandăm. Am constatat că aceste centrale au executat o serie de lucrări mari cu aproape 50% mai ieftin decît le-ar fi realizat prin întreprinderile specializate ale Ministerului Construcţiilor Industriale, care, în general, lucrează bine, dar foarte scump. Deci asemenea atribuţii şi sarcini rămîn la centrale, şi trebuie să le întărim în conformitate cu legile şi cu normele generale care guvernează economia noastră.

Pe drept cuvînt, cîţiva tovarăşi au ridicat aici problema unei mai bune cooperări directe între unităţile cu statut de centrală. Însăşi legea contractelor prevede o cooperare strînsă şi o legătură permanentă între centrale, atît din cadrul aceluiaşi minister, cît şi dintre centralele aparţinînd unor ministere diferite, pentru a stabili împreună cum să rezolve anumite probleme, inclusiv cum pot coopera la realizarea unor obiective economice.

O sarcină importantă a centralelor industriale este asigurarea pregătirii cadrelor şi a reciclării acestora. De altfel, în legea supusă discuţiilor privind reciclarea cadrelor se prevede în mod expres această obligaţie a centralelor. Este de înţeles că centralele trebuie să se preocupe atît de formarea muncitorilor calificaţi, de promovarea lor în producţie, cît şi de asigurarea necesarului de cadre cu studii medii şi superioare. Desigur, toate acestea trebuie să se facă în conformitate cu normele generale. În consfătuirea noastră s-au făcut cîteva propuneri în legătură cu unele derogări de la legile în vigoare privind promovarea în diferite funcţii. Această problemă este destul de serioasă şi ea trebuie tratată ca atare. Să avem în vedere că legile noastre privind stagiile în producţie sînt unice pentru toată economia ; a admite derogări de la ele ar însemna să nu soluţionăm în mod corespunzător această problemă, să creăm posibilităţi ca în unele cazuri promovările să nu se facă în conformitate cu nevoile economiei şi să se dea naştere la abuzuri şi favoritisme în această privinţă.

Există, într-adevăr, o problemă pe care noi o analizăm şi va trebui s-o soluţionăm în mod corespunzător, aceea a promovării de maiştri din rîndul muncitorilor de înaltă calificare. În general, trimitem în şcolile de maiştri tineri de 18 ani şi, la 21 de ani, după ce absolvă cursurile respective, le este greu să conducă producţia, pentru că n-au avut înainte practica necesară ca muncitori. Va trebui să revedem această lege, să recrutăm pentru şcolile de maiştri oameni cu practică în producţie, să organizăm pregătirea lor corespunzătoare spre a căpăta cunoştinţele necesare de organizatori şi conducători ai producţiei. Desigur, acolo unde se va ivi necesitatea şi, de la caz la caz, va trebui să admitem ca unii muncitori de înaltă calificare să poată fi promovaţi maiştri, urmînd ca între timp să frecventeze cursurile respective, pe care le avem de altfel organizate în toate întreprinderile. Aici se ridică şi alte aspecte, legate de salarizare, de cointeresare, pe care însă le vom analiza în mod special spre a soluţiona cît mai bine această problemă. Este adevărat, noi am stabilit o oarecare corelaţie în ce priveşte salariul tarifar, dar nu este încă suficient de bine rezolvată problema legării mai strînse a veniturilor maistrului de rezultatele obţinute de secţia sau atelierul de producţie pe care

acesta îl conduce. Va trebui să studiem această problemă și să o soluționăm în mod corespunzător.

Dar, pornind de aici, nu putem extinde aceste derogări la ingineri, la cercetători și așa mai departe decît în limitele și în cazurile prevăzute în lege pentru categoriile respective. Astăzi există totuși un număr suficient de cadre cu studii superioare și medii și n-am putea spune că nu avem posibilitatea să acoperim toate sectoarele cu oameni avînd stagiul corespunzător. Desigur, sînt și unele mici excepții, cînd, de la caz la caz, se dau aprobările necesare. În general însă sîntem astăzi în situația să putem spune că nu este necesar să apelăm la derogări de la prevederile legii pentru a acoperi nevoile de cadre ale unor sectoare.

În continuare doresc să atrag atenția asupra unei probleme pe care o consider deosebit de importantă. Este vorba de preocuparea pe care trebuie s-o manifeste conducerile centralelor față de problemele sociale, de îmbunătățirea condițiilor de muncă și de viață ale oamenilor muncii. Desigur, sînt organizații care au mare rol în această privință ; dar și centralele, conducerile lor vor trebui să urmărească îndeaproape ca prevederile privind realizarea creșterii veniturilor, îmbunătățirea condițiilor de lucru și măsurile pentru a asigura aceste condiții, precum și alte prevederi de ordin social, să se realizeze cît mai bine. Avem în vedere ca în acest cincinal să ajungem de la 27 000 de locuri în creșe, cît avem astăzi, la 80 000—100 000 ; aceasta va ajuta la rezolvarea în condiții bune a acestei probleme. Va crește numărul de cămine pentru copii, vom construi, de asemenea, un număr însemnat de locuri în cămine pentru tineret. Se prevede a se organiza cantine corespunzătoare, în raport cu necesitățile și cerințele oamenilor muncii. Avem un șir de prevederi în legătură cu rezolvarea altor probleme de interes social — la care m-am mai referit. În ce privește locuințele, cunoașteți că se prevede construirea a 500 000 de apartamente, dar probabil că această cifră va fi depășită ; încă de acum am suplimentat cu 15 000 de apartamente planul de construcții de locuințe în capitală. Dacă ne vom ocupa serios de realizarea la timp a tuturor acestor prevederi, vom obține progrese însemnate în soluționarea multora din problemele în care mai întîmpinăm astăzi unele greutăți. Firește, nu se poate spune că în 5 ani vom rezolva total problema locuințelor, deoarece cerințele în acest domeniu cresc, oamenii care stau astăzi într-o casă mai modestă mîine vor neapărat să se mute în alta mai mare, acesta este un lucru firesc ; va trece încă mult pînă cînd vom putea spune că am asigurat un fond de locuințe care să satisfacă toate cerințele așa cum dorește fiecare. Dar prevederile pe care le avem în această privință trebuie urmărite și realizate în bune condiții.

Consider că trebuie să ținem seama de o serie de propuneri formulate aici privind atribuirea fondurilor și mijloacelor materiale centralelor, pentru a realiza asemenea prevederi cu caracter social — locuințe, creșe, cantine, cămine —, asigurînd în felul acesta o legătură mai strînsă a salariaților cu întreprinderea respectivă. Așa cum am spus și la adunarea salariaților de la „23 August", vom distribui și locuințele prin întreprinderi, vom face ca, prin dezvoltarea rețelei de creșe, de cămine și prin alte măsuri cu caracter social, salariații să se simtă mai strîns atașați de întreprinderea unde lucrează. Deci acesta va fi un factor care va întări propriu-zis rolul întreprinderilor, legătura lor cu masele de oameni ai muncii. Din acest punct de vedere consider că este bine să

revedem şi să lărgim atribuţiile centralelor şi întreprinderilor.

Nu am vorbit despre ministere pentru că despre ele am mai discutat şi în alte împrejurări. Este însă clar că, o dată cu lărgirea atribuţiilor centralelor şi întreprinderilor economice, se modifică şi rolul pe care îl au astăzi ministerele. Ele vor trebui să renunţe la o serie de practici din trecut — cînd se ocupau de rezolvarea tuturor problemelor — să lase o mare parte din aceste probleme în răspunderea noilor organisme economice. În schimb, ministerele trebuie să acorde mai multă atenţie problemelor conducerii generale, rezolvării lor unitare pentru toate sectoarele de care se ocupă. În felul acesta ele vor putea, într-adevăr, să aibă o privire de perspectivă, să acorde mai multă atenţie problemelor introducerii noului, organizării unitare a cercetării şi soluţionării problemelor generale ale conducerii ramurilor respective.

În concepţia despre care am vorbit pînă acum cresc foarte mult atribuţiile centralelor şi întreprinderilor. Nu aş dori însă să rămînă cineva cu impresia că, luînd aceste măsuri, va trebui în vreun fel să nu mai asigurăm în continuare conducerea unitară, centrală, a întregii activităţi economice. Nu este de conceput conducerea economiei într-un stat socialist fără o îndrumare unitară, fără a avea o privire de ansamblu. În acest sens creşte deosebit de mult rolul Comitetului de Stat al Planificării, al Ministerului de Finanţe, al organelor de sinteză în general. Desigur, ele nu vor trebui să intre într-un şir de probleme mărunte ; dar a asigura o bună orientare şi planificare a dezvoltării armonioase a tuturor ramurilor şi sectoarelor de activitate, aceasta constituie o problemă esenţială pentru progresul întregii economii naţionale.

Este, de asemenea, necesar să acţionăm cu mai multă fermitate pentru simplificarea statisticii, a evidenţei şi,

în general, pentru mai buna organizare a informaticii — asemenea măsuri sînt esenţiale pentru a asigura o conducere operativă, pentru rezolvarea în bune condiţii a tuturor sarcinilor ce stau în faţa unităţilor economice.

În cadrul consfătuirii s-au ridicat şi unele probleme în legătură cu transporturile. Îmbunătăţirea activităţii în transporturi trebuie să constituie o preocupare serioasă, deoarece este anormal ca, din pricina unor neajunsuri din acest sector, să creăm greutăţi activităţii economice. Se ştie că în această ramură există o dotare destul de satisfăcătoare şi ar trebui deci să avem un transport bine organizat. Totuşi, capacităţile de transport nu sînt utilizate cum trebuie, se pierde încă mult timp ; în general, nu putem spune că transporturile au acţionat cum trebuie pentru a asigura o bună aprovizionare şi la timp a activităţii economice.

În ce priveşte proiectele de legi dezbătute în consfătuire, sînt de acord cu majoritatea propunerilor care s-au făcut în legătură cu ele. Statutul ar trebui să fie un statut-tip, pentru că el nu poate să dea soluţii şi să fie aplicat unitar de toate unităţile ; acest statut trebuie să oglindească cîteva prevederi generale, obligatorii, urmînd ca, pe baza lor, fiecare să-şi adopte un regulament sau un statut propriu. Într-adevăr, poate că unificarea acestor prevederi într-o singură lege ar fi bine venită.

În ce priveşte legea privind aprovizionarea tehnică-materială, cred că sînt justificate propunerile care s-au făcut în legătură cu îmbunătăţirea ei. Să prezentăm această lege o dată cu Legea planificării, care va trebui să fie gata în acest an. În general, sînt de acord că va trebui să elaborăm legile în aşa fel, încît să nu mai fie nevoie de instrucţiuni sau de hotărîri pentru aplicarea lor. De altfel am mai subliniat această problemă şi în

alte împrejurări. Legea însăși să constituie cadrul după care să se conducă fiecare în activitatea sa.

Este necesar ca pe baza discuțiilor din aceste zile să trecem la măsuri pentru îmbunătățirea activității noastre. Trebuie să acționăm cu mai multă răspundere în luarea măsurilor, să asigurăm o mai mare stabilitate în organizarea activității de producție din întreprinderi. Să ținem seama de schimbul de experiență pe care l-am făcut în cadrul acestor discuții și să acționăm în mod corespunzător pentru îmbunătățirea în continuare a stilului și metodelor noastre de lucru. Trebuie să obținem o ridicare generală a nivelului de conducere al întregii activități, să facem ca toți conducătorii de centrale și de unități, toți activiștii din economie să acorde mai multă atenție îmbogățirii cunoștințelor lor profesionale, însușirii metodelor moderne de conducere, spre a putea astfel să-și îndeplinească în cele mai bune condiții sarcinile deosebit de mari ce le revin.

Datorită caracterului special al consfătuirii noastre din aceste două zile, în cadrul ei am vorbit mai puțin despre problemele practice ale activității de producție pe 1971. Nu aș dori să se înțeleagă însă prin aceasta că, întorcîndu-ne acasă, trebuie să ne ocupăm numai de problemele de organizare și să uităm esențialul — asigurarea realizării planului de producție.

Vă sînt cunoscute prevederile noului plan cincinal 1971—1975, întrucît le-am dezbătut în mai multe rînduri împreună cu întreprinderile, cu centralele și ministerele, cu activul de partid și de stat. Planul cincinal pune sarcini deosebite în ce privește dezvoltarea în ritm înalt a producției în toate ramurile, îmbunătățirea calității produselor, ridicarea calitativă a tuturor laturilor activității economice. Aceste sarcini, izvorîte din necesitatea de a asigura progresul multilateral al întregii societăți, sînt pe

deplin realizabile. Îndeplinirea lor cere mobilizarea intensă a energiilor și capacităților creatoare ale întregului popor, o muncă intensă și susținută în toate sectoarele de activitate. Realizarea tuturor sarcinilor trasate de Congresul al X-lea al partidului va apropia și mai mult țara noastră de statele cu economie dezvoltată, va crea noi condiții pentru creșterea în continuare a veniturilor tuturor oamenilor muncii de la orașe și sate, a salariului real, a cheltuielilor social-culturale, pentru ridicarea generală a nivelului de trai al poporului — țelul suprem al întregii politici a partidului și statului nostru.

Anul 1971 este hotărîtor pentru îndeplinirea întregului cincinal. Rezultatele obținute în primele două luni din acest an — în industrie, în construcții și în celelalte ramuri — ne îndreptățesc să apreciem că planul pe 1971 a fost pregătit în condiții bune, că am pășit cu succes în noul cincinal. Sîntem încredințați că centralele industriale, toate unitățile din economie vor dezvolta aceste succese, vor munci neobosit pentru înfăptuirea tuturor obiectivelor și sarcinilor prevăzute în noul plan cincinal. Tot ceea ce am discutat în consfătuire, problemele pe care le-am abordat trebuie să ne ajute să asigurăm îndeplinirea în cele mai bune condiții a sarcinilor de producție. Eu rog pe toți tovarășii să ia măsurile necesare pentru a face ca planul pe acest an să fie îndeplinit în întregime și în cele mai bune condiții. Să asigurăm realizarea investițiilor planificate și darea în folosință la termen a tuturor capacităților, și, în această privință, cu cît vom putea să devansăm mai multe capacități, cu atît va fi mai bine din toate punctele de vedere. Să realizăm, de asemenea, prevederile privind exportul, care trebuie să constituie o sarcină esențială pentru toate unitățile de producție.

În acest context, doresc să subliniez încă o dată rolul deosebit de important pe care îl au organele sindicale în

soluționarea tuturor problemelor care s-au ridicat aici. Sindicatele trebuie să ia parte mai activă la întreaga muncă de îmbunătățire a activității generale a centralelor industriale și unităților economice, la realizarea în condiții optime a tuturor sarcinilor de plan pe acest an.

Totodată doresc să relev și cu acest prilej rolul însemnat ce revine în această privință comitetelor județene și organizațiilor de partid. Cred că nu trebuie să mai repet că este necesar ca secretarul de partid să participe, cu toate drepturile și obligațiile, în comitetul de direcție, deci să-și asume și răspunderea pentru hotărîrile care se iau. Autoritatea lui va depinde de felul cum va munci; trebuie însă să-i fie clar fiecăruia că autoritatea se cîștigă nu stînd în afara problemelor, ca observator, ci numai pătrunzînd în miezul lor, acționînd pentru rezolvarea corespunzătoare a acestora și unind în acest scop toate forțele întreprinderii, ale comuniștilor și oamenilor muncii. Dacă nu va face acest lucru, nu va avea autoritate în întreprindere și, în consecință, va trebui, probabil, ca organizația de bază să-și aleagă ca secretar un tovarăș care realmente este în stare să conducă această activitate. Așa cum, de altfel, se va întîmpla cu oricine, inclusiv cu directorul care nu va lucra bine și își va pierde autoritatea. Și, după cum am spus mai înainte, această autoritate se creează și se păstrează acționînd hotărît pentru soluționarea corespunzătoare a diferitelor probleme care se ridică în activitatea întreprinderii respective. Numai atunci vom avea buni secretari de partid, buni directori, cadre bune, cu autoritate! *(Aplauze prelungite).*

În încheiere, doresc să-mi exprim convingerea că lucrările consfătuirii au contribuit la o mai bună înțelegere a rolului și sarcinilor noilor organisme economice, că pe baza lor se vor lua măsuri concrete pentru îmbunătățirea activității în toate sectoarele economiei. Iată de ce doresc

să urez tuturor celor prezenți aici, conducerilor tuturor întreprinderilor și unităților cu statut de centrală, precum și salariaților lor, noi succese în realizarea sarcinilor puse de Congresul al X-lea al partidului pentru dezvoltarea economică și socială a patriei, pentru perfecționarea producției de bunuri materiale și spirituale, pentru creșterea nivelului de bunăstare și civilizație al întregului nostru popor.

Vă doresc tuturor multă sănătate și fericire! *(Aplauze puternice, prelungite).*

CUVÎNTARE
LA CONSFĂTUIREA PE ȚARĂ A LUCRĂTORILOR DIN ÎNTREPRINDERILE AGRICOLE DE STAT

— 25 februarie 1971 —

Stimați tovarăși,

Doresc să încep prin a vă adresa dumneavoastră, participanților la această consfătuire de lucru, precum și tuturor lucrătorilor din întreprinderile agricole de stat, un salut călduros din partea Comitetului Central al partidului, a Consiliului de Stat și a guvernului Republicii Socialiste România. *(Aplauze puternice, prelungite).* De asemenea, doresc să adresez calde felicitări tuturor celor distinși astăzi cu titlul de Erou al Muncii Socialiste, cu ordine și medalii ale Republicii Socialiste România. *(Aplauze).* După cum ați văzut, începînd de astăzi mai avem în întreprinderile agricole de stat 7 Eroi ai Muncii Socialiste și sperăm că aceasta se va simți pozitiv în activitatea unităților respective. *(Aplauze puternice).* Acordarea acestor distincții reprezintă o înaltă apreciere pe care conducerea de partid și de stat o dă atît activității celor distinși, cît și, în general, întreprinderilor agricole de stat, contribuției pe care acestea au adus-o la dezvol-

tarea agriculturii, la asigurarea cu produse agroalimentare a patriei noastre. *(Aplauze puternice).*

Consfătuirea a dezbătut pe larg rezultatele dobîndite de întreprinderile agricole de stat în cincinalul care a trecut și sarcinile pe actualul plan cincinal, 1971—1975. În timpul lucrărilor consfătuirii s-au subliniat pe larg realizările obținute în creșterea producției vegetale și animale, contribuția unităților agricole de stat la progresul agriculturii socialiste, la dezvoltarea și întărirea întregii economii naționale. Într-adevăr, putem spune că întreprinderile de stat și-au dovedit pe deplin rolul important pe care îl au în cadrul agriculturii noastre socialiste.

În același timp au fost formulate unele critici îndreptățite cu privire la lipsurile serioase care mai persistă în activitatea unor unități agricole de stat. Este adevărat că în cadrul consfătuirii poziția autocritică, analiza neajunsurilor din activitatea întreprinderilor agricole a fost ceva mai slabă, dar aceasta se compensează prin caracterul discuțiilor purtate în secțiuni. Face totuși excepție în cadrul plenarei cuvîntul ultimului vorbitor, șeful Departamentului întreprinderilor agricole de stat, care parcă a vrut să sublinieze tocmai ceea ce nu au făcut ceilalți tovarăși, și anume că este necesar să vedem și lipsurile proprii, pentru că numai așa vom înțelege mai bine ceea ce avem de făcut. *(Vii aplauze).*

Doresc să menționez în mod deosebit propunerile valoroase făcute în timpul consfătuirii în vederea lichidării lipsurilor și îmbunătățirii activității întreprinderilor agricole de stat, în scopul creșterii mai rapide a producției agricole, al participării într-o măsură tot mai însemnată a acestor unități la constituirea fondului central de produse agroalimentare, la mai buna aprovizionare a întregului popor. Se poate spune deci că discuțiile au reliefat creșterea spiritului de răspundere, a competenței profe-

sionale și a preocupării cadrelor și lucrătorilor din unitățile agricole de stat pentru bunul mers al activității în acest important sector.

Reunind aproape 3 000 de lucrători din întreprinderile agricole de stat și din minister — conducători de ferme, directori de întreprinderi, ingineri agronomi, medici veterinari, ingineri zootehniști, muncitori, mecanizatori și lucrători din minister —, consfătuirea reprezintă, am putea spune, un larg forum democratic chemat să stabilească în colectiv măsurile pentru folosirea cît mai rațională a fondului funciar, a mijloacelor mecanice și îndeosebi să asigure utilizarea mai judicioasă a forței de muncă în vederea îndeplinirii în cele mai bune condiții a sarcinilor trasate agriculturii socialiste de Congresul al X-lea al partidului nostru. *(Aplauze puternice).*

Iată de ce putem aprecia că lucrările consfătuirii au fost rodnice, că ele vor exercita o puternică influență pozitivă asupra muncii din acest sector și vor duce la îmbunătățirea generală a activității întreprinderilor agricole de stat, ceea ce se va răsfrînge cu bune rezultate asupra întregii noastre agriculturi socialiste. *(Aplauze puternice).*

Stimați tovarăși,

Consfătuirea dumneavoastră are loc la încheierea cincinalului 1966—1970 și la începutul muncii pentru înfăptuirea noului cincinal, 1971—1975. Cunoașteți din comunicatul publicat recent rezultatele remarcabile obținute în dezvoltarea economiei naționale în ultimii cinci ani. După cum ați putut vedea, industria noastră socialistă a cunoscut în această perioadă o nouă și puternică dezvoltare ; ea joacă un rol tot mai important în dezvoltarea întregii economii, în înzestrarea ei cu mijloace de producție, în producerea bunurilor de consum necesare oamenilor muncii. Pe întreg întinsul patriei se văd roadele

politicii de industrializare socialistă, de repartizare judicioasă a forțelor de producție pe teritoriul țării.

După cum cunoașteți, în acești cinci ani producția agricolă a cunoscut, de asemenea, o dezvoltare satisfăcătoare ; ea a fost cu 24% mai mare decît în perioada 1961—1965, asigurînd aprovizionarea populației cu produse agroalimentare și creînd și unele disponibilități pentru export.

În raportul prezentat și în cuvîntul tovarășilor care au vorbit în cadrul consfătuirii, s-a arătat pe larg contribuția adusă de unitățile agricole de stat la sporirea producției agricole. De aceea nu voi insista prea mult asupra acestor probleme.

Întreprinderile agricole de stat dețin astăzi o suprafață agricolă de peste 2 000 000 ha, din care 1 670 000 ha suprafață arabilă. În sectorul zootehnic ele dispun de 630 000 de taurine, 2 200 000 de porcine, peste 1 600 000 de ovine, 8 600 000 de păsări. De asemenea aceste întreprinderi au în dotare 29 700 de tractoare, 10 870 de combine și alte mii și mii de mașini agricole. Am putea deci spune că în cei 22 de ani de activitate ele au reușit să-și creeze o puternică bază tehnică-materială, care să le permită să realizeze în bune condiții sarcinile importante ce le au — de a da producții tot mai mari și a participa tot mai intens la aprovizionarea oamenilor muncii cu produse agroalimentare.

Cantitățile de îngrășăminte chimice primite de întreprinderile agricole de stat au crescut an de an, însumînd pe întregul cincinal 875 000 de tone substanță activă. Ca urmare, în 1970 a revenit circa 100 kg substanță activă pe hectarul de teren agricol. De asemenea, ele au primit importante cantități de ierbicide și alte produse chimice.

În unitățile agricole de stat lucrează un puternic corp de cadre cu studii superioare și medii — circa 6 000 de ingineri agronomi, mecanici, zootehniști și medici veteri-

nari, precum și peste 9 500 de cadre cu pregătire medie. Progresele obținute în dezvoltarea producției vegetale și animale au dat posibilitate întreprinderilor agricole de stat să livreze cantități însemnate de cereale, legume, carne, lapte, ouă, lînă, struguri și fructe la fondul central de produse agroalimentare. Doresc să arăt aici că *în acești cinci ani unitățile agricole au avut o pondere însemnată în formarea fondului central: la grîu de peste 25%, la legume 17%, la struguri și fructe 29%, la carne 35%, la lapte 37%, la ouă 52%, la lînă 19%*. După cum se vede, în raport cu suprafețele pe care le au, întreprinderile agricole de stat au o contribuție destul de însemnată la fondul central. Țin să menționez că în decursul anilor, încă de la crearea lor, contribuția unităților agricole de stat în constituirea fondului central a fost deosebit de însemnată. În prezent, această pondere s-a micșorat într-o anumită măsură datorită faptului că în ultimii ani s-au dezvoltat puternic și cooperativele agricole de producție, celălalt sector socialist al agriculturii noastre, care se ia din ce în ce mai mult la întrecere cu întreprinderile agricole de stat și se afirmă ca un partener de care trebuie să vă temeți, tovarăși din I.A.S.! Pentru că vă poate întrece! *(Aplauze puternice; animație în sală)*. Firește, spun „să vă temeți" în sensul că trebuie să vă gîndiți cum să acționați ca întreprinderile de stat să continue să fie fruntașe în obținerea de producții superioare, cu atît mai mult cu cît dotarea tehnică, substanțele chimice și îngrășămintele pe care le primesc actualmente sînt mult superioare celor de care dispun cooperativele agricole de producție. *(Vii aplauze)*.

În cincinalul trecut, unitățile agricole de stat au primit din partea statului investiții de 17 miliarde de lei, în afara celor pentru irigații și altor lucrări de îmbunătățiri funciare, care au fost finanțate prin fonduri alocate

departamentului de îmbunătățiri funciare. Astfel, fondurile fixe au crescut cu circa 70% în 1970 față de 1965, dotarea cu mașini și tractoare a sporit de la 5,8 miliarde de lei în 1965 la 7,39 miliarde de lei în 1970. Astăzi în întreprinderile agricole de stat pe un tractor revin mai puțin de 60 ha arabile, livezi și vii, ceea ce demonstrează că avem o dotare bună și chiar foarte bună.

După cum s-a menționat în consfătuire, avem un mare număr de ferme și întreprinderi agricole care au obținut rezultate bune, unele foarte bune. S-au dat aici nenumărate exemple și nu doresc să mă opresc asupra nici unuia. Aceste rezultate demonstrează atît superioritatea agriculturii socialiste în general și a agriculturii de stat în special, cît și marile rezerve pe le avem în fiecare fermă și întreprindere agricolă pentru creșterea rapidă a producției. Este de înțeles că, dacă ne-am propune cel puțin să egalăm producțiile obținute în aceeași zonă de unitățile fruntașe, am depăși cu mult în 1975 prevederile planului pe acest cincinal. Și, dacă sînt sute de ferme și zeci de întreprinderi agricole de stat care au putut obține asemenea rezultate bune, de ce oare celelalte ferme și întreprinderi din zona respectivă, avînd condiții asemănătoare, dotare și mijloace similare și aproximativ același număr de cadre, nu pot obține rezultate la fel de bune? Deci, existînd din toate punctele de vedere o deplină egalitate, factorul care hotărăște în cele din urmă rezultatele este omul; el poate face ca toate întreprinderile noastre de stat să se ridice la nivelul celor fruntașe astăzi! Și, firește, cele fruntașe să meargă și ele mai înainte! *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Doresc să menționez și la această consfătuire că rezultatele obținute de unitățile agricole de stat, contribuția lor însemnată la formarea fondului central de produse agroalimentare demonstrează justețea politicii partidului

și statului nostru privind dezvoltarea agriculturii socialiste de stat. Întreprinderile agricole de stat au avut și au un rol important în dezvoltarea agriculturii din țara noastră ; ele au jucat un rol de seamă în transformarea socialistă a întregii agriculturi, în trecerea de la agricultura fărîmițată, pe baze particulare, la marea agricultură cooperatistă, socialistă, cu un înalt nivel de dezvoltare. Întreprinderile agricole de stat au acordat și acordă un prețios ajutor cooperativelor agricole de producție, și tocmai de aceea cooperativele au putut să se consolideze și să se dezvolte. Unele din ele au ajuns chiar să întreacă unitățile care le-au ajutat. Pentru aceasta nu putem decît să felicităm atît întreprinderile care au acordat ajutor, cît și pe cooperatorii care au știut să folosească cum trebuie acest sprijin. *(Vii aplauze).*

Cred că tovarășii care lucrează în unitățile de stat vor fi de acord că trebuie să evidențiem și în cadrul acestei consfătuiri rolul important al cooperativelor agricole de producție, faptul că toate succesele obținute în agricultură sînt indisolubil legate atît de existența sectorului de stat, cît și a celui cooperatist, care constituie împreună un tot unitar ce ne dă garanția dezvoltării cu succes a întregii agriculturi din patria noastră. *(Aplauze puternice).*

Viața, faptele demonstrează justețea liniei politice marxist-leniniste a partidului nostru în domeniul organizării și conducerii agriculturii, dovedind că numai pe calea agriculturii socialiste, a unirii tuturor forțelor țărănimii noastre în unități mari de producție este posibilă lichidarea rapidă a înapoierii moștenite din trecut, făurirea unei agriculturi avansate, cu înaltă productivitate. *(Vii aplauze).*

Rezultatele obținute în agricultura noastră de stat se datoresc muncii pline de abnegație a muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor din întreprinderile agricole, tuturor lucrătorilor și activiștilor de partid și de stat care lucrează în acest sector de activitate. Pentru toate aceste rezultate doresc să adresez tuturor oamenilor muncii din fermele și întreprinderile agricole de stat, cît și din minister, calde felicitări din partea Comitetului Central al partidului, a Consiliului de Stat și a guvernului Republicii Socialiste România. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși,

Apreciind rezultatele bune obținute de unitățile agricole de stat, nu putem să trecem cu vederea lipsurile care s-au manifestat și care au făcut să nu realizăm producții pe măsura posibilităților existente.

În raportul prezentat și în cuvîntul multor tovarăși s-au arătat o serie de fapte concrete care atestă că nu în toate fermele și I.A.S. se folosesc judicios fondul funciar, mijloacele mecanice și chimice. Mă voi referi la un singur exemplu care mi se pare foarte semnificativ. În timp ce în anii 1966—1970 fondurile fixe ale întreprinderilor agricole de stat au crescut cu circa 70%, producția a sporit numai cu circa 24,5%. În aceeași perioadă au crescut mult cheltuielile materiale pentru realizarea producției, ceea ce a diminuat posibilitățile de creștere a venitului național, micșorînd eficiența economică a activității unităților agricole de stat.

Trebuie să spunem deschis că producțiile obținute în acești ani sînt cu mult sub posibilitățile de care dispun întreprinderile agricole în ce privește mijloacele tehnice, cadrele și, în general, forța de muncă. Nu pot să nu apreciez că, atît în sectorul vegetal, cît și în cel zootehnic, producțiile obținute nu ne pot mulțumi. Este adevărat că în unii ani, mai cu seamă în 1970, au exercitat o oarecare influență și condițiile climatice, îndeosebi inundațiile care au avut loc ; dar ele nu pot justifica nici pe departe re-

zultatele slabe pe care le-au avut multe întreprinderi de stat în producția agricolă.

Nici în domeniul creșterii animalelor, cu toate investițiile mari făcute, nu am obținut rezultatele așteptate ; dimpotrivă, după cum ați reținut din raportul prezentat, producția de lapte din unele ferme moderne, industriale, este mai mică și se realizează cu consumuri mai mari decît în fermele vechi, de tip așa-zis gospodăresc.

A crescut foarte mult consumul de furaje, îndeosebi de furaje concentrate, pe kilogramul de carne, de lapte și alte produse animaliere. O apreciere cu totul generală a depășirii acestor consumuri în 1970 ne duce la o cifră destul de importantă : aproape 200 000 de tone de cereale consumuri în plus.

În același timp, consider că este bine să reamintesc și cu acest prilej că se construiește încă scump, că nu au fost încă lichidate tendințele spre grandomanie, spre „lucruri unice" în Europa sau în lume, și aceasta ne costă foarte scump din toate punctele de vedere.

De asemenea, trebuie să menționez și faptul că în organizarea muncii persistă lipsuri serioase, că nu este asigurată o bună repartizare și folosire a cadrelor, a forței de muncă ; un număr însemnat de cadre tehnice stau în birouri, lucrează cu hîrtiile, în loc să contribuie la aplicarea pe teren a cunoștințelor dobîndite în facultate pentru obținerea de producții agricole sporite atît în sectorul vegetal, cît și în cel animal.

S-a vorbit aici de faptul că mai avem unele neajunsuri în ce privește dotarea întreprinderilor de stat cu toată gama de mașini agricole. Mă refer la toată gama pentru că — așa cum am spus mai înainte — apreciez că, din punctul de vedere al dotării generale, numărul de tractoare pe care îl avem în prezent în I.A.S. este nu numai suficient, dar chiar puțin prea mare. Va trebui, desigur,

să lichidăm neajunsurile în domeniul asigurării cu toată gama de mașini, dar eu nu împărtășesc părerea acelora care au justificat unele minusuri în realizarea producției prin lipsa unor mașini, deoarece și celelalte întreprinderi care au obținut rezultate cu mult mai bune au avut aceeași dotare, atît pentru efectuarea muncilor de arat și însămînțat, cît și pentru strîngerea recoltei.

Pe drept cuvînt s-a subliniat în timpul discuțiilor că una din cauzele care au împiedicat obținerea de producții mai mari a fost neasigurarea cu semințe de înaltă productivitate. Este drept, lucrurile stau ceva mai bine în ce privește sămînța la porumb, dar și aici va trebui să acționăm pentru a obține rezultate și mai bune. De asemenea, faptul că avem un număr destul de mare de animale din rase cu un potențial biologic limitat, necorespunzător, ne-a împiedicat să obținem o sporire rapidă a producției animaliere.

Desigur, deficiențele la care m-am referit și care s-au manifestat pe parcursul anilor au avut o puternică influență negativă asupra activității economice a întreprinderilor agricole de stat. De altfel, doresc să arăt aici că problema eficienței economice nu a stat cum se cuvenea în centrul atenției tuturor conducătorilor și lucrătorilor din întreprinderile agricole de stat. Trebuie să spunem deschis că multe din lipsurile și deficiențele ce s-au manifestat puteau fi evitate dacă conducerea Departamentului întreprinderilor agricole de stat și a ministerului ar fi acordat mai multă atenție activității concrete, soluționării la timp a problemelor ce le ridică munca de zi cu zi, dacă ar fi fost mai aproape de conducerea efectivă a unităților agricole de stat și, în general, a producției agricole.

M-am referit la cîteva deficiențe care mi se par mai importante pornind de la faptul că dezvăluirea deschisă

a lipsurilor va contribui la lichidarea lor, ne va permite să stabilim cele mai bune măsuri pentru îmbunătățirea activității de viitor. Numai dacă vor trage toate învățămintele atît din ceea ce este bun — și avem multe lucruri bune —, cît și din deficiențele și lipsurile existente, întreprinderile agricole de stat vor reuși să-și realizeze cu succes marile sarcini ce le revin în cincinalul în care am intrat ! *(Vii aplauze)*. Putem spune că există toate condițiile pentru aceasta ; avem îndeosebi cadre cu o bogată experiență — peste 160 000 de muncitori permanenți, tehnicieni și ingineri —, care reprezintă o forță puternică în agricultura noastră socialistă de stat. Dacă vor acționa cu toată fermitatea pentru lichidarea neajunsurilor și perfecționarea întregii activități, întreprinderile agricole de stat vor reuși să înfăptuiască în bune condiții sarcinile ce le revin pe baza Directivelor Congresului al X-lea al partidului ! Și eu am convingerea că vor face aceasta ! *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Stimați tovarăși,

Cunoașteți prevederile actualului cincinal, pe care, așa cum arată rezultatele primelor luni, am început să-l realizăm cu succes. Continuînd politica de dezvoltare în ritm susținut a industriei, vom acorda, în același timp, o mai mare atenție progresului agriculturii. Noi pornim de la faptul că, în condițiile României socialiste, agricultura reprezintă, alături de industrie, o ramură de bază a economiei noastre, că numai dezvoltarea armonioasă — atît a industriei, cît și a agriculturii — poate asigura progresul întregii noastre societăți socialiste, ridicarea bunăstării poporului nostru. *(Aplauze puternice)*.

Pentru a ilustra preocuparea partidului și statului de a asigura dezvoltarea agriculturii, mă voi referi numai la faptul că în anii 1971—1975 au fost alocate din fondurile

statului 80 de miliarde de lei pentru lucrările de investiții în agricultură — de peste două ori mai mult decît în cincinalul trecut. Dacă vom adăuga la aceasta și investițiile care urmează să fie făcute de cooperativele agricole de producție din fondurile proprii, vom ajunge la peste 100 de miliarde de lei investiții în acest cincinal, aproape de două ori cît totalul investițiilor pe întreaga economie din primul cincinal al României. *(Vii aplauze)*.

O atenție deosebită se va acorda realizării programului național de irigații, de desecări și lucrări de combatere a eroziunii solului. Cunoașteți acest program ; el urmează să fie dezbătut într-o consfătuire pe țară probabil în luna mai, pentru a putea să luăm măsurile cele mai corespunzătoare în vederea realizării în întregime a sarcinilor deosebit de importante ce se pun în acest domeniu și care vor avea rol de seamă în dezvoltarea de ansamblu a agriculturii românești.

In acest cincinal, agriculturii i se vor asigura cantități mult mai mari de îngrășăminte și alte substanțe chimice. Potrivit prevederilor planului, aceste cantități vor fi de peste două ori mai mari decît în cincinalul trecut.

Ca urmare a îmbunătățirii bazei tehnice-materiale a agriculturii, se prevede să realizăm o creștere substanțială a producției agricole, vegetale și animale. În 1975 producția de cereale, legume, plante tehnice, struguri și fructe, precum și producția de carne, lapte și produse lactate, de ouă, lînă și altele, trebuie să crească în mod substanțial spre a asigura aprovizionarea în bune condiții a populației cu produse agroalimentare și a crea, totodată, disponibilități pentru export. Cunoașteți prevederile cincinalului în această privință și nu mă voi mai referi la ele acum.

Consider că avem toate premisele să realizăm prevederile cincinalului de creștere a producției agricole, să

obținem o dezvoltare puternică și o modernizare serioasă a agriculturii din România.

De altfel, consider că este bine să subliniem că, și în condițiile cînd vom realiza toate nivelurile de producție stabilite în plan, în agricultura noastră vor mai exista încă multe rezerve, deoarece producțiile prevăzute pentru 1975 sînt cu mult mai mici decît cele realizate azi de unele țări din Europa. Chiar și producțiile medii prevăzute în 1975 pentru întreprinderile agricole de stat sînt mai mici decît cele ce se realizează astăzi într-un șir de țări europene. Subliniez aceasta pentru a face să se înțeleagă că aceste prevederi nu sînt de loc extraordinare, chiar dacă s-ar părea, pornind de la producțiile mici realizate în 1970, că ritmul mediu anual de creștere a producției globale ar fi mare, cum este la întreprinderile de stat de 10%. Ținînd însă seama de rezervele de care am vorbit, nu ni se va mai părea că pentru a ajunge la asemenea ritmuri de creștere va trebui să facem adevărate salturi în agricultură. Realitatea este că, cu toate progresele mari obținute în creșterea producției agricole, sîntem încă în urma multor țări cu agricultură dezvoltată, că va trebui să depunem încă eforturi serioase pentru a lichida această rămînere în urmă.

În cadrul programului general de creștere a producției agricole, întreprinderile agricole de stat vor continua să dețină un rol preponderent ; va crește ponderea lor în formarea fondului central la cereale, legume, carne, lapte și alte produse. În conformitate cu prevederile planului, producțiile medii în întreprinderile de stat vor trebui să ajungă la grîu la 3 100 kg la hectar, la porumb la 4 250 kg, floarea-soarelui la 2 200 kg, legume la 18 000 kg, lapte la 3 250 de litri, ouă la 203 bucăți pe o găină, lînă 4 kg pe oaie. După cum vedeți, nu sînt de loc producții care să reprezinte un nivel prea ridicat, mai ales dacă ținem

seama că în acești ani peste 30% din suprafața arabilă a agriculturii de stat va fi irigată și deci în producțiile medii de care am vorbit mai înainte sînt cuprinse și recoltele obținute pe suprafețele irigate. Așa cum ne-a arătat experiența multor întreprinderi de stat, se pot obține nu 4 000, ci 5 000 și chiar 6 000 kg de porumb la hectar în terenuri neirigate. De aceea, cînd am vorbit la întîlnirea cu cadrele din agricultura județului Ialomița, referindu-mă la cooperative, am spus că în Bărăgan fără o producție de 8 000 kg la hectar pe terenuri irigate nu putem să vorbim de eficiența irigațiilor în agricultură. Dar pentru întreprinderile agricole de stat nu ne putem mulțumi cu 8 000 kg la hectar ; trebuie să pornim de la 10 000 kg în sus. Numai atunci vom putea să spunem că agricultura de stat folosește rațional și eficient irigațiile. Mă refer la Bărăgan, Cîmpia Dunării, Dobrogea, pentru că, firește, situația poate fi diferită în alte zone.

La legume, o recoltă de 18 000 kg la hectar, ținînd seama de faptul că avem toată suprafața irigată, de mecanizarea realizată, de cantitatea de îngrășăminte pe care o dăm de pe acum, este cu mult sub posibilități și de aceea vor trebui luate toate măsurile pentru a obține cantități simțitor sporite.

A vorbit aici directorul întreprinderii agricole de stat din Valea lui Mihai, care a arătat că obține 9 kg lînă pe cap de oaie la un efectiv mare — de 10 000 de oi. Sînt și în Dobrogea întreprinderi agricole de stat și cooperative care obțin cîte 7, 8 și chiar 9 kg lînă pe cap de oaie la turme de 5 000—10 000 de oi. Or, este posibil să spunem că avem rezultate bune cu media de 4 kg de lînă pe care ne-o propunem să o realizăm în 1975 sau cu producția de lapte de 3 250 de litri la o vacă, cînd avem de pe acum ferme care depășesc cu mult această producție ?

Pentru întreprinderile de stat aceste producții sînt încă mici.

În ce privește efectivele de animale, se prevede ca ele să ajungă în 1975 la peste 1 000 000 de capete de bovine, din care vaci circa 500 000 de capete, ceea ce va însemna, la suprafața agricolă a întreprinderilor de stat, circa 50 de taurine pe 100 ha agricole, din care 25 de vaci. Consider că, pentru sectorul de stat, această creștere nu poate să ne mulțumească, deoarece știți cu toții că o agricultură avansată nu poate fi concepută fără o zootehnie avansată.

La porci vom ajunge la o situație mai bună, la circa 3 500 000 de capete. La ovine există însă un plan mai mic decît ceea ce avem astăzi, sub 1 600 000 de capete. Este în orice caz necesar ca la această specie să ajungem la sfîrșitul anului 1975 la un efectiv de 1 800 000 de capete, creșterea trebuind să se realizeze îndeosebi la oile cu lînă fină și semifină. În același timp, să folosim pășunile pe care le dețin astăzi întreprinderile agricole de stat în zonele de munte spre a crește un număr mare de oi țurcane. De asemenea, la păsările ouătoare creșterea nu este suficientă, ținînd seama că ne propunem să realizăm în 1975 de la I.A.S. 1,5 miliarde de ouă și 150 000 de tone de carne de pasăre la fondul de stat. Or, cu 8 000 000 de păsări ouătoare, cît s-a prevăzut pentru 1975, nu vom avea garanția că vom realiza producțiile de ouă și carne ce ni le-am propus. De aceea va trebui să aducem corecturile necesare și să prevedem să ajungem în 1975 la 11—12 000 000 de păsări ouătoare, deoarece numai așa vom crea baza necesară realizării producțiilor pe care le avem în vedere.

Am reamintit aceste prevederi — care de altfel vă sînt cunoscute — pentru a sublinia încă o dată necesitatea luării unor măsuri serioase atît pentru lichidarea neajunsurilor, cît și pentru a organiza bine întreaga ac-

tivitate în vederea îndeplinirii și chiar a depășirii sarcinilor la care m-am referit. Țin să subliniez încă o dată că cifrele prevăzute în această privință în planul cincinal sînt sub posibilitățile întreprinderilor agricole de stat, mai ales dacă ținem seama de dotarea pe care aceste unități o vor avea, de eforturile pe care le facem pentru a le asigura o bază materială și tehnică foarte puternică, de faptul că în această perioadă vom rezolva probabil în condiții mai satisfăcătoare problema semințelor și a îmbunătățirii raselor de animale. De aceea, trebuie să ne propunem să obținem producții sporite la toate culturile și la toate produsele animaliere.

Pentru realizarea acestor sarcini trebuie să începem prin a asigura o gospodărire mai judicioasă a fondului funciar. În primul rînd, am în vedere însămînțarea tuturor suprafețelor. Subliniez aceasta pentru că an de an, cînd se face bilanțul final, se vede că suprafețe de mii și chiar zeci de mii de hectare au rămas neînsămînțate din diferite motive, fără să mai vorbesc de suprafețele mari cuprinse în curți, în jurul grajdurilor, drumuri, care sustrag mii și mii de hectare din producția agricolă. Știți bine că pămîntul este limitat și deci este nevoie ca de pe fiecare metru pătrat de teren să obținem producție ! Să punem capăt risipei, luînd toate măsurile pentru gospodărirea și folosirea rațională a fondului funciar ! Sub nici un motiv să nu mai admitem să existe suprafețe neînsămînțate ! Numai dacă s-ar întîmpla ca în luna august să survină calamități care să distrugă totul, doar atunci s-ar putea concepe să nu obții o recoltă bună, deși chiar și în aceste condiții se mai pot semăna unele legume de toamnă, plante furajere și tot se obține ceva. Să luăm toate măsurile încît chiar atunci cînd se ivesc calamități, dacă e nevoie, să însămînțăm o dată, de două ori, de trei ori, dar să facem ca pămîntul să dea producție ! În

agricultură, în afara unor cazuri excepționale, nu trebuie să luăm în considerare calamitățile decît pentru recuperarea cheltuielilor efectuate cu reînsămînțarea suprafețelor respective ; de pe fiecare suprafață de teren trebuie să obținem producție și să facem totul pentru a realiza acest lucru !

Este necesar să acordăm mai multă atenție lucrărilor de desecări și îndeosebi lichidării băltirilor de pe terenurile agricole. Este adevărat, cînd treci pe lîngă lanuri, nu-ți poți da întotdeauna seama de proporțiile acestor băltiri. Ele însă ajung cîteodată la 20—30% din suprafața respectivă și, în fond, sînt terenuri de pe care nu obții nici o recoltă, deși s-a depus muncă, s-a însămînțat. De aceea, eu cer tuturor lucrătorilor din întreprinderile agricole de stat să se apuce serios de treabă pentru a lichida această stare de lucruri. Știu, se poate ca cineva să spună că pentru aceasta este nevoie de mașini. Nu numai cu mașini se poate face aceasta. Dacă m-aș referi la cei 150 000—160 000 de lucrători permanenți din întreprinderile agricole de stat, numai cu ei se pot executa toate aceste lucrări. Așa face orice gospodar, orice fermier, oricine dorește să obțină de pe pămîntul său o producție bună. Este nevoie să acționăm cu hotărîre, să luăm măsuri eficace pentru realizarea nivelărilor. Vom avea, desigur, și utilaje, dar nu trebuie să stăm și să așteptăm numai aceste utilaje, ci să acționăm cu toate mijloacele pe care le avem la îndemînă. Deci problema desecărilor, a lichidării bălților, a nivelărilor trebuie să constituie o preocupare zilnică deosebit de importantă, pentru că de rezolvarea ei depind folosirea în întregime a tuturor suprafețelor și obținerea de recolte mari.

Pe drept cuvînt s-a arătat aici de către unii tovarăși — printre care și de tovarășul director al întreprinderii agricole din Insula Mare a Brăilei — că este necesar să se termine lucrările din incintele îndiguite. Într-adevăr, noi am realizat foarte multe îndiguiri. Deși ne-au costat destul de scump, sînt mii de hectare care au rămas nefolosite datorită faptului că cei care au executat lucrările de îndiguire respective nu au fost obligați să execute toate nivelările, să scoată toate rădăcinile. Se va spune, poate, că e greu să se facă aceasta. Desigur, nu este ușor, dar dispunem de mijloacele necesare și trebuie să realizăm aceste lucrări, pentru că am cheltuit mulți bani cu îndiguirile. Ne-a costat în medie cam 7 000—8 000 de lei hectarul îndiguit și, prin urmare, aceste terenuri nu trebuie să rămînă nefolosite. Nu mai vorbesc de faptul că acesta este pămîntul cel mai bun, de pe care se pot obține recolte sigure în orice condiții. De aceea, eu rog întreprinderile respective, organizația special creată pentru întreținerea și exploatarea acestor terenuri irigate și îndiguite, să stabilească un program concret de măsuri și, în 2—3 ani, să lichidăm cu desăvîrșire această stare de lucruri, să redăm complet agriculturii toate aceste terenuri. Va trebui să studiem problema digurilor din Insula Mare a Brăilei — și nu numai a acestora, pentru că mai sînt și cele de la Borcea — spre a asigura măsuri de consolidare și a nu mai fi expuși unor situații de genul celor din anul trecut. Desigur, trebuie să avem în vedere și faptul că prin realizarea lucrărilor ce urmează să înceapă probabil în acest cincinal pentru construirea a încă două hidrocentrale pe Dunăre, deci și a două lacuri de acumulare care vor reține o parte mare din apă, se va reduce și pericolul inundațiilor în aceste zone. Atrag atenția asupra acestui lucru spre a nu ne apuca să facem unele lucrări care ulterior se vor dovedi inutile.

Avem un program mare de irigații, și principalul beneficiar al acestor lucrări vor fi întreprinderile agricole de stat. Directorii acestor întreprinderi trebuie să

urmărească îndeaproape realizarea la timp a acestui program, să exercite un control permanent în această privință, astfel ca sistemele de irigații să fie executate în condiții cît mai bune. Spun aceasta pentru că este cunoscut că multe din aceste sisteme au încă deficiențe foarte serioase, care dăunează bunei lor exploatări. De asemenea, trebuie să luăm măsurile necesare pentru a asigura buna întreținere și folosire a sistemelor de irigații. La minister s-a creat o centrală specială în acest scop, dar cred că și întreprinderile agricole de stat vor trebui să analizeze mai îndeaproape aceste probleme, să dispună ele însele de forțele necesare bunei întrețineri și exploatări a sistemelor de irigații.

În același timp, se impune să luăm toate măsurile pentru a folosi cu rezultate cît mai bune terenurile irigate, spre a obține — cum s-a mai spus aici — două culturi pe an sau, în cel mai rău caz, trei culturi la doi ani atunci cînd am pus culturi care au o durată mai mare de vegetație. În orice caz, asigurarea de masă verde și de siloz trebuie să se realizeze în viitor, acolo unde avem irigații, îndeosebi din cultura a doua.

De asemenea, ținînd seama de faptul că rezultatele obținute pînă acum pe terenurile irigate sînt încă slabe, este necesar ca împreună cu Academia de Științe Agricole, cu toți specialiștii din întreprinderile de stat, apelînd eventual și la anumiți specialiști străini, să punem cît mai repede la punct complexul de măsuri agrotehnice corespunzătoare fiecărei culturi în condiții de irigare. Să creăm și soiurile de plante necesare spre a putea să obținem o eficiență corespunzătoare de pe aceste terenuri irigate. Știți bine că un hectar irigat ne costă 15 000—16 000 de lei și se prevede să ajungă la 18 000—20 000 de lei ; întreținerea lucrărilor de irigații costă de asemenea scump ; ca atare, aceste lucrări se justifică numai

dacă vom obține cel puțin o dublare a producției pe aceste suprafețe față de cele neirigate.

Tot în legătură cu folosirea rațională a fondului funciar, este necesar ca întreprinderile de stat să acorde mai multă atenție lucrărilor de combatere a eroziunii solului și în general lucrărilor de fertilizare a pămîntului. Firește, se pot aduce critici în legătură cu faptul că unele mașini agricole nu corespund acestor condiții, dar asemenea critici trebuie aduse și acelor întreprinderi agricole de stat și Ministerului Agriculturii, Industriei Alimentare, Silviculturii și Apelor, care admit să se lucreze cu asemenea mașini, contribuind la dezvoltarea eroziunii și degradarea solului. Trebuie să punem în mod hotărît capăt acestei stări de lucruri ! În acest scop se impune să asigurăm în cel mai scurt timp gama de mașini corespunzătoare pentru astfel de lucrări. Consider că întreprinderile de stat, fermele agricole, ministerul au subapreciat această problemă, nu au acordat atenție experienței noastre din trecut în acest domeniu ; nu folosim această experiență, în schimb așteptăm să vină nu știu ce organizații speciale să ne execute asemenea lucrări. Nu, tovarăși, această problemă trebuie să cadă în sarcina fiecărei ferme, a fiecărei întreprinderi de stat ! Ajutorul din afară trebuie să constea în anumite îndrumări tehnice și în unele utilaje. Trebuie să luăm toate măsurile pentru executarea acestor lucrări. Dacă vom folosi toată forța de muncă pe care o avem în comunele, în satele noastre, vom putea combate eroziunile și degradările de pe sute și sute de mii de hectare anual.

Tot în legătură cu problema folosirii raționale a fondului funciar aș dori să subliniez necesitatea acordării unei atenții sporite fertilizării solului prin folosirea eficientă a îngrășămintelor chimice puse la dispoziția agriculturii și, mai ales, prin utilizarea tuturor cantităților de îngrășăminte organice realizate în unități. În acest scop,

Ministerul Agriculturii, Industriei Alimentare, Silviculturii și Apelor, împreună cu Academia de Științe Agricole, trebuie să asigure, pe baza unui program concret, verificarea fiecărei parcele din punctul de vedere al necesarului de îngrășăminte și amendamente și să treacă în mod operativ la aplicarea practică a acestui program.

De asemenea, este necesar să trecem la realizarea în cel mult 2—3 ani a comasării tuturor terenurilor dispersate, lichidînd fărîmițarea actuală, în trupuri mici, a fermelor. Trebuie să acționăm în așa fel încît să creăm parcele care pot fi lucrate cu mijloace mecanice și exploatate rațional. Dacă undeva sînt suprafețe pe care nu putem să le comasăm sau să le lucrăm corespunzător, mai bine să le cedăm cooperativelor sau să fie lucrate în cooperare cu cooperativele agricole de producție. În cursul acestui an trebuie să se prezinte un program concret de măsuri spre a pune ordine și în această privință.

Am insistat mai mult asupra folosirii raționale a fondului funciar cu tot ceea ce este legat de aceasta, pentru că, după părerea mea, de aici trebuie să pornim ; aceasta este problema principală de care depinde ca agricultura noastră să-și realizeze cu succes sarcinile mari care-i stau în față.

De asemenea, cred că este necesar să studiem mai atent experiența acumulată în organizarea fermelor de stat și să stabilim mai rațional mărimea lor, spre a le crea condiții să facă într-adevăr o exploatare rațională și științifică.

În plan sînt prevăzute măsuri de îmbunătățire a dotării agriculturii. Practic, pînă la sfîrșitul anului 1975, agricultura noastră socialistă în general, iar întreprinderile agricole de stat chiar mai devreme, va dispune de toată gama de mașini agricole pentru toate lucrările, inclusiv pentru

strînsul tuturor recoltelor. În același timp însă se impune să asigurăm o folosire mai rațională a tractoarelor și mașinilor agricole. Pînă la urmă trebuie să înțelegeți, tovarăși, că, menținînd un număr mare de tractoare și mașini pe care le folosiți la numai jumătate din capacitatea lor sau chiar mai puțin, aceasta va greva asupra prețului de cost, va reduce eficiența economică și beneficiile, deci va micșora și posibilitățile ca oamenii muncii, inclusiv directorii, să realizeze venituri mai mari ca urmare a creșterii beneficiilor. Totuși eu consider că 60 ha la un tractor este puțin, mai cu seamă acum, cînd avem și combine autopropulsate, care execută toate lucrările de strîns la grîu, floarea-soarelui, porumb și alte culturi. Practic, nu se va mai putea aduce justificarea — care a fost întemeiată pînă acum — că folosim tractoarele și la strînsul recoltei, deoarece vom realiza aceasta cu o combină care execută de trei ori mai rapid strînsul recoltei decît actuala combină C-3. Aceasta înseamnă că fiecare combină înlocuiește trei tractoare și deci, în fapt, încărcătura pe tractor scade și mai mult, ajungîndu-se la o încărcare cu totul nerațională, neeconomică. Eu rog pe toți tovarășii, inclusiv conducerea ministerului, să țină seama de aceasta. Să stabilim o încărcare optimă, încît să putem face lucrările la timp. În definitiv, un tractor de-al nostru de 65 CP poate executa vara, în două schimburi, minimum 5 ha arături pe zi. Deci ca să are 56 ha, cît este azi încărcătura în suprafața arabilă, înseamnă că le realizează în 11 zile. Atunci în restul timpului ce va mai face ? Să privim deci lucrurile ceva mai gospodărește, mai economic. Puneți-vă în situația că nu sînteți directori și șefi de fermă numiți de minister, ci că, de fapt, sînteți puși în aceste posturi de răspundere de către clasa muncitoare, care v-a încredințat să gospodăriți o parte a avuției, a proprietății întregului popor, care este și proprietatea dumneavoastră, a tuturor salariaților ! În

această calitate, gîndiți-vă cum să gospodăriți mai bine mijloacele ce le aveți la îndemînă spre a obține maximum de eficiență cu minimum de cheltuieli. Atunci veți acționa ca adevărați proprietari și producători ai bunurilor poporului, ca adevărați comuniști, ca oameni conștienți de rolul și răspunderea ce vă revin în societatea de azi ! *(Aplauze puternice).*

S-au adus aici critici juste și s-au formulat, de asemenea, cerințe îndreptățite față de Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini. În legătură cu aceasta aș dori să reamintesc că ar fi fost bine să se vadă și cum sînt folosite capacitățile de producție ale Ministerului Agriculturii, Industriei Alimentare, Silviculturii și Apelor, care are vreo 22 de întreprinderi, o centrală pentru producția de mașini și piese de schimb, precum și alte cîteva sute de ateliere mecanice. Aceste unități, care au o dotare destul de bună, pot să ajute la realizarea unor sarcini privind înzestrarea agriculturii cu o serie de mașini agricole ; îndeosebi în zootehnie, ele pot să asigure o parte însemnată din necesarul de piese de schimb. Deci, apreciind ca juste criticile aduse Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini, considerăm că este necesar ca acest minister să ia măsurile ce se impun pentru a rezolva la timp cerințele agriculturii și a-i asigura mașini de calitate corespunzătoare. Este necesar, în același timp, să asigurăm buna întreținere și folosire a acestor mașini, să ne preocupăm de punerea în valoare a tuturor capacităților de producție din uzinele și atelierele mecanice proprii ale agriculturii.

Așa cum am mai spus, consider că au deplină dreptate acei tovarăși care au insistat asupra necesității producerii unor semințe de înaltă productivitate și asigurării unităților productive cu asemenea semințe. Desigur, în acest domeniu un rol important îl are Academia de Științe Agricole. Tovarășul Giosan a prezentat aici unele din preocupările Academiei în această direcție. Trebuie să acționăm cu mai multă fermitate pentru rezolvarea acestei probleme, care are o importanță deosebită pentru progresul agriculturii noastre. Dumneavoastră știți foarte bine că fără semințe de elită, de înaltă productivitate, corespunzător fiecărei zone, și acum și sistemelor irigate, nu vom putea să obținem recoltele pe care ni le propunem, nu vom putea să ridicăm la nivelul dorit agricultura noastră. Noi am importat multe soiuri de semințe ; am adus semințe și în trecut, aducem și acum. În 1970 am importat din Uniunea Sovietică 150 000 de tone de grîu de sămînță. Dar am mai făcut aceasta și cu cîțiva ani în urmă ; nu a existat însă o preocupare pentru a împrospăta, a îmbunătăți și a asigura producerea seminței în țară. Trebuie să fie clar pentru toată lumea că nu putem să facem o agricultură pe bază de import de sămînță. Trebuie să ne producem sămînța la noi în țară !

Avem rezultate bune la porumb, deși și aici mai sînt încă multe rezerve și posibilități de a îmbunătăți în continuare calitatea semințelor. Avem forțe, sîntem în stare să producem orice semințe, dar există încă neglijență în acest domeniu. Cîteodată există, ca să zic așa, o concurență rău înțeleasă, chiar în cadrul Academiei de Științe Agricole, al unităților sale, în loc să existe o coeziune, o unitate și o colaborare strînsă nu numai între lucrătorii din cadrul Academiei și din fermele sau stațiunile ei, dar chiar între aceștia și cei ai întreprinderilor de stat pentru a rezolva cît mai corespunzător și eficace această problemă.

Este în pregătire un program general pentru producerea tuturor semințelor în țară. El urmează să fie dezbătut în următoarele cîteva luni cu un larg activ de oameni de știință și de specialiști din agricultură, pentru a stabili toate măsurile necesare îndeplinirii acestei sarcini deosebit de importante.

Dar, dacă Academia de Științe Agricole are un rol important în producerea de noi soiuri, a elitelor cum se spune, apoi în înmulțirea și în asigurarea semințelor de masă rolul cel mai important revine întreprinderilor agricole de stat. De altfel, această obligație s-a înscris chiar în actul lor constitutiv, dar, din păcate, nu a fost dusă la îndeplinire cum trebuie. În strînsă legătură cu unitățile Academiei de Științe Agricole, întreprinderile agricole de stat trebuie să asigure producerea și înmulțirea semințelor atît pentru nevoile lor, cît și pentru necesarul cooperativelor, al întregii agriculturi. Sistemul pe care-l preconizăm în acest sens în planul ce-l vom adopta pornește tocmai de la aceste principii. Întreprinderile agricole de stat urmează să joace un rol important în această direcție, și va trebui să luăm toate măsurile ca în următorii ani să rezolvăm în mod radical problema semințelor pentru toate culturile — de cereale, plante tehnice, legume.

În același timp, va trebui să dezvoltăm relațiile cu alte țări atît pe linia științei, cît și a schimbului de sămînță. Să cumpărăm, dar să și vindem sămînță ! Să ne specializăm la anumite soiuri și hibrizi pe care să-i și exportăm, cumpărînd în schimb alte soiuri, și să facem, într-adevăr, o treabă gospodărească. Să înțelegem că asigurarea semințelor corespunzătoare constituie o obligație nemijlocită a conducătorilor unităților agricole, a ministerului. Trebuie să asigurăm periodic, în întreaga agricultură, reînnoirea generală a semințelor la 3—4 ani, maximum 5 ani, dacă vrem să avem recolte bune. În acest spirit se întocmește programul de care am vorbit, inclusiv legea care va reglementa obligațiile privind atît producerea, cît și înlocuirea periodică a semințelor. *(Aplauze).*

În ce privește programul național privind creșterea animalelor și realizarea prevederilor care revin întreprinderilor agricole de stat, doresc să arăt că este necesar să

analizăm foarte serios situația din acest sector, ea fiind și mai nemulțumitoare decît cea existentă în problema semințelor de cereale și plante tehnice. Am rămas cu mult în urmă în ce privește îmbunătățirea raselor de animale și ridicarea potențialului lor biologic. Avem rase de animale care au început să-și piardă calitățile biologice și care, oricît ar mînca, nu vor mai reuși să dea producții mai mari. Ceea ce am făcut la întreprinderile de stat în această privință este cu totul insuficient. N-am rezolvat problema nici măcar pentru aceste întreprinderi, nu mai vorbesc de faptul că ele ar fi trebuit să asigure animale de rasă pentru toată agricultura, atît cea cooperatistă, cît și pentru gospodăriile particulare. Insist asupra acestui lucru pentru că 50% din vacile de lapte se găsesc în gospodăriile particulare și vor rămîne în continuare în aceste gospodării. Cred că este o lipsă a Ministerului Agriculturii că a neglijat și neglijează înlăturarea neajunsurilor din acest sector, în sensul că nu acționează cu destulă fermitate în vederea asigurării de reproducători de rasă corespunzători pentru îmbunătățirea raselor de animale. Dar aceasta este valabil nu numai pentru bovine, care într-adevăr constituie problema cea mai importantă și mai greu de rezolvat, ci, în parte, și pentru oi, unde, de asemenea, asistăm la o stagnare a posibilităților biologice. În ce privește porcinele, cu toate că s-au obținut unele rezultate bune în complexele noi, moderne, n-am putea spune că problema este rezolvată pe deplin, deși avem un început bun. Dacă vom urmări realizarea programului pe care l-am stabilit, apelînd chiar și la unele importuri de animale de rasă, vom putea însă în cîțiva ani să rezolvăm rapid problema în sectorul porcinelor.

Se pare — după cît ne asigură ministerul — că în ce privește păsările lucrurile stau ceva mai bine. Este, într-adevăr, și un sector unde într-un an de zile, dacă se

urmăresc cum trebuie lucrurile, după un program precis, se pot obține rezultate rapide.

Pornind de la aceasta, este necesar ca întreprinderile agricole de stat să stabilească, în primul rînd pentru ele însele, măsurile ce se impun pentru ca în cîțiva ani să realizăm o îmbunătățire serioasă a raselor de animale la toate speciile. În același timp să creăm condiții ca întreprinderile agricole de stat să poată interveni și sprijini masiv cooperativele agricole și sectorul particular în îmbunătățirea întregului efectiv de animale. Este prevăzută în această privință o consfătuire, am adoptat încă de acum un an, la plenara Comitetului Central, un program, dar, după cîte știu, s-a făcut puțin pentru realizarea lui. Nu trebuie să așteptăm însă nici o conferință pentru a trece la rezolvarea acestor probleme. Acestea sînt sarcini ale Ministerului Agriculturii, Industriei Alimentare, Silviculturii și Apelor și nu se mai poate da vina pe nimeni, deoarece cei care trebuie să rezolve problema sînt numai și numai cei care lucrează în agricultură, în frunte cu ministrul și pînă la ultimul inginer zootehnist, medic veterinar, lucrător și țăran. Pentru că, pînă la urmă, numai acționînd cu toții împreună vom putea rezolva corespunzător această problemă de interes național de care depinde progresul agriculturii noastre socialiste. *(Aplauze puternice).*

Tot în ce privește întreprinderile agricole de stat, consider că este necesar să mai supun atenției dumneavoastră unele probleme din sectorul zootehniei. În primul rînd, doresc să mă refer din nou la crearea combinatelor-gigant. Consider că exagerăm mergînd pe această cale ; chiar în sectorul de porcine va trebui să nu mai mergem pe astfel de construcții. Cu atît mai mult nu trebuie să admitem ca complexele intercooperatiste să depășească 20—30 000 de capete. Este nerațională și nejustă tendința care a fost imprimată de sus de a se crea complexe de 150 000 de porci, pentru că s-a constatat că aceste complexe sînt greu de exploatat, de stăpînit ; chiar la complexele pe care le avem la unitățile de stat — unde sînt condiții mai bune —, consumurile sînt, cum ați văzut, de 5,5 unități nutritive pe kilogramul de carne de porc greutate vie, cînd ar trebui să fie de cel mult 3—3,5.

Va trebui ca în înseși complexele actuale să facem o organizare mai bună, să le împărțim pe ferme mai mici, cu o conducere specifică, chiar cu anumită autonomie financiară, pentru a putea conduce mai bine aceste ferme. În general, va trebui să analizăm serios situația și să nu mai mergem pe linia organizării de complexe-gigant. *(Aplauze).* Cu atît mai mult este valabil aceasta în ce privește creșterea vacilor. Dacă la îngrășătorii, unele ferme mai mari — pînă la 10 000 de capete — sînt, poate, acceptabile, deși și aici, după părerea mea, lucrurile sînt greu de ținut în mînă, cu atît mai mult nu trebuie să încurajăm cooperativele agricole să facă acest lucru în viitor. În ce privește fermele de vaci, cel mai bine este ca ele să aibă 500—700 de capete și să nu depășească decît în mod excepțional 1 000. Mai mulți tovarăși care au vorbit aici au spus că pînă la urmă trebuie urmărit fiecare animal în parte. Or, în așa-zisa stabulație liberă, așa cum am auzit că s-a introdus în județul Brăila, vaca singură trebuie să învețe să se ducă să mănînce, să învețe să se culce, să învețe să meargă la muls ; este greu de conceput că poate fi asigurată o asemenea „educație" a vacilor. *(Animație, aplauze).* Nu exagerez de loc situația, pentru că într-o astfel de concepție a fost creat acest combinat și pe această bază urmau să se mai construiască și altele.

Nu putem să mergem pe această cale mai departe. Trebuie să ținem seama de experiența dobîndită, să asigurăm fiecărui animal o supraveghere corespunzătoare,

pentru că numai așa vom putea face o selecție rațională și cu rezultate bune. În general trebuie să fim mai atenți față de tendințele de gigantism în ce privește crescătoriile de vaci și chiar și de păsări, precum și îngrășătoriile de porci, taurine și ovine.

O altă problemă pe care doresc s-o abordez este aceea a alimentației animalelor. Este necesar, în primul rînd, să revedem serios normele și să luăm toate măsurile spre a obține într-o perioadă scurtă o reducere serioasă a consumurilor, care sînt deosebit de mari și fac ca activitatea de creștere a animalelor să fie neeconomică. Să reducem îndeosebi consumul exagerat de furaje concentrate, care la întreprinderile agricole de stat este de neadmis. Dacă vom merge în continuare pe această linie, practic va deveni imposibilă realizarea programului de dezvoltare a creșterii animalelor.

Un tovarăș a vorbit aici despre necesitatea folosirii mai intensive a pășunilor și fînețelor și în general de utilizarea în hrana animalelor a furajelor fibroase și suculente. Cu toții știm că în trecut în țara noastră puțini crescători de animale dădeau vitelor furaje concentrate. Și, totuși, creșteam animale și exportam vite cu rezultate bune. Cunoașteți că se creștea un mare număr de vite în munți, unde din luna mai pînă în octombrie nu li se dădea nimic altceva decît pășunea, apa și sarea. Creșteau vitele fără să se consume 1 000 de kg de concentrate pentru a îngrășa un vițel, cum se face astăzi ! De asemenea, cu toții știți că oile erau duse primăvara la pășunat la munte, iar toamna coborîte la șes — și aceasta permitea obținerea unor venituri bune de pe urma creșterii oilor, se realiza o eficiență foarte mare. Oare chiar am uitat experiența aceasta a poporului ? De ce să credem că tot ceea ce s-a făcut în trecut este primitiv, depășit, și să adoptăm în schimb soluții care ne împiedică să asigurăm o creștere

eficientă a efectivelor de animale și ne duc la scumpirea continuă a prețului de cost al cărnii, al laptelui, al produselor animaliere ? Eu rog foarte serios pe toți tovarășii, ministerul să schimbe cu hotărîre acest curs și să asigurăm folosirea rațională a pășunilor și fînețelor. Avem 4 000 000 ha de pășuni și fînețe, care nu dau nici 30% din randamentul pe care ar putea să-l dea, în timp ce anual reducem suprafețele arabile spre a mări terenurile cultivate cu furaje. Am ajuns pînă acolo, încît în acest cincinal întreprinderile agricole de stat să-și propună să dea, din această cauză, mai puțin grîu decît au dat în cincinalul trecut. Consider că va trebui să revedem această problemă, pentru că nu putem să diminuăm cantitățile de grîu pe care întreprinderile de stat trebuie să le asigure la fondul central. Să folosim rațional pășunile, fînețele, toate celelalte nutrețuri, fibroase, suculente, grosiere, să le pregătim bine. Să nu se mai dea aceste nutrețuri — cum se mai face chiar și în întreprinderile de stat — așa cum sînt luate din cîmp ! Să le facem o prelucrare, o preindustrializare, dacă se poate spune așa, să introducem biostimulatori, anumite substanțe chimice și tot ceea ce este necesar spre a obține rezultate cît mai bune în hrănirea animalelor. Este necesar ca Ministerul Industriei Chimice să dezvolte baza de producere a biostimulatorilor și altor substanțe chimice necesare pentru furajarea animalelor. Totodată va trebui să revedem programul de producere a drojdiei furajere și, în general, să intensificăm aplicarea programului de producere pe cale industrială și de prelucrare într-un sistem unic a tuturor resurselor furajere pe care le avem în țară.

În această privință, rog ca fiecare colectiv de întreprindere de stat și de fermă să înțeleagă că trebuie să acționeze fără a aștepta ordine de undeva de sus, deoarece aceasta este una din problemele deosebit de im-

portante pentru creșterea animalelor în România. Cred că, dacă vom ține seama de toate acestea, vom putea să realizăm în bune condiții sarcinile pe care le au întreprinderile agricole de stat în sectorul zootehnic în acest cincinal. Și sînt convins că vom putea face aceasta! *(Aplauze puternice).*

În consfătuire s-au făcut un șir de propuneri și de critici îndreptățite cu privire la profilarea și specializarea mai bună a producției, la o mai bună așezare și o mai rațională rotație a culturilor ; s-a arătat că nerealizarea în bune condiții a rotației culturilor a contribuit la diminuarea producției agricole. Înlăturarea neajunsurilor care s-au semnalat în această privință depinde, pînă la urmă, de fiecare fermă și mai cu seamă de conducerile întreprinderilor agricole de stat, care trebuie să aibă rolul principal în profilarea și specializarea unităților proprii și în rotația culturilor între ferme, precum și în dezvoltarea cooperării cu alte ferme, inclusiv cu cooperativele agricole de producție din zona lor. Este necesar ca acestei probleme să-i acordăm o atenție mult mai mare ; dacă nu putem realiza aceasta în cadrul unităților proprii — deși acum întreprinderile de stat sînt destul de mari, au între 10 000 și 20 000 ha, unele și mai mult —, să apelăm și la cooperarea cu cooperativele agricole de producție pentru a putea asigura într-adevăr o mai bună raionare, o folosire judicioasă a pămîntului. Avem posibilitatea să facem astăzi acest lucru și trebuie să acționăm cu toată hotărîrea în această direcție.

În general, va trebui ca, în spiritul hotărîrilor Comitetului Central al partidului, să acordăm mai multă atenție cooperării cu cooperativele agricole de producție în toate domeniile de activitate, ajutorării lor, spre a putea să ridicăm astfel întreaga agricultură la nivelul cerințelor unei economii moderne, avansate.

O atenție deosebită va trebui să acordăm reducerii cheltuielilor materiale de producție, creșterii eficienței economice a întregii activități. Cred că nu este necesar să mai insist asupra acestei probleme ; cu toții înțelegeți că numai dînd o atenție permanentă problemelor eficienței economice vom putea să facem din întreprinderile agricole de stat unități moderne, un exemplu din toate punctele de vedere ; numai astfel vom putea face ca ele să aducă o contribuție mai însemnată la creșterea venitului național, la ridicarea bunăstării generale a întregului nostru popor. *(Aplauze puternice).*

Este timpul să înțelegem că nu-i suficient să obții o anumită producție, ci să ne punem permanent întrebarea : cît ne costă această producție ? Este ea sau nu rentabilă ? Ne dă posibilitatea să reluăm cel puțin la același nivel producția, deși, bineînțeles, aceasta nu ne-ar satisface, deoarece trebuie nu numai să recuperăm ceea ce am cheltuit, dar și să realizăm un anumit beneficiu care să ne ajute să dezvoltăm în continuare, pe o treaptă superioară, activitatea noastră economică și să asigurăm ridicarea, pe această bază, a nivelului de viață al întregului popor.

În consfătuire s-au făcut unele propuneri privind îmbunătățirea sistemului de salarizare și cointeresare, în sensul unei mai bune corelări a veniturilor lucrătorilor din agricultură, de la toate nivelurile, cu realizările din producție. Consider justă propunerea de a lega veniturile mecanizatorilor, muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor din agricultura de stat de rezultatele obținute în producție. *(Aplauze).* Veniturile fiecărui lucrător trebuie să poată crește în raport direct cu sporirea producției la hectar și să scadă pînă la un anumit punct dacă nu se realizează producția planificată. Am în vedere să introducem — corespunzător condițiilor din întreprinderile de stat — sistemul acordului global, astfel ca, în raport cu fiecare

tonă de produs, lucrătorul, mecanizatorul, inclusiv inginerul să poată să primească plata corespunzătoare. Dacă în loc de 5 tone va realiza 8, să primească o plată în raport cu această cantitate, firește împărțind la toți cei care au concurat la această realizare pe măsura aportului fiecăruia la obținerea celor 3 tone în plus. Se vor realiza 10 tone în plus, cei care au contribuit la aceasta să primească plata corespunzătoare pentru 10 tone. Deci să fie un sistem progresiv care nu va limita în nici un fel veniturile, ci le va diferenția, dînd posibilitatea oricui să ajungă la nivelul cel mai ridicat dacă pentru aceasta depune eforturile necesare. *(Aplauze).*

Cred că de sistemul acesta trebuie să beneficieze și șeful de fermă și, după părerea mea, să găsim posibilitatea să beneficieze și directorul întreprinderii agricole de stat în măsura în care se realizează pe întreprindere depășirea de plan respectivă. *(Aplauze).*

Desigur, vreau să fiu bine înțeles, eu am în vedere să asigurăm creșterea veniturilor ca urmare a muncii, a sporirii producției. Nimeni nu va putea fi retribuit dacă nu va realiza producția stabilită. Va trebui să aplicăm în continuare sistemul actual, cu rețineri din drepturile cuvenite, care se vor restitui, integral sau în parte, în raport cu îndeplinirea planului. Fiecare trebuie să înțeleagă că va obține venituri mari numai depunînd toate eforturile necesare, muncind zi de zi, iar în agricultură, știți bine, sînt perioade de vîrf, hotărîtoare pentru producție, cînd trebuie să lucrezi de la 3 și jumătate dimineața și pînă la 8 și jumătate seara ca să obții recoltă bună! Dacă lucrezi 8 ore, și producția este de 8 ore, tovarăși! *(Aplauze).*

Deci eu sînt de acord să introducem un asemenea sistem, încît cel care lucrează atît cît este necesar în perioada muncilor de vîrf să poată cîștiga în raport cu munca sa, fără nici o limită. *(Vii aplauze).* De asemenea, cred că ar

fi bine ca din producția obținută peste plan, îndeosebi de cereale, să se poată vinde o parte lucrătorilor din fermă pentru consum propriu, în primul rînd celor care au contribuit la această producție suplimentară. *(Aplauze).*

Măsurile pentru îmbunătățirea cointeresării materiale trebuie să ducă la ridicarea întregii activități în I.A.S., la creșterea producției agricole și, totodată, la ridicarea nivelului de trai al salariaților, al tuturor celor care lucrează în agricultura de stat și contribuie la realizarea acestor producții mari. *(Aplauze puternice).*

În această ordine de idei, doresc să subliniez necesitatea de a se asigura mai multă atenție condițiilor de viață, de muncă ale lucrătorilor din unitățile agricole. În această privință, răspunderi importante revin Uniunii sindicatelor agricole, dar și directorilor de întreprinderi agricole și șefilor de ferme. Trebuie să ne îngrijim serios de rezolvarea unor probleme privind locuințele, mai cu seamă pentru cei care stau la ferme, pentru inginerii și specialiștii care nu sînt din localitățile respective. Să asigurăm rezolvarea acestor probleme fie prin construirea unor locuințe de către stat, fie prin acordarea de credite pentru ca salariații respectivi să-și construiască case proprii. *(Aplauze).* Și pentru că știm că sînt mulți care doresc să-și facă case proprii, opinez pentru această cale. Știu, de asemenea, că unii vor spune: „Mă gîndesc că e mai bine să-mi fac casă în București". Nu trebuie gîndit așa! Să nu credeți că atunci cînd veți ieși la pensie viața o să fie mai bună în București decît la țară. Astăzi — și în perspectivă și mai mult — satele noastre se ridică la viață nouă, televiziunea se dezvoltă, se înmulțesc mijloacele de transport, se îmbunătățește întreaga activitate. Măsurile pe care le luăm pentru ridicarea nivelului satelor vor face ca viața să fie chiar mai bună la sate decît în orașe, unde poluarea aerului și a apei este mult mai accentuată. *(Aplauze).* În fond,

așa cum sînt organizate astăzi centrele noastre județene, orășenești și mai ales dacă se are în vedere dezvoltarea noilor orașe, este practic greu să găsești undeva un sat care să fie la o distanță mai mare de 60—70 km de un centru orășenesc important și la care să nu se poată ajunge într-o oră, o oră și ceva cu mașina proprie sau cu autobuzul. Eu sînt convins că în viitor toți directorii din I.A.S. își vor cumpăra mașini și chiar vrem să-i sprijinim în această privință. *(Aplauze).* Deci, așa trebuie să ne facem socotelile, nu privind în trecut, ci în viitor, cînd și mijloacele de transport în comun și cele particulare se vor dezvolta, cînd nivelul general de viață al satelor va crește, iar distanțele practic nu vor mai exista. Ca atare, construirea de case proprii la țară este de recomandat și consider că trebuie să perseverăm pe această cale. Desigur, pot fi și case particulare sistem vilă, pot fi însă și blocuri — și noi studiem acum un proiect tip — de 4—6 apartamente, care să dea posibilitatea asigurării încălzirii centrale, canalizării și alimentării cu apă. Deci aș dori ca sindicatele, întreprinderile agricole de stat, ministerul să acorde mai multă atenție acestor probleme sociale care au o importanță deosebită pentru mai buna stabilizare a cadrelor în întreprinderi, pentru bunul mers al activității generale. *(Aplauze puternice).*

Stimați tovarăși,

Măsurile luate în ultimul timp pentru îmbunătățirea organizării întreprinderilor agricole de stat, ca, în general, măsurile de reorganizare a conducerii agriculturii, au drept scop să apropie și mai mult conducerea centrală a acestui sector de unitățile de producție. Ele pornesc de la faptul că unitatea de producție de bază este și trebuie să rămînă ferma, deoarece acolo se hotărăște pînă la urmă soarta producției. De aceea, trebuie să acordăm toată atenția organizării fermei, mărimii ei din toate punctele de vedere, încadrării cu oameni corespunzători, încît să-și poată realiza în condiții bune sarcinile ce-i revin.

În același timp, întreprinderea trebuie să fie văzută ca un organ de producție și nu ca unul de îndrumare generală, cum au fost inspectoratele. Atrag atenția asupra acestei probleme pentru că s-ar putea pe undeva să se alunece pe această cale. Noi concepem întreprinderile agricole de stat ca organizatoare ale producției, cu sarcina de a asigura toate măsurile în vederea realizării în bune condiții a sarcinilor planului, a profilării și specializării. Ele vor întocmi planul de producție, desigur pe baza consultării și împreună cu fermele, dar planul va fi unic pe întreprindere. Cel care răspunde de întocmirea lui este conducerea colectivă a întreprinderii și, desigur, directorul acesteia. Întreprinderea, conducerea ei răspund, de asemenea, de buna valorificare a producției, de păstrarea și depozitarea ei în bune condiții. Tot întreprinderii îi revine sarcina să asigure semințele, animalele de rasă, să vegheze la aplicarea în producție a rezultatelor cercetării științifice agricole și zootehnice, a celor mai noi cuceriri ale agrotehnicii moderne.

Sporirea atribuțiilor întreprinderilor agricole de stat le conferă un rol hotărîtor în realizarea sarcinilor de creștere a producției agricole ; întreprinderile agricole vor dispune de multă autonomie și independență — și trebuie să asigurăm ca, într-adevăr, ele să poată acționa cu toată răspunderea în vederea aplicării măsurilor pe care le consideră necesare pentru realizarea în bune condiții a sarcinilor din plan, pentru sporirea continuă a producției agricole. Aceasta presupune însă și îmbunătățirea metodelor de lucru ale întreprinderilor agricole și conducerilor. Este necesar ca și în această privință centrul de greutate să fie mutat de la întreprindere jos în fermă, ca atît

conducerea, cît și specialiștii întreprinderii să acorde un ajutor permanent, direct, la fața locului. Să eliminăm sistemul corespondențelor între fermă și conducerea întreprinderii în luarea măsurilor și hotărîrilor, menținînd, firește, strictul necesar de acte financiare, de evidență, și acestea însă foarte simplificate. *(Aplauze).* În general, evidența trebuie realizată la întreprindere, pentru că trebuie să introducem ordine, să urmărim cum se realizează planul ; dar să lăsăm ferma, să n-o încărcăm cu hîrtii, cu evidență ; fermierul să fie un om de lucru ! Evidența lui trebuie să fie în carnetul din buzunar, și, dacă e de notat ceva, să noteze acolo seara cînd se duce la culcare, nu să stea toată ziua să facă fișe și parafișe. *(Aplauze).* Nu avem nevoie de hîrtii ; hîrtiile nu pot fi mîncate ! Avem nevoie de pîine, de carne, de lapte, de produse agroalimentare, și sarcina lucrătorilor din agricultură este să realizeze aceste produse !

Este necesar să luăm măsuri serioase pentru participarea la executarea lucrărilor necesare a tuturor lucrătorilor din I.A.S. Atunci cînd trebuie strînsă recolta, de exemplu, să fie închise toate birourile — și dacă se poate și cele de la minister —, iar toată lumea să meargă jos, la muncă. *(Aplauze).* Nu trebuie să se aștepte ca să vină alți oameni ai muncii din oraș să execute lucrările, iar lucrătorii I.A.S. să stea în birouri și să întocmească hîrtii. Cred că, atunci cînd ne aflăm în perioadele de vîrf ale muncilor agricole, am putea chiar face apel ca inclusiv familiile conducătorilor și lucrătorilor din I.A.S. și ale inginerilor să vină să lucreze — firește, nu pe gratis. Nu este nici o rușine pentru nimeni să pună mîna și să strîngă roșii, să culeagă struguri sau mere, deoarece toată lumea mănîncă din ele. *(Vii aplauze).* Este necesar să combatem spiritul acesta, puțin boieresc, care s-a încetățenit la unii oameni. *(Aplauze puternice).*

Vorbind de perfecționarea activității conducerilor întreprinderilor agricole de stat, trebuie să ne referim și la faptul că aceasta impune și îmbunătățirea activității ministerului, a felului său de a conduce, a stilului și metodelor de muncă. Trebuie să punem capăt cu hotărîre sistemului birocratic de conducere prin conferințe și teleconferințe, prin circulări, să organizăm o legătură directă cu întreprinderile. *(Aplauze puternice).* Nu spun ca să nu se țină de loc teleconferințe, dar aceasta să nu devină o practică de conducere ; teleconferințele trebuie să fie folosite numai atunci cînd sînt necesare, dar, practic, legătura cu directorii întreprinderilor trebuie să fie directă și nemijlocită. De altfel, cunoașteți că și la partid am hotărît să renunțăm la instructori, să realizăm o legătură directă a conducerii partidului cu primul secretar, cu biroul comitetului județean. Trebuie să înlăturăm și în această privință intermediarii, tovarăși ! *(Aplauze prelungite).*

În spiritul măsurilor generale nu poate da ordine sau dispoziții întreprinderilor de stat, în afară de ministru, decît șeful departamentului, care are în această privință anumită autonomie ; nimeni altcineva, nici un director sau funcționar din acest departament nu poate da indicații și dispoziții ! *(Vii aplauze).* Personalul, oamenii de specialitate din minister, din departament trebuie folosiți pentru a efectua anumite studii, pentru a acorda ajutor tehnic, pentru a se duce acolo unde lucrurile nu merg cum trebuie sau unde tovarășii nu reușesc să găsească soluții ; să stea acolo 10—15 zile, o lună-două, chiar 6 luni dacă este necesar, pentru a redresa situația. De aceea avem nevoie de ei în minister ; altfel ar trebui să reducem la un sfert aparatul ministerului. *(Aplauze prelungite).*

În acest fel trebuie înțeleasă conducerea din partea departamentului și a ministerului — în sensul de a realiza îndrumarea generală, de a acorda ajutor practic acolo unde

oamenii nu reuşesc singuri să găsească soluţii, de a lucra cot la cot cu ei dacă e nevoie, inclusiv la cîmp. Căutînd şi găsind soluţii împreună, nu numai inspectînd ; numai astfel vom realiza o bună conducere ! *(Vii aplauze)*. Iată în ce spirit înţeleg că trebuie îmbunătăţită şi activitatea de conducere a ministerului. Acestea sînt — în sensul hotărîrilor recentei plenare a Comitetului Central — hotărîri care privesc toate ministerele, nu numai agricultura. *(Aplauze)*.

Ţinînd seama de noile sarcini ce revin întreprinderilor agricole de stat, de problemele ce le ridică ştiinţa agricolă şi organizarea superioară a procesului de producţie, este necesar să luăm măsuri serioase pentru mai buna pregătire a cadrelor. Am, în primul rînd, în vedere necesitatea organizării sistematice a pregătirii profesionale a tuturor lucrătorilor, începînd cu mecanizatorii, cu zootehniştii şi muncitorii din zootehnie, cu toţi ceilalţi muncitori permanenţi, pentru a putea să-şi îndeplinească în condiţii bune sarcinile care le au în procesul de producţie. Consider că merită atenţie ceea ce a propus aici un tovarăş, ca aceia care îşi însuşesc o bună pregătire profesională în domeniul creşterii animalelor să primească şi un certificat care să ateste aceasta. *(Aplauze)*.

Trebuie să punem în practică şi în sectorul agriculturii de stat hotărîrea partidului privind reciclarea cadrelor. Să înţelegem că şi inginerii, zootehniştii, tehnicienii agricoli au nevoie să-şi împrospăteze periodic cunoştinţele. Progresul ştiinţei în agricultură este aşa de rapid, încît, dacă nu vom asigura reîmprospătarea periodică a cunoştinţelor cadrelor noastre din acest sector, vom dăuna mult îndeplinirii sarcinilor pe care le avem. *(Aplauze)*.

Este, de asemenea, necesar să ne ocupăm mai mult de împrospătarea cunoştinţelor tehnice-profesionale ale cadrelor de conducere şi mai cu seamă aş insista asupra cu-

noştinţelor de ordin economic, a însuşirii ştiinţei conducerii. În general trebuie să sporească preocuparea cadrelor noastre pentru stăpînirea temeinică a problemelor economice, deoarece se constată că aici avem în momentul de faţă încă mari lipsuri.

Tot pe linia îmbunătăţirii generale a conducerii activităţii noastre economice şi sociale trebuie să asigurăm condiţii pentru participarea mai activă a oamenilor muncii la conducerea fermelor, în comitetele de direcţie sau în consiliile de administraţie ale întreprinderilor agricole de stat. Să aducem şi aici îmbunătăţiri în sensul asigurării unei participări mai largi a oamenilor muncii în aceste organisme colective, încît ele să dezbată într-adevăr în colectiv problemele de bază, să facem să crească rolul sindicatului în cadrul acestor organe. Să introducem atît la ferme, cît şi la întreprinderi, în organele de conducere colectivă pe secretarii de partid ca membri cu toate drepturile, care să-şi asume şi ei toată răspunderea în luarea hotărîrilor, dar şi pentru îndeplinirea sarcinilor ce revin fermelor sau întreprinderilor de stat. *(Aplauze puternice)*.

În acest spirit cred că ar fi bine să ne gîndim şi la anumite îmbunătăţiri în consiliul de conducere al departamentului, în sensul atragerii într-o măsură mai mare a unor conducători de întreprinderi de stat în conducerea acestui departament. Totodată, cred că ar fi deosebit de util să adoptăm practica, ca, anual, să organizăm o consfătuire a tuturor directorilor întreprinderilor agricole de stat şi a altor cadre de conducere din aceste unităţi. Această consfătuire să devină de fapt forul suprem de aprobare a planului agriculturii de stat, al adoptării măsurilor privind dezvoltarea acestor unităţi. *(Aplauze puternice)*. În felul acesta consfătuirile cu conducătorii unităţilor principale ale agriculturii de stat vor deveni adevărate organe de

conducere colectivă. Consider că prin aceasta nu vor avea decît de cîştigat atît agricultura noastră, conducerea centrală a întreprinderilor de stat, cît şi conducătorii întreprinderilor şi fermelor agricole. *(Aplauze).*

Ridicarea activităţii I.A.S. în vederea realizării importantelor prevederi de creştere a producţiei agricole ce revin acestor întreprinderi pune sarcini de mare răspundere în faţa comitetelor judeţene de partid ; ele trebuie să asigure o conducere permanentă, operativă a activităţii întreprinderilor de stat, să acorde întregul lor sprijin ca toate întreprinderile şi fermele agricole să lucreze corespunzător hotărîrilor Comitetului nostru Central.

Organizaţiile de partid din ferme şi I.A.S. trebuie să pună în centrul activităţii lor înfăptuirea tuturor măsurilor pentru creşterea producţiei. Ele trebuie să desfăşoare o largă muncă de mobilizare a comuniştilor, a tuturor lucrătorilor din aceste întreprinderi pentru realizarea în cele mai bune condiţii a tuturor prevederilor de plan. Munca de partid va trebui să fie apreciată după rezultatele obţinute în producţie. Rezultatele bune vor confirma că şi munca de partid este bună ! *(Aplauze puternice).*

Dispunem de tot ce este necesar, avem cadre de specialişti şi muncitori minunaţi în sectorul agricol de stat. De aceea putem aprecia că agricultura noastră de stat îşi va îndeplini în bune condiţii marile sarcini ce-i revin din hotărîrile Congresului al X-lea al partidului, că ea va contribui într-o măsură tot mai însemnată la progresul general al întregii noastre societăţi, la ridicarea nivelului de trai al poporului — scopul şi ţelul suprem al întregii politici a partidului şi statului nostru. *(Aplauze puternice).*

Stimaţi tovarăşi,

Daţi-mi voie să mă refer, foarte pe scurt, la unele probleme internaţionale actuale. Cunoaşteţi principiile politicii externe a partidului şi statului nostru ; ele pornesc, în primul rînd, de la necesitatea dezvoltării relaţiilor de colaborare şi prietenie cu toate statele socialiste, a extinderii colaborării cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială. La baza relaţiilor noastre cu statele de pe toate continentele aşezăm principiile deplinei egalităţi în drepturi, ale respectului egalităţii şi suveranităţii naţionale, neamestecului în treburile interne, întrajutorării şi avantajului reciproc. *(Aplauze puternice).*

Trăind în Europa, acordăm o atenţie deosebită problemei stabilirii pe continentul nostru a unor raporturi de colaborare între popoarele europene, înfăptuirii unor relaţii de tip nou care să excludă amestecul străin în treburile interne ale vreunui stat, să pornească de la egalitatea în drepturi dintre toate statele acestui continent, să asigure o convieţuire şi o cooperare paşnică în toate domeniile de activitate. *(Aplauze).*

Ultima reuniune a miniştrilor de externe ai ţărilor socialiste participante la Tratatul de la Varşovia a abordat tocmai problema securităţii europene şi a ajuns la constatarea că trebuie să intensificăm măsurile pentru realizarea unei întîlniri pregătitoare în vederea ţinerii într-un timp cît mai scurt posibil a conferinţei europene. Noi considerăm că sînt create condiţii ca reprezentanţii statelor europene să se poată întîlni şi să discute problemele pregătirii unei conferinţe europene şi vom face totul pentru a contribui la realizarea acestei întîlniri cît mai curînd posibil. *(Vii aplauze).*

Cu toţii cunoaştem că în ultimul timp Statele Unite ale Americii au intensificat acţiunile militare în Indochina, în Vietnam, în Cambodgia şi, nu de mult, în Laos. Considerăm că aceste acţiuni sînt menite să agraveze mult situaţia din această zonă, să ridice piedici uriaşe în calea unei soluţionări politice a situaţiei din Indochina. De aceea

noi ne-am pronunțat și ne pronunțăm cu toată hotărîrea pentru încetarea acestor acțiuni agresive, pentru a se pune capăt oricăror acțiuni militare și a se trece la retragerea tuturor trupelor americane și ale aliaților lor din Vietnam, din Cambodgia și Laos, pentru ca popoarele din Indochina să fie lăsate să-și rezolve problemele fără nici un amestec din afară. Considerăm că nimic nu va putea înfrînge voința de luptă a acestor popoare ; în ciuda oricăror eforturi militare inamice, aceste state își vor redobîndi independența, se vor putea dezvolta conform voinței lor ! *(Aplauze puternice).* Am dori să se realizeze aceasta cît mai curînd și am fi bucuroși dacă s-ar ajunge la o soluție politică în această direcție. Doresc să reafirm simpatia și solidaritatea noastră față de popoarele Indochinei și să menționez că vom sprijini tot timpul lupta lor dreaptă. *(Aplauze puternice).*

În ce privește situația din Orientul Apropiat, am înregistrat și noi pașii făcuți în direcția unei soluții politice, am remarcat cu satisfacție o serie de propuneri ale guvernului Republicii Arabe Unite care merg în această direcție. Trebuie să spunem că nu putem înțelege poziția adoptată de guvernul Israelului de a nu veni în întîmpinarea acestor poziții și propuneri care deschid calea unei soluții politice a conflictului din Orientul Apropiat, a unei rezolvări care să asigure independența și integritatea tuturor statelor din această zonă.

Noi considerăm că nu se poate aștepta o soluție fără retragerea trupelor israeliene de pe teritoriile ocupate, fără a se ajunge la o reglementare care să asigure integritatea teritorială și independența tuturor statelor din această zonă, deci și a Israelului ; de asemenea, considerăm că nu se poate ajunge la o soluție trainică fără a se ține seama și de interesele legitime ale populației palestinene. *(Vii aplauze).*

Dezvoltăm larg relațiile noastre de colaborare și cooperare cu statele de pe toate continentele, sprijinim lupta de eliberare națională, de întărire a independenței și suveranității naționale a țărilor în curs de dezvoltare. Considerăm că aceste state — și în general statele mici și mijlocii — au de jucat un rol important în viața internațională. În condițiile de astăzi nu mai este posibilă rezolvarea problemelor complexe ale situației internaționale într-un spirit care să ducă la asigurarea păcii și securității în lume, fără participarea activă a tuturor statelor, fie ele mari, mici sau mijlocii ; numai cu participarea tuturor se pot găsi soluții viabile care să asigure condiții de pace și securitate pentru toate popoarele. *(Aplauze puternice).*

Viața, evenimentele internaționale demonstrează zi de zi justețea politicii partidului și statului nostru. Această politică corespunde atît intereselor naționale ale poporului nostru care construiește socialismul și dorește pacea și colaborarea cu toate popoarele, cît și intereselor țărilor socialiste, ale mișcării comuniste, ale tuturor popoarelor lumii, de a trăi în pace și cooperare. *(Aplauze puternice).*

Tovarăși,

În încheiere, doresc să exprim încă o dată convingerea conducerii partidului și statului că prezenta consfătuire — prima de acest fel cu lucrătorii întreprinderilor agricole de stat — va marca o nouă etapă în activitatea agriculturii de stat și, în același timp, va exercita o puternică influență asupra progresului întregii agriculturi socialiste în România. *(Aplauze).*

Fără îndoială că toți cei prezenți la consfătuire, toți muncitorii, tehnicienii și inginerii din întreprinderile agricole de stat vor munci cu hotărîre și nu vor precupeți nici un efort pentru traducerea în viață a programului de dez-

voltare a agriculturii, pentru înflorirea continuă a patriei noastre socialiste. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Este de înțeles că îndeplinirea cu succes a sarcinilor care stau în fața întreprinderilor agricole de stat va contribui într-o măsură însemnată la progresul general al economiei naționale, la apropierea continuă a României de țările cu un înalt nivel de dezvoltare, va asigura ridicarea bunăstării generale a întregului nostru popor. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Sîntem la începutul lucrărilor de primăvară. De altfel, în multe locuri aceste lucrări au și început. Cînd vă întoarceți acasă, va trebui să acționați cu toată energia în vederea executării la timp și în bune condiții a tuturor lucrărilor. Toate forțele ministerului, ale organelor agricole, ale întreprinderilor de stat și cooperativelor agricole, toate forțele organelor și organizațiilor de partid din agricultură, ale întregii noastre țărănimi să fie îndreptate spre realizarea marilor sarcini ce se pun în acest domeniu în perioada actuală ! Să facem din acest an, primul an al noului cincinal, anul de pornire pentru ridicarea la un nivel superior a activității unităților agricole de stat, pentru progresul general al agriculturii României socialiste ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Vă urez dumneavoastră, tuturor oamenilor muncii din agricultura socialistă de stat, noi și noi succese în îndeplinirea acestor mari sarcini. Să nu precupețiți nimic pentru a contribui la făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate în România, la victoria comunismului ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Vă doresc tuturor multă sănătate și fericire. *(Aplauze puternice, prelungite).*

CUVÎNTARE LA CONFERINȚA UNIUNII ARHITECȚILOR

— 4 martie 1971 —

Stimați tovarăși,

Dați-mi voie să vă adresez dumneavoastră, participanților la conferința pe țară a Uniunii arhitecților, tuturor arhitecților și proiectanților din patria noastră un călduros salut din partea Comitetului Central al partidului, a Consiliului de Stat și a guvernului Republicii Socialiste România. *(Aplauze prelungite).*

Conferința dumneavoastră este chemată să facă o analiză profundă și multilaterală a dezvoltării arhitecturii în țara noastră, a activității desfășurate de arhitecți și proiectanți, de Uniunea arhitecților și de conducerea sa pentru înfăptuirea programului partidului și statului de propășire economică și culturală a poporului român, a contribuției aduse la întreaga operă de construcție a socialismului în România.

Ca forum larg, democratic, al arhitecților din țara noastră, conferința este chemată să treacă în revistă progresele înregistrate de arhitectura românească, succesele obținute de arhitecți, examinînd totodată în spirit critic — și aș putea spune și autocritic — lipsurile și neajunsu-

rile care s-au manifestat și se mai manifestă încă în acest domeniu. Dezbaterea trebuie să prilejuiască găsirea celor mai bune căi și mijloace pentru îmbunătățirea muncii, pentru creșterea rolului uniunii în dezvoltarea arhitecturii românești, în întreaga noastră viață socială. Conferința dumneavoastră se înscrie în spiritul activității generale a partidului și statului nostru de discutare a problemelor construcției socialismului cu toate categoriile de oameni ai muncii, de consultare activă a maselor la elaborarea măsurilor privind dezvoltarea economică și socială a țării, de atragere nemijlocită a poporului la conducerea societății noastre socialiste.

Cunoașteți cu toții progresele înregistrate de România în perioada ultimului plan cincinal ; ele au fost amplu înfățișate în presă și nu doresc să mă opresc asupra lor. Vreau însă să menționez, în acest cadru, uriașul volum al construcțiilor realizate în anii din urmă și care au schimbat în modul cel mai profund înfățișarea patriei. În cursul cincinalului au fost construite și date în exploatare circa 1 500 de capacități și obiective principale industriale — uzine și combinate, centrale termo și hidroelectrice, fabrici modern dotate, în toate ramurile industriei —, care au sporit într-o măsură remarcabilă baza tehnică-materială a societății, potențialul de producție al țării. Concomitent cu aceasta s-a realizat un important volum de construcții social-culturale. Astfel, la orașe și sate au fost construite aproape 660 000 de locuințe, din care 344 000 din fondurile statului sau cu credite, de la stat ; aceasta a permis ca peste 2 000 000 de persoane să se mute în ultimii cinci ani în locuințe noi. Pentru dezvoltarea rețelei de învățămînt au fost construite circa 13 400 de săli de clasă pentru școlile de cultură generală, profesionale și tehnice, noi laboratoare, ateliere școlare, internate și cantine pentru elevi. În învățămîntul superior s-au dat în folosință

spații însumînd aproape 153 000 m^2 cămine studențești, cu circa 18 000 de locuri, și cantine pentru aproape 15 000 de studenți. Au fost construite și date în folosință importante construcții necesare dezvoltării rețelei de ocrotire a sănătății — spitale, policlinici și alte unități sanitare. Numărul paturilor în unitățile de asistență medicală a crescut în această perioadă cu 24 000, iar al locurilor în creșe de 2,5 ori față de 1965. Este cunoscută preocuparea permanentă manifestată de partidul și statul nostru pentru amplasarea rațională, armonioasă pe teritoriu atît a forțelor de producție, cît și a construcțiilor social-culturale. Aplicarea consecventă a acestei politici ridică la o viață nouă, înfloritoare, toate regiunile țării, asigură satisfacerea în condiții tot mai bune a cerințelor de viață, materiale și spirituale, ale oamenilor muncii de pe întregul cuprins al patriei, indiferent de naționalitate. În perioada cincinalului trecut s-a înfăptuit reorganizarea administrativ-teritorială a țării — acțiune cu profunde consecințe economice și sociale pozitive — stabilită de Conferința Națională a partidului. Aplicarea acestei măsuri a determinat o accentuată deplasare a forțelor materiale și de muncă spre județe, creșterea rolului și atribuțiilor organelor locale județene, municipale și orășenești și, ca urmare, intensificarea activității orientate spre dezvoltarea multilaterală și sistematizarea orașelor, spre înflorirea economică și socială a tuturor localităților urbane. De asemenea, s-a început, aflîndu-se în plin proces de desfășurare, acțiunea de sistematizare a satelor.

Tot ce s-a construit în acești ani, toate edificiile, atît cele cu caracter economic, cît și cele social-culturale, au fost create pe baza celor mai moderne cuceriri ale științei arhitectonice, ale tehnicii de construcție. Ele posedă un grad înalt de dotare și de confort, oferă condiții superioare de muncă și de viață, înscriindu-se cu cinste alături de

tot ceea ce se realizează mai valoros pe acest tărîm în țările avansate ale lumii. Toate aceste creații determină într-o măsură importantă — și în modul cel mai evident — ridicarea gradului de civilizație al vieții întregului nostru popor, generează înnoiri profunde nu numai în imaginea tot mai prosperă pe care o oferă astăzi România socialistă, dar și în activitatea economică, socială și culturală de fiecare zi a maselor largi de oameni ai muncii.

Doresc să subliniez cu acest prilej că în tot ceea ce a înfăptuit poporul român în acești ani, în toate realizările cu care se mîndrește astăzi România socialistă se află încorporată și gîndirea, fantezia și priceperea valorosului corp de arhitecți și proiectanți din țara noastră, care și-a pus întreaga putere de muncă în slujba înfloririi patriei, a bunăstării și fericirii celor ce muncesc. *(Vii aplauze).*

Pentru toate rezultatele obținute, pentru activitatea rodnică desfășurată în ultimul cincinal, doresc să adresez cele mai calde felicitări arhitecților și proiectanților, tuturor slujitorilor creației arhitecturale românești, care prin munca lor neobosită au adus o contribuție de preț la progresul patriei, la edificarea României noi, la făurirea erei socialiste ! *(Aplauze puternice).*

Stimați tovarăși,

Trecînd în revistă succesele obținute, conferința pe țară a Uniunii arhitecților are, totodată, datoria de a face o analiză critică, pătrunsă de spirit de răspundere, a activității desfășurate pînă acum, scoțînd în relief neajunsurile și tendințele care s-au manifestat și se mai manifestă în acest sector.

Dezvăluirea și înlăturarea lipsurilor vor contribui la sporirea aportului arhitecților în activitatea generală a poporului nostru pentru construcția societății socialiste multilateral dezvoltate în România.

Desigur, în decursul anilor, am avut de multe ori prilejul să analizăm și să dezbatem pe larg problemele majore ale arhitecturii românești ; unele proiecte, precum și unele construcții realizate pe baza proiectelor elaborate de arhitecți au fost supuse discuției publice, asupra lor și-au spus cuvîntul oamenii muncii, apreciind ceea ce este valoros și criticînd lucrurile neizbutite, concepțiile greșite, deficiențele. În cele ce urmează vreau să mă opresc asupra unor tendințe negative și asupra unor lipsuri — pe bună dreptate semnalate critic de opinia publică și care se mai fac simțite în activitatea arhitecților și proiectanților din țara noastră.

Firește, este de înțeles aspirația arhitecților noștri de a aborda și concepe proiectele diferitelor construcții într-un spirit și într-o manieră cît mai modernă. Putem spune că în această direcție s-au realizat în țara noastră lucrări deosebit de valoroase. Atît cetățenii patriei, cît și vizitatorii străini au apreciat și apreciază îndrăzneala, fantezia creatoare, spiritul novator demonstrat de arhitecții noștri în realizarea miilor de obiective industriale, a sutelor de mii de locuințe, de lăcașuri de cultură și sănătate înălțate pretutindeni. Totodată, nu putem să nu remarcăm faptul că, acționînd în această direcție, s-au neglijat adesea tradițiile bogate și valoroase ale arhitecturii românești, specificul nostru național. Or, noi considerăm că arhitectura modernă nu poate să nu țină seama și de tradițiile naționale, de ceea ce este caracteristic spiritului și sensibilității națiunii respective, de concepția despre frumos a fiecărui popor. După cum știți, avem tradiții culturale bogate ; poporul nostru este profund iubitor de frumos.

Doresc, de asemenea, să subliniez aici justețea acelor opinii critice exprimate de cetățeni care arată că la proiectarea unor cartiere și mari ansambluri de locuințe nu a

existat întotdeauna preocuparea pentru asigurarea unei ambianțe generale social-culturale cît mai corespunzătoare cerințelor noi de viață ale oamenilor muncii. S-a ignorat adesea crearea a ceea ce am putea numi centrul de gravitate al nucleului arhitectonic, centru constituit din îmbinarea armonioasă a clădirilor destinate locuințelor, precum și a celor destinate activității comerciale, de deservire și cu caracter cultural, a spațiilor afectate odihnei și recreației, activităților distractive și de altă natură.

Există, de asemenea, critici îndreptățite în legătură cu activitatea de sistematizare desfășurată de arhitecții noștri. Cu toate că de multă vreme s-a atras atenția asupra necesității unei amplasări cît mai raționale a noilor construcții în orașe, se constată încă deficiențe în concepția de sistematizare. În cartiere noi, blocurile sînt dispersate uneori la întîmplare, nu se mai încheagă în străzi și bulevarde precis conturate, într-o linie urbanistică clară. O asemenea sistematizare are, totodată, drept consecință risipa de teren. Procedeul de a păstra între blocuri mari suprafețe de teren nefolosite nu numai că afectează negativ imaginea arhitecturală a cartierului, a localității respective, dar reduce densitatea construcțiilor de locuințe, împiedică satisfacerea în cele mai bune condiții a nevoilor de spațiu locuibil în orașele respective.

Am mai avut ocazia să mă refer și cu alte prilejuri la tendințele de gigantomanie manifestate în domeniul construcțiilor industriale, la „pasiunea" pentru edificii de dimensiuni și proporții nejustificate de cerințele funcționale reale, de necesitățile concrete ale activității producției. A existat și mai există încă tendința de a asigura clădirilor industriale exterioare costisitoare, realizate prin folosirea unor materiale scumpe, greu de procurat și care nu sînt reclamate prin nimic de producție. Asemenea orientări — în contradicție, de altfel, cu practicile uzitate pe plan internațional, cu tendința universală, cu adevărat modernă,

spre construcții simple, rațional dimensionate, cît mai ușoare — duc la o mare scumpire a investițiilor. În legătură cu aceasta este de criticat și tendința de a se acorda o pondere exagerată construcțiilor anexe în cadrul uzinelor și combinatelor noi, clădirilor pentru administrație, pentru activități cu caracter neproductiv. Preocuparea de a pune pe primul plan zidurile și nu elementul determinant al producției, mașinile și utilajele, a costat destul de scump statul nostru. Trebuie spus că înclinația spre dimensiuni disproporționate, practicarea unui stil arhitectural extravagant, costisitor, s-au manifestat și în domeniul construcțiilor social-culturale.

Este limpede că la slaba preocupare a arhitecților pentru economicitatea construcțiilor, la fenomenul de ruptură manifestat multă vreme între arhitectură și producție a contribuit, într-o anumită măsură, și faptul că, în cadrul programului de studii în învățămîntul superior, disciplinele legate de eficiența economică ocupă un loc nesatisfăcător. Cu toate că în timpul din urmă s-au luat unele măsuri în această privință, cunoștințele arhitecturale nu se predau încă într-o legătură strînsă cu problemele economice ale dezvoltării industriei și agriculturii, ale vieții social-culturale din patria noastră.

De asemenea, cred că trebuie atrasă atenția asupra unei anumite neglijări de către școala noastră superioară a datoriei de a cultiva în rîndul studenților tradițiile arhitecturii naționale, de a orienta pe viitorii arhitecți în direcția îmbinării armonioase a specificului național, popular, cu cerințele construcției moderne, astfel încît să rezulte o sinteză originală, proprie noii arhitecturi românești, care să exprime cît mai plastic caracteristicile și gustul poporului nostru, precum și principiile estetice ale societății socialiste.

Desigur, arătînd aceste neajunsuri, nu înseamnă că negăm — ceea ce am afirmat încă de la început — marea contribuție pe care arhitecții și proiectanții au adus-o și o aduc la vasta operă constructivă ce se desfășoară în țara noastră. Dar scopul conferinței dumneavoastră este, cred, nu numai punerea în evidență a lucrurilor bune, ci și a greșelilor și orientărilor necorespunzătoare, pentru a se putea contura astfel clar direcțiile dezvoltării de viitor a creației arhitecturale corespunzător nevoilor societății noastre socialiste.

În legătură cu aceasta, cred că se impune să subliniem deschis faptul că Uniunea arhitecților, conducerea sa nu au acționat cu destulă hotărîre pentru rezolvarea problemelor ce stau astăzi în fața arhitecturii din România. Totodată, o parte din neajunsurile despre care am vorbit mai înainte se datoresc, cred, și concentrării exagerate a masei arhitecților la centru, în capitală, faptului că destul de puțini arhitecți și proiectanți lucrează în județe, acolo unde se desfășoară în practică, nemijlocit, munca de creație și construcție. De asemenea, nu toți arhitecții urmăresc pînă la capăt realizarea proiectelor pe care le concep, nu conlucrează suficient cu constructorii, cu beneficiarii, în vederea adoptării soluțiilor constructive celor mai eficiente.

Actuala conferință va trebui să definească limpede sarcinile ce stau azi în fața gîndirii și creației noastre arhitecturale, pentru cristalizarea unei școli românești avansate de arhitectură cît mai modernă, care să corespundă cerințelor actuale ale dezvoltării economice-sociale a României și, în același timp, să-și aducă contribuția proprie la progresul arhitecturii pe plan internațional. Noi dorim ca arhitecții, Uniunea arhitecților să aibă un rol tot mai important în viața societății noastre socialiste. *(Aplauze puternice).*

Stimați tovarăși,

Conferința dumneavoastră se desfășoară în condițiile cînd întregul popor a trecut cu toate forțele la înfăptuirea prevederilor noului plan cincinal 1971—1975. Cunoașteți cu toții amplul program de construcție economică, socială și culturală elaborat de Congresul al X-lea și pe care îl prevede cincinalul de curînd început. Ceea ce vreau să subliniez în mod deosebit la conferința dumneavoastră este că, din totalul de investiții ce se prevede pentru următorii cinci ani, și care însumează circa 500 de miliarde de lei — mai mult decît s-a cheltuit la acest capitol în ultimul deceniu —, peste 200 de miliarde vor fi afectate construcțiilor propriu-zise, atît în domeniul economic, cît și în cel social-cultural.

Cincinalul actual prevede ridicarea unui număr de peste 1 700 de obiective industriale și agricole în toate județele țării, dezvoltarea rețelei de școli, a construcției de spitale și policlinici, de creșe, cămine și alte instituții publice, realizarea din fondurile statului a peste 500 000 de locuințe noi. În același timp, vom acționa pentru dezvoltarea în continuare a sistematizării orașelor. De asemenea, se vor lua măsuri care să asigure realizarea, în următorii 10—15 ani, a sistematizării rurale, precum și crearea de noi centre urbane.

Iată, tovarăși, ce largi perspective de creație, de afirmare a talentului și capacității de muncă se deschid în fața arhitecților, chemați să realizeze împreună cu întregul popor vastul program de dezvoltare a patriei stabilit de Congresul al X-lea. *(Aplauze puternice).* Întotdeauna, dar mai cu seamă astăzi, arhitectura a fost și este strîns legată de satisfacerea nevoilor reale ale oamenilor, a necesităților societății ; ea are menirea de a da viață unor construcții care să asigure poporului condiții de muncă și de trai cît mai bune, să îmbine în modul cel mai armonios utilul cu

frumosul. Criteriul fundamental care trebuie să stea în centrul atenţiei tuturor celor care lucrează în domeniul arhitecturii este utilitatea socială a lucrărilor pe care le concep şi le realizează. De altfel, pînă la urmă, valoarea oricărei opere create de mintea şi mîna omului este determinată de măsura în care satisface o necesitate a comunităţii umane, răspunde cerinţelor vieţii, ale progresului. Arhitectura este, poate, dintre toate artele, cea mai legată de satisfacerea necesităţilor omului. *(Vii aplauze).*

În noul cincinal, acţionînd pe linia înfăptuirii politicii partidului de ridicare continuă, susţinută a nivelului de trai material şi spiritual al întregului popor, se prevede, cum am arătat, realizarea unui mare volum de construcţii social-culturale. Este necesar ca noile ansambluri de locuinţe ce se vor ridica în acest cincinal să fie astfel concepute încît, printr-o judicioasă amplasare a construcţiilor de interes social-cultural, să se asigure satisfacerea într-un grad sporit a cerinţelor şi exigenţelor crescînde ale oamenilor muncii. În acelaşi timp, noile ansambluri trebuie să ofere o imagine estetică atrăgătoare, care să îmbine în mod armonios linia simplă şi elegantă a stilului modern, contemporan, cu frumuseţea plastică a formelor arhitecturale tradiţionale româneşti. Clădirile de utilitate publică ce se prevăd a fi construite trebuie plasate în aşa fel încît fiecare ansamblu de locuinţe să posede un centru social propriu, care să permită locuitorilor o bună aprovizionare, serviciile necesare, o viaţă culturală bogată şi variată, parcuri de recreere şi agrement, terenuri pentru sport şi alte activităţi organizate pentru tineret şi copii. Asemenea centre trebuie să fie un puternic factor de atracţie pentru cetăţeni, cadrul unei ambianţe cît mai plăcute de viaţă.

Atît în noile cartiere care se construiesc în prezent, cît şi în cartierele ridicate în ultimii ani, este necesar să se asigure o folosire cît mai raţională a suprafeţelor de teren,

o densitate optimă a construcţiilor. În procesul de dezvoltare continuă a oraşelor, cartierelor, străzilor, trebuie să se urmărească şi retuşarea greşelilor de concepţie şi a deficienţelor de sistematizare comise în trecut.

Cînd arhitecţii se aşază la planşetă, trebuie să se gîndească în primul rînd la om. Nu trebuie să uite, de asemenea, că ei înşişi vor locui în ansamblurile pe care le proiectează. *(Vii aplauze).*

Probleme importante se pun, de asemenea, în legătură cu sistematizarea satelor. Pe baza hotărîrilor Conferinţei Naţionale a partidului sînt în curs de elaborare şi definitivare studiile de sistematizare a satelor. În cursul acestui an vor trebui realizate schemele orientative pentru sistematizarea teritorială a judeţelor, a comunelor şi satelor. Unul din obiectivele esenţiale ale sistematizării va fi crearea în fiecare judeţ a noi centre urbane în jurul cărora să graviteze 4—5 comune. Totodată, se va urmări concentrarea şi folosirea cît mai raţională a clădirilor de utilitate social-culturală, organizarea activităţii de deservire comercială, sanitară, cultural-artistică a populaţiei. Acţionînd cu perseverenţă în această direcţie, vom asigura ca, într-adevăr, în următorii 10—15 ani, satul românesc să-şi schimbe în mod radical înfăţişarea. Paralel cu dezvoltarea forţelor de producţie, cu modernizarea producţiei agricole, cu intensificarea întregii vieţi economice, culturale şi sociale a satelor, sistematizarea rurală trebuie să contribuie la apropierea treptată a satului de oraş pe calea ridicării generale a condiţiilor de trai ale ţărănimii, ale tuturor locuitorilor din mediul rural. Aceasta este o condiţie esenţială a făuririi unei societăţi armonios dezvoltate, care să ofere tuturor oamenilor muncii de la oraşe şi sate posibilităţi egale de a se bucura de binefacerile civilizaţiei moderne, de condiţii de viaţă materiale şi spirituale optime. Aceasta este o condiţie de bază a construcţiei societăţii so-

cialiste multilateral dezvoltate, a trecerii la făurirea comunismului în România. *(Aplauze puternice).*

În ce priveşte construcţiile economice, o atenţie deosebită vor trebui să acorde arhitecţii şi proiectanţii sarcinii ca noile obiective să asigure, prin modul în care sînt concepute şi realizate, condiţii cît mai bune de lucru pentru muncitori, tehnicieni şi ingineri, ţinînd seama de cerinţele organizării moderne a producţiei, ale protecţiei şi securităţii muncii, de preocuparea constantă a partidului şi statului nostru pentru uşurarea efortului fizic al celor ce muncesc. Trebuie ca şi pe această cale să asigurăm crearea unei ambianţe cît mai adecvate de lucru, să contribuim la transformarea procesului de muncă — care, după cum se ştie, reprezintă o necesitate socială — într-o reală satisfacţie.

Pornind de la aceste cerinţe, trebuie evitat însă în proiectarea construcţiilor tot ceea ce este de prisos, costisitor, neeconomicos, tot ce merge pe calea grandomaniei şi extravaganţei. Principala grijă a arhitecţilor trebuie să fie crearea unui cadru cît mai ieftin pentru buna funcţionare a ceea ce este esenţial şi hotărîtor în procesul de producţie — maşinile şi utilajele, instalaţiile tehnice. Linia pe care trebuie să meargă proiectarea este de a micşora continuu, în ansamblul investiţiilor, ponderea cheltuielilor afectate construcţiilor. Trebuie mai bine valorificate în această privinţă atît experienţa pozitivă proprie, cît şi experienţa ţărilor avansate, pentru a găsi soluţii de amplasare în aer liber a unor instalaţii şi utilaje, folosindu-se pentru construcţia halelor materiale uşoare şi ieftine, înlocuindu-se cele deficitare şi scumpe.

În domeniul construcţiilor industriale, preocuparea trebuie să fie nu de a realiza opere arhitecturale „de artă", smulgînd admiraţie trecătorilor pentru înfăţişarea exterioară a unităţilor economice, ci de a crea cadrul corespunzător şi condiţiile necesare pentru ca oamenii muncii să creeze ei opere de artă în domeniul producţiei de bunuri materiale, care să stîrnească admiraţie atît în ţară, cît şi în străinătate, printr-o tehnicitate înaltă, printr-o calitate ireproşabilă, care să poată concura cu succes pe orice piaţă printr-un preţ de cost cît mai scăzut. Procedînd astfel, proiectanţii obiectivelor industriale vor putea spune că şi-au făcut cu adevărat datoria, că şi-au înţeles menirea ce le revine în asigurarea progresului economic al ţării. *(Vii aplauze).* Numai pe calea reducerii dimensiunii construcţiilor industriale am fi putut obţine, în cincinalul care a trecut, o economie de circa 10 miliarde de lei. Ţinînd seama de volumul mare pe care-l avem de construit în cincinalul următor, printr-o dimensionare raţională a clădirilor vom putea realiza economii de 15—20 de miliarde de lei, ceea ce înseamnă echivalentul a peste 300 000 de apartamente dacă socotim la preţul de 50 000 apartamentul. Iată ce mari posibilităţi de economie există în acest domeniu. Iată de ce, la proiectarea unei uzine trebuie să se pornească nu de la vise, de la viziuni grandioase, ci de la necesitatea folosirii eficiente a fiecărui leu, a fiecărui kilogram de ciment sau de fier-beton.

Pînă la urmă, trebuie să vă gîndiţi că sînteţi nu numai arhitecţi şi proiectanţi, ci şi beneficiari, proprietari ai tuturor acestor bogăţii — fiecare cetăţean este coproprietar al avuţiei naţionale — şi aveţi obligaţia să vă preocupaţi, ca şi noi, de gospodărirea cît mai bună a mijloacelor materiale şi financiare ale statului, pentru a crea cît mai multe locuinţe, cît mai multe spaţii de lucru pentru populaţie, pentru a contribui la prosperitatea patriei. Numai pe această cale vom putea creşte venitul naţional, vom putea crea condiţii pentru ridicarea tot mai rapidă a bunăstării generale a poporului nostru. *(Vii aplauze).*

În legătură cu aceasta este necesar să se asigure o strînsă colaborare între arhitecți, constructori și beneficiarii direcți ai noilor construcții — muncitorii, inginerii și tehnicienii care urmează să conducă procesul de producție în unitățile respective. Tot ceea ce se proiectează și se construiește în domeniul industrial trebuie să fie rezultatul cooperării acestor factori, sinteza gîndirii și experienței lor comune.

Este de înțeles că înfăptuirea importantului program de construcții ce ni-l propunem în cadrul cincinalului actual, scurtarea duratei de execuție a lucrărilor și realizarea unor construcții eficiente, moderne, nu sînt posibile decît în condițiile asigurării unui grad sporit de industrializare a construcțiilor, utilizării largi a prefabricatelor și a metodelor industriale de execuție. Această cerință, ridicarea activității de construcții din țara noastră la nivelul tehnicii mondiale, nu se poate realiza fără asigurarea tipizării proiectării, fără utilizarea pe scară largă a proiectelor-tip. Promovînd intens practica elaborării de proiecte-tip, trebuie combătută, totodată, mentalitatea că tipizarea proiectelor, introducerea metodelor moderne, industriale, în construcții trebuie să ducă în mod fatal la monotonie și uniformitate. Forța de creație, capacitatea și spiritul de inovație al arhitectului modern se verifică tocmai în găsirea soluțiilor care să permită, în condițiile tipizării proiectelor și industrializării lucrărilor, realizarea unei largi varietăți de stiluri, de forme. Noi sîntem convinși că arhitecții din țara noastră dispun de suficient talent, de spirit creator, sînt înzestrați cu bogată fantezie profesională și sînt capabili ca, mergînd pe calea tipizării și industrializării lucrărilor, să creeze opere de mare valoare arhitecturală.

O sarcină importantă, care astăzi intră încă foarte puțin în atenția arhitecților și proiectanților, este grija pentru interiorul locuințelor și construcțiilor social-culturale, pentru confortul și ambianța pe care acesta îl oferă oamenilor muncii. În legătură cu aceasta se impune organizarea colaborării între arhitecți și realizatorii de modele în producția bunurilor industriale de folosință îndelungată. Dimensiunile, forma și funcționalitatea mobilierului locuințelor trebuie concepute paralel cu proiectele arhitectonice ale construcțiilor ; astfel cumpărătorul nu va mai întîmpina dificultăți la amplasarea în locuința sa a mobilei existente pe piață. Același lucru e valabil și în ceea ce privește producția de covoare, de tapete, de instalații sanitare și altele. Printr-o mai bună conlucrare a arhitecților cu cei ce proiectează și realizează aceste bunuri, să dăm posibilitate cetățeanului să-și creeze un cadru de viață cît mai adecvat, cît mai plăcut.

Viața, activitatea practică de proiectare și realizare a construcțiilor ridică în fața arhitecților necesitatea de a fi în permanență la curent cu tot ceea ce aduce nou, avansat, experiența modernă, de a cunoaște și studia cuceririle arhitecturii mondiale, realizările cele mai valoroase de pretutindeni. Aceasta face necesară dezvoltarea contactelor, a relațiilor de colaborare cu arhitecții și proiectanții din străinătate, inclusiv cooperarea internațională pentru găsirea unor soluții constructive și arhitecturale optime, pentru valorificarea cît mai intensă în practică a experienței mondiale.

Este de înțeles că rezolvarea problemelor tot mai complexe izvorîte din cerințele programului măreț pe care îl avem de înfăptuit pune în fața Uniunii arhitecților sarcini și răspunderi deosebit de mari. Uniunea trebuie să fie cel mai înalt for obștesc de dezbatere a acestor probleme, să aibă un rol activ în elaborarea soluțiilor, a principiilor de bază ale dezvoltării arhitecturii noastre în concordanță cu cerințele actuale și de perspectivă ale societății noastre so-

cialiste. În cadrul uniunii trebuie să se organizeze în mod sistematic schimburi largi de opinii, o vie activitate de generalizare a practicii originale și a experienței internaționale, care să contribuie la definirea unei școli românești moderne de arhitectură, receptivă la tot ceea ce este nou, capabilă să îmbine în modul cel mai fericit specificul național cu spiritul modern, contemporan, criteriile estetice cu cele de economicitate și funcționalitate.

Prin întreaga sa activitate, Uniunea arhitecților trebuie să ajute guvernul țării la elaborarea și înfăptuirea măsurilor pentru realizarea în cele mai bune condiții a programului de construcții ; ea trebuie să devină organul de specialitate — ca să spun așa — al conducerii de partid și de stat în domeniul proiectării, forul real și eficient de orientare și îndrumare a tuturor specialiștilor din arhitectură, a întregului corp de arhitecți. *(Vii aplauze).*

În același timp, uniunea trebuie să aibă un rol important în ridicarea continuă a nivelului de cunoștințe al arhitecților și proiectanților, în perfecționarea pregătirii lor profesionale și ținerea la curent cu tot ceea ce aduce nou, avansat, practica în acest domeniu. Ea trebuie să asigure o mai bună repartizare a forțelor de proiectare pe întregul cuprins al țării, o mai rațională folosire a cadrelor de arhitecți pentru acoperirea cerințelor tuturor județelor. Trebuie să avem în vedere că, în perspectivă, orașele și comunele vor trebui și ele să dispună de specialiști. Uniunea trebuie să dezvolte și să îmbunătățească activitatea filialelor existente, să-și organizeze filiale în toate județele, unind în cadrul acestora forțele arhitecților și proiectanților, dezbătînd problemele pe care le ridică activitatea de construcție pe plan local.

Uniunea arhitecților trebuie să asigure o colaborare strînsă cu alte categorii de specialiști și oameni ai muncii care concură la ridicarea construcțiilor, la amenajarea lor, la dezvoltarea urbanismului, la sistematizarea orașelor și satelor. La dezbaterea problemelor și la soluționarea lor, uniunea trebuie să antreneze, alături de arhitecți, constructori, economiști, sociologi și alți specialiști, organizînd împreună cu aceștia grupe speciale de studiu și de elaborare a soluțiilor. De asemenea, uniunea trebuie să conlucreze cu organizațiile sindicale, de tineret, de femei, cu alți reprezentanți ai opiniei publice pentru a cunoaște cît mai bine cerințele și punctele de vedere ale tuturor categoriilor de oameni ai muncii. Procedînd astfel, Uniunea arhitecților va mijloci în mod eficient legătura arhitecților cu întreaga viață tumultoasă a patriei noastre, cu cerințele pe care le ridică evoluția societății, va face ca munca și activitatea întregului corp de arhitecți și proiectanți să exprime în mod adecvat dorințele și aspirațiile întregului popor — beneficiarul nemijlocit a tot ceea ce se creează astăzi în România socialistă.

O condiție fundamentală a progresului arhitecturii românești, a creșterii capacității sale de a răspunde în condiții cît mai bune cerințelor sporite pe care le pune dezvoltarea generală a țării o constituie creșterea preocupării pentru perfecționarea învățămîntului superior, pentru legarea lui cît mai strînsă de cerințele practicii edificării socialismului. În conformitate cu hotărîrile partidului și guvernului privind perfecționarea întregului nostru învățămînt, trebuie să se pună un mai mare accent pe dezvoltarea activității practice a studenților.

Încă de pe băncile școlii, viitorii arhitecți trebuie puși în situația de a soluționa probleme de proiectare concretă din orașe și sate, și nu de a se rezuma la însușirea unor norme și principii generale. Trebuie să facem astfel încît în timpul școlii studenții să lucreze efectiv la proiectele de construcție social-culturală și industrială, ca lucrările de diplomă ale absolvenților să reprezinte proiecte reale, so-

luții constructive pentru înălțarea unor construcții economice și social-culturale concrete, și nu scheme abstracte, simple improvizații fără utilitate practică sau eventual doar pentru expoziții. Să înțelegem că viitorii arhitecți trebuie să lucreze din primul an al facultății, începînd cu desenul și pînă la proiect. Numai așa școala noastră de arhitectură va deveni o școală modernă, viitorii arhitecți vor putea corespunde din prima zi a intrării în cîmpul muncii cerințelor practicii, dezvoltării societății noastre. Desigur, aceasta e valabil nu numai pentru arhitecți, dar mă refer acum la arhitectură, unde considerăm că în școală se poate face mai mult decît în orice alt domeniu o activitate concretă, se poate lega procesul de învățămînt de activitatea de proiectare zilnică.

Se știe că actuala capacitate de proiectare nu ține pasul cu nevoile planului de construcții. Întîrziem din această cauză începerea unor construcții, în timp ce dispunem de sute și sute de profesori, conferențiari, asistenți, studenți care ar putea participa efectiv la realizarea acestor lucrări. Aceasta cerem noi învățămîntului să facă începînd din acest an!

Iată, tovarăși, cîteva probleme pe care am dorit să le ridic în fața conferinței dumneavoastră, a arhitecților și proiectanților din România. Am speranța, mai mult, convingerea, că conferința dumneavoastră va marca un moment important în arhitectura din România, că urmările conferinței vor fi simțite în cel mai scurt timp în întreaga activitate de proiectare din țara noastră.

Fără îndoială, dezbaterile conferinței vor duce la elaborarea unui program concret de acțiune al Uniunii arhitecților — un larg forum democratic al arhitecților din România, care, alături de întregul popor, să contribuie la înfăptuirea cu succes a marilor sarcini trasate de Congresul al X-lea al partidului. *(Aplauze prelungite).*

De felul cum veți dezbate problemele, de oamenii pe care îi veți alege în conducerea uniunii depinde activitatea viitoare. Noi dorim ca uniunea să aibă o conducere activă, care să militeze pentru a realiza în practică marile sarcini ale arhitecturii, să mobilizeze și să unească eforturile tuturor arhitecților.

Tocmai de aceea, să alegeți în conducerea uniunii pe cei mai buni dintre dumneavoastră — și profesonial și politic —, cetățeni valoroși ai patriei noastre, hotărîți să facă totul pentru a contribui la construcția socialismului și comunismului în România, la înălțarea poporului nostru pe culmile civilizației și progresului. *(Aplauze puternice).*

Doresc să urez succes deplin lucrărilor conferinței, tuturor creatorilor din domeniul arhitecturii, de la care poporul român așteaptă noi și valoroase proiecte pentru edificiile ce se înalță pe tot cuprinsul țării, un aport și mai mare la ridicarea luminosului edificiu al socialismului pe pămîntul României. *(Aplauze prelungite).*

Vă doresc dumneavoastră, tuturor arhitecților și proiectanților succese cît mai mari în activitatea viitoare, multă sănătate și fericire! *(Aplauze puternice, prelungite).*

CUVÎNTARE
LA ÎNTÎLNIREA CU CREATORI DIN DOMENIUL CINEMATOGRAFIEI

— 5 martie 1971 —

Tovarăşi,

Întîlnirea noastră de astăzi a prilejuit o dezbatere multilaterală a problemelor cinematografiei româneşti. În informările prezentate şi în cadrul discuţiilor au fost reliefate rezultatele pozitive obţinute de cinematografia noastră, faptul că în anii de după 23 August au fost create zeci şi zeci de filme, dintre care unele de o valoare ridicată. Într-adevăr, pornind de la ceea ce s-a arătat aici, de la ceea ce cunoaşte aproape fiecare cetăţean al patriei noastre, putem spune că în aceşti ani s-au realizat o serie de filme cu caracter istoric, social de înaltă valoare artistică, că s-au creat filme care au redat preocupările şi viaţa de astăzi a poporului nostru şi care s-au bucurat de un mare prestigiu în ţară. De altfel, cred că se poate spune că scenariştii, regizorii şi artiştii care au realizat asemenea filme de înalt nivel ideologic şi artistic au fost din plin răsplătiţi de spectatori, de opinia publică, care au apreciat cum se cuvine eforturile lor, valoarea creaţiilor respective ale cinematografiei româneşti. Subliniez aceasta pentru că, pînă la urmă, după părerea mea, numai filmele care rezistă examenului foarte sever al opiniei publice pot fi apreciate că răspund cerinţelor istorice-sociale ale epocii în care sînt create. Nu vreau de loc să micşorez prin aceasta importanţa criticii de specialitate, dar, se ştie, critica opiniei publice este aceea care trebuie avută în vedere cu prioritate, pentru că, pînă la urmă, ea dă sentinţa definitivă, chiar dacă critica de specialitate, cîteodată, nu este în concordanţă cu opinia publică. Desigur, nu subapreciez importanţa criticii de specialitate, dar nici nu vreau să micşorez cu nimic, ci, dimpotrivă, doresc să evidenţiez valoarea opiniei publice, deoarece întotdeauna viaţa a demonstrat, în toate domeniile de activitate, că numai ceea ce rezistă examenului opiniei publice este cu adevărat valoros. Spun aceasta pentru că, într-adevăr, cîteodată critica cinematografică nu reuşeşte să contribuie în măsura în care aşteptăm de la ea la orientarea creaţiei cinematografice, ca şi la orientarea spectatorilor.

În cadrul întîlnirii s-a vorbit mult despre unele probleme actuale ale cinematografiei româneşti. Este adevărat că astăzi nimeni nu a mai încercat să justifice situaţia nu prea satisfăcătoare din creaţia cinematografică prin faptul că avem o cinematografie tînără ; faptul că au trecut peste 20 de ani de la organizarea producţiei de film artistic, că avem totuşi, în acest domeniu, şi o anumită experienţă din anii dinaintea războiului nu mai poate încuraja pe nimeni să apeleze la o asemenea justificare, evident depăşită. În acest sector al cinematografiei am trecut de mult pragul tinereţii, am ajuns, ca să spunem aşa, la o anumită maturitate, deci putem avea pretenţii mai mari decît în trecut. Totuşi, se pune, într-adevăr, întrebarea : De ce, pe lîngă o serie de creaţii de valoare istorică, socială şi artistică, avem un număr atît de mare de filme necorespunzătoare ? De ce există atîtea filme care nu reuşesc să emoţioneze — oare sînt de vină spectatorii pentru că

nu se lasă uşor emoţionaţi ? —, care nu transmit un mesaj sau transmit unul foarte palid, filme despre care repede nu se mai vorbeşte nimic ? Pentru că astăzi nu se mai vorbeşte despre o serie de filme realizate în trecutul nu prea îndepărtat şi pe care critica le-a ridicat la timpul respectiv în slăvi ; ele s-au prăbuşit în anonimat, şi nimeni nu mai vorbeşte despre ele.

Se pare că totuşi există anumite stări de lucruri care au făcut ca, o dată cu trecerea tinereţii cinematografiei noastre, să apară anumite fenomene, să zic aşa, de „scleroză pretimpurie" în creaţia cinematografică, în conducerea şi îndrumarea ei, în înţelegerea rostului şi misiunii sale. De aceea am impresia că trebuie să începem prin a supune cinematografia noastră unui tratament de întinerire ; fireşte, mă gîndesc la o întinerire nu în sens fizic, al vîrstei oamenilor care lucrează în acest sector, ci în cel al concepţiei, în sens ideologic şi politic. Pentru aceasta nu trebuie să apelăm, fireşte, la Institutul de geriatrie, ci la cu totul alte metode pe care le consider necesare pentru „întinerirea" cinematografiei noastre.

Organizînd această întîlnire, mă aşteptam, desigur, ca în cadrul ei să fie ridicate multe probleme legate de creaţia cinematografică ; mă aşteptam să predomine problemele legate de ceea ce trebuie făcut pentru ridicarea nivelului filmelor româneşti. Dar se pare că în acest sector s-au acumulat de-a lungul anilor stări de lucruri ce nu şi-au găsit la timp soluţionarea — şi peste ele s-au adăugat altele şi altele —, ceea ce a făcut ca scenariştii, regizorii, artiştii să nu-şi poată concentra pe deplin eforturile în direcţia creării unor filme cît mai corespunzătoare cerinţelor epocii noastre, exigenţelor opiniei publice din România.

Desigur, vreau să fiu bine înţeles, apreciem filmele bune create în ultimii ani ; dar, după cum aţi subliniat aici cei mai mulţi dintre dumneavoastră, asemenea filme

sînt încă puţine, reprezintă, după cifrele prezentate aici, cam o treime din totalul filmelor create. Nu doresc să mă refer aici la nici un film, mai cu seamă că dumneavoastră le cunoaşteţi bine, aţi avut posibilitatea de a le aprecia singuri. Eu însă mă număr printre aceia care au văzut aproape toate filmele realizate în România — în ultimii 10 ani le-am vizionat absolut pe toate —, aşa că pot vorbi, oarecum în cunoştinţă de cauză, ca spectator care a fost sau nu a fost emoţionat de aceste filme. Aş putea, în-tr-adevăr, să mă refer la multe filme bune. Nu de mult, la o întîlnire cu scriitorii, artiştii plastici şi muzicienii, m-am referit la filmul pe care îl văzusem recent — „Mihai Viteazul". El nu este însă singurul care mi-a făcut o impresie bună ; şi alte filme istorice sau cu subiecte desprinse din viaţa contemporană, cu caracter social sau de altă natură, mi-au plăcut. Sînt însă şi multe filme pe care după ce le-am vizionat mi-am pus întrebarea : De ce au văzut ele oare lumina ecranului ?

Inţeleg şi împărtăşesc dorinţa unanimă de a avea mai multe filme, de a da posibilitate scenariştilor, regizorilor şi artiştilor să-şi pună în valoare talentele ; este justificat şi necesar. Trebuie, fireşte, ca şi în acest domeniu, al creaţiei cinematografice, „fiecare pasăre să cînte în pomul său" — cum spunea cineva aici. Dar ce să facem dacă avem numai nouă pomi, dacă scoatem doar nouă filme pe an ? Unde să cînte toate păsările ? Deci întrebarea care ar trebui să ne-o punem în primul rînd este : De ce scoatem aşa de puţine filme ? De ce nu folosim cum trebuie în acest scop baza materială pe care am creat-o de aproape 20 de ani ? Desigur, se poate spune, pînă la urmă, că această bază nu stă nefolosită, că o închiriem. Dar noi nu am creat această bază pentru a o închiria, ci am pornit de la necesitatea de a asigura condiţiile materiale necesare dezvoltării producţiei de filme româneşti. Considerăm ca negativ

faptul că numeroasele persoane care s-au perindat la conducerea cinematografiei nu s-au preocupat cum trebuie de această problemă. Acesta mi se pare principalul neajuns. Cu nouă filme într-un an nu se pot crea, oricît am dori, condiții ca fiecare regizor să realizeze film după film. Nu mai spun că trebuie să facem și filme istorice, sociale, comedii etc. și în felul acesta posibilitatea de a realiza o diversificare a genurilor este foarte limitată. Ca atare, ceea ce punem la dispoziția publicului, a spectatorilor, este cu totul insuficient și unilateral.

Consider că trebuie să pornim în primul rînd de aici, de la aprecierea că utilizăm în mod nesatisfăcător baza materială pe care o avem. Înainte de a pune problema dezvoltării acestei baze, să realizăm 25 de filme pe an, cum s-a spus aici. Eu aș spune chiar că putem face mai mult.

A doua deficiență constă, după părerea mea, în faptul că, din totalul filmelor pe care le-am realizat, un număr prea mic abordează cu profunzime și curaj problemele contemporane.

S-au adus aici multe critici îndreptățite conducerii cinematografiei, Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă. A reieșit, în cadrul discuțiilor, că există multe deficiențe organizatorice, că în conducerea activității cinematografice se folosesc metode și practici de muncă necorespunzătoare. Îmi este greu să înțeleg de ce trebuie acum, în martie 1971, să discutăm despre faptul că în cinematografie nu se obișnuiește să se dezbată pe larg problemele de bază ale activității de creație cu cadrele de specialitate, cu realizatorii filmelor — scenariști, regizori, artiști, operatori și ceilalți care concură la realizarea filmului —, cînd aceste metode și practici de muncă devin o constantă a activității partidului și statului nostru în toate sectoarele creației materiale și spirituale ? Poate că la cinematografie — studioul fiind departe de București — nu au ajuns pînă acum aceste practici și metode de muncă ale partidului și statului nostru.

Toate aceste minusuri au constituit și constituie pînă la urmă principala piedică în calea realizării cu succes de către cinematografie a misiunii și rolului important ce îi revine în societatea noastră socialistă.

Nu doresc să mă opresc pe larg asupra tuturor problemelor pe care le-ați ridicat aici ; ele vor trebui să facă obiectul unei examinări atente, unui program concret de măsuri care să ducă în cel mai scurt timp la îmbunătățirile corespunzătoare. Să nu mai fim din nou în situația de a constata peste doi sau trei ani că ceea ce am discutat aici nu s-a materializat în viață ! Consider că din acest punct de vedere au existat lipsuri serioase în conducerea Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă ; lipsuri au fost și în felul în care tovarășii de la Comitetul Central care se ocupă de acest sector au urmărit realizarea sarcinilor.

Discuțiile de astăzi, trecerea în revistă atît a rezultatelor bune pe care le avem în cinematografie, cît și a minusurilor, a greșelilor care s-au făcut și se mai fac încă trebuie să ne ajute să tragem concluziile necesare pentru îmbunătățirea cît mai grabnică a activității.

În primul rînd, este necesar să luăm măsuri ca într-o perioadă scurtă — aș fixa ca termen anul 1972 — să ajungem la folosirea integrală a capacităților de producție pe care le avem și să producem cel puțin 25 de filme pe an. Desigur, din acest punct de vedere, al cantității, această sarcină se poate realiza, pînă la urmă, mai ușor. Trebuie însă să privim producția cinematografică și din punct de vedere calitativ ; să avem în vedere ce fel de filme vom produce. Se impune să elaborăm în cîteva luni de zile un program corespunzător, care să ne permită să realizăm volumul de filme prevăzut la un înalt nivel calitativ.

Fireşte, trebuie să pornim, după părerea mea, de la necesitatea de a supune unei selecţii riguroase, unui concurs, scenariile ce se vor prezenta.

Pun această problemă pentru că am reţinut sesizările unor tovarăşi care au prezentat la cinematografie scenarii acum un an sau doi ani şi n-au primit nici un răspuns. Acesta este un procedeu profund greşit ; fie că scenariul este bun sau rău, el trebuie să capete un răspuns. Desigur, este greu de presupus că toate scenariile ce se prezintă trebuie acceptate. Nicăieri în lume nu se întîmplă acest lucru, şi nu se va întîmpla, cred, niciodată ! Înţeleg, fiecare consideră că scenariul său este cel mai bun — este normal să fie aşa, dacă nu ar avea această convingere nu l-ar oferi —, dar se impune pînă la urmă o selecţie. Din acest punct de vedere, o lipsă a conducerii cinematografiei noastre este aceea că nu a promovat un concurs serios de scenarii. Din această cauză cîteodată scenariile se aleg la întîmplare, pe baza unei lecturi superficiale. Consider că practica de a elabora un plan conţinînd numărul fix de scenarii cerut de capacitatea de producţie este necorespunzător ; în felul acesta, de la început se limitează posibilitatea de a face selecţie. Desigur, trebuie să stabilim un plan de teme, să ştim ce vrem în primul rînd, dar să nu limităm numărul de scenarii ! Dacă ne propunem să facem un film despre Bălcescu, e bine să se prezinte scenarii mai multe, din care să fie ales cel mai bun. Trebuie deci îmbunătăţită comanda scenariilor, modul de solicitare a acestora. În această fază să existe discuţii largi cu realizatorii de scenarii — la care să participe cei mai buni scriitori, dramaturgi. Să li se spună clar de la început ce dorim să realizăm, ce vrem să obţinem de la filmul respectiv din punct de vedere politic, social-artistic şi, pe această bază, să asigurăm un număr mare de scenarii, din care să putem alege pe cele ce răspund cel mai bine obiectivelor pro-

puse. Cred că nimeni nu se poate supăra de un asemenea procedeu. Aşa procedează, după cîte ştiu, şi producătorii de filme din străinătate ! Ba, aşa cum s-a relatat aici, în alte ţări se procedează şi mai radical. Producătorul îşi exprimă foarte clar pretenţiile şi tot ce nu corespunde acestora este înlăturat. Alţi scenarişti sînt gata să facă ceea ce nu a izbutit colegul lor. La noi e nevoie de doi ani pentru realizarea unui scenariu. Dar, cîteodată, scenariile de film trebuie lucrate foarte rapid. Se pot realiza şi în cîteva zile scenarii bune, cînd omul ştie ce vrea şi are talent. Noi procedăm greşit, după părerea mea, aşteptînd luni şi ani pînă se definitivează un scenariu. Dacă pentru un film istoric aceasta mai poate fi acceptabil, pentru un film politic de actualitate acest lucru nu mai este de înţeles. Deci trebuie să punem în faţa creatorilor de scenarii sarcina de a gîndi şi lucra într-un tempo mai modern, de a produce mai multe scenarii, uşurînd cinematografiei posibilitatea de a alege ceea ce este mai bun.

Totodată trebuie să ne punem întrebarea : Care este menirea filmului în societatea noastră socialistă ? Pentru a înţelege cît mai bine şi pentru a defini corespunzător locul cinematografiei în sistemul mijloacelor de educaţie, de formare a omului nou, trebuie să pornim de la principiile etice şi estetice ale socialismului, de la scopurile orînduirii noastre. Societatea noastră socialistă îşi propune să organizeze asemenea relaţii între oameni care să ducă la lichidarea cu desăvîrşire a tarelor trecutului. Sub conducerea partidului, poporul nostru făureşte o lume nouă, în centrul căreia stă omul cu nevoile şi năzuinţele sale, împlinirea aspiraţiilor sale multiple, materiale şi spirituale. Tocmai această cerinţă se pune în faţa cinematografiei româneşti — de a înţelege bine sensul activităţii depuse de poporul român, aspiraţiile de viitor ale naţiunii noastre şi de a le reda prin mijloacele artei cinematografice într-o

formă cît mai atrăgătoare, mai diversă, dar cu un conţinut de idei cît mai bogat şi original. În activitatea tumultuoasă a poporului nostru prind viaţă, se materializează cele mai îndrăzneţe vise. Dacă privim harta patriei noastre, putem vedea ce minunată forţă creatoare reprezintă poporul român, ce minunate creaţii materiale — care pînă la urmă sînt şi creaţii de artă — realizează el. Sînt bine cunoscute înclinaţiile poporului nostru spre artă, spre frumos.

O dată cu baza materială, cu dezvoltarea forţelor de producţie ale societăţii noastre are loc transformarea omului, ridicarea nivelului general de cultură al poporului. Toate acestea ar trebui, într-o formă sau alta, să-şi găsească reflectare în arta cinematografică românească. Am avut şi am prilejul să discut cu mulţi reprezentanţi ai vieţii politice, economice şi cultural-artistice din multe ţări ale lumii. Toţi sînt impresionaţi de dinamismul dezvoltării noastre, de ceea ce constată în România, de ceea ce „descoperă" — cum spun ei — în patria noastră. Mă întreb : Oare asupra creatorilor de artă români aceste realizări nu exercită nici o influenţă, pe ei nu-i emoţionează ? Pentru că nu numai arta lor trebuie să-i emoţioneze pe oameni, ci şi realizările poporului trebuie să-i emoţioneze pe ei, să-i mişte, să-i determine să se gîndească cum să exprime în creaţia lor măreţia înfăptuirilor celor ce muncesc !

Poporul nostru realizează lucruri de admirat — care pot egala orice operă de artă — şi care într-adevăr cer mult talent, multă sensibilitate. Acelaşi lucru cerem de la creatorii din domeniul cinematografiei şi, în general, de la creatorii de artă.

În întreaga noastră activitate pornim de la faptul că socialismul se făureşte pe baza celor mai noi cuceriri ştiinţifice şi culturale ; aşezăm întreaga noastră construcţie — economică şi culturală — pe temelia a ceea ce a făurit mai bun omenirea în domeniul cunoaşterii. Ştiţi că societatea noastră dispune de multiple mijloace de educare şi formare a omului nou şi că, în acest domeniu, o dată cu dezvoltarea bazei economice, am obţinut succese remarcabile. De la un procent de circa 35% analfabeţi înainte de război la generalizarea învăţămîntului de 10 ani, am parcurs un drum lung. Totuşi, nu am văzut în vreun film redat acest drum. De la circa 26 000 de ingineri, tehnicieni şi maiştri în 1938, am ajuns astăzi la aproape 400 000 de ingineri, tehnicieni, maiştri şi economişti — ceea ce reprezintă, de asemenea, un drum lung. De la modul în care muncitorii, ţăranii, intelectualii judecau problemele acum 20 de ani la modul în care le gîndesc astăzi şi le exprimă în consfătuirile de producţie este un drum şi mai lung. Nu ştiu care dintre dumneavoastră aţi participat la astfel de consfătuiri, la adunările generale ale salariaţilor, care au loc acum în întreaga ţară. Aţi fi putut găsi multe surse de inspiraţie. Aţi fi putut vedea cum la uzinele „23 August" muncitorii — dintre care unii au lucrat şi pe timpul lui Malaxa — fiind conducători, maiştri, iau parte activă la conducerea întreprinderii, dezbat problemele la un nivel şi cu o competenţă care nu sînt cu nimic mai prejos decît ale oricărui inginer. Acestea sînt realizări şi transformări uriaşe pe care rar le întîlneşti în lume. Oare toate acestea nu creează destule posibilităţi de inspiraţie pentru creatorii de artă cinematografică ? Spun aceasta pentru că uneori aud păreri că la omul de astăzi, preocupat mai mult de problemele producţiei, cu greu poţi găsi lucruri interesante, originale, demne de a face obiectul atenţiei creatorului de artă. Este adevărat, omul societăţii noastre se deosebeşte fundamental de cel din trecut, mentalitatea lui este infinit superioară, ea oferă posibilităţi infinite de a îmbogăţi conţinutul artei şi mai cu seamă al cinematografiei.

Noi privim cinematografia ca un mijloc important de educare şi elevare spirituală a omului, în contextul multiplelor mijloace de ridicare şi formare spirituală de care dispune societatea noastră de astăzi. Dar, pentru ca cinematografia să-şi îndeplinească acest rol important în societatea noastră socialistă, trebuie să se apropie mai mult de preocupările de astăzi ale poporului, să trăiască viaţa tumultuoasă a constructorilor socialismului şi să o redea în forme diverse, în adevărata ei măreţie. Cinematografia trebuie să constituie pentru poporul nostru o adevărată oglindă în care să se exprime sintetic, în formă artistică, rezultatele creaţiei şi eforturilor sale — şi care totodată să facă cunoscute şi peste hotare realizările noastre în construcţia socialistă.

Orice artist poate fi mare numai în măsura în care înţelege poporul, se identifică cu poporul, îşi însuşeşte aspiraţiile şi dorinţele poporului şi le redă prin arta sa. Atunci veţi fi cu toţii buni cineaşti, vom avea filme bune, tovarăşi !

Punem această cerinţă în faţa lucrătorilor din cinematografie, pentru că nici un alt sector de artă nu oferă atîtea posibilităţi de a realiza opere care să se adreseze maselor largi, să poată juca un rol atît de important în educarea maselor, în formarea omului nou. Cinematografia este realmente un mijloc educativ de masă. Este adevărat, ea are un concurent puternic — televiziunea, dar, aşa cum se procedează în toată lumea, trebuie să ajungem nu la concurenţă, ci la o colaborare strînsă între cinematografie şi televiziune. Creatorii de filme artistice de lung metraj trebuie să realizeze — aşa cum se face în toate marile studiouri — şi seriale pentru televiziune.

Pentru a obţine o schimbare radicală în producţia cinematografică trebuie să schimbăm însăşi concepţia despre cinematografie atît a cadrelor conducătoare, cît şi a tu-

turor celor ce lucrează în acest sector de creaţie. Dorim filme cu un adînc conţinut ideologic, care să exprime concepţia noastră marxist-leninistă despre viaţă şi lume, care să transmită într-o înaltă formă artistică mesajul societăţii noastre socialiste, să redea preocupările, viaţa omului nou, să-l emoţioneze pe spectator, să-l facă să rîdă sau să plîngă, să se bucure sau să se întristeze, să-i răscolească conştiinţa, sensibilitatea. Numai astfel de filme vor putea fi înţelese şi apreciate de masele largi ! Avem nevoie de filme de toate genurile — şi istorice, şi de actualitate, şi social-politice, şi comedii, chiar cît mai multe comedii bune. Este nevoie să sprijinim eforturile de construcţie a noii orînduiri atît prin filme grave, cu un înalt conţinut educativ, cît şi prin satire bune — mult apreciate de public — şi care, cîteodată, pot fi mai eficiente decît un film ce seamănă cu un veritabil referat despre felul în care trebuie acţionat într-un domeniu sau altul. Trebuie pornit de la preocuparea de a realiza o dozare raţională a tuturor genurilor. Nu putem face numai filme istorice sau numai filme sociale, trebuie să îmbinăm armonios toate genurile. Conducerea cinematografiei trebuie să ţină seama de această cerinţă şi să orienteze just producţia diferitelor genuri de filme.

Aşa cum am mai arătat şi în alte împrejurări, sîntem în mod hotărît împotriva uniformizării şi şablonismului în artă, inclusiv în cinematografie. Considerăm că este necesar să fie create filme cît mai diferite ca formă, conţinutul de idei să fie exprimat cu mijloace artistice cît mai variate şi — dacă se poate — desăvîrşite, deşi desăvîrşitul nu se poate atinge nici aici. Să se promoveze mijloacele de expresie şi formele artistice pe care regizorii şi actorii, toţi ceilalţi care concură la realizarea filmelor le consideră mai adecvate pentru a obţine o creaţie de valoare. Dar, preocupîndu-ne de această diversitate de exprimare cine-

matografică, să avem permanent în vedere scopul pentru care creăm, să ne gîndim mereu pentru cine realizăm aceste filme, ce trebuie să comunice ele. De aici trebuie să pornim în conceperea fiecărui film și apoi să abordăm problema mijloacelor cu care realizăm scopul pe care ni-l propunem. Să facem ca oamenii cărora ne adresăm să ne înțeleagă cît mai bine.

În această privință consider că un rol deosebit de important au scenariștii și regizorii. Ei, în primul rînd, trebuie să aibă multă claritate asupra a ceea ce vor să facă, să caute să redea sensurile profunde ale operelor pe care noi le așteptăm. Este necesară, de asemenea, o strînsă colaborare între scenariști și regizori, deoarece uneori se întîmplă ca regizorul să schimbe în procesul turnării filmului sensul sau orientarea scenariului.

Este necesară o legătură strînsă între scenarist, regizor și producător. Dar, pînă la urmă, ce este acest producător, cine este el ? S-a vorbit aici despre producătorul capitalist, care hotărăște totul. Dispunînd de mijloace financiare, el își asumă rolul de a finanța filmul și, în această calitate, hotărăște totul, fără avizul nimănui. Singurul aviz îl dă publicul. Desigur, la noi lucrurile se prezintă altfel ; producătorul este partidul și statul socialist. Partidul, în virtutea rolului său de forță conducătoare a societății, de exponent al năzuințelor poporului, este chemat să orienteze întreaga activitate de creație — materială și spirituală — și, ca atare, și activitatea cinematografică. De altfel, din acest punct de vedere mi-a făcut impresia că în discuțiile din cadrul întîlnirii noastre de astăzi a fost un acord unanim. Statul socialist acționează, de asemenea, ca exponent al puterii clasei muncitoare, chemat să vegheze la înfăptuirea, atît în domeniul material cît și spiritual, a intereselor clasei muncitoare, ale întregului nostru popor. Problema este însă cum să asigurăm ca

acești producători — partidul și statul — să-și îndeplinească în condiții cît mai bune funcția. După cîte am reținut din discuțiile purtate aici, în fața cineaștilor din țara noastră, în postura de producător apare directorul general al Centrului național cinematografic, vicepreședintele și președintele Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă. De felul cum acest producător direct, să spun așa, căruia i s-a încredințat misiunea de a îndruma, în numele partidului și statului, acest sector de activitate, înțelege și rezolvă problemele depinde calitatea creației cinematografice. Probabil că și în cinematografie va trebui să aducem unele îmbunătățiri, în sensul de a transforma producătorul direct — organul de conducere de specialitate — într-un for colectiv, iar la activitatea comună a acestuia să participe atît creatorii, cei care realizează filmele, cît și consumatorii — spectatorii, reprezentanții opiniei publice. Și în cinematografie trebuie să asigurăm o mai bună îmbinare a opiniei și experienței celor care produc valorile spirituale, artistice cu a celor care beneficiază de ele.

De asemenea, va trebui să asigurăm o rezolvare corespunzătoare problemei formării de cadre proprii de artiști pentru cinematografie. Să soluționăm rapid această problemă, pentru că și de ea depind calitatea filmelor, nivelul lor artistic, influența pe care filmul o exercită în mase.

Personalul tehnic ajutător are, de asemenea, un rol important în crearea filmului. De măiestria operatorului, de rezolvarea problemei sunetului, a luminii — dumneavoastră știți aceasta mult mai bine — depinde foarte mult valoarea operei cinematografice. Este nevoie de aceea să acordăm o mai mare atenție tuturor acelora care contribuie, într-un fel sau altul, la activitatea de creație cinematografică. În cadrul conducerii colective este necesar să participe deci toți cei ce lucrează nemijlocit la realizarea

filmului, asigurîndu-se o strînsă conlucrare între toţi factorii chemaţi să realizeze din punct de vedere artistic şi tehnic filme cu un înalt conţinut politic şi ideologic.

Trebuie să încetăţenim şi în cinematografie, în mod hotărît, principiile care acţionează în toate domeniile de activitate ale societăţii noastre — principiile conducerii colective. Cinematografia este un sector unde nu pot fi admise hotărîri de unul singur, un fel unic de a gîndi. Părerile pot să difere — şi diferă —, gusturile se deosebesc; dacă o să admitem ca în creaţia cinematografică să hotărască un singur om, pînă la urmă vom ajunge, vrînd-nevrînd, la şablonizare, la sărăcirea conţinutului şi formei filmelor, chiar dacă persoana respectivă va fi animată de cele mai bune intenţii. De aceea, crearea unui organ colectiv reprezentativ care să dezbată orientarea scenariilor şi să urmărească realizarea acestora reprezintă, după părerea mea, o necesitate primordială pentru îmbunătăţirea activităţii cinematografiei. Pe lîngă organul central de conducere cinematografică pe care îl vom crea trebuie să asigurăm o organizare — prin grupe, comisii sau secţii speciale — care să ţină seama de diversitatea genurilor cinematografice şi care să asigure o îndrumare şi o conducere colectivă în fiecare domeniu. La întîlnirea recentă cu oamenii de cultură m-am referit la necesitatea creării unui organism reprezentativ de îndrumare generală a cinematografiei, ca for de orientare ideologică şi politică a activităţii tuturor celor ce lucrează în cinematografie. Acest for trebuie să contribuie la elaborarea programelor de lungă durată şi să exercite funcţia de producător colectiv, de conducător delegat al partidului şi statului în acest sector de activitate. Vom elimina în felul acesta drumul lung şi greoi al avizărilor de tot felul care, într-adevăr, fac să treacă luni şi ani pînă la adoptarea unei hotărîri. Acest organism va trebui să ia hotărîri şi să le aplice fără nici un

alt aviz, răspunzînd, desigur, de măsurile luate. Pornind de la acest organism, trebuie să aducem îmbunătăţirile organizatorice necesare în toată structura cinematografică, simplificînd actualul sistem, eliminînd toate verigile intermediare.

De altfel, aţi putut vedea că şi în domeniul conducerii de partid şi de stat mergem pe calea eliminării verigilor intermediare, a apropierii conducerii de unităţile de jos, unde se hotărăşte soarta producţiei. Şi în cinematografie este necesar ca între cei ce răspund de îndrumarea generală şi cei care realizează filmul să nu mai existe nici o verigă intermediară. Cei care îşi asumă răspunderea de a conduce şi îndruma creaţia cinematografică să-şi asume şi răspunderea de a lucra nemijlocit cu colectivele de filmare! În definitiv, dacă vom face 25—30 de filme artistice pe an, nu va fi prea greu să se lucreze direct cu 25—30 de colective de creaţie. Cel care va lucra cu 25—30 de realizatori de film va trebui să meargă în mijlocul lor, să trăiască viaţa, nu să facă referate şi formalităţi birocratice. Trebuie să introducem o conducere operativă, practic nemijlocit legată de realitatea producţiei — şi atunci multe din problemele ce s-au ridicat aici vor fi soluţionate de la sine.

Cinematografia noastră va trebui să-şi propună ca — aşa cum am mai spus —, pe lîngă realizarea filmelor de sală, să treacă la realizarea serialelor pentru televiziune. Este cu atît mai necesar acest lucru cu cît, după cîte ştiu, există intenţia de a se acţiona paralel, de a se desfăşura o activitate de producţie cinematografică izolată la cele două instituţii. Nu dispunem de atîtea forţe ca să ne putem permite să le dispersăm. Trebuie să unim forţele, să folosim mai bine regizorii şi artiştii, precum şi mijloacele tehnice. Folosind şi dezvoltînd baza materială, este necesar să abordăm cu mai mult curaj problema serialelor.

Să vă spun deschis, eu urmăresc deseori emisiunile de televiziune — am văzut multe seriale, dar nu-mi aduc aminte să fi văzut vreunul românesc. Oare diferite momente istorice — din trecutul mai îndepărtat sau din lupta pentru eliberare — nu pot face obiectul unor seriale ? „Haiducii“ nu trebuie să se limiteze la cele trei filme realizate de cinematografie ; la noi au fost haiduci cu nume celebre, cu personalitate distinctă — și putem prezenta viața lor în seriale. Lupta și activitatea generală a partidului nostru oferă, de asemenea, numeroase subiecte ce ar putea fi tratate în seriale de televiziune. Este necesar să abordăm cu mai mult curaj acest gen, care cred că trebuie inclus în programul ce va fi întocmit în următoarele săptămîni.

Aș propune să formăm un colectiv — eventual din cei prezenți aici — care, începînd de mîine, să elaboreze măsurile ce se impun pentru rezolvarea multiplelor probleme ridicate la această întîlnire, atît cu caracter organizatoric, cît și material, de legislație și altele. Aș dori ca la această activitate să participe creatorii de scenarii, regizorii, tehnicienii și actorii, pentru a găsi împreună soluții cît mai bune tuturor problemelor ridicate. După părerea mea, în 3—4 săptămîni s-ar putea prezenta un șir de propuneri și concluzii care să ne ajute în rezolvarea problemelor, inclusiv în mai buna organizare a cinematografiei. Pornind de la ideea, la care m-am referit, de a asigura o conducere nemijlocită și eliminarea verigilor intermediare, se va putea găsi organizarea cea mai corespunzătoare. Să o găsiți dumneavoastră, cei care lucrați în acest domeniu, care cunoașteți cel mai bine situația.

În acest cadru văd și propunerea de a se forma o uniune a cineaștilor, care mi se pare îndreptățită. Este necesar să vedem însă cum se așază ea în cadrul general care se va crea. Dacă vom făuri un organism obștesc, democratic, de conducere, acesta nu trebuie să aibă un caracter formal. El va trebui să joace un rol important în activitatea de conducere a cinematografiei, în munca de educare a cineaștilor, în ridicarea și împrospătarea cunoștințelor profesionale ale tuturor celor ce lucrează în cinematografie. Se impune deci ca el să aibă sarcini precise, un anumit rol bine stabilit în activitatea generală a cinematografiei românești.

Doresc să subliniez cu acest prilej rolul important și răspunderea deosebit de mare pe care o are critica în perfecționarea creației cinematografice din țara noastră. Ziarele, revistele de specialitate, criticii de artă trebuie să analizeze fiecare film cu cea mai înaltă exigență și cea mai profundă principialitate, în lumina concepțiilor noastre despre lume și societate, punînd cu obiectivitate în evidență reușitele, promovînd creațiile valoroase și respingînd, în același timp, lucrările cu orientare greșită, de prost gust, facile, sărace în idei. Critica trebuie să contribuie la crearea de filme care, prin conținutul și forma lor artistică, prin mesajul lor umanist, să se ridice la înălțimea cerințelor și exigențelor societății socialiste.

Nu doresc să mă opresc asupra problemelor de ordin material ridicate aici, pe care le consider, în parte, îndreptățite ; solicitările justificate trebuie să-și găsească soluționarea în cadrul reglementărilor generale, să constituie un capitol din măsurile ce urmează să se propună pentru viitor.

În concluzie vreau să spun că cinematografia românească are rezultate bune, dar poate face mai mult și trebuie s-o tratăm ca atare. Dacă vrem ca cinematografia noastră să fie apreciată, ea trebuie să se impună ; desigur, nu este vorba de o impunere fără conținut, ci de o impunere prin valoarea creației.

Doresc să apreciez caracterul deschis al discuțiilor care au avut loc, preocuparea tuturor participanților la consfă-

tuire de a găsi mijloacele și căile cele mai potrivite pentru lichidarea neajunsurilor, pentru îmbunătățirea întregii activități în vederea ridicării nivelului general al cinematografiei românești. Această consfătuire demonstrează încă o dată utilitatea dialogului nemijlocit cu toate categoriile de constructori ai socialismului — atît pe tărîmul producției materiale cît și al vieții spirituale. Vreau să-mi exprim convingerea că vom asista la o schimbare în bine, rapidă, a situației de la cinematografie. Dorim ca această reuniune să marcheze un moment important, să aibă drept urmare o afirmare mai puternică a filmului românesc pe plan național și internațional.

Este necesar să dezvoltăm o strînsă colaborare cu studiourile cinematografice din țările socialiste și din celelalte state, să realizăm și coproducții pe baza principiilor pe care așezăm relațiile noastre externe generale, relații între parteneri egali în drepturi, în care fiecare aduce contribuția sa, priceperea sa.

Să facem totul pentru a da poporului nostru filmele pe care le așteaptă și le merită. Avem forțe în stare să creeze astfel de filme ; ținînd seama de realizările de pînă acum, cît și de felul în care au fost dezbătute problemele aici, consider că sîntem îndreptățiți să facem această apreciere. Îmi exprim convingerea că toți cei care lucrează în acest domeniu de activitate vor depune eforturi neslăbite pentru îndeplinirea marilor sarcini pe care partidul le pune în fața cinematografiei românești, aducîndu-și contribuția la dezvoltarea ascendentă a patriei noastre, la făurirea comunismului în România. *(Aplauze puternice)*.

Vă urez dumneavoastră, tuturor lucrătorilor din cinematografie noi succese în activitatea viitoare, realizarea unor opere cît mai valoroase, multă sănătate și fericire ! *(Aplauze puternice, prelungite)*.

CUVÎNTARE LA SOLEMNITATEA DEZVELIRII MONUMENTULUI DR. PETRU GROZA

— *6 martie 1971* —

Stimați tovarăși și prieteni,

Dezvelind astăzi acest monument, dorim să aducem o înaltă cinstire memoriei eminentului om politic și de stat, patriotului și militantului progresist, care a fost doctorul Petru Groza.

Această inaugurare coincide cu împlinirea a 26 de ani de la instaurarea, prin lupta maselor populare conduse de partid, a primului guvern cu adevărat democratic din istoria modernă a României — guvernul prezidat de dr. Petru Groza — care reprezenta forțele politice și sociale cele mai înaintate ale societății noastre din acea vreme și în cadrul căruia clasa muncitoare și țărănimea aveau rolul precumpănitor. Victoria de la 6 Martie 1945 a însemnat un moment de cotitură în desfășurarea procesului revoluționar din patria noastră, deschizînd calea înlăturării pentru totdeauna de la conducerea țării a claselor exploatatoare și instaurării depline a puterii poporului, a unor profunde transformări cu caracter democratic, a înfăptuirii victo-

rioase a revoluției socialiste și trecerii la construirea socialismului în România.

Este cunoscut rolul important pe care dr. Petru Groza l-a jucat, de-a lungul multor decenii, în viața politică a României, atît în anii dinaintea celui de-al doilea război mondial, cît și în perioada postbelică. În calitate de președinte al Frontului Plugarilor, dr. Petru Groza a adus o contribuție deosebită la întărirea alianței și unității de luptă a clasei muncitoare și țărănimii muncitoare pentru eliberarea de exploatare și asuprire, pentru cucerirea de drepturi și libertăți democratice ; el și-a ridicat cu tărie glasul împotriva fascismului și războiului, a militat cu neînfricare în rîndul forțelor celor mai înaintate, al maselor populare organizate și conduse de Partidul Comunist Român, pentru răsturnarea guvernului de dictatură fascistă și eliberarea țării, pentru cucerirea de către poporul nostru a dreptului sacru de a-și hotărî singur destinele.

O intensă activitate a desfășurat dr. Petru Groza în anii de după 23 August 1944, dedicîndu-se trup și suflet luptei revoluționare pentru lichidarea vechilor orînduieli burghezo-moșierești și transformarea socialistă a țării. Muncind mai bine de 12 ani în fruntea guvernului și a statului, dr. Petru Groza a adus o contribuție deosebit de valoroasă la înfăptuirea politicii interne și externe a partidului, la ridicarea la viață nouă, liberă, demnă și prosperă a poporului român, la opera de edificare a societății socialiste în patria noastră. În amintirea poporului nostru, dr. Petru Groza va rămîne ca o luminoasă figură de luptător înflăcărat pentru libertatea, progresul și înflorirea patriei, pentru întărirea prieteniei și alianței cu țările socialiste, pentru pace și colaborare cu toate națiunile lumii. Dezvelirea acestui monument reprezintă un profund omagiu adus acestui mare fiu al poporului nostru, care,

prin lupta și activitatea sa neobosită, și-a cucerit un loc de cinste în istoria României.

Ca urmare a uriașei activități creatoare desfășurate de poporul nostru în anii de după eliberare, România s-a transformat din temelii, s-a înnoit radical, devenind o țară modernă și prosperă, cu o economie și cultură înfloritoare, cu un nivel de trai în continuă creștere ; încheierea cu succes a cincinalului 1966—1970 și începerea noului cincinal au marcat trecerea într-un stadiu superior de evoluție a țării, stadiul în care se înfăptuiesc în practică obiectivele societății socialiste multilateral dezvoltate.

Cea mai înaltă cinstire pe care o putem aduce azi înaintașilor, tuturor acelora care, asemeni lui Petru Groza și-au închinat viața libertății și fericirii poporului, este de a acționa cu toată energia, cu pasiune și avînt revoluționar pentru progresul și propășirea continuă a patriei, pentru ridicarea României socialiste pe trepte tot mai înalte de civilizație și bunăstare.

CUVÎNT CU PRILEJUL CONSTITUIRII CONSILIULUI NAȚIONAL AL RADIOTELEVIZIUNII ROMÂNE

— 8 martie 1971 —

În primul rînd doresc să felicit consiliul și să-i urez rezultate bune în activitatea sa ; mai cu seamă ne urăm nouă, ascultătorilor și telespectatorilor, să avem programe de radio și televiziune mai bune — pentru că acesta este scopul principal pentru care am creat noul organism.

La organizarea acestui consiliu — care, după cum vedeți, este foarte reprezentativ — am avut în vedere să reunim reprezentanți ai tuturor categoriilor sociale, ai diferitelor sectoare de activitate, care, într-un fel sau altul, sînt interesate în buna funcționare a radioteleviziunii. Sperăm că acest organism, cuprinzînd reprezentanți din toate domeniile de activitate, inclusiv oameni care lucrează nemijlocit în producția materială și în creația spirituală, strîns legați de problemele vieții zilnice, va aduce un suflu nou în emisiunile radioteleviziunii.

În ce privește compoziția consiliului, va trebui să avem în vedere ca, pe parcurs, să mai aducem unele completări. Ne gîndim astfel ca, ulterior, să luăm măsuri pentru o mai bună reprezentare în consiliu a județelor țării sau, cel puțin, a anumitor centre mai importante. Programul ra-

dioteleviziunii nu se adresează numai celor din București, ci întregii țări ; de aceea va trebui să avem în vedere în viitor o mai bună reprezentare a tuturor centrelor.

Noi vedem acest consiliu ca organ de hotărîre care să asigure îndrumarea colectivă a programelor radioteleviziunii. Mă refer, în primul rînd, la îndrumarea și orientarea generală, politică-ideologică, a activității acestei instituții.

Ținînd seama că această ședință are ca scop numai constituirea consiliului, nu doresc să mă opresc pe larg asupra problemelor de fond ale radioteleviziunii. Consider necesar ca conducerea operativă a radioteleviziunii să pregătească și să prezinte Consiliului Național propuneri de îmbunătățire a organizării radioteleviziunii, o dare de seamă asupra activității de pînă acum, precum și măsuri pentru ridicarea programelor la un nivel superior. Pe această bază, să aibă loc dezbaterea propriu-zisă la viitoarea ședință a Consiliului Național. Cred că este necesar ca în cursul acestei luni să aibă loc prima reuniune de lucru a consiliului. Pînă atunci, membrii consiliului să lucreze împreună cu conducerea curentă a radioteleviziunii la îmbunătățirea programelor și, mai ales, la stabilirea direcțiilor de activitate în viitor. Va trebui pregătit în acest sens programul pe întregul an, care să ofere o perspectivă îndelungată de lucru, posibilitatea luării unor măsuri serioase pentru îmbunătățirea substanțială a acestui sector de activitate.

Doresc să spun în încheiere că așteptăm de la Consiliul Național o activitate rodnică, ținînd seama de compoziția sa, de faptul că în rîndurile sale se află oameni cu bogată experiență și înaltă competență din toate sectoarele de activitate.

Sperăm că prin constituirea Consiliului Național, radio-televiziunea, dar mai ales cetățenii patriei noastre vor avea de cîștigat. Aceasta este prima dorință pe care o exprimăm în fața Consiliului Național. Am convingerea că în scurt timp vom obține rezultate tot mai bune în acest important sector al vieții noastre sociale.

Vă urez tuturor succes în noua dumneavoastră activitate ! *(Aplauze puternice).*

CUVÎNTARE LA CONSFĂTUIREA DE LUCRU A ACTIVULUI DE PARTID ȘI A CADRELOR DE BAZĂ DIN INDUSTRIE, CONSTRUCȚII ȘI TRANSPORTURI DIN MUNICIPIUL BUCUREȘTI

— 10 martie 1971 —

Stimați tovarăși,

Doresc să încep cuvîntul meu prin a vă adresa dumneavoastră, participanților la adunarea activului de partid din municipiul București, și tuturor comuniștilor din capitala patriei noastre un salut călduros din partea Comitetului Central al Partidului Comunist Român. *(Aplauze puternice).*

Adunarea activului de partid din București a trecut în revistă realizările obținute de oamenii muncii din capitală în cincinalul 1966—1970 și a dezbătut sarcinile de plan pe anul 1971. Raportul prezentat în cadrul adunării și discuțiile care au avut loc au evidențiat atît rezultatele bune obținute, cît și unele deficiențe care au existat în diferite domenii de activitate. Este drept, mă așteptam ca observațiile critice să fie ceva mai severe, ținînd seama de neajunsurile care s-au manifestat în trecut și care, din păcate, mai persistă încă în activitatea economică din capitală ; mă așteptam, de asemenea, ca tovarășii care au luat cuvîntul în această adunare să se refere într-o anu-

mită măsură și la lipsurile din propria lor activitate. Or, am ascultat aici pe foarte mulți tovarăși cu care m-am întîlnit în ultimele luni în cursul vizitelor făcute în întreprinderile din București și cu care am examinat o serie de neajunsuri din activitatea unităților respective ; după felul însă în care acești tovarăși au vorbit astăzi în adunare s-ar putea crede că lipsurile analizate atunci au dispărut peste noapte. Ar fi foarte bine să fie așa, dar mi se pare că realitatea este alta, că tovarășii au trecut totuși prea ușor peste aceste deficiențe. Este întotdeauna necesar să dezvăluim cu tărie lipsurile din activitatea proprie, pentru că numai așa vom găsi soluțiile cele mai corespunzătoare pentru lichidarea lor ; sper că de această cerință se va ține seama în activitatea practică, luîndu-se măsuri concrete pentru înlăturarea neajunsurilor care mai există, pentru continua îmbunătățire a muncii colectivelor dumneavoastră.

În cuvîntul a numeroși tovarăși au fost exprimate multe critici îndreptățite la adresa unor ministere și organe centrale de sinteză. S-au făcut, de asemenea, o serie de propuneri în vederea îmbunătățirii activității pe anul în curs și în anii următori. Desigur, nu a fost posibil ca miniștrii sau reprezentanții ministerelor și ai altor organe centrale să răspundă astăzi la aceste probleme, să ia poziție față de propunerile care s-au formulat aici. Consider însă că este necesar ca, într-o perioadă scurtă, aceste critici și propuneri să primească răspunsurile corespunzătoare. De altfel, trebuie să lichidăm cu desăvîrșire practica — semnalată și aici — de a asculta diferite observații și sugestii, chiar de a le nota, uitînd însă apoi cu totul de ele. La orice propunere formulată de unitățile economice, ministerele, celelalte organe centrale trebuie să dea răspunsurile cuvenite. Este necesar ca, în cel mai scurt timp, să se arate dacă propunerea respectivă este acceptată sau

dacă ea nu este corespunzătoare. Se impune ca ministerele să facă din aceasta o problemă de principiu în activitatea lor. De altfel, probabil, va fi necesar să elaborăm și o hotărîre sau o lege prin care să se stabilească mai precis această obligație.

Cît privește problemele ridicate în această adunare, trebuie ca ministerele, în termen de o lună, să răspundă întreprinderilor, fie direct, fie prin intermediul comitetului municipal, în legătură cu toate propunerile și observațiile care s-au făcut. De asemenea, comitetul municipal va trebui să informeze Secretariatul Comitetului Central al partidului asupra felului în care s-a dus la îndeplinire această sarcină.

Adunarea activului de partid din capitală, ca de altfel toate ședințele cu activul de partid care au avut loc sau sînt în curs de desfășurare în județele țării, constituie o expresie a largului democratism al activității partidului nostru comunist. Aceste adunări se încadrează în măsurile generale de îmbunătățire a conducerii de către partid, de perfecționare a planificării și organizării economiei, a întregii activități sociale. Caracteristica principală a adunărilor activului de partid — deci și a adunării dumneavoastră — o constituie înaltul spirit de răspundere cu care au fost abordate problemele, creșterea competenței cadrelor noastre de partid și de stat, preocuparea lor susținută pentru a asigura înfăptuirea în cele mai bune condiții a hotărîrilor Congresului al X-lea.

Apreciez că dezbaterile de astăzi vor exercita o puternică influență pozitivă asupra tuturor domeniilor de activitate din orașul București, că ele se vor reflecta în îndeplinirea cu succes a sarcinilor ce vă revin. *(Aplauze puternice).*

Stimați tovarăși,

Cunoașteți cum s-a realizat planul cincinal 1966—1970 ; acești ani s-au caracterizat prin dezvoltarea în ritm intens a industriei noastre socialiste, prin ridicarea la viață înfloritoare a noi zone ale țării, ca urmare a amplasării raționale a industriei pe întregul teritoriu. Am putea spune că nu există județ, oraș sau comună în care, într-o formă sau alta, să nu se reflecte rezultatele dezvoltării economiei noastre în cincinalul trecut ; aceste rezultate sînt ilustrate de noile unități de producție și social-culturale create, de creștere generală a nivelului de viață al cetățenilor patriei noastre.

Venitul național a sporit într-un ritm mediu anual de 7,7%, depășindu-se prevederile planului pe întregul cincinal cu 13,6 miliarde de lei. De asemenea, se poate aprecia că agricultura noastră socialistă a cunoscut în această perioadă o dezvoltare însemnată, realizînd pe cincinal o producție cu 24% mai mare decît în cincinalul precedent ; aceasta constituie, fără îndoială, o creștere importantă, mai ales dacă ținem seama că am avut 3 ani la rînd condiții climatice nefavorabile, că în 1970 a trebuit să facem față unor mari calamități naturale

Datorită succeselor obținute în dezvoltarea economiei naționale s-au putut înfăptui și sarcinile privind ridicarea nivelului de trai material și cultural al oamenilor muncii. După cum știți, în cursul cincinalului trecut s-a realizat o creștere a salariului real de 20% ; de asemenea, veniturile populației din salarii s-au mărit cu peste 50%, ca rezultat al ocupării în producția materială și în activitatea social-culturală a unui număr tot mai însemnat de oameni ai muncii.

Toate aceste realizări demonstrează cu prisosință că Partidul Comunist Român, aplicînd neabătut linia sa politică generală, asigură ca înfăptuirile societății noastre pe tărîmul dezvoltării economiei, științei, culturii să se reflecte nemijlocit în cretșerea bunăstării oamenilor muncii — țelul suprem, scopul fundamental al întregii opere de construire a socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice).*

În cadrul adunării s-a vorbit pe larg despre rezultatele pe care oamenii muncii din capitală, sub conducerea organizațiilor de partid, le-au obținut în îndeplinirea sarcinilor cincinalului. Într-adevăr, industria municipiului București a realizat la sfîrșitul cincinalului trecut 17,6% din volumul întregii producții industriale a țării. Iată de ce doresc să subliniez în mod deosebit marea contribuție a oamenilor muncii din capitala patriei noastre la înfăptuirea planului cincinal.

În perioada 1966—1970, industria din București a cunoscut o puternică înnoire ; s-au construit mari uzine, dotate cu tehnica cea mai înaintată, care dau posibilitate economiei noastre să abordeze cu succes domeniile cele mai moderne ale producției. Au fost, de asemenea, reutilate și modernizate numeroase întreprinderi vechi — și mulți dintre dumneavoastră cunoașteți ce a însemnat în mod practic aceasta ; pe baza unor asemenea modernizări și reutilări, fabrici mici, de circa 500 de salariați, s-au transformat în întreprinderi puternice, de 5 000—7 000 de oameni. Astfel de modernizări și reutilări sînt numeroase atît în capitală, cît și în întreaga noastră țară.

În ultimele luni am vizitat un mare număr de întreprinderi din municipiul București, îndeosebi din ramura construcțiilor de mașini. Doresc să declar și la această adunare că am fost plăcut impresionat de activitatea pe care o desfășoară colectivele de oameni ai muncii din aceste unități, de nivelul tehnic înalt la care au ajuns întreprinderile bucureștene constructoare de mașini.

Față de anul 1965, industria capitalei a făcut progrese remarcabile. Se poate aprecia că în prezent avem o industrie care, din punct de vedere calitativ, se deosebește mult de cea de acum cinci ani ; dispunem de unități industriale de înaltă tehnicitate, în stare să rezolve cu succes sarcinile tot mai complexe ce le revin astăzi. De altfel, în discuțiile pe care le-am avut cu colectivele de conducere ale acestor unități au fost evidențiate marile posibilități tehnice pe care le au întreprinderile din capitală de a realiza multe din produsele prevăzute inițial să fie asigurate prin import. Fără îndoială, ceea ce am stabilit în cadrul acelor discuții și ceea ce s-a menționat astăzi în adunare nu reprezintă nici pe departe toate posibilitățile industriei constructoare de mașini și ale celorialte ramuri din București ; aceste posibilități sînt mult mai mari — și va trebui să facem totul pentru a le pune în valoare, pentru a folosi la întreaga capacitate potențialul industrial de care dispunem.

Vorbind despre activitatea rodnică desfășurată de oamenii muncii din capitală, aș dori să informez activul de partid că, în cadrul întrecerii dintre județe desfășurate în anul 1970, capitala va ocupa unul din locurile fruntașe, se va situa pe locul întîi. *(Aplauze puternice, prelungite).* Pentru toate aceste rezultate bune obținute în realizarea cincinalului 1966—1970, doresc să adresez, în numele conducerii de partid și de stat, cele mai calde felicitări muncitorilor, inginerilor și tehnicienilor, tuturor oamenilor muncii din capitala patriei noastre socialiste. *(Aplauze puternice).* De asemenea, felicit din toată inima activul de partid, comitetul municipal, pe toți membrii de partid pentru munca pe care au desfășurat-o în organizarea și conducerea întregii activități din municipiul București. *(Aplauze puternice).*

Evidențiind rezultatele remarcabile obținute în cei cinci ani care au trecut, nu putem să nu menționăm că ele ar fi putut fi cu mult superioare dacă nu s-ar fi manifestat o serie de neajunsuri în munca întreprinderilor și organizațiilor noastre de partid. Nu doresc să mă opresc în mod amănunțit asupra lor, am mai vorbit despre aceasta în ultimul timp, inclusiv la întîlnirile pe care le-am avut în capitală. Vă sînt cunoscute aceste lipsuri — și cred că vor fi luate toate măsurile pentru ca ele să fie lichidate cu desăvîrșire.

Stimați tovarăși,

Sîntem la începutul noului cincinal 1971—1975, care, după cum cunoașteți, prevede dezvoltarea în continuare în ritm intens a industriei și agriculturii patriei noastre. Ne propunem ca în acești ani să ne apropiem în mod simțitor de țările dezvoltate din punct de vedere industrial ; aceasta pune în fața noastră, a tuturor, sarcini deosebit de mari.

Este clar că fără crearea unei puternice baze economice, fără o industrie de înaltă tehnicitate și o agricultură avansată nu se poate vorbi de construcția societății socialiste multilateral dezvoltate, de crearea condițiilor pentru făurirea societății comuniste. De aceea, trebuie să înțelegem că fiecare cincinal constituie o etapă hotărîtoare în înfăptuirea acestor țeluri finale. Am obținut realizări importante în anii construcției socialiste ; am repurtat de asemenea succese deosebit de mari în cincinalul care a trecut. Pentru viitor avem de înfăptuit un program care — așa cum spun unii tovarăși — este, într-adevăr, mobilizator, dar care cuprinde sarcini pe deplin realizabile, pe măsura forței și capacității creatoare a clasei noastre muncitoare, a țărănimii, a intelectualității, a întregului nostru popor. De aceea, sîntem con-

vinși că prevederile actualului cincinal vor fi nu numai îndeplinite, dar chiar depășite. *(Vii aplauze)*. De altfel, rezultatele din primele două luni demonstrează că avem aceste posibilități, planul de producție în industrie pe întreaga țară, inclusiv capitala, fiind realizat în proporție de 102,9%. Eu urez activului de partid și oamenilor muncii din capitală să mențină, în continuare, pe întregul cincinal, acest procent de depășire. *(Aplauze puternice)*. Desigur, există o serie de probleme asupra cărora va trebui să insistăm în mod deosebit, pentru că nu este totul să sporim producția globală, să creăm anumite produse, ci să ne preocupăm și de felul cum creăm aceste produse, dacă ele corespund necesităților economiei noastre, dacă pot fi competitive pe piața internațională ; trebuie să vedem cu ce preț, cît ne costă producția pe care o obținem, în ce măsură asigură ea creșterea produsului net, a părții care contribuie la sporirea venitului național. Iată de ce actualul plan cincinal pune un accent deosebit pe laturile calitative ale întregii activități economice.

Și în acest cincinal capitala va continua să ocupe primul loc în ce privește ponderea în producția industrială, deși, probabil, această pondere va mai scădea, ca rezultat al faptului că și alte județe — de fapt toate județele țării — vor cunoaște în această perioadă o dezvoltare foarte puternică. Continuînd să ocupe primul loc în producția industrială, capitala va avea de rezolvat sarcini deosebit de mari. Aceasta cu atît mai mult cu cît în București este concentrată industria principală din cîteva sectoare de vîrf, cum este, de exemplu, electronica ; de asemenea, producția de mașini-unelte, îndeosebi cea de înaltă tehnicitate, se va dezvolta în bună parte în capitală. Se produc, de asemenea, în București o serie de utilaje deosebit de importante ; cunoașteți, de altfel, că s-au construit sau se construiesc în acest scop capacități moderne, unice în țară, chemate să asigure rezolvarea unor probleme de bază ale înzestrării economiei românești cu tehnică avansată și chiar să creeze posibilități pentru a spori exportul de astfel de utilaje. De aceea, oamenilor muncii din București, organizațiilor de partid, comitetului municipal le revin, în acest cincinal, sarcini deosebit de mari.

În primul rînd, este necesar să se acorde o atenție deosebită folosirii în întregime a capacităților de producție existente, a utilajelor și mașinilor. Aș da în această privință cîteva exemple semnificative pentru modul în care este folosit fondul de timp al mașinilor-unelte din întreprinderile bucureștene. Sînt, desigur, uzine care au rezultate relativ bune : astfel, la Fabrica de mașini-unelte și agregate fondul de timp este folosit în proporție de 66,6%, deși nici acest procent nu reprezintă limita maximă care se poate realiza. Dar, tot în București, sînt întreprinderi care utilizează într-un procent foarte mic fondul de timp al mașinilor : întreprinderea „Acumulatorul“ utilizează doar 43,5% din fondul de timp al mașinilor, Întreprinderea de piese radio și semiconductori — 52,4%, Uzina de mașini grele — 46,3%, deși această întreprindere are o anumită scuză, fiind la începutul activității sale. Nu este însă cu nimic justificat ca întreprinderi mai vechi, cum este uzina „Timpuri Noi“, să asigure o folosire în proporție de 54,3% ; chiar și uzinele „23 August“ realizează numai 60,9%. Mă refer, în această privință, numai la secțiile de bază, nu și la cele auxiliare, unde acest indice coboară pînă la 27%. Unele mașini de înaltă tehnicitate, cum sînt mașinile de frezat prin copiere, sînt folosite doar în proporție de 28,9%.

În cursul discuțiilor pe care le-am avut cu conducerile întreprinderilor din București am ajuns la concluzia

că avem încă spații folosite nerațional. Printr-o bună organizare a muncii și o așezare judicioasă a mașinilor putem obține o producție substanțial sporită cu capacitățile existente. Prin folosirea întregii capacități a mașinilor din dotare putem să creștem cu 15—20% producția, fără nici o investiție suplimentară ; în capitală sînt întreprinderi care pot să facă și mai mult în această direcție, să obțină cu aceleași capacități, cu mașinile de care dispun astăzi, o producție dublă. De aceea, insist în mod deosebit asupra necesității de a lua măsurile ce se impun pentru folosirea tuturor capacităților, pentru generalizarea schimbului II și trecerea la introducerea schimbului III de lucru.

Este necesar să acordăm în continuare întreaga atenție organizării științifice a producției și a muncii, de care depinde într-o măsură hotărîtoare folosirea rațională a capacităților existente astăzi în economia țării. În legătură cu aceasta, doresc să menționez că — deși în primii ani am obținut o serie de rezultate bune datorită faptului că problema organizării științifice a stat mai mult în atenția colectivelor de întreprinderi — în prezent preocupările în această direcție au slăbit. Nu se poate spune că am rezolvat problema prin faptul că am construit o secție sau o uzină care, din punctul de vedere al organizării muncii, poate fi luată drept model ; dimpotrivă, organizarea unor secții sau a unor uzine-model trebuie să determine organizațiile de partid din București, comitetele de sectoare, comitetul municipal, ministerele să acționeze cu fermitate pentru ca, în cel mai scurt timp, toate întreprinderile noastre să ajungă la nivelul acestora. Este necesar să acordăm mai multă atenție problemei creșterii productivității muncii. Trebuie să recunoaștem că, față de țările dezvoltate din punct de vedere industrial, noi realizăm o productivitate de cîteva

ori mai mică. Chiar la unele uzine organizate pe baza licențelor și tehnologiilor străine realizăm o productivitate sub prevederile din licențe. De altfel, în cadrul acestei adunări s-a arătat ce se poate realiza în domeniul productivității dacă se creează premisele necesare. Exemplul care s-a dat aici privind creșterea productivității muncii în unele secții de țesătorie nu este unicul ; sînt multe cazuri cînd grupuri de muncitori realizează astăzi o productivitate de două-trei ori mai mare decît nivelul mediu. Se pare însă că nu peste tot există o suficientă înțelegere a importanței creșterii productivității muncii și folosirii raționale a forței de muncă calificate. Este adevărat, în țara noastră avem un disponibil de forță de muncă ; dar în ce privește forța de muncă calificată simțim peste tot o lipsă acută. De aceea, trebuie să luăm măsuri hotărîte pentru a asigura creșterea productivității muncii — pe baza introducerii mecanizării și automatizării, a conducerii și organizării moderne a producției, a creării condițiilor materiale necesare. Desigur, cheltuielile pentru modernizarea utilajelor trebuie să se reflecte în creșterea productivității, a venitului întreprinderilor ; dar, totodată, să creăm condiții ca — concomitent cu creșterea productivității muncii — să sporească și veniturile oamenilor muncii. Iată de ce apreciez că experiența despre care s-a vorbit aici este deosebit de edificatoare ; pe baza cointeresării materiale și a luării de măsuri pentru organizarea rațională a muncii, pentru modernizarea producției, putem să obținem o dublare și în unele locuri chiar o triplare a productivității muncii.

S-a vorbit aici de problema calității producției. Discutăm despre ea permanent, am luat multe măsuri, avem și rezultate bune în această direcție. Numeroase produse ale întreprinderilor noastre fac astăzi față cu succes oricărei concurențe pe piața internațională. Dar în acest

domeniu avem încă lipsuri, sînt multe de făcut. Acționăm încă cu timiditate în domeniul perfecționării și înnoirii utilajelor, al aplicării procedeelor moderne. Chiar și în ce privește introducerea în producție a licențelor ne mișcăm destul de încet. Am importat asemenea licențe și le-am ținut nefolosite cîte 6—7 ani, în loc să le introducem imediat în producție. Or, este clar că cei care ne-au vîndut licențele au introdus între timp în producție altele perfecționate, deci ceea ce ne-au vîndut nouă atunci este acum perimat. De altfel, noi am mai discutat această problemă ; știți bine că, de regulă, cel care vinde o licență are pregătită alta pe care vrea s-o introducă în fabricație. Iată de ce este necesar să acordăm o atenție deosebită ridicării generale a calității producției, a nivelului tehnic, a parametrilor tehnici ai produselor — pentru că de aceasta depind dezvoltarea economiei noastre, asigurarea competitivității produselor românești pe piața internațională.

În expunerea prezentată de tovarășul Dumitru Popa, precum și în cuvîntul mai multor tovarăși, s-au făcut referiri la preocuparea unor colective de întreprinderi pentru producerea de utilaje și mașini cu mijloace proprii, pentru autodotare, precum și pentru perfecționarea mașinilor și utilajelor existente. Sarcinile pe care și le propun în această privință unele întreprinderi mi se par însă mici ; de altfel, m-am referit concret la uzinele „Grivița Roșie", dar am discutat asemenea probleme și cu conducerile altor întreprinderi din capitală și din provincie pe care le-am vizitat în ultimele luni. Se apelează cu ușurință la importul unor mașini și utilaje pe care le putem produce în țară. Sînt chiar cazuri cînd se procură din străinătate aceleași utilaje care se realizează într-o uzină sau alta din țara noastră. Trebuie să înțelegem că producerea utilajelor și mașinilor-unelte necesare înzes-

trării economiei românești reprezintă o problemă centrală a activității noastre.

Se impune să folosim cît mai larg în această privință capacitatea de creație științifică, spiritul novator al inginerilor și tehnicienilor, al oamenilor muncii din țara noastră. Nu este pentru nimeni un secret — dar vreau să mai menționez și cu acest prilej — că în multe domenii de vîrf specialiștii din România au adus contribuții care i-au situat pe primele locuri ; se cunoaște, de pildă, că primul avion cu reacție a fost realizarea unui român.

Țara noastră dispune astăzi de un mare număr de specialiști și muncitori iscusiți. Avem oameni talentați, inventivi, dornici să facă totul pentru a contribui la dezvoltarea economiei românești, la progresul științei în general. Trebuie însă să folosim mai bine această uriașă forță creatoare a poporului nostru.

În această ordine de idei aș dori să mă refer pe scurt și la problema cercetării științifice, a aplicării rezultatelor ei în producție. Am organizat și dezvoltat în cincinalul trecut multe institute de cercetare. În construcția de mașini, de exemplu, de la 3 institute am ajuns la 17 ; aceeași situație există și în alte sectoare de activitate. Am creat în întreprinderile noastre sectoare puternice de concepție, care au rezolvat multe sarcini importante. Consider însă că este necesar să acordăm mai multă atenție organizării activității de cercetare, concentrării eforturilor în direcțiile principale, evitînd risipirea forțelor pe o tematică excesiv de largă. Ministerele trebuie să se preocupe de utilizarea mai bună a potențialului științific, de aplicarea rapidă în producție a realizărilor activității de cercetare ; în această privință, și Consiliul Național al Cercetării Științifice are un cuvînt greu de spus — și sperăm că el își va face mai mult simțită prezența decît pînă acum. Trebuie să ne fie clar că îndepli-

nirea sarcinilor puse de Congresul al X-lea privind ridicarea nivelului general al activităţii economice-sociale nu se poate asigura fără a aşeza la baza întregii noastre munci cele mai înalte cuceriri ale ştiinţei şi culturii universale, fără a dezvolta larg cercetarea ştiinţifică. Avem toate condiţiile pentru aceasta — şi consider că Bucureştiul, unde sînt concentrate principalele institute şi forţe de cercetare, poate să facă mult mai mult pe această linie. Mă refer, fireşte, la Comitetul municipal Bucureşti, la întreprinderile din capitală, care trebuie să folosească mai mult avantajele ce le au prin faptul că îşi desfăşoară activitatea într-o localitate unde sînt reunite asemenea forţe importante ale ştiinţei noastre naţionale.

O problemă asupra căreia aş dori să atrag încă o dată atenţia este aceea a pregătirii muncitorilor calificaţi, a formării cadrelor necesare activităţii noastre economice şi sociale. Desigur, avem o serie de rezultate bune în această privinţă ; a crescut, este adevărat, numărul de muncitori proveniţi din şcolile profesionale, dar există încă în întreprinderile noastre mulţi muncitori cu o slabă calificare. Consider că trebuie să trecem la aplicarea cu toată fermitatea a hotărîrilor Comitetului Central al partidului, a legilor ţării în această privinţă ; să facem ca fiecare colectiv de întreprindere să înţeleagă că nu va putea să rezolve problemele ce îi revin în acest cincinal şi în viitor fără a se preocupa zilnic de pregătirea cadrelor necesare de muncitori calificaţi, de maiştri. Totodată, în conformitate cu hotărîrea recentei plenare a Comitetului Central şi cu legea care urmează să fie adoptată în curînd de Marea Adunare Naţională, va trebui să trecem la organizarea activităţii de reciclare a cadrelor, de împrospătare a cunoştinţelor tuturor oamenilor muncii din ţara noastră — de la muncitor pînă la director, director general şi ministru. Toţi trebuie să studiem, să învăţăm, să ne însuşim atît problemele de specialitate, cît şi cele economice şi de conducere, care sînt hotărîtoare pentru desfăşurarea activităţii la nivelul exigenţelor de astăzi. Avem şi în această privinţă toate condiţiile. Organizaţia municipiului Bucureşti, întreprinderile din capitală vor trebui să acţioneze în aşa fel încît să constituie un adevărat exemplu pentru celelalte organizaţii şi întreprinderi din ţară.

S-a vorbit în cadrul acestei adunări de problema aprovizionării tehnice-materiale. S-a arătat că în această privinţă există încă multe deficienţe. Am mai vorbit despre problema aceasta şi cu alte prilejuri. Se pare că, pînă la urmă, soluţionarea ei este legată de o mai bună planificare şi organizare a activităţii de aprovizionare tehnică-materială, deoarece, pe total, nu numai că am realizat producţia planificată, dar în 1970 au rămas şi stocuri supranormative de sute de milioane de lei. Aceasta arată că, într-adevăr, există materii prime şi materiale, dar că ele sînt prost repartizate şi dirijate, că acestea nu ajung la vreme şi în condiţii optime la unităţile care au nevoie de ele. De ce trebuia să ne întîlnim acum, în martie, ca să discutăm, în adunarea activului de partid, că unele întreprinderi din Bucureşti nu-şi realizează contractele şi obligaţiile pe care le au de a livra altor unităţi — tot din Bucureşti — o serie de materiale ? Nu se impunea oare ca miniştrii, directorii centralelor să se pună încă din toamnă de acord şi să ştie precis de unde vor lua materiile prime şi materialele, cu cine vor trebui să încheie, în conformitate cu legea, contractele respective ? Desigur, nu ne închipuim că toate vor merge automat, că nu se mai pot întîmpla defecţiuni într-o întreprindere sau alta ; dar pentru aceasta avem o serie de stocuri care ne permit să regularizăm producţia, să evităm stagnările ce le-ar putea provoca o întîrziere de cî-

teva ore sau de o zi-două în aprovizionarea cu unele materiale. Dar să constatăm că, deși ne aflăm în martie, încă nu s-a ajuns la încheierea contractelor pentru livrarea diferitelor produse necesare producției pe acest an — aceasta este de neadmis! Consider că trebuie să punem capăt cu hotărîre acestei atitudini birocratice, să luăm toate măsurile încît, în cel mai scurt timp, să clarificăm pe deplin problemele aprovizionării tehnice-materiale; fiecare întreprindere să știe precis de unde și cînd trebuie să primească materialele, produsele, subansamblele, tot ce îi este necesar pentru a asigura o producție ritmică!

Cred că va trebui să ne propunem ca, acolo unde sînt rămîneri în urmă, să apelăm la colectivele de oameni ai muncii să facă un efort o perioadă de timp — o lună-două, dacă este nevoie — pentru a crea, pe baza sporirii producției, decalajul necesar de aprovizionare și a asigura astfel, în continuare, desfășurarea ritmică a fabricației. De pe acum se impune să luăm măsuri pentru a realiza contractele și a lămuri bine toate problemele privind aprovizionarea tehnică-materială pentru anul 1972; acolo unde există condiții se pot încheia contracte pe termen lung, pînă în 1975. Avem planul cincinal, știm producțiile de bază pe care trebuie să le realizăm și deci putem trece la încheierea de contracte de lungă durată, care să ne dea siguranță și să pună ordine în ce privește aprovizionarea tehnică-materială, deci și în desfășurarea normală a procesului de producție.

Nu doresc să mă opresc prea mult asupra problemelor de export și import, mai cu seamă că de curînd am avut o consfătuire în legătură cu activitatea din acest domeniu. Țin numai să atrag atenția că municipiul București are sarcini deosebit de mari; față de prevederile planului pe acest an, va trebui să asigure în plus peste

100 000 000 de lei valută, iar pe întregul cincinal să dea suplimentar circa un miliard de lei valută. În acest sens, pentru a veni în sprijinul colectivelor din capitală, ne-am gîndit ca această sarcină să se realizeze atît pe calea sporirii exportului, cît și prin diminuarea importurilor, deci să obținem din cele două procese un sold activ de circa un miliard lei valută pe cincinal. Față de ponderea capitalei în producția industrială, de potențialul și resursele mari pe care le are, acest lucru se poate asigura. Producția pe cincinal a capitalei va trece de 300 miliarde de lei și deci a realiza un plus de producție de 6 miliarde sau a reduce o parte a importurilor este pe deplin posibil. Și eu sînt convins că aceasta se va realiza! *(Vii aplauze).*

Este necesar să acordăm o atenție mai mare problemelor eficienței activității economice, începînd cu reducerea cheltuielilor materiale de producție, a consumurilor. Nu vreau să dau aici cifre pentru a arăta cîte întreprinderi au depășit normele de consum pe 1970, cîte sute și sute de tone de metal, de combustibil și alte materiale s-au consumat în plus. Avem în acest domeniu rezerve foarte mari și este necesar ca toate colectivele de oameni ai muncii să se preocupe în mai mare măsură de aceste probleme, de eficiența economică. Realizînd producții sporite cu cheltuieli cît mai mici, vom contribui în mod substanțial la creșterea venitului național și deci la sporirea posibilităților de a asigura dezvoltarea susținută a economiei și ridicarea bunăstării oamenilor muncii.

Aveți de realizat un volum mare de investiții. Deși ne-am propus să nu mai construim multe întreprinderi în București, ci să mergem mai mult pe dezvoltări, totuși — întrucît aceste dezvoltări sînt de nivelul celor despre care am vorbit mai înainte — în capitală se vor investi zeci de miliarde de lei. În activitatea de investiții

s-au obținut multe lucruri bune, dar — așa cum ați auzit aici și cum cunoașteți fiecare — s-au comis și greșeli. Eu salut angajamentele luate aici de către proiectanții din construcția de mașini — cred că și ceilalți gîndesc la fel — și de către constructori de a nu mai repeta greșelile din trecut. În orice caz, a face clădiri mai înalte cu 2—3 metri decît este necesar pentru procesul de producție, a realiza construcții supradimensionate, care dau impresia unor veritabile adăposturi antiatomice, este cu totul neeconomic, reprezintă o mare risipă.

Problema costului prefabricatelor este legată în mare măsură și de faptul că înseși aceste prefabricate sînt supradimensionate. O reducere a dimensiunilor lor din toate punctele de vedere va conduce nemijlocit la o micșorare a prețurilor. Este necesar ca atît proiectanții, cît și Ministerul Materialelor de Construcții să acționeze cu mai multă fermitate pentru a realiza în practică măsuri concrete care să ducă la micșorarea acestor costuri exagerate în construcții. De asemenea, trebuie să luăm măsuri pentru a produce noi materiale. Cred că în această privință se impune ca și Ministerul Industriei Chimice să fie mai activ ; împreună cu Ministerul Industriei Materialelor de Construcții, el trebuie să contribuie la producerea materialelor de care avem nevoie.

O altă problemă importantă este aceea a scurtării duratei de construcție și de punere în funcțiune a capacităților de producție, de realizare a parametrilor proiectați. Cunoașteți că avem încă neajunsuri serioase în această privință, că durata unor lucrări de construcții este încă mare. Avem multe exemple care arată că, acolo unde s-a acționat bine, s-au putut realiza într-un an și jumătate construcții pentru care se avea în vedere o durată de trei ani. Chiar în București avem construcții care s-au realizat în mai puțin de un an. Este deci necesar ca directorii

de întreprinderi și centrale, ministerele să ia toate măsurile pentru a scurta durata construcțiilor. Într-un anumit sens, constructorul este — poate — mai puțin interesat în reducerea duratei lucrărilor, dar beneficiarul este cel care face comanda construcției, cel care plătește și, ca atare, el trebuie să se lupte pentru a o realiza în cel mai scurt timp și a putea obține pe această bază producții și venituri suplimentare. Avem și aici rezerve mari și, dacă vom ține seama de ele, vom putea ca în cursul actualului cincinal să realizăm lucruri deosebit de însemnate pe calea construirii și a dării la timp în funcțiune a capacităților productive.

Apreciez că în capitală există toate condițiile pentru a asigura ridicarea la un nivel superior a întregii activități economice. Dispunem de o clasă muncitoare cu o bogată experiență, de tehnicieni și ingineri bine pregătiți, de o organizație puternică, experimentată, cu un număr mare de membri de partid. De aceea avem încredere că se vor înfăptui cu succes hotărîrile Congresului al X-lea care revin organizației din București ! *(Aplauze prelungite).*

Stimați tovarăși,

Planul cincinal prevede, o dată cu îmbunătățirea activității generale economice și creșterea venitului național, sporirea veniturilor oamenilor muncii cu 20% pînă în 1975. Se are în vedere ca, din cele peste 500 000 de apartamente ce se vor construi în țară, circa 120 000 să fie construite în capitală, față de peste 80 000 cîte s-au realizat în cincinalul care a trecut. Se prevede, de asemenea, construcția unui număr însemnat de locuri în creșe și cămine de copii. De exemplu, față de 27 000 de locuri în creșe cît există astăzi pe țară, ne propunem să ajungem la 80 000—100 000 în 1975, ceea ce înseamnă o

creștere de circa trei ori ; o dezvoltare similară se va realiza și în ce privește căminele de copii. Este necesar să facem acest efort, deoarece într-o măsură tot mai însemnată intră în procesul de producție femeile și deci trebuie să creăm condiții pentru o îngrijire corespunzătoare a copiilor. De asemenea, se va mări spațiul de spitalizare, vor fi realizate și alte construcții social-culturale.

Toate acestea vor face să crească în mod simțitor nivelul de trai al oamenilor muncii din România. Este necesar ca organizațiile noastre de partid, organizațiile sindicale și de tineret, conducerile întreprinderilor să acorde mai multă atenție soluționării problemelor sociale, să urmărească permanent îmbunătățirea condițiilor de viață și de muncă ale oamenilor muncii. Noi cheltuim, de exemplu, peste 1,6 miliarde de lei anual pentru activitatea de protecție și securitate a muncii, dar nu aș putea spune că rezultatele sînt pe măsura acestor eforturi. Este necesar ca Ministerul Muncii, care conduce Departamentul protecției și securității muncii, Ministerul Sănătății, care are, de asemenea, atribuții destul de largi în această privință, și sindicatele, pentru care problema securității trebuie să constituie o sarcină principală și permanentă, să acorde mai multă atenție și să urmărească cum se realizează prevederile în acest domeniu.

Este știut — și doresc să subliniez încă o dată — că tot ceea ce facem, tot ceea ce vom realiza în viitor este consacrat omului, bunăstării, fericirii lui — și de aceea întreaga noastră activitate trebuie să asigure înfăptuirea consecventă în viață a acestei linii generale a partidului. *(Vii aplauze).*

Împlinirea marilor sarcini ce revin colectivelor de oameni ai muncii din București impune totodată o preocupare susținută pentru îmbunătățirea conducerii unităților economice-sociale. Am luat un șir de măsuri în

această privință care se arată a fi foarte utile. Atît comitetele de direcție și consiliile de administrație, cît și adunările generale ale salariaților dau de acum rezultate bune în activitatea lor. Ele asigură realmente conducerea colectivă a unităților economice, devenind forme concrete de participare organizată a clasei muncitoare, a tuturor oamenilor muncii din patria noastră la conducerea întregii activități de construcție a societății socialiste. De altfel, trebuie să menționăm și aici că tocmai aceasta constituie una din laturile importante ale dezvoltării socialiste a patriei noastre — și anume participarea tot mai largă a întregului popor la elaborarea și înfăptuirea politicii interne și externe a partidului. Pe această cale se realizează în fapt democrația socialistă, care este infinit superioară oricărei forme de democrație burgheză, pentru că asigură ca poporul să ia parte nemijlocit la conducerea societății. Acest lucru nu-l poate asigura nici cea mai democratică țară capitalistă din lume ! *(Vii aplauze).*

Este necesar să acționăm cu toată fermitatea pentru întărirea și creșterea rolului organismelor colective de conducere, pentru a atrage larg clasa muncitoare, oamenii muncii la conducerea vieții economice-sociale. Să facem să crească rolul organizațiilor de partid în toate domeniile de activitate ! Pentru aceasta este necesar ca organizațiile de partid, comitetele de sectoare, comitetul municipal să aducă anumite îmbunătățiri în felul de a conduce și de a rezolva problemele, în lumina recentelor hotărîri ale plenarei Comitetului Central al partidului nostru.

În încheiere, aș dori să subliniez încă o dată că înfăptuirea cu succes a sarcinilor ce ne stau în față, a planului pe 1971 prezintă o importanță hotărîtoare, întrucît acest plan pune o bază trainică pentru înfăptuirea cu succes a întregului cincinal actual.

Am deplina convingere că oamenii muncii din capitală, în frunte cu comuniștii, nu vor precupeți nici un efort pentru a realiza în cele mai bune condiții sarcinile ce le revin, pentru a-și aduce contribuția la transpunerea în viață a programului elaborat de Congresul al X-lea al partidului, la ridicarea patriei noastre pe noi culmi de progres și civilizație, la creșterea bunăstării și fericirii întregului popor. *(Aplauze puternice, prelungite).* Cu această convingere, vă urez dumneavoastră, tuturor comuniștilor, tuturor oamenilor muncii din capitala patriei noastre noi și noi succese în activitatea viitoare, multă sănătate și fericire ! *(Aplauze furtunoase, ovații. Se scandează îndelung „Ceaușescu — P.C.R. !", „Ceaușescu — P.C.R. !").*

INTERVIU ACORDAT POSTULUI DE RADIODIFUZIUNE „RADIO SUISSE ROMANDE" DIN ELVEȚIA

— 11 martie 1971 —

ÎNTREBARE : *Cum apreciați, domnule președinte, evoluția raporturilor României cu celelalte țări socialiste ? Care sînt coordonatele de bază ale colaborării Republicii Socialiste România cu țările sistemului socialist ?*

RĂSPUNS : Ca țară socialistă România pune la baza politicii sale externe extinderea relațiilor de prietenie și colaborare multilaterală cu toate țările socialiste. În acest spirit se dezvoltă continuu legăturile țării noastre de colaborare și cooperare economică, tehnică-științifică, culturală, politică și în alte domenii cu celelalte state socialiste. Evoluția pozitivă a acestor relații reiese și din faptul că din volumul total al schimburilor economice ale României, circa 54% se realizează cu țările socialiste.

De asemenea, în ultimii ani s-au intensificat contactele și schimbul de delegații dintre țara noastră și celelalte state socialiste.

Întemeindu-mă pe aceste realități, pot afirma că raporturile României cu celelalte țări socialiste cunosc o

evoluție ascendentă, corespunzînd atît intereselor popoarelor din țările noastre, cît și cauzei destinderii internaționale și păcii în lume.

La baza relațiilor sale cu toate statele socialiste, România așază în mod constant principiile deplinei egalități în drepturi și avantajului reciproc. Noi pornim de la faptul că dezvoltarea colaborării și cooperării cu țările socialiste trebuie să ducă la progresul rapid al fiecărui popor pe calea făuririi unei economii puternice, la întărirea independenței și suveranității fiecărui stat socialist. De altfel, tocmai întărirea și dezvoltarea relațiilor dintre țările socialiste pe baza aplicării acestor principii constituie una din trăsăturile caracteristice fundamentale ale epocii contemporane. Asemenea relații presupun o justă îmbinare a intereselor naționale cu cele ale întăririi solidarității dintre țările socialiste — acestea constituind de altfel un tot unitar inseparabil.

Iată de ce apreciez că există toate condițiile obiective pentru depășirea unor neînțelegeri dintre țările socialiste și dezvoltarea relațiilor multilaterale dintre ele.

În ce o privește, Republica Socialistă România va face tot ce depinde de ea pentru intensificarea colaborării și cooperării cu toate statele socialiste.

ÎNTREBARE : *Care sînt principiile pe baza cărora România își întemeiază raporturile sale cu țările nesocialiste — cu statele occidentale și cu cele în curs de dezvoltare ?*

RĂSPUNS : În activitatea sa internațională, România pornește de la necesitatea participării active la diviziunea internațională a muncii, la schimbul mondial de valori materiale și spirituale. Totodată, avînd în vedere că în lumea de azi există state cu orînduiri sociale și politice deosebite, considerăm că este necesar ca între aceste țări

să se stabilească relații de colaborare în toate domeniile de activitate.

România își întemeiază raporturile cu statele care au altă orînduire socială pe principiile deplinei egalități în drepturi, respectării independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc.

Consider că o condiție fundamentală a promovării unor relații normale între state este respectarea dreptului fiecărui popor de a-și alege singur calea dezvoltării economice-sociale. De asemenea, apreciez că, în situația internațională actuală, soluționarea problemelor grave care preocupă omenirea nu se poate realiza decît cu participarea activă a tuturor statelor, indiferent de mărimea lor.

In acest spirit și pornind de la asemenea considerente, România întreține și dezvoltă relații economice, tehnice-științifice, culturale, diplomatice cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire social-politică.

Pe aceste principii se întemeiază și relațiile Republicii Socialiste România cu țările occidentale — relații pe care intenționăm să le dezvoltăm și în viitor. În această ordine de idei, aș dori să menționez în mod deosebit relațiile dintre România și Elveția ; întemeiate pe stimă și respect reciproc, aceste relații au cunoscut în anii din urmă o puternică dezvoltare. Îmi exprim speranța că și în viitor colaborarea și cooperarea dintre cele două țări vor înregistra noi progrese în interesul ambelor popoare, al destinderii și păcii în Europa și în lume.

În ce privește relațiile cu statele în curs de dezvoltare, România le acordă o mare însemnătate — nu numai economică, dar și politică. Intensificînd colaborarea cu țările care au pornit pe calea dezvoltării independente, noi sprijinim eforturile popoarelor respective pentru consoli-

darea suveranității lor naționale, pentru valorificarea în interes propriu a bogățiilor lor naturale.

Noi concepem colaborarea cu țările în curs de dezvoltare în contextul luptei pentru evoluția independentă, de sine stătătoare a fiecărui stat, al luptei împotriva politicii imperialiste și neocolonialiste, pentru prietenie și colaborare între popoare.

ÎNTREBARE : *Ce ne puteți spune, domnule președinte, despre obiectivele principale ale politicii desfășurate pe plan intern. Cum apreciați rezultatele acestei politici ?*

RĂSPUNS : Țelul fundamental al dezvoltării României este făurirea societății socialiste și comuniste, a orînduirii în care să se asigure deplina egalitate socială între oameni, posibilități identice de afirmare a personalității umane în toate domeniile de activitate.

Urmărind realizarea acestor țeluri fundamentale, obiectivele principale ale politicii noastre economice-sociale desfășurate pe plan intern au în vedere crearea unei puternice baze tehnice-materiale, care să permită lichidarea, într-o perioadă istorică scurtă, a înapoierii economice moștenite din trecut și apropierea României de țările dezvoltate din punct de vedere economic și tehnic.

Pe această bază economică ne propunem să asigurăm ridicarea nivelului de trai material și spiritual al întregului popor — care constituie de altfel scopul suprem al întregii politici a partidului nostru comunist.

În condițiile României, care — așa cum am spus — a avut în trecut o economie slab dezvoltată, punem un mare accent pe realizarea unui progres rapid și susținut, atît în industrie cît și în agricultură.

În înfăptuirea acestor obiective, poporul român a obținut realizări remarcabile. Recent, am încheiat cu succes planul cincinal 1966—1970, în toată această perioadă producția industrială crescînd într-un ritm mediu anual de circa 12%. În 1970 producția industrială a fost de 17 ori mai mare decît cea realizată în 1938, anul cu cea mai înaltă producție din perioada antebelică. Industria contribuie astăzi la formarea venitului național în proporție de circa 60%.

În cincinalul pe care l-am încheiat recent, producția agricolă a crescut cu 24%, cu toate că timp de trei ani la rînd am avut condiții climatice nefavorabile.

Edificator pentru progresul economiei românești este, cred, și faptul că în perioada 1966—1970 venitul național a crescut în medie anual cu 7,7%, depășindu-se prevederile planului cu 13,6 miliarde de lei. În ultimii cinci ani salariul real a crescut cu 20%, iar veniturile populației din salarii cu peste 50% ; de asemenea, pensiile au sporit cu 32%. În cursul ultimului cincinal s-au construit la orașe și la sate circa 660 000 de locuințe.

Succesele politicii economice-sociale a României sînt ilustrate în mod evident și de progresele mari obținute în dezvoltarea învățămîntului, științei, culturii, a ocrotirii sănătății. Iată, spre exemplu, în 1938 circa 35% din populația țării era neștiutoare de carte ; această situație nu numai că a fost de mult lichidată, dar în 1970 am ajuns la generalizarea învățămîntului de 10 ani obligatoriu și gratuit pentru toți copiii ; numărul studenților a crescut de la 28 000 în trecut la peste 150 000 în prezent.

După cum se poate vedea, facem totul pentru ca, o dată cu dezvoltarea economică a țării, să se îmbunătățească continuu și condițiile de viață, materiale și spirituale, ale întregului nostru popor.

ÎNTREBARE : *Ce ne puteți spune despre orientările economice de viitor ale României ? Inundațiile din 1970 au constituit un obstacol în calea dezvoltării viitoare a țării dumneavoastră ?*

RĂSPUNS : Liniile directoare ale dezvoltării economice-sociale a României în perioada următoare au fost trasate de Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român din vara anului 1969. Se are în vedere asigurarea în continuare a dezvoltării susținute a industriei, care va crește într-un ritm mediu anual de peste 10%. Un accent deosebit punem pe laturile calitative ale activității economice. Mă refer în special la sporirea preocupării pentru ridicarea calității produselor, sporirea productivității muncii și o mai bună organizare a întregii activități, pentru creșterea susținută a eficienței economice în toate ramurile producției.

În următorii cinci ani prevedem, de asemenea, o creștere mai accentuată a producției agricole. În acest scop au și fost alocate investiții de circa 80 de miliarde de lei pentru dezvoltarea agriculturii.

Prin realizarea acestor prevederi în industrie și agricultură România va face un nou și însemnat pas înainte pe calea dezvoltării sale economice și sociale, micșorînd și mai mult decalajul care o desparte de țările avansate din punct de vedere industrial.

Doresc să menționez că poporul nostru a trecut cu succes la înfăptuirea prevederilor noului plan cincinal ; rezultatele bune obținute în primele două luni ale acestui an ne îndreptățesc să afirmăm că în această privință am pășit — cum se spune — cu dreptul.

În ce privește inundațiile din 1970, ele au provocat țării noastre daune foarte mari, care, după ultimele evaluări, se cifrează la peste 1 miliard de dolari. Datorită măsurilor luate, a muncii eroice desfășurate de întregul popor, am reușit să lichidăm cea mai mare parte a acestor pagube. În această privință, doresc să menționez ajutorul primit din străinătate și, în acest cadru, să aduc și pe această cale mulțumiri autorităților și cetățenilor elvețieni pentru sprijinul acordat populației sinistrate din țara noastră.

Doresc să arăt că inundațiile nu au afectat prevederile dezvoltării țării în perioada următoare ; dimpotrivă, greutățile prin care am trecut — și care au constituit un serios examen al abnegației și dîrzeniei cu care poporul nostru este decis să lupte pentru a înlătura orice obstacole care i-ar sta în cale — au pus și mai mult în atenția întregii țări necesitatea realizării tuturor prevederilor ce ni le-am propus în legătură cu dezvoltarea industrială și agricolă viitoare a patriei noastre, ne-au întărit puternic hotărîrea de a nu cruța nici un efort pentru transpunerea lor în viață.

Realizarea acestor prevederi pe care noul cincinal le stabilește în legătură cu dezvoltarea economiei naționale va crea o bază trainică pentru ridicarea în continuare a bunăstării materiale și culturale a întregului popor ; în același timp, aceasta va asigura condiții pentru participarea tot mai intensă a țării noastre la schimbul mondial de valori, la dezvoltarea colaborării și prieteniei cu toate statele lumii.

În încheiere, doresc să transmit ascultătorilor postului dumneavoastră de radio, întregului popor elvețian un cald salut prietenesc și cele mai bune urări de prosperitate, pace și fericire.

CUVÎNTARE LA PLENARA CONSILIULUI OAMENILOR MUNCII DE NAȚIONALITATE MAGHIARĂ

— 12 martie 1971 —

Stimați tovarăși,

Tisztelt elvtársak,

Aș dori să încep prin a adresa membrilor Consiliului oamenilor muncii de naționalitate maghiară, tuturor participanților la această adunare un salut călduros din partea Comitetului Central al partidului nostru. *(Aplauze puternice).*

Plenara lărgită a Consiliului oamenilor muncii de naționalitate maghiară din România a făcut bilanțul activității sale și al contribuției oamenilor muncii de naționalitate maghiară la realizarea cu succes a planului cincinal 1966—1970.

După cum a reieșit din raportul prezentat și din discuțiile care au avut loc în plenară, în acești ani au fost obținute succese de seamă în toate domeniile de activitate ; o dată cu ridicarea generală a nivelului de trai al întregului popor, s-au găsit soluții corespunzătoare la numeroase probleme legate de activitatea și condițiile de viață ale oamenilor muncii de naționalitate maghiară și de alte naționalități.

De asemenea, în plenară au fost semnalate o serie de deficiențe și greutăți care s-au manifestat și se mai manifestă încă în diferite sectoare, unele neajunsuri privind rezolvarea unor cerințe specifice ale naționalității maghiare. S-au adus o serie de critici la adresa unor ministere și organe centrale, s-au formulat numeroase propuneri pentru lichidarea lipsurilor și soluționarea problemelor, pentru îmbunătățirea activității Consiliului oamenilor muncii de naționalitate maghiară. Desigur, multe propuneri își vor găsi rezolvarea în cadrul măsurilor generale de perfecționare a vieții economice și social-politice din țara noastră.

Apreciez că lucrările plenarei au fost deosebit de rodnice, că ele vor exercita o puternică influență asupra activității viitoare a consiliilor oamenilor muncii de naționalitate maghiară, vor contribui la soluționarea practică a problemelor ridicate, creînd cele mai bune condiții ca oamenii muncii de naționalitate maghiară, împreună cu întregul popor, să-și sporească aportul la înfăptuirea programului de dezvoltare a patriei noastre socialiste.

Activitatea consiliilor oamenilor muncii de naționalitate maghiară și de alte naționalități se înscrie pe linia generală a partidului nostru de asigurare a cadrului organizatoric corespunzător pentru consultarea tuturor categoriilor sociale, a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, asupra principalelor probleme ale politicii interne și externe a României socialiste. Participarea nemijlocită a maselor la conducerea activității economice-sociale constituie una din laturile esențiale ale politicii partidului nostru, o expresie a democrației socialiste în continuă dezvoltare și perfecționare, reprezintă un factor fundamental al victoriei socialismului și comunismului în România. *(Aplauze puternice).*

Stimați tovarăși,

Plenara dumneavoastră are loc la puțin timp după încheierea cu succes a cincinalului 1966—1970 și la începutul muncii pentru înfăptuirea noului plan cincinal 1971—1975. Cunoașteți realizările obținute în cincinalul trecut din comunicatul publicat nu de mult și din prezentarea pe larg în presa noastră a acestor rezultate — atît pe ansamblul țării, cît și pe fiecare județ — și de aceea nu mă voi mai referi la ele. Trebuie totuși să menționez că cincinalul pe care l-am încheiat recent a ridicat țara noastră pe o treaptă superioară de dezvoltare economică-socială, a marcat o perioadă importantă în edificarea socialistă a României.

Pretutindeni se văd roadele politicii marxist-leniniste a partidului de amplasare teritorială rațională a industriei, de dezvoltare susținută a agriculturii, de edificare a construcțiilor social-culturale pe întreg cuprinsul țării. S-au prezentat și aici date elocvente în acest sens. Este semnificativ că în cincinalul 1966—1970 toate județele au cunoscut o dezvoltare puternică — atît cele din Transilvania, cît și cele din Moldova, din Oltenia și Muntenia, practic din întreaga țară. Județe cum sînt Covasna, Harghita, Sălaj, Satu Mare, care erau rămase mai în urmă, au cunoscut în cincinalul trecut progrese însemnate, ce au schimbat mult viața oamenilor, condițiile de muncă și de trai a sute de mii de cetățeni. În ce privește secuii, de exemplu, s-ar putea spune că dorința lor de veacuri de a avea o industrie dezvoltată în zonele unde trăiesc s-a împlinit sau a început să fie împlinită de-abia în cincinalul încheiat de curînd. *(Aplauze)*. În 6 localități din această zonă s-au construit nu număr important de întreprinderi în care lucrează zeci de mii de muncitori. În perioada 1966—1970 în județul Covasna, pe baza realizării unui volum de investiții de peste 1,5 miliarde de lei, au fost construite și

date în funcțiune trei fabrici importante la Tîrgu Secuiesc; s-au creat noi capacități de producție la Combinatul textil de la Sfîntu Gheorghe, s-a asigurat dezvoltarea Întreprinderii miniere Căpeni. În județul Harghita, prin realizarea unui volum de investiții de aproape 2,5 miliarde de lei, au fost date în exploatare în anii cincinalului fabrici din industria ușoară la Miercurea Ciuc și Odorheiul Secuiesc, trei linii noi de flotație la Combinatul minier Bălan, precum și alte capacități de producție în cadrul unor întreprinderi mai vechi. Aceasta este, pînă la urmă, expresia concretă a preocupării partidului nostru de a ridica la o viață înfloritoare toate județele țării, de a face ca egalitatea în drepturi între cei ce muncesc din patria noastră, fără deosebire de naționalitate, să devină o realitate în primul rînd pe tărîmul existenței materiale.

În același timp, trebuie să menționez că și în alte zone ale țării s-au depus eforturi și s-au obținut rezultate însemnate pe linia industrializării socialiste. Noi promovăm consecvent această linie, fiind convinși că progresul economic și social al tuturor județelor patriei este condiția primordială a făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, a asigurării trecerii la edificarea comunismului. Iată de ce noi privim problema industrializării socialiste nu numai sub aspectul creării unor uzine într-o zonă sau alta a țării, ci ca o trăsătură fundamentală a politicii de construcție socialistă și comunistă; partidul nostru va aplica și în viitor în mod neabătut această orientare marxist-leninistă! *(Vii aplauze)*. Desigur, în condițiile în care în unele județe locuiesc, alături de români, oameni ai muncii de alte naționalități — maghiari, germani și alții —, aceasta îmbracă și un caracter care ține de aplicarea consecventă a politicii naționale, de asigurarea deplinei egalități în drepturi între toți cetățenii patriei. Trebuie să ne fie clar că, dacă nu am industrializa în mod armonios în-

treaga țară, dacă am menține vechea stare de înapoiere a unor zone, oricît am vorbi de egalitate în drepturi, de faptul că în școală se învață mai mult sau mai puțin limba maghiară, germană sau română, inegalitatea, de fapt, tot ar rămîne ! Nu vreau să se înțeleagă, prin aceasta, că folosirea limbii materne n-ar avea importanța sa ; dar trebuie să ne fie limpede tuturor că egalitatea adevărată — socială și națională — se poate realiza numai o dată cu dispariția claselor exploatatoare, cu trecerea mijloacelor de producție în mîinile clasei muncitoare, țărănimii, maselor populare, cu dezvoltarea unitară a tuturor zonelor țării, cu crearea bazei materiale necesare ridicării nivelului de trai, material și cultural, al tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate. *(Aplauze puternice).* De altfel, este un adevăr cunoscut demult că numai industrializarea — și, în condițiile noastre, industrializarea socialistă — poate deschide calea, poate asigura în mod real accesul oamenilor muncii la cuceririle civilizației, ale științei și culturii ; industria cere oameni cu cunoștințe temeinice, în stare să stăpînească tehnica nouă. Iată de ce punem un atît de mare accent pe industrializare, pe dezvoltarea economică-socială — ca bază a asigurării adevăratei egalități în drepturi între toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate. *(Aplauze puternice).*

O dată cu dezvoltarea forțelor de producție s-au obținut succese de seamă în domeniul învățămîntului, științei și culturii, în ridicarea conștiinței socialiste a întregului popor. În legătură cu toate acestea s-au prezentat aici multe date și nu doresc să mai revin asupra lor. Țin însă să menționez — așa cum de altfel s-a făcut și în raportul prezentat, precum și în cuvîntul unor tovarăși — că în cincinalul trecut s-au obținut rezultate bune și în ce privește lărgirea accesului oamenilor muncii de naționalitate maghiară și de alte naționalități la cuceririle învățămîntului,

științei, culturii. Constituie o realitate ce nu poate fi ignorată faptul că în învățămîntul preșcolar și general obligatoriu avem astăzi în țara noastră peste 2 290 de unități în limba maghiară — din care 1 230 de școli și grădinițe numai cu limba de predare maghiară și peste 1 060 de secții maghiare în cadrul altor unități școlare. Există, de asemenea, numeroase licee și secții care asigură cuprinderea absolvenților claselor a VIII-a de naționalitate maghiară în proporție de peste 24%, față de peste 19% cît reprezintă media pe țară. Privit deci în contextul general, accesul oamenilor muncii de naționalitate maghiară la aceste forme de învățămînt depășește media înregistrată pe țară. Aceasta constituie o grăitoare expresie a posibilităților largi ce le au oamenii muncii de naționalitate maghiară de a învăța în limba proprie în școlile de cultură generală. În ce privește liceele de specialitate, procentul de cuprindere în aceste școli a absolvenților clasei a VIII-a este de 6%, fiind aproximativ la același nivel cu media pe țară. În legătură cu școlile profesionale — despre care s-a vorbit aici — trebuie arătat că ucenicii și elevii de naționalitate maghiară proveniți din școlile profesionale reprezintă un procent de 33%, față de 32% cît este media pe țară. Avem peste 11 500 de cadre didactice de naționalitate maghiară, 1 430 de directori și directori adjuncți. Aici s-au dat și alte cifre concludente în acest sens. În general, în toate sectoarele învățămîntului nostru sînt create condiții pentru predarea și însușirea cunoștințelor în limba maghiară. Mai sînt, desigur, și unele deficiențe în această direcție, care vor trebui lichidate. Este bine însă ca, atunci cînd facem un bilanț — și cred că raportul a procedat just în această privință —, să examinăm lucrurile în contextul general al dezvoltării activității de învățămînt, cultură și știință din România. Dacă vom privi modul cum se rezolvă această problemă pentru o naționa-

litate sau alta rupt de situația și de rezultatele obținute pe întreaga țară, de nivelul general la care am ajuns, desigur, nu vom putea trage concluziile corespunzătoare. Or, față de nivelul de ansamblu al dezvoltării științei, învățămîntului și culturii din țara noastră, condițiile asigurate oamenilor muncii aparținînd naționalităților conlocuitoare, inclusiv naționalităților maghiară și germană, nu sînt cu nimic mai prejos ; dimpotrivă, în cîteva domenii oamenii muncii aparținînd acestor naționalități au chiar un acces mai mare în unitățile de învățămînt.

Toate acestea arată că partidul și statul nostru înfăptuiesc neabătut ceea ce este înscris în Constituție și în legile țării, faptul că toți cetățenii se bucură de drepturi egale la învățămînt și cultură ; depinde numai de capacitatea și sîrguința fiecăruia de a-și dezvolta neîngrădit pregătirea profesională, de a-și îmbogăți orizontul de cunoștințe. Firește, asigurarea condițiilor ca toți să poată urma învățămîntul liceal este o problemă de viitor. Este necesar ca — după generalizarea învățămîntului de 10 ani — să creăm baza materială și condițiile corespunzătoare pentru a generaliza învățămîntul liceal. Pentru aceasta însă ne trebuie timp. Consider că realizările din ultimii 20 de ani în învățămîntul din România — drumul parcurs de la situația grea moștenită din trecut la generalizarea învățămîntului de 10 ani, la dezvoltarea rapidă a învățămîntului mediu și superior — reprezintă un succes remarcabil, care nu putea fi obținut decît în condițiile socialismului. *(Vii aplauze).*

Este cunoscută preocuparea partidului nostru de a asigura condiții organizatorice ca oamenii muncii de naționalitate maghiară și de alte naționalități să participe la întreaga activitate a organelor puterii de stat, la conducerea vieții sociale. Cunoașteți cum sînt ei reprezentați în Marea Adunare Națională, în consiliile populare, în în-

treaga structură de stat, economică și socială și nu vreau să mai exemplific aceasta cu cifre. Aceste cifre stau la îndemîna oricui ; ele vorbesc despre faptul că muncitorii, țăranii, intelectualii din țara noastră, fără deosebire de naționalitate, participă activ la conducerea întreprinderilor, a unităților economice-sociale, a statului. Putem spune că ultimii ani se caracterizează tocmai prin intensificarea participării celor ce muncesc la conducerea vieții economice și sociale, a întregii activități de stat. Cunoașteți cu toții măsurile care s-au luat în această privință, inclusiv hotărîrile ultimei plenare a Comitetului nostru Central ; cred că nu mai există astăzi în România om al muncii — muncitor, țăran, intelectual — care să poată spune că este împiedicat să ia parte la conducerea și organizarea producției, la dezbaterea și rezolvarea problemelor vieții economice, sociale și de stat pe motiv că este de altă naționalitate. Adunările generale ale salariaților care au avut loc recent în toate întreprinderile și instituțiile s-au caracterizat tocmai printr-o dezbatere vie și deschisă, printr-o largă participare a oamenilor muncii români, maghiari, germani și de alte naționalități la găsirea soluțiilor de a îmbunătăți activitatea de producție, economică și socială, de a asigura mersul ferm înainte al societății noastre pe calea socialismului, ridicarea nivelului de civilizație și bunăstare a întregului popor.

Pe baza faptelor putem afirma că avem rezultate remarcabile în toate domeniile de activitate, că la obținerea lor au adus o contribuție prețioasă și oamenii muncii de naționalitate maghiară ; de toate aceste realizări ale socialismului în domeniul material și spiritual beneficiază deopotrivă și oamenii muncii de naționalitate maghiară, la fel ca întregul nostru popor.

Pentru activitatea rodnică desfășurată în cadrul cincinalului și pentru contribuția valoroasă adusă la realizările

obținute în făurirea socialismului, adresez din partea conducerii partidului cele mai calde felicitări tuturor oamenilor muncii de naționalitate maghiară din patria noastră. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși,

Am trecut de curînd la înfăptuirea cu succes a cincinalului 1971—1975. Transpunerea în viață a importantelor obiective ale noului plan va face ca țara noastră să parcurgă în următorii ani o etapă importantă pe calea dezvoltării bazei sale materiale și a întregii vieți social-culturale. În acest cadru, o atenție deosebită se acordă dezvoltării în continuare a tuturor județelor, ridicării lor economice, culturale și sociale. Cunoașteți prevederile planului în această privință, noile întreprinderi industriale ce urmează să fie amplasate în județe. Realizînd ceea ce se prevede în plan — și eu am convingerea că vom realiza —, vom putea trece, spre sfîrșitul cincinalului, și la amplasarea altor obiective, asigurînd continuitatea cu planul următor. S-a vorbit aici de necesitatea de a construi mai multe întreprinderi decît am stabilit în plan în județele cu populație secuiască. Eu aș dori, în primul rînd, să ne străduim să realizăm ceea ce este planificat în acest cincinal : în Covasna sînt prevăzute investiții de circa 2,8 miliarde de lei, urmînd a se construi 7 întreprinderi, iar în Harghita investițiile din fondurile statului vor depăși 5,2 miliarde de lei, reprezentînd un volum de peste 2,1 ori mai mare decît în perioada 1966—1970. Realizarea noilor obiective prevăzute va pune sarcini deosebit de mari, mai ales că în această perioadă vor trebui, de asemenea, modernizate și dezvoltate unele din unitățile existente. Doresc deci, în primul rînd, ca oamenii muncii, organizațiile de partid să asigure realizarea la timp și în bune condiții a lucrărilor de investiții prevăzute ; dacă vom reuși

acest lucru, vom găsi posibilități să amplasăm în aceste județe și alte obiective. Sper că vom putea face acest lucru, că vom realiza în mod corespunzător investițiile planificate. Nu vreau să mă mai refer și la alte județe — la Cluj, Arad sau Satu Mare — care au alt nivel de dezvoltare. Mai rămas în urmă dintre județele din această parte a țării este Sălajul, dar și pentru acest județ se prevede în cincinal o dezvoltare destul de accentuată, pe baza unui volum de investiții de peste 2,6 miliarde de lei ; de asemenea, județul Bistrița are prevederi însemnate de dezvoltare.

Realizînd obiectivele planificate pentru cincinalul actual în aceste județe, ca și în cele din Moldova și din celelalte regiuni ale patriei, vom obține noi și importante progrese în amplasarea rațională, armonioasă, pe teritoriu a industriei, a forțelor de producție. Vom putea asigura astfel ca la sfîrșitul cincinalului — după 1975 — România socialistă să dea, într-un anumit sens, un exemplu de soluționare organizată și conștientă a acestei sarcini deosebit de importante a dezvoltării societății. *(Aplauze puternice).* Desigur, nu spun că în această privință am făcut totul sau că pînă în 1975 vom rezolva totul. Economia românească mai trebuie să parcurgă încă o cale lungă pentru a ajunge la nivelul țărilor dezvoltate industrial. Înfăptuind însă ceea ce ne propunem în cincinal, ne vom apropia mult de nivelul acestor țări ; toate județele și zonele patriei vor cunoaște o puternică înflorire ! Pe aceasta ne bazăm cînd afirmăm că actualul cincinal va schimba și mai mult înfățișarea patriei noastre ! De altfel, în perioada următoare avem în vedere și alte măsuri privind dezvoltarea județelor, precum și o mai bună sistematizare a comunelor și satelor. Vom începe încă din acest cincinal crearea de noi centre, care într-o perioadă de 15—20 de ani să devină importante așezări urbane ; în fiecare județ vom crea 7—8 asemenea noi centre — circa 250 pe întreaga țară —, ceea

ce va face ca, într-adevăr, condițiile de viață ale populației din toate județele să se schimbe în mod radical. Aceasta înseamnă a trece efectiv la crearea în mod conștient a premiselor făuririi societății comuniste în patria noastră !

Am mai vorbit și în alte împrejurări despre modul în care abordăm noi problema națională și deci și problema naționalităților din România. Pornim, în această privință, de la realitățile istorice-sociale, iar aceste realități atestă că în Transilvania trăiesc și muncesc împreună de sute și sute de ani români, maghiari, germani ; împreună ei au înfăptuit tot ceea ce s-a realizat pe aceste meleaguri ; împreună ei au luptat împotriva exploatatorilor și asupritorilor, fie că aceștia erau români, maghiari sau de alte naționalități. Așa cum am arătat și la plenara Consiliului oamenilor muncii de naționalitate germană, este greu să deosebești sau să măsori exact contribuția și realizările fiecărei naționalități, pentru că ele se contopesc într-un tot unitar. Chiar dacă un așezămînt cultural sau un monument de artă poartă în mai mare măsură amprenta unei naționalități sau alteia, aceste edificii și opere nu au putut fi realizate decît prin munca comună a celor ce au locuit — și locuiesc și astăzi — pe aceste meleaguri. Într-adevăr, pînă la urmă este greu să separi victoriile lui Mihai Viteazul — despre care s-a vorbit aici — de faptul că alături de domnitorul român au luptat mii și mii de secui și alți oameni de naționalitate maghiară sau germană. E greu să nu recunoști că Petru Rareș a primit sprijin de la secui, care au considerat că interesele lor sînt de a conlucra cu acest domnitor, cu populația din Moldova, că secuii au luptat alături de oștile lui Ștefan cel Mare împotriva jugului otoman. Oamenii de pe aceste meleaguri au înțeles întotdeauna că interesele lor se împletesc, că pentru a-și crea o viață liberă, independentă, ei trebuie să conlucreze, să lupte împreună atît împotriva celor ce veneau din afară

să-i cotropească, cît și împotriva asupritorilor proprii. Aceasta este caracteristica comună, principală, a acestei conviețuiri ! Știința istorică trebuie să țină seama de aceste împrejurări, să redea faptele în întreaga lor complexitate, așa cum s-au întîmplat, pornind de la rolul popoarelor, al maselor în dezvoltarea societății ; numai studiind și evidențiind tot ceea ce a contribuit și contribuie la întărirea prieteniei și colaborării între oamenii muncii din patria noastră vom realiza o istorie cu adevărat marxist-leninistă! Să preluăm din trecutul istoric tot ce este progresist, ceea ce unește popoarele, să înlăturăm ceea ce reprezintă influența fostelor clase dominante, exploatatoare. Să lăsăm — cum a spus un tovarăș aici — la o parte miturile, nostalgiile, prejudecățile și să vedem realitățile ! Și aceste realități arată că oamenii muncii — români, maghiari, sîrbi, germani — au luptat și muncit întotdeauna împreună ; tocmai datorită acestui fapt ei au putut să facă față furtunilor, să înfrîngă unele tendințe de dominație care ar fi lichidat pînă la urmă existența națională atît a unora, cît și a altora. Aceasta este realitatea și trebuie s-o privim în față, așa cum este ! Numai astfel vom putea trage învățămintele necesare, vom ajunge la concluzii corespunzătoare pentru viitor.

Răsturnarea burgheziei și moșierimii de la conducerea țării a fost, de asemenea, rezultatul luptei comune a oamenilor muncii români și a celor aparținînd naționalităților conlocuitoare. Este știut că burghezia română și cea maghiară s-au înțeles întotdeauna cînd a fost vorba de exploatarea și asuprirea oamenilor muncii, fie că aceștia erau români, maghiari sau de alte naționalități ; și la fel au procedat și exploatatorii de naționalitate germană. Luptînd împotriva exploatării și asupririi, pentru răsturnarea puterii moșierilor și capitaliștilor, oamenii muncii — români, maghiari, germani — au înțeles că trebuie să-și unească

întotdeauna eforturile, să acționeze împreună; ei și-au creat propriul lor partid de clasă — Partidul Comunist Român —, au luptat în strînsă unitate. Datorită luptei unite a întregului popor, sub conducerea partidului, au putut fi înlăturate de la putere clasele exploatatoare, am putut trece la făurirea societății socialiste în România! Toate aceste victorii istorice sînt rodul luptei și muncii comune a tuturor locuitorilor de pe teritoriul patriei noastre. *(Aplauze prelungite).* Desigur, în ampla activitate desfășurată de poporul nostru după 23 August pentru înlăturarea înapoierii din trecut și construirea orînduirii noi s-au făcut și greșeli, au fost și lipsuri — și eu înțeleg unele amărăciuni care au existat în această privință. Ele sînt însă acum de domeniul trecutului; în ciuda acestor greșeli și lipsuri, am obținut succese remarcabile! Oricine privește harta țării și vede ceea ce am realizat în acești ani în domeniul dezvoltării economiei, științei, culturii nu poate să nu constate că, într-adevăr, în România socialismul s-a afirmat ca o forță uriașă, ridicînd la viață nouă, de neconceput în trecut, întregul popor, pe toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate. *(Aplauze puternice, prelungite).*

De la aceste realități trebuie să pornim în judecarea problemelor, făcînd totul pentru a întări unitatea oamenilor muncii, sub conducerea partidului nostru comunist. Trebuie să înțelegem că de pe aceste meleaguri nu avem unde pleca, că aici trebuie să construim socialismul, că așa cum ne vom făuri noi înșine viața, așa o vom trăi! Nici românii nu pot fi mutați, nici germanii, nici maghiarii! În aceleași orașe, în aceleași comune unde ei trăiesc împreună de secole vor trăi tot împreună milenii! Împreună deci să găsim căile pentru a ne clădi cît mai bine viața în patria noastră comună. Nu avem nici o perspectivă în altă parte, tovarăși, aici trebuie să construim socialismul! *(Aplauze puternice).*

Poate că, într-adevăr, noi facem o mare greșeală că, absorbiți de preocupările și problemele noastre zilnice, nu înfățișăm așa cum trebuie, în cadrul muncii educative desfășurate în rîndul maselor, realitățile din lumea capitalistă, chiar și din țările cele mai dezvoltate, ca Statele Unite, Republica Federală a Germaniei, Anglia și altele. Aceste țări au atins, desigur, o dezvoltare superioară din punct de vedere tehnic și economic, dar pe plan social, în ce privește condițiile de viață ale unor largi categorii ale populației, există profunde fenomene negative; milioane, zeci de milioane de oameni sînt lipsiți de posibilitatea de a munci, cad pradă șomajului, trăiesc în mizerie. Este greu să vorbești de democrație între fabricant și muncitor! În condițiile așa-zisei libertăți din aceste țări, oamenii muncii sînt, în fond, lipsiți de drepturi elementare, li se refuză posibilitatea de a participa la conducerea întreprinderilor, a vieții economice și sociale. De ce oare patronii și autoritățile din aceste țări nu admit ca sindicatele și reprezentanții salariaților să-și spună părerea asupra dezvoltării producției, a societății? — pentru că pînă la urmă aceasta constituie esențialul. Esența democrației nu constă în vorbe, în conferințe abstracte, ci în felul în care oamenii muncii participă nemijlocit la stabilirea direcțiilor de dezvoltare a societății, la hotărîrea propriilor lor destine.

Dezvoltarea societății noastre este hotărîtă de oamenii muncii înșiși, de lupta lor unită pentru a face ca viața să devină cît mai frumoasă, să corespundă cît mai bine năzuințelor fiecăruia dintre noi, pentru a asigura continua înflorire a patriei, a fiecărui județ, oraș sau comună. De felul cum fiecare vom acționa și vom contribui la realizarea amplului program de propășire a României socialiste depinde viitorul nostru, al copiilor noștri, depinde pînă la

urmă dezvoltarea independentă a țării, a întregului popor. *(Aplauze furtunoase)*.

Stimați tovarăși,

Pe lîngă multe probleme de ordin mai general care s-au dezbătut aici, au fost ridicate și unele probleme specifice ale oamenilor muncii de naționalitate maghiară.

În cincinalul actual avem în vedere ca — o dată cu progresul economic și social — să acordăm o atenție mai mare învățămîntului, formării cadrelor de specialitate pentru toate sectoarele. De altfel, este știut că dezvoltarea societății de astăzi este indisolubil legată de aplicarea în toate domeniile a cuceririlor științei. Este de înțeles că și tinerii de naționalitate maghiară vor beneficia din plin de rezultatele dezvoltării învățămîntului, științei și culturii din țara noastră. Se prevede ca, încă din acest an, să fie create noi licee — de cultură generală și de specialitate —, cît și secții cu predare în limba maghiară ; de asemenea, urmează să fie introduse în aceste școli o serie de discipline care să asigure însușirea mai bună a cunoștințelor de specialitate.

Observațiile referitoare la acest domeniu de activitate sînt în general juste și consider că Ministerul Învățămîntului va trebui să ia măsurile necesare, aducînd îmbunătățiri proiectelor care s-au elaborat, spre a fi soluționate cît mai corespunzător problemele ridicate aici. Ne gîndim să creăm și unele școli profesionale cu secții de predare în limba maternă, creînd posibilitatea ca tinerii care doresc să poată învăța în aceste unități și în limba proprie. Sînt de asemenea în curs de elaborare unele măsuri menite să aducă îmbunătățiri în această privință și în învățămîntul superior. *(Vii aplauze)*.

Noi abordăm problema învățămîntului de pe poziția marxist-leninistă, pornind de la necesitatea de a crea premisele ca tinerii, fără deosebire de naționalitate, să aibă

acces în toate domeniile noastre de învățămînt ; acolo unde problema limbii se impune ca o necesitate, ea trebuie rezolvată ca atare, asigurîndu-se condițiile ca tinerii să poată învăța în limba pe care o cunosc cel mai bine. Trebuie să respectăm libertatea tinerilor de a alege ce fel de școală să urmeze și în ce limbă să învețe ! Și aceasta, pînă la urmă, este o latură importantă a democrației socialiste !

M-am referit la aceste probleme deoarece mai există unele păreri — e drept, ele nu s-au exprimat aici, ci în alt cadru — că ar trebui să-i obligăm pe tineri în ce limbă să învețe. De exemplu, pe maghiari, să urmeze numai școli maghiare. Consider că aceasta ar fi o greșeală serioasă, o încălcare a libertății și dreptului democratic de a urma forma de învățămînt pe care o dorește fiecare. Obligația pe care o avem — și pe care Ministerul Învățămîntului și organele locale trebuie să o ducă la îndeplinire — este de a crea baza materială corespunzătoare, de a pune la dispoziție manualele necesare, astfel ca tinerii să poată învăța în limba pe care o știu mai bine. Cunoscînd că avem zeci și chiar sute de mii de tineri care învață în limba maghiară sau germană, este normal să ne preocupăm de a edita manuale corespunzătoare, în așa fel ca dreptul egal la învățătură să constituie o realitate din toate punctele de vedere. De aceea, împreună cu oamenii de specialitate, cu consiliile naționalităților maghiară și germană, este necesar să soluționăm cît mai rapid această problemă sub toate aspectele. Nu există în aceasta nici un fel de „pericol de izolare“, cum au spus unii tovarăși aici. *(Aplauze)*. Pentru că practic nu se poate izola nimeni, nici românii, nici maghiarii, nici germanii ; ei tot împreună vor trăi și munci — în același județ, în același oraș, în aceeași comună, în aceeași întreprindere sau cooperativă ! *(Aplauze puternice)*. Trebuie să privim viața mai realist, să nu o

idealizăm. Să nu creăm din fiecare lucru o problemă de stat. Pînă la urmă este vorba de probleme care se pot soluționa — și trebuie să le soluționăm — asigurînd condiții ca fiecare să aibă acces deplin în orice domeniu de activitate. Tinerii înșiși vor înțelege ce este în avantajul lor să învețe în limba proprie și ce este bine să studieze în limba română, pentru că accesul la întreaga activitate a societății, la cuceririle științei și culturii nu este posibil fără cunoașterea limbii țării unde trăiești. De altfel, nu se poate concepe astăzi un învățămînt superior fără studenți care să cunoască 2—3 limbi de circulație internațională. Nu putem forma intelectuali cu înaltă pregătire, fără a asigura condiții ca tinerii să stăpînească, în afară de limba proprie, o serie de limbi străine cum sînt rusa, germana, franceza, engleza. Aceasta este o cerință obiectivă ! Deci problema însușirii limbii române nu trebuie privită în sensul obligativității de a învăța o limbă în plus ; ea este legată, pînă la urmă, de asigurarea în fapt a egalității. Dacă un tînăr, ieșind din localitatea sau județul său, nu poate să se înțeleagă cu alții, el nu se va simți cu adevărat egal și liber. Dacă, de pildă, el ar dori să urmeze facultatea de fizică, nu o va găsi în Sfîntu Gheorghe și, din păcate, nici chiar în Tîrgu Mureș, ci la Cluj, la București sau la Iași. Este de înțeles că nu va fi posibil să creăm facultăți de fizică în toate localitățile și nici să edităm toate lucrările de fizică atît în limba română, cît și în limba maghiară și ale altor naționalități conlocuitoare. Nici pentru români nu dorim să traducem o serie de lucrări, ci vrem să le achiziționăm în limbile în care au fost scrise, tinerii urmînd să le citească în original. Acestea sînt cerințe evidente ale învățămîntului modern și trebuie să ținem seama de ele. Eu apreciez poziția tovarășilor care au pus aici problema însușirii limbii române, considerînd aceasta drept

o condiție importantă ca tinerii maghiari să beneficieze de toate posibilitățile de afirmare în viața noastră socială.

Pentru că discutăm despre învățămînt, cred că trebuie luate mai rapid măsuri pentru a asigura o mai bună legătură a școlii cu practica ; este necesar să ne preocupăm de organizarea corespunzătoare a atelierelor-școală, unde tinerii să poată într-adevăr să-și însușească cunoștințele la nivelul tehnicii celei mai înaintate.

Mă voi referi pe scurt la problemele literaturii în limbile naționalităților conlocuitoare, îndeosebi ale celei științifice și tehnice. N-am să vorbesc de literatura beletristică, deoarece am avut nu de mult o consfătuire pe această temă și mi se pare că aici lucrurile sînt clare. În orice caz, problema literaturii — și mai ales a celei științifice și tehnice — în limba maghiară și a altor naționalități o consider într-adevăr importantă. În această privință este necesar să găsim o soluție corespunzătoare. Chiar dacă ne va costa ceva în plus, trebuie să punem la îndemîna tinerilor unele lucrări științifice și tehnice de bază în limba pe care o cunosc cel mai bine. Editurile noastre trebuie să prevadă în planurile lor tipărirea unor asemenea lucrări — repet, pe cele strict necesare, întrucît pe toate nu le putem publica. Împreună cu Consiliul dumneavoastră, cu Consiliul naționalității germane și consiliile altor naționalități, va trebui să stabilim un cadru cît mai bun pentru desfășurarea acestei activități, să asigurăm editarea celor mai indicate lucrări, în tiraje corespunzătoare.

Consider pe deplin îndreptățite criticile și propunerile făcute aici privind literatura politică în limba maghiară, germană și a altor naționalități ; această problemă a scăpat întrucîtva din atenția Editurii politice. Este clar că noi trebuie să asigurăm literatura politică necesară — și am în vedere nu numai pe cea de popularizare, ci și lucrări

științifice social-politice. Se impune ca și Academia noastră de științe sociale și politice să contribuie mai mult la rezolvarea acestei probleme, spre a putea asigura înarmarea ideologică și politică a tuturor oamenilor muncii.

Nu doresc să intru în alte probleme mai de amănunt care s-au ridicat aici în legătură cu munca educativă ; în general sînt de acord cu sugestiile făcute și consider că va trebui ca, încă din acest an, să trecem la realizarea în practică a măsurilor necesare pentru îmbunătățirea simțitoare a muncii de educare în toate domeniile de activitate.

În ce privește Academia de științe sociale și politice, este necesar ca ea să acorde o atenție mai mare studierii problemelor de ansamblu ale dezvoltării societății noastre socialiste și, în acest context, a problemei naționale, a rolului națiunii socialiste și a perspectivelor ei. Aceasta se impune cu atît mai mult cu cît în lumea de astăzi circulă diferite teorii potrivit cărora națiunea ar aparține trecutului, nu ar mai fi de actualitate, n-ar avea perspective de dezvoltare și deci n-ar mai merita să ne ocupăm de ea. Or, trebuie să avem în vedere că, pentru o îndelungată epocă, inclusiv perioada construcției comunismului, națiunea rămîne o importantă categorie social-istorică, un factor de bază al progresului societății. Pînă la dispariția națiunii va mai trece mult, foarte mult timp și, ca atare, este necesar să abordăm serios această problemă. Ea are o deosebită importanță și pentru înțelegerea justă a relațiilor între țările socialiste, a principiilor ce trebuie să guverneze raporturile dintre ele.

În acest cadru înțeleg să abordăm și problema naționalităților conlocuitoare ; din faptul că națiunea are încă o perspectivă îndelungată rezultă că și existența naționalităților are o perspectivă îndelungată. Este deci firesc și necesar ca în cadrul Academiei de științe sociale și politice

să analizăm și problema naționalităților. Să studiem această problemă în mod concret, pe fondul politicii generale de dezvoltare economică-socială a țării, al interdependenței care se creează în acest proces. Să analizăm rolul pe care naționalitățile îl vor avea în perspectivă în cadrul statului nostru. Așa cum am spus mai înainte, aceste naționalități vor continua să aibă un loc și un rol clar, bine definit, își vor păstra multă vreme o anumită identitate proprie, ca și națiunile. Toate aceste probleme trebuie să-și găsească o fundamentare teoretică, științifică, pe care să se sprijine elaborarea politicii practice în problema națională și a naționalităților conlocuitoare din România, precum și a relațiilor dintre state. S-a arătat — și sînt de acord — că este necesar să creăm la Academia de științe sociale și politice un sector sau un institut care să studieze problemele națiunii, precum și un sector sau o secție pentru problema naționalităților conlocuitoare. *(Vii aplauze).*

Desigur, unul din principiile fundamentale care stau la baza activității noastre în acest domeniu este acela că problemele din România le rezolvă România, oamenii muncii din țara noastră, fără nici un amestec din afară, din partea nimănui ! *(Aplauze prelungite).* Nu sîntem exclusiviști, nu dorim de loc să se interpreteze că ne izolăm în vreun fel de alte state ; dimpotrivă, pornind de la existența în perspectivă a națiunii, noi concepem o dezvoltare largă a colaborării multilaterale între națiunile socialiste, ca națiuni egale în drepturi, care cooperează și se întrajutorează în construcția societății socialiste și comuniste pe baza respectului reciproc, a neamestecului în treburile interne. Dorim însă ca problemele făuririi socialismului și comunismului în România să fim lăsați să le rezolvăm noi, cu lipsurile și greșelile noastre ! Noi să ne adunăm și să dezbatem aceste probleme — așa cum facem de mulți ani și cum am făcut și astăzi —, să analizăm și ce e bine și ce e

rău. Să vedem, desigur, și ce au făcut alții, să luăm ce e bun din experiența lor, să tragem învățăminte și din greșelile pe care le-au avut și să stabilim noi înșine cum să ne făurim viața nouă, cum să construim societatea socialistă și comunistă — orînduirea care creează cele mai bune condiții de manifestare a personalității umane pe tărîmul creației materiale și spirituale și asigură fericirea și bunăstarea omului, a întregului popor. *(Aplauze puternice).*

Mulți tovarăși s-au referit, în cuvîntul lor, la activitatea culturală de masă, la presă și radioteleviziune ; toate acestea au, într-adevăr, un rol important în formarea omului nou, a conștiinței socialiste, în dezvoltarea vieții spirituale a întregului popor, inclusiv a naționalităților conlocuitoare. Apreciez că ceea ce s-a realizat pînă acum în acest domeniu constituie un lucru bun, dar și aici se impune să înlăturăm unele neajunsuri, creînd condiții pentru dezvoltarea largă a activității culturale de masă. Este esențial ca toate activitățile culturale să aibă un conținut ideologic corespunzător, să contribuie la educația comunistă a tineretului, a omului nou. Va trebui să folosim mai bine, în mod coordonat, presa și publicațiile, emisiunile de radioteleviziune pentru educarea oamenilor muncii de toate naționalitățile, să acordăm mai mult spațiu emisiunilor în limba maghiară și germană. *(Aplauze).* Să unim toate mijloacele noastre de educație pentru a contribui activ la realizarea programului partidului, care își propune ca — o dată cu făurirea bazei materiale a noii societăți — să asigure formarea unei înalte conștiințe, a unor concepții avansate despre raporturile sociale și naționale între oameni, a unor relații cu adevărat socialiste și comuniste.

Consider totodată că este necesar să acordăm o atenție sporită promovării cadrelor de naționalitate maghiară, germană și de alte naționalități. Este un lucru într-adevăr îmbucurător că există în toate sectoarele de activitate oameni

pricepuți, care își îndeplinesc în cele mai bune condiții sarcinile pe care le au ; nu este domeniu în care să nu activeze în diferite funcții de conducere — de jos și pînă sus — și oameni ai muncii de naționalitate maghiară. Sînt numeroase sectoarele unde ei sînt bine reprezentați, dar există și unele unde prezența lor este, după părerea mea, insuficientă. Sînt de acord cu tovarășii care au arătat că ar fi mai bine ca această prezență să fie întărită, de pildă, nu atît la Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă, cît mai ales jos, în județe. A apropia cadrele de problemele concrete din unitățile de bază este, de altfel, orientarea noastră generală. Totuși este necesar ca și în organismele centrale — în învățămînt, cultură, în activitatea economică, socială, în organizațiile obștești — să lucreze și cadre aparținînd naționalităților conlocuitoare, oameni ai muncii de naționalitate maghiară, germană și de alte naționalități. În această privință cred că se impune să facem chiar mai mult decît pînă acum. Problema nu trebuie privită static, în sensul că se poate rezolva o dată pentru totdeauna, ci este necesar ca ea să fie continuu urmărită, întrucît însăși promovarea cadrelor este o activitate zilnică, permanentă ; dacă la un moment dat nu i se acordă atenția cuvenită, se poate într-adevăr să nu mai fie soluționată în mod corespunzător. De aceea consider că organele noastre centrale și județene trebuie să se preocupe continuu de promovarea în toate domeniile de activitate a oamenilor muncii de naționalitate maghiară, germană, pe baza criteriilor noastre generale, ținînd în primul rînd seama de pregătirea profesională și politică a cadrelor respective, de capacitatea acestora de a-și îndeplini sarcinile pe care le primesc, de atașamentul lor față de politica partidului și de orînduirea noastră socialistă. Este necesar ca în cadrul măsurilor pe care le luăm în legătură cu reciclarea, cu reîmprospătarea cunoștințelor profesionale,

economice și de conducere ale cadrelor noastre, să avem permanent în vedere și naționalitățile conlocuitoare.

Trebuie să acordăm atenție tuturor celorlalte probleme ridicate aici privind folosirea limbii în administrație, în justiție, inclusiv tipărirea unor hotărîri și decizii în limbile naționalităților conlocuitoare. Să rezolvăm aceste probleme chiar dacă cer eforturi în plus ! Să dăm fiecăruia sentimentul că poate folosi limba pe care o înțelege mai bine — și din aceasta societatea noastră nu va avea decît de cîștigat ; soluționarea unor asemenea probleme contribuie la întărirea unității și coeziunii întregului nostru popor. *(Aplauze puternice).*

Consider că este necesar să se întocmească un plan concret de măsuri pentru soluționarea problemelor ridicate în plenară, iar organele noastre centrale, inclusiv Consiliul oamenilor muncii de naționalitate maghiară, să urmărească permanent modul în care sînt puse în aplicare prevederile cuprinse în acest plan. Toate măsurile pe care le vom lua trebuie să aibă ca scop întărirea unității, a prieteniei și colaborării între oamenii muncii din patria noastră, fără deosebire de naționalitate, în jurul partidului și guvernului, în lupta pentru înfăptuirea programului de dezvoltare socialistă a României. *(Aplauze puternice).*

În același timp, în munca noastră de educație va trebui să ținem seama că se mai fac simțite pe alocuri anumite influențe ale trecutului și să combatem cu hotărîre orice manifestare retrogradă, de naționalism, din partea oricui ar veni ea. Să avem în vedere că asemenea manifestări pot fi cu atît mai dăunătoare cînd își fac loc în rîndurile populației românești. Noi sîntem partizanii fermi ai dezvoltării fiecărei națiuni și naționalități, dar, în același timp, ne ridicăm tot atît de ferm împotriva oricăror manifestări străine unității și colaborării dintre oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate. Privind în perspectivă, va trebui făcut totul pentru întărirea prieteniei dintre națiuni și naționalități, ținînd seama de specificul fiecăreia. În ce ne privește, să acționăm în așa fel încît românii, maghiarii, germanii, sîrbii, ucrainienii, evreii și oamenii muncii de alte naționalități care locuiesc, în număr mai mare sau mai mic, pe aceste meleaguri să simtă realmente că România este patria lor comună și să acționeze în strînsă unitate pentru a asigura aici, în această patrie, victoria socialismului și comunismului ! *(Aplauze puternice).*

Stimați tovarăși,

În fața noastră stau sarcini mărețe. Realizarea programului trasat de Congresul al X-lea al partidului cere eforturi susținute în toate domeniile. Noi am dezbătut astăzi unele aspecte mai specifice, dar să nu scăpăm din vedere că, pînă la urmă, ceea ce trebuie să preocupe pe toți oamenii muncii — fie ei români, maghiari, germani sau de alte naționalități —, toate organele și organizațiile de partid sînt problemele înfăptuirii programului general de dezvoltare a României socialiste. Soluționarea problemelor specifice se poate concepe numai în acest cadru. Sarcina principală este dezvoltarea forțelor de producție din societatea noastră socialistă, a științei, culturii, a întregii vieți sociale. Numai pe această bază va crește bunăstarea tuturor oamenilor muncii — români, maghiari, germani și de alte naționalități. Dacă nu vom face acest lucru, multe din ceea ce discutăm aici — fie că le vom considera specifice sau nu — nu vor putea fi soluționate. De aceea, eu îi rog pe toți tovarășii ca, întorși acasă, să pună în centrul activității lor problemele generale ale dezvoltării societății noastre socialiste. Organele și organizațiile de partid trebuie să se preocupe permanent de rezolvarea, în spiritul politicii noastre marxist-leniniste, atît a problemelor de ansamblu ale dezvoltării societății noastre, cît și a proble-

melor specifice unor naționalități sau categorii sociale. Urmărind aceasta, nu trebuie să scăpăm din vedere esențialul — unirea tuturor eforturilor pentru înfăptuirea în cele mai bune condiții a programului elaborat de Congresul al X-lea al partidului.

Asigurarea bunului mers al construcției socialiste în România privește întreaga națiune, întregul popor, constituie o sarcină națională fundamentală ; ea este totodată și o înaltă îndatorire internațională, pentru că de felul cum soluționăm aceste probleme, cum asigurăm înaintarea țării pe calea socialismului și comunismului depinde și contribuția noastră la dezvoltarea și creșterea influenței socialismului în lume ! Noi privim sarcinile naționale și internaționale ca un tot unitar, în strînsă concordanță și condiționare reciprocă. Orice neglijare a uneia sau alteia din aceste sarcini se poate reflecta negativ în activitatea de construcție socialistă.

Vom acționa și în viitor cu toată fermitatea pentru înfăptuirea programului de dezvoltare socialistă elaborat de Congresul al X-lea și în același timp vom milita pentru întărirea continuă a colaborării cu țările socialiste, cu mișcarea comunistă și muncitorească internațională, cu toate forțele antiimperialiste.

Este necesar să ținem permanent seama de situația internațională în care trăim și să elaborăm politica noastră internă și externă în strînsă corelație cu realitățile lumii contemporane. Trebuie să participăm activ la diviziunea internațională a muncii și să dezvoltăm colaborarea cu toate statele lumii, pentru că nu se poate concepe dezvoltarea și progresul economic, cultural și social al unei națiuni fără o colaborare largă cu toate statele lumii. În acest spirit acționează Partidul Comunist Român — și viața a demonstrat justețea politicii noastre internaționale ! Sîntem ferm hotărîți să mergem pe această cale și în viitor,

avînd convingerea că ne facem astfel datoria față de poporul nostru, de cauza socialismului și păcii. *(Aplauze puternice).*

În încheiere doresc să-mi exprim încrederea că participanții la această plenară vor acționa cu toate forțele lor la mobilizarea oamenilor muncii de naționalitate maghiară pentru a contribui activ — în strînsă unitate cu toți oamenii muncii, români, germani și de alte naționalități — la înfăptuirea sarcinilor de dezvoltare socialistă a României. Sînt convins că și în acest cincinal ei nu vor precupeți nimic pentru ridicarea patriei pe culmi tot mai înalte de progres și civilizație, pentru creșterea bunăstării materiale și culturale a întregului popor. *(Aplauze prelungite).* Vă urez tuturor succese cît mai mari în activitatea dumneavoastră, multă sănătate și fericire ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

TOAST
LA DEJUNUL OFERIT ÎN CINSTEA DELEGAŢIEI GUVERNULUI REVOLUŢIONAR PROVIZORIU AL REPUBLICII VIETNAMULUI DE SUD, CONDUSĂ DE MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE, DOAMNA NGUYEN THI BINH

— 15 martie 1971 —

Stimată doamnă Nguyen Thi Binh,

Stimaţi tovarăşi,

Aş dori să exprim încă o dată satisfacţia noastră pentru vizita pe care delegaţia Guvernului Revoluţionar Provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud o face în România.

Poporul nostru a urmărit şi urmăreşte cu deosebită simpatie lupta pe care Frontul Naţional de Eliberare din Vietnamul de Sud, poporul vietnamez o duce împotriva intervenţiei americane, pentru apărarea patriei, a dreptului său sacru de a hotărî asupra destinelor sale, în conformitate cu propria sa voinţă, fără amestec străin.

Ajutorul pe care poporul român l-a acordat şi îl acordă poporului vietnamez şi celorlalte popoare din Indochina constituie o expresie a politicii generale a României de a sprijini toate popoarele care luptă împotriva imperialismului, pentru eliberare naţională şi socială.

Noi înşine am cunoscut asuprirea străină a imperialismului, am luptat împotriva subjugării ; de aceea, înţelegem şi sprijinim lupta tuturor popoarelor care se ridică

împotriva politicii imperialiste de dominaţie, de amestec în treburile altor state. Viaţa demonstrează în permanenţă că au trecut vremurile cînd imperialiştii puteau să-şi impună după bunul lor plac politica de dominaţie. Exemplul luptei poporului vietnamez, eşecul intervenţiei imperialismului american în Vietnam arată că, atunci cînd un popor este hotărît să-şi apere independenţa şi libertatea, nu există forţe în lume în stare să-l îngenuncheze, să-l supună ; de aceea, poporul vietnamez se bucură de simpatia şi sprijinul tuturor ţărilor socialiste, al popoarelor din întreaga lume ; de aceea, politica agresivă a Statelor Unite este dezaprobată de popoarele din lumea întreagă.

Înţelegem greutăţile prin care trece poporul vietnamez; ştim că lupta sa nu este de loc uşoară, dar avem convingerea că el va obţine victoria, că, pînă la urmă, trupele americane vor trebui să plece din Vietnam şi din întreaga Indochină, să înceteze orice intervenţie militară împotriva Republicii Democrate Vietnam şi a celorlalte ţări indochineze, că popoarele vietnamez, cambodgian şi laoţian vor putea să-şi hotărască dezvoltarea aşa cum o doresc. Considerăm că, folosind toate formele de luptă posibile, bizuindu-se pe sprijinul ţărilor socialiste, al tuturor forţelor antiimperialiste, poporul vietnamez, celelalte popoare din Indochina pot fi sigure de victorie.

România sprijină propunerile Frontului Naţional de Eliberare, bază realistă care poate duce la rezolvarea politică a războiului din această zonă, cu respectarea drepturilor naţionale ale popoarelor indochineze, a intereselor păcii şi securităţii internaţionale.

Noi urăm Frontului Naţional de Eliberare, poporului vietnamez, celorlalte popoare din Indochina să obţină victoria cît mai curînd, spre a se putea astfel consacra muncii de construcţie paşnică, ridicării bunăstării lor.

Doresc să asigur pe tovarăşii vietnamezi de tot sprijinul din partea poporului român şi să le urez succese cît mai mari în lupta lor dreaptă.

Propun acest toast pentru succesul luptei pe care o duce populaţia sud-vietnameză, sub conducerea Frontului Naţional de Eliberare ;

Pentru preşedintele Prezidiului Comitetului Central al Frontului Naţional de Eliberare, Nguyen Huu Tho ;

Pentru preşedintele Guvernului Revoluţionar Provizoriu, Huynh Tan Phat ;

Pentru ministrul de externe şi şeful delegaţiei Guvernului Revoluţionar Provizoriu, doamna Nguyen Thi Binh ;

În sănătatea tuturor celorlalţi tovarăşi prezenţi aici ;

Pentru dezvoltarea colaborării şi prieteniei dintre ţările noastre, dintre popoarele român şi vietnamez !

CUVÎNT LA SOLEMNITATEA DECERNĂRII UNOR ÎNALTE DISTINCŢII ORGANIZAŢIILOR JUDEŢENE DE PARTID, CONSILIILOR POPULARE ŞI INSTITUTELOR DE CERCETARE ŞTIINŢIFICĂ PENTRU REALIZAREA ŞI DEPĂŞIREA PLANULUI ŞI ANGAJAMENTELOR PE ANUL 1970

— 18 martie 1971 —

Stimaţi tovarăşi,

Astăzi au fost înmînate înalte distincţii ale Republicii Socialiste România cîştigătorilor întrecerii dintre organizaţiile judeţene de partid, consiliile populare şi institutele de cercetare ştiinţifică pentru realizarea şi depăşirea planului pe anul 1970. Îi cunoaşteţi acum pe cîştigători. Ştiu că mulţi doreau să se numere printre fruntaşi. Activitatea desfăşurată în cadrul acestei întreceri de colectivele de oameni ai muncii din judeţe, de organizaţiile de partid şi de comitetele judeţene a dus însă la rezultatele pe care le cunoaşteţi. Cred că sînteţi cu toţii de acord să-i felicităm din inimă pe cîştigători. Doresc să le adresez aceste felicitări şi în numele Comitetului Central al partidului, al Consiliului de Stat şi al guvernului ; de asemenea, doresc să asociez şi Marea Adunare Naţională la aceste felicitări pe care le adresăm tuturor celor care au fost decoraţi astăzi. *(Vii aplauze).*

Rezultatele pe care le-am obţinut în anul 1970 în îndeplinirea planului, în dezvoltarea economică şi socială a patriei sînt expresia activităţii tuturor oamenilor muncii,

a organelor și organizațiilor de partid și consiliilor populare din întreaga țară ; de aceea aș dori să adresez totodată calde felicitări organizațiilor de partid și consiliilor populare, tuturor oamenilor muncii din patria noastră pentru felul în care au muncit în anul 1970. *(Aplauze puternice).*

Ați ascultat aici cuvîntul fruntașilor, angajamentele lor de a munci în așa fel încît în anul viitor să ocupe locul întîi sau să se numere printre primii. Eu nu pot decît să le urez succes în realizarea acestor angajamente. Doresc însă să le atrag atenția că vor fi mulți concurenți pentru locul întîi și — așa cum s-a văzut — puțini au fost fruntașii din 1969 care s-au situat și în 1970 pe primele locuri ale întrecerii ; aceasta pentru că și alte colective de oameni ai muncii, organizații de partid și-au îmbunătățit activitatea. Este deci de înțeles că întrecerea pentru ocuparea primelor locuri pe anul 1971 va fi foarte strînsă. Din cele 39 de județe, din zecile de colective de cercetare, va trebui totuși unul cel puțin, sau două, să se plaseze pe locul întîi. Întrecerea va fi foarte largă și deschisă tuturor. Posibilități de a ocupa locul întîi și de a obține rezultate bune în întrecere are fiecare ; de altfel în toate domeniile de activitate din societatea noastră socialistă, oamenii muncii au posibilități largi să-și valorifice capacitățile creatoare, să ocupe prin muncă un loc de cinste. *(Aplauze puternice).*

Felul în care se dezvoltă întrecerea, entuziasmul cu care toți cei ce muncesc de la orașe și sate participă la ea constituie încă o dovadă a unității depline a întregului popor în jurul partidului, a hotărîrii tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, de a transpune în viață programul de construcție socialistă, politica internă și externă a partidului și statului — politică care corespunde pe deplin intereselor și năzuințelor națiunii noastre socialiste. *(Aplauze puternice).*

Totodată, această participare activă este încă o dovadă a profundului democratism ce caracterizează societatea noastră socialistă, a posibilităților largi pe care le au toți oamenii muncii de a participa nemijlocit la elaborarea și înfăptuirea politicii partidului de edificare a orînduirii noi. Iată de ce îmi exprim deplina încredere că sarcinile mari pe care le avem de îndeplinit în primul an al cincinalului vor fi realizate cu succes de toate colectivele. În acest sens, aș dori să adresez clasei muncitoare, țărănimii, intelectualilor, întregului nostru popor urarea de a obține succese tot mai mari în realizarea prevederilor primului an al cincinalului. *(Vii aplauze).* Urez, de asemenea, tovarășilor care s-au angajat aici să lupte pentru a cuceri locul întîi în întrecere să obțină succese cît mai mari în realizarea acestor angajamente. Asemenea succese sînt pe deplin posibile, și eu doresc ca anul viitor să avem și alți fruntași alături de cei pe care i-am cinstit astăzi. *(Aplauze puternice).*

Închei felicitînd încă o dată pe cîștigători și urînd noi succese în activitate tuturor colectivelor participante la întrecere. *(Aplauze puternice, prelungite).*

CUVÎNTARE LA CONGRESUL UNIUNII GENERALE A SINDICATELOR DIN ROMÂNIA

— 23 martie 1971 —

Stimate tovarăşe, stimaţi tovarăşi,

Congresul sindicatelor din România, care reuneşte reprezentanţi ai clasei muncitoare, ai celorlalte categorii de oameni ai muncii — bărbaţi şi femei, vîrstnici şi tineri, români, maghiari, germani, sîrbi şi de alte naţionalităţi — exponenţi ai celor 5 000 000 de sindicalişti reprezentînd jumătate din populaţia activă a ţării, constituie o înaltă tribună de afirmare a opiniei celor ce muncesc, un larg forum democratic de dezbatere profundă şi multilaterală a problemelor construcţiei socialismului în patria noastră. *(Aplauze puternice).*

Daţi-mi voie să vă adresez dumneavoastră, participanţilor la congres, tuturor membrilor sindicatelor, oamenilor muncii din întreaga ţară un cald mesaj de salut din partea Comitetului Central al partidului, a Consiliului de Stat şi a guvernului Republicii Socialiste România. *(Aplauze prelungite).*

Congresul dumneavoastră este chemat să facă bilanţul uriaşei activităţi creatoare desfăşurate de clasa muncitoare, de masele largi ale salariaţilor, al aportului organe-

lor şi organizaţiilor sindicale la construcţia economică şi culturală, la munca de conducere a ţării în opera de edificare a noii orînduiri sociale, de ridicare a bunăstării întregului popor. *(Aplauze îndelung repetate).*

Totodată, el are menirea de a pune în lumină în spiritul criticii şi autocriticii — metoda de bază care asigură mersul înainte al societăţii noastre socialiste — deficienţele şi lipsurile manifestate în munca organelor sindicale, de a adopta soluţiile cele mai corespunzătoare pentru ridicarea pe un plan superior a acesteia, pentru intensificarea participării, în cadrul sindicatelor, a maselor largi de salariaţi la elaborarea şi înfăptuirea politicii noastre interne şi externe, a liniei generale de dezvoltare multilaterală a României socialiste. *(Aplauze puternice).*

Stimaţi tovarăşi,

Ne aflăm la punctul de intersecţie între două mari etape ale istoriei construcţiei socialiste în ţara noastră : încheierea cincinalului 1966—1970 şi inaugurarea noului plan de cinci ani 1971—1975. Întregul nostru popor a fost informat pe larg şi în mod detaliat, atît în cadrul comunicatului oficial cît şi prin presă, asupra bilanţului bogat al cincinalului trecut. Nu există domeniu sau sector de activitate economică, socială sau cultural-educativă care să nu fi înregistrat în aceşti cinci ani profunde transformări înnoitoare, în care să nu se fi resimţit cu putere pulsul viu al socialismului, să nu se fi produs noi acumulări cantitative şi calitative, noi şi noi progrese.

Sînt cunoscute rezultatele remarcabile obţinute de poporul nostru în dezvoltarea industriei, care are rolul hotărîtor în progresul economic-social al ţării. Este un motiv de profundă mîndrie patriotică pentru poporul român de a fi reuşit să asigure creşterea producţiei industriale globale în aceşti cinci ani într-un ritm mediu anual de aproape

12% — unul din cele mai înalte ritmuri de dezvoltare economică atinse pe plan mondial. *(Vii aplauze)*. La sfîrșitul cincinalului, harta industrială a țării se prezintă îmbogățită cu încă peste 1 500 de unități economice și capacități de producție noi, care, repartizate în mod rațional pe teritoriu, au contribuit la dezvoltarea armonioasă a forțelor de producție, la ridicarea tuturor județelor, la întărirea bazei tehnice-materiale a socialismului.

Cincinalul s-a încheiat cu rezultate bune și în agricultură. În anii din urmă s-au luat noi măsuri pentru ridicarea gradului de mecanizare și chimizare a lucrărilor agricole, s-au desfășurat ample acțiuni de ameliorare și irigare a solului, s-au creat condiții care să permită practicarea unei agriculturi intensive. Ca urmare, în pofida condițiilor climatice nefavorabile din ultimii ani, și mai ales a calamităților din primăvara anului 1970, care au lovit puternic agricultura noastră, producția globală vegetală și animală a crescut în ultimii 5 ani cu circa 24% față de cei 5 ani precedenți, asigurînd satisfacerea nevoilor economiei și aprovizionarea în condiții corespunzătoare cu produse agroalimentare a populației.

Marile realizări obținute în dezvoltarea economică s-au reflectat direct în nivelul de trai al oamenilor muncii, au permis creșterea în decursul ultimilor 5 ani cu 20% a salariului real. După cum se știe, în această perioadă a fost realizată majorarea generală a salariilor, o atenție deosebită acordîndu-se ridicării cîștigurilor oamenilor muncii cu salarii mai mici. Ca rezultat al creșterii salariilor nominale și al sporirii numărului de salariați, populația a realizat în 1970 venituri cu 50% mai mari decît în 1965.

O influență puternică asupra nivelului de trai a avut-o creșterea cheltuielilor social-culturale din bugetul statului, care s-au ridicat în 1970 la 35,7 miliarde de lei, față de 22,4 miliarde de lei în 1965. Pe această bază au fost

majorate pensiile, fondurile destinate acestora crescînd în 1970 de 2,2 ori față de 1965, a fost dezvoltată rețeaua instituțiilor de învățămînt public, de ocrotire a sănătății, s-au luat noi măsuri pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă. Un efort însemnat a făcut statul nostru în această perioadă pentru dezvoltarea construcțiilor de locuințe, asigurînd condiții ca peste 2 000 000 de persoane, adică circa 10% din populația țării, să se mute în locuințe noi. Este evident pentru oricine că opera de construcție socialistă se materializează în ultimă instanță în îmbunătățirea permanentă a vieții poporului, se resimte în existența fiecărei familii, a fiecărui cetățean, duce în mod nemijlocit la creșterea rapidă a gradului de civilizație din România. Și tocmai datorită faptului că rezultatele construcției socialiste sînt resimțite de fiecare familie, întregul popor sprijină politica partidului nostru comunist. *(Aplauze prelungite)*.

Cu toate că bilanțul cincinalului este rodnic, bogat în înfăptuiri mărețe, sîntem conștienți că mai avem mult de făcut pentru a atinge acel nivel de dezvoltare economică și culturală la care aspirăm, pentru a crea acele condiții optime de viață pe care le poate oferi civilizația socialistă modernă fiecărui cetățean.

Trecînd în revistă succesele, cunoaștem în același timp neajunsurile și defecțiunile pe care le mai avem în activitatea noastră. Analizînd atît plusurile cît și minusurile, atît realizările cît și lipsurile, putem aprecia cu deplină convingere că ceea ce este esențial și caracteristic societății noastre este dezvoltarea tumultuoasă, progresul neîncetat și multilateral, succesul pe toate fronturile măreței opere de construcție a socialismului. *(Vii aplauze)*.

Evoluția dinamică a societății noastre pune cu putere în relief justețea și eficiența politicii marxist-leniniste a Partidului Comunist Român, care își îndeplinește cu fermitate misiunea istorică de forță politică conducătoare a

societății socialiste românești. *(Aplauze puternice)*. Succesele pe care le obținem se datoresc faptului că partidul nostru se călăuzește în elaborarea programului construcției socialiste după legile obiective ale dezvoltării sociale, după realitățile concrete ale țării, aplicînd în mod creator adevărurile generale ale socialismului la condițiile din România. Faptul că politica noastră exprimă în mod fidel interesele vitale ale poporului asigură unitatea de granit dintre partid și popor, încrederea nemărginită a oamenilor muncii în partidul comunist, hotărîrea de a înfăptui neabătut politica sa internă și externă. *(Aplauze prelungite)*.

În promovarea întregii sale politici, partidul asigură îmbinarea armonioasă a intereselor naționale cu interesele generale ale socialismului, pornind de la convingerea că principala sa îndatorire națională și internațională este construirea cu succes a orînduirii noi, socialiste, în România, înfăptuirea aspirațiilor și idealurilor poporului român, transpunerea în viață pe pămîntul țării noastre a visului de aur al omenirii — comunismul. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Dragi tovarăși,

Un rol fundamental în transformarea revoluționară a societății românești, în realizarea tuturor înfăptuirilor cu care ne mîndrim astăzi a avut și are eroica noastră clasă muncitoare, călită în numeroasele bătălii revoluționare, devotată pînă la capăt cauzei socialismului, clasa care și-a luat pe umerii ei greaua răspundere de a conduce poporul spre o viață liberă și demnă, spre progres și prosperitate. Transformînd societatea, împreună cu ceilalți oameni ai muncii, clasa muncitoare s-a transformat pe ea însăși în anii socialismului. Paralel cu dezvoltarea economiei și culturii, cu succesele obținute în construcția socialismului, clasa noastră muncitoare și-a sporit rîndurile cu noi și noi contingente, și-a ridicat pregătirea profesională, și-a îmbogățit orizontul științific, tehnic și de cultură generală, dovedindu-și pe deplin forța creatoare, capacitatea de a asigura modernizarea industriei socialiste la nivelul cuceririlor revoluției tehnice-științifice mondiale, de a conduce dezvoltarea generală a societății socialiste românești. *(Aplauze puternice)*. Pentru toate acestea, pentru modul exemplar în care-și îndeplinește rolul de clasă conducătoare a societății noastre socialiste, doresc ca de la această tribună să adresez cele mai calde felicitări clasei muncitoare, tuturor oamenilor muncii, care prin activitatea lor harnică de fiecare zi înalță luminosul edificiu al socialismului pe pămîntul României. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Un loc de seamă în viața societății noastre au avut și au sindicatele, organizații largi ale clasei muncitoare, ale maselor de oameni ai muncii, cu o bogată și îndelungată tradiție revoluționară în lupta pentru apărarea intereselor celor ce muncesc împotriva exploatării. În anii construcției socialiste, sindicatele au desfășurat o activitate intensă pentru organizarea și unirea eforturilor creatoare și a inițiativei oamenilor muncii la îndeplinirea planurilor de stat, la promovarea noului și perfecționarea continuă a muncii în toate sectoarele vieții economice și sociale. Desigur, în munca sindicatelor au existat unele neajunsuri, o serie de lipsuri, dar ceea ce a caracterizat activitatea lor este contribuția valoroasă la înfăptuirea politicii partidului și statului, la construcția socialistă, la progresul multilateral al întregii țări. Pentru munca depusă, pentru aportul la succesele noastre generale, felicit din toată inima organele și organizațiile sindicale, miile și miile de activiști sindicali, toți membrii sindicatelor care și-au consacrat eforturile slujirii intereselor poporului, propășirii patriei socialiste. *(Vii și puternice aplauze)*.

Stimați tovarăși,

Ne aflăm la începutul unei noi etape a dezvoltării economice-sociale a României — cincinalul 1971—1975. După cum știți, obiectivul fundamental pus de Congresul al X-lea în fața partidului, a întregului nostru popor, pentru perioada care vine, este făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, caracterizată printr-o puternică și modernă bază tehnică-materială, prin perfecționarea relațiilor de producție, prin ridicarea științei, culturii, învățămîntului, a bunăstării generale a tuturor celor ce muncesc din patria noastră. *(Vii aplauze).*

Înfăptuirea prevederilor cincinalului va marca un nou și însemnat pas înainte în dezvoltarea industriei naționale la nivelul cerințelor științei și tehnicii mondiale. În scopul creșterii potențialului nostru industrial, noul cincinal prevede investiții în valoare de circa 500 de miliarde de lei, adică mai mult decît s-a investit în decursul ultimelor două cincinale luate la un loc. Se vor crea, urmărindu-se în continuare dezvoltarea armonioasă a tuturor județelor țării, peste 1 700 de noi obiective economice. Paralel cu dezvoltarea cantitativă a forțelor de producție, noul plan cincinal va asigura ridicarea nivelului calitativ al industriei socialiste, crearea condițiilor ca aceasta să asigure valorificarea superioară a resurselor materiale și umane ale țării, participarea cu o contribuție proprie, de valoare ridicată, a țării noastre la diviziunea internațională a muncii, la circulația mondială de bunuri materiale.

O importanță deosebită vor acorda în noul cincinal partidul și statul modernizării agriculturii — ramură de bază a economiei noastre —, sporirii aportului ei la dezvoltarea economică generală, la creșterea avuției naționale, la ridicarea bunăstării poporului. Pentru extinderea și perfecționarea bazei tehnice-materiale a agriculturii și susținerea programelor inițiate în vederea practicării unei agriculturi intensive se vor investi circa 80 de miliarde de lei, adică de peste două ori mai mult decît în cincinalul precedent.

Partidul și statul nostru pornesc de la premisa că o condiție indispensabilă a progresului economic și spiritual al societății noastre este intensificarea cercetării științifice, aplicarea cuceririlor științei și tehnicii moderne în toate domeniile de activitate. În acest scop se va dezvolta baza materială a cercetării, se va organiza mai buna valorificare a potențialului nostru științific, a forței de creație a cercetătorilor din patria noastră, se va asigura orientarea consecventă a activității de cercetare în direcția satisfacerii cerințelor vieții economice și sociale. Este știut că numai pe baza celei mai înalte științe, a tuturor cuceririlor cunoașterii umane se poate crea cu succes noua societate, se poate asigura victoria comunismului. *(Aplauze puternice).*

Realizarea marilor obiective economice ale cincinalului impune sporirea numerică în continuare a clasei muncitoare, a tehnicienilor și inginerilor, a tuturor specialiștilor, ridicarea nivelului de pregătire profesională a întregii mase de oameni ai muncii. De aceea vom acorda o importanță deosebită dezvoltării rețelei învățămîntului public de toate gradele, perfecționării procesului de învățămînt în pas cu exigențele actuale ale producției, ale științei și tehnicii, legării lui mai strînse de viață, de practică. După cum se știe, partidul și statul au inițiat un larg program de perfecționare sistematică a pregătirii profesionale a cadrelor în raport cu cuceririle științei și tehnicii moderne, de însușire a științei conducerii — imperative de prim ordin pe care societatea noastră le ridică în fața fiecărui salariat, fie el muncitor, specialist sau ministru. Fiecare om al muncii, indiferent de sectorul său de activitate, trebuie să-și îmbogățească continuu cunoștințele profesionale, deoarece fără aceasta nu se poate concepe dezvoltarea economiei,

științei, culturii, făurirea socialismului. *(Aplauze puternice).*

Ca urmare a dezvoltării economiei, venitul național va crește pînă în 1975 de 1,6—1,7 ori față de 1970, ceea ce va permite ridicarea salariului real cu circa 20%, sporirea cu 37—44% a fondului general de salarii, majorarea sumelor destinate pensiilor și alocațiilor pentru copii. Totodată, sumele destinate finanțării acțiunilor social-culturale vor fi în 1975 de peste două ori mai mari decît în 1965. Vor spori la peste 80 000 locurile în creșe, adică de trei ori mai mult decît numărul celor existente. O atenție deosebită se va acorda în cincinalul actual îmbunătățirii condițiilor de locuit ale oamenilor muncii, prevăzîndu-se construirea a circa 800 000 de locuințe, din care jumătate de milion din fondurile statului sau cu credite de la stat. Înfăptuirea cu succes a programului de dezvoltare economică și culturală a țării, precum și măsurile ce le vom lua în continuare pentru creșterea nivelului de trai se vor reflecta nemijlocit în viața fiecărei familii, vor face ca toți cetățenii patriei noastre să trăiască mai bine, să beneficieze în măsură sporită de avantajele civilizației moderne, să-și satisfacă în condiții tot mai bune cerințele materiale de existență, să-și îmbogățească orizontul spiritual.

Un obiectiv important spre care partidul și statul nostru își concentrează de asemenea atenția în anii ce vin este perfecționarea conducerii și organizării societății, dezvoltarea și adîncirea în continuare a democrației socialiste, promovarea în raporturile sociale, în relațiile dintre oameni, a principiilor de etică și echitate socialiste. Sînt cunoscute măsurile adoptate în acest sens în anii care au urmat Congresului al IX-lea al partidului și Conferinței Naționale. S-a acționat pentru perfecționarea planificării, conducerii și organizării economiei naționale, s-a înfăptuit reorganizarea administrativ-teritorială a țării, asigurîn-

du-se apropierea conducerii de unitățile de jos, lărgirea atribuțiilor organelor locale ale puterii de stat, a unităților productive. Sînt, de asemenea, de notorietate publică măsurile luate pentru asigurarea cadrului propice participării efective a tuturor categoriilor de oameni ai muncii la elaborarea hotărîrilor privind mersul nostru înainte pe toată scara ierarhică a societății, de la întreprinderea industrială sau cooperativa agricolă de producție pînă la guvern, pînă la Marea Adunare Națională.

Punerea în valoare a tuturor resurselor de care dispune orînduirea noastră, afirmarea în practică a superiorității socialismului impun în viitor atragerea la o viață socială și mai intensă a tuturor celor ce muncesc, fără deosebire de naționalitate, valorificarea la maximum a energiei, experienței, priceperii și elanului revoluționar al întregii națiuni. În sensul realizării acestui deziderat vor acționa cu toată consecvența partidul și statul nostru în anii ce vin, asigurînd condiții ca muncitorii, țăranii, intelectualii — adevărații făuritori ai istoriei noi a patriei — să decidă asupra direcțiilor în care se concentrează eforturile pentru emanciparea economică și culturală a societății noastre. Numai pe calea dezvoltării continue a democrației socialiste, a participării nemijlocite a oamenilor muncii la conducere se poate asigura construirea cu succes a societății noi ; aceasta este de altfel însăși esența principiului de conducere în socialism. *(Aplauze puternice).*

Vorbind de democrația socialistă, este bine să ne punem întrebarea : în ce țară capitalistă, oricît ar fi ea de dezvoltată din punct de vedere economic, tehnic și științific, muncitorii, țăranii, intelectualii — creatorii bunurilor materiale și spirituale — își pot spune cuvîntul asupra treburilor întreprinderilor și unităților economice în care lucrează, pot influența asupra deciziilor conducerii acestora, pot asigura măsuri ale societății care să vizeze satisface-

rea intereselor celor ce muncesc ? În comparație cu societatea capitalistă, orînduirea noastră oferă nu iluzia democrației abstracte, declarative, ci realitatea exercitării în fapt a drepturilor suverane ale poporului în stat, a celor mai largi libertăți democratice ale maselor, exprimate în ultimă instanță în participarea nemijlocită la elaborarea și înfăptuirea politicii interne și externe, la guvernarea țării. Noua etapă de dezvoltare a țării — făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate — pune sarcini mari și complexe în fața întregului nostru popor, chemat să-și unească și mai strîns eforturile, să-și valorifice tot mai larg spiritul de inițiativă, capacitatea și elanul creator, să ridice pe un plan superior întreaga activitate de edificare a noii orînduiri. Toate acestea pun, totodată, sarcini deosebit de importante în fața sindicatelor. Congresul dumneavoastră are tocmai menirea de a defini aceste sarcini, stabilind cu claritate atribuțiile și obiectivele activității sindicale în condițiile noi ale dezvoltării societății socialiste românești.

Vechile practici și metode în activitatea sindicală nu mai corespund schimbărilor adînci produse în societatea noastră. Nu se mai poate vorbi despre sindicate ca despre o „curea de transmisie“, partidul nu are nevoie de o asemenea „curea“ pentru a sta de vorbă cu oamenii muncii ; acest lucru poate să-l facă — și îl face — direct, zi de zi, ceas de ceas, în întreaga sa activitate de conducere a construcției socialiste. *(Aplauze puternice).* În orînduirea noastră socialistă, oamenii muncii au nevoie de sindicate ca de o organizație largă, a lor, în care să-și unească eforturile și să-și poată spune în mod organizat cuvîntul, să participe la adoptarea tuturor măsurilor privind dezvoltarea societății românești. *(Aplauze puternice).* Pentru a putea îndeplini un rol activ și eficient în dezvoltarea societății, în viața oamenilor muncii, sindicatele trebuie să țină pasul cu schimbările sociale, să-și adapteze întreaga activitate, întregul mod de lucru cerințelor noi ale vieții, cerințelor oamenilor muncii din România. De altfel, în cadrul adunărilor sindicale din întreprinderi și instituții, al conferințelor uniunilor pe ramuri s-au formulat numeroase și îndreptățite critici asupra stilului și metodelor de muncă ale sindicatelor, subliniindu-se rămînerea lor în urmă, caracterul ineficient al unei bune părți a activității pe care o desfășoară. După cum știți, recenta plenară a Comitetului Central al partidului, analizînd munca sindicatelor, a trasat linia de orientare pe baza căreia sindicatele să-și îmbunătățească activitatea corespunzător cerințelor și stadiului actual al evoluției vieții noastre sociale.

În evaluarea locului pe care sindicatele trebuie să-l ocupe în societatea noastră trebuie să pornim de la realitatea fundamentală că oamenii muncii din România au o calitate dublă — aceea de producători și, în același timp, de proprietari ai mijloacelor de producție, ai avuției naționale. De altfel, tocmai aceasta deosebește situația clasei muncitoare din România de cea a clasei muncitoare din țările capitaliste : faptul că a răsturnat orînduirea bazată pe exploatare și a instaurat o nouă orînduire, în care mijloacele de producție aparțin oamenilor muncii, întregului popor. Fiecare colectiv de întreprindere, de unitate economică este în fapt proprietarul acestor mijloace, al unei părți din avuția generală, pe care trebuie să o gospodărească în așa fel încît să contribuie din plin la dezvoltarea societății socialiste, la creșterea bunăstării poporului. *(Aplauze puternice).* Pornind de aici, sindicatele, reunind în rîndurile lor clasa muncitoare, milioanele de oameni ai muncii, trebuie să ofere cadrul organizat în care aceștia să-și exercite atît drepturile, cît și obligațiile ce le revin ca producători și proprietari. În

sindicate, clasa muncitoare, celelalte categorii de salariaţi trebuie să găsească terenul cel mai propice pentru a participa, sub conducerea partidului comunist, la conducerea treburilor economice şi sociale, la guvernarea ţării.

Sfera primordială în care sînt chemaţi să se manifeste clasa muncitoare şi ceilalţi oameni ai muncii este adoptarea hotărîrilor şi măsurilor care privesc mersul înainte al societăţii, perfecţionarea activităţii în toate domeniile construcţiei socialiste. În alcătuirea planurilor de stat, sindicatul trebuie să participe activ şi să asigure, în acelaşi timp, participarea tuturor celor ce muncesc la studierea şi punerea în evidenţă a marilor rezerve de creştere a producţiei existente în toate unităţile, a resurselor şi posibilităţilor de care dispune economia noastră naţională. Aceasta va oferi garanţia că planurile şi programele noastre vor fi temeinic fundamentate, vor avea un caracter profund realist, dispunînd de girul celor care sînt chemaţi să le înfăptuiască. În acest sens este necesar să fie folosite în modul cel mai eficient formele instituţionale create de partidul şi statul nostru, şi anume organele colective de conducere ale întreprinderilor, centralelor şi combinatelor, în care oamenii muncii, sindicatele îşi au reprezentanţii lor, adunările generale ale salariaţilor, for suprem de conducere al tuturor unităţilor economice. Participarea reprezentanţilor sindicatelor în conducerile unităţilor economice, ca şi prezenţa lor în colegiile ministerelor şi în guvern impun organelor şi organizaţiilor noastre sindicale o înaltă răspundere. Participarea sindicatelor în toate organismele de conducere ale ţării cere acestora să acţioneze — activ, nu formal, făcînd acolo doar un simplu act de prezenţă — în calitate de purtătoare de cuvînt ale clasei muncitoare, ale tuturor salariaţilor, să militeze pentru afirmarea punctului de vedere, a părerilor oamenilor muncii în aceste organisme. *(Aplauze*

puternice). Desigur — aşa cum am arătat şi la recenta plenară a Comitetului Central al partidului —, de conducerea societăţii noastre se ocupă partidul comunist, statul socialist, care asigură ca tot ceea ce facem să corespundă năzuinţelor oamenilor muncii ; dar sindicatele — ca organisme ce reunesc pe toţi oamenii muncii, aflîndu-se în permanentă legătură cu masele muncitoare — trebuie să aibă un cuvînt greu de spus în elaborarea planurilor de stat, a politicii noastre economice şi sociale. Or, trebuie să spunem deschis în faţa congresului dumneavoastră că pînă acum sindicatele nu prea s-au achitat cum trebuie de această sarcină. Sperăm că noua conducere a sindicatelor ce va fi aleasă de congres, noile conduceri ale uniunilor şi organelor sindicale care au fost alese, împreună cu toţi oamenii muncii organizaţi în sindicate, vor lichida aceste stări de lucruri, făcînd ca sindicatele să-şi îndeplinească rolul lor deosebit de important în societatea noastră socialistă. *(Aplauze puternice).*

După elaborarea şi adoptarea planurilor economice de dezvoltare socială, un obiectiv central al activităţii organizaţiilor sindicale trebuie să fie mobilizarea şi unirea forţei creatoare şi a elanului constructiv al milioanelor de oameni ai muncii din patria noastră în lupta pentru realizarea în practică a prevederilor planului de stat, a programului de edificare a socialismului. Sindicatele trebuie să militeze pentru o înaltă disciplină în producţie, pentru îndeplinirea riguroasă a îndatoririlor ce revin fiecărui salariat, pentru intensificarea eforturilor în vederea creşterii productivităţii muncii, reducerii cheltuielilor de producţie, sporirii venitului naţional.

Ţinînd seama de faptul că tot ceea ce se creează în societatea noastră este destinat omului, satisfacerii nevoilor sale, împlinirii personalităţii lui, sindicatele au datoria de a acorda cea mai mare atenţie problemelor sociale,

de viață și de muncă ale oamenilor muncii, realizării politicii partidului și statului în acest domeniu. Ele trebuie să acționeze pentru realizarea tuturor prevederilor legislației muncii, pentru respectarea în fapt a drepturilor garantate de lege salariaților din țara noastră. Sindicatele au un cuvînt important de spus în înfăptuirea principiilor salarizării socialiste, ale cointeresării materiale, în asigurarea retribuției în funcție de aportul fiecăruia la munca generală, de contribuția calitativă și cantitativă la bunul mers al întreprinderii sau instituției. O atenție neslăbită trebuie acordată ameliorării neîncetate a condițiilor de muncă ale salariaților, ușurării, pe baza mecanizării și automatizării, a eforturilor lor fizice, înfăptuirii prevederilor legate de securitatea muncii, urmărindu-se ca fondurile alocate în acest scop de statul nostru să-și atingă întotdeauna destinația, să dea rezultatele scontate. O îndatorire de seamă a sindicatelor este să se preocupe de modul în care se asigură ocrotirea sănătății celor ce muncesc, igiena muncii și preîntîmpinarea bolilor profesionale, administrarea în cele mai bune condiții a rețelei noastre sanitare. Un rol important revine sindicatelor în repartizarea fondului de locuințe salariaților, ele avînd grijă să fie soluționate în primul rînd cerințele celor cu nevoi reale, cu condiții mai grele și care, totodată, aduc un aport prețios la eforturile colectivului din care fac parte. Participînd la realizarea tuturor prevederilor legate de îmbunătățirea condițiilor de muncă și de viață ale oamenilor muncii, sindicatele trebuie să ia parte activă la elaborarea legilor și măsurilor privind acest domeniu de activitate ; numai în aceste condiții ele își vor putea îndeplini cu adevărat sarcina de a veghea permanent la creșterea bunăstării tuturor celor ce muncesc din România socialistă. *(Aplauze prelungite).*

Sarcini deosebit de importante revin sindicatelor în dezvoltarea conștiinței socialiste a celor ce muncesc, în educarea acestora în spiritul idealurilor noastre comuniste. Evoluția continuă a societății noastre a determinat și determină schimbări adînci în concepția despre lume și viață a oamenilor, în modul lor de existență, în orizontul lor de înțelegere a răspunderilor și îndatoririlor sociale. Pentru a contribui la accelerarea procesului de formare a omului nou, sindicatele trebuie să se preocupe îndeaproape de toate problemele legate de comportarea în societate, de raportul dintre individ și colectivitate, de îmbinarea armonioasă a intereselor particulare cu cele generale, luptînd împotriva mentalităților retrograde burgheze, a tarelor morale moștenite de la vechea orînduire capitalistă, împotriva oricăror manifestări antisociale.

Unul din mijloacele deosebit de importante de care sindicatele dispun pentru a influența asupra dezvoltării conștiinței salariaților este activitatea cultural-educativă de masă. De altfel, sindicatele dețin întreaga bază materială culturală din întreprinderi și instituții, dispun de toate condițiile pentru a organiza o activitate educativă vie, atractivă și eficientă. Trebuie să spunem că, din păcate, această bază este folosită insuficient, munca de educare politică și culturală de masă nu este la înălțimea condițiilor de care dispunem și, mai cu seamă, a cerințelor oamenilor muncii din patria noastră ; ea nu asigură într-o măsură suficientă posibilitatea ca oamenii muncii, îndeosebi tineretul, să-și petreacă timpul liber în condițiile cele mai bune și într-un mod cît mai folositor din punct de vedere educativ. În același timp, trebuie menționat că sindicatele participă cu drepturi depline la conducerea activității organelor de stat și obștești care se ocupă de educația maselor. Mă refer la radioteleviziune, la presă, cinematografie, la instituțiile de artă, care

— după cum am mai arătat de multe ori, și pentru cinematografie și radioteleviziune de curînd — au un rol de cea mai mare importanță în activitatea generală desfășurată de partidul nostru pentru ridicarea conștiinței socialiste a maselor, lărgirea orizontului de cultură al celor ce muncesc, pentru cultivarea în rîndurile tuturor oamenilor muncii a principiilor de viață proprii noii orînduiri. Trebuie spus că nici în această privință nu s-a făcut pe deplin simțită prezența sindicatelor, în sensul de a acționa ca programele radioteleviziunii, creația cinematografică să corespundă într-o mai mare măsură cerințelor pe care partidul, poporul nostru le pun în fața acestor instituții de cultură. Sindicatelor le revine, de asemenea, îndatorirea de a colabora îndeaproape cu uniunile de creatori, în sensul ca sindicatele să comande și creatorii să creeze opere literare și de artă care să oglindească cît mai fidel realitățile noi ale patriei noastre, munca tumultuoasă a poporului, bogata sa viață sufletească, care să exercite o puternică influență în procesul de formare a omului nou. Sperăm că scriitorii, creatorii noștri de artă vor răspunde mai bine decît pînă acum cerințelor clasei muncitoare, întregului popor, vor da opere de valoare artistică și ideologică ridicată, contribuind și mai mult la făurirea omului nou al societății socialiste, la ridicarea culturală generală a României. *(Vii aplauze).*

După cum vedeți, tovarăși, sindicatele dispun de mari posibilități, au la îndemînă toate mijloacele pentru a realiza un larg program de educare politică, culturală a tuturor celor ce muncesc. Sperăm că ele vor acționa în viitor cu mai multă fermitate pentru realizarea rolului de mare importanță ce le-a fost încredințat în această direcție de către partidul nostru, de oamenii muncii. Sindicatele au posibilitatea de a lua parte nemijlocit la întreaga activitate de instruire și educare publică din țara noastră.

Aci sînt mulți reprezentanți ai sindicatelor din străinătate ; veți avea posibilitatea să discutați cu delegațiile în pauză și să vă convingeți și pe această cale că nicăieri în țările capitaliste oamenii muncii nu dispun de asemenea mijloace, condiții și posibilități cum au la îndemînă sindicatele din România ; dimpotrivă, în țările capitaliste, datorită condițiilor materiale, maselor largi de oameni ai muncii le este îngreuiat accesul la știință și cultură, la învățămînt.

Avînd la îndemînă aceste largi posibilități, sindicatele din țara noastră sînt chemate să organizeze, în ultimă instanță, controlul muncitoresc asupra tuturor organismelor societății — în economie, în viața socială, în domeniul învățămîntului, culturii, sănătății, al serviciilor publice —, în interesul maselor largi de oameni ai muncii. Exercitarea acestui control asigură tuturor celor ce muncesc posibilitatea de a influența nemijlocit activitatea statului, a organelor puterii, a celorlalte organizații de masă și obștești ; aceasta reliefează faptul că în țara noastră poporul este cu adevărat stăpîn pe destinele sale, își făurește în mod conștient viața așa cum dorește. *(Aplauze puternice).*

Stimați tovarăși,

Ținînd seama de acest larg complex de sarcini ce revin sindicatelor, este necesară schimbarea atît a concepției de muncă, cît și a structurii organizatorice a acestora, pornind de la principiul democratizării conducerii sindicatelor, a întregii vieți sindicale. Este evident că baza activității sindicale o constituie sindicatul fiecărei întreprinderi și al fiecărei instituții în parte ; acesta trebuie să se bucure de autonomie în munca sa, în organizarea dezbaterii problemelor producției, ale activității economice, sociale și culturale din unitatea respectivă, asigurînd, într-un

cadru profund democratic, posibilitatea ca masele de oameni ai muncii să hotărască asupra tuturor problemelor ce privesc munca și viața lor. Dezvoltarea rolului sindicatului de întreprindere sau instituție ca factor de bază în organizarea și unirea forțelor celor ce muncesc va contribui la înlăturarea fenomenelor de birocratism din munca sindicală, a suprapunerilor și paralelismelor care frînează inițiativa și orientarea activității spre problemele concrete. Întărirea autonomiei acestuia nu știrbește cu nimic, ci, dimpotrivă, întărește principiul centralismului democratic, care presupune dezvoltarea inițiativei de jos, asigurarea unei strînse legături între conducere și mase, crearea condițiilor ca întreaga activitate sindicală să exprime voința și interesele celor ce muncesc.

Ținînd seama de faptul că sindicatele reunesc masele largi ale oamenilor muncii, este necesar să ne preocupăm permanent de perfecționarea formelor organizatorice de cuprindere și mobilizare a acestora în viața economică și socială. În această ordine de idei apare necesitatea studierii posibilității de ridicare a nivelului activității sindicatelor agricole, de exemplu, a rolului pe care acestea îl exercită în înfăptuirea programului de înflorire a agriculturii noastre socialiste. Totodată, se reliefează necesitatea organizării unei mai intense și fructuoase colaborări între sindicatele muncitorilor agricoli și uniunile cooperativelor agricole de producție. Procesul de producție în agricultură devine tot mai unitar, mecanizarea, chimizarea se exercită în măsură tot mai puternică atît în agricultura de stat, cît și în cea cooperatistă, formele de organizare a muncii se aseamănă tot mai mult, iar în ultima vreme au loc tendințe tot mai pronunțate de cooperare în producție și în valorificarea produselor, în acțiunile de ameliorare a solului, între cooperativele agricole și întreprinderile agricole de stat. De aceea se impune găsirea

unor forme care să permită mai buna unire de către sindicate și uniuni cooperatiste a eforturilor țărănimii și lucrătorilor din unitățile agricole de stat în vederea modernizării agriculturii, a acestei importante ramuri a economiei noastre naționale, creșterii producției vegetale și animale, a randamentului muncii agricole, pentru continua înflorire a satelor patriei noastre. Am în vedere în perspectivă și o colaborare organizatorică, găsirea unei forme în care Uniunea sindicatelor agricole și Uniunea cooperativelor agricole să constituie un organism comun de îndrumare a activității tuturor celor ce muncesc în agricultură. *(Vii aplauze).*

Este necesară, de asemenea, luarea unor măsuri pentru dezvoltarea spiritului democratic în activitatea organelor de conducere sindicale, începînd de la consiliul județean și pînă la Consiliul Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România. În acest scop este necesar ca în Consiliul și Comitetul Executiv al U.G.S.R., în conducerile uniunilor sindicale, în consiliile județene să participe oameni ai muncii care lucrează nemijlocit în producție, astfel ca activitatea acestora să se bazeze în principal nu pe salariații sindicali, ci pe activiștii muncitori, ingineri, tehnicieni, intelectuali, creatori de valori materiale și spirituale, care lucrează nemijlocit în întreprinderi și instituții. Prin aceasta, organele de conducere sindicale vor exprima mai bine opinia celor 5 000 000 de membri ai lor, activitatea lor va fi mai puternic ancorată în viața și realitatea noastră socială, putînd contribui în mod mai substanțial la soluționarea problemelor conducerii societății socialiste.

Îmbunătățirea activității sindicatelor în concordanță cu cerințele noi ale dezvoltării sociale va duce la sporirea rolului acestora în cadrul sistemului democrației noastre socialiste, transformîndu-le într-un factor tot mai activ,

dinamic și eficient în dezvoltarea societății, în înflorirea patriei.

De altfel, trebuie avut în vedere — și mă refer la tovarășii care vor fi aleși în conducerea sindicatelor — că și societatea noastră va continua să meargă înainte, că și democrația noastră socialistă se va perfecționa ; de aceea, trebuie considerat că ceea ce vom stabili la congres nu înseamnă limita dezvoltării democrației sindicale și muncitorești, ci, dimpotrivă, de-abia un început spre perfecționarea generală a democrației socialiste, spre găsirea formelor organizatorice cele mai corespunzătoare care să asigure participarea permanentă, în strînsă unitate, a clasei muncitoare și a celorlalte categorii sociale din România la conducerea construcției socialiste și comuniste. *(Aplauze puternice).*

Am revenit, tovarăși, de cîteva ori asupra problemei democrației socialiste, pentru că aceasta este o problemă de bază a dezvoltării societății noastre. Avem rezultate deosebite în ultimii ani. Cunoașteți cu toții că nu există hotărîre, lege mai importantă care să nu fie dezbătută larg cu întregul nostru popor. Cu toate acestea, nu considerăm că am ajuns la maximum în dezvoltarea democrației noastre ; acesta este și va fi un proces continuu. Problema găsirii celor mai bune forme prin care să se asigure participarea celor ce muncesc la conducerea societății se va pune în continuare chiar și în societatea comunistă. De aceea, partidul și statul nostru — care și-au propus edificarea socialismului și comunismului în România — se preocupă permanent de găsirea formelor organizatorice cele mai bune pentru îndeplinirea acestui țel măreț. *(Aplauze puternice).*

După cum vedeți, în condițiile societății noastre, rolul de forță politică conducătoare a societății îl îndeplinește Partidul Comunist Român. Partidul nostru și-a dobîndit

acest rol în lupta desfășurată de-a lungul glorioasei sale existențe de jumătate de secol, dovedind în practică că se identifică în întregime cu interesele și aspirațiile poporului, că exprimă idealurile cele mai înaintate ale națiunii noastre, demonstrîndu-și capacitatea de a conduce masele pe calea eliberării sociale și naționale, a făuririi unei vieți noi, libere și prospere, pe drumul luminos al socialismului și comunismului. *(Aplauze).*

Indeplinindu-și rolul de forță conducătoare în societate, este normal ca partidul nostru să conducă toate organismele sociale, deci și sindicatele.

Modul în care se realizează această conducere trebuie să corespundă stilului general de activitate a partidului nostru, care nu urmărește să se suprapună diferitelor instituții sau organisme, ci, dimpotrivă, să le dezvolte capacitatea de a rezolva singure atribuțiile ce le revin, de a-și îndeplini în cele mai bune condiții menirea pentru care au fost create. Partidul nostru veghează ca activitatea sindicală, ca și a tuturor celorlalte instituții și organizații, să corespundă intereselor fundamentale ale societății, ale poporului, să contribuie la înfăptuirea politicii interne și externe a statului nostru. Conducerea de către partid a sindicatelor se realizează totodată și prin faptul că fiecare comunist care lucrează în organele sindicale acționează pentru înfăptuirea liniei generale a partidului, asigură îndeplinirea sarcinilor încredințate acestor organe.

Tocmai datorită faptului că partidul comunist își exercită rolul conducător în societate nu în mod administrativ, ci pe calea dezvoltării dialogului nemijlocit cu poporul în elaborarea politicii sale, prin consultarea largă a maselor de oameni ai muncii în conducerea țării, el este înconjurat de stima, dragostea și încrederea nețărmurită a tuturor celor ce muncesc — români, maghiari, germani și de

alte naționalități —, politica sa este urmată de întreaga națiune cu convingerea fermă că ea exprimă interesele supreme ale României, slujește cauzei victoriei socialismului și comunismului în patria noastră, cauzei păcii în lume. *(Aplauze puternice).*

Stimați tovarăși,

Intreaga politică internă și externă a statului nostru are drept țel asigurarea condițiilor pentru construirea cu succes a socialismului în România, participarea activă la lupta pentru progres social, colaborare și pace în întreaga lume.

Noi acordăm un loc central dezvoltării continue a relațiilor cu țările socialiste, considerînd că acestea au o importanță deosebită pentru accelerarea progresului fiecăreia în parte, pentru întărirea sistemului socialist mondial, pentru creșterea prestigiului și influenței socialismului în lume. În acest sens concepem raporturile dintre țările socialiste ca raporturi de tip nou, cu un caracter profund democratic, bazate în întregime pe respectul reciproc al națiunilor și popoarelor ce făuresc noua orînduire, pe egalitatea deplină în drepturi, pe respectarea independenței și suveranității naționale, pe întrajutorarea tovărășească. Colaborarea, în acest spirit, între țările socialiste duce la înflorirea fiecărei națiuni și, în același timp, la întărirea socialismului pe plan mondial, exercită o puternică influență asupra conștiinței popoarelor de pretutindeni, asupra vieții internaționale în ansamblu.

Partidul și statul nostru acționează, de asemenea, pentru extinderea conlucrării cu toate popoarele, pentru dezvoltarea multilaterală a relațiilor cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială — cu țările în curs de dezvoltare, cu statele capitaliste avansate —, pornind de la necesitatea participării active la diviziunea internațională

a muncii, la lupta pentru progres social, destindere și pace în lume. La baza acestor relații noi punem, după cum se știe, în mod consecvent respectarea principiilor independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi și neamestecului în treburile interne — principii apreciate astăzi de opinia publică mondială ca singurele menite să evite conflicte interstatale, să faciliteze întărirea încrederii și colaborării între popoare, să salvgardeze securitatea întregii lumi. Noi pornim de la premisa că astăzi participarea tuturor statelor la soluționarea problemelor tot mai complexe ale vieții internaționale este o condiție sine qua non a păcii, a lichidării cauzelor care generează animozități și războaie. Nu mai este posibil ca problemele internaționale să se decidă fără participarea tuturor statelor ; fiecare țară, mare, mică sau mijlocie, are îndatorirea de a-și aduce contribuția activă la impunerea pe arena mondială a principiilor dreptului internațional, a respectului voinței și intereselor tuturor popoarelor. În acest sens se evidențiază necesitatea și utilitatea colaborării și contactelor internaționale, a schimbului de vizite între conducătorii țărilor, a promovării metodei tratativelor în soluționarea litigiilor dintre state, în asigurarea destinderii.

În politica noastră externă pornim de la considerentul că atitudinea de izolare nu poate aduce decît daune intereselor popoarelor, dezvoltării cu succes a socialismului, luptei forțelor progresiste, antiimperialiste, pentru apărarea intereselor maselor populare, pentru cauza progresului și păcii. După părerea noastră, nu trebuie să existe nici o temere că dezvoltarea largă a raporturilor internaționale ar prezenta pericolul exercitării unei influențe negative de către lumea capitalistă asupra popoarelor care au pășit pe calea construirii noii orînduiri sociale. Poporul nostru are o zicală : „cel căruia îi i-e teamă de lup se

sperie și de iepure". Noi am trăit mult în munți, cunoaștem lupii ; nu ne speriem nici de lupi, și cu atît mai puțin de iepuri. Nu ne temem să desfășurăm o amplă activitate de colaborare internațională largă. *(Aplauze puternice)*. A te teme să colaborezi cu state avînd altă orînduire socială înseamnă a manifesta neîncredere în popoarele care și-au luat soarta în propriile mîini și-și făuresc destinele corespunzător voinței și intereselor lor vitale, în forța și viabilitatea orînduirii socialiste, în superioritatea ideologiei noastre marxist-leniniste. Am desfășurat în trecut activitatea noastră în România, așa cum o desfășoară azi multe partide comuniste și muncitorești, în condițiile grele ale luptei de clasă, ale prigoanei exploatatorilor care dispuneau de poziții dominante în stat și am învins obstacolele. Ne-am confruntat nu o dată cu dușmanul, cu concepțiile sale și, după cum știți, istoria a dat dreptate partidului nostru, a dat dreptate acelora care în rîndurile partidului comunist și-au pus în joc viața pentru eliberarea poporului. *(Vii aplauze)*. Iată de ce noi avem încredere deplină în concepția despre lume și viață a proletariatului și, de aceea, sîntem convinși că în înfruntarea cu ideologia claselor exploatatoare ea va ieși triumfătoare, așa cum s-a întîmplat de altfel totdeauna de-a lungul istoriei cu toate concepțiile înaintate. *(Aplauze)*. Este evident pentru oricine că în lumea de azi au loc profunde transformări în gîndirea oamenilor de pretutindeni, adînci deplasări în conștiința, în convingerile filozofice și politice ale unor largi pături sociale. Noi și noi categorii ale societății se ridică în lumea capitalistă împotriva politicii agresive a imperialismului, pentru respectarea dreptului la existența liberă a fiecărui popor. Evenimentele care au loc într-o serie de țări din America Latină, din Africa și Asia demonstrează creșterea impetuoasă a aspirațiilor popoarelor spre o nouă cale de organizare a societății, hotărîrea lor de

a acționa pentru dezvoltarea de sine stătătoare, liberă și independentă, împotriva ingerințelor imperialiste, a politicii de forță și dictat imperialist, a amestecului în treburile lor interne, pentru făurirea unei lumi mai bune și mai drepte. *(Aplauze puternice)*. Toate aceste schimbări fac necesară intensificarea relațiilor internaționale, a contactelor, a activității desfășurate în sprijinul proceselor progresiste din societatea contemporană. Numai acționînd intens în arena mondială, de pe pozițiile ideologiei noastre, vom putea determina noi și profunde schimbări în viața internațională, în relațiile dintre state, vom putea asigura înfrîngerea politicii imperialiste de dominație și dictat, zădărnicirea planurilor agresive ale forțelor reacționare, vom putea contribui la apărarea independenței și suveranității naționale a popoarelor, a dreptului lor la o viață liberă, independentă. *(Aplauze)*.

O latură esențială a politicii externe a partidului și guvernului țării noastre este solidaritatea cu popoarele care se ridică pentru cucerirea libertății naționale, care-și apără suveranitatea și independența împotriva dominației imperialiste, a oricărui amestec din afară, lupta activă împotriva colonialismului și neocolonialismului, a oricăror forme de asuprire națională, de înrobire socială și națională.

România și-a manifestat din capul locului solidaritatea deplină și acordă sprijin material, politic și moral necondiționat poporului vietnamez, care luptă cu arma în mînă pentru apărarea ființei sale naționale, a dreptului său la viață liberă și independentă, împotriva agresiunii S.U.A., a amestecului imperialist în treburile sale interne. Țara noastră va sprijini cu toate puterile și în viitor eroicul popor vietnamez, pînă la victoria finală. *(Aplauze puternice)*. Considerăm că pentru stingerea focarului de război din Peninsula Indochineză este necesară retragerea

imediată a trupelor S.U.A., asigurarea condițiilor ca popoarele vietnamez, cambodgian și laoțian să-și poată hotărî singure destinele, fără nici un amestec din afară.

Poporul nostru este, de asemenea, preocupat într-un grad înalt de evoluția situației din Orientul Apropiat, de conflictul din această regiune, care, după părerea noastră, trebuie soluționat în spiritul păcii și înțelegerii între popoare, al destinderii internaționale. Calea de rezolvare a problemelor litigioase din această zonă este, după părerea noastră, înfăptuirea Rezoluției Consiliului de Securitate din 1967. Apreciind în acest sens inițiativele Republicii Arabe Unite pentru o rezolvare politică a conflictului, considerăm necesar ca Israelul să vină în întîmpinare, să manifeste receptivitate și să contribuie la lichidarea încordării, la instaurarea liniștii și păcii în Orientul Apropiat. Este evident că nu se poate ajunge la o soluție politică a acestui conflict fără retragerea trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate ; de asemenea, este necesară asigurarea dreptului la viață independentă, de sine stătătoare a fiecărui popor din această regiune, precum și satisfacerea cerințelor populației palestinene, în conformitate cu interesele ei naționale. *(Aplauze puternice).*

România militează activ pentru realizarea unuia din marile deziderate ale popoarelor, și anume realizarea securității europene, așezarea relațiilor dintre toate statele continentului pe baze sănătoase, care să excludă posibilitatea unui nou conflict armat în această regiune atît de greu încercată de-a lungul istoriei, amestecul în treburile interne, folosirea forței sau amenințarea cu forța, care să asigure dezvoltarea colaborării pașnice între națiuni. Realizarea securității europene corespunde nu numai intereselor vitale ale popoarelor care trăiesc pe acest continent, ci ar avea o înrîurire pozitivă asupra climatului politic de pe toate continentele, asupra destinderii inter-

naționale. Tocmai de aceea considerăm că ar fi deosebit de util ca încă în acest an să se organizeze reuniuni pregătitoare în vederea întrunirii unei conferințe general-europene, care ar reprezenta un important pas pe calea întăririi securității pe continentul nostru.

Partidul și statul nostru vor acționa și în viitor, cu toate forțele, pentru promovarea în viața internațională a principiilor respectului reciproc între toate popoarele, a egalității în drepturi între națiuni, a așezării raporturilor dintre state pe baze echitabile, pentru conlucrarea tuturor țărilor în vederea consolidării păcii în lume. În acest spirit trebuie să acționeze pe arena internațională și sindicatele din România. Sindicatele românești au datoria să dezvolte mai departe relații largi cu sindicatele din țările socialiste, din celelalte țări ale lumii. Lupta internațională pentru progres, pentru pace cere sindicatelor noastre să-și dezvolte colaborarea atît cu organizațiile membre ale F.S.M., cît și cu organizațiile sindicale care fac parte din alte grupări internaționale, cu sindicatele de pretutindeni. Acționînd pe baza principiilor politicii externe a partidului nostru, sindicatelor le revine îndatorirea de a-și intensifica contribuția la efortul general al forțelor progresului, la lupta pentru apărarea intereselor celor ce muncesc, pentru eliberarea proletariatului, a maselor largi muncitoare exploatate și oprimate de cercurile imperialiste și colonialiste. Ținînd seama de rolul uriaș pe care clasa muncitoare îl joacă astăzi pe arena mondială, de forța pe care o reprezintă sutele de milioane de oameni ai muncii din întreaga lume, sindicatele au sarcina de mare răspundere de a acționa pentru organizarea și unirea lor la lupta pentru zădărnicirea politicii de dominație, agresiune și război, pentru pace și securitate internațională, pentru prietenie și colaborare între toate popoarele. *(Aplauze puternice).*

Stimați tovarăși,

În încheiere doresc să exprim deplina convingere a conducerii noastre de partid și de stat că lucrările congresului dumneavoastră, dezbaterile pe care le veți purta vor aduce o contribuție hotărîtoare la clarificarea sarcinilor ce stau în etapa actuală în fața sindicatelor noastre, la definirea limpede a obiectivelor de muncă și luptă ale organizațiilor noastre sindicale, la elaborarea unei orientări noi, în strînsă concordanță cu cerințele vieții sociale. Fără îndoială că sindicatele vor acționa tot mai energic și eficient pentru organizarea și unirea eforturilor clasei muncitoare, a tuturor oamenilor muncii în vederea înfăptuirii cu succes a programului elaborat de Congresul al X-lea al partidului nostru de dezvoltare multilaterală a României, de făurire a bunăstării și fericirii întregului popor. *(Aplauze puternice).*

Vă urez, dragi tovarăși, succes deplin în desfășurarea lucrărilor congresului, în realizarea țelurilor mărețe pe care societatea noastră socialistă le pune în fața sindicatelor, în lupta pentru cauza măreață a socialismului și comunismului în România. *(Vii aplauze).*

Vă doresc tuturor multă sănătate și multă fericire!

(Aplauze puternice, prelungite; întreaga asistență, în picioare, ovaționează îndelung pentru partid, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului).

CUVÎNTARE LA CONGRESUL AL XXIV-LEA AL P.C.U.S.

— *1 aprilie 1971* —

Stimați tovarăși,

Este pentru noi o deosebită plăcere de a participa la cel de-al XXIV-lea Congres al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice și de a vă adresa dumneavoastră, delegaților la congres, comuniștilor sovietici, popoarelor Uniunii Sovietice un cald mesaj de prietenie și solidaritate internaționalistă din partea Comitetului Central, a tuturor membrilor partidului nostru, a întregului popor român.

În raportul Comitetului Central al P.C.U.S., prezentat congresului de tovarășul Brejnev, au fost înfățișate pe larg marile realizări obținute de oamenii muncii sovietici, care, sub conducerea partidului lor comunist, au transformat Uniunea Sovietică într-un stat socialist cu o economie puternică, în plin proces de perfecționare, cu o industrie de prim rang și un uriaș potențial material și științific.

Comuniștii români, poporul nostru dau o înaltă prețuire succeselor remarcabile ale Uniunii Sovietice în construcția socialismului și comunismului, considerîndu-le o

contribuție de mare însemnătate la întărirea forței sistemului mondial socialist, a frontului antiimperialist.

Doresc și cu prilejul acestui congres să relev cu satisfacție faptul că între Partidul Comunist Român și Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, între popoarele și țările noastre s-au statornicit și se dezvoltă relații trainice — politice, economice, tehnice-științifice, culturale și în alte domenii de activitate. Bazate pe vechi legături tradiționale și cimentate prin sîngele vărsat în comun de ostașii români și sovietici în lupta victorioasă împotriva fascismului, prietenia și colaborarea româno-sovietică sînt animate de realizarea nobilelor idealuri ale socialismului. Semnarea, în cursul anului trecut, a Tratatului de prietenie, colaborare și asistență mutuală între cele două țări deschide noi perspective de dezvoltare multilaterală a colaborării româno-sovietice.

Partidul și guvernul României vor acționa și în viitor cu toată hotărîrea pentru dezvoltarea relațiilor dintre partidele și țările noastre, cu convingerea că aceasta corespunde intereselor ambelor popoare, servește cauzei întăririi unității țărilor socialiste, mișcării comuniste internaționale, cauzei progresului și păcii.

Tovarăși,

Permiteți-mi să mă refer la cîteva din preocupările actuale ale partidului și statului nostru.

La sfîrșitul anului trecut am încheiat cu succes planul pe anii 1966—1970. Producția industrială a crescut într-un ritm mediu anual de aproape 12%, fiind în 1970 cu 75% mai mare decît în 1965. În cursul acestui cincinal, producția agricolă a crescut cu 24% față de cincinalul anterior.

Venitul național a crescut pe cincinal cu 45%, într-un ritm anual de aproape 8%. Pe această bază s-a realizat majorarea generală a salariilor și pensiilor, îndeosebi a celor mici, veniturile din salarii crescînd cu peste 50%. Au sporit, de asemenea, veniturile țărănimii, s-a înfăptuit un vast program de construcții de locuințe, s-a generalizat învățămîntul obligatoriu de zece ani. Cheltuielile social-culturale au crescut cu peste 60% în 1970 față de 1965.

În prezent, întregul nostru popor a trecut la înfăptuirea programului elaborat de Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român, care stabilește drept obiectiv fundamental făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate.

Realizarea prevederilor noului cincinal va apropia simțitor România de țările cu economie avansată și va permite să se ia noi măsuri privind creșterea în continuare a nivelului de trai al tuturor celor ce muncesc — țelul suprem al politicii partidului.

Conducerea de partid și de stat, înfăptuind un amplu program de măsuri pentru îmbunătățirea și perfecționarea întregii activități de conducere și planificare a vieții economice și sociale, se preocupă permanent de adîncirea democrației socialiste, se consultă sistematic cu oamenii muncii și supune dezbaterii lor toate problemele fundamentale ale construcției socialiste, ale politicii interne și externe.

În întreaga noastră activitate ne călăuzim după cunoscuta teză marxist-leninistă potrivit căreia principala îndatorire a partidului comunist de guvernămînt este făurirea noii orînduiri sociale. Noi considerăm că, cu cît fiecare țară socialistă obține rezultate mai bune în opera de construcție a acestei orînduiri, cu atît își îndeplinește mai bine îndatoririle naționale cît și îndatoririle internaționale, cu atît este mai mare contribuția sa la cauza creșterii influenței socialismului în lume.

Stimați tovarăși,

În activitatea sa internațională, România pune un accent deosebit pe intensificarea relațiilor multilaterale cu toate țările socialiste.

Colaborarea economică, tehnică-științifică cu țările C.A.E.R., cu toate țările socialiste trebuie să ducă la dezvoltarea economiilor naționale, la prosperitatea și înflorirea fiecărei națiuni socialiste, la întărirea independenței statelor noastre ca state libere și suverane, contribuind, în acest fel, la afirmarea superiorității ideilor socialismului în lume.

După cum se știe, făurirea socialismului pe baza legităților sale generale se realizează în situații economice, sociale și istorice diferite de la o țară la alta, partidele comuniste și muncitorești activează în condiții diverse. Ținînd seama de această diversitate, între partide pot apărea deosebiri de păreri asupra operei de construire a socialismului, asupra unor evenimente internaționale. Calea rezolvării acestora este discutarea de la partid la partid, de la conducere la conducere, în spirit de încredere și stimă reciprocă. Partidul nostru se pronunță împotriva oricărui amestec în treburile interne ale altor partide, care duce la slăbirea unității lor, a capacității de luptă împotriva dușmanului de clasă. În condițiile internaționale actuale, o importanță deosebită au afirmarea relațiilor de tip nou între țările socialiste — cu totul opuse relațiilor din lumea capitalistă —, colaborarea lor liber consimțită, în spiritul principiilor marxist-leniniste și ale internaționalismului socialist, ale respectării independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi și neamestecului în treburile interne, ale întrajutorării tovărășești și avantajului reciproc. Aceasta constituie, după părerea noastră, calea sigură pentru depășirea dificultăților și neînțelegerilor actuale, pentru refacerea și întărirea colaborării și unității țărilor socialiste. Orice nesocotire a acestor principii nu poate decît să complice soluționarea cu succes a problemelor complexe ale construcției socialiste, să aducă prejudicii relațiilor între țările socialiste, între partidele comuniste și muncitorești.

În ce-l privește, Partidul Comunist Român va respecta în întreaga sa activitate principiile și normele de relații între țările socialiste, va acționa cu consecvență pentru dezvoltarea colaborării cu toate țările socialiste. Totodată, vom lărgi legăturile de solidaritate internaționalistă cu toate partidele comuniste și muncitorești, în spiritul încrederii și stimei reciproce, al recunoașterii dreptului fiecărui partid de a-și elabora de sine stătător linia politică potrivit condițiilor concrete ale țării sale, vom extinde relațiile cu alte forțe socialiste, democratice, progresiste, antiimperialiste.

Stimați tovarăși,

Evenimentele internaționale demonstrează că în lume au loc profunde transformări revoluționare și democratice, că noi forțe sociale se ridică împotriva imperialismului, a politicii sale de forță, dictat și agresiune, a tendințelor de a-și impune dominația asupra altor state. Acțiunile cercurilor imperialiste întîmpină rezistența tot mai dîrză a popoarelor, care își apără libertatea și independența națională, dreptul sacru de a-și hotărî singure soarta.

Lupta eroică a poporului vietnamez și a celorlalte popoare din Indochina, înfrîngerile suferite de imperialiștii americani sînt o expresie a acestor realități, o dovadă că nici o forță din lume nu poate înfrînge un popor care este hotărît să-și apere independența și se bucură de sprijinul forțelor antiimperialiste. Partidul și poporul nostru,

sprijinind cauza dreaptă a poporului vietnamez, a celorlalte popoare din Indochina, consideră imperios necesar să se pună capăt războiului, să fie retrase fără întîrziere toate trupele Statelor Unite ale Americii, astfel ca popoarele vietnamez, cambodgian și laoțian să-și poată hotărî singure calea dezvoltării, fără amestec din afară.

România nutrește o profundă simpatie față de năzuințele de progres ale tinerelor state recent eliberate, dezvoltă cu ele relații de colaborare politică și economică, susține eforturile lor pentru consolidarea independenței, emancipare economică și socială, acordă întregul sprijin mișcărilor de eliberare națională, luptei împotriva colonialismului și neocolonialismului.

Ne pronunțăm pentru soluționarea conflictului din Orientul Mijlociu pe baza Rezoluției Consiliului de Securitate, pentru retragerea trupelor israeliene din teritoriile ocupate, pentru respectarea integrității teritoriale și independenței tuturor statelor din această regiune, precum și pentru reglementarea problemei populației palestinene în conformitate cu năzuințele sale naționale.

România își extinde relațiile cu toate țările, fără deosebire de orînduire socială, considerînd drept o îndatorire a sa, ca țară socialistă, de a-și lărgi raporturile internaționale și participarea la diviziunea internațională a muncii, de a contribui, pe această cale, la promovarea înțelegerii și apropierii între popoare, la cauza păcii. La baza relațiilor sale cu toate statele, țara noastră situează în mod consecvent principiile suveranității și independenței naționale, deplinei egalități în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc — principii recunoscute din ce în ce mai mult ca singurele în măsură să asigure dezvoltarea încrederii și cooperării între popoare, destinderea și securitatea internațională.

Republica Socialistă România desfășoară o activitate susținută pentru normalizarea relațiilor și dezvoltarea colaborării între statele Europei, pentru înfăptuirea securității pe continent ; considerăm necesar să se treacă la organizarea de întîlniri multilaterale în vederea pregătirii conferinței general-europene.

Realizarea unei păci trainice este o cerință arzătoare a întregii omeniri, care impune intensificarea luptei pentru reducerea cheltuielilor militare — grea povară asupra nivelului de trai al popoarelor —, renunțarea la politica de forță și amenințare cu forța, luarea de măsuri practice în domeniul dezarmării generale, în primul rînd al celei nucleare, asigurarea unui climat de destindere, pace și colaborare internațională.

Stimați tovarăși,

În încheiere doresc să urez partidului dumneavoastră, oamenilor muncii de pe întreg cuprinsul Uniunii Sovietice succes deplin în înfăptuirea programului ce va fi adoptat de congres pentru dezvoltarea economiei, vieții sociale și ridicarea bunăstării poporului, în interesul înaintării societății sovietice pe calea spre comunism, al cauzei generale a socialismului și păcii.

Trăiască prietenia dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, dintre țările și popoarele noastre !

Trăiască unitatea țărilor socialiste, a partidelor comuniste și muncitorești, a tuturor forțelor antiimperialiste !

CUVÎNTARE LA MITINGUL DE LA UZINA „FREZER" DIN MOSCOVA CONSACRAT ÎNTÎLNIRII CU DELEGAȚIA PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, CARE A PARTICIPAT LA LUCRĂRILE CONGRESULUI AL XXIV-LEA AL P.C.U.S.

— *5 aprilie 1971* —

Dragi tovarăși și prieteni,

Dați-mi voie să încep prin a vă adresa dumneavoastră, tuturor oamenilor muncii din uzina „Frezer", un salut frățesc din partea delegației partidului nostru, a constructorilor de mașini din România. *(Aplauze puternice).*

Ne bucură faptul că, participînd la cel de-al XXIV-lea Congres al P.C.U.S., ni s-a oferit prilejul de a vizita uzina dumneavoastră — printre cele dintîi întreprinderi construite în primul cincinal al Uniunii Sovietice —, de a ne întîlni cu reprezentanții acestui minunat colectiv, de a cunoaște munca și preocupările lui. *(Vii aplauze).*

În vizita pe care am făcut-o în întreprindere am putut vedea cîteva secții, precum și centrul automat de conducere al uzinei, am putut lua cunoștință de rezultatele însemnate obținute de colectivul dumneavoastră în realizarea planului, în întîmpinarea celui de-al XXIV-lea Congres al P.C.U.S. Doresc să vă exprim, în numele delegației noastre, cele mai calde felicitări pentru bunele rezultate

pe care le aveți în activitatea dumneavoastră. *(Aplauze puternice).*

În discuțiile pe care le-am avut cu conducerea uzinei și cu reprezentanții ministerului, am constatat că există largi posibilități pentru realizarea unei strînse colaborări între uzina „Frezer" și uzinele similare din România. *(Vii aplauze).* Uzina dumneavoastră are un program destul de important și un mare rol în economia sovietică ; fără produsele ei, multe din celelalte uzine nu-și pot desfășura activitatea. Și noi ne preocupăm de dezvoltarea industriei construcțiilor de mașini ; avem o serie de uzine care produc diferite scule și utilaje. De aceea, am dori ca între uzinele noastre și cea a dumneavoastră, precum și alte uzine din Uniunea Sovietică, să se realizeze o strînsă conlucrare, în spiritul largii colaborări care există în toate domeniile de activitate între Uniunea Sovietică și România. *(Aplauze puternice).*

Am ascultat Raportul prezentat de tovarășul Brejnev la Congresul al XXIV-lea al P.C.U.S. și am luat cunoștință de programul vast privind dezvoltarea economiei, științei, culturii, ridicarea bunăstării poporului, prevăzut pentru următorii cinci ani. Sînt, într-adevăr, prevederi deosebit de importante. Știm că, în cadrul acestor prevederi, și colectivului dumneavoastră îi revin sarcini mari. Ca vechi și apropiați tovarăși, dorim să urăm din toată inima popoarelor Uniunii Sovietice, Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, colectivului dumneavoastră realizarea în cele mai bune condiții a programului pe care îl va elabora Congresul al XXIV-lea al P.C.U.S. *(Aplauze prelungite).*

Poporul român a încheiat cu succes planul cincinal 1966—1970 și a trecut acum la realizarea noului plan de cinci ani. Doresc să vă spun că întreaga noastră clasă muncitoare, țărănimea, intelectualitatea românească în-

făptuiesc neabătut programul Partidului Comunist Român de dezvoltare a industriei, ştiinţei, culturii, convinse că numai pe calea socialismului, a dezvoltării economiei şi a tuturor sectoarelor de activitate se poate asigura ridicarea bunăstării materiale şi spirituale. *(Vii aplauze).*

Nu doresc să vă reţin atenţia prezentînd cifre, dar voi arăta că numai în cincinalul trecut producţia construcţiei de maşini-unelte a crescut de 2,5 ori, iar în actualul plan cincinal prevedem o creştere a producţiei în această ramură de peste 3 ori. *(Vii aplauze).*

Acordăm o atenţie deosebită dezvoltării industriei ; în acelaşi timp, ne ocupăm serios de ridicarea producţiei bunurilor de consum, de dezvoltarea agriculturii. Dăm o atenţie deosebită intensificării activităţii ştiinţifice, deoarece în condiţiile de astăzi — aşa cum cunoaşteţi şi dumneavoastră şi cum am văzut chiar în uzina „Frezer" — obţinerea unui grad înalt de dezvoltare a industriei nu este posibilă fără a aşeza la baza ei cele mai înalte cuceriri ale ştiinţei contemporane, fără automatizare, fără introducerea tehnicii noi în toate domeniile de activitate. *(Aplauze prelungite).*

Preocupîndu-ne de dezvoltarea şi perfecţionarea producţiei, ne preocupăm în acelaşi timp de om, pentru că, pînă la urmă, tot ceea ce se realizează în societatea noastră este rezultatul muncii omului, tot ceea ce facem este destinat omului. Pornind de la învăţătura marxist-leninistă potrivit căreia realizările în desfăşurarea operei de făurire a socialismului şi comunismului trebuie să se reflecte permanent în viaţa omului, noi facem totul pentru ca rezultatele construcţiei socialismului să fie simţite zi de zi de fiecare om al muncii din patria noastră, convinşi că numai în felul acesta socialismul îşi dovedeşte cu adevărat superioritatea asupra orînduirii vechi, capitaliste. *(Aplauze puternice).*

Fireşte, să nu credeţi cumva că în activitatea noastră nu avem şi lipsuri. Nu este posibil să realizezi construcţia unei orînduiri noi fără a avea de înfruntat multe greutăţi ; este greu să eviţi în această vastă operă o serie de neajunsuri şi lipsuri. Dar ceea ce doresc să arăt aici este că clasa muncitoare, ţărănimea, intelectualitatea, toţi oamenii muncii din România, sub conducerea partidului, înving aceste lipsuri şi greutăţi, se străduiesc să construiască cît mai bine societatea socialistă. Şi vă pot spune că, pe ansamblu, rezultatele sînt bune. Întregul popor român sprijină politica Partidului Comunist Român ca pe propria sa politică. *(Aplauze prelungite).*

Preocupîndu-ne construcţia socialismului în România, noi dezvoltăm, totodată, colaborarea cu Uniunea Sovietică, cu toate celelalte ţări socialiste, deoarece ştim că numai acţionînd în strînsă colaborare în toate domeniile de activitate se poate asigura făurirea cu succes a socialismului şi comunismului în fiecare din ţările care au pornit pe această cale. *(Aplauze prelungite).*

Relaţiile dintre România şi Uniunea Sovietică au o tradiţie foarte îndelungată. Între partidele noastre există, de asemenea, legături de foarte mult timp ; încă în primii ani ai acestui secol, între mişcarea revoluţionară românească şi mişcarea revoluţionară rusă existau raporturi strînse. Comuniştii români şi comuniştii ruşi s-au întrajutorat, au conlucrat întotdeauna împreună, iar după victoria Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie, între partidele noastre s-au statornicit relaţii de strînsă colaborare, care au căpătat un nou conţinut o dată cu trecerea la construcţia noii orînduiri socialiste şi în patria noastră, o dată cu victoria socialismului în România. *(Vii aplauze).*

Practic, astăzi nu există domeniu de activitate — economic, tehnic-ştiinţific, al învăţămîntului — în care ţările şi popoarele noastre să nu colaboreze strîns, atît în ca-

drul C.A.E.R. și al Tratatului de la Varșovia, cît și bilateral, în care să nu dezvolte legături largi, care corespund atît intereselor ambelor popoare, cît și cauzei păcii și socialismului în lume. *(Aplauze puternice).*

Desigur, România construiește mai de curînd socialismul, iar Uniunea Sovietică a trecut la construirea societății comuniste. Datorită acestor deosebiri istorice și social-economice, și problemele se pun uneori în mod diferit, metodele de construcție socialistă se pot deosebi ; dar aceasta nu împiedică și nu poate împiedica o strînsă colaborare între partidele și popoarele noastre. Cauza socialismului și comunismului, cauza apărării păcii, a luptei împotriva imperialismului cere unirea tuturor țărilor socialiste, a forțelor socialismului, a tuturor forțelor antiimperialiste, a tuturor partidelor comuniste și muncitorești, pentru că numai unite ele pot juca rolul important ce le revine în viața internațională. *(Aplauze puternice).*

Doresc, în încheiere, să-mi exprim o dorință și anume să adresez colectivului de muncitori, ingineri și tehnicieni de la uzina „Frezer" invitația de a trimite o delegație în România, formată din comuniști, comsomoliști, sindicaliști și cuprinzînd, firește, și femei, pentru că văd că marea majoritate o formează aici femeile ; de asemenea, din delegație să facă parte și tovarăși din conducerea uzinei. Dorim ca o asemenea delegație să viziteze România și chiar să-și petreacă o parte din concediu alături de muncitorii noștri. Aceasta ar duce la mai buna cunoaștere reciprocă, la întărirea prieteniei dintre oamenii muncii din România și Uniunea Sovietică, a colaborării dintre popoarele noastre. *(Aplauze îndelungate).*

Doresc să vă urez din toată inima succese tot mai mari în activitatea dumneavoastră, să realizați cu succes sarcinile stabilite de Congresul al XXIV-lea al P.C.U.S. Vă

doresc tuturor multă sănătate și multă fericire. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Trăiască prietenia dintre clasa muncitoare din România și din Uniunea Sovietică, dintre poporul român și popoarele Uniunii Sovietice ! *(Aplauze puternice).*

Trăiască prietenia dintre popoarele noastre ! *(Aplauze îndelungate).*

Trăiască pacea și comunismul ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

STRÎNSA UNITATE CU POPORUL — CHEZĂŞIA VICTORIILOR POLITICII PARTIDULUI

Articol apărut în revista „Probleme ale păcii şi socialismului" nr. 5 din 1971 şi în ziarul „Scînteia" din 21 aprilie 1971

Se împlinesc cinci decenii de la crearea Partidului Comunist Român, eveniment istoric, a cărui semnificaţie îşi găseşte rezonanţa în profundele transformări revoluţionare petrecute în viaţa poporului român, în schimbarea radicală săvîrşită în destinele României — astăzi ţară socialistă, liberă şi prosperă, în plin avînt creator. Prin întreaga sa activitate, Partidul Comunist Român s-a afirmat ca exponent fidel al intereselor clasei muncitoare, ale tuturor oamenilor muncii din patria noastră, conducînd cu succes opera complexă, multilaterală de trecere de la orînduirea capitalistă la socialism, de edificare a noii societăţi, în care îşi găsesc întruchipare năzuinţele cele mai înalte de libertate naţională şi socială ale poporului român.

Făurirea Partidului Comunist Român — moment de însemnătate crucială în istoria României — a încununat îndelungatul proces de maturizare, clarificare ideologică şi organizare politică parcurs de mişcarea noastră muncitorească după înfiinţarea, în 1893, a Partidului Social-Democrat al Muncitorilor din România, în legătură indisolubilă cu răspîndirea ideilor socialismului ştiinţific. Zămislit într-o perioadă de avînt revoluţionar, Partidul Comunist Român — creat prin hotărîrea Congresului de la 8 mai 1921 de transformare a partidului socialist în partid comunist — a ridicat pe o treaptă superioară lupta proletariatului şi a celorlalte mase muncitoare, a dat un puternic impuls dezvoltării conştiinţei lor de clasă, exercitînd o puternică influenţă asupra evoluţiei ulterioare a României contemporane.

În condiţiile marilor lupte sociale din acei ani, ale intenselor confruntări politice şi ideologice, în cursul cărora se defineau concepţiile noi, revoluţionare, despre organizarea politică a clasei muncitoare şi căile luptei sale de eliberare, a avut un puternic ecou în România triumful Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie, care a deschis o epocă nouă în istoria universală, a însufleţit lupta forţelor muncitoreşti de pretutindeni. Mişcarea socialistă, clasa muncitoare, masele largi ale poporului român au primit cu entuziasm ştirea instaurării puterii sovietice în Rusia, şi-au manifestat deplina lor solidaritate internaţionalistă cu tînărul stat socialist, atît prin mari demonstraţii şi acţiuni de mase, cît şi prin participarea directă, cu arma în mînă, alături de Armata Roşie, la lupta împotriva contrarevoluţiei interne şi a trupelor intervenţioniste ale puterilor imperialiste.

Întreaga perioadă de după crearea Partidului Comunist Român a fost jalonată de bătăliile de clasă purtate de proletariat, de ceilalţi oameni ai muncii împotriva exploatării şi asupririi burghezo-moşiereşti, a dominaţiei capitalului străin, pentru drepturi, libertăţi democratice şi un trai mai bun, pentru libertatea şi independenţa patriei.

Îmbogăţindu-şi necontenit experienţa revoluţionară, învingînd greutăţile ivite în cale — fiind nevoit să activeze timp de două decenii în condiţiile aspre ale ilegali-

ţătii —, partidul nostru şi-a sporit treptat capacitatea de a organiza şi conduce lupta clasei muncitoare, a maselor de oameni ai muncii. Numeroasele acţiuni greviste, bătăliile de clasă ale minerilor de la Lupeni din 1929, ale muncitorilor ceferişti şi petrolişti din 1933, neînfricatele acţiuni împotriva fascismului, pentru apărarea integrităţii teritoriale, a independenţei şi suveranităţii României au demonstrat marea forţă mobilizatoare a partidului, consecvenţa revoluţionară şi devotamentul său profund faţă de cauza poporului, de idealurile socialismului.

În anii întunecaţi ai dictaturii militare-fasciste, Partidul Comunist Român s-a manifestat drept cel mai activ şi mai ferm apărător al intereselor vitale ale patriei ; el a unit cele mai largi forţe democratice şi patriotice, a organizat şi condus rezistenţa antifascistă, lupta maselor largi din România împotriva războiului antisovietic, pentru răsturnarea regimului fascist şi eliberarea ţării de sub dominaţia hitleristă.

Conştient de însemnătatea vitală a unităţii de acţiune a clasei muncitoare, partidul comunist a format împreună cu partidul social-democrat — în aprilie 1944 — Frontul Unic Muncitoresc, nucleul coalizării tuturor forţelor democratice, antihitleriste.

În lupta pentru înlăturarea regimului dictatorial, alungarea trupelor germane din ţară şi eliberarea României, partidul nostru a reunit forţe de orientări şi concepţii politice-sociale dintre cele mai diverse, colaborînd cu diferite grupări şi organizaţii democratice, cu cadre de comandă din armată, ofiţeri şi generali patrioţi, stabilind legături cu partide burgheze, precum şi cu monarhia şi cercurile grupate în jurul acesteia, cu un mare număr de personalităţi ale vieţii cultural-ştiinţifice şi politice. În acelaşi timp, partidul comunist a organizat formaţiunile patriotice înarmate. Arestarea guvernului antonescian la

23 august 1944, zdrobirea dictaturii militare-fasciste şi întoarcerea armelor împotriva Germaniei hitleriste, pentru eliberarea ţării, constituie încununarea luptei celor mai largi forţe sociale, politice şi militare din România, în rîndul cărora clasa muncitoare şi partidul său comunist au avut rolul conducător. În pregătirea şi înfăptuirea insurecţiei armate victorioase, partidul a folosit condiţiile favorabile create de creşterea generală a rezistenţei antihitleriste, de adîncirea crizei regimului antonescian, contradicţiile din rîndul cercurilor şi claselor conducătoare, înfrîngerile suferite de armatele hitleriste, datorită, în principal, loviturilor nimicitoare date de armatele Uniunii Sovietice, şi apropierea frontului de teritoriul României.

O dată cu răsturnarea dictaturii militare-fasciste, poporul român s-a angajat cu toate resursele sale materiale şi umane, cu întregul potenţial militar în războiul antihitlerist ; armata română a luptat cu eroism, împreună cu armata sovietică, pentru eliberarea întregului teritoriu al patriei şi mai departe, pe pămîntul Ungariei, Cehoslovaciei şi Austriei, pînă la înfrîngerea totală a Germaniei fasciste. În aceste lupte s-a plămădit frăţia de arme româno-sovietică ; jertfele date în comun pe frontul antifascist au pus temelii trainice prieteniei dintre România şi Uniunea Sovietică, dintre popoarele celor două ţări.

Eliberarea de sub jugul fascist a inaugurat o nouă etapă istorică în dezvoltarea României. Ieşit din ilegalitate cu o imensă influenţă, cu un înalt prestigiu politic, partidul comunist a parcurs un proces rapid de întărire şi organizare a propriilor rînduri, adaptîndu-şi cu succes metodele de muncă noilor condiţii. Mobilizînd clasa muncitoare, înfăptuind un larg front al forţelor populare, în centrul căruia se afla alianţa muncitorească-ţărănească — întărită tot mai puternic în lupta pentru reforma agrară şi democratizarea ţării —, asigurînd coalizarea tuturor forţe-

lor progresiste ale națiunii, Partidul Comunist Român a organizat și condus bătălii revoluționare de o deosebită amploare, soldate cu înfrîngerea forțelor reacțiunii și instaurarea, la 6 martie 1945, a puterii revoluționar-democratice. Emanație a voinței poporului, noul regim a deschis calea înfăptuirii unor vaste reforme economice și sociale, dezvoltării procesului revoluționar, schimbării radicale a raportului de forțe în societate, lichidării dependenței țării față de puterile imperialiste ; lupta maselor conduse de partid a dus la izolarea și înfrîngerea rezistenței grupărilor politice ale claselor exploatatoare, la cucerirea întregii puteri politice de către clasa muncitoare în alianță cu țărănimea, cu celelalte categorii de oameni ai muncii, creînd condiții pentru trecerea la înfăptuirea obiectivelor revoluției și construcției socialiste.

În elaborarea liniei politice, a strategiei și tacticii sale, Partidul Comunist Român s-a călăuzit după legitățile obiective ale revoluției și construcției socialiste, luînd în considerare împrejurările concret-istorice, realitățile economice și social-politice ale țării. Experiența României atestă încă o dată că forța partidului comunist, chezășia îndeplinirii cu succes a misiunii sale istorice stau în slujirea plină de devotament a clasei muncitoare, a poporului din care s-a născut, în capacitatea comuniștilor de a se identifica cu cele mai nobile idealuri de emancipare socială și națională ale celor ce muncesc, de înflorire multilaterală a patriei.

Forța transformatoare a politicii partidului, capacitatea sa de a asigura înaintarea rapidă a țării pe căile progresului și prosperității se vădesc în înnoirile ce au schimbat din temelii înfățișarea României, în victoria socialismului la orașe și sate. Dezvoltarea societății românești în anii socialismului se caracterizează prin adînci prefaceri structurale, prin dinamismul puternic al economiei și întregii vieți social-politice, prin ridicarea nivelului de trai, material și spiritual, al celor ce muncesc de la orașe și sate.

O deosebită importanță pentru ridicarea economică-socială a întregii țări a avut îndeplinirea cu succes a prevederilor cincinalului 1966—1970, care a asigurat creșterea impetuoasă a forțelor de producție, perfecționarea relațiilor sociale și a întregii activități, ridicînd societatea noastră socialistă pe o treaptă superioară. Creșterea avuției patriei, a potențialului său este exprimată de sporirea produsului social în perioada ultimului cincinal cu 51% și a venitului național cu 45%.

Marile înfăptuiri ale poporului român sînt indisolubil legate de promovarea consecventă a politicii partidului nostru de industrializare, ce s-a dovedit a fi factorul hotărîtor al întăririi independenței naționale, al dezvoltării susținute a tuturor ramurilor economiei naționale, ridicării social-culturale a țării și asigurării accesului tot mai larg al populației la cuceririle civilizației moderne. Progresele dobîndite în această perioadă pe calea industrializării sînt grăitor ilustrate de faptul că în industria noastră socialistă se realizează în prezent peste 60% din venitul național, față de 49% în 1965 și de 30,8% în 1938 ; producția întregului an 1938 a fost obținută în 1970 în numai 22 de zile, iar în industria chimică — în 5 zile, energia electrică și termică — 6 zile, construcția de mașini — 8 zile, metalurgia feroasă — 16 zile, industria ușoară — 26 zile ; producția realizată în cincinalul trecut este aproape egală cu cea obținută în 15 ani anteriori. Ritmul înalt de creștere a producției industriei noastre socialiste — 11,8% în medie anual în cincinalul precedent — situează România printre țările cu cele mai rapide ritmuri de dezvoltare economică.

Considerînd agricultura drept o ramură de bază a economiei naționale, partidul nostru a luat măsuri pentru a pune mai larg în valoare avantajele trecerii ei pe bazele marii producții socialiste, pentru sporirea producției vegetale și animale. Schimbările produse în baza tehnică-materială a agriculturii sînt ilustrate de faptul că ea dispune de peste 107 000 de tractoare, 50 000 de combine cerealiere și alte mașini agricole, suprafața arabilă pe un tractor fizic fiind de 91 ha, față de 121 ha în 1965. Urmare a eforturilor materiale făcute de stat și a perfecționării activității de organizare și conducere a agriculturii, producția agricolă globală a crescut — în pofida greutăților generate de condițiile climatice nefavorabile din ultimii trei ani, îndeosebi de inundațiile din 1970 — în cincinalul 1966—1970 cu 24% față de realizările perioadei 1961—1965, asigurînd satisfacerea nevoilor de consum și a celorlalte cerințe ale economiei. Experiența României a confirmat că unirea țărănimii în cooperative de producție este o cale sigură de dezvoltare a bazei tehnice-materiale și a producției agricole, de îmbunătățire a vieții țăranilor, de lichidare a instabilității economice și sociale pe care o generează mica producție de mărfuri, o condiție esențială pentru asigurarea trăiniciei noii orînduiri. Viața a demonstrat în mod convingător că instaurarea proprietății obștești a determinat profunde înnoiri în viața satului românesc, a deschis calea largă a progresului atît în domeniul producției, cît și al nivelului de trai al oamenilor muncii din mediul rural.

În vederea asigurării dinamismului și modernizării economiei, a creșterii standardului de viață al populației, partidul și statul nostru au înfăptuit un vast program de investiții. Amploarea eforturilor materiale făcute de clasa muncitoare, de întregul popor român este exprimată elocvent de faptul că volumul investițiilor efectuate

din fondurile centralizate ale statului în perioada 1966—1970 a depășit pe cel realizat în zece ani anteriori. Pe harta României au apărut în perioada cincinalului trecut peste 1 500 de obiective economice noi. Distribuirea judicioasă a acestor obiective pe întreg teritoriul țării a permis dezvoltarea economică-socială armonioasă a tuturor județelor, ridicarea lor la un nivel superior de civilizație materială și spirituală. Această orientare, imprimată consecvent de partidul nostru, se întemeiază pe concluzia că ridicarea la viață înfloritoare a tuturor zonelor și unităților teritoriale ale patriei reprezintă un mijloc de afirmare a avantajelor socialismului, de punere mai largă în valoare — în cadrul operei de construcție socialistă — a întregului potențial material și uman al țării, de realizare în fapt a egalității în drepturi a tuturor celor ce muncesc, fără deosebire de naționalitate.

Perioada cincinalului trecut a marcat importante progrese calitative în întreaga economie națională, în accentuarea structurii sale moderne, în înseși organizarea și conducerea activității în acest sector esențial al construcției noii orînduiri sociale. Ca urmare, economia țării noastre răspunde astăzi tot mai bine cerințelor progresului tehnic contemporan, are capacitatea de a realiza o producție de mare complexitate și eficiență, dă posibilitate României să participe intens și în condiții de competitivitate sporită la schimbul mondial de valori.

Rezultatul nemijlocit al realizărilor obținute în construcția socialistă este ridicarea nivelului de trai al maselor, satisfacerea tot mai largă a cerințelor materiale și spirituale ale întregului popor. Cincinalul trecut a marcat un substanțial pas înainte pe drumul făuririi unor condiții de trai superioare pentru oamenii muncii. O expresie sintetică a progreselor realizate o constituie sporirea cu 27% a fondului de consum pe un locuitor în intervalul

1966—1970. În această perioadă au fost mărite salariile tuturor categoriilor de angajați, îndeosebi cele mici, concomitent cu sporirea numărului de persoane salariate, ceea ce a făcut ca veniturile din salarii ale populației să fie în 1970 cu peste 50% mai mari decît în 1965. Salariul real a sporit cu 20%, populația a cumpărat cantități mai mari de bunuri de consum, a utilizat pe o scară mai largă diferitele servicii. Pensiile au crescut cu peste 30%, au fost sporite indemnizațiile pentru naștere și alocațiile pentru copii, s-au mărit bursele studenților. Au crescut veniturile țărănimii, s-a instituit sistemul de pensii pentru membrii cooperatori ; în ultimul an al cincinalului au fost adoptate măsuri pentru a se trece la asigurarea unui venit minim garantat țăranilor cooperatori.

Un loc important în cadrul politicii de ridicare a nivelului de trai al populației îl ocupă eforturile pentru rezolvarea problemei locuințelor. În perioada 1966—1970 au fost construite la orașe și sate aproape 660 000 de locuințe, din care 344 000 din fondurile statului sau cu credite acordate de stat, ceea ce a permis ca peste 2 000 000 de persoane să se mute în case noi.

La ridicarea standardului de viață al cetățenilor a contribuit într-o măsură importantă creșterea cheltuielilor statului pentru dezvoltarea învățămîntului, ocrotirii sănătății, a activităților culturale și pentru alte nevoi sociale ; veniturile realizate pe această bază de o familie — în afara celor provenite din retribuția muncii — au însumat 5 500 de lei în 1970, față de 3 600 de lei în 1965.

Partidul nostru pornește de la ideea că o condiție dintre cele mai importante ale dezvoltării construcției socialiste este asigurarea unui nivel ridicat de instrucțiune și cultură al tuturor membrilor societății. Drumul parcurs în ultimii 20 de ani, de la situația grea, moștenită din trecut, cînd mai mult de o treime din populație

era neștiutoare de carte sau semianalfabetă, la generalizarea învățămîntului de 10 ani de astăzi, la dezvoltarea rapidă a învățămîntului mediu și superior, reprezintă o realizare remarcabilă a noii orînduiri. Semnificativ pentru dezvoltarea în țara noastră a învățămîntului de toate gradele este faptul că în prezent fiecare al cincilea locuitor este elev sau student.

S-au dobîndit, de asemenea, realizări importante în dezvoltarea culturii, a creației literar-artistice și științifice — ca rezultat al condițiilor și climatului propice create pentru manifestarea capacității și talentului oamenilor de știință și cultură.

Alături de succesele obținute în dezvoltarea economiei și culturii patriei, înfăptuirea cea mai de preț este făurirea omului nou al societății noastre, afirmarea tot mai puternică a conștiinței socialiste a maselor, transformările adînci petrecute în profilul spiritual al cetățenilor, ca urmare a vastei munci politice-educative și ideologice desfășurate de partid.

Aceste realizări — atît pe planul creației materiale și spirituale, cît și al existenței sociale — confirmă încă o dată, cu putere, că tot ceea ce întreprind partidul și statul, sensul întregului efort de edificare a noii orînduiri în țara noastră este bunăstarea și fericirea omului, îmbunătățirea condițiilor de viață ale întregului popor, crearea posibilităților pentru toți cetățenii patriei de a se dezvolta multilateral, de a-și afirma aptitudinile și capacitățile creatoare, de a beneficia tot mai larg de cuceririle civilizației moderne.

În prezent, eforturile poporului român sînt concentrate spre realizarea noului plan cincinal — etapă importantă pe calea făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate. Proiectul planului de dezvoltare a economiei naționale în perioada 1971—1975, elaborat pe baza unei

largi consultări și dezbateri cu colectivele de oameni ai muncii, urmează să fie supus aprobării plenarei Comitetului Central al partidului și legiferat de către Marea Adunarea Națională ; una dintre caracteristicile sale este faptul că indicatorii de bază sînt superiori față de cei stabiliți în Directivele Congresului al X-lea al Partidului Comunist Român.

Prevederile planului cincinal exprimă orientarea consecventă spre continuarea procesului de dezvoltare a unei economii moderne — bazată pe o industrie puternică și o agricultură înaintată, pe folosirea cuceririlor revoluției științifice-tehnice și valorificarea superioară a resurselor țării, a întregului potențial de producție, pe o înaltă productivitate a muncii sociale — în vederea satisfacerii în condiții tot mai bune a cerințelor materiale și spirituale ale populației.

În actualul cincinal se va continua dezvoltarea în ritm susținut a producției industriale — 10—11% în medie anual —, acordîndu-se o deosebită atenție ramurilor moderne — electronica și electrotehnica, mecanica fină, mașinile-unelte, petrochimia, metalurgia oțelurilor și a laminatelor speciale, energetica. Se prevede ca în 1975 aproape 40% din producția industrială să fie constituită din produse noi și modernizate. Partidul nostru se preocupă ca industria să realizeze o eficiență economică superioară, să poată satisface în condiții din ce în ce mai bune cerințele dezvoltării întregii economii, ale ridicării nivelului de trai al poporului, să aducă o contribuție mai însemnată la dezvoltarea relațiilor noastre economice cu țările socialiste, cu toate statele lumii.

Una din sarcinile de bază în perioada 1971—1975 este intensificarea dezvoltării agriculturii, sporirea producției agricole în toate sectoarele, investițiile alocate acestei ramuri dublîndu-se față de cincinalul trecut. Eforturile ce se fac au drept obiectiv de a asigura, pînă în 1975, mecanizarea completă a lucrărilor agricole, creșterea substanțială a gradului de chimizare a producției, realizarea sarcinilor stabilite prin programele naționale privind amenajările funciare, extinderea suprafețelor irigate și dezvoltarea zootehniei. Spre același țel converg și măsurile luate în ultima vreme pentru îmbunătățirea conducerii, organizării și planificării agriculturii, pentru perfecționarea retribuirii muncii în unitățile agricole cooperatiste și de stat.

Partidul nostru apreciază că pentru România alocarea în continuare a unei importante părți a venitului național pentru acumulare reprezintă o necesitate vitală, o condiție primordială pentru a valorifica intens resursele sale materiale și umane și a ține pasul cu exigențele revoluției științifice-tehnice ; aceasta reprezintă, totodată, o necesitate de maximă importanță pentru a satisface în condiții tot mai bune cerințele de trai ale populației, a recupera decalajele ce ne despart de țările dezvoltate din punct de vedere economic. Această opțiune fundamentală a partidului și poporului nostru își găsește expresie în faptul că în actualul cincinal circa 30% din venitul național va reveni fondului de acumulare, ceea ce va permite atît înfăptuirea reproducției lărgite în ritm rapid, cît și creșterea consumului populației.

Reflectînd orientarea constantă a partidului spre îmbunătățirea continuă a condițiilor de viață ale oamenilor muncii, actualul plan cincinal prevede creșterea salariului real cu circa 20% față de 1970, precum și sporirea veniturilor țărănimii. Partidul se va preocupa în continuare de majorarea salariilor, îndeosebi a celor mici ; salariul minim, care în 1965 a fost de 570 de lei, iar în prezent este de 800 de lei, se va ridica în 1975 la circa 1 100 de lei. În acest cincinal numărul salariaților va spori

cu circa 1 milion de persoane. Corespunzător creșterii veniturilor cetățenilor și puterii lor de cumpărare, volumul desfacerilor de mărfuri cu amănuntul se prevede să sporească cu 31—37% pînă în 1975. Ca și pînă acum, se va acorda o atenție deosebită dezvoltării serviciilor sociale, asigurîndu-se ca ridicarea bunăstării populației să se înfăptuiască atît prin creșterea salariilor, cît și prin sporirea cheltuielilor social-culturale ale statului. Se prevede construirea din fondurile de stat sau prin credite acordate populației a unui număr de apartamente de peste 1,5 ori mai mare decît în cincinalul trecut.

Rezultatele bune obținute în primele luni ale acestui an în înfăptuirea sarcinilor economice arată că prevederile planului cincinal au fost însușite de poporul nostru ca propriul său program, ne întăresc încrederea în realismul lor, convingerea că vor fi realizate cu succes.

Victoria socialismului, desființarea exploatării omului de către om, schimbările petrecute în structura de clasă, în poziția și natura clasei muncitoare, țărănimii și intelectualității, procesul de treptată omogenizare a societății noastre constituie temelia unității social-politice a poporului. Au crescut puternic rîndurile clasei muncitoare — clasa conducătoare în România socialistă —, s-au produs schimbări calitative în compoziția și profilul său politic, profesional și cultural, s-a îmbogățit experiența ei în producția materială și în viața socială. Generalizarea relațiilor de producție socialiste în agricultură a determinat transformarea țărănimii într-o clasă nouă, omogenă, cu un ideal social unitar, care și-a legat definitiv existența de socialism, de marea producție modernă. Alianța, prietenia și colaborarea dintre clasa muncitoare și țărănimea cooperatistă constituie factorul politic hotărîtor al coeziunii întregii societăți. Intelectualitatea patriei, ale cărei rînduri au sporit în măsură însemnată,

participă activ la întreaga viață social-politică, constituind un sprijin de nădejde al partidului nostru. Întărirea coeziunii tuturor claselor și păturilor sociale în activitatea creatoare pentru realizarea țelului comun — făurirea socialismului și comunismului — cimentează trainic unitatea întregului popor în jurul Partidului Comunist Român. Noua orînduire socială a descătușat toate energiile creatoare ale poporului, marcînd în viața României o epocă de autentică renaștere națională, de puternică afirmare a forței creatoare a națiunii socialiste.

Una din marile realizări ale politicii partidului nostru comunist o constituie rezolvarea problemei naționale, asigurarea egalității în drepturi a tuturor cetățenilor, fără deosebire de naționalitate. Strîns uniți în jurul partidului comunist, oamenii muncii români, maghiari, germani, de alte naționalități iau parte nemijlocit la elaborarea și înfăptuirea politicii partidului și statului, muncesc cu abnegație pentru dezvoltarea economiei, științei, culturii, pentru înflorirea multilaterală a patriei lor comune — România socialistă.

În concepția partidului nostru, socialismul și democrația sînt de nedespărțit ; pornind de la această concepție, de la considerentul că noua societate este chemată să asigure cele mai largi drepturi și libertăți democratice pentru oamenii muncii, participarea lor activă la guvernarea țării, la întreaga viață politică, partidul nostru acționează cu consecvență pentru perfecționarea continuă a formelor și metodelor de organizare și conducere a întregii societăți, pentru adîncirea democrației socialiste în toate compartimentele vieții sociale. Îndeosebi după cel de-al IX-lea Congres al său, partidul nostru a luat ample măsuri — pe plan politic, economic și social — pentru lărgirea democrației socialiste și atragerea largă și nemijlocită a maselor de oameni ai muncii la elaborarea și

aplicarea tuturor măsurilor care privesc mersul înainte al societății noastre. A fost dezvoltată activitatea legislativă a Marii Adunări Naționale și a Consiliului de Stat, care își exercită mai activ funcția de control asupra mersului dezvoltării economice și sociale, a modului de aplicare a legilor țării, a politicii interne și externe ; au fost, de asemenea, sporite atribuțiile consiliilor populare, care poartă răspunderea nemijlocită pentru organizarea și îndrumarea activității economice-sociale pe plan local. Partidul Comunist Român a statornicit, ca practică generală, îndeosebi în ultimii ani, discutarea problemelor construcției socialismului cu toate categoriile de oameni ai muncii, consultarea activă a maselor la elaborarea politicii interne și externe, a măsurilor privind dezvoltarea economică și socială a țării. De o mare importanță sînt măsurile luate pentru adîncirea democrației economice, chemate să asigure afirmarea oamenilor muncii în calitatea lor de producători, stăpîni ai mijloacelor de producție și ai puterii politice. La toate nivelurile vieții economice — în întreprinderi, centrale industriale, ministere — au fost instituite organe de conducere colectivă, în componența cărora, pe lîngă cadre ale administrației, intră reprezentanți aleși ai salariaților, precum și ai organizațiilor de partid, sindicale și de tineret. Problemele majore ale activității întreprinderilor sînt dezbătute în adunarea generală a salariaților — instituție nouă, profund democratică în structura noastră economică și socială. Au luat ființă senatele universitare și consiliile profesorale, ca organisme colective de conducere ale instituțiilor de învățămînt superior, care reunesc atît cadre didactice, cît și reprezentanți ai studenților.

În procesul dezvoltării democrației, Partidul Comunist Român acordă o importanță deosebită creșterii rolului în viața socială al organizațiilor de masă și obștești, sindicale, de tineret, de femei, al organizațiilor cooperatiste, uniunilor de creație și asociațiilor oamenilor de știință. Reprezentarea acestor organizații în forurile de stat centrale și locale, în colectivele de conducere ale unităților de producție, instituțiilor de cultură și învățămînt permite reflectarea nemijlocită a cerințelor diverselor categorii de oameni ai muncii în măsurile ce se adoptă, creșterea răspunderii și angajarea mai activă a acestor organizații în procesul de perfecționare a vieții sociale. Acestor scopuri le corespund și măsurile recente privind creșterea rolului sindicatelor în viața socială, în întreaga activitate de edificare a noii societăți. În același timp, în organele de conducere, inclusiv în cele executive, ale partidului și organizațiilor obștești — la toate nivelurile — sînt atrași în număr mai mare oameni care lucrează nemijlocit în producția materială și spirituală. Va fi perfecționată și generalizată practica aplicată în perioada de pregătire a Congresului al X-lea al partidului, constînd în desemnarea de către adunările organizațiilor de bază și conferințele de partid a candidaților pentru organele locale și centrale ale partidului, metodă extinsă și la organizațiile de masă.

Întregul proces de lărgire a democrației socialiste se înfăptuiește din inițiativa partidului nostru, în condițiile perfecționării continue a stilului și metodelor sale de muncă, ale creșterii rolului său politic-ideologic în toate domeniile de activitate. Exercitarea rolului partidului de forță conducătoare în societate se întemeiază pe studierea și cunoașterea profundă a realităților sociale, pe consultarea neîntreruptă a oamenilor muncii și menținerea unui dialog continuu cu poporul, pe luarea în considerare a părerilor și cerințelor clasei muncitoare, țărănimii și intelectualității, în soluționarea problemelor ridicate de progresul societății în strînsă conlucrare cu masele. În

această constă, de altfel, uriaşa forţă dinamizatoare a partidului, capacitatea sa de a promova susţinut noul în întreaga viaţă socială, de a găsi soluţii problemelor tot mai complexe ale înaintării ţării pe drumul socialismului şi comunismului.

Desigur, experienţa internaţională arată că problemele complexe, adesea contradictorii, ale transformării revoluţionare a societăţii nu se rezolvă automat, de la sine, doar în virtutea faptului că partidul comunist a devenit partid de guvernămînt, iar clasa muncitoare a cucerit puterea şi se află în fruntea poporului. Dacă rolul conducător al partidului, legăturile sale cu masele slăbesc, se acumulează elemente negative, anomalii şi neajunsuri, care, mai devreme sau mai tîrziu, pot duce la contradicţii ascuţite ce îşi caută, adesea, rezolvarea în afara cadrului specific socialismului, generînd stări de criză şi chiar conflicte sociale. Dacă s-a ajuns la asemenea situaţii, rezolvarea lor în interesul socialismului nu se poate face decît prin metode corespunzătoare naturii democratice a noii orînduiri. Partidul nostru consideră că dezvăluirea curajoasă a lipsurilor, receptivitatea faţă de critica constructivă a oamenilor muncii reprezintă o necesitate a dezvoltării societăţii socialiste, un puternic factor stimulator al perfecţionării şi consolidării noii orînduiri. Îşi păstrează deplina valabilitate cunoscuta apreciere a lui Lenin că un partid — fie că se află la putere sau nu — îşi dovedeşte cu adevărat seriozitatea şi spiritul de responsabilitate prin recunoaşterea sinceră şi deschisă a lipsurilor în faţa poporului pe care îl reprezintă, prin autocritica sa în legătură cu greşelile săvîrşite şi prin capacitatea de a le remedia cu forţele proprii, ale clasei muncitoare, ale maselor.

Situaţiile dificile care pot interveni datorită propriilor erori în cursul construcţiei socialiste nu pot fi trecute pe

seama forţelor duşmane din exterior sau a elementelor antisociale din interior ; aceasta ar însemna nu numai a nu vedea adevăratele cauze şi a le escamota, ci şi a te lipsi de posibilitatea de a găsi cele mai potrivite căi pentru îndreptarea neajunsurilor, pentru a asigura mersul înainte al construcţiei socialiste. Desigur, nu uităm că există imperialism, rămăşiţe ale fostelor clase exploatatoare, elemente duşmănoase, care nu se împacă cu victoriile socialismului, încearcă să-l submineze, folosind pentru aceasta orice prilej, inclusiv greutăţile prin care trece uneori noua orînduire şi, cu atît mai mult, greşelile ce se comit. Aceste încercări sînt sortite eşecului în condiţiile cînd poporul este stăpîn pe destinele ţării şi are la îndemînă toate mijloacele de apărare, cînd partidul aflat la conducere promovează o politică fermă, în interesul oamenilor muncii, cînd socialismul a prins rădăcini trainice, a devenit un mod de viaţă ireversibil pentru covîrşitoarea majoritate a naţiunii. Analiza temeinică a fenomenelor vieţii, inclusiv a laturilor negative ale activităţii, nu numai că nu înseamnă subestimarea marilor realizări obţinute în construirea noii orînduiri, ci, dimpotrivă, ajută să fie puse şi mai bine în evidenţă aceste înfăptuiri, să se găsească soluţiile cele mai eficiente pentru dezvoltarea armonioasă, ascendentă, a construcţiei socialiste. Iată de ce, examinînd exigent şi obiectiv drumul parcurs, partidul nostru a criticat greşelile, abuzurile şi ilegalităţile săvîrşite în trecut, a luat măsuri hotărîte pentru a face imposibilă repetarea lor.

Concentrîndu-şi eforturile asupra dezvoltării construcţiei socialiste în România, partidul nostru porneşte de la convingerea că în acest fel îşi îndeplineşte atît misiunea istorică încredinţată de poporul român, cît şi o îndatorire esenţială faţă de cauza socialismului şi păcii în lume.

Grija unui partid comunist aflat la putere pentru pro-

gresul și prosperitatea patriei, pentru înflorirea ei economică, socială și culturală decurge în mod firesc din obligațiile sale fundamentale față de propriul popor ; în același timp, înfăptuirile fiecărei țări socialiste reprezintă contribuția sa cea mai de seamă la întărirea forțelor mondiale ale socialismului, la promovarea nobilei cauze a internaționalismului proletar. Numai în măsura în care fiecare partid comunist se identifică cu năzuințele poporului din care face parte și îl conduce cu succes pe calea socialismului și comunismului, el își îndeplinește rolul său istoric, atît național cît și internațional.

Preluînd de la mișcarea muncitorească și socialistă dinainte de crearea sa bogatele tradiții de solidaritate cu proletariatul din alte țări, cu organizații muncitorești internaționale, Partidul Comunist Român a dezvoltat activ, de-a lungul istoriei sale semicentenare, legături internaționaliste cu partidele frățești din celelalte țări, cu clasa muncitoare și forțele revoluționare, democratice de pretutindeni. Pagini de măreț eroism, de solidaritate proletară au înscris comuniștii și democrații români care au participat la lupta cu arma în mînă fie în războiul pentru apărarea Spaniei republicane, fie în detașamentele de partizani din Uniunea Sovietică sau în mișcarea de rezistență din Franța, Cehoslovacia, Belgia în anii celui de-al doilea război mondial în lupta împotriva cotropitorilor hitleriști. În condițiile cînd socialismul a învins în țara noastră, poziția internaționalistă a P.C.R. izvorăște din însăși natura orînduirii sociale noi, a devenit politică de stat, coordonata fundamentală a întregii activități internaționale a României.

În mod constant, Partidul Comunist Român situează în centrul politicii sale externe dezvoltarea prieteniei, alianței și colaborării multilaterale cu toate țările socialiste. Partidul Comunist Român a acționat și acționează

neabătut pentru întărirea unității țărilor socialiste — factor esențial al luptei revoluționare mondiale. El pornește de la ideea fundamentală că deosebirile de păreri dintre partidele comuniste din țările socialiste nu trebuie să afecteze raporturile lor reciproce pe linie de stat, se pronunță și militează cu perseverență pentru depășirea dificultăților din mișcarea comunistă, pentru refacerea unității ei. De aceea, Partidul Comunist Român salută tendințele de normalizare a relațiilor dintre statele socialiste care s-au conturat și se manifestă în ultimul timp.

Pentru a fi cu adevărat trainică, unitatea țărilor socialiste presupune respectarea neabătută a normelor și principiilor care exprimă esența raporturilor de tip nou dintre aceste țări, îmbinarea strînsă a intereselor fiecărei țări cu interesele generale ale socialismului. Viața arată că afirmarea independenței și suveranității naționale și principiile internaționalismului proletar nu se contrazic, ci, dimpotrivă, formează un tot inseparabil. Dezvoltarea colaborării și cooperării dintre țările socialiste trebuie să ducă la progresul rapid al fiecărul popor, la întărirea independenței și suveranității fiecărui stat socialist. Cu cît colaborarea țărilor socialiste înlesnește și stimulează dezvoltarea fiecăreia în conformitate cu interesele sale fundamentale, înflorirea multilaterală a fiecărui stat socialist suveran, cu atît crește contribuția fiecărui popor la întărirea sistemului mondial socialist în ansamblu, se reliefează mai evident capacitatea constructivă a relațiilor dintre țările socialiste, sporește influența socialismului și a ideilor sale în întreaga lume. În acest spirit, România va acționa și în viitor pentru extinderea și întărirea relațiilor sale economice, politice, culturale cu țările membre ale Consiliului de Ajutor Economic Reciproc și ale Tratatului de la Varșovia, cu toate țările socialiste.

În același timp, o direcție constantă a politicii externe a României este dezvoltarea colaborării și cooperării cu toate statele lumii, indiferent de orînduirea lor socială, pe baza respectării independenței și suveranității naționale, a neamestecului în treburile interne, egalității în drepturi și avantajului reciproc. În zilele noastre, de adînci prefaceri sociale, de amplificare a circuitului mondial al valorilor materiale și spirituale, este o necesitate obiectivă ca fiecare stat să participe la dezvoltarea colaborării internaționale, beneficiind el însuși de roadele cuceririlor obținute pe plan mondial și aducîndu-și, totodată, contribuția la progresul general al omenirii, la rezolvarea problemelor internaționale.

Trăim într-o epocă în care s-au activizat largi forțe sociale și politice — clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, tineretul și alte categorii sociale, tinerele state independente, personalități și organizații politice de diverse orientări filozofice, religioase — care se pronunță pentru instaurarea unui climat de securitate și pace, pentru colaborare între popoare. Nu mai este astăzi posibil ca problemele internaționale să se decidă fără participarea tuturor statelor; fiecare țară — mare, mică sau mijlocie — are îndatorirea de a-și aduce contribuția activă la elaborarea și înfăptuirea măsurilor privind pacea și securitatea generală. A devenit evident că rezolvarea problemelor internaționale acute care frămîntă popoarele, opinia publică mondială — înlăturarea focarelor de încordare, curmarea agresiunilor imperialiste în diferite zone ale lumii, încetarea oricăror conflicte militare și realizarea securității internaționale — este inseparabilă de respectarea intereselor, independenței, libertății și personalității fiecărui popor, a dreptului tuturor statelor, mari și mici, de a-și hotărî propriile destine și de a se manifesta activ pe tărîmul relațiilor internaționale. Concepțiile imperialiste care neagă rolul statelor mici și mijlocii în viața internațională subestimează, în fond, rolul maselor, al popoarelor în făurirea istoriei, în hotărîrea soartei lor și a dezvoltării societății. Asemenea concepții și practici au devenit anacronice, sînt în contradicție flagrantă cu stadiul atins în dezvoltarea omenirii, cu deziderătele majore ale popoarelor de a fi cu adevărat stăpîne pe soarta lor, de a făuri împreună o lume a păcii și colaborării.

În aceste condiții apare și mai evidentă necesitatea ca fiecare stat socialist, să participe activ pe arena internațională, să manifeste inițiative și să-și dezvolte larg relațiile cu toate statele lumii, indiferent de orînduirea lor. Neînțelegerea acestei necesități oglindește nu numai neaprofundarea noilor realități ale lumii de astăzi, ci și neîncredere în forța și trăinicia orînduirii socialiste, subaprecierea răspunderilor pe care le ridică astăzi evoluția vieții internaționale în fața fiecărui stat — indiferent de mărimea și potențialul său — pentru soluționarea problemelor arzătoare ale contemporaneității, pentru promovarea unui climat de pace, securitate și colaborare internațională.

Pornind de la răspunderea sa ca țară socialistă de a se manifesta activ, de a-și aduce o contribuție proprie la soluționarea problemelor vieții internaționale, România militează neobosit pentru însănătoșirea climatului internațional, stingerea focarelor de încordare și război din Indochina și Orientul Apropiat, soluționarea pe cale pașnică a problemelor litigioase, pentru întărirea securității și păcii în Europa și în întreaga lume.

De-a lungul existenței sale, Partidul Comunist Român a dus o luptă energică împotriva dominației imperialiste, a acaparării avuțiilor naționale de către monopolurile străine, pentru apărarea independenței naționale a

României. Comuniștilor români, poporului nostru, care a suferit el însuși vreme îndelungată asuprirea străină, le este deosebit de scumpă cauza libertății și independenței tuturor popoarelor și, de aceea, își manifestă sprijinul și simpatia față de lupta împotriva imperialismului, a politicii de dictat, agresiune și înrobire. De aici izvorăște solidaritatea militantă a poporului român cu lupta viteazului popor vietnamez, a popoarelor laoțian și khmer împotriva agresiunii americane, hotărîrea României de a le acorda în continuare un larg sprijin pe tărîm politic, material și moral, pînă la victoria cauzei lor drepte. De aici izvorăște solidaritatea noastră activă cu toate popoarele care luptă pentru eliberarea de sub dominația imperialistă, pentru afirmarea lor independentă, împotriva colonialismului și neocolonialismului, împotriva oricăror forme de șovinism, de rasism și discriminare rasială, pentru libertate socială și națională ; de aici sprijinul pe care îl acordăm statelor recent eliberate pentru apărarea și consolidarea independenței lor naționale, pentru dezvoltarea de sine stătătoare, politica de largă colaborare și cooperare cu aceste state.

Partidul Comunist Român se manifestă neabătut ca un detașament activ al mișcării comuniste și muncitorești internaționale, dezvoltă relații cu celelalte partide comuniste, extinde contactele și legăturile cu alte partide și organizații muncitorești, democratice și progresiste, cu mișcările de eliberare națională, cu forțele antiimperialiste din întreaga lume. Activitatea desfășurată statornic în această direcție se întemeiază pe convingerea că unitatea dintre partidele comuniste și muncitorești are o însemnătate uriașă pentru soarta luptei revoluționare, pentru unirea într-un front comun a uriașelor forțe democratice, progresiste ale epocii noastre, pentru victoria cauzei păcii și socialismului. Pornim de la convingerea că

tăria și durabilitatea acestei unități se bazează pe respectarea dreptului fiecărui partid comunist — de guvernămînt sau care luptă pentru cucerirea puterii — de a-și elabora în mod independent politica, strategia și tactica revoluționară, de a hotărî asupra tuturor problemelor țării sale. Această cerință izvorăște din însăși esența realităților sociale, din experiența mondială, care arată că lupta revoluționară se desfășoară într-o mare diversitate de condiții economice și social-politice — altele de la țară la țară, de la etapă la etapă.

Firește, între partidele comuniste și muncitorești pot să existe deosebiri de vederi asupra unor fenomene sau altora, pot exista moduri diferite de a aborda o problemă sau alta pe care o ridică procesul revoluționar, opera de construire a socialismului. Dar, așa cum am mai arătat și cu alte prilejuri, problemele care apar în relațiile dintre partidele frățești trebuie rezolvate nu prin etichetări și insinuări reciproce, ci prin discuții tovărășești, de la partid la partid, de la conducere la conducere, într-un climat de prietenie și înțelegere tovărășească, prin respectarea principiilor de egalitate în drepturi și neamestec în treburile interne — aceasta fiind singura cale verificată de viață pentru normalizarea raporturilor și întărirea unității mișcării comuniste și muncitorești.

Partidul Comunist Român va intensifica și în viitor colaborarea și legăturile de solidaritate cu toate partidele comuniste și muncitorești, cu toate forțele antiimperialiste, avînd convingerea că în acest mod își îndeplinește o sacră îndatorire atît față de clasa muncitoare și poporul român, cît și față de cauza internațională a socialismului și comunismului.

Partidul Comunist Român se pregătește să întîmpine sărbătorește aniversarea a cinci decenii de la crearea sa,

consacrîndu-și neabătut eforturile înfăptuirii înaltei misiuni și a răspunderilor cu care a fost învestit de popor, mobilizînd clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, pe toți oamenii muncii pentru a da viață programului stabilit de Congresul al X-lea, de dezvoltare multilaterală a României pe drumul civilizației socialiste, al progresului și bunăstării, sporindu-și astfel contribuția la cauza păcii și colaborării internaționale.

INTERVIU ACORDAT ZIARULUI ITALIAN „L'UNITÀ"

— *21 aprilie 1971* —

ÎNTREBARE : *Aș începe cu o temă care este acum de actualitate, întrucît Partidul Comunist Român se pregătește să-și aniverseze semicentenarul. Doresc să vă întreb, tovarășe Ceaușescu — și aceasta pentru a aborda și o temă care este destul de frecventă în discuțiile din cadrul stîngii italiene în legătură cu societățile socialiste în general — în ce măsură tovarășii români apreciază că au construit socialismul în România. Adică, ce progrese au fost realizate pînă acum pe calea spre socialism și ce urmează să fie realizat în viitor ?*

RĂSPUNS : Întrebarea este destul de complexă — și aceasta pentru că și problemele construcției socialiste sînt foarte complexe. Dacă ne referim la realizarea societății în care să acționeze principiile elaborate de Marx pentru prima fază de dezvoltare a societății comuniste, am putea spune că în România socialismul a triumfat pe deplin, deoarece mijloacele de producție se găsesc acum în mîinile oamenilor muncii — sub formă de proprietate de stat sau cooperatistă —, au fost lichidate pentru totdeauna clasele exploatatoare, poporului îi aparține astăzi întreaga avuție

națională și întreg rodul muncii sale, repartiția în societate se face după principiul cantității și calității muncii depuse de fiecare cetățean.

Dacă avem însă în vedere și realizarea unei largi dezvoltări a industriei și agriculturii, corespunzător cu nivelul atins de revoluția tehnică-științifică actuală, trebuie să spunem că mai avem încă de străbătut un drum spre a putea afirma că am realizat socialismul în plenitudinea sa, că noua orînduire și-a îndeplinit în întregime misiunea de a transforma țara într-un stat cu o industrie dezvoltată din toate punctele de vedere, cu o agricultură avansată, de a asigura din plin satisfacerea cerințelor oamenilor muncii — atît materiale cît și spirituale.

Nu doresc să citez date, dar pentru a înțelege mai bine realizările obținute în anii socialismului în România, trebuie să pornim de la situația economică-socială existentă în țara noastră înainte de 1945 ; numai așa vom putea avea o imagine reală a marilor realizări și transformări care au avut loc în România. Pentru orice străin care ne vizitează — și care a cunoscut țara noastră și în trecut — sînt evidente aceste transformări uriașe. Îndeosebi, sînt evidente marile realizări în dezvoltarea industriei, în realizarea unui vast program de construcții de locuințe și alte construcții social-culturale, întreaga țară fiind practic un vast șantier.

Ritmul de dezvoltare industrială realizat în ultimii douăzeci de ani — de peste 12% — constituie un exemplu al marilor posibilități pe care le oferă socialismul pentru progresul accelerat al economiei.

Firește, așa cum am spus, sîntem conștienți că mai avem încă un drum lung de parcurs pentru a ajunge din urmă țările dezvoltate din punct de vedere economic ; considerăm însă că orînduirea socialistă ne oferă posibilitatea de a realiza acest lucru într-o perioadă istorică scurtă și rezultatele de pînă acum ne dau certitudinea că vom reuși.

De altfel, actualul plan cincinal — 1971—1975 — precum și prevederile pînă în 1980 își propun să asigure făurirea în țara noastră a societății socialiste multilateral dezvoltate. Aceasta presupune atît o intensă dezvoltare a economiei, științei, învățămîntului, culturii cît și ridicarea, pe această bază, a nivelului de trai al poporului, dezvoltarea democrației socialiste, sporirea participării oamenilor muncii la conducerea statului, creîndu-se astfel condițiile ca întregul popor să se poată manifesta din plin în toate domeniile de activitate. Ne-am propus ca, o dată cu realizarea prevederilor actualului plan cincinal, să ne apropiem mult de țările dezvoltate din punct de vedere economic, iar în perioada următoare să le ajungem din urmă.

ÎNTREBARE : *Ați arătat că în ultimii douăzeci de ani dezvoltarea industriei și economiei românești a înregistrat în mod efectiv o creștere medie de 12%. De altfel, toți cunoaștem aceasta din datele statistice internaționale și considerăm că ritmul atins de România este foarte înalt, este unul dintre cele mai înalte din lume. Pentru țările care au ajuns la un anumit nivel de dezvoltare, menținerea unui ritm înalt devine un lucru tot mai dificil de realizat ; în general, apare o tendință de slăbire a acestui ritm și acest lucru s-a văzut și la unele țări socialiste ; de altfel, considerăm că, într-un fel, acest lucru constituie un fenomen obiectiv, legat de creșterea dimensiunilor economiilor respective și, pe de altă parte, este și o problemă a politicii de dezvoltare economică. Cum vedeți această problemă ? Credeți că România va putea să mențină acest ritm înalt de dezvoltare ? Pentru a menține acest ritm înalt va fi necesară adoptarea de noi măsuri în economie ?*

RĂSPUNS : Problema dezvoltării într-un ritm înalt a economiei este determinată, după părerea mea, de mai

mulți factori — mă refer, desigur, la factorii economici generali.

În primul rînd, menținerea unui ritm înalt este determinată de alocarea unui anumit procent din venitul național pentru asigurarea reproducției lărgite. România prevede să aloce, în acest cincinal, circa 30—31% pentru reproducția lărgită.

În al doilea rînd, acest ritm ridicat de dezvoltare este legat de introducerea rapidă în producție a cuceririlor științei și tehnicii. Și în această privință România și-a propus să dezvolte puternic activitatea proprie de cercetare și, totodată, să lărgească colaborarea cu țările socialiste și cu alte state, folosind tot ceea ce este nou în știința universală.

În al treilea rînd, continuarea unui asemenea ritm este legată și de realizarea unei largi cooperări internaționale în producție — ceea ce România face astăzi și intenționează să facă și în anii următori.

În aceste condiții considerăm că este posibilă asigurarea dezvoltării economiei într-un ritm înalt.

Pentru cincinalul 1971—1975 prevedem un ritm de dezvoltare de 11—12% și sper că îl vom realiza în condiții bune.

ÎNTREBARE : *Considerați că, atunci cînd s-a ajuns la un anumit nivel al dezvoltării, se pune tot mai acut problema lărgirii tuturor inițiativelor, antrenării tuturor forțelor societății ?*

RĂSPUNS : Problema aceasta se pune de la început. Găsirea unor forme care să permită participarea oamenilor muncii la activitatea de conducere a economiei și stimularea inițiativei se pune tot mai imperios pe măsura dezvoltării societății. Numai pe această bază se poate realiza un program de dezvoltare intensă.

Ca în orice domeniu, activitatea de conducere economică, de stimulare a oamenilor muncii trebuie perfecționată continuu. Desigur, pe măsură ce căpătăm experiență, ce crește nivelul de cunoștințe tehnice și culturale al maselor populare și această problemă se pune în forme noi. Răspunzînd acestei cerințe, noi perfecționăm continuu măsurile pe care le-am luat pentru a introduce principiul conducerii colective în toate domeniile de activitate — deci și în domeniul conducerii activității economice. Am creat organe de conducere deliberative, am încredințat atribuții largi adunărilor generale ale salariaților care, de fapt, s-au transformat în adevărate organe colective de conducere a întreprinderilor, a societății însăși.

ÎNTREBARE : *În cadrul acestor măsuri de perfecționare, am observat că în România s-a mărit numărul conferințelor ținute mai ales în anumite sectoare ale economiei, ale vieții sociale și, recent, cu sindicatele. În planul dezvoltării participării maselor la conducerea societății, ce loc ocupă aceste inițiative și la ce se așteaptă tovarășii români de la ele ?*

RĂSPUNS : Noi așteptăm mult de la măsurile luate în ultimii ani pentru descentralizare, pe de o parte, și concentrarea industriei, pe de altă parte. Mă refer în mod concret la măsurile luate pentru crearea centralelor și combinatelor industriale, la lărgirea autonomiei și atribuțiilor acestora. Bineînțeles, noi păstrăm principiul planului unitar, al conducerii unitare a economiei ; avem părerea că în condițiile socialismului și în general în condițiile economiei de astăzi, conducerea unitară, după un plan unitar a activității, este o necesitate obiectivă. Această conducere trebuie realizată pe baza unei largi autonomii și a dezvoltării inițiativei unităților de producție din toate sectoarele

economiei, dar care trebuie să acționeze în spiritul orientării generale a dezvoltării societății.

Totodată, prin crearea acestor centrale și combinate industriale, noi acționăm în direcția concentrării întreprinderilor mici în unități mari, care au astfel posibilități sporite de dezvoltare și perfecționare a producției, de folosire mai bună a investițiilor, a mijloacelor pe care le au la îndemînă, de aplicare a rezultatelor cercetării științifice și de introducere a tehnicii noi, de specializare a producției — ceea ce duce la creșterea productivității muncii, ridicarea calității producției și a eficienței economice. De la toate aceste măsuri pe care le-am introdus așteptăm rezultate bune.

În direcția dezvoltării democrației economice-sociale așteptăm mult de la noile organisme de conducere colectivă pe care le-am creat, de la instituționalizarea adunărilor generale ale salariaților ca forme de participare directă a maselor la conducerea activității economice și sociale. Consfătuirile pe țară și pe ramuri — la care v-ați referit — au rolul de a dezbate măsurile și orientările generale de dezvoltare, de a ajuta conducerea de partid și de stat în elaborarea și adoptarea acestora, de a asigura ca toate măsurile ce se iau să fie rezultatul gîndirii și priceperii celor mai buni specialiști și reprezentanți ai oamenilor muncii. Acestea constituie o formă concretă de manifestare a democrației socialiste, de atragere a specialiștilor și reprezentanților maselor la adoptarea tuturor deciziilor privind îmbunătățirea activității noastre generale. Credem că aceste consfătuiri și, în general, această metodă a consultării sistematice a oamenilor muncii au o mare importanță pentru îmbunătățirea muncii — și ne gîndim să le folosim ca și pînă acum, în întreaga noastră activitate. De altfel, nu există practic nici o lege mai importantă care să nu fie

supusă unei dezbateri largi a opiniei publice din țara noastră.

ÎNTREBARE : *Alte două consfătuiri au fost organizate cu consiliile oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană. Ați putea să-mi spuneți cîteva cuvinte despre soluțiile care s-au găsit în România pentru rezolvarea problemei naționale ? Dacă îmi amintesc bine, Partidul Comunist Român a respins aprecierea care s-a făcut pe timpul Cominternului că țara dumneavoastră ar fi un stat plurinațional și a dat o altă rezolvare problemei, în special prin crearea acestor consilii ale oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană. Care sînt rezultatele și cum apreciați dumneavoastră această soluționare ?*

RĂSPUNS : Consfătuirile cu consiliile oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană se încadrează și ele în spiritul general al politicii conducerii partidului și statului nostru de a discuta în mod periodic cu oamenii muncii și cu specialiștii din diferite domenii de activitate. Deci, ele nu au fost determinate de probleme deosebite.

Problema națională în țara noastră și-a găsit o bună soluționare o dată cu trecerea la construirea socialismului, în sensul că a fost asigurată deplina egalitate în drepturi pentru toți cetățenii patriei noastre, deci și pentru cei aparținînd naționalităților conlocuitoare. Practic, nu există nici un fel de deosebire ; toți cetățenii se bucură de aceleași drepturi și, bineînțeles, de aceleași obligații.

Este adevărat, noi am criticat încă de mult unele teze vechi — la care, de altfel, pe vremea cînd exista, Cominternul a renunțat el însuși — potrivit cărora România ar fi fost un stat multinațional. Această teză nu corespundea realității, ea nu ținea seama de faptul că constituirea statului național român unitar a fost o necesitate obiectivă a dezvoltării României — lucru despre care a vorbit la timpul

său Marx și apoi Lenin, încă în 1914. Faptul că pe teritoriul României locuiesc și maghiari și germani, precum și alte naționalități, este un rezultat al dezvoltării istorice. De multe secole aceste naționalități au muncit și trăit împreună cu poporul român. A vorbi despre un stat multinațional în România ar trebui să se presupună unirea a diferite națiuni, ceea ce nu a fost și nu este cazul României.

Am avut și avem în vedere existența naționalităților conlocuitoare în România și necesitatea de a li se asigura o deplină egalitate în drepturi — în primul rînd o deplină egalitate economică — folosirea limbii, dezvoltarea culturii, precum și tot ceea ce este necesar ca oamenii muncii aparținînd naționalităților conlocuitoare să se poată dezvolta neîngrădit din toate punctele de vedere. Totodată, am avut în vedere că trebuie să se creeze condiții pentru a întări colaborarea tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate. Putem spune că rezultatele acestei politici au făcut ca, alături de români, oamenii muncii de altă naționalitate să participe activ la întreaga viață politică și economică, au întărit unitatea întregului popor, asigurînd realizarea cu succes a programului partidului de construcție socialistă. Considerăm deci că această problemă este rezolvată în mod corespunzător și — privind lucrurile din punct de vedere comunist — noi am dori ca în toate țările naționalitățile conlocuitoare să se bucure de aceleași drepturi de care se bucură în România. După cum știți însă, mai sînt multe țări capitaliste unde aceste drepturi nu sînt asigurate, unde există discriminare și asuprire națională, ceea ce generează intensificarea luptei pentru egalitate, pentru libertăți democratice, pentru eliberare socială și națională.

ÎNTREBARE : *România a menținut, în toți acești ani, bune relații atît cu Uniunea Sovietică, cît și cu China — adică cu două din cele mai mari țări socialiste — cu toate polemicile cunoscute dintre ele. În același timp, România a dezvoltat contactele sale cu țările occidentale — inclusiv cu Statele Unite ale Americii. Mi se pare deci că, din acest punct de vedere, țara dumneavoastră se află într-o poziție destul de interesantă pentru a putea da o apreciere aprofundată asupra situației internaționale de astăzi. Care este părerea dumneavoastră în această privință și care este aprecierea pe care o faceți asupra evoluției situației internaționale ?*

RĂSPUNS : În ce privește relațiile României cu țările socialiste, și îndeosebi cu Uniunea Sovietică și Republica Populară Chineză, ele sînt rezultatul politicii consecvente duse de țara noastră de a pune accentul pe ceea ce poate să asigure colaborarea și unirea țărilor socialiste, de a nu se lăsa antrenată pe calea ascuțirii divergențelor și neînțelegerilor. Noi am pornit și pornim de la faptul că divergențele sînt vremelnice, că trebuie făcut totul pentru depășirea lor. De aceea am acționat și acționăm pentru a dezvolta relațiile cu toate țările socialiste. Aș putea spune că desfășurarea evenimentelor a confirmat și confirmă justețea acestei orientări a partidului și guvernului nostru ; în ultimul timp asistăm la o anumită îmbunătățire a raporturilor dintre țările socialiste, la dezvoltarea relațiilor pe linie de stat. Fără îndoială, dacă se va da dovadă de răbdare, de înțelegere din toate părțile, dacă se va porni de la interesele popoarelor socialiste, ale mișcării revoluționare și antiimperialiste — și cred că se va face acest lucru — se vor găsi soluții pentru toate problemele. Aceasta nu înseamnă că nu vor mai rămîne deosebiri de păreri asupra unor probleme sau altora, dar, după părerea noastră, în condițiile dezvoltării societății omenești vor apare întotdeauna astfel de deosebiri în aprecierea unor probleme sau în realizarea practică a construcției

societății socialiste ; vor exista asemenea deosebiri pentru că și condițiile economice, sociale, istorice se deosebesc de la o țară la alta. În această situație se impune să găsim căile care — respectînd aceste deosebiri de păreri — să asigure o colaborare în problemele principale, întrajutorarea între popoare în construcția socialistă, lupta unită împotriva imperialismului, pentru pace.

În ce privește relațiile cu țările capitaliste — printre care și cu Statele Unite ale Americii — ele se înscriu în principiile generale ale politicii noastre de dezvoltare a relațiilor cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială. În dezvoltarea acestor relații pornim de la principiul egalității în drepturi, respectării independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc. Așa cum am mai subliniat de altfel, în lumea de astăzi nici nu se mai pot concepe realizarea dezvoltării și asigurarea păcii fără participarea activă a tuturor statelor la diviziunea internațională a muncii.

România a dezaprobat întotdeauna și a condamnat și condamnă politica imperialistă de forță și dictat, de amestec în treburile altor state, războiul dus de Statele Unite ale Americii în Vietnam, cît și alte acte de agresiune și război. Pînă la urmă, înseși cerințele luptei împotriva imperialismului și a politicii de forță și dictat, înseși interesele asigurării păcii în lume cer o colaborare largă cu toate statele. Noi avem părerea că în lumea de astăzi nici o problemă nu se poate soluționa fără participarea tuturor statelor lumii. Dacă dorim să realizăm o lume a colaborării și păcii, atunci la făurirea ei trebuie să participe toate statele — fie ele mari sau mici. Noi acționăm cu consecvență în acest spirit.

ÎNTREBARE : *Există elemente noi în situația internațională care, în Occident, au suscitat multe comentarii.*

Anume, este vorba de perspectivele îmbunătățirii relațiilor dintre S.U.A. și R.P. Chineză. Considerați că aceasta poate ajuta atmosferei generale din lume ?

RĂSPUNS : Problema normalizării relațiilor între Statele Unite ale Americii și R. P. Chineză este legată de soluționarea tuturor problemelor majore ale lumii contemporane. După părerea noastră — pe care am expus-o nu o dată — în situația internațională de astăzi nu pot fi rezolvate cu succes marile probleme ale vieții internaționale fără participarea R. P. Chineze. Am vorbit mai înainte de participarea la soluționarea problemelor contemporane a tuturor statelor — și deci, cu atît mai mult a Republicii Populare Chineze care, din punct de vedere al populației, este cel mai mare stat din lume și care dispune de o puternică forță economică ce se dezvoltă rapid și are, ca atare, și o mare forță militară. Deci, din acest punct de vedere, apreciem pozitiv evenimentele la care vă referiți și considerăm necesar să se ajungă la o reglementare și normalizare a relațiilor dintre aceste două state.

De altfel, în ultimul timp asistăm la o normalizare și îmbunătățire a relațiilor Republicii Populare Chineze cu un șir de state capitaliste, printre care și Italia ; nu trebuie deci văzut nimic extraordinar — ca să spun așa — în acest proces normal. Dacă Statele Unite ale Americii nu ar fi dus politica cunoscută împotriva R. P. Chineze, o serie de probleme ar fi fost soluționate mai de mult și aceasta ar fi fost în folosul întregii omeniri. Deci, noi apreciem în mod pozitiv pașii făcuți în ultimul timp în această direcție. Desigur, Statele Unite ale Americii trebuie să-și schimbe complet politica lor față de R. P. Chineză, să renunțe la ocuparea unei părți a teritoriului chinez ; cu cît se va face mai rapid acest lucru cu atît va fi mai bine.

Noi sîntem printre țările care au susținut și susțin permanent ca R. P. Chineză să-și recapete locul ce i se cuvine în O.N.U., în toate organismele internaționale. Deci puteți înțelege că dacă susținem dreptul României de a avea relații cu toate statele — inclusiv cu Statele Unite ale Americii — considerăm pe deplin firească normalizarea relațiilor cu Republica Populară Chineză ale tuturor statelor capitaliste, inclusiv ale Statelor Unite ale Americii ; aceasta corespunde cauzei colaborării internaționale între state cu orînduiri sociale diferite.

ÎNTREBARE : *În legătură cu Europa aș vrea să vă întreb dacă, după părerea dumneavoastră, se poate prevedea că o conferință asupra securității europene, care a fost solicitată de mai multe ori și de către România, are perspective să se țină într-un timp apropiat și dacă, în acest cadru, se poate considera ca valabilă o politică a depășirii blocurilor, lucru pe care, de asemenea, România l-a ridicat de mai multe ori.*

RĂSPUNS : Este cunoscut că România, împreună cu alte țări socialiste din Europa, a propus în nenumărate rînduri realizarea unei conferințe europene. La întîlnirea miniștrilor afacerilor externe din țările socialiste participante la Tratatul de la Varșovia, care a avut loc la București în luna februarie a acestui an, s-a apreciat că este timpul să se treacă de la discuții generale și contacte bilaterale la organizarea unor întîlniri pregătitoare ale conferinței europene. Noi credem că sînt condiții favorabile pentru a se trece la reuniuni pregătitoare — cu participarea tuturor statelor — care să abordeze în mod concret problema organizării și ținerii conferinței europene. Am îndeosebi în vedere problema ordinii de zi și metoda de desfășurare a conferinței, pentru că în ce privește participanții la conferință s-a ajuns deja la un acord unanim ; a fost

larg aprobată ideea participării tuturor statelor europene — inclusiv a Republicii Democrate Germane și a Republicii Federale a Germaniei — precum și participarea unor state neeuropene, cum sînt S.U.A. și Canada. Deci, o reuniune a reprezentanților statelor ar putea pune la punct ordinea de zi, asupra căreia, de asemenea, sînt propuneri care au întrunit un consens quasi unanim. Toate țările sînt interesate să se ajungă la o înțelegere privind renunțarea la folosirea forței și la amenințarea cu forța în relațiile internaționale, la un acord privind dezvoltarea liberă a relațiilor economice, tehnice-științifice și culturale dintre statele europene, inclusiv asupra propunerii privind formarea unui organism permanent care, în perspectivă, să abordeze problema reducerii — în prima fază — a trupelor străine aflate pe teritoriile altor state. Acestea sînt propuneri importante care, desigur, nu soluționează toate problemele din Europa, dar creează condiții pentru întărirea încrederii între popoare, pentru o mai bună colaborare între statele europene, deschizînd perspectiva rezolvării și a altor probleme. O dată cu realizarea de pași concreți în această direcție, și blocurile militare vor înceta de a-și mai justifica existența — care, după părerea mea, nici astăzi nu se mai justifică. Cu cît vom ajunge mai repede la desființarea blocurilor, cu atît va fi mai bine pentru Europa și pentru pacea mondială.

Este de înțeles pentru toți că, dacă vrem pace trebuie să acționăm pentru pace, și nu pentru a ne pregăti de război. Eu nu sînt de acord cu zicala veche care spune că dacă vrei pace să te pregătești de război. Dacă toți se pregătesc de război, se poate ajunge la împrejurarea de a nu se mai putea stăpîni situația, ceea ce înseamnă punerea în pericol a vieții multor popoare. Eu aș înlocui această zicală cu una nouă : dacă vrei pace, să acționezi pentru desființarea blocurilor militare, a bazelor militare, să lupți pentru

dezarmare, pentru înțelegere și colaborare între popoare! Noi dorim pacea și de aceea acționăm în această direcție.

GIUSEPPE BOFFA: *Vă mulțumesc mult, tovarășe Ceaușescu. Am epuizat grupul de probleme pe care doream să le ridic în această discuție. Vă transmit urările noastre comuniste pentru apropiatul semicentenar al partidului dumneavoastră.*

Tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU: Ne pregătim să sărbătorim semicentenarul partidului cu rezultate cît mai bune în toate domeniile. De altfel, am hotărît să avem cu acest prilej și plenara Comitetului Central al partidului și să adoptăm atît planul cincinal — care va da orientarea dezvoltării țării pentru următorii cinci ani — cît și liniile directoare ale dezvoltării României într-o perspectivă mai îndelungată. Intrăm deci în a doua parte a unui secol de existență a partidului cu o perspectivă și un program concret de dezvoltare socialistă și comunistă a României.

Doresc să folosesc acest prilej pentru a ura partidului dumneavoastră succese tot mai mari în activitatea sa. Vreau, de asemenea, să transmit, prin intermediul ziarului dumneavoastră, un cordial salut întregului popor italian, urările noastre de prosperitate și pace.

Doresc să adresez, din partea mea personal și a conducerii partidului nostru, un cald salut și cele mai bune urări conducerii Partidului Comunist Italian și, personal, secretarului său general, tovarășul Luigi Longo.

INTERVIU ACORDAT TELEVIZIUNII NORVEGIENE

— *3 mai 1971* —

ÎNTREBARE: *Domnule Președinte, ați constatat vreun progres în activitatea de pregătire a conferinței pentru securitatea europeană? Dacă nu, ce ar trebui întreprins pentru a se ieși din impas?*

RĂSPUNS: Consider că în direcția pregătirii conferinței europene s-au făcut unii pași pozitivi, în primul rînd prin aceea că s-a ajuns la un consens privind participanții la această conferință și, în al doilea rînd, prin faptul că s-au emis o serie de propuneri cu privire la ordinea ei de zi.

Nu aș putea vorbi de un impas în pregătirea conferinței, deși există o oarecare întîrziere în desfășurarea pregătirilor. Consider că ar fi necesar să se renunțe la unele condiții cum este, de exemplu, cererea de a se soluționa în prealabil problema Berlinului, și să se treacă cît mai neîntîrziat la realizarea unor întîlniri pregătitoare, cu participarea tuturor statelor interesate.

ÎNTREBARE: *Ce așteaptă România de la conferința pentru securitatea europeană?*

RĂSPUNS : România, ca și alte state europene, așteaptă ca o conferință a tuturor statelor de pe continent să ducă la realizarea unei înțelegeri privind renunțarea la folosirea forței sau la amenințarea cu forța în relațiile dintre state. În același timp, considerăm că o conferință europeană va trebui să deschidă căile spre o mai bună cooperare economică, tehnică-științifică și culturală între toate statele continentului nostru.

ÎNTREBARE : *Pot țările mici — și este necesar — ca ele să joace un rol mai important în politica internațională?*

RĂSPUNS : În situația internațională de astăzi, țările mici și mijlocii pot, după părerea mea, să aibă un rol important în viața internațională. De altfel, astăzi nu se mai poate concepe soluționarea problemelor care preocupă întreaga omenire fără participarea tuturor națiunilor lumii, fie ele mari sau mici.

ÎNTREBARE : *A avut loc vreo modificare în principiile bine cunoscute ale României cu privire la suveranitate și independență națională sau aceste principii au rămas neschimbate ?*

RĂSPUNS : România a așezat întotdeauna și așează și astăzi la baza relațiilor sale cu toate statele lumii principiile egalității în drepturi, respectul suveranității și independenței naționale, care constituie în lumea de astăzi calea sigură a unei colaborări multilaterale între state.

ÎNTREBARE : *Cum apreciați dumneavoastră politica răsăriteană a lui Brandt ?*

RĂSPUNS : Consider că politica guvernului prezidat de cancelarul Brandt, de a merge pe calea rezolvării problemelor cu țările socialiste, îndeosebi Tratatul dintre Uniunea Sovietică și Republica Federală a Germaniei, dintre Republica Populară Polonă și Republica Federală a Germaniei, cît și tratativele care au loc între reprezentanții guvernului Republicii Democrate Germane și Republicii Federale a Germaniei și între Republica Socialistă Cehoslovacă și Republica Federală a Germaniei sînt pași pozitivi. De altfel, după părerea mea, aceasta este singura politică pe care o poate duce un guvern al Republicii Federale a Germaniei, dacă dorește să contribuie la pacea și securitatea în Europa.

ÎNTREBARE : *Cum apreciați dumneavoastră situația din Orientul Apropiat ? Pot țările mici europene, ca România și țările nordice, să joace un rol mai activ în Orientul Apropiat ?*

RĂSPUNS : În Orientul Apropiat continuă să se mențină o situație încordată, cu toate că s-au obținut anumiți pași în direcția unor soluționări a problemelor care există în această zonă a lumii. După părerea mea, este necesar să se depună eforturi susținute pentru o rezolvare a conflictului din Orientul Apropiat în spiritul Rezoluției Consiliului de Securitate din noiembrie 1967.

România nu-și propune să aibă un anumit rol în soluționarea acestor probleme. Consider însă că prin poziția sa, de a milita pentru soluționarea conflictului pe cale politică, poate, împreună cu alte state, să joace un rol pozitiv în sensul stimulării țărilor care se pronunță pentru această soluție politică. În acest context, apreciez că țările mici europene trebuie să militeze cu fermitate pentru a determina ca și Israelul să ducă o politică mai realistă și să vină în întîmpinarea acelor propuneri care sînt îndreptate spre o soluționare a acestui conflict.

ÎNTREBARE : *Cum apreciați viitorul relațiilor economice ale României cu celelalte țări ?*

RĂSPUNS : După cum se ştie, România se pronunţă pentru dezvoltarea largă a relaţiilor economice, tehnice-ştiinţifice cu toate statele lumii. Avînd în vedere programul de dezvoltare a economiei româneşti, apreciez că există o perspectivă bună pentru un progres în viitor a relaţiilor economice ale României cu alte state, inclusiv cu Norvegia.

INTERVIU ACORDAT REŢELEI AMERICANE DE TELEVIZIUNE „NATIONAL BROADCASTING COMPANY"

— *4 mai 1971* —

ÎNTREBARE : *Există, domnule preşedinte, semne notabile că România, rămînînd ferm în cadrul blocului răsăritean, caută în acelaşi timp să dezvolte relaţii mai largi şi mai bune cu Occidentul. Cum aţi defini dumneavoastră poziţia actuală a României în relaţiile internaţionale ?*

RĂSPUNS : Se pare că nu este încă bine înţeleasă politica pe care o duce Republica Socialistă România, deoarece altfel întrebarea nu ar fi avut sens. Este cunoscut doar că România, ca stat socialist, duce o politică fermă de dezvoltare a relaţiilor cu toate ţările socialiste ; ea a obţinut şi obţine succese importante în făurirea orînduirii noi şi este hotărîtă ca şi în viitor să facă totul pentru dezvoltarea relaţiilor cu ţările socialiste de care o leagă aceeaşi comunitate de idei, de interese.

În acelaşi timp, România, ca ţară a comunităţii mondiale, consideră că trebuie să participe activ la diviziunea internaţională a muncii, la schimbul de valori materiale şi spirituale, că, în condiţiile de astăzi, este necesar ca, în spiritul principiilor coexistenţei paşnice între state cu orîn-

duiri sociale diferite, să existe relații de colaborare multilaterală, între toate țările. Numai în acest fel se poate asigura realizarea unei politici de pace care să corespundă intereselor tuturor națiunilor lumii.

ÎNTREBARE : *În multe din cuvîntările dumneavoastră vă pronunțați ferm împotriva amestecului în treburile interne din partea altor guverne. Ați dori să vă referiți mai pe larg la aceste remarci ?*

RĂSPUNS : Dacă ne pronunțăm pentru dezvoltarea relațiilor cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, este de înțeles că la baza acestor relații trebuie să așezăm principiile egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, respectării suveranității și independenței naționale, ale avantajului reciproc. Numai pe baza acestor principii, care capătă o recunoaștere tot mai largă în lume, se poate realiza o colaborare trainică între state. De altfel, este cunoscut că politica de amestec în treburile altor state, de dictat și de forță aparține unei perioade trecute ; ea nu mai corespunde epocii noi în care a intrat omenirea și care presupune renunțarea cu desăvîrșire la această politică de amestec în treburile altor state și abordarea unor relații noi între state.

ÎNTREBARE : *Vizita președintelui Nixon în România și vizita dumneavoastră în Statele Unite au permis poporului american să cunoască România într-o măsură mai mare decît oricînd înainte. Care sînt obiectivele concrete pe care le urmăriți în dezvoltarea relațiilor cu Statele Unite ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, vizita președintelui Nixon în România, ca și vizita pe care eu însumi am făcut-o în Statele Unite au contribuit la o mai bună cunoaștere între țările noastre și au creat premise favorabile pentru dezvoltarea relațiilor economice, tehnice-științifice și în alte domenii de activitate dintre România și Statele Unite ale

Americii. Prin dezvoltarea relațiilor României cu Statele Unite ale Americii noi dorim să realizăm un larg schimb de bunuri materiale, științifice, culturale, care să corespundă intereselor ambelor noastre popoare ; în același timp, sperăm că aceste relații, desfășurate pe baza respectării suveranității naționale, a egalității în drepturi, a neamestecului în treburile interne, vor contribui la soluționarea problemelor care frămîntă astăzi omenirea, în spiritul păcii și prieteniei între popoare.

ÎNTREBARE : *Prin tradiție, România era o țară în principal agrară, dar în ultimii cîțiva ani ponderea industriei în economia țării a depășit pe cea a agriculturii. Considerați că industrializarea și tehnologia constituie cheia îmbunătățirii condițiilor economice și sociale din țara dumneavoastră ?*

RĂSPUNS : „Tradiția" României de țară agrară era, de fapt, rezultatul politicii de dominație imperialistă care a împiedicat multă vreme dezvoltarea țării noastre. Este de înțeles că nici o țară din lume nu poate rămîne „eminamente agricolă". Dezvoltarea industriei este o cerință a progresului economic-social, de aceea, România a făcut și face eforturi mari pentru dezvoltarea unei industrii puternice, bazată pe tehnica și știința cea mai avansată. În acest context, noi vom continua politica de industrializare a țării, acordînd, bineînțeles, în același timp, o atenție sporită dezvoltării agriculturii, care constituie, de asemenea, o ramură de bază a economiei românești. Întărind deci aceste două laturi — industrializarea și dezvoltarea intensivă a agriculturii — noi vom asigura înflorirea economiei românești, făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate și realizarea obiectivului trasat de Congresul al X-lea al partidului — apropierea și, pînă la urmă, ajun-

gerea la nivelul ţărilor dezvoltate din punct de vedere economic.

ÎNTREBARE : *Înţelegem că România priveşte favorabil realizarea în comun cu firme americane, a unor obiective care să contribuie la progresul economic al ţării. Ce avantaje deosebite pentru ţara dumneavoastră vedeţi de pe urma colaborării cu firme economice americane ?*

RĂSPUNS : Noi ne preocupăm, cum am mai spus, de dezvoltarea relaţiilor economice cu Statele Unite ale Americii. În acest context colaborarea dintre întreprinderile româneşti şi firmele americane este chemată să creeze condiţii favorabile — atît pentru întreprinderile din ţara noastră, cît şi pentru cele din S.U.A. —, de a spori schimbul de mărfuri, de a realiza acţiuni de cooperare în producţie care vor aduce avantaje şi României şi Statelor Unite. Nu aşteptăm ceva avantaje speciale, pentru că în lume nu se poate dezvolta o colaborare economică dacă nu există avantaje reciproce, pentru o parte şi alta ; apreciem însă că dezvoltarea relaţiilor dintre firmele româneşti şi cele din Statele Unite poate avea o mare importanţă economică şi, în acelaşi timp, şi politică.

ÎNTREBARE : *Este evident că guvernul dumneavoastră este interesat în îmbunătăţirea relaţiilor dintre Est şi Vest. Consideraţi că anumiţi paşi mici care au fost făcuţi recent între Washington şi Pekin pot duce la o mai bună înţelegere ?*

RĂSPUNS : Este adevărat, România a acţionat şi acţionează pentru realizarea unei politici de colaborare între toate statele lumii, fiind convinsă că soluţionarea marilor probleme internaţionale, asigurarea unei lumi în care să fie exclusă forţa şi să nu mai existe pericolul unui nou război mondial nu se poate realiza decît prin colaborarea

între toate statele lumii. În acest spirit noi apreciem că şi dezvoltarea relaţiilor dintre Statele Unite şi China corespunde nu numai intereselor celor două state, dar şi intereselor tuturor ţărilor lumii. De altfel, consider că era încă mai demult timpul ca Statele Unite să renunţe la politica lor faţă de China, de ocupare a Taivanului, şi să recunoască o realitate care s-a impus şi se impune tot mai puternic în lume — existenţa Republicii Populare Chineze, care are o pondere importantă în viaţa internaţională şi al cărei rol va creşte şi mai mult în viitor.

CINCI DECENII DE LUPTĂ ÎN SLUJBA INTERESELOR POPORULUI MUNCITOR, A CAUZEI SOCIALISMULUI

Articol apărut în ziarele „Pravda" și „Scînteia" din 7 mai 1971

Poporul român aniversează la 8 mai o jumătate de veac de la crearea Partidului Comunist Român — continuatorul celor mai înaintate tradiții de luptă ale maselor populare pentru libertate socială și națională, pentru o viață mai bună și independența patriei, detașamentul de avangardă al clasei muncitoare, forța politică conducătoare a celor ce muncesc în opera de edificare a societății socialiste.

Partidul Comunist Român s-a născut ca expresie a cerințelor obiective ale dezvoltării societății românești. Cu mai bine de un secol în urmă, pe baza creșterii conștiinței de clasă a proletariatului din România și în strînsă legătură cu mișcarea socialistă internațională, a luat ființă la noi mișcarea socialistă. Ea a parcurs de-a lungul cîtorva decenii un proces complex de organizare și clarificare sub influența ideilor socialismului științific și a exercitat o profundă influență asupra vieții social-politice a țării. În cursul marilor bătălii de clasă, desfășurate de masele populare, în primul rînd de clasa muncitoare, după primul război mondial, ca rezultat al necesității istorice de a se crea un partid combativ și revoluționar și sub influența

exercitată de victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, Partidul Socialist din România s-a transformat, în mai 1921, în partid comunist, pe baza marxism-leninismului.

Crearea Partidului Comunist Român a marcat o treaptă superioară în dezvoltarea mișcării muncitorești din țara noastră, constituirea forței politice revoluționare chemate să conducă lupta clasei muncitoare, a oamenilor muncii împotriva exploatării și asupririi burghezo-moșierești, pentru apărarea intereselor vitale ale celor ce muncesc, pentru scoaterea țării din starea de dependență față de imperialismul străin, pentru făurirea socialismului în România. Acum, la aniversarea a 50 de ani de existență a partidului nostru comunist, relevăm cu deosebită satisfacție că el a îndreptățit pe deplin speranțele militanților revoluționari și ale maselor populare din țara noastră, că și-a îndeplinit cu cinste misiunea sa. De-a lungul a peste două decenii de activitate ilegală, partidul comunist, înfruntînd represiunea sălbatică, teroarea polițienească și dînd grele jertfe de sînge, a fost sufletul luptelor revoluționare, democratice și antifasciste, a slujit cu eroism și devotament cauza poporului, a libertății și independenței României, a socialismului și comunismului.

Partidul nostru, împreună cu alte forțe democratice, a militat împotriva politicii cercurilor reacționare care orientau țara pe drumul pregătirii războiului antisovietic, a desfășurat o amplă activitate pentru dezvoltarea prieteniei cu Uniunea Sovietică. Datorită politicii antinaționale a cercurilor reacționare conducătoare, a mișcării fasciste din România, precum și datorită condițiilor internaționale din anii 1938—1940, România a fost înfeudată Germaniei hitleriste și azvîrlită în războiul antisovietic, contrar voinței poporului român și intereselor lui naționale.

Unul din marile merite ale Partidului Comunist Român este acela de a se fi ridicat din primele zile împotriva războiului antisovietic, de a fi organizat și condus lupta de rezistență a poporului român împotriva fascismului și a dominației hitleriste, de a fi mobilizat toate forțele progresiste, democratice și patriotice din țara noastră și de a fi înfăptuit actul istoric de la 23 August 1944, răsturnarea dictaturii militare-fasciste și alăturarea României la coaliția antihitleristă. Partidul a folosit condițiile internaționale favorabile create de victoriile istorice asupra armatelor fasciste, repurtate de Uniunea Sovietică — care a purtat pe umerii săi greul războiului — victorii ce au însuflețit lupta de eliberare a poporului român și a celorlalte popoare. 23 August a deschis poporului român calea eliberării sociale și naționale, a descătușat energia revoluționară a maselor populare, care, sub conducerea comuniștilor, au desfășurat ample lupte sociale, au înfăptuit revoluția populară, au înfrînt reacțiunea burghezo-moșierească, au cucerit întreaga putere politică în stat și au trecut la construirea socialismului.

Rezultatul fundamental, cel mai de seamă al activității revoluționare de cinci decenii a partidului nostru comunist îl constituie victoria revoluției socialiste, lichidarea exploatării omului de către om și edificarea socialismului — orînduirea pentru care au luptat și s-au jertfit forțele cele mai înaintate ale poporului român, orînduire în care oamenii muncii liberi, stăpîni pe soarta și roadele muncii lor, făuresc progresul material și cultural al patriei.

Republica Socialistă România prezintă astăzi imaginea unui stat socialist, în plin avînt economic și social, cu o puternică bază industrială, cu o agricultură socialistă în continuă dezvoltare și modernizare, cu o viață cultural-științifică înfloritoare, care asigură ridicarea sistematică a gradului de civilizație și bunăstare al poporului. În cele

două decenii de economie planificată, producția globală industrială a țării a sporit într-un ritm mediu anual de circa 13%, ajungînd să fie de 17 ori mai mare decît în 1938. În prezent, industria românească, contribuind cu peste 60% la formarea venitului național, constituie factorul hotărîtor al dezvoltării întregii economii naționale, este în stare să asigure dezvoltarea ei susținută, să stimuleze progresul tehnic în toate ramurile producției materiale, să participe larg la colaborarea și cooperarea economică pe plan internațional. S-a dezvoltat puternic agricultura — ramura de bază a economiei naționale —, s-a întărit baza ei tehnică-materială, a crescut producția vegetală și animală, satisfăcînd de-a lungul anilor necesitățile economiei naționale și cerințele de consum ale populației.

O deosebită importanță în dezvoltarea patriei noastre au avut-o realizarea cu succes și chiar depășirea într-o serie de domenii — în ciuda calamităților naturale de anul trecut — a planului cincinal pe anii 1966—1970, care se înscrie drept una dintre cele mai rodnice perioade în istoria construcției socialiste din România.

Ca urmare a dezvoltării economice și sociale a țării, a crescut an de an nivelul de trai al oamenilor muncii ; în perioada 1950—1970 salariul real a crescut de 2,7 ori ; au sporit în mod asemănător veniturile reale ale țărănimii ; s-a generalizat sistemul de pensii pentru toate categoriile de oameni ai muncii ; au sporit sumele alocate de stat pentru cheltuielile social-culturale. Accesul larg al tuturor cetățenilor la valorile culturii și științei, generalizarea învățămîntului obligatoriu de 10 ani se reflectă în faptul că astăzi aproape o cincime din populația țării învață în școli și facultăți. Înfăptuirea unui vast program de construcții de locuințe a permis ca numai în ultimii 5 ani să se mute în case noi peste două milioane de oameni.

În prezent, forțele întregului popor sînt concentrate spre îndeplinirea programului stabilit de cel de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român în vederea făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate. Obiectivele fundamentale ale acestui program sînt dezvoltarea și modernizarea bazei tehnice-materiale a societății, folosirea largă în economie a cuceririlor științei și tehnicii contemporane, perfecționarea relațiilor de producție, a vieții sociale și de stat, adîncirea democrației, creșterea bunăstării poporului, ridicarea conștiinței socialiste a maselor. Înfăptuirea acestui amplu program va determina înaintarea susținută a României pe drumul progresului și civilizației, apropierea ei de nivelul statelor avansate din punct de vedere economic.

Pe baza Directivelor Congresului al X-lea al P.C.R., a fost elaborat planul pe anii 1971—1975, care prevede indici de creștere a producției industriale și agricole, precum și sarcini în domeniul ridicării nivelului de trai al poporului superioare față de cele stabilite de congres. În centru se află în continuare dezvoltarea industriei într-un ritm mediu anual de circa 12%; se acordă prioritate ramurilor legate de promovarea progresului tehnic contemporan — electronica și electrotehnica, mecanica fină, mașinile-unelte, petrochimia, metalurgia oțelurilor și laminatelor speciale. Un obiectiv esențial îl constituie ridicarea nivelului tehnic al producției materiale, sporirea productivității muncii, reducerea cheltuielilor materiale, creșterea calității și competitivității produselor.

În scopul dezvoltării intensive a agriculturii, în perioada 1971—1975 se alocă acestei ramuri investiții de două ori mai mari decît în cincinalul precedent, urmărindu-se asigurarea mecanizării complexe a lucrărilor agricole, ridicarea gradului de chimizare a producției, înfăptuirea sarcinilor stabilite prin programele naționale privind amenajările funciare, extinderea suprafețelor irigate și dezvoltarea zootehniei, introducerea cuceririlor științei în agricultură.

O atenție deosebită se acordă repartizării judicioase a forțelor de producție pe teritoriul țării în vederea valorificării tot mai largi a resurselor materiale și umane, a înfloririi tuturor zonelor, a orașelor și satelor patriei.

Cincinalul 1971—1975 va marca un nou pas înainte în înfăptuirea țelului suprem al politicii partidului — satisfacerea cerințelor materiale și spirituale ale tuturor celor ce muncesc. În această perioadă, salariul real va crește cu 20%, iar veniturile reale ale țărănimii cu 30%. O atenție deosebită se acordă familiilor cu venituri mici; astfel, salariul minim, care a fost în 1965 de 570 lei, iar în prezent este de 800 lei, se va ridica în 1975 la 1 100 lei. S-a introdus un minim lunar garantat de venituri pentru țăranii cooperatori. Vor fi mărite alocațiile de stat pentru copii și pensiile. În acest cincinal, din fondurile statului și cu credite acordate de stat, se vor construi 520 000 de apartamente, iar populația va construi din fonduri proprii încă aproximativ 270 000 de locuințe.

Partidul și statul se preocupă cu toată grija de dezvoltarea învățămîntului, de înflorirea științei, artei, literaturii și culturii, pornind de la premisa că socialismul se bazează pe cele mai avansate cuceriri ale științei și tehnicii, pe un înalt nivel de cultură și conștiință al membrilor societății.

Una din preocupările fundamentale ale partidului nostru o constituie perfecționarea continuă a organizării, conducerii și planificării economiei, a activității de conducere a întregii vieți sociale. În acest sens s-au luat măsuri pentru apropierea conducerii de producție, de unitățile de bază, lărgirea atribuțiilor unităților economice și organelor locale, eliminarea fenomenelor centra-

lismului excesiv, stimularea iniţiativei şi întărirea răspunderii în înfăptuirea hotărîrilor. În munca organelor centrale şi locale de partid şi de stat s-au încetăţenit ca un sistem permanent de lucru consultarea maselor, dezbaterea publică prealabilă a măsurilor de interes vital, a proiectelor de legi şi a planurilor de dezvoltare economică şi socială, a problemelor esenţiale ale politicii interne şi externe. S-au lărgit atribuţiile sindicatelor, organizaţiilor de tineret, cooperatiste, ale celorlalte organizaţii de masă şi obşteşti ce fac parte din Frontul Unităţii Socialiste.

Partidul nostru înfăptuieşte aceste măsuri în vederea participării tot mai largi a muncitorilor, ţăranilor, intelectualilor la întreaga operă de construire a socialismului, la luarea deciziilor, la conducerea şi rezolvarea treburilor obşteşti. Ne străduim în acest fel să punem tot mai mult în valoare superioritatea orînduirii socialiste, a cărei forţă constă în capacitatea sa de a realiza cea mai largă democraţie, de a asigura acea ambianţă politică ce îngăduie poporului să se manifeste efectiv ca stăpîn al ţării, să-şi spună cuvîntul în tot ceea ce angajează prezentul şi viitorul său.

În procesul amplelor transformări sociale revoluţionare petrecute în ţara noastră s-a afirmat cu toată tăria rolul clasei muncitoare de forţă socială conducătoare, s-a închegat alianţa ei cu ţărănimea, care îşi aduce contribuţia la edificarea noii orînduiri, cu intelectualitatea, care şi-a legat destinele de cauza socialismului. Un rol important în cimentarea noii societăţi l-au jucat rezolvarea de către P.C.R. a problemei naţionale în spiritul marxism-leninismului, întărirea prieteniei şi frăţiei între poporul român şi naţionalităţile conlocuitoare. În întreaga operă de construire şi dezvoltare a noii societăţi se întăreşte unitatea tuturor forţelor creatoare ale poporului, ale naţiunii socialiste în jurul Partidului Comunist Român şi al politicii sale,

unitate ce reprezintă principalul izvor al forţei şi trăiniciei de nezdruncinat a orînduirii noastre socialiste.

Desigur, drumul parcurs de partid în cele cinci decenii n-a fost deloc neted ; într-o perioadă sau alta s-au ivit greutăţi, greşeli, neajunsuri ; dar ceea ce constituie caracteristica dominantă a activităţii partidului nostru este capacitatea de a găsi totdeauna, împreună cu clasa muncitoare, cu întregul popor, atît soluţiile, cît şi forţele necesare pentru a depăşi greutăţile şi a asigura înaintarea ascendentă pe drumul socialismului.

Prin întreaga sa activitate, Partidul Comunist Român a dovedit că nu are ţeluri mai înalte, scopuri mai nobile decît slujirea devotată a clasei muncitoare, a poporului din care face parte, a cauzei socialismului şi comunismului. De aceea, el a cîştigat un înalt prestigiu în faţa întregii naţiuni, se bucură de stima şi dragostea nemărginite ale muncitorilor, ţăranilor şi intelectualilor, fără deosebire de naţionalitate. Politica partidului se bazează atît pe cunoaşterea legilor obiective ale dezvoltării societăţii, a principiilor generale ale marxism-leninismului, cît şi pe luarea în consideraţie, în toate împrejurările, a condiţiilor concrete din ţara noastră, a sarcinilor fiecărei etape a revoluţiei şi construcţiei socialiste. Înfăptuirea rolului conducător al partidului, elaborarea unei politici juste implică o profundă cunoaştere a realităţilor, a particularităţilor concrete, atît de diferite de la ţară la ţară, în care se manifestă legile generale. De aici, necesitatea abordării creatoare şi curajoase a procesului complex de edificare a noii orînduiri, a noilor probleme pe care le ridică schimbările sociale care au loc pe arena internaţională ca rezultat al succeselor obţinute de forţele socialismului, democraţiei şi păcii, al intrării în lupta revoluţionară a unor noi forţe sociale şi politice, precum şi al influenţelor determinate de revoluţia tehnică-ştiinţifică contemporană.

O dată cu transformările petrecute în societate, partidul însuşi a parcurs un amplu proces de prefaceri calitative, multilaterale, reflectate concludent în creşterea rîndurilor sale, în influenţa exercitată asupra tuturor categoriilor sociale şi domeniilor de activitate. Partidul Comunist Român numără în prezent peste 2 100 000 de membri ; peste 70% dintre comunişti provin din rîndul muncitorilor şi ţăranilor ; un număr însemnat de specialişti, cadre didactice, oameni de ştiinţă, cultură şi artă sînt membri ai partidului.

Una din condiţiile fundamentale ale realizării programului de făurire a societăţii socialiste multilateral dezvoltate, ale mersului nostru înainte este întărirea continuă a partidului, perfecţionarea rolului său conducător în toate sferele activităţii sociale. Potrivit acestor cerinţe, partidul se preocupă de atragerea tuturor comuniştilor la elaborarea şi înfăptuirea hotărîrilor, de dezvoltarea democraţiei interne, pune noi exigenţe faţă de pregătirea profesională, politică şi ideologică a membrilor săi, cultivă spiritul critic şi autocritic, atitudinea combativă faţă de neajunsuri — condiţii hotărîtoare ale sporirii autorităţii şi influenţei comuniştilor şi organizaţiilor de partid. Totodată, partidul desfăşoară o vastă activitate politică-educativă în rîndul maselor, îndreptată spre dezvoltarea atitudinii noi faţă de muncă şi proprietatea obştească, încetăţenirea moralei noi, socialiste, a principiilor de echitate socială, a concepţiei materialiste despre lume şi societate, împotriva rămăşiţelor vechilor concepţii şi a influenţelor ideologiei burgheze ; el educă oamenii muncii, tînăra generaţie în spiritul patriotismului socialist, al participării active la întreaga operă de edificare a noii orînduiri şi dezvoltă sentimentele de solidaritate internaţionalistă cu toate forţele care luptă pentru libertate, democraţie, independenţă naţională, progres, pace şi socialism.

O dată cu activitatea pentru construirea cu succes a socialismului, partidul comunist, Republica Socialistă România se manifestă activ pe arena internaţională, îşi aduc contribuţia la lupta împotriva imperialismului, la soluţionarea problemelor vieţii internaţionale, la dezvoltarea relaţiilor de cooperare şi înţelegere între state, la apărarea păcii în lume.

În centrul politicii externe a Republicii Socialiste România se află prietenia, colaborarea şi alianţa cu toate ţările socialiste, dezvoltarea relaţiilor economice, politice, tehnice-ştiinţifice, militare, diplomatice, atît cu ţările membre ale C.A.E.R. şi ale Tratatului de la Varşovia, cît şi cu toate celelalte ţări socialiste. Relaţiile de tip nou dintre ţările socialiste, relaţii de colaborare liber consimţită şi întrajutorare tovărăşească în vederea construirii socialismului şi comunismului, sînt menite să stimuleze progresul lor rapid, înflorirea şi prosperitatea fiecărei naţiuni socialiste, dezvoltarea şi afirmarea fiecărui stat socialist, liber şi suveran, sînt menite să contribuie la unitatea şi coeziunea tuturor ţărilor sistemului mondial socialist.

În acest context doresc să relev cu satisfacţie că între poporul român şi popoarele sovietice, între România şi Uniunea Sovietică, între Partidul Comunist Român şi P.C.U.S se dezvoltă pe multiple planuri relaţii prieteneşti de colaborare. Aceste relaţii au vechi tradiţii în trecutul istoric, în legăturile internaţionaliste dintre mişcarea muncitorească şi socialistă din România şi cea din Rusia, în solidaritatea activă a poporului muncitor cu Revoluţia din Octombrie, inclusiv participarea cu arma în mînă la lupta pentru apărarea tînărului stat sovietic, legături cărora, la timpul respectiv, Lenin le-a dat o înaltă apreciere. Ducînd mai departe aceste preţioase tradiţii, comuniştii au militat consecvent pentru dezvoltarea relaţiilor dintre

România și Uniunea Sovietică în spiritul prieteniei și bunei vecinătăți.

Vor rămîne pentru totdeauna în istorie faptele de arme ale ostașilor români și ostașilor sovietici, care după 23 August 1944 au luptat împreună pentru eliberarea întregului teritoriu al României și, apoi, dincolo de hotarele țării, pînă la înfrîngerea deplină a Germaniei hitleriste.

În anii construcției socialiste, prietenia și alianța cu Uniunea Sovietică au devenit o trăsătură caracteristică, constantă, a politicii de stat, au căpătat un conținut nou, generat de faptul că ambele țări construiesc noua orînduire socială. Posibilități largi pentru evoluția ascendentă a relațiilor româno-sovietice a deschis Tratatul de prietenie, colaborare și asistență mutuală între cele două țări, încheiat anul trecut.

Comuniștii, întregul nostru popor se bucură din toată inima de realizările remarcabile ale popoarelor sovietice în opera de construire a comunismului. Reușita recentelor experiențe ale cosmonauților sovietici, succesele în explorarea Cosmosului reprezintă expresia vie a nivelului înalt pe care l-au atins industria, știința, tehnica sovietică. Existența Uniunii Sovietice, primul stat al muncitorilor și țăranilor, succesele de seamă obținute în toate domeniile, imensul său potențial economic, material, uman, joacă un rol de cea mai mare însemnătate în întărirea forței sistemului mondial socialist, a influenței socialismului în lume, în lupta pentru apărarea securității și păcii internaționale. Participînd recent la cel de-al XXIV-lea Congres al P.C.U.S., am avut bucuria să constat și cu acest prilej marile realizări ale Uniunii Sovietice, precum și să iau cunoștință de programul de dezvoltare a economiei, științei și culturii, de ridicare a nivelului de trai al poporului, program însuflețitor, a cărui înfăptuire va marca o puternică înaintare a Țării Sovietice pe drumul comunismului.

Întîlnirile pe care le-am avut cu acest prilej cu oamenii sovietici, vizitele făcute în întreprinderi, institute de cercetări științifice și de cultură la Moscova și Baku, au prilejuit noi și puternice manifestări ale prieteniei frățești dintre popoarele noastre. Îmi este deosebit de plăcut, ca, prin intermediul ziarului „Pravda", să adresez popoarelor sovietice, partidului lor comunist, caldele urări prietenești ale comuniștilor români, ale întregului nostru popor de a înfăptui cu succes obiectivele stabilite de Congresul al XXIV-lea al P.C.U.S. în opera măreață de construire a comunismului.

Cu convingerea că există toate premisele pentru întărirea continuă a prieteniei româno-sovietice, partidul și statul nostru vor milita și în viitor în vederea dezvoltării multilaterale a colaborării tovărășești între România și U.R.S.S., între Partidul Comunist Român și Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, ceea ce corespunde intereselor popoarelor noastre, intereselor generale ale cauzei socialismului și păcii.

În spiritul bogatelor tradiții internaționaliste ale clasei noastre muncitoare, Partidul Comunist Român — detașament activ al mișcării comuniste și muncitorești — intensifică relațiile de solidaritate și colaborare cu toate partidele comuniste și muncitorești din întreaga lume, cu mișcările de eliberare națională, cu alte organizații democratice, progresiste, antiimperialiste. Prin aceasta, Partidul Comunist Român își aduce contribuția la cauza restabilirii și întăririi unității mișcării comuniste și muncitorești pe baza marxism-leninismului, internaționalismului proletar, egalității între partide, a respectării dreptului fiecăruia de a-și elabora de sine stătător politica internă și externă, la întărirea solidarității de luptă a tuturor forțelor care se pronunță împotriva imperialismului, pentru pace și progres social.

Călăuzindu-se de cerințele apropierii și înțelegerii între popoare, ale participării active la schimburile internaționale de bunuri materiale și spirituale, țara noastră dezvoltă colaborarea cu toate statele lumii, indiferent de orînduirea lor socială. La baza relațiilor sale cu toate țările, România așează principiile independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc.

România acordă un loc deosebit relațiilor cu țările care și-au cucerit nu de mult independența, sprijină efortul acestora pentru dezvoltarea economică și socială pe drumul progresului, pentru apărarea și consolidarea suveranității naționale, în lupta împotriva imperialismului, a colonialismului și neocolonialismului.

Ca stat socialist, România militează cu fermitate împotriva politicii imperialiste de dominație, dictat și agresiune, a politicii de forță, împotriva oricărui fel de presiuni și înrobire, de amestec în treburile interne ale statelor. Țara noastră este deplin solidară și sprijină cauza dreaptă a poporului vietnamez, a celorlalte popoare din Indochina, consideră necesar să se pună capăt agresiunii, să fie retrase toate trupele S.U.A. și să se respecte dreptul popoarelor vietnamez, cambodgian și laoțian de a-și hotărî singure calea dezvoltării ; ea se pronunță pentru soluționarea conflictului din Orientul Apropiat pe baza Rezoluției Consiliului de Securitate, pentru stingerea focarelor de încordare și soluționarea problemelor internaționale litigioase pe cale pașnică.

Considerînd înfăptuirea securității în Europa ca una din problemele majore ale vieții internaționale, România dezvoltă colaborarea pe multiple planuri cu celelalte state ale continentului, se pronunță pentru normalizarea relațiilor intereuropene, pentru trecerea la organizarea de

întîlniri multilaterale în vederea pregătirii conferinței general-europene, cu participarea tuturor statelor interesate.

La această glorioasă aniversare, Partidul Comunist Român, clasa muncitoare, întregul nostru popor își afirmă hotărîrea nestrămutată de a face totul pentru înfăptuirea programului de dezvoltare economică și socială a României socialiste, pentru ridicarea ei pe noi culmi de civilizație și progres, de a acționa împreună cu celelalte țări socialiste, cu alte țări iubitoare de pace, cu toate forțele progresiste și antiimperialiste, pentru asigurarea unui climat de destindere și colaborare internațională, pentru triumful nobilelor idealuri ale socialismului, comunismului și păcii.

SEMICENTENARUL GLORIOS AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Expunere la adunarea solemnă din Capitală

— 7 mai 1971 —

Stimaţi tovarăşi şi prieteni,

Sărbătorim astăzi împlinirea a 50 de ani de la înfiinţarea Partidului Comunist Român, eveniment de însemnătate istorică epocală în viaţa poporului nostru. Cu acest prilej festiv permiteţi-mi să vă adresez dumneavoastră, tuturor comuniştilor, întregului nostru popor, cele mai calde felicitări şi un cordial salut din partea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a Consiliului de Stat şi a guvernului Republicii Socialiste România. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Această aniversare prilejuieşte o retrospectivă a drumului parcurs de partid, a luptelor duse de clasa muncitoare, de toţi oamenii muncii din patria noastră pentru dreptate şi libertate socială şi naţională, pentru răsturnarea regimului burghezo-moşieresc, pentru cucerirea puterii politice şi făurirea cu succes a socialismului în România. Drumul străbătut nu a fost neted ; au trebuit învinse multe greutăţi, trecute mari obstacole — dar nici teroarea sălbatică, nici închisorile şi nici chiar moartea nu i-au putut

abate pe comunişti din calea lor. Comuniştii au ţinut întotdeauna sus steagul luptei sociale şi naţionale, acţionînd ca organizatori şi conducători încercaţi ai clasei muncitoare, ai întregului nostru popor muncitor. *(Aplauze puternice, prelungite).* Ceea ce i-a însufleţit permanent pe comunişti în lupta lor a fost încrederea nestrămutată în învăţătura atotbiruitoare marxist-leninistă, devotamentul nemărginit faţă de năzuinţele de libertate naţională şi dreptate socială ale poporului. *(Vii aplauze).*

La această adunare participă veterani care au luat parte la formarea partidului, mulţi activişti din anii ilegalităţii care şi-au îndeplinit cu devotament neţărmurit sarcinile încredinţate de partid, aducîndu-şi contribuţia la toate marile succese obţinute de partidul şi poporul nostru. Partidul îi preţuieşte în cel mai înalt grad pe activiştii din anii ilegalităţii. În numele Comitetului Central le adresez tuturor calde felicitări şi mulţumiri comuniste ! *(Aplauze îndelungate).*

Mulţi din cei care au luat parte la înfiinţarea partidului în 1921 şi care au activat în rîndurile sale nu mai sînt printre noi. În semn de adînc omagiu, propun să păstrăm un moment de reculegere. *(Asistenţa se ridică pentru cîteva clipe în picioare, cinstind memoria celor dispăruţi).*

MĂREŢE TRADIŢII REVOLUŢIONARE DE LUPTĂ PENTRU ELIBERAREA SOCIALĂ ŞI NAŢIONALĂ A POPORULUI, PENTRU SOCIALISM

Stimaţi tovarăşi,

Istoria partidului nostru este istoria luptelor sociale şi naţionale ale clasei muncitoare, ţărănimii, intelectualităţii, ale tuturor oamenilor muncii fără deosebire de naţionali-

tate, este istoria naşterii şi dezvoltării mişcării muncitoreşti şi revoluţionare din România. Noi, comuniştii, sîntem continuatorii tradiţiilor progresiste ale întregului popor. Cinstim pe toţi acei care au stat în fruntea luptei împotriva asupririi străine, pentru neatîrnarea poporului, pentru formarea statului naţional român. *(Aplauze puternice)*. Greul luptelor l-au dus întotdeauna masele largi populare ; lor le adresăm cea mai fierbinte recunoştinţă şi ne plecăm cu smerenie în faţa jertfelor grele pe care le-au dat în aceste lupte. *(Vii aplauze)*.

Secolul al XIX-lea s-a caracterizat prin mari mişcări pentru eliberarea naţională şi socială. Răscoala din 1821, revoluţia din 1848, Unirea Principatelor în 1859, războiul pentru independenţă din 1877 sînt momente cruciale în istoria ţării noastre. Aceste evenimente au marcat totodată intrarea ţării pe calea dezvoltării capitaliste, precum şi apariţia pe scena istoriei, o dată cu burghezia, a clasei muncitoare. În a doua jumătate a secolului trecut, îndeosebi după formarea statului naţional român în 1859, România a cunoscut o puternică dezvoltare capitalistă. Situaţia specifică determinată de dependenţa faţă de Imperiul otoman şi de pătrunderea în economia ţării încă din acea perioadă a capitalului străin a creat oamenilor muncii condiţii deosebit de grele. În acest cadru, încă în perioada 1860—1870 începe crearea organizaţiilor muncitoreşti ; nu mă mai refer la acele începuturi ale socialismului utopic apărute cu mult înainte pe teritoriul României.

Trebuie să menţionez că formarea primelor cercuri muncitoreşti, începutul răspîndirii ideilor socialiste în România au fost stimulate de legăturile militanţilor români cu făuritorii socialismului ştiinţific — Marx şi Engels. Într-o scrisoare trimisă militantului socialist Ion Nădejde

în 1888, Engels arăta că încearcă o mare satisfacţie văzînd că socialiştii din România au adoptat în programul lor principiile fundamentale ale teoriei marxiste.

Dezvoltarea mişcării muncitoreşti şi răspîndirea ideilor socialismului ştiinţific au dus la formarea în 1893 a Partidului Social-Democrat al Muncitorilor din România. Deşi a activat numai 6 ani, datorită trecerii unor fruntaşi de partea burgheziei, Partidul Social-Democrat al Muncitorilor din România a marcat un moment deosebit în lupta politică a clasei muncitoare. Organizarea pe plan naţional a mişcării sindicale în 1906 şi refacerea partidului socialist în 1910 reflectau maturizarea politică a proletariatului din România, rolul tot mai important pe care îl dobîndea în viaţa ţării. Continuînd să întreţină legături cu mişcarea revoluţionară din alte ţări, mişcarea muncitorească din România a ajutat la transportul în Rusia a literaturii tipărite de emigraţia rusă din Apus — inclusiv a „Iskrei" leniniste —, a manifestat o activă solidaritate cu lupta proletariatului rus împotriva ţarismului în 1905, printre altele acordînd ajutor echipajului revoluţionar de pe crucişătorul Potemkin, care, după cum se ştie, a primit azil politic în România. Militanţii socialişti români au avut legături nemijlocite cu V. I. Lenin. În anii premergători, precum şi în timpul primului război mondial imperialist, mişcarea muncitorească şi socialistă a acţionat cu hotărîre împotriva războiului, participînd la conferinţele internaţionale antirăzboinice şi organizînd mari manifestaţii de masă în ţară.

După terminarea războiului şi realizarea statului naţional unitar, România a intrat într-o nouă etapă de dezvoltare ; totodată, mişcarea muncitorească şi socialistă a căpătat dimensiuni noi. La sfîrşitul deceniului al doilea al secolului nostru, în ţară se acumulaseră multe contradicţii sociale şi naţionale care creau cu acuitate necesitatea unor

profunde transformări în viaţa societăţii. Se impuneau, în special, înfăptuirea reformei agrare, crearea unei industrii naţionale avansate, lichidarea dependenţei faţă de capitalul străin, democratizarea vieţii politice şi de stat. De realizarea acestor transformări depindea progresul rapid al ţării din punct de vedere economic şi social.

În viaţa internaţională se adînceau, de asemenea, continuu contradicţiile ; avea loc un puternic avînt revoluţionar al clasei muncitoare, se prăbuşeau imperii, creştea lupta de eliberare naţională şi socială. Victoria Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie vestea începutul unei noi ere în istoria omenirii — era trecerii la făurirea socialismului şi comunismului. *(Vii aplauze).*

În aceste împrejurări interne şi internaţionale, clasa muncitoare şi alte forţe sociale din România s-au ridicat cu hotărîre la luptă împotriva asupririi sociale şi naţionale. Grevele din 1918—1919, greva generală din 1920 adeveresc creşterea avîntului revoluţionar, afirmarea tot mai puternică a clasei muncitoare ca cea mai avansată forţă socială a societăţii româneşti.

Situaţia internă şi internaţională, luptele de clasă din acei ani au grăbit cristalizarea necesităţii creării unui partid revoluţionar de tip nou, în stare să conducă clasa muncitoare şi celelalte forţe progresiste în lupta pentru apărarea drepturilor şi libertăţilor lor democratice, pentru înfăptuirea unor adînci transformări sociale. În rîndurile partidului socialist se manifestau tot mai puternic forţele care se pronunţau pentru un partid revoluţionar, bazat pe ideologia marxist-leninistă. La 8 mai 1921 Congresul partidului socialist a hotărît, cu o mare majoritate de voturi, transformarea sa în Partidul Comunist din România. *(Aplauze puternice, îndelung repetate).*

Cred că sînteţi de acord să salutăm prezenţa la adunarea noastră solemnă a celui care a fost primul secretar

general al Partidului Comunist din România, tovarăşul Gheorghe Cristescu. *(Aplauze puternice).* Crearea partidului comunist a marcat triumful forţelor revoluţionare şi al marxism-leninismului în mişcarea muncitorească din ţara noastră ; din acest moment mişcarea revoluţionară din România a intrat într-o etapă nouă, superioară a dezvoltării sale.

Încă din timpul primului congres al partidului, cercurile reacţionare au dezlănţuit o prigoană sălbatică împotriva comuniştilor. După trei ani de activitate legală, guvernul burghezo-moşieresc a scos partidul în afara legii. Timp de două decenii comuniştii au fost obligaţi să activeze în condiţiile grele ale ilegalităţii, înfruntînd represiunile regimului burghezo-moşieresc. În toată această perioadă partidul a fost organizatorul şi conducătorul tuturor luptelor revoluţionare ale oamenilor muncii. Dintre numeroasele bătălii de clasă din acea vreme, voi menţiona greva minerilor de la Lupeni din 1929, grevele petroliştilor şi ceferiştilor din 1933 — care au exprimat în modul cel mai grăitor spiritul combativ al clasei noastre muncitoare, afirmarea rolului partidului comunist, a capacităţii sale de a organiza şi conduce lupta oamenilor muncii. *(Aplauze puternice).*

O activitate multilaterală a desfăşurat partidul nostru pentru unitatea clasei muncitoare, pentru unirea tuturor forţelor democratice în lupta împotriva politicii de fascizare a ţării şi a pregătirii de război. Merită menţionate în acest sens acţiunile unite ale forţelor democratice soldate cu succes în alegerile parţiale din 1936, precum şi marea demonstraţie antifascistă şi antirăzboinică de la 1 Mai 1939. În toată această perioadă partidul a militat neobosit pentru o politică de prietenie şi colaborare cu Uniunea Sovietică, pentru stabilirea de relaţii diplomatice între cele două ţări. *(Vii aplauze).*

În fața politicii antinaționale a cercurilor reacționare, partidul comunist a fost forța cea mai consecventă a apărării intereselor naționale ale țării. Lipsa de unitate a forțelor democratice a permis însă reacțiunii să instaureze dictatura militaro-fascistă, să subordoneze țara Germaniei hitleriste. După cum se știe, în 1939—1940 situația internațională s-a agravat ; Germania nazistă a trecut la agresiune directă împotriva a numeroase state din Europa, dezlănțuind cel de-al doilea război mondial. România se găsea într-o situație de izolare internațională care a ușurat lui Hitler impunerea Dictatului de la Viena, dezmembrarea teritorială a țării noastre. În aceste împrejurări Partidul Comunist din România împreună cu Frontul Plugarilor, MADOSZ-ul și alte forțe politice au chemat poporul la luptă pentru apărarea integrității teritoriale a patriei. *(Aplauze puternice)*. Se crease o situație favorabilă rezistenței naționale, dar trădarea cercurilor conducătoare guvernante și a conducerii partidelor burgheze a împiedicat lupta maselor largi populare. La scurt timp, România a fost împinsă de dictatura militaro-fascistă, alături de Germania nazistă, în războiul antisovietic, împotriva voinței poporului și a intereselor sale naționale.

Intrarea trupelor hitleriste în țară în 1940 a însemnat în fapt ocuparea României și subordonarea ei mașinii de război naziste, a dus la jefuirea bogățiilor țării, provocînd grele suferințe poporului român. Totodată, dictatura militaro-fascistă și ocupanții hitleriști au dezlănțuit o prigoană sălbatică împotriva comuniștilor și a altor forțe patriotice antifasciste. Sute și mii de comuniști și luptători antifasciști au fost aruncați în închisori și lagăre ; zeci dintre ei au fost uciși de plutoanele de execuție. Prin aceste represiuni sîngeroase se urmărea decapitarea mișcării de rezistență antifascistă și antirăzboinică. Dar, după cum se știe, planurile reacțiunii fasciste române și ale naziștilor germani au suferit un eșec total ; ei nu au putut învinge voința forțelor antifasciste care, în ciuda terorii, și-au unit rîndurile și au desfășurat cu succes lupta contra fascismului și războiului. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Este meritul Partidului Comunist Român că a militat, încă de la înființarea sa, împotriva intervenției imperialiste contra puterii sovietice. După cum știți, la primul Congres a fost votată și o moțiune de solidaritate cu statul făurit de Lenin. *(Vii aplauze)*. Atunci cînd a izbucnit agresiunea Germaniei fasciste, partidul s-a ridicat cu toată forța împotriva participării României la acest război nedrept. El a chemat toate forțele naționale la lupta pentru ieșirea din războiul antisovietic, pentru întoarcerea armelor împotriva Germaniei fasciste și alăturarea țării noastre coaliției antihitleriste. Prin politica sa Partidul Comunist Român a apărat onoarea poporului și interesele naționale ale țării, politica de prietenie tradițională cu marea noastră vecină — Uniunea Sovietică. *(Aplauze puternice)*. Activitatea intensă desfășurată de partid a dus la unirea forțelor antifasciste patriotice, la formarea în mai 1944 a Frontului Unic Muncitoresc între Partidul Comunist și Partidul Social-Democrat și apoi a Blocului Național Democratic. În același timp, partidul a organizat gărzile patriotice, a condus numeroase acțiuni de sabotare a războiului.

Anul 1944 se caracterizează prin schimbarea radicală a situației militare în favoarea coaliției antihitleriste. Sub loviturile zdrobitoare ale Armatei Roșii, care a dus greul celui de-al doilea război mondial, trupele fasciste se retrăgeau cu pierderi mari ; pe alte fronturi forțele aliate dădeau, de asemenea, lovituri puternice armatei hitleriste. Lupta armată a forțelor patriotice din diferite țări creștea în amploare, izbind nimicitor mașina de război fascistă. Folosind condițiile interne și externe favorabile, forțele

naționale patriotice din România, în rîndul cărora partidul comunist constituia principalul nucleu, inițiatorul și organizatorul acțiunilor antifasciste și antirăzboinice, au trecut la declanșarea și înfăptuirea cu succes a insurecției naționale antifasciste armate. *(Vii aplauze)*. Aceasta a dus la arestarea guvernului Antonescu, la ieșirea imediată a României din războiul antisovietic și la intrarea ei în luptă împotriva Germaniei naziste, alături de Uniunea Sovietică și celelalte țări ale coaliției antihitleriste. *(Aplauze puternice)*.

Din primul moment al înfăptuirii actului istoric de la 23 August, partidul nostru a fost organizatorul, sufletul tuturor acțiunilor poporului și ale armatei. Forțele patriotice și armata au eliberat rapid Capitala și alte centre ale țării, capturînd importante grupări militare hitleriste.

Pentru a înțelege starea de spirit din acel timp merită să menționăm că întreaga armată a răspuns cu promptitudine chemării de a se alătura armatei sovietice, coaliției antihitleriste. *(Aplauze)*. Angajîndu-se în războiul antifascist, cu toate resursele de care dispunea, armata română a purtat, alături de Armata Roșie, grele lupte pentru eliberarea definitivă a patriei, a participat la eliberarea Ungariei și Cehoslovaciei, pînă la înfrîngerea completă a Germaniei hitleriste — înscriind astfel o luminoasă pagină de eroism și glorie în istoria României. *(Aplauze prelungite)*.

Acum, la a 50-a aniversare a partidului nostru, în preajma Zilei Victoriei, aducem un fierbinte omagiu și prinosul recunoștinței întregului nostru popor fiilor patriei care au săvîrșit fapte de vitejie, au dat dovadă de înalt devotament, neprecupețindu-și nici viața pentru eliberarea țării și înfrîngerea fascismului. *(Aplauze puternice, prelungite)*. Totodată, exprimăm sentimentele

noastre de recunoștință față de glorioasele armate ale Uniunii Sovietice, care, cu prețul unor jertfe uriașe, au sfărîmat mașina de război nazistă, au adus o contribuție hotărîtoare la eliberarea României și a altor țări de sub jugul fascist, la înfrîngerea Germaniei hitleriste. *(Aplauze puternice)*.

În același timp, poporul nostru cinstește memoria ostașilor tuturor celorlalte țări din coaliția antihitleristă care au participat la marea bătălie militară pentru înfrîngerea Germaniei fasciste. *(Aplauze puternice)*.

Ne îndreptăm gîndul cu venerație spre milioanele de luptători din rezistență, spre patrioții din țările cotropite care și-au vărsat sîngele, și-au dat viața în dramatica încleștare cu fascismul, contribuind prin lupta lor eroică la salvarea civilizației umane de robia hitleristă. *(Vii aplauze)*.

Răsturnarea dictaturii militaro-fasciste a marcat o cotitură istorică în dezvoltarea României, lupta antifascistă, democratică transformîndu-se rapid într-o mișcare socială de o amploare cum nu a mai cunoscut istoria țării și care a deschis calea celor mai profunde schimbări revoluționare, înfăptuirii idealurilor de libertate și dreptate socială și națională ale poporului român. Desfășurînd o multilaterală activitate politică și organizatorică, Partidul Comunist Român a reunit în această mișcare principalele forțe ale națiunii — clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, păturile mijlocii de la orașe și chiar anumite cercuri ale burgheziei.

Rod al luptei celor mai largi mase populare, instaurarea la 6 martie 1945 a primului guvern cu adevărat democratic din istoria țării — în frunte cu înflăcăratul patriot, eminent om de stat și militant progresist dr. Petru Groza — a însemnat o mare victorie a forțelor revoluționare, democratice, a marcat instaurarea puterii revo-

luționar-democratice a muncitorilor și țăranilor, a deschis calea unor transformări social-politice profunde în societatea românească. *(Aplauze îndelungate).* Doresc să exprim cu acest prilej mulțumirile și recunoștința partidului nostru tuturor partidelor și organizațiilor democratice, patriotice, care au colaborat în acei ani cu comuniștii în lupta pentru transformarea revoluționară a țării. *(Vii aplauze).*

Este știut că România ieșise din război ruinată și secătuită, că în țară domneau haosul economic și sărăcia, că masele muncitoare se zbăteau într-o neagră mizerie. Sarcina imperioasă care se punea în fața țării era ieșirea din această situație catastrofală, trasarea unui program al evoluției economice și sociale imediate și de perspectivă. Elaborarea acestui program a făcut obiectul Conferinței Naționale din 1945 a Partidului Comunist Român, al raportului prezentat de Gheorghe Gheorghiu-Dej — fiu devotat al clasei muncitoare, al poporului român, militant de seamă al mișcării comuniste, care timp de 20 de ani s-a aflat în fruntea partidului nostru, aducînd, împreună cu întregul activ de partid și de stat, o contribuție de seamă la realizarea marilor transformări revoluționare din acea perioadă. *(Aplauze puternice).* Subliniind însemnătatea esențială a industrializării pentru asigurarea progresului general al țării și consolidarea independenței noastre naționale, Conferința Națională a indicat ca primă etapă trecerea la reconstrucția țării, refacerea rapidă a economiei distruse și dezorganizate de război.

Partidul nostru a desfășurat o intensă activitate pentru mobilizarea maselor largi populare la înfăptuirea acestui obiectiv principal. Munca constructivă, amplă și grea, s-a împletit cu lupta fermă împotriva forțelor reacționare, a claselor exploatatoare și a partidelor lor politice, care, contînd pe sprijinul cercurilor imperialiste din

exterior, se opuneau cu înverșunare transformărilor sociale, democratizării țării, înfăptuirii măsurilor de redresare și dezvoltare economică. Amplificarea continuă a procesului revoluționar a dus la modificarea radicală a raportului forțelor sociale în favoarea maselor celor ce muncesc, la înfrîngerea claselor exploatatoare, la eliminarea din guvern a ultimilor reprezentanți ai partidelor burgheze, la înlăturarea monarhiei și proclamarea Republicii Populare Române. *(Aplauze puternice).*

Primesc adesea întrebări în legătură cu felul în care a cîștigat partidul nostru majoritatea poporului de partea sa. Încă alegerile din noiembrie 1946 au demonstrat elocvent înfrîngerea politicii reacționare, marea majoritate a poporului — peste 70% dintre votanți — exprimîndu-și în mod democratic încrederea în partidul comunist și în forțele care colaborau cu noi. *(Aplauze puternice).* Trecerea pe calea socialismului a fost, deci, expresia voinței, democratic exprimate, prin vot, a poporului român, care s-a convins pe deplin — în anii cînd partidul nostru a militat neînfricat pentru interesele națiunii și a mobilizat toate forțele pentru salvarea poporului — că numai urmîndu-i pe comuniști își asigură un viitor fericit, perspectiva unei dezvoltări independente. *(Aplauze puternice).* Desigur, nu negăm — și am mai arătat aceasta — că a existat întotdeauna o strînsă interdependență între condițiile interne și internaționale, că împrejurările internaționale ne-au favorizat ; dar pînă la urmă, rolul hotărîtor, fără de care nu se putea face nimic, l-a avut poporul. Lui îi mulțumim pentru drumul nou pe care merge patria noastră socialistă ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

În cursul acestui proces s-a întărit unitatea clasei muncitoare, s-a făurit și dezvoltat alianța muncitorească-țărănească ; partidul a înmănunchiat într-un singur șuvoi

eforturile muncitorimii, țărănimii, intelectualității, ale tuturor forțelor patriotice și progresiste ale națiunii.

O importanță deosebită pentru desfășurarea cu succes a procesului revoluționar a avut realizarea unității de acțiune între Partidul Comunist și Partidul Social-Democrat, pe baza frontului unic creat încă în anii luptei împotriva fascismului, în condițiile ilegalității. Făurirea în februarie 1948 a partidului revoluționar unic al clasei muncitoare, pe temelia marxism-leninismului, a asigurat realizarea unității depline politico-organizatorice a proletariatului — condiție a exercitării de către clasa muncitoare și partidul ei a rolului de forță conducătoare în societate.

Cucerirea întregii puteri politice de către clasa muncitoare în alianță cu țărănimea, cu celelalte categorii de oameni ai muncii, a marcat trecerea țării într-o nouă etapă de dezvoltare — înfăptuirea revoluției socialiste. *(Aplauze puternice, prelungite)*. Realizarea acestui salt calitativ în viața societății noastre impunea ca o condiție sine qua non trecerea avuției naționale în mîinile celor ce muncesc. Un rol hotărîtor l-au avut în acest sens actul revoluționar al naționalizării principalelor mijloace de producție și, apoi, cooperativizarea agriculturii, care au dus la crearea unui puternic sector socialist în economie.

Pornind de la cerințele legilor obiective, de la studierea realităților concrete ale României, partidul a elaborat politica de edificare a noii orînduiri, a organizat și condus întreaga activitate de dezvoltare a bazei tehnico-materiale a socialismului, de consolidare și generalizare a relațiilor de producție socialiste, de ridicare a nivelului de trai material și cultural al celor ce muncesc.

De-a lungul celor 27 de ani care au trecut de la eliberarea țării, poporul român, condus de partidul comunist, a desfășurat o uriașă activitate creatoare, la capătul căreia patria noastră, România, se înfățișează ca un stat socialist înfloritor, cu o industrie dezvoltată și o agricultură în plin proces de modernizare, cu o orînduire socială avansată, care asigură condiții de viață tot mai bune tuturor oamenilor muncii de la orașe și sate. *(Vii aplauze)*. Exploatarea omului de către om a fost lichidată pentru totdeauna, poporul a devenit stăpîn pe avuția națională, pe destinul său, liber și suveran în propria țară. Aceasta este o cucerire epocală, care întruchipează traducerea în viață a aspirațiilor celor mai înaintate, a idealurilor celor mai îndrăznețe nutrite de-a lungul timpurilor de mințile luminate ale poporului.

Cu trei decenii în urmă cercurile conducătoare considerau că România este predestinată să rămînă „eminamente agricolă". Astăzi, geografia economică a patriei cuprinde mii și mii de întreprinderi industriale moderne de înalt nivel tehnic. În 20 de ani de economie planificată, socialistă, industria s-a dezvoltat cu un ritm mediu anual de 13%. S-a creat o puternică bază tehnică pentru înzestrarea superioară a tuturor ramurilor, pentru progresul rapid al întregii economii. Pentru a măsura distanța ce ne separă de anul economic cel mai prosper al regimului burghezo-moșieresc este suficient să amintim că producția industrială a fost în 1970 de circa 17 ori mai mare decît în anul 1938.

Crearea marii proprietăți agricole socialiste, înzestrarea tehnică a agriculturii, sprijinul multilateral acordat de stat țărănimii au deschis drumul transformării radicale a satului, creșterii producției agricole, schimbării condițiilor de lucru și ridicării bunăstării tuturor oamenilor muncii de la sate. Agricultura — ramură de bază a economiei noastre — a adus și aduce o însemnată contribuție la sporirea venitului național.

Rezultatul principal al vertiginosului progres înregistrat în dezvoltarea forțelor de producție, în creșterea potențialului economic al țării, este ridicarea nivelului de trai al tuturor cetățenilor de la orașe și sate.

O uriașă dezvoltare a cunoscut învățămîntul public de toate gradele. Cu numai un sfert de secol în urmă țară a 4 milioane de analfabeți, România asigură astăzi cetățenilor ei învățămîntul general gratuit de 10 clase. Un progres remarcabil a cunoscut activitatea științifică în care se materializează inteligența, geniul creator al poporului nostru, știința devenind unul din factorii esențiali ai progresului, o uriașă forță materială în slujba societății socialiste.

Perioada în care dezvoltarea societății noastre a înregistrat ritmul cel mai impetuos, pe toate planurile, a fost aceea a planului cincinal 1966—1970, al cărei bilanț l-am făcut nu de mult, și care a pus în evidență marile resurse ale orînduirii socialiste, dinamismul ei, avîntul cu care poporul muncește pentru înfăptuirea programului partidului în care vede garanția viitorului său de bunăstare și fericire. *(Aplauze prelungite).*

Desigur, de-a lungul întregii epoci la care m-am referit a trebuit să facem față multor dificultăți, inerente unei opere de proporțiile celei pe care am realizat-o. Adesea a trebuit să plătim tribut lipsei de experiență, lipsei de pregătire, precum și unei viziuni simpliste despre socialism, care au dăunat bunului mers al construcției economice și sociale. În activitatea noastră au apărut destule lipsuri și neajunsuri, s-au comis multe greșeli. Se știe că într-o anumită perioadă au fost încălcate normele și principiile concepției noastre socialiste, aceasta avînd consecințe negative în întreaga viață socială. Așa cum este cunoscut, partidul nostru a acționat cu hotărîre împotriva acestor încălcări și abuzuri, a făcut o analiză aprofundată

cauzelor care le-au provocat și a luat măsurile cele mai energice pentru evitarea repetării lor în activitatea de partid și de stat, în întreaga noastră societate. Esențial de subliniat este faptul că poporul nostru, partidul comunist au găsit întotdeauna resursele necesare pentru a înlătura greutățile, pentru a îndrepta greșelile, pentru a depăși dificultățile. Linia caracteristică dominantă a epocii construcției socialiste în România este dezvoltarea ascendentă, neîntreruptă, clocotitoare, mersul înainte pe toate fronturile, perfecționarea continuă a activității în toate domeniile. *(Aplauze puternice).*

Acum, la a 50-a aniversare a partidului, putem face cu mîndrie, cu conștiința datoriei împlinite, nu numai bilanțul glorioaselor lupte revoluționare duse împotriva vechiului regim, ci și bilanțul muncii încununate de succes în guvernarea țării, în conducerea poporului pe calea luminoasă a socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice, îndelungi).*

În marea bătălie pentru cucerirea puterii, pentru înfăptuirea revoluției socialiste și edificarea noii orînduiri, rolul principal l-a avut eroica noastră clasă muncitoare, care și-a dovedit pe deplin capacitatea revoluționară, spiritul combativ, dîrzenia și hărnicia, îndeplinindu-și cu cinste misiunea istorică de clasă conducătoare a societății. *(Aplauze puternice).* Un aport de seamă la munca pentru transformarea țării, pentru dezvoltarea economiei naționale, pentru construirea socialismului, a adus, de asemenea, țărănimea din România — aliata de nădejde a clasei muncitoare care, după cum am mai spus, în decursul veacurilor a dus pe umerii ei cele mai grele lupte pentru eliberare socială și independență națională. Țărănimea și-a însușit cu devotament politica partidului comunist și a participat activ la realizarea ei. *(Aplauze puternice).* Alături de toți oamenii muncii, intelectualitatea țării, înțelegîndu-și

înalta menire ce-i revine în noua societate, şi-a adus contribuţia preţioasă la toate marile noastre succese, la sporirea patrimoniului de valori materiale şi spirituale ale ţării, la edificarea socialismului. *(Aplauze puternice).* Se cuvine evidenţiată munca plină de abnegaţie a milioanelor de femei — uriaşă forţă a naţiunii — care au participat activ, alături de bărbaţii şi fiii lor, de fraţii lor, la întreaga operă de dezvoltare socialistă a României. *(Vii aplauze).* Tineretul, animat de un profund spirit patriotic, a răspuns întotdeauna cu entuziasm chemării partidului. Vă amintiţi de şantierele construcţiei socialiste ! Ce minunate dovezi de eroism a dat tineretul patriei noastre în această muncă, aşa ca şi pe frontul antifascist, ca în toate domeniile de activitate socială ! El şi-a consacrat energiile, întreaga putere de muncă cauzei nobile a progresului şi propăşirii patriei socialiste, făuririi propriului lui viitor luminos ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Tot ce am realizat în această scurtă, dar bogată perioadă a istoriei României este rodul muncii eroice, al uriaşei forţe creatoare a întregului popor, a tuturor celor ce muncesc de la oraşe şi sate — români, maghiari, germani, sîrbi şi de alte naţionalităţi — cărora orînduirea socialistă le-a deschis pentru prima oară un cîmp nelimitat de afirmare socială, o perspectivă clară de progres şi prosperitate, un viitor luminos. La toate succesele obţinute de poporul român în lupta pentru eliberare naţională şi socială, pentru făurirea noii orînduiri, o contribuţie deosebită au adus comuniştii, zecile de mii de activişti de partid şi de stat, care, în condiţii grele, au muncit neobosit, cu dăruire şi devotament neţărmurit, neprecupeţind nimic pentru transpunerea în viaţă a politicii partidului, pentru slujirea poporului. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Cu prilejul acestui glorios jubileu al partidului, în numele Comitetului Central, al Consiliului de Stat şi al guvernului, adresez clasei muncitoare, ţărănimii, intelectualităţii, tineretului, femeilor, tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naţionalitate, comuniştilor, activiştilor de partid şi de stat, cele mai calde mulţumiri şi felicitări pentru munca lor eroică închinată înfloririi României socialiste, bunăstării şi fericirii naţiunii noastre socialiste. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

PROGRAMUL CONSTRUIRII SOCIETĂŢII SOCIALISTE MULTILATERAL DEZVOLTATE

Dragi tovarăşi,

Intrăm în a doua jumătate de secol a existenţei partidului nostru în condiţiile muncii intense, pătrunse de un puternic avînt patriotic, a întregului popor, pentru înălţarea tot mai sus a luminosului edificiu al socialismului pe pămîntul României. Oamenii muncii acţionează însufleţiţi de perspectivele deschise de Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român care a elaborat programul dezvoltării ţării în perioada 1971—1975, precum şi liniile directoare pînă în anul 1980. O vie expresie a hotărîrii cu care cei ce muncesc au trecut la realizarea acestui program o constituie rezultatele obţinute în primele patru luni ale anului. Planul producţiei industriale a fost nu numai îndeplinit, ci şi depăşit, realizîndu-se un ritm de dezvoltare de 11,7% faţă de perioada corespunzătoare a anului trecut. Aceste rezultate reprezintă o nouă confirmare a realismului sarcinilor şi obiectivelor pe care ni le-am propus, a capacităţii poporului nostru de a asigura înfăptuirea în bune condiţii a noului plan cincinal, a programului stabilit de Congresul al X-lea. *(Aplauze puternice).*

Noua etapă istorică de dezvoltare a societății noastre, care va cuprinde, probabil, cîteva cincinale, este etapa făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate. Esența acestei etape rezidă în : construirea unei economii avansate, înzestrată cu o industrie modernă și o agricultură intensivă de înalt randament ; desfășurarea pe un front larg a activității științifice, a instrucției publice și a eforturilor pentru ridicarea nivelului cultural al maselor ; creșterea continuă a bunăstării materiale și spirituale a oamenilor muncii de la orașe și sate ; înfăptuirea repartiției bunurilor produse de societate în spiritul dreptății și echității socialiste ; perfecționarea relațiilor de producție, a organizării societății ; realizarea cadrului organizatoric care să permită participarea largă a maselor populare, a fiecărui cetățean la viața publică, la rezolvarea treburilor obștești ; lărgirea libertăților publice, dezvoltarea democrației socialiste. Înfăptuirea acestui program va ridica România pe noi culmi de civilizație și prosperitate, va crea condiții pentru trecerea treptată a patriei noastre spre comunism. *(Aplauze prelungite).*

Plenara Comitetului Central care și-a încheiat ieri lucrările a aprobat proiectul planului pe anii 1971—1975, apreciind că prevederile sale corespund obiectivelor stabilite de Congresul al X-lea și că realizarea lor va avea un rol hotărîtor pe drumul făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate. Plenara a dat o apreciere pozitivă muncii desfășurate de organele de partid și de stat, de centrale și întreprinderi pentru fundamentarea prevederilor planului, dezbaterii temeinice, eficiente a acestor prevederi în unitățile economice și științifice, la județe și ministere. Participarea nemijlocită a maselor de oameni ai muncii la elaborarea și definitivarea planului a contri-

buit în măsură însemnată la găsirea unor noi căi pentru utilizarea intensivă a potențialului economic, pentru punerea mai bună în valoare a rezervelor economiei naționale. Față de Directivele Congresului al X-lea, planul cincinal prezintă îmbunătățiri importante la toți indicatorii principali.

INDICATORII
principali ai planului cincinal 1971—1975
— Dinamica — în % —

Indicatorul	Prevederi directive	Prevederi plan cincinal
Producția globală industrială	150—157	168—178
Producția globală agricolă (calculată pe baza mediei anuale pe perioada de 5 ani)	128—131	136—149
Productivitatea muncii pe un salariat în industrie	137—140	142
Reducerea cheltuielilor la 1 000 lei producție-marfă în industria de stat în 1975, față de 1970, în %	6,0—7,0	11—12
Volumul comerțului exterior (în perioada 1971—1975, față de 5 ani anteriori)	140—145	161—172
Investițiile centralizate din fondurile statului (pe perioada de 5 ani) mild. lei	420—435	470
Venitul național	145—150	168—182
Creșterea numărului de salariați în economia națională — mii persoane	400—500	1 010
Fondul de salarii	130—135	153
Volumul desfacerilor de mărfuri cu amănuntul	130—135	140—146
Volumul serviciilor prestate populației	140—145	155—161
Salariul real	116—120	120
Veniturile reale ale țărănimii provenite din munca în C.A.P. și gospodăriile personale, pe o persoană activă	115—120	122—130

Corespunzător prevederilor cincinalului, pe baza ritmului prevăzut — de circa 12% anual — industria îşi va întări poziţia conducătoare în economie, participînd cu aproape 65% la formarea venitului naţional. Ceea ce caracterizează în mod deosebit noul cincinal este orientarea hotărîtă a eforturilor spre dezvoltarea rapidă a ramurilor industriale moderne, spre realizarea de produse cu parametri calitativi ridicaţi, de valoare economică superioară.

Sarcini deosebite revin, în această direcţie, constructorilor de maşini. Puternica dezvoltare a acestei ramuri — prevăzute să-şi sporească producţia în cincinal de peste 2 ori — se va realiza în special pe baza creşterii susţinute a industriei electrotehnice şi electronice, a mecanicii fine, a producţiei de nave, maşini-unelte, utilaje tehnologice. Electronica şi mecanica fină îşi vor spori producţia de 3,4 ori. Această dezvoltare va permite industriei constructoare de maşini să-şi îndeplinească, în condiţii tot mai bune, rolul pe care-l are în înzestrarea superioară a tuturor ramurilor producţiei materiale, în accelerarea progresului tehnic al întregii economii naţionale.

Se vor asigura, de asemenea, creşterea şi modernizarea în continuare a metalurgiei. În 1975 vom realiza 9,7 milioane tone de oţel ; va spori producţia la laminate, se va extinde fabricaţia de metale neferoase. Un accent deosebit se va pune pe dezvoltarea producţiei de oţeluri aliate, care va depăşi 1 milion tone la sfîrşitul cincinalului.

Industria chimică se situează, în continuare, printre sectoarele cu cele mai înalte ritmuri de creştere, producţia ei mărindu-se în cincinal de aproape 2,3 ori. În mod special se va extinde industria petrochimică, a firelor şi fibrelor sintetice, maselor plastice, caracterizate printr-o înaltă eficienţă economică.

Se va dezvolta puternic industria materialelor de construcţii. Producţia de ciment se va dubla, ajungînd în 1975 la 16,5 milioane tone. Se prevăd măsuri pentru introducerea în fabricaţie a unor materiale noi de construcţii. Vor fi mai larg puse în valoare posibilităţile existente în acest domeniu pe plan local.

În definitivarea proiectului planului cincinal s-a urmărit dezvoltarea mai susţinută a producţiei bunurilor de consum, a industriei alimentare şi a industriei uşoare. Se prevede îmbogăţirea sortimentelor de mărfuri pentru a satisface mai bine gustul şi preferinţele consumatorilor. Vor fi mai bine puse în valoare posibilităţile largi de creştere a producţiei bunurilor de consum în cadrul industriei locale şi cooperaţiei meşteşugăreşti, precum şi prin extinderea muncii la domiciliu.

Un rol hotărîtor în dezvoltarea industriei îl are lărgirea bazei energetice şi de materii prime. Sporirea rapidă a cerinţelor economiei impune să examinăm posibilitatea folosirii mai intense a resurselor proprii de materii prime şi combustibil, să găsim soluţii pentru sporirea potenţialului nostru în acest domeniu.

Deosebit de importantă pentru progresul rapid al industriei noastre este dezvoltarea specializării şi cooperării. Vor trebui întocmite programe concrete de profilare raţională a unităţilor, de extindere a legăturilor de cooperare, în vederea utilizării intensive a capacităţilor de producţie. Se impune, de asemenea, o preocupare sporită pentru îmbunătăţirea aprovizionării tehnico-materiale ; trebuie să se asigure ritmicitatea livrărilor de materii prime şi materiale, îndeplinirea riguroasă de către toate întreprinderile a obligaţiilor asumate prin contract.

Ridicarea calităţii produselor trebuie să se afle în centrul atenţiei organelor şi unităţilor economice, a tuturor

oamenilor muncii. În acest sens o mare însemnătate au accelerarea ritmului de asimilare a produselor noi, modernizarea celor existente.

Problemele automatizării trebuie să constituie preocupări de prim ordin ale tuturor unităților. Este necesar să se înființeze în scurt timp un institut central de conducere și automatizare, care să întocmească studii și proiecte de perfecționare, pe baze științifice, a activității întreprinderilor, să elaboreze soluții pentru automatizarea producției în diferite ramuri.

În actualul cincinal se prevede creșterea producției agricole globale cu 49% față de media anuală a perioadei 1966—1970. Așa cum s-a subliniat și în plenară, agricultura noastră dispune încă de rezerve foarte mari și va trebui să luăm măsurile necesare pentru a le pune în valoare. Investițiile prevăzute pentru agricultură însumează circa 80 miliarde lei. Un obiectiv important îl constituie sporirea și modernizarea parcului de tractoare și mașini, rezolvarea problemei mecanizării complexe a lucrărilor agricole. De asemenea, agricultura va primi în cincinal de 2,8 ori mai multe îngrășăminte chimice în substanță activă decît în perioada 1966—1970, precum și cantități sporite de insectofungicide.

O sarcină importantă este realizarea programului național de dezvoltare a zootehniei și creștere a producției animaliere. În acest scop este necesar să se ia măsuri pentru gospodărirea rațională a bazei furajere, pentru îmbunătățirea și folosirea mai intensă a pășunilor. S-au stabilit, de asemenea, programe de măsuri pentru dezvoltarea producției de legume și fructe în vederea aprovizionării mai bune a populației. Actualul cincinal va fi o etapă esențială în înfăptuirea programului național de îmbunătățiri funciare. Se va asigura în 1975 o suprafață irigată de peste 2 milioane hectare. Îndeplinirea integrală

a acestei sarcini și asigurarea exploatării eficiente a sistemelor de irigații sînt hotărîtoare pentru creșterea producției agricole.

Se impune, de asemenea, să fie mai larg sprijinite gospodăriile individuale din zonele de deal și munte care dispun de importante posibilități de creștere a producției, îndeosebi în zootehnie.

În pas cu evoluția generală a economiei naționale, traficul de mărfuri va spori în cincinal de circa 2 ori. O dată cu extinderea și modernizarea în continuare a transporturilor feroviare, se va pune un accent mai mare pe dezvoltarea transporturilor auto, precum și a transportului pe Dunăre.

În această perioadă va trebui să se asigure utilizarea la un nivel superior, într-un mod tot mai rațional, a muncii sociale. Numărul de salariați va crește în acest cincinal cu peste 1 milion persoane față de 400 000—500 000 cît se stabilise în Directivele Congresului al X-lea. Ponderea forței de muncă din industrie și din celelalte ramuri neagricole va ajunge la aproape 60% din totalul populației ocupate. Se prevede ca productivitatea muncii să crească cu 42% în industrie, cu 35% în construcții-montaj, cu 33% în transporturile feroviare. Considerăm însă că aceste prevederi nu corespund pe deplin posibilităților existente, necesităților dezvoltării rapide a economiei naționale, cerințelor ridicării nivelului de trai al poporului și de aceea trebuie depuse eforturi pentru depășirea lor.

În ce privește cheltuielile materiale, ponderea acestora în produsul social urmează să scadă de la 59,2% în 1970 la 54,4% în anul 1975. Deși s-au adus în această direcție unele îmbunătățiri esențiale prevederilor inițiale, vor trebui luate noi măsuri pentru micșorarea continuă a cheltuielilor materiale de producție, care în economia noastră continuă încă să fie mari. Aceasta este o cale principală

de creștere a venitului național și, implicit, de îmbunătățire a condițiilor de viață ale maselor.

Volumul comerțului exterior urmează să crească în perioada 1971—1975 cu peste 70% față de cincinalul trecut. Una din cele mai importante sarcini este creșterea eficienței economice a exporturilor, îmbunătățirea structurii acestora, reducerea cheltuielilor de producție ale mărfurilor exportate, valorificarea acestora la prețuri avantajoase pe piața externă. Se impune, de asemenea, reducerea importurilor prin folosirea în măsură sporită a posibilităților interne de aprovizionare cu materii prime, mașini-unelte și instalații. În același timp, vor trebui extinse acțiunile de cooperare industrială cu alte țări — formă superioară a relațiilor economice care stimulează schimburile și sporește eficiența lor.

România va dezvolta în continuare largi raporturi economice cu statele membre ale Consiliului de Ajutor Economic Reciproc, participînd activ la perfecționarea formelor de cooperare dintre ele. Avînd în vedere că această organizație cuprinde numai o parte a țărilor socialiste, considerăm necesar ca formele de cooperare să fie astfel organizate, încît să facă posibilă lărgirea C.A.E.R.-ului, participarea în cadrul său și a altor țări, atît socialiste, cît și nesocialiste. Vom extinde în continuare colaborarea noastră cu țările membre ale C.A.E.R., precum și cu toate celelalte țări socialiste, în spiritul deplinei egalități, întrajutorării tovărășești și avantajului reciproc, conștienți că această colaborare înlesnește valorificarea tot mai eficientă a resurselor materiale și umane ale fiecărei țări, progresul fiecărei economii naționale, înflorirea multilaterală a tuturor națiunilor socialiste. *(Aplauze puternice)*.

Vom acționa pentru intensificarea raporturilor de colaborare economică și tehnico-științifică cu țările în curs de dezvoltare, cu tinerele state independente — raporturi

a căror semnificație depășește sfera strictă a intereselor economice reciproce, avînd și o pregnantă însemnătate politică. Totodată, ținînd seama de adîncirea diviziunii internaționale a muncii, extindem relațiile pe baza respectului și avantajului reciproc cu țările capitaliste dezvoltate. România consideră că dezvoltarea sa economică — ca de altfel a oricărui stat — este astăzi strîns legată de participarea largă la colaborarea economică și tehnico-științifică internațională, la circuitul mondial de valori. *(Aplauze puternice)*.

Actualul plan cincinal prevede realizarea în continuare a unei rate înalte a acumulării — sursa principală a progresului economic și social ; ponderea fondului de acumulare în venitul național va reprezenta 31—32%. Investițiile în economia națională din fondurile centralizate ale statului se vor ridica, pe întreaga perioadă, la circa 470 de miliarde lei ; din această sumă, peste 52 de miliarde lei se vor folosi pentru construcții de locuințe, spitale, școli, spații comerciale, cantine, șosele, drumuri și alte obiective social-culturale care se răsfrîng în mod nemijlocit asupra creșterii nivelului de trai al poporului. *(Aplauze prelungite)*. În vederea utilizării cu eficiență maximă a acestui uriaș efort de investiții va trebui asigurată intensificarea ritmului de executare a obiectivelor stabilite, intrarea lor în funcțiune la timp, realizarea de la început a tuturor parametrilor tehnico-economici calitativi și cantitativi proiectați.

Și în acest cincinal vom urmări repartizarea rațională a forțelor de producție pe teritoriu, dezvoltarea susținută a județelor mai puțin industrializate — prevăzîndu-se pentru acestea sporuri anuale ale producției industriale de 20—26%. Politica de ridicare economică și socială a tuturor zonelor țării are o importanță esențială pentru creșterea generală a nivelului de trai material și cultural

al poporului, este o condiție de bază pentru făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, pentru crearea premiselor în vederea trecerii spre comunism.

Însemnate sarcini revin în acest cincinal cercetării științifice, care capătă un rol tot mai important în viața economică și socială. Ea este chemată să contribuie în mai mare măsură la lărgirea bazei energetice și de materii prime, la elaborarea tehnologiilor de utilizare eficientă a resurselor naturale ale țării, la realizarea de noi materiale și înlocuitori, la conceperea și asimilarea de noi mașini-unelte, utilaje și instalații de înaltă tehnicitate, la creșterea producției agricole vegetale și animale. Soluționarea cu succes a acestor sarcini face necesare dezvoltarea și îmbunătățirea utilizării bazei materiale a cercetării, concentrarea forțelor științifice în direcțiile hotărîtoare ale progresului tehnic, economic și social al țării.

Un rol esențial în realizarea tuturor obiectivelor pe care ni le propunem în actualul cincinal îl au dezvoltarea și perfecționarea continuă a instrucției publice. Se va extinde sfera de cuprindere a învățămîntului, învățămîntul superior tehnic urmînd să fie dezvoltat la dimensiuni sporite față de cele înscrise în planul cincinal. Problema centrală a dezvoltării învățămîntului nostru în condițiile de astăzi este îmbunătățirea legăturii sale cu practica. Întregul proces de instruire trebuie să pornească de la cerințele economiei, științei și culturii. Vor trebui luate mai rapid măsurile necesare pentru îmbunătățirea dotării cu aparatură modernă a laboratoarelor, pentru amenajarea și dezvoltarea atelierelor-școală și îndeosebi pentru extinderea practicii elevilor și studenților direct în unitățile productive, organizînd participarea lor în tot cursul procesului de învățămînt la activitatea de producție. *(Aplauze).* Trebuie să tindem spre reunirea institutelor științifice și de proiectare, a întreprinderilor, unităților

școlare și facultăților, asigurînd pe această cale fuziunea directă a învățămîntului cu cercetarea și producția. Între marile cuceriri ale orînduirii noastre socialiste se înscriu la locul cel mai de cinste realizările în domeniul formării cadrelor de muncitori calificați și tehnicieni, de ingineri, economiști și alți specialiști, ridicarea a zeci de mii de conducători ai activității economice și sociale. Acestui fapt îi datorăm în primul rînd succesele în făurirea socialismului în patria noastră. *(Aplauze puternice).* În realizarea hotărîrilor Congresului al X-lea, o deosebită importanță are aplicarea măsurilor privind reciclarea profesională a tuturor salariaților, asigurînd atît împrospătarea și aprofundarea cunoștințelor legate de exercitarea în bune condiții a profesiei, cît și însușirea elementelor științei organizării și conducerii societății.

Este necesar să asigurăm ca în toate domeniile de activitate să lucreze oameni cu un larg orizont de cunoștințe profesionale, științifice și de cultură generală, cu o atitudine înaintată față de muncă, față de interesele majore ale societății, cu un înalt spirit de răspundere în gospodărirea acelei părți din avuția națională care le-a fost încredințată. Unul din criteriile principale de promovare a cadrelor în munci de răspundere continuă să fie, bineînțeles, devotamentul profund față de patrie și partid, față de cauza construcției socialismului și comunismului în România. *(Aplauze prelungite).*

Tovarăși,

Ampla dezvoltare a economiei naționale în acest cincinal se va materializa în ridicarea bunăstării celor ce muncesc. Fondul de consum va spori pe locuitor cu 36%. Salariul minim va crește de la 800 lei, cît este în prezent, la 1 000 lei în 1972 și la 1 100 lei la sfîrșitul anului 1975. *(Vii aplauze).* Prin majorarea generală a salariilor, care

va începe încă din 1972, se va realiza — pînă la sfîrșitul cincinalului — un salariu mediu pe economie de peste 1 800 lei, adică cu aproape 26% mai mare decît anul trecut ; dacă ținem seama și de indicele prețurilor, sporul salariului real va fi de 20%. Ca urmare a sporirii salariului mediu și încadrării unui număr suplimentar de persoane în unitățile socialiste de stat, fondul total de salarii se va mări de la 95 miliarde lei în 1970 la circa 145 miliarde lei în 1975. *(Vii aplauze).*

Totodată, veniturile țărănimii provenite din munca în cooperativele agricole de producție și gospodăriile personale vor crește în cincinal, pe o persoană activă, cu aproape 30%. Venitul minim garantat pentru cooperatorii care participă cu regularitate la muncă va crește pînă la sfîrșitul cincinalului de la 300 la 400 lei lunar în producția de cîmp și de la 400 la 500 lei lunar în zootehnie. O importanță deosebită în creșterea bunăstării țărănimii au recentele măsuri adoptate de Comitetul Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român privind acordarea de ajutoare pentru copii, ajutoare pentru naștere, asistență medicală gratuită în spitale, tratament cu plată redusă în stațiuni balneoclimaterice și ajutoare în caz de boală.

În condițiile sporirii numărului de pensionari din sistemul asigurărilor sociale cu aproape 38%, pensia medie va crește cu peste 18%.

Se va îmbunătăți alocația de stat pentru copii cu începere din trimestrul IV al acestui an, stabilindu-se sume majorate și diferențiate, în funcție atît de nivelul veniturilor cît și de numărul copiilor în familie ; vor fi urcate plafoanele de venituri în raport de care se fixează alocația și se va extinde acordarea alocației pînă la împlinirea vîrstei de 16 ani. *(Vii aplauze).* Spre exemplu, o familie din mediul urban cu mai mulți copii al cărei cap de familie are un salariu de pînă la 1 500 lei va primi pentru primul copil 150 lei, pentru al doilea 160 lei, iar pentru al treilea și pentru fiecare din următorii cîte 180 lei. *(Aplauze).* Fondurile destinate alocațiilor pentru copii se vor mări de la 4,3 miliarde lei în 1970 la 6,7 miliarde lei în 1975, deci cu peste 55%. *(Vii aplauze).*

Va spori volumul desfacerilor de mărfuri prin comerțul socialist cu 46%. Consumul pe locuitor va înregistra creșteri importante atît la produsele agroalimentare cît și la confecții, țesături, încălțăminte, la bunuri de folosință îndelungată. Se vor extinde serviciile ; cincinalul prevede creșterea volumului acestora cu circa 61%, dar consider că există posibilități pentru a depăși cu mult această cifră, urmînd să se elaboreze un program special în acest scop.

Ne propunem, pentru perioada 1971—1975, să continuăm în ritm susținut construcția de locuințe. Din fondurile sau cu sprijinul statului se vor realiza 520 000 apartamente fizice ; se estimează, de asemenea, că populația își va construi în regie proprie circa 270 000 de locuințe, îndeosebi la sate. Se vor asigura astfel condiții ca circa 2,5 milioane de oameni să se mute în case noi. În perioada 1971—1975 se vor construi, de asemenea, peste 72 000 locuri în creșe, față de 28 000, cîte avem astăzi, și circa 60 000 locuri în grădinițe și case de copii. La aceasta se adaugă creșele și grădinițele care se vor construi la sate de către cooperativele agricole de producție și cooperativele de consum, precum și cele care se vor construi la orașe de către cooperativele meșteșugărești.

Statul nostru va aloca în continuare fonduri însemnate pentru finanțarea acțiunilor social-culturale. Volumul cheltuielilor pentru învățămînt, cultură și artă, sănătate, sport, asistență și asigurări sociale se ridică, pe cincinal, la uriașa cifră de 218 miliarde lei, adică mai mult decît întregul venit național al țării din anul 1970. Pe un locuitor,

cheltuielile social-culturale suportate de stat se măresc de la 1 680 lei în 1970 la 2 260 lei în 1975, ceea ce constituie o sursă importantă de satisfacere a necesităților de viață ale populației. În perspectiva dezvoltării societății noastre, fondurile sociale de consum capătă un rol tot mai însemnat în efortul partidului și statului pentru ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii.

Am schițat, tovarăși, în mod sumar, liniile directoare de dezvoltare a țării noastre în noul cincinal. Înfăptuirea acestui vast program de construcție economică și socială va ridica România pe o nouă treaptă de progres și civilizație, va marca parcurgerea unei noi și insemnate etape pe drumul apropierii țării noastre de statele avansate ale lumii. O dată cu dezvoltarea forțelor de producție, cu creșterea producției de bunuri materiale și spirituale, se va ridica și mai mult nivelul de trai al poporului, se va îmbunătăți viața fiecărui cetățean, înfăptuindu-se astfel obiectivul central al construcției socialiste, țelul suprem al întregii politici a partidului nostru comunist — bunăstarea și fericirea omului. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși,

După cum este cunoscut, Congresul al X-lea al partidului, o dată cu Directivele pentru actualul cincinal, a elaborat orientările de bază ale dezvoltării României pe întreg deceniul 1971—1980. În cursul îmbunătățirii sarcinilor de plan pe perioada 1971—1975 au fost revăzuți și indicatorii creșterii economiei pînă în anul 1980. De asemenea, s-au stabilit unele linii orientative cu privire la evoluția economico-socială a țării în perioada 1980—1990. Aceste prevederi pornesc de la necesitatea asigurării în continuare a unui avînt susținut al forțelor de producție, pe baza aplicării largi a cuceririlor științei și tehnicii moderne în întreaga economie. Ne propunem ca pînă în anii 1985—1990 să creăm o industrie puternică, la nivelul tehnicii și științei moderne, o agricultură intensivă de mare randament, să obținem în toate domeniile o creștere substanțială a productivității muncii, astfel încît România să ajungă la nivelul statelor dezvoltate atît în ce privește producția și venitul național pe locuitor, cît și condițiile de viață ale populației. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Asigurînd și după actualul cincinal o rată înaltă a acumulării — de circa 28% — și un ritm mediu anual de creștere industrială de 8—9%, producția industriei va putea spori, față de 1970, de 2,7 ori în 1980 și de aproape 6 ori în 1990.

Modificări radicale vor avea loc în baza tehnică-materială a agriculturii. Astfel, în perioada următoare se va asigura mecanizarea complexă a tuturor lucrărilor agricole. Din 1980 agricultura noastră va dispune de îngrășăminte chimice la nivelul cerințelor agrotehnicii moderne. În cadrul programului de îmbunătățiri funciare, pînă în 1990 va fi irigată practic întreaga suprafață care se justifică din punct de vedere economic. Ținînd seama de influențele deosebit de favorabile pe care le va avea asupra agriculturii crearea acestor condiții, se poate sconta pe o creștere a producției agricole, comparativ cu cincinalul 1966—1970, de 2 ori în 1976—1980, de 2,5 ori în 1981—1985 și de peste 3 ori în 1986—1990.

Ca urmare a industrializării accelerate a țării, la sfîrșitul următoarelor două decenii circa 80% din populația ocupată a țării va lucra în ramurile neagricole ale economiei. Aceasta va marca o schimbare uriașă — aș putea spune chiar revoluționară — în structura socială a României, cu repercusiuni profunde în gradul de productivitate a muncii sociale, în condițiile de viață materială și culturală ale întregului nostru popor. *(Aplauze puternice).*

Pe baza dezvoltării susținute a economiei, venitul național va depăși nivelul anului 1970 de 2,7 ori în 1980 și

de 5,7 ori în 1990. Avînd în vedere că populația se estimează să ajungă la 22,4 milioane locuitori în 1980 și la 24 milioane în 1990, se poate aprecia că venitul național pe locuitor, în prețuri constante, va fi de circa 25 mii lei în 1980 și 50 mii lei în 1990, ceea ce înseamnă un nivel comparabil cu cel din țări dezvoltate din punct de vedere economic. *(Aplauze puternice)*.

Sporirea venitului național va permite ridicarea continuă a nivelului de trai material și spiritual al poporului. Vor crește volumul și diversitatea bunurilor de consum și ale serviciilor, asigurîndu-se satisfacerea la un nivel superior a nevoilor întregii populații. În următoarele două decenii se va asigura un ritm susținut de creștere a fondului de locuințe ; spre exemplu, continuînd să construim în București, în fiecare din viitoarele trei cincinale, cîte 120 000--150 000 apartamente, vom asigura locuințe noi pentru o populație egală cu întreaga populație de astăzi a Capitalei ; practic, după 1980, în Capitală problema locuințelor va fi soluționată. *(Aplauze)*. În următorii 15—20 de ani se prevăd, de asemenea, desfășurarea unei vaste activități conștiente, dirijate, de dezvoltare și sistematizare a localităților rurale, crearea a 250—300 noi centre urbane — dublîndu-se astfel numărul orașelor existente — și, în același timp, ridicarea economică și socială a tuturor comunelor. Toate aceste măsuri vor duce la profunde transformări în viața satului românesc, reducînd în mod simțitor deosebirile dintre oraș și sat, asigurînd o puternică apropiere a condițiilor de viață din aceste două medii.

Vor trebui luate, în cel mai scurt timp, măsuri pentru prevenirea poluării aerului și apelor, pentru protejarea naturii și mediului ambiant, pentru a asigura populației condiții cît mai bune de muncă și de viață.

Sînt în curs de elaborare studiile privind crearea condițiilor necesare — îndeosebi prin extinderea mecanizării

și automatizării producției — pentru ca pînă la sfîrșitul acestui cincinal să se treacă la reducerea săptămînii de lucru.

Un puternic avînt vor cunoaște învățămîntul, instrucția publică generală. Avem în vedere ca după anul 1980 să trecem la generalizarea liceului ; o dată cu aceasta, se prevede extinderea largă a învățămîntului superior, numărul studenților și al cursanților școlilor de specializare postliceale, raportat la 10 000 de locuitori, urmînd să se mărească de la 90 în 1970 la peste 100 în 1980 și circa 150 în 1990.

În vederea întocmirii studiilor de perspectivă mai îndelungată cu privire la evoluția economico-socială a țării, plenara Comitetului Central a hotărît să se înființeze o comisie centrală de partid și de stat care va elabora prognozele dezvoltării României în perioada 1976—1990, iar pentru unele sectoare pînă în anul 2000. La elaborarea prognozelor și direcțiilor principale de dezvoltare în perspectivă a patriei trebuie pornit de la legile obiective ale dezvoltării sociale, de la realitățile concrete ale țării noastre, precum și de la tendințele revoluției tehnico-științifice pe plan mondial.

Pe această bază se va elabora programul dezvoltării în următorii 15—20 ani a României socialiste. În fapt, acesta va fi însuși programul partidului, în centrul lui aflîndu-se, ca obiectiv fundamental pentru etapa respectivă, realizarea societății socialiste multilateral dezvoltate. *(Aplauze puternice)*. În această perioadă forțele de producție vor cunoaște o impetuoasă creștere și diversificare, ducînd la o radicală transformare a structurii economice și sociale a țării. Se va realiza o puternică apropiere între munca fizică și intelectuală, între muncitori, țărani și intelectuali, se va produce o profundă omogenizare a națiunii noastre socialiste. Totodată, se va realiza o tot mai mare abundență

de bunuri de consum şi, pe această bază, îmbunătăţirea substanţială a condiţiilor de viaţă ale întregului popor. Munca va deveni tot mai mult o onoare şi o necesitate vitală pentru toţi membrii societăţii. În toată această perioadă va acţiona în continuare principiul de repartiţie socialist, valabil pentru prima fază a comunismului — „de la fiecare după capacitate, fiecăruia după muncă". Totodată, vor spori în mod deosebit cheltuielile sociale, contribuind la satisfacerea într-o măsură tot mai însemnată a cerinţelor materiale şi spirituale ale oamenilor muncii.

În procesul acestor transformări, cu adevărat revoluţionare, în dezvoltarea forţelor de producţie, în perfecţionarea relaţiilor din societate, sub influenţa aplicării în viaţă a celor mai noi cuceriri ale ştiinţei şi tehnicii, se vor crea condiţiile pentru elaborarea programului de trecere treptată la făurirea societăţii comuniste în România. *(Aplauze puternice, prelungite).*

UN OBIECTIV ESENŢIAL AL ETAPEI ACTUALE — PERFECŢIONAREA CONTINUĂ A ORGANIZĂRII SOCIETĂŢII

Stimaţi tovarăşi,

Modificările rapide care au loc în baza tehnico-materială, în structura şi suprastructura noii orînduiri impun, ca o necesitate obiectivă, perfecţionarea continuă a conducerii economiei, a întregii activităţi sociale, în vederea asigurării concordanţei între dezvoltarea forţelor de producţie şi relaţiile de producţie, între realităţile dinamice ale vieţii noastre materiale şi spirituale şi formele şi metodele de organizare şi conducere a societăţii.

Sînt cunoscute măsurile adoptate în ultimii ani de conducerea partidului, în spiritul hotărîrilor Conferinţei Naţionale, pentru îmbunătăţirea organizării, conducerii şi planificării economiei. În perfecţionarea vieţii economice partidul nostru porneşte de la necesitatea îmbinării conducerii pe bază de plan unic cu dezvoltarea autonomiei colectivelor de muncă, cu lărgirea atribuţiilor întreprinderilor. Punem accentul pe o mai bună folosire conştientă a factorilor economici, a acţiunii legilor economice obiective, inclusiv a legii valorii, pe studierea cerinţelor pieţei, pe dezvoltarea largă a iniţiativei de jos. În acelaşi timp, considerăm necesar să folosim tot mai bine posibilităţile economiei socialiste de a asigura organizarea pe baza unei concepţii unitare a întregii producţii sociale.

O importanţă deosebită în desfăşurarea vieţii economice şi sociale au relaţiile de repartiţie. După cum se ştie, o dată cu lichidarea exploatării omului de către om a fost abolit şi principiul capitalist de repartiţie a venitului, generator de profunde inegalităţi sociale, şi a fost introdus principiul de repartiţie socialist. Noi pornim însă de la faptul că şi în socialism se mai manifestă fenomene de inegalitate economică, precum şi tendinţe parazitare; de aceea, partidul nostru acţionează pentru asigurarea unor raporturi echitabile între veniturile diferitelor categorii sociale, ţinînd cont, în primul rînd, de aportul fiecăruia la producţia şi viaţa socială, dar, totodată, şi de posibilităţile economice ale ţării, de tendinţa obiectivă a apropierii nevoilor membrilor societăţii noastre. Se mai întîlnesc şi la noi unii oameni care ar dori să primească cît mai mult de la societate şi, dacă se poate, să dea cît mai puţin, sau nimic, societăţii. Ceea ce se cere este ca fiecare cetăţean să înţeleagă că de munca, de efortul său depind progresul societăţii, ridicarea nivelului de trai al tuturor. Fiecare

trebuie să vadă nu numai interesele înguste, personale, ci să aibă permanent în vedere interesele generale ale societății căreia este necesar să-i consacre energia și forța lor creatoare. *(Vii aplauze).* În același timp, pornind de la deosebirile ce se mențin între diferite forme ale muncii concrete, partidul nostru se pronunță cu hotărîre împotriva oricăror tendințe de egalitarism mic burghez. Unii ar dori să fie retribuiți ca și cînd am fi ajuns în comunism, în sensul de a primi de la societate după nevoi, dînd în schimb după capacitate — sau chiar mai puțin. Concepțiile egalitariste despre retribuție — care, practic, cred că nici în comunism nu vor putea fi aplicate — nu au nimic comun cu principiile după care se ghidează azi societatea noastră. Noi trebuie să ținem seama, pe de o parte, de aportul fiecăruia la munca generală, iar, pe de altă parte, de existența deosebirilor în necesitățile oamenilor care, fără îndoială, vor mai dăinui. Diferențierea stimulativă a veniturilor, pe de o parte, menținerea acestora în limite raționale, socialmente justificate, pe de alta, realizarea unei corelații judicioase între retribuirea directă și fondurile sociale de consum sînt preocupări permanente ale partidului și statului în efortul pentru înfăptuirea principiilor echității socialiste în patria noastră.

Acordăm, după cum se știe, o atenție esențială îmbunătățirii activității statului socialist, al cărui rol crește tot mai mult, pe măsura progresului societății, a amplificării și diversificării vieții economice și sociale. Nu este nici o contradicție în această afirmație ; dimpotrivă, ea exprimă înțelegerea dialectică a rolului și esenței statului socialist. Creșterea atribuțiilor statului nu înseamnă dezvoltarea laturilor administrative sau represive ale activității sale, ci, dimpotrivă, diminuarea acestora în avantajul amplificării muncii de organizare și conducere

a întregii vieți economice și sociale. Făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate impune forme superioare de conducere conștientă, unitară, a tuturor domeniilor și proceselor economico-sociale, de organizare a participării maselor largi populare la viața obștească. Noi sîntem însă împotriva acelor teorii sau tendințe după care ar trebui să lăsăm reglementarea vieții economice și sociale la voia întîmplării, la discreția pieței, a legii cererii și ofertei. Considerăm aceste concepții dăunătoare pentru societatea noastră. După cum se știe, corespunzător cerințelor vieții în etapa actuală a dezvoltării societății s-au adoptat în ultimii ani o serie de măsuri care au dus la ridicarea nivelului activității organelor de stat, de sus și pînă jos, care au sporit rolul Marii Adunări Naționale și al Consiliului de Stat, au lărgit atribuțiile și inițiativa organelor locale ale puterii.

În spiritul hotărîrilor Congresului al X-lea trebuie să acționăm în continuare pentru perfecționarea activității statului nostru socialist. Avem în vedere, în primul rînd, lărgirea activității legislative a Marii Adunări Naționale, astfel ca toate normele esențiale care guvernează viața societății să nu mai fie reglementate prin hotărîri ale Consiliului de Miniștri sau decizii ale altor organe executive, ci să fie emanația forului suprem al țării. În vederea îmbunătățirii acestei activități, se va crea Consiliul legislativ, organ de specialitate chemat să ajute la coordonarea sistemului nostru de legi, precum și la avizarea proiectelor de lege și a altor acte normative. În scopul intensificării activității Marii Adunări Naționale va trebui, de asemenea, studiată posibilitatea ca unele probleme să fie examinate nu în cadrul ședințelor plenare, ci în secțiuni specializate ale Marii Adunări Naționale care să aibă împuternicirea de a lua unele hotărîri atît în materie de elaborare a legilor, cît și în exercitarea controlului activității orga-

nelor executive. Se impune a fi dezvoltată experiența căpătată pînă acum — și care s-a dovedit utilă — în organizarea controlului de către Consiliul de Stat și comisiile permanente ale Marii Adunări Naționale asupra bunei desfășurări a activității aparatului de stat, asupra diferitelor sectoare ale activității economico-sociale. Trebuie să spunem, cu acest prilej, că în ultimul timp s-a obținut o îmbunătățire simțitoare în activitatea guvernului țării noastre, ca urmare a aplicării măsurilor adoptate de Conferința Națională. Totodată, avem în vedere noi măsuri — din care unele sînt în curs de aplicare — pentru perfecționarea în continuare a activității guvernului spre a asigura rezolvarea cît mai operativă a tuturor problemelor pe care le ridică progresul economiei naționale, buna funcționare a administrației de stat.

Este necesar să acționăm în continuare pentru lichidarea fenomenelor de centralism excesiv, a manifestărilor de birocratism, pentru simplificarea activității aparatului administrativ, pentru întărirea legăturilor tuturor organelor de stat cu masele largi de oameni ai muncii.

Paralel cu activitatea de organizare a vieții economice, sociale și culturale, statului nostru îi revine ca o îndatorire fundamentală — în condițiile cînd în lume există imperialism, forțe reacționare ostile socialismului — luarea tuturor măsurilor necesare pentru apărarea țării, pentru salvgardarea vieții și muncii pașnice, creatoare, a poporului român. Partidul și guvernul acordă toată atenția întăririi capacității defensive a țării, perfecționării organizării și întăririi forțelor noastre armate, chemate să apere cuceririle socialiste ale poporului, independența și suveranitatea României. *(Aplauze puternice)*. Ținînd seama că în condițiile de azi un război antiimperialist, de apărare, poate fi numai un război popular, partidul și guvernul se preocupă de întărirea forței de luptă a întregului popor.

În acest scop sînt asigurate instruirea și dotarea corespunzătoare a gărzilor patriotice — formațiuni înarmate ale clasei muncitoare, țărănimii și intelectualității, cu vechi și glorioase tradiții în țara noastră. De asemenea, partidul se îngrijește de pregătirea militară a tineretului nostru, devotat fără margini patriei și poporului, gata oricînd să apere cu supremul sacrificiu glia străbună, orînduirea nouă, socialistă, înălțată pe pămîntul României. *(Aplauze prelungite)*.

Totodată, țara noastră dezvoltă cooperarea militară cu țările membre ale Tratatului de la Varșovia — creat în urma înființării N.A.T.O., pentru timpul cît va exista acesta — ca instrument de apărare a statelor membre împotriva unui atac imperialist în Europa. Participînd la Tratatul de la Varșovia care, așa după cum arată statutul, are un caracter vremelnic, trebuie să înțelegem că este necesar să ne preocupăm de întărirea continuă a armatei noastre naționale, și, totodată, să dezvoltăm colaborarea și schimbul de experiență cu armatele tuturor țărilor socialiste, indiferent de apartenența sau neapartenența lor la acest tratat. Aceasta pentru că și după desființarea N.A.T.O. și a Tratatului de la Varșovia vor continua încă multă vreme să existe armate naționale ; atîta timp cît nu se va ajunge la lichidarea tuturor armatelor, la dezarmare, noi vom dezvolta și întări capacitatea noastră de apărare.

Partidul și guvernul acordă, de asemenea, o atenție deosebită întăririi organelor de securitate, perfecționării activității lor menite să zădărnicească acțiunea oricăror elemente ostile care ar îndrăzni să uneltească împotriva orînduirii noastre ; ne îngrijim de întărirea miliției, chemată să acționeze împotriva elementelor antisociale, să apere liniștea publică și interesele cetățenilor.

Am acordat și acordăm o atenție neslăbită întăririi legalității socialiste, combaterii abuzurilor și ilegalităților de

orice fel, instaurării ferme în întreaga viață socială a autorității legii — egală pentru toți cetățenii, indiferent de funcție, de categorie socială sau de naționalitate.

Pornind de la adevărul marxist-leninist, confirmat de viață, că socialismul nu poate fi decît creația conștientă a maselor, partidul nostru a acționat și acționează consecvent pentru adîncirea continuă a democrației socialiste. *(Vii aplauze).* Perfecționarea formelor de manifestare a democrației socialiste, extinderea libertăților cetățenești întăresc tot mai mult coeziunea orînduirii noastre noi, unitatea de granit a întregului popor în jurul partidului comunist.

Un rol crescînd în asigurarea cadrului de participare a oamenilor muncii la conducerea societății au organizațiile de masă și obștești. Fiind reprezentate în diferite organe de conducere colectivă, ele au totodată posibilitatea să influențeze asupra hotărîrilor și măsurilor ce se iau, în sensul reflectării cît mai judicioase a intereselor celor ce muncesc.

Experiența țării noastre, ca și a celorlalte țări ce făuresc noua orînduire, demonstrează că socialismul ridică pe un plan superior procesul de dezvoltare a națiunii, sporește potențele sale creatoare. Întemeindu-se pe lichidarea exploatării și asupririi, pe instaurarea dreptății și egalității sociale, națiunea socialistă asigură pentru prima oară unitatea de interese a tuturor celor ce muncesc. În condițiile specifice României, partidul comunist abordează problema națiunii în strînsă legătură cu existența de secole pe teritoriul țării, alături de români, a populației maghiare, germane, sîrbe și de alte naționalități. Rezolvarea justă, în spiritul marxism-leninismului a problemei naționale, asigurarea egalității în drepturi a tuturor cetățenilor patriei, fără deosebire de naționalitate, au cimentat trainic frăția

și unitatea poporului român și naționalităților conlocuitoare. În lumina teoriei marxist-leniniste despre națiune, a convingerii că națiunea are o perspectivă îndelungată de existență, partidul nostru privește și problema naționalităților pornind de la considerentul că acestea își vor păstra multă vreme o identitate proprie, vor continua să aibă în sînul societății un loc și un rol bine definite. Pornim, de asemenea, de la înțelegerea procesului legic al dezvoltării și înfloririi continue a națiunii socialiste, fiind convinși că aceasta va asigura unirea tot mai strînsă în munca și lupta pentru prosperitatea patriei comune a tuturor oamenilor muncii, indiferent de naționalitate. *(Aplauze puternice).* Așa cum am mai spus nu de mult, în acele localități unde de veacuri, alături de români, trăiesc oameni de alte naționalități, maghiari, germani, sîrbi, ucraineni, ei cu toții vor trăi și în continuare împreună, pentru că nici unul nu are unde să plece. Locul lor este aici, pe acest pămînt, unde, strîns uniți, vor făuri societatea socialistă și comunistă. *(Aplauze puternice).*

În abordarea problemei conducerii economico-sociale pornim de la considerentul că în etapa făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate avîntul forțelor de producție, complexitatea vieții societății fac să crească tot mai mult rolul factorului conștient, al activității organismelor de stat și economice chemate să dirijeze întregul efort al poporului, pe baza unui plan unic, pentru progresul și prosperitatea patriei. De aceea vom acționa pentru perfecționarea continuă a conducerii societății pe baze științifice moderne, adoptînd permanent forme și metode de organizare corespunzătoare cerințelor în continuă schimbare ale vieții, asigurînd participarea tot mai largă a maselor populare la luarea hotărîrilor, la adoptarea

și înfăptuirea programelor privind mersul înainte al societății. Aceasta este una din condițiile esențiale ale înfăptuirii cu succes a marilor obiective pe care ni le-am propus, ale înaintării rapide a României pe calea luminoasă spre comunism. *(Aplauze puternice, prelungite).*

PARTIDUL ESTE POPORUL REPREZENTAT PRIN CEI MAI BUNI FII AI SĂI

Stimați tovarăși,

Trecînd în revistă istoria de o jumătate de secol a partidului, este un motiv de justificată satisfacție să putem constata că toate victoriile poporului român, toate marile sale înfăptuiri în procesul transformării revoluționare a societății se datoresc activității creatoare a Partidului Comunist Român, liniei sale politice, marxist-leniniste. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Viața dovedește că, de-a lungul întregii sale existențe, partidul nostru comunist a fost cel mai fidel exponent al intereselor clasei muncitoare, ale tuturor oamenilor muncii de la orașe și sate, indiferent de naționalitate, că el a slujit cu credință neclintită cauza libertății și fericirii poporului. Politica partidului s-a identificat cu cele mai avansate năzuințe ale maselor, a dat expresie înseși cerințelor obiective ale dezvoltării noastre sociale, ale progresului material și spiritual al României. Prin aceasta, prin uriașa muncă politică și organizatorică desfășurată pentru construirea socialismului, Partidul Comunist Român s-a afirmat, în fapt, drept forța politică conducătoare a societății, recunoscut ca atare de întregul popor. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Partidul nostru reunește astăzi în rîndurile sale peste 2 100 000 membri — cei mai înaintați muncitori, țărani, intelectuali, oameni ai muncii români, maghiari, germani, sîrbi, de alte naționalități, practic reprezentanții tuturor categoriilor sociale, vîrstnici și tineri. Peste 44% din membrii săi — adică 940 000 — sînt muncitori, ceea ce reflectă poziția conducătoare a clasei muncitoare în societatea noastră; mai mult de o jumătate de milion de comuniști — adică peste 25% din membrii partidului — provin din rîndul țăranilor; un număr însemnat de ingineri, economiști, cadre didactice, oameni de știință, artă, cultură sînt membri ai partidului. Femeile reprezintă peste 20% din efectivul partidului, dar considerăm aceasta ca o deficiență pe care trebuie să o lichidăm pentru că — în societate, și cu deosebire în anumite sectoare de activitate — femeile dețin un rol și un procent mult mai mare. Este necesar ca femeile să aibă un loc mai important în partid, deci și în organele de conducere ale partidului, precum și în stat, inclusiv în guvernul țării noastre. *(Vii aplauze).* Întrunind o asemenea largă reprezentare a celor mai importante forțe sociale ale țării, înarmat cu concepția revoluționară, științifică a materialismului dialectic și istoric, partidul nostru comunist constituie forumul de elaborare a liniei generale și a strategiei construcției socialiste în România. Niciodată, în milenara sa istorie, poporul român n-a avut un asemenea conducător călit și încercat în lupte, o asemenea forță de avangardă în stare să-l ducă cu mînă sigură către țelurile spre care aspiră. Intrînd în cel de-al șaselea deceniu al existenței sale, Partidul Comunist Român — puternic, unit, strîns legat de masele largi populare — își îndeplinește cu cinste misiunea istorică de călăuză a întregului popor pe calea socialismului, bunăstării și fericirii. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Stimați tovarăși,

În întreaga sa activitate partidul nostru ține seama de legile obiective ale dialecticii, de faptul că societatea, inclusiv societatea socialistă, se dezvoltă prin înfruntarea dintre vechi și nou — care constituie însuși factorul motor al progresului. Lupta dintre vechi și nou este generată în socialism atît de existența rămășițelor vechii orînduiri în gîndire și morală, în raporturile dintre oameni, cît și de schimbările rapide ce au loc în societate, de faptul că conștiința rămîne în urma dezvoltării vieții materiale. În același timp, deși în noua orînduire nu mai există clase antagoniste, categoriile și păturile sociale existente au unele interese specifice de care trebuie să se țină seama în construcția socialistă ; această situație va continua încă mult timp, pînă la dispariția totală a deosebirilor de clasă, pînă la omogenizarea deplină a societății.

Ignorarea sau subaprecierea faptului că în societatea socialistă există contradicții, nesocotirea necesității de a acționa pentru soluționarea lor judicioasă duc la agravarea acestora, contradicțiile putînd lua forme antagoniste, evoluînd chiar pînă la apariția unor conflicte sociale. Pornind de la teza marxistă că făurirea socialismului este rodul activității conștiente, datoria partidului este de a studia și înțelege la timp toate contradicțiile ce se manifestă în societate, de a acționa cu hotărîre pentru eliminarea fenomenelor negative din viața socială. Totodată, partidul trebuie să studieze și să înțeleagă tendințele și fenomenele noi, să creeze condiții politice, economice, organizatorice necesare promovării noului, astfel ca legile dialectice să se manifeste nu stihinic, ci în mod organizat, pe baza unei activități conștiente. În aceasta se exprimă pînă la urmă rolul de conducător și organizator al partidului în societatea socialistă.

Una din căile de perfecționare continuă a vieții economice și sociale, a relațiilor socialiste de producție și a raporturilor dintre oameni este promovarea consecventă a criticii și autocriticii, chemată să stimuleze lupta noului împotriva vechiului, triumful a tot ce este înaintat în societate. Considerînd că dezvăluirea neajunsurilor și lipsurilor este o condiție a însăși înlăturării lor, a mobilizării celor ce muncesc în direcția îmbunătățirii continue a muncii, partidul nostru scoate la iveală și înfățișează în mod deschis stările de lucruri negative din societate, acționează neîntrerupt pentru îndreptarea greșelilor, pentru perfecționarea întregii noastre activități. Dezbaterea exigentă, principială a tuturor aspectelor vieții și muncii partidului sporește combativitatea comuniștilor, a organizațiilor de partid, asigură ca fiecare organizație să fie cu adevărat forța dinamică a colectivului din care face parte. Folosirea largă a acestei metode comuniste de muncă în întreaga viață socială constituie un mijloc de punere în valoare a experienței colective a celor ce muncesc, a inițiativei și competenței constructorilor socialismului, a devotamentului lor față de noua orînduire pe care o doresc cît mai înfloritoare. Promovarea cu curaj a criticii și autocriticii în întreaga activitate de partid și de stat, în viața socială, constituie dovada seriozității, a spiritului de exigență și răspundere a partidului comunist, a încrederii sale profunde în mase, în forța lor creatoare, este expresia capacității partidului de a ține pasul cu cerințele dezvoltării continue a societății, de a conduce cu succes măreața operă de făurire a orînduirii comuniste. *(Aplauze prelungite).*

Tocmai de aceea partidul conduce societatea în condițiile unui larg și permanent dialog cu masele de oameni ai muncii, în cursul căruia se produce un flux continuu de

idei și experiențe, atît de la partid la mase, cît și de la mase spre partid. Aceasta este garanția că politica partidului nostru, programul său, hotărîrile și măsurile sale corespund intereselor și aspirațiilor tuturor categoriilor de oameni ai muncii, întregii națiuni socialiste. *(Vii aplauze).*

Este cunoscut că în decursul istoriei sale au fost perioade cînd partidul nostru a avut de făcut față unor lupte fracționiste, care i-au adus multe daune și i-au slăbit, în împrejurările respective, capacitatea de luptă. Tocmai bazat pe această experiență, partidul nostru acordă o atenție deosebită întăririi continue a unității rîndurilor sale, considerînd aceasta drept una din condițiile de bază ale îndeplinirii misiunii istorice ce-i revine în societate. De aceea nu admitem și nu vom admite nici un fel de acțiuni care ar putea slăbi unitatea, capacitatea de luptă a partidului. *(Aplauze puternice).* Numai procedînd astfel ne facem datoria față de partid, față de popor, față de interesele construirii socialismului în patria noastră, față de cauza generală a socialismului și comunismului. *(Aplauze îndelungate).*

În același timp, ne preocupăm permanent de dezvoltarea democrației interne de partid. Este cunoscut că, îndeosebi după Congresul al IX-lea, a crescut continuu rolul organelor și activului de partid, toate hotărîrile privind politica internă și externă fiind rodul activității colective a acestora, a tuturor comuniștilor. Comitetul nostru Central și-a îmbunătățit, de asemenea, modul de lucru, dezbătînd și pronunțîndu-se în mod colectiv asupra celor mai importante probleme ale dezvoltării societății, manifestîndu-se în fapt ca stat major al întregii activități de construcție a socialismului în România. *(Aplauze puternice, prelungite).* Creînd cadrul larg de dezbatere organizată a tuturor problemelor, noi avem în vedere, totodată, necesitatea ca fiecare comunist, fiecare activist să acționeze cu

toată fermitatea pentru transpunerea în viață a hotărîrilor de partid, neadmițînd nici o încălcare a principiilor și normelor care stau la baza activității partidului nostru comunist. Întărirea disciplinei conștiente reprezintă o parte inseparabilă a democrației noastre de partid. Democrația și disciplina constituie o unitate dialectică care asigură forța partidului, coeziunea sa de granit, capacitatea organizatorică și politică de a conduce poporul în opera de făurire a noii orînduiri sociale. *(Aplauze puternice).*

Îndeplinirea cu succes de către partid a rolului ce-i revine în societate depinde, în măsură tot mai însemnată, de ridicarea nivelului ideologic și politic al comuniștilor, de lărgirea orizontului lor de cunoștințe, de dezvoltarea capacității de a înțelege procesele sociale ale lumii contemporane, de a se orienta de sine stătător, în mod just, în lumina învățăturii marxist-leniniste, în toate împrejurările vieții, în întreaga lor activitate. De asemenea, formarea unui om multilateral pregătit, cu o concepție avansată despre lume și societate, educat în spiritul patriotismului și internaționalismului proletar, cu o înaltă moralitate și o bogată viață spirituală, constituie o necesitate obiectivă, o cerință legică a progresului societății socialiste și, totodată, obiectivul fundamental al activității ideologice a partidului. Educația socialistă presupune, în același timp, combaterea hotărîtă a tuturor influențelor străine din conștiința oamenilor, a tendințelor individualiste, a vechilor mentalități, a ideilor și concepțiilor retrograde, idealiste, propagate pe diferite căi din lumea capitalistă.

Dezvoltarea conștiinței socialiste este un proces complex la care sînt chemați să concure activ toți factorii educativi de care dispune societatea noastră. Sarcini importante revin în acest sens mijloacelor de informare în masă — organelor de presă, emisiunilor de radio și tele-

viziune, publicațiilor periodice de toate genurile. Informînd obiectiv opinia publică asupra procesului construcției socialiste, asupra marilor victorii ale poporului român pe drumul vieții noi, luînd atitudine critică față de lipsuri și neajunsuri, aceste instrumente trebuie să acționeze și mai perseverent, la un nivel calitativ superior, pentru dezbaterea aprofundată și elucidarea, de pe pozițiile filozofice ale partidului nostru, a tuturor problemelor ce compun astăzi universul spiritual al oamenilor muncii. De asemenea, o puternică influență în direcția formării omului nou exercită literatura, cinematografia, arta plastică, muzica, teatrul, chemate să redea cît mai bogat și convingător, prin graiul minunat al artei, cronica clocotitoarei epoci pe care o trăim, tabloul impresionant al muncii eroice și al vieții noi a națiunii noastre, ampla frescă a transformărilor revoluționare ale societății românești și, în același timp, să înfățișeze imaginea însuflețitoare a zilei de mîine, a viitorului măreț al comunismului — idealul pentru care luptă întregul nostru partid. *(Aplauze puternice).*

La jubileul gloriosului său semicentenar, în momentul cînd intră în a doua jumătate de secol a eroicei sale existențe, în fața Partidului Comunist Român stau sarcini mărețe, o vastă perspectivă de muncă și luptă în slujba poporului. În epoca ce vine, pentru o lungă perioadă de timp, partidul nostru va avea de jucat un rol tot mai important în societate, îndeplinind misiunea de forță politică conducătoare conștientă a tuturor sectoarelor de activitate. Aceasta ne impune să acționăm cu hotărîre pentru ridicarea continuă a nivelului teoretic al întregului partid, pentru înarmarea tuturor cadrelor, a tuturor comuniștilor cu cele mai noi cuceriri ale științei conducerii, cu cele mai noi descoperiri ale științei în general, pentru perfecționarea tuturor formelor și metodelor

noastre de muncă. Procedînd astfel, partidul nostru își va îndeplini tot mai bine rolul de motor dinamizator al întregii societăți pe drumul socialismului și comunismului. *(Aplauze prelungite).*

A intrat în obișnuință să vorbim despre partid ca despre o noțiune generală, idealizîndu-l. Cîteodată uităm însă că, de fapt, partidul sînt oamenii, istoria sa este istoria oamenilor, conștiința lui este conștiința oamenilor. Putem spune cu deplin temei : partidul sîntem noi, membrii săi, reprezentanții poporului. El nu este nici mai bun, nici mai rău decît sîntem noi, clarviziunea sa este clarviziunea colectivă a membrilor săi, a conducerii sale. Sîntem astăzi întru totul îndreptățiți să afirmăm : partidul este poporul, reprezentat prin cei mai buni fii ai săi. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

De aceea, doresc să adresez clasei muncitoare, tuturor oamenilor muncii următorul apel : Dacă vreți ca partidul să fie puternic, să-și poată îndeplini și în viitor, cu cinste, misiunea istorică, vegheați permanent la întărirea rîndurilor sale, asigurați împrospătarea sa cu cei mai buni dintre voi, acționați pentru apărarea unității sale ! Uniți-vă strîns în jurul său ! Partidul trăiește prin voi și pentru voi, de voi depinde ca el să fie veșnic tînăr și atotputernic ! *(Aplauze puternice, îndelung repetate, urale).*

POLITICA EXTERNĂ A ROMÂNIEI — EXPRESIE A INTERESELOR POPORULUI ROMÂN, A CERINȚELOR DEZVOLTĂRII SOCIETĂȚII CONTEMPORANE

Stimați tovarăși,

Sărbătorim a 50-a aniversare a partidului în condițiile unor profunde transformări în viața social-politică a lumii, în gîndirea și cunoașterea umană, în raportul de

forțe pe plan mondial, în condițiile în care noi și noi forțe sociale se înregimentează în lupta pentru progres social, pentru democrație și pace.

Caracteristica esențială a epocii contemporane este afirmarea socialismului într-un număr tot mai mare de state, creșterea rolului și influenței lui în viața internațională. După cum se știe, victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie a pus bazele făuririi primului stat socialist din lume, a produs o breșă adîncă în sistemul capitalist mondial, a adîncit criza generală a capitalismului, a inaugurat era revoluțiilor proletare, a dat un puternic avînt luptei pentru eliberare națională și socială. Popoarele sovietice au construit cu succes socialismul și au trecut la crearea bazei tehnice-materiale a societății comuniste. Existența Uniunii Sovietice — cu uriașul ei potențial economic, politic și militar — a avut și are un rol deosebit de important în lupta forțelor revoluționare, progresiste din întreaga lume, a exercitat și exercită o puternică influență asupra evoluției vieții internaționale. *(Aplauze puternice).*

După cel de-al doilea război mondial, în condițiile înfrîngerii fascismului, ca rezultat al creșterii avîntului revoluționar al popoarelor, al sporirii rolului și capacității de luptă a partidelor comuniste și muncitorești, în lume s-au produs noi și profunde schimbări. După cum se știe, revoluția populară a ieșit victorioasă și socialismul a triumfat în România și într-un șir de alte țări europene : Republica Populară Albania, Republica Populară Bulgaria, Republica Socialistă Cehoslovacă, Republica Democrată Germană, Republica Socialistă Federativă Iugoslavia, Republica Populară Polonă și Republica Populară Ungară. *(Aplauze puternice).*

O uriașă însemnătate internațională a avut victoria luptei revoluționare purtată timp de aproape două decenii de către poporul chinez, sub conducerea partidului comunist, pentru răsturnarea vechiului regim și lichidarea dominației imperialiste. Crearea Republicii Populare Chineze a determinat o cotitură radicală în destinele poporului chinez și, totodată, a produs o schimbare istorică în raportul de forțe pe plan mondial. *(Aplauze puternice).* Apariția pe scena politică a lumii a Republicii Populare Chineze, crearea Republicii Populare Democrate Coreene și a Republicii Democrate Vietnam, precum și existența Republicii Populare Mongole au sporit considerabil forțele socialismului, făcînd ca ele să înglobeze peste o treime din populația planetei. A avut, de asemenea, o importanță deosebită victoria revoluției în Cuba, crearea primului stat socialist pe continentul american. *(Aplauze puternice).*

Ca urmare a ieșirii socialismului din cadrul unei singure țări, a afirmării sale pe o mare suprafață a lumii, a victoriei noii orînduiri în 14 state, a apărut sistemul socialist mondial. El întruchipează o realitate socială obiectivă, exprimă existența socialismului, ca mod de producție, într-un număr de state ce se dezvoltă independent, într-o mare diversitate de condiții economice și politice, de particularități istorice, și care construiesc noua orînduire călăuzindu-se după legile sociale obiective, după învățătura marxist-leninistă. Întărirea continuă a sistemului socialist mondial are loc ca rezultat al unui proces legic, atît prin înflorirea continuă a țărilor socialiste, cît și prin trecerea a noi și noi popoare pe calea făuririi noii orînduiri. *(Aplauze).*

O altă caracteristică a dezvoltării sociale contemporane este afirmarea tot mai puternică — drept cea mai remarcabilă forță socială a lumii — a clasei muncitoare. Cresc continuu amploarea și avîntul luptei revoluționare a pro-

letariatului din țările capitaliste, sporește rolul său în viața politică, în înfruntarea cu clasele exploatatoare, cu monopolurile, în apărarea drepturilor economice și politice ale celor ce muncesc. În cursul bătăliilor de clasă se manifestă tot mai evident tendința spre realizarea unității de acțiune a clasei muncitoare, se dezvoltă și se întărește colaborarea partidelor comuniste cu partidele socialiste și social-democrate, cu alte organizații ale clasei muncitoare. Atît experiența noastră proprie, cît și experiența mișcării muncitorești internaționale, arată că numai acționînd unită clasa muncitoare își poate îndeplini misiunea istorică în lupta revoluționară, poate coaliza în jurul său toate forțele progresiste, înaintate ale societății, poate conduce cu succes popoarele spre eliberarea socială și națională.

Analiza proceselor care au loc în lumea de azi scoate în evidență dezvoltarea și maturizarea partidelor comuniste și muncitorești dintr-un număr tot mai mare de țări capitaliste, afirmarea lor ca forțe politice naționale ce se bucură de adeziunea și simpatia maselor largi și au un cuvînt greu de spus în viața statelor respective.

Prăbușirea sistemului colonial al imperialismului a determinat modificarea radicală a hărții social-politice a lumii și a raportului de forțe pe plan internațional. Noile state apărute în perioada postbelică își afirmă tot mai energic hotărîrea de a-și apăra independența cucerită prin luptă, de a găsi căi de dezvoltare democratică, socialistă, care să le permită valorificarea în folosul propriu a bogățiilor naționale, înfăptuirea aspirațiilor de bunăstare ale poporului. Experiența istorică învederează importanța deosebită pe care o are pentru salvgardarea cuceririlor dobîndite, pentru apărarea împotriva politicii de dominație a imperialismului, unirea, în aceste țări, a tuturor forțelor revoluționare și democratice, în rîndul cărora un loc de seamă îl ocupă comuniștii.

O deosebită intensificare cunosc mișcările sociale din țările Americii Latine și Africii, lupta popoarelor de pe aceste continente pentru apărarea independenței naționale, împotriva amestecului cercurilor imperialiste în treburile lor interne, a subordonării economice de către monopolurile străine, pentru dezvoltare de sine stătătoare pe calea progresului social.

În lumea capitalistă se ridică noi și noi forțe sociale pentru schimbări progresiste în societate, pentru făurirea unei vieți mai bune, mai drepte, pentru pace. În rîndul acestora se înscriu masele țărănimii, care într-o serie de țări dețin o pondere însemnată și au un rol important în viața economică și social-politică. În aceeași direcție acționează păturile mijlocii și alte categorii sociale interesate în mod obiectiv în promovarea unei politici de apărare a intereselor naționale, în lupta împotriva monopolurilor, pentru colaborare între popoare.

Acționează, de asemenea, tot mai hotărît, intelectualitatea, căreia revoluția tehnică-științifică, creșterea rolului științei și culturii în dezvoltarea societății îi conferă un loc deosebit în lupta pentru civilizație, pentru punerea geniului uman în slujba cunoașterii, a progresului și păcii — și nu a exploatării și asupririi popoarelor. Putem spune că o caracteristică a societății de astăzi este afirmarea tot mai puternică a intelectualității ca forță progresistă, revoluționară. *(Vii aplauze).*

Un mare rezervor de energie și combativitate în mișcarea antiimperialistă îl reprezintă masele largi de femei care alcătuiesc peste jumătate din populația globului. Femeile participă tot mai activ la lupta împotriva exploatării capitaliste, a discriminării rasiale, a politicii de război și agresiune, pentru apărarea liniștii și securității căminelor lor, patriei lor.

O caracteristică pregnantă a zilelor noastre o constituie intrarea hotărîtă în arena luptelor sociale a tinerei generații. Deosebit de viguros răsună, în numeroase țări capitaliste, protestul tineretului — care de altfel întotdeauna s-a aflat în primele rînduri ale luptei pentru progres — împotriva nedreptăților și inegalităților ce guvernează organizarea socială din statele capitaliste. Milioane și milioane de tineri din lumea capitalistă își pun tot mai acut întrebarea : cum va arăta lumea de mîine, cum va fi viitorul, cum vor trăi ei ? Tînăra generație se ridică cu vehemență împotriva războiului — în care ea este chemată să dea cel mai greu tribut de sînge — pentru dreptate și egalitate socială, pentru instaurarea unor relații de încredere și conlucrare pașnică între state, pentru securitate și pace. *(Aplauze puternice).*

În slujba democrației, destinderii și colaborării internaționale acționează, de asemenea, oameni politici burghezi realiști, cercuri sociale de diferite orientări și convingeri politice și filozofice, reprezentanți ai cultelor religioase.

Se poate spune pe drept cuvînt că niciodată în istorie lupta omenirii pentru progres, democrație și pace nu a cunoscut o asemenea intensitate, dimensiuni de o asemenea amploare. Iată de ce analiza dezvoltării sociale, a acțiunii legilor obiective, a realităților în continuă transformare, ne dă temei să afirmăm că există perspective mărețe pentru desfășurarea luptelor democratice, revoluționare, antiimperialiste, ne îndreptățește să privim cu încredere viitorul lumii, care nu poate fi decît un viitor socialist. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Desigur, relevînd creșterea continuă a mișcării antiimperialiste, subliniind perspectivele îmbucurătoare ale dezvoltării sociale, nu uităm nici un moment că există încă imperialism, forțe reacționare care caută să împiedice evoluția progresistă a societății, care mențin pericolul de război, reprezentînd o permanentă primejdie la adresa păcii. Cercurile imperialiste duc o politică de încordare a relațiilor dintre state, de dominație și dictat, se amestecă în treburile interne ale altor popoare, încearcă să mențină prin forța armelor regimuri reacționare, antipopulare, în diferite țări, întrețin și creează în diferite zone ale globului surse de animozitate și conflict.

Drumul istoric al înfruntării dintre forțele păcii și forțele războiului, dintre omenirea progresistă și imperialism nu este desigur neted, rectiliniu. Lupta cunoaște atît victorii, cît și înfrîngeri temporare, atît momente de ofensivă, cît și de reflux. Viața arată însă că superioritatea se află de partea frontului antiimperialist, că societatea merge neabătut înainte, conform legilor obiective ale dezvoltării istorice ; nimic și nimeni nu poate opri acest proces, nu poate împiedica popoarele să-și făurească o viață mai bună, liberă și independentă ! *(Aplauze prelungite).* Înfăptuirea aspirațiilor de progres ale omenirii cere forțelor sociale revoluționare, democratice, antiimperialiste să acționeze strîns unite atît pe plan național, cît și internațional, să-și unească eforturile și să-și întărească neîncetat coeziunea. Aceasta este condiția fundamentală a victoriei în lupta împotriva imperialismului, pentru pace și progres social. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Dragi tovarăși,

Pornind de la analiza marxist-leninistă a proceselor care au loc pe plan mondial, partidul și guvernul țării noastre au desfășurat și desfășoară o amplă activitate internațională, dezvoltă larg relațiile externe, participă activ la lupta pentru destindere și colaborare.

Ca țară socialistă, România acordă o atenție primordială dezvoltării prieteniei, alianței și colaborării cu toate popoarele care construiesc noua orînduire. Extindem legă-

turile de cooperare şi prietenie cu Uniunea Sovietică, cu ţările socialiste vecine, cu toate statele socialiste din Europa ; dezvoltăm, de asemenea, largi relaţii prieteneşti, de colaborare şi solidaritate, cu Republica Populară Chineză, precum şi cu celelalte ţări socialiste din Asia şi America Latină. Raporturile bune pe care le avem cu toate ţările socialiste constituie o ilustrare a justeţei politicii externe a ţării noastre stabilită de Congresele al IX-lea şi al X-lea ale Partidului Comunist Român — politică ce porneşte de la interesele generale ale socialismului. Desfăşurarea evenimentelor demonstrează în mod grăitor că numai pe baza unei astfel de politici, numai acţionînd consecvent pentru colaborare şi prietenie cu toate ţările socialiste, se pot asigura unitatea şi coeziunea forţelor socialismului, creşterea prestigiului şi autorităţii lor în lume. Paşii făcuţi de o serie de state socialiste în direcţia depăşirii conflictelor, a normalizării relaţiilor dintre ele, demonstrează posibilitatea realizării unităţii, în interesul fiecărui popor care făureşte noua orînduire, al cauzei generale a socialismului. *(Vii aplauze).*

O dată cu apariţia ţărilor socialiste s-a creat în mod obiectiv necesitatea afirmării unui nou tip de relaţii interstatale, complet diferite de raporturile statornicite între ţările lumii capitaliste — întemeiate pe inegalitate şi asuprire naţională, pe dominaţia celor puternici asupra celor slabi. Menirea relaţiilor de colaborare dintre ţările socialiste, bazate pe egalitate şi respect reciproc, este de a favoriza şi stimula progresul economic şi social al fiecărei ţări în parte, de a contribui la dezvoltarea şi propăşirea fiecărei naţiuni socialiste, de a asigura afirmarea tot mai puternică a specificului şi forţei creatoare a fiecărui popor. Acesta este drumul obiectiv al întăririi prieteniei şi solidarităţii dintre popoare, al apropierii şi înţelegerii dintre naţiuni, al înfăptuirii unei lumi a colaborării şi prieteniei,

la care au visat timp de secole minţile cele mai luminate ale omenirii, întemeietorii marxism-leninismului. *(Aplauze puternice).*

Între grija pentru înflorirea multilaterală a fiecărei naţiuni, pentru prosperitatea patriei socialiste şi principiile internaţionalismului socialist nu există nici un fel de contradicţie. Dimpotrivă, cele două laturi ale politicii partidului comunist formează un tot unitar, de nedespărţit. De aceea, considerăm că trebuie combătute atît îngustimea şi izolarea naţională, cît şi hegemonismul, şovinismul de mare putere — incriminat, la timpul său, de Lenin, cu deosebită energie — ambele tendinţe dăunînd atît intereselor naţionale ale popoarelor cît şi cauzei generale a socialismului. Ducînd lupta pe ambele fronturi, este necesar, în acelaşi timp, să se acţioneze cu toată fermitatea pentru respectarea intereselor naţionale ale fiecărui popor şi întărirea solidarităţii lor internaţionale, înfăptuindu-se astfel unitatea dialectică dintre naţional şi internaţional. *(Aplauze puternice).*

În acest spirit acţionează şi vor acţiona şi în viitor partidul şi statul nostru ; asigurînd dezvoltarea cu succes a operei de construcţie socialistă în România, întărind colaborarea cu ţările socialiste, militînd pentru întărirea unităţii lor, ne îndeplinim atît principala îndatorire naţională faţă de propriul popor, cît şi obligaţiile internaţionaliste faţă de ţările socialiste, faţă de cei ce muncesc de pretutindeni. *(Aplauze îndelungate).*

Dragi tovarăşi,

Înfăptuind principiile coexistenţei paşnice, ţinînd seama de necesitatea participării la diviziunea internaţională a muncii, România îşi extinde relaţiile cu toate ţările, fără deosebire de orînduire socială. Promovarea şi lărgirea cooperării internaţionale se impun ca o necesi-

tate obiectivă a progresului fiecărei ţări în parte, a dezvoltării civilizaţiei umane în general, ca o condiţie esenţială a instaurării unui climat de încredere între popoare, de securitate şi pace în lume. Nici o ţară care vrea să progreseze, să beneficieze de roadele cuceririlor ştiinţei şi tehnicii contemporane, şi în acelaşi timp să-şi aducă contribuţia la soluţionarea marilor probleme ce confruntă omenirea, nu poate rămîne în afara acestui proces. Noi considerăm că dezvoltarea relaţiilor ţărilor socialiste cu celelalte ţări slujeşte păcii şi securităţii, contribuie la instaurarea egalităţii în drepturi între state. *(Vii aplauze)*.

Una din direcţiile politicii noastre externe o constituie dezvoltarea relaţiilor cu tinerele state independente, care păşesc pe calea dezvoltării economice şi sociale de sine stătătoare. În ultimii ani ţara noastră a extins contactele şi a intensificat colaborarea cu statele din Asia şi Africa, cu numeroase ţări din America Latină. Raporturile României cu statele în curs de dezvoltare şi cu alte state care se preocupă de progresul lor economic-social au un caracter reciproc avantajos, contribuind la propăşirea economică, ştiinţifică şi culturală a ţărilor noastre ; ele se înscriu, totodată, în contextul luptei generale împotriva imperialismului şi neocolonialismului, a oricăror forme de dominaţie şi înrobire a popoarelor, contribuie la intensificarea participării ţărilor noastre la viaţa politică internaţională. *(Aplauze puternice)*.

Este cunoscut, de asemenea, că România dezvoltă larg relaţiile atît pe plan politic, cît şi economic, tehnico-ştiinţific şi cultural, cu ţările capitaliste dezvoltate, extinde conlucrarea multilaterală cu acestea, inclusiv în eforturile pentru destindere, pentru instaurarea păcii şi colaborării în lume.

La baza relaţiilor cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială, România situează în mod ferm prin-

cipiile independenţei şi suveranităţii naţionale, deplinei egalităţi în drepturi, neamestecului în treburile interne şi avantajului reciproc. Aceste principii, îmbrăţişate tot mai larg de popoare, se afirmă cu tot mai multă acuitate ca singurele în măsură să chezăşuiască relaţii normale şi fructuoase între state, să evite noi conflicte, să însănătoşească climatul internaţional. Am fost întrebat, cu prilejul unor interviuri, dacă România se gîndeşte să renunţe la susţinerea acestor principii. Cunoaşteţi răspunsul, dar aş dori să spun mai mult aici. Noi considerăm că, într-un anumit sens, aceste principii sînt pentru societatea omenească de astăzi, pentru relaţiile de colaborare în lume, aşa cum sînt apa şi aerul pentru existenţa omului. Cum am putea să renunţăm la apă şi la aer ? Ar însemna să renunţăm la viaţă. Nu, nu putem renunţa la aceste principii, pentru că ele constituie condiţia vieţii noastre independente şi libere, condiţia vieţii independente şi libere a tuturor naţiunilor lumii. *(Aplauze puternice, prelungite)*. Respectarea dreptului fiecărui popor de a-şi hotărî singur destinele, de a-şi decide de sine stătător calea dezvoltării, constituie piatra unghiulară a colaborării internaţionale. Orice atingere sau ştirbire a acestui drept sacru, a prerogativelor suverane ale popoarelor, declanşează stări de încordare, periclitează securitatea şi pacea. Este, de aceea, necesară afirmarea în dreptul internaţional a principiilor noi rezultate din evoluţia istorică, din aspiraţiile de azi ale omenirii, precum şi desfăşurarea energică a luptei pentru impunerea acestor principii în practica relaţiilor interstatale. Un rol important în respectarea legalităţii internaţionale are Organizaţia Naţiunilor Unite care, pentru a-şi putea îndeplini această misiune, trebuie să înfăptuiască principiul universalităţii sale. În acest context, o importanţă deosebită ar avea restabilirea dreptului legitim al Republicii Popu-

lare Chineze la Organizația Națiunilor Unite, în Consiliul de Securitate și în alte organisme internaționale, precum și primirea altor țări în aceste organisme. Aceasta este o cerință a soluționării pozitive a problemelor internaționale. *(Vii aplauze).*

Devine tot mai evident că găsirea unor soluții acceptabile pentru problemele majore care confruntă azi omenirea este de neconceput fără participarea intensă la viața internațională, la lupta pentru securitate și pace, a tuturor statelor. Fiecare țară, indiferent de mărimea teritoriului și a populației, de puterea economică și militară, poate și are datoria să-și aducă contribuția la rezolvarea constructivă a tuturor problemelor internaționale. Este evident că, alături de marile puteri, țările mici și mijlocii — care reprezintă marea majoritate a statelor lumii — pot juca astăzi un rol remarcabil pe arena mondială, pot influența într-o măsură considerabilă desfășurarea evenimentelor în spiritul dorinței popoarelor de pace și colaborare. *(Aplauze puternice).*

Evenimentele din ultima vreme evidențiază, ca o trăsătură deosebit de pozitivă, tendința spre abordarea problemelor complexe ale lumii, a litigiilor interstatale prin tratative, discuții și contacte. Aș aminti în acest sens activitatea tot mai largă desfășurată în cadrul organismelor internaționale cu caracter politic, economic, social și științific — și, în mod special, importanța activității Comitetului pentru dezarmare de la care opinia publică internațională așteaptă însă mult mai mult. Merită a fi subliniate, de asemenea, acordurile interstatale realizate în ultima vreme și care constituie pași importanți pe calea lichidării reziduurilor celui de-al doilea război mondial. O însemnătate deosebită are Tratatul încheiat între Uniunea Sovietică și Republica Federală a Germaniei privind renunțarea la forță și amenințare cu folosirea

forței. În această serie se înscrie și Tratatul dintre Republica Populară Polonă și Republica Federală a Germaniei. Desigur, este necesar să se ajungă la ratificarea acestor tratate pentru ca ele să intre în vigoare, să-și exercite pe deplin influența. De asemenea, apreciem ca pozitive tratativele ce se desfășoară între reprezentanții Republicii Democrate Germane și Republicii Federale a Germaniei, începerea tratativelor între Republica Socialistă Cehoslovacă și Republica Federală a Germaniei. Sînt urmărite, de asemenea, cu interes, tratativele S.A.L.T. purtate în prezent, la Viena și Helsinki, între Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii pentru limitarea producerii de noi tipuri de arme atomice.

Se evidențiază, pregnant, tendința abordării mai realiste a problemelor internaționale, pornindu-se de la recunoașterea realităților postbelice. În acest sens este semnificativă recunoașterea Republicii Democrate Germane de către un număr tot mai mare de state, stabilirea de către o serie de țări a relațiilor diplomatice cu Republica Cuba și Republica Populară Democrată Coreeană. În același context se înscriu restabilirea relațiilor diplomatice de către o serie de țări cu China populară, tendințele tot mai pronunțate manifestate în lumea capitalistă pentru normalizarea relațiilor cu Republica Populară Chineză. Remarcăm ca pe un fapt pozitiv pașii făcuți, deși încă mici, pe calea contactelor între Republica Populară Chineză și Statele Unite ale Americii. Este știut că impedimentul principal în calea normalizării relațiilor dintre Statele Unite ale Americii și China populară a fost întotdeauna politica discriminatorie promovată de administrația americană, precum și ocuparea militară a Taivanului. Normalizarea relațiilor tuturor statelor capitaliste, inclusiv ale Statelor Unite ale Americii, cu Republica Populară Chineză — fără participarea căreia nu poate fi concepută astăzi rezolvarea marilor probleme ale

vieții internaționale — corespunde cauzei colaborării între state cu orînduiri sociale diferite, intereselor păcii și securității internaționale. *(Aplauze puternice).*

Ce dovedește ponderea tot mai mare pe care o dobîndește în viața internațională, în relațiile interstatale, metoda contactelor și tratativelor ? Faptul că cercuri tot mai largi ale opiniei publice înțeleg că singura alternativă a unui nou război mondial distrugător este discutarea problemelor litigioase în scopul găsirii unor căi de înțelegere, lichidarea discriminărilor în relațiile dintre popoare, desfășurarea unei largi și active cooperări internaționale. Sînt necesare eforturi susținute pentru dezvoltarea acestui proces pozitiv, pentru eliminarea tuturor factorilor care împiedică popoarele să se înțeleagă și să coopereze.

În acest spirit acționează țara noastră cu toată consecvența ; dezvoltînd larg contactele și schimbul de vizite guvernamentale și de altă natură, inclusiv la nivel înalt, cu numeroase state de pe toate continentele, participînd activ la activitatea organizațiilor internaționale, ne aducem contribuția la intensificarea conlucrării dintre toate statele, la promovarea destinderii în viața internațională. *(Aplauze puternice).*

O problemă importantă căreia, ca țară europeană, România îi acordă o atenție neslăbită este asigurarea păcii și securității în Europa. După părerea noastră înfăptuirea acestui deziderat constituie un factor esențial pentru statornicirea pe continentul nostru a unui climat sănătos, pentru normalizarea relațiilor dintre toate statele, pentru excluderea din viața politică a acestui continent, greu încercat, a folosirii forței sau a amenințării cu forța. Apreciem că în direcția creării condițiilor pentru realizarea securității în Europa s-au făcut în ultima vreme pași însemnați ; în acest sens s-au pronunțat numeroși conducători de state, cercuri largi ale opiniei publice, a cîștigat teren ideea ținerii unei conferințe general-europene și, după cum se știe, s-a ajuns chiar la un consens cu privire la participanții la conferință, precum și la elaborarea unor puncte ale ordinii de zi. Realizarea de noi progrese în direcția pregătirii și ținerii acestei conferințe cere să se renunțe la punerea unor condiții prealabile. După părerea noastră, conferința nu trebuie condiționată de soluționarea problemelor rămase în suspensie sau acumulate după cel de-al doilea război mondial, întrucît însuși țelul ei este de a deschide calea reglementării acestor probleme, de a netezi drumul spre instaurarea unui climat de destindere, colaborare și securitate pe continent. Guvernul român consideră că trebuie să se treacă în cel mai scurt timp la organizarea unor întîlniri pregătitoare, cu participarea tuturor statelor interesate, în vederea ținerii conferinței — răspunzînd astfel dorinței popoarelor care aspiră în modul cel mai arzător spre realizarea securității pe continentul nostru.

În cadrul eforturilor pentru securitatea europeană, România acordă o atenție deosebită înțelegerilor cu caracter regional și, în primul rînd, întăririi relațiilor de bună vecinătate în Balcani. Transformarea Balcanilor într-o zonă a păcii și bunei înțelegeri, lipsită de arme nucleare, corespunde intereselor vitale ale tuturor popoarelor din această regiune, și de aceea este necesar ca toate guvernele să acționeze în această direcție.

Pornind de la considerentul că în lumea de azi pacea este indivizibilă, România se pronunță și acționează cu hotărîre pentru stingerea tuturor focarelor de încordare și conflict care mai persistă în diferite zone ale lumii. Sprijinim activ lupta poporului vietnamez și a celorlalte popoare din Indochina împotriva agresiunii Statelor Unite ale Americii — luptă ce demonstrează că în zilele noastre

popoarele care se ridică cu toată hotărîrea în apărarea vieții lor libere sînt de neînvins. Considerăm că drumul sigur pentru a se pune capăt războiului din Indochina este retragerea de către Statele Unite ale Americii a trupelor din această parte a lumii, dîndu-se astfel curs cererilor opiniei publice mondiale iubitoare de pace, inclusiv a poporului american, asigurîndu-se și respectîndu-se dreptul popoarelor vietnamez, laoțian și cambodgian de a-și hotărî singure soarta. *(Aplauze puternice).*

Împreună cu popoarele iubitoare de pace din întreaga lume, poporul nostru este preocupat de evoluția evenimentelor din Orientul Apropiat. După părerea noastră este timpul să se acționeze în mod hotărît, în spiritul Rezoluției Consiliului de Securitate din noiembrie 1967, pentru soluționarea conflictului, a problemelor litigioase din această zonă, pe calea tratativelor. Apreciem pașii făcuți de Republica Arabă Unită în această direcție, inclusiv propunerile privind redeschiderea navigației pe Canalul de Suez — propuneri de natură să favorizeze diminuarea încordării din Orientul Apropiat. Considerăm că Israelul trebuie să dovedească mai multă receptivitate pentru soluționarea pe cale pașnică a problemelor litigioase din această zonă. Trebuie înțeles că politica de anexiuni teritoriale nu poate fi acceptată sub nici un motiv de popoare. Asigurarea unei păci durabile în Orientul Apropiat impune retragerea trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate, recunoașterea dreptului la dezvoltare independentă a fiecărui stat din această regiune. În același timp, este necesar să se asigure soluții acceptabile pentru rezolvarea problemei populației palestinene în conformitate cu interesele ei naționale.

Una din aspirațiile cele mai arzătoare ale omenirii de astăzi este înfăptuirea dezarmării generale și, în primul

rînd, a dezarmării nucleare. În condițiile cînd cursa înarmărilor apasă atît de greu viața popoarelor, cînd în lume s-au acumulat și continuă să se acumuleze stocuri uriașe de arme clasice și atomice, cînd tehnica nucleară a ajuns la o asemenea perfecțiune încît face vulnerabilă orice regiune a globului, punînd în pericol întreaga civilizație umană, intensificarea luptei pentru dezarmare a devenit o necesitate imperioasă. La înfăptuirea acestui deziderat vital este necesar să participe toate popoarele ; în acest sens considerăm necesar ca la conferința de la Geneva să participe toate statele interesate, abordîndu-se mai concret căile practice de dezarmare, așa cum credem că ar fi, de asemenea, deosebit de utilă organizarea unei conferințe generale a tuturor statelor pentru discutarea problemei dezarmării și în primul rînd a dezarmării nucleare.

Este timpul, după părerea noastră, să se treacă de la discuții generale despre dezarmare, la măsuri concrete. Ar fi deosebit de utilă chiar luarea unor măsuri parțiale cum sînt : lichidarea bazelor militare existente pe teritoriile altor state, retragerea trupelor în teritoriile naționale, reducerea cheltuielilor militare și altele, menite să creeze condiții propice pentru desființarea Pactului Atlanticului de Nord și, concomitent, a Tratatului de la Varșovia, a tuturor blocurilor militare. Popoarele care suportă pe umerii lor povara uriașelor cheltuieli militare, care, într-o nouă conflagrație mondială, ar trebui să dea un inimaginabil tribut de sînge, cer să se acționeze cu toată fermitatea în direcția dezarmării pînă nu e prea tîrziu. Știm că sînt forțe care văd în perspectiva dezarmării un pericol pentru interesele lor înguste. Tocmai de aceea este necesar ca opinia publică, toți cei ce doresc să-și apere viața, să-și ridice glasul și să acționeze hotărît pentru a impune dezarmarea, distrugerea și scoaterea în afara legii a armelor nucleare.

(*Vii aplauze*). Nu trebuie să se aștepte ca aceste probleme vitale ale omenirii să fie rezolvate numai la masa tratativelor ; este necesar ca masele să lupte pentru a-și apăra, prin forță proprie, viața, securitatea, perspectiva dezvoltării civilizației umane. Numai masele pot impune dezarmarea, numai ele vor realiza dezarmarea. (*Aplauze puternice*).

Considerăm că îndatorirea de prim ordin a tuturor popoarelor, a tuturor țărilor iubitoare de pace, a tuturor forțelor sociale progresiste este de a acționa cu energie pentru instaurarea unei atmosfere de conlucrare fructuoasă între națiuni, pentru eliminarea din viața internațională a tuturor factorilor care generează agresiune, amestec în treburile altor state. (*Aplauze*). Cu prilejul acestei solemne aniversări, doresc să exprim încă o dată hotărîrea partidului și statului nostru de a lupta și în viitor, cu toată energia, pentru crearea condițiilor ca popoarele lumii să trăiască și să muncească în înțelegere și colaborare, în pace și securitate. (*Aplauze puternice, prelungite*).

PARTIDUL COMUNIST ROMÂN — DETAȘAMENT ACTIV AL MARII ARMATE REVOLUȚIONARE INTERNAȚIONALE

Stimați tovarăși,

Așa cum am mai arătat, încă de la apariția lor, mișcarea revoluționară din România, partidul nostru comunist și-au înscris pe steagul de luptă unirea cu proletarii și oamenii muncii din întreaga lume. Se poate spune că nu au existat bătălii mai importante ale clasei muncitoare din alte țări — începînd cu Comuna din Paris — la care reprezentanți ai proletariatului român, ai forțelor revoluționare, progresiste din România să nu fi luat parte. Spiritul internaționalist a animat mișcarea noastră revoluționară încă de la începuturile ei, manifestîndu-se cu putere de-a lungul anilor în sprijinirea și apărarea Marii Revoluții din Octombrie, în solidaritatea cu revoluția proletară ungară, cu lupta revoluționară a poporului chinez, în participarea revoluționarilor și patrioților români la lupta cu arma în mînă împotriva fascismului în Spania, în mișcarea de rezistență din Franța și Belgia, în rîndul partizanilor din Uniunea Sovietică, Iugoslavia și Cehoslovacia. O pagină glorioasă a istoriei noastre naționale o constituie lupta armatei române, alături de armata roșie, pentru înfrîngerea definitivă a Germaniei fasciste. După înfăptuirea insurecției de la 23 August, precum și în întreaga perioadă a construcției socialiste, cînd a devenit forță conducătoare a societății românești, partidul nostru comunist s-a situat permanent alături de forțele revoluționare antiimperialiste de pretutindeni, îndeplinindu-și cu consecvență îndatoririle internaționaliste, contribuind la victoria cauzei generale a socialismului, democrației și păcii în lume. (*Aplauze puternice*). În același timp, Partidul Comunist Român, clasa muncitoare, întregul popor român au simțit întotdeauna sprijinul internaționalist al partidelor comuniste, al clasei muncitoare și al forțelor democratice și revoluționare din alte țări, atît în anii luptei ilegale împotriva regimului burghezo-moșieresc, pentru eliberare socială și națională, cît și în perioada activității de conducere a transformării revoluționare a societății, a edificării socialismului. Comuniștii români au văzut întotdeauna în acest sprijin o expresie a relațiilor de strînsă solidaritate internaționalistă dintre partidul nostru și celelalte detașamente revoluționare ale clasei muncitoare, ale celor ce muncesc, un izvor nesecat de îmbărbătare în

lupta pentru eliberarea națională și socială a poporului, pentru victoria cauzei socialismului în patria noastră. *(Vii aplauze).*

Spiritul de simpatie și de solidaritate de care se bucură partidul nostru în mișcarea comunistă, în rîndurile forțelor progresiste internaționale se oglindește și în numeroasele manifestări organizate în întîmpinarea semicentenarului în multe țări ale lumii, în mesajele primite din partea partidelor comuniste, a organizațiilor progresiste, democratice, a mișcărilor de eliberare națională, care apreciază elogios lupta dusă de partidul nostru, realizările sale, exprimă sentimente de caldă solidaritate față de comuniștii din România, față de poporul român. *(Aplauze prelungite).*

Adresăm de la această tribună mulțumirile noastre comuniștilor, clasei muncitoare, partidelor comuniste pentru ajutorul acordat de-a lungul istoriei, în întreaga activitate a partidului nostru, precum și tuturor celor care au cinstit împreună cu noi, în aceste zile, marea sărbătoare a Partidului Comunist Român, care ne-au adresat felicitări și saluturi la această aniversare glorioasă. *(Aplauze puternice).*

Acționînd ca detașament activ al marii armate revoluționare internaționale, Partidul Comunist Român a stabilit și dezvoltă relații cu partidele comuniste și muncitorești din întreaga lume, cu numeroase alte forțe socialiste și mișcări democratice, antiimperialiste. Numai în cursul anului trecut, partidul nostru a avut întîlniri, contacte, schimburi de delegații și de informări cu 73 partide comuniste, cu 12 partide socialiste și social-democrate, cu 15 organizații reprezentînd fronturi și mișcări de eliberare națională, partide democratice și progresiste din țările în curs de dezvoltare. Doresc să subliniez că aceste relații bilaterale, ca și participarea reprezentanților Partidului Comunist Român la congresele altor partide, la diferite

reuniuni și manifestări internaționale au contribuit la dezvoltarea prieteniei partidului nostru cu celelalte partide, constituind un aport prețios la cauza unității mișcării comuniste și muncitorești, la întărirea forțelor antiimperialiste. *(Aplauze puternice).*

Stimați tovarăși,

După cum se știe, fiecare partid comunist își desfășoară activitatea în condiții specifice, diferite de la țară la țară, care cer adoptarea unei linii politice, a unei strategii și tactici diferențiate. Însăși experiența partidului nostru, a revoluției și construcției socialiste din România, ca și experiența altor partide și țări socialiste, au pus în evidență o mare varietate de soluții atît în lupta pentru cucerirea puterii politice, cît și în opera de edificare a noii orînduiri. Se poate spune că transformarea revoluționară a societății în fiecare țară a evidențiat, pe lîngă trăsăturile comune, o multitudine de particularități care au îmbogățit tezaurul experienței practice și al teoriei marxist-leniniste. Elemente noi, originale aduc în zilele noastre mișcarea de independență națională, antiimperialistă și, cu deosebire, lupta pentru transformarea societății în unele țări din America Latină și Africa, la care participă forțe din ce în ce mai largi, inclusiv cercuri ale burgheziei și armatei.

Evenimentele adeveresc ideea lui Lenin că „mișcarea revoluționară a proletariatului nu se desfășoară și nu se poate desfășura uniform, ea nu îmbracă și nu poate îmbrăca forme identice în țări diferite. Folosirea deplină și multilaterală a tuturor posibilităților în toate domeniile de activitate se obține numai ca rezultat al luptei de clasă a muncitorilor din diferite țări. Fiecare țară aduce particularitățile ei prețioase, originale, în torentul general...". De aici decurge una din concluziile fundamentale ale mișcării revoluționare și anume că, atît în lupta pentru cu-

cerirea puterii politice, cît şi în procesul edificării orînduirii noi, este necesară studierea şi luarea în considerare a particularităţilor fiecărei ţări, elaborarea de către partidul comunist a liniei sale politice proprii în conformitate atît cu cerinţele legilor generale ale dezvoltării sociale, cît şi cu condiţiile concrete din fiecare ţară. Se ştie doar că legile generale se manifestă în condiţii concrete, că generalul se realizează prin particular ; dacă nu capătă întruchipare concretă, în forme particulare multiple, adevărul general, oricît ar fi de just, riscă să rămînă doar o aspiraţie, o dorinţă abstractă.

Este cunoscut că astăzi se pronunţă pentru socialism, alături de proletariat, forţe democratice şi categorii sociale tot mai largi din ţările capitaliste, unele mişcări de eliberare naţională, chiar şi reprezentanţi ai unor culte religioase. În asemenea condiţii, este evident că trecerea spre noua societate, ca şi forţele care participă la acest proces vor fi în mod inevitabil tot mai diferite. Datoria partidelor comuniste este de a ţine seama de condiţiile specifice, de a elabora în fiecare caz platforma politică care să faciliteze antrenarea în şuvoiul revoluţionar a tuturor categoriilor interesate în schimbarea rînduielilor sociale, în înfăptuirea principiilor socialismului. Generalizarea teoretică a aspectelor noi care apar în lupta pentru transformarea societăţii constituie o contribuţie a fiecărui partid la dezvoltarea gîndirii şi practicii sociale, la definirea perspectivelor evoluţiei societăţii în noua etapă istorică.

Este ştiut că încă în 1943, în hotărîrea Prezidiului Comitetului Executiv al Cominternului privind autodizolvarea Internaţionalei Comuniste, evidenţiindu-se „deosebirea adîncă a problemelor ce se pun în faţa clasei muncitoare în diferite ţări“ se sublinia că „rezolvarea problemelor mişcării muncitoreşti din fiecare ţară luată separat, prin forţele unui centru internaţional, oricare ar fi el, va întîmpina piedici de netrecut“. Experienţa ulterioară a activităţii Biroului Informativ a confirmat cîtă dreptate a avut Prezidiul Cominternului cînd a hotărît să se autodizolve şi cît de greşită a fost hotărîrea de înfiinţare a Biroului Informativ. Cu atît mai mult astăzi, cînd numărul partidelor comuniste a crescut foarte mult, cînd ele s-au călit şi maturizat, dovedindu-şi capacitatea de a gîndi şi acţiona în mod autonom, cînd mişcarea revoluţionară s-a amplificat şi a îmbrăcat forme noi, existenţa sub orice formă a unui centru în mişcarea comunistă nu mai e nici necesară, dar nici posibilă. *(Aplauze).* De aceea relaţiile dintre partidele comuniste şi muncitoreşti trebuie să se bazeze, în mod obligatoriu, pe deplina egalitate în drepturi şi autonomia fiecăruia, pe stimă şi respect reciproc, pe dezvoltarea solidarităţii şi întrajutorării tovărăşeşti.

Ca rezultat al condiţiilor diferite în care îşi desfăşoară activitatea fiecare partid, precum şi al nivelului de dezvoltare, al gradului de experienţă şi al modului de a gîndi, apar aprecieri şi poziţii diferite asupra unor probleme ale dezvoltării sociale contemporane, ale mişcării comuniste şi muncitoreşti şi ale vieţii internaţionale. Este posibil ca în cadrul unor aprecieri făcute de un partid sau altul să apară şi păreri greşite. După opinia noastră, deosebirile de vederi trebuie să formeze obiectul unor discuţii teoretice, principiale între partide, între conducerile acestora, acţionîndu-se în direcţia întăririi colaborării şi unităţii lor. Luarea în considerare a situaţiilor diferite de la ţară la ţară, a modurilor deosebite în care partidele abordează sarcinile concrete, a deosebirilor în interpretarea realităţilor contemporane, constituie o premisă esenţială a întăririi unităţii lor, a realizării unei solidarităţi reale, a întăririi încrederii şi respectului re-

ciproc. Aceasta este, după părerea noastră, singura cale pentru depășirea dificultăților actuale din mișcarea comunistă internațională, pentru normalizarea relațiilor și întărirea solidarității partidelor comuniste și muncitorești, pentru realizarea unei unități noi, corespunzătoare noilor condiții istorice. *(Vii aplauze).*

Viața arată că în activitatea unuia sau altuia din partidele comuniste pot apare greutăți, chiar unele disensiuni temporare. În asemenea cazuri, celelalte partide frățești, călăuzindu-se de grija ca fiecare detașament al clasei muncitoare să fie cît mai puternic și unit pentru a-și putea îndeplini misiunea ce-i revine atît pe plan intern, cît și internațional, au datoria de a evita orice amestec în treburile interne ale partidului respectiv, de a nu încuraja sau alimenta sub nici o formă lupta fracționistă. Apărarea și întărirea unității fiecărui partid comunist este o condiție esențială pentru menținerea coeziunii întregii mișcări comuniste și muncitorești! *(Aplauze puternice).* Orice nesocotire a normelor de relații între partidele comuniste și muncitorești, orice ingerință în treburile lor interne, orice recurgere la metoda blamării și condamnării nu poate decît să aducă daune și să îngreuneze procesul de refacere și întărire a unității mișcării comuniste internaționale. *(Vii aplauze).*

În legătură cu aceasta, considerăm de datoria noastră să afirmăm deschis, și cu prilejul acestei sărbători istorice, că partidul nostru a greșit în trecut cînd a luat parte la acțiuni de criticare și condamnare a unor partide comuniste frățești. După cum cunoașteți, Congresul al X-lea al partidului a dat mandat Comitetului Central ca, în rezolvarea deosebirilor de păreri politice și ideologice, să nu se mai angajeze pe linia blamării și condamnării altor partide frățești, ci să acționeze perseverent pentru rezolvarea acestora pe calea discuțiilor tovărășești, de la partid la partid, de la conducere la conducere. Comitetul nostru Central a acționat și va acționa neabătut pentru înfăptuirea acestei hotărîri, pornind de la înalta responsabilitate pe care o are față de propriul partid, cît și față de cauza mișcării comuniste și muncitorești internaționale. *(Aplauze puternice).* Partidul nostru va face tot ce depinde de el pentru a contribui la depășirea actualelor dificultăți și divergențe, pentru întărirea unității și coeziunii întregului front antiimperialist.

La aniversarea semicentenarului său, Partidul Comunist Român adresează tuturor partidelor comuniste și muncitorești, comuniștilor, revoluționarilor din întreaga lume, un cald salut, un fierbinte mesaj de solidaritate tovărășească, urări de noi succese în lupta plină de abnegație pusă în slujba intereselor clasei muncitoare, ale popoarelor, pentru socialism, pentru pace și progres social. *(Aplauze prelungite).* Adresăm, de asemenea, un salut cordial mișcărilor de eliberare națională, partidelor și organizațiilor democratice, progresiste, socialiste, tuturor celor care militează pentru libertate, pentru dreptate socială și națională, pentru progresul și prosperitatea popoarelor, pentru colaborare internațională și pentru pace între popoare. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși,

Marile cuceriri ale științei contemporane, impetuoasa revoluție tehnico-științifică și îndeosebi descoperirile epocale în domeniul științelor naturii, fizicii și chimiei demonstrează cu putere sporită justețea concepției materialist-dialectice, confirmă încă o dată, dacă mai era nevoie, materialitatea lumii, valabilitatea legilor dezvoltării dialectice a naturii și societății.

Aceste schimbări, procesele social-politice noi ce se desfășoară în lumea contemporană solicită o analiză apro-

fundată, de pe poziția marxism-leninismului creator, necesită dezvoltarea gîndirii sociale, a teoriei noastre revoluționare. Se impune mai mult ca oricînd promovarea spiritului novator în abordarea realităților social-politice, depășirea închistării dogmatice, a simplei repetări de adevăruri generale, fructificarea pe plan teoretic a noilor experiențe sociale, precum și a datelor recente ale cunoașterii umane.

Ideile socialismului științific se bucură de o largă audiență în întreaga lume, în păturile sociale dintre cele mai diferite. Totodată, nu trebuie ignorat faptul că în lumea capitalistă se manifestă gînditori cu vederi democratice, progresiste care dezvăluie și critică, uneori deosebit de ascuțit, tarele orînduirii întemeiate pe exploatare, evidențiază caracterul anacronic al acesteia, se pronunță sub o formă sau alta pentru schimbarea vechilor rînduieli și instaurarea unei societăți mai drepte. Aceasta evidențiază necesitatea extinderii relațiilor, a dialogului comuniștilor cu toate forțele și curentele progresiste ale gîndirii contemporane. Marxism-leninismul nu a afirmat niciodată că deține monopolul gîndirii sociale; dimpotrivă, el a apărut și s-a dezvoltat în cadrul contactului și al confruntării cu celelalte curente de idei din lume, însușindu-și tot ce a creat mai valoros gîndirea umană de-a lungul istoriei. „Istoria filozofiei și istoria științelor sociale — spunea Lenin — ne arată foarte clar că în marxism nu există nimic care să semene cu «sectarismul», în înțelesul unei doctrine închise, osificate, care s-ar fi ivit *alăturea* de drumul larg al dezvoltării civilizației mondiale. Dimpotrivă, întreaga genialitate a lui Marx constă tocmai în faptul că el a dat răspuns la problemele pe care gîndirea înaintată a omenirii le pusese de mai înainte. Învățătura lui a luat ființă ca o *continuare* nemijlocită și directă a învățăturilor celor mai mari reprezentanți ai filozofiei, ai economiei politice și ai socialismului". *(Aplauze puternice).* Îmi pare bine că îl aplaudați pe Lenin, pentru că unii îl uită, cîteodată. *(Animație în sală).*

Cu atît mai mult în zilele noastre, cînd lumea cunoaște o impresionantă efervescență a gîndirii și cunoașterii, cînd societatea e dominată de uriașa revoluție a științei și tehnicii, cînd la scara mondială au loc profunde transformări sociale înnoitoare, nu se poate concepe ca marxism-leninismul să se dezvolte izolat, ignorînd ceea ce se petrece în jur. A proceda astfel ar însemna să condamnăm teoria revoluționară a proletariatului la sterilitate, la stagnare și, pînă la urmă, la moarte. Legea dezvoltării marxism-leninismului a fost și rămîne împrospătarea neîncetată a esenței sale din izvorul gîndirii și cunoașterii universale, din cuceririle tuturor științelor, din experiența socială inepuizabilă și în continuă amplificare a societății omenești. Aceasta cere o receptivitate maximă față de tot ce este nou și progresist în lume, sintetizarea roadelor întregii cunoașteri, găsirea răspunsului la problemele pe care viața le ridică neîncetat în fața oamenilor, pe care le pune evoluția în perspectivă a societății. Numai în felul acesta filozofia clasei muncitoare va putea să acționeze în sensul afirmat de Marx — de a nu se rezuma la a explica lumea, ci de a contribui la transformarea ei. *(Vii aplauze).*

În acest spirit, de pe aceste poziții, științele sociale din țara noastră trebuie să analizeze schimbările ce se produc atît în societatea românească, ca urmare a progresului forțelor de producție și a perfecționării relațiilor sociale, căile îmbunătățirii continue a organizării societății noastre, ale făuririi socialismului multilateral dezvoltat, ale trecerii treptate spre comunism, cît și transformările social-politice care au loc în lume, deplasările ce se produc

în gîndirea şi conştiinţa omenirii. Păstrînd permanent caracterul viu şi creator al marxism-leninismului, ne aducem contribuţia la dezvoltarea continuă a teoriei revoluţionare a proletariatului — armă invincibilă în mîna forţelor progresiste de pretutindeni, în lupta pentru eliberarea naţională şi socială, pentru victoria comunismului în lume. *(Aplauze puternice, îndelungi).*

Stimaţi tovarăşi,

Jubileul de aur al partidului a devenit cea mai scumpă sărbătoare a întregului nostru popor. Se poate spune că nu există cetăţean al României care, într-un fel sau altul, să nu-şi fi manifestat dragostea şi încrederea în partid, în Comitetul său Central. *(Aplauze).* Aceasta reprezintă cea mai grăitoare dovadă a legăturilor indisolubile dintre partid şi popor, a faptului că Partidul Comunist Român s-a identificat întru totul cu năzuinţele naţiunii noastre socialiste. Întregul popor înţelege că tot ce am realizat în anii construcţiei socialiste, viitorul luminos ce se deschide naţiunii noastre pe drumul comunismului, libertatea şi independenţa patriei sînt asigurate numai de partidul nostru, de politica sa marxist-leninistă. *(Aplauze puternice).*

Partidul intră în a doua jumătate a unui secol de existenţă mai puternic şi mai unit ca oricînd. Vigoarea şi tinereţea partidului sînt la fel ca şi ale anotimpului în care s-a născut. El este veşnic tînăr şi devine an de an tot mai viguros, deoarece îşi trage seva dătătoare de viaţă din legăturile indestructibile cu poporul, cu glia strămoşească, din concepţia despre lume şi viaţă a clasei muncitoare — materialismul dialectic şi istoric. *(Aplauze puternice).*

Partidul se reînnoieşte an de an prin zecile de mii de noi membri tineri, promovînd cu curaj noul, bazîndu-şi

politica pe cele mai noi cuceriri ale ştiinţei, pe realităţile patriei noastre.

Pentru a rămîne veşnic tînăr, pentru a avea, cum se spune în poveste, o tinereţe fără bătrîneţe, partidul va trebui să-şi întărească necontenit legăturile cu poporul, cu viaţa, servind ferm, prin întreaga sa activitate, interesele vitale ale naţiunii noastre socialiste, cauza colaborării libere între popoare, cauza comunismului. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Această minunată sărbătoare este, s-ar putea spune, o piatră de hotar atît în istoria partidului, cît şi a patriei noastre socialiste. Este o coincidenţă fericită că partidul îşi inaugurează cea de-a doua jumătate de secol o dată cu intrarea României într-o nouă etapă de dezvoltare.

În perioada care vine, partidul are menirea de a conduce poporul pe drumul luminos al făuririi societăţii socialiste multilateral dezvoltate, pregătind trecerea la realizarea societăţii comuniste.

În acest moment solemn, partidul, Comitetul său Central făgăduiesc întregului popor că vor face totul pentru a realiza măreţul program de bunăstare şi fericire a maselor largi populare. *(Aplauze puternice, îndelungate).* Aşa cum avem încredere că, an de an, va veni primăvara, tot aşa ne exprimăm încrederea fermă în viitorul fericit, în destinul nemuritor al naţiunii noastre socialiste. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În ce mă priveşte, puteţi fi siguri, dragi tovarăşi şi prieteni, că întreaga mea viaţă este închinată poporului, pe care îl voi servi cu credinţă în orice împrejurări, cauzei partidului, cauzei comunismului. *(Aplauze puternice, îndelungate ; întreaga asistenţă, în picioare, scandează : „Ceauşescu — P.C.R." !).*

Să ne luăm cu toţii angajamentul de a munci astfel încît să merităm încrederea partidului şi poporului. Numai

așa ne vom îndeplini îndatorirea de comuniști. Numai astfel vom contribui la ridicarea patriei, la asigurarea viitorului ei luminos. Numai așa urmașii vor putea vorbi cu mîndrie despre noi. *(Aplauze puternice, îndelung repetate).*

Trăiască Partidul Comunist Român — forța conducătoare a poporului nostru pe calea unei vieți îmbelșugate și libere! *(Aplauze puternice, prelungite ; se scandează îndelung „P.C.R. — P.C.R.!“).*

Trăiască eroicul nostru popor, națiunea noastră socialistă ; trăiască scumpa noastră patrie, Republica Socialistă România! *(Urale puternice, aplauze îndelungate).*

Trăiască unitatea țărilor socialiste, a mișcării comuniste și muncitorești, a tuturor forțelor antiimperialiste! *(Aplauze puternice, prelungite, urale).*

Trăiască prietenia și colaborarea între popoare! Trăiască pacea! *(Asistența, în picioare, aplaudă minute în șir ; în sală răsună puternice urale. Se ovaționează puternic pentru Partidul Comunist Român, pentru Comitetul său Central, pentru secretarul general al partidului).*

CUPRINS

Coli de tipar 59. Format 16/540×840

Tiparul executat sub comanda nr. 7395/10 234 la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii", Piața Scînteii nr. 1, București, Republica Socialistă România